

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

AKDENİZ UYGARLIKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Gizem Tunç

44 NUMARALI RUMELİ AHKÂM-I ŞİKÂYET DEFTERİNİN
TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRMESİ

Danışman

Yrd. Doç. Dr. Nimet Ayşe AKSOY

Akdeniz Yeni ve Yakınçağ Araştırmaları Ana Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2017

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
AKDENİZ UYGARLIKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

Gizem Tunç'un bu çalışması, jürimiz tarafından Akdeniz Yeni ve Yakınçağ Araştırmaları Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Mehmet TOPAL

Üye (Danışmanı) : Yrd. Doç. Dr. Nimet Ayşe AKSOY

Üye : Yrd. Doç. Dr. Hatice AKIN

Tez Başlığı: 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defterinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi

Onay: Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Tez Savunma Tarihi : 25/12/2017

Mezuniyet Tarihi : 25/12/2017

(İmza)
Prof. Dr Tuncer DEMİR
Müdür

AKADEMİK BEYAN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri’nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi” adlı bu çalışmanın, akademik kural ve etik değerlere uygun bir biçimde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım bütün eserlerin kaynakçada gösterildiğini ve çalışma içerisinde bu eserlere atıf yapıldığını belirtir; bunu şerefimle doğrularım.

Gizem Tunç

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR LİSTESİ	iii
ŞEKİLLER, TABLOLAR VE GRAFİKLER LİSTESİ.....	ii
ÖZET	iii
SUMMARY	iv
ÖNSÖZ	v
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1. AHKÂM DEFTERLERİ VE MUHTEVÂSİ.....	3
1.1. Osmanlı Devleti'nde Şikâyet Mekanizmasının İşleyişi ve Ahkâm-ı Şikâyet Defterlerinin Önemi	7
1.2. 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defterinin Şekilsel Özellikleri	13
1.3. 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nin Diplomatik Özellikleri ve Hükümlerin Analizi	19

İKİNCİ BÖLÜM

2. 44 NUMARALI RUMELİ AHKÂM-I ŞİKÂYET DEFTERİNDEKİ HÜKÜMLERİN KONULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	25
2.1. Alacak-Verecek ve Borç İle Alakalı Hükümler	29
2.2. Fuzulî Zapt ve Gasp İle İlgili Hükümler	31
2.3. Zulüm ve Eşkîya-Mütegallibe Faaliyetlerine Dair Hükümler	34
2.4. Vergi Toplayanlar ile Reâyâ Arasında Yaşanan Sıkıntılara Dair Hükümler	37
2.4.1. Vergi Vermeme	38
2.4.2. Ziyâde Vergi ve Rencîde	40
2.5. Miras'ın İntikali Sırasında Yaşanan Sıkıntılara Dair Hükümler.....	41
2.6. Vakıflarla Alakalı Yapılan Şikâyetler.....	44
2.7. Diğer Hükümler	46

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.	44 NUMARALI RUMELİ AHKÂM-I ŞİKÂYET DEFTERİNİN	
TRANSKRİPSİYONU		48
SONUÇ		539
KAYNAKÇA.....		541
ÖZGEÇMİŞ.....		548

KISALTMALAR LİSTESİ

Bk.	: Bakınız	Za	:Zilkade
H.	:Hicri	Z	:Zilhicce
M.	:Miladi	C.	:Cilt
BOAY	:Başbakanlık Osmanlı Arşivi Yayını	S.	:Sayı
M	:Muharrem	Vol.	:Volume
S	:Safer	Haz.	:Hazırlayan
Ra	:Rebiülevvel	Sad.	:Sadeleştiren
R	:Rebiülahir	Yay Haz:	Yayına Hazırlayan
Ca	:Cemzaiyelevvel	DİA	:Diyanet İslâm Ansiklopedisi
C	:Cemaziyelahir	MEB	:Milli Eğitim Bakanlığı
B	:Receb	Çev.	:Çeviren
Ş	:Şaban	A.DVN:	Beylikçi Kalemi Belgeleri
N	:Ramazan	A.DVNS.AHKR.d.	:Bab-1 Asafî Divân-1 Hümayun Sicilleri
L	:Şevval		

ŞEKİLLER, TABLOLAR VE GRAFİKLER LİSTESİ

Şekiller

Şekil.1	:44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nin Kapak Resmi.....	14
Şekil.2	:44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nin Mukaddimesi.....	15

Tablolar

Tablo.1	: 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'ndeki Hükümlerin Aylara Ve Yıllara Göre Taksimatı.....	15-16
Tablo.2	: 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'ndeki Hükümlerin Rumeli Eyâletine Bağlı Sancak, Kazâ ve Nahiyelere Göre Taksimatı.....	16-17
Tablo.3	: 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'ndeki Hükümlerin Cezâyir-i Bahr-i Sefîd Eyâletinde Bağlı Sancak, Kazâ ve Nahiyelere Göre Taksimatı.....	18

Grafikler

Grafik.1	: 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'ndeki Hükümlerin Gönderildikleri Devlet Görevlileri.....	23
Grafik.2	: 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'ndeki Hükümlerin İhtiva Ettiği Konuları Yüzdelik Oranı.....	26
Grafik.3	: 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri Dâhilinde Rumeli Bölgesinden Yapılan Şikâyetlerin Yüzdelik Oranı.....	27
Grafik.4	: 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri Dâhilinde Cezâyir-i Bahr-i Sefîd Bölgesinden Yapılan Şikâyetlerin Yüzdelik Oranı.....	28

ÖZET

44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi

Osmanlı Tarihi Araştırmalarında önemli bir yeri olan Ahkâm Defterleri; ihtivâ ettiği bölgelere dair oldukça zengin verilere sahip önemli arşiv kaynaklarından biridir. Bilhassa Rumeli Ahkâm Defterleri; Osmanlı Devleti'nin sınırları içerisinde yer alan Rumeli Eyâleti dâhilindeki sancak, kazâ ve nâhiyelerden Divân'a gönderilen şikâyetler doğrultusunda, devletin şikâyet mekanizmasının mantığını ve o bölgenin insanların mücadele ettiği meseleler hasebiyle devletin nasıl bir yargılama yolu tercih ettiğine dâir kıymetli bilgileri içeren önemli bir kaynak olarak karşımıza çıkmaktadır. 1790-1791 yıllarını ihtiva eden ve transkripsiyonunu yaptığımız 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri isimli çalışmayla, Rumeli ve sosyal tarih alanında yapılan değerlendirmelere katkı sağlamaya gayret edilmiştir.

Anahtar Kelimeler; Osmanlı, Ahkâm Defterleri, Rumeli, Şikâyet

SUMMARY

The Transcription and Evaluation of the Rumelian Ahkam Registers of Grievances (Ahkam-ı Şikayet Defteri) Numbered 44

Ahkam registers which have an important role in the Ottoman History Researches is one of the archival sources providing rich data regarding to the region they include. The Rumelian Ahkam Registers, particularly, is a source that ensures significant information on what kind of a judicial remedy the state preferred and the functioning of grievance mechanism of state on the basis of the grievances sent to Divan from *sanjaks*, *kazas* and *communes (nahiye)* in the Rumelian State within Borders of Ottoman State. By realising the research entitled as transcription of the Rumelian Ahkam Registers of Grievances (Ahkam-ı Şikayet Defteri) Numbered 44 pertaining to the years 1790-1791, it has been tried to make contribution to the Rumelian social history researches.

Key Words: Ottoman, Ahkam Registers, Rumelia, Grievance.

ÖNSÖZ

Rumeli coğrafyası, bölgeye yapılan ilk fetih hareketlerinden itibaren Osmanlı Devleti'nin önemli ve stratejik alanını temsil eden bir bölge olmuştur. Coğrafi olarak Karadeniz, Ege, Akdeniz ve Adriyatik gibi önemli ticari faaliyetlerin yaşandığı ve içerisinde var olan farklı dinden ve kültürden insanların oluşturduğu armoni sebebiyle, yalnızca Osmanlı Devleti açısından değil, pek çok devlet için de kritik bir bölge olarak değerlendirilmiştir. Bir diğer açıdan bakıldığında Rumeli, pek çok seyyahın da güzergâh olarak tercih ettiği bir bölge olarak karşımıza çıkmaktadır. Bilindiği gibi Osmanlı tarihi çalışmaları bakımından Rumeli coğrafyası; hâlâ araştırılmayı ve aydınlatılmayı bekleyen pek çok hâdiseyi bünyesinde bulundurduğu gibi, Osmanlı'nın bölgede teşekküllünden itibaren kültürel zenginliğinin mevcudiyeti hakkında hâlâ önemli çalışmalar yapılmaktadır. Yaptığımız bu çalışma ile bu alanda mevcut olan değerlendirmelere küçük de olsa katkı sağlamayı istediğimizi belirtmek isteriz.

Lisans eğitimim dâhilinde oluşan merakımı yaptığım çalışma ile taçlandıran, lisans eğitim hayatımdan beri yaşadığım her türlü zorluk ve başarıda yanımda olan ve beni her daim teşvik eden kıymetli danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr Nimet Ayşe AKSOY'a teşekkürü ve minneti borç bilirim.

Çıktığım bu yolculuk dâhilinde her zaman destekçim olan Doğan Mert DEMİR'e ve bu çalışmanın ortaya çıkmasında katkısı unutulmayacak değerli Hasibe DEMİR'e teşekkürlerimi sunarım.

Eğitim hayatım boyunca verdiğim her karara ve yöneldiğim alana duydukları saygı ve verdikleri sonsuz maddi-manevi destek hasebiyle değerli babam Günay TUNÇ'a ve kıymetli annem Nevâl TUNÇ'a teşekkürlerimi sunarım.

Gizem TUNÇ

Antalya 2017

GİRİŞ

Günümüzde tarihsel sürecin en canlı tanıkları olarak nitelendirilen kayıtlar; arşiv belgeleridir. Bugün bu belgeler; birçok bilim insanı tarafından arşivlerde uzun ve meşakkatli çalışmalarla tetkik edilmekte ve pek çok bilimsel araştırmanın kaynağını oluşturmaktadırlar. Osmanlı'nın, bünyesinde gerçekleştirdiği her faaliyeti kaydetme geleneğiyle vücuda getirdiği Defterler; bu arşiv belgeleri içerisinde bilgi ve birikim açısından oldukça zengindirler. İçerdiği konu sebebiyle farklı isimlerle kategori edilerek saklanan bu defterlerin içerisinde Ahkâm Defterleri'nin önemi, yapılan sosyal tarih çalışmalarında da anlaşılmaktadır. Ahkâm Defterlerinin; ihtiva ettiği bölgenin sakinlerinin şikâyetleri doğrultusunda araştırmacının o bölge ile ilgili yaptığı çalışmalarda genel tabloyu okuyuculara aktarabildiği bilinmektedir. Bu yüzden Ahkâm Defterleri ile ilgili yapılan her çalışmanın kıymeti göz ardı edilemeyecek kadar önemlidir. Elbette ki Rumeli Ahkâm Defterleri de bu öneme sahiptir.

44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri (1790-1791)'ni kapsayan çalışmamızda; Rumeli Eyâleti dâhilinde Sofya, Köstendil, Vize, Çirmen, Kırıkkilise, Silistre, Ohri, Delvine, Niğbolu, Vidin, Alacahisar, Vulçitrın, Prizren, İşkodra, Avlonya, Ohri, Yanya, Elbasan, Mora, Tırhala, Selânik, Üsküp gibi sancaklar haricinde Akdeniz'de vâki pek çok adanın da dâhil edildiği oldukça geniş bir coğrafyayı kapsamaktadır. Yaptığımız çalışma gereğince, bahsedilen sancak, kazâ ve nahiyelerde kaydedilen olaylar ışığında okuyucunun gözünde bölgenin geniş bir panoraması oluşturulmaya gayret edilmiştir.

44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nin transkripsiyon ve değerlendirmesi başlıklı çalışmamızın birinci bölümünde Ahkâm Defterlerinin genel bir tanımı yapılarak, hangi konuları ihtiva ettiğine ve çeşitlerinin neler olduğundan bahsedilmiştir. Ardından birinci bölümün alt başlığı dâhilinde sırasıyla Osmanlı padişahının adalet anlayışı çerçevesinde şekillenen şikâyet mekanizmasının kökeni ve teşekkülü hakkında bilgi verilmiştir. 44 Numaralı Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nin şekilsel özelliklerinden bahsedilerek defter tanıtılmıştır. Ayrıca defterde yer alan hükümler yıllara ve aylara göre taksim edilerek tablo oluşturulmuştur. Ardından defterde Rumeli ve Cezâyir-i Bahr-i Sefîd dâhilindeki yerler ve hüküm sayıları bir araya getirilerek tablo oluşturulmuş ve kısa bir değerlendirme yapılmıştır. Yine alt başlık dâhilinde 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nin diplomatik özelliklerinden bahsedilerek hükümlerin analizi yapılmıştır. Ayrıca Defterdeki hükümlerin gönderildikleri devlet görevlilerine göre dağılımına bir şema da eklenmiştir.

İkinci bölümde; 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nin ihtivâ ettiği hükümlerin konularından bahsedilerek genel bir şema oluşturulmuştur. Ardından defterde geçen konular; alacak-verecek ve borç, fuzulî zapt ve gasp, zulüm ve eşkıya-mütegallibe faaliyetleri, vergi toplayanlar ile reâyâ arasında yaşanan sıkıntılar, mirasın intikali sırasında yaşanan sıkıntılar, vâkıflarla alakalı yapılan şikâyetler ve diğer hükümler başlıkları altında örneklendirilerek açıklanmaya çalışılmıştır.

Üçüncü bölümde; 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nin transkripsiyonu bulunmaktadır. Hüküm suretlerinin transkripsiyonunu aslına riayet ederek yapmaya özen gösterdik. Transkripsiyon yaparken Şemsettin Sami'nin Kamûs-ı Türkî isimli eserinden istifade ettik. Ayrıca defterde geçen yer isimlerinin tespiti hususunda Aydın Ayhan'ın Rumeli ve Akdeniz Adalarında Türk Varlığı isimli eseriyle, M.Türker Acaroğlu'nun Balkanlarda Türkçe Yer Adları Kılavuzu'ndan ve T.C Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü yayını olan Osmanlı Yer Adları isimli çalışmadan faydalandık.

Daha önce üzerinde durduğumuz üzere Ahkâm Defterleri, süratli yazma zorunluluğunun bir sonucu olarak harflerin, noktaların eksik olması veyahut mürekkebin dağılması gibi olumsuz durumlar sebebiyle araştırmacıları yanıltmaması adına ve aslına sadık kalmak gayesiyle okunamayan kelimeleri (---) olarak belirttik. Bunun yanında transkripsiyonundan emin olunamayan kelimeler için (?) sembolünü kullandık. Bunların haricinde hüküm suretleri içerisinde kâtip tarafından boş bırakılan yerler için ise [] sembolünü kullandık. Hüküm suretlerinin içerisinde kâtip tarafından üzeri çizilmiş olan satırları (üzeri çizili) ifâdesini kullanarak belirttik.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. AHKÂM DEFTERLERİ VE MUHTEVÂSİ

Ahkâm; hüküm kelimesinin çoğuludur ve sözlük karşılığı olarak “*emir, irâde*” anlamına gelmektedir¹. Padişah tarafından herhangi bir konuyla ilgili verilen yazılı emre “*Hükm-i Hümayûn*”² adı verilmektedir. Hükümler; padişah tarafından kişilere bizzat iletilmek yerine padişahın yetki verdiği makamlar ve merciler tarafından onun adına işleme konulmaktaydı. Bu sebeple hükümler daha çok defterdarlık kanalıyla iletilirken, “ferman” adı taşıyan belgeler ise sadaret makamından tebliğ edilirdi³.

Orta-Doğu devletlerinde adalet sistemi; halkın sorunlarını doğrudan padişaha iletebilme özgürlüğüne ve padişahın da halkı koruma prensibine dayanmaktadır. Bu ana düşünce ekseninde, şikâyet mekanizmasının doğru ve düzenli bir şekilde işlemesi hedeflenerek bir takım kurumlar ve onlara bağlı arşivler oluşturulmuştur⁴. Halkın padişaha bizzat veya Dîvân-ı Hümayûn kanalıyla yaptığı şikâyetler; padişahın konuyla ilgili hükmünün de yer aldığı “*Defâtir-i Umûr-ı Mühimme*” veya “*Ahkâm-ı Mühimme*” ya da sadece “*Mühimme*” adı verilen defterlere nüsha olarak kaydedilmiştir⁵. 17.yüzyıl itibariyle mühimme defterlerine konu olan olaylar, konularına göre farklı defter isimleriyle tasnif edilmeye başlanmıştır. Bunlar; *Mühimme*, *Ecnebî defterleri*, *Ahkâm-ı Mühimme*, *Ahkâm-ı Şikayet*, *Ahkâm-ı Rüûs*, *Tahvil*, *Ayniyat Defterleri*, *İrâde Kayıt Defterleri*, *Gelen-Giden Defterleri*, *Buyruldu Defterleri*, *Nâme defterleri* ve *Nişan defterleri*dir⁶.

Dîvân-ı Hümayûn’da alınan kararların kaydedildiği Ahkâm Defterlerinin evveliyatı Mühimme Defterlerine dayandırılmaktadır⁷. Mühimme Defterleri; genel olarak Dîvân-ı Hümayûnda alınan kararların birer nüshasının kaydedildiği defterler olarak

¹ Şemseddin Sami 2014, 436.

² Hükm-i Şerif ifadesi de kullanılmaktadır. Bk. Yılmaz 2010, 254.

³ Salihlioğlu 1998, 551.

⁴ İncalcık 2000,49.

⁵ Salihlioğlu 1998, 551.

⁶ BOAY 2000,76. ; İncalcık 2000,50. Halaçoğlu 2014, 35.

⁷ Acun 2010, 787.

tanımlanmaktadır⁸. Lâkin “*Mühimme*” kavramı 17.yüzyılın sonlarına doğru genelleşip kullanılmaya başlanmıştır. Önceleri divân kayıtlarının yer aldığı tasnifler için “*mîrî ahkâm defterleri*” ya da “*ahkâm-ı mîrî*” ifadeleri kullanılmaktaydı⁹. İhtiyaç hâsıl olduğunda tekrar başvurulmak üzere tutulan¹⁰ bu defterlerin hangi tarihten itibaren kayda geçirildiklerine dair kesin ve net bir bilgi bulunmamakla birlikte, bilinen en eski mühimme kayıtları 16.yüzyılın ilk yarısına aittir¹¹. Günümüzde Osmanlı Arşivi’nde H.961-1333/ M.1553-1915 tarih aralığında kayda geçmiş toplamda 419 adet Mühimme Defteri mevcuttur¹².

Oldukça geniş zaman aralığı içerisinde devletin kültür ve tarih zenginliğini içeren Mühimme Defterleri; devleti ilgilendiren siyasi, iktisadî, sosyo-kültürel ve savaş tarihine dair verilen kararları bünyesinde barındırmaktadır¹³. 1649 yılına gelindiğinde Dîvânda alınan kararlardan yalnızca devleti ilgilendiren konular Mühimme Defterlerine işlenirken, şahsi davalara ait karar, ferman gibi kayıtlar için “*Şikâyet Defterleri*” adı verilen yeni bir defter serisi oluşturulmuştur. Şikâyet Defterleri adı verilen bu defterler 1742 yılından itibaren eyâletlere ayrılarak “*Ahkâm-ı Şikâyet*” veya diğer bilinen adıyla “*Ahkâm Defterleri*” olarak tasnif edilmeye başlanmıştır¹⁴. Şikâyet Defterleri de iki farklı tasnif olacak şekilde düzenlenmiştir. Birinci tasnif Dîvân siciline kayıtlı Şikâyet Defterleri, ikinci tasnif ise Bâb-ı Asâfi’ye kayıtlı Şikâyet Defterleridir¹⁵.

Bugün Başbakanlık Osmanlı Arşivi’nde 989 numaralı birinci tasnifte, “*Divân-ı Hümayûn Defterleri Kataloğu*”nda Atik Şikâyet Defterleri ismiyle H.1059-1253/M.1649-1837 tarihleri arasında kaydedilmiş toplamda 213 adet defter bulunmaktadır. Yine çalışma konumuza ilişkin defterin de içerisinde bulunduğu 980 numaralı ikinci tasnifte ise “*Bâb-ı Âsâfi Defterleri Kataloğu*”nda A.DVN.ŞKT koduyla 978-1014-A genel sıra numaralarında kayıtlı olan ve H.910-1234/ M.1504-1819 tarihleri arasındaki kayıtları içeren toplamda 38 adet Şikâyet Defteri bulunmaktadır¹⁶. Şikâyet Defterleri ve Mühimme Defterleri Beylikçi

⁸ Emecen 2015,110.

⁹ Kütükoğlu 2006, 520.

¹⁰ Pakalın 1983,605.

¹¹ Uzunçarşılı 1988,79.

¹² BOAY 2000,60.

¹³ Hükümlerin sâdir oldukları divânlar açısından 4 ayrı guruba ayrılmaktadırlar. Bunlar; Mühimme Defterleri, Rikâb Mühimmesi, Ordu Mühimmesi, Kaymakamlık Mühimmesidir. Bk. BOAY 2000,60.

¹⁴ Temelkuran 1975, 55.

¹⁵ Okur Gümrükçüoğlu 2012, 118.

¹⁶ BOAY 2000,74-75.

Kalemi¹⁷ marifetiyle vücuda getirildiğinden dolayı boyut ve kayıtların düzenlenmesi gibi nicelik yönleri açısından birbirlerine çok benzemektedir. Lâkin ihtiva ettiği konular itibariyle birbirlerinden ayrılmaktadırlar¹⁸.

Kapsadığı konu itibariyle Atık Şikâyet Defterlerinin devamı olan Eyâlet Ahkâm Defterleri tarih olarak Şikâyet Defterleri'nden yaklaşık 104 sene sonra¹⁹ H.155/M.1742 tarihinden başlayarak, II. Meşrûtiyet dönemine kadar tutulmaya devam edilmiştir²⁰. Bölgelere ayrılarak düzenlenmiş olan Ahkâm Defterleri serisi dışında Kamil Kepeci ve Maliyeden Müdevver kataloglarında da yer alan Ahkâm Defterleri bulunmaktadır. Fakat bu defterlerin en büyük özelliği mali konuları içermesinden mütevellit Mali Ahkâm özelliğine sahiptir. Başbakanlık Osmanlı Arşivlerinde 986 numaralı Kamil Kepeci tasnif Kataloğu'nda H.927-1168/M.1520-1658 tarihleri arasındaki kayıtları içeren 13 adet Ahkâm Defteri bulunmaktadır²¹.

Eyâlet Ahkâm Defterleri; sorunların mevcut olduğu yerlerde çözülemeyip, merkeze kadar iletilmesinden doğan bürokratik sıkıntıların çözümünü kolaylaştırmak amacıyla vücuda getirilmişlerdir. Dönemin Reîsülküttabı olan Koca Ragıp Paşa tarafından bürokrasiye rahat bir nefes aldirmek amacıyla kurulan bu sistemle; halkın şikâyetlerine daha seri cevaplar verilmesi ve daha hızlı çözümler üretilmesi amaçlanmıştır²².

Eyâlet Ahkâm Defterlerinin kaydedildiği yıllar ve içerdiği defter adedine göre tertiplenmiş hali şu şekildedir²³;

Katalog Genel No	Defter Adı	Tarih		Defter Adedi	Katalog Tertibi
		Hicrî	Miladî		
989	Adana Ahkâm	1155-1295	1742-1878	9	Kronolojik Fihrist

¹⁷ Aynı zamanda Nâme, Nizamât, Mukavelât ve İmtiyaz defterleri de Beylikçi Kalemi tarafından tutulmaktaydı. Bk. Halaçoğlu 2014, 22.

¹⁸ Şimşir 1994, 359; Şahin-Emecen 1994,XV.

¹⁹ Mora Ahkâm Defterleri bu kapsamın dışındadır. Çünkü Mora Ahkâm Defterleri; ihtivâ ettiği konu sebebiyle diğer Ahkâm Defterlerinden farklı olarak çeşitli eyâlet, sancak ve kazâ yöneticilerine hitaben, tüccarlar ve ahidnamelerle alakalı hükümleri barındırmaktadırlar. Bu yüzden esasen Düvel-i Ecnebiye defteri özelliği göstermektedirler. Bk. Yazar 2014, xix.

²⁰ BOAY 2000,76.

²¹ BOAY 2000,76; Öztürk 2001,614.

²² Shaw 1975, 106; Emecen 2015,125;

²³ Defterlere ait yukarıda belirtilen veriler, Başbakanlık Osmanlı Arşiv Rehberinde ayrı ayrı gösterilmiştir.

Hepsinin bir arada gösterilmesi hedeflenerek tekrar tablo oluşturulmuştur. Bk. BOAY 2000,77-83.

989	Anadolu Ahkâm	1155-1306	1742-1889	186	Kronolojik Fihrist
989	Bosna Ahkâm	1155-1285	1742-1867	9	Kronolojik Fihrist
989	Cezâir ve Rakka Ahkâm	1159-1308	1746-1891	25	Kronolojik Fihrist
989	Diyarbakir Ahkâm	1155-1292	1742-1875	9	Kronolojik Fihrist
989	Erzurum Ahkâm	1155-1296	1742-1876	19	Kronolojik Fihrist
989	Haleb Ahkâm	1155-1266	1742-1850	9	Kronolojik Fihrist
989	Karaman Ahkâm	1155-1295	1742-1878	39	Kronolojik Fihrist
989	Maraş Ahkâm	1155-1294	1742-1877	6	Kronolojik Fihrist
989	Mora Ahkâm	1128-1255	1716-1840	21	Kronolojik Fihrist
989	Özi ve Silistire Ahkâm	1155-1294	1742-1877	49	Kronolojik Fihrist
989	Rumeli Ahkâm	1155-1326	1742-1908	85	Kronolojik Fihrist
989	Sivas Ahkâm	1155-1326	1742-1908	36	Kronolojik Fihrist
989	Şâm-ı Şerîf Ahkâm	1155-1326	1742-1908	9	Kronolojik Fihrist

Yukarıdaki tablodan hareketle Eyâlet Ahkâm Defterlerinin en erken tarihli H.1128-1255/M.1716-180 tarihli olup, H.1159-1308/M.1746-1891 tarihli Cezâir ve Rakka Ahkâm Defterlerinin en geç tarihlendirilmiş olduğu göze çarpmaktadır. Tasniflerin içerdiği defter adedi sebebiyle en fazla defteri ihtiva eden 186 adet ile Anadolu Ahkâm Defteridir. İkinci sırayı 85 adet ile Rumeli Ahkâm Defteri takip etmektedir. Rumeli Ahkâm Defterleri, Rumeli eyâletine bağlı Sofya (Paşa Livası), Köstendil, Vize, Çirmen, Kırıkkilise, Silistre, Ohri, Delvine, Niğbolu, Vidin, Alacahisar, Vulçitrın, Prizren, İşkodra, Avlonya, Ohri, Yanya, Elbasan, Mora, Tırhala, Selânik, Üsküp, Bender ve Akkırman sancaklarına dair hükümleri ihtiva etmektedir²⁴.

Ahkâm kâtipleri²⁵ tarafından şikâyetlerin kaydedildiği bu defterlerin, kimi zaman Ahkâm Defteri kimi zaman ise Şikâyet Defteri olarak adlandırılmaları bu iki defter türünün birbirinden tam manasıyla ayrıştırılamaması gibi bir durum yaratmıştır. İki defter arasında kesin bir ayrımın olmayışı, Ahkâm Defterinin tutulmadığı bölgelerdeki şikâyetlerin bir kısmının Şikâyet Defterlerine kaydedilmiş²⁶ olabileceği şeklinde yorum getirilerek izah edilmeye çalışılmıştır. Dolayısıyla Ahkâm Defterleri olarak bilinen defterlere Ahkâm-ı

²⁴ Bk. BOAY 2000,82; Öztürk 2011, 620.

²⁵ Ahkâm kâtipleri hakkında detaylı bilgi için Bk. Kitâbu Mesâlihi'l- Müslîmin 1980, 82.3

²⁶ Şimşir 1994, 361.

Şikâyet Defterleri de denilmektedir.²⁷ Ahkâm-ı Şikâyet Defterleri; Ahkâm Defterleri ve Şikâyet Defterleri kadar araştırmaya konu edilmemiş olsalar bile Suraiya Farooqhi'nin de naklettiği gibi “*keşfedilmemiş hazineler*”²⁸ oldukları şüphe götürmez bir gerçektir.

1.1. Osmanlı Devleti'nde Şikâyet Mekanizmasının İşleyişi ve Ahkâm-ı Şikâyet Defterlerinin Önemi

Osmanlı Devleti'nin hükümlerlik anlayışının temelinde Orta Asya Türk geleneği ve Yakındoğu devlet anlayışını benimsemiş İslâm devlet geleneği mevcuttur²⁹. Bu gelenek hasebiyle Padişah hükümlerliği altındaki devleti; Allah adına yönetmekle ve Allah'ın adâletini reâyasına yansıtmakla yükümlüydü. Padişahın, Allah'ın yeryüzündeki temsilcisi³⁰ olduğu inancı 15.yüzyılda İslâmî kimliğin Osmanlı Devleti'nde daha da belirginleşmesiyle başladığı bilinmektedir³¹. Dolayısıyla Padişah, halkın gözünde adâleti tesis eden en yüksek otorite olarak karşımıza çıkmaktadır. 17. yüzyıl Türk ilim çevresinin önde gelen isimlerinden biri sayılan Kâtip Çelebi'nin Düstûru'l-amel li-ıslahi'l-halel isimli eserinde zikrettiği “*İnsansız mülk olmaz, parasız ordu olmaz, halk olmadan para toplanmaz, adalet olmasa da halk olmaz*”³² cümlesi bizlere padişâhın adâletinin neden gerekli olduğuyla ilgili fikir sunmaktadır.

Fatih Sultan Mehmet döneminin defterdarlarından biri olan Tursun Bey'in Tarih-i Ebu'l Feth isimli eserinde; Padişahlık mertebesinin yüceliği ve reâyanın ona ihtiyacı olduğunu belirten ifadeler kullandığı göze çarpmaktadır³³.

Yine Padişah III. Ahmet dönemi defterdarlarından Defterdar Sarı Mehmet Paşa'nın devlet adamlarına öğüt niteliğinde yazmış olduğu eserinde zikrettiği “*Hepiniz yöneticisiniz ve hepiniz yönettiğiniz kimselerden sorumlusunuz sözü uyarınca, Müslüman olmayan uyrukların hallerini iyileştirip, Müslüman halkın işlerini düzene koya ve kutsal, güzel emirleri yerine*

²⁷ Günay 2013, 17.

²⁸ Farooqhi 2011,55.

²⁹ Öz 2010, 58; Osmanlı Devleti'nin hükümdarlık anlayışının Osmanlı kroniklerine nasıl yansıdığıyla ilgili kapsamlı bir çalışma için bk. Gürsü 2011,67-83.

³⁰ Padişâh-ı Zillu'llâh. Bk. Tursun Bey 1977, 10.

³¹ Eroğlu 2003, 27.

³² Çelebi 1982, 22.

³³ “Mertebe-i pâdişâhi ne âlî derecedür ve vücûd-ı pâdişah nice ulu ni ‘-mettür; ve ra ‘iyettün bel kâffe-i beriyettün ana ihtiyâcı nedendür...” Tursun Bey 1977, 10.

*getirerek sınırdan ve başka yönlerden gelecek tehlikeleri önleye...*³⁴” cümleleriyle Padişahın sorumluluğunun kapsamını bizlere sunmaktadır.

Verilen örneklerden hareketle Müslüman-Türk geleneği ekseninde, iktidarda bulunan kişinin yani Padişah’ın meşruiyetinin varlığı, adil olup olmamasıyla doğru orantılıdır³⁵. Yani Padişah ne kadar adilse, hukuka olan bağlılığı yani meşruiyeti o kadar vâkidir. Tüm bu bilgilerin ışığında Osmanlı Devleti sınırları içerisinde yaşayanlar herhangi bir sıkıntıyla karşılaşp bunu çözüme ulaştırmak istedikleri vakit Padişah’ın adaletine başvurmuşlardır. Padişah; bünyesinde bulundurduğu bu yetkiyi şahsen olmasa da çeşitli kurumlar vasıtasıyla kullanmaktaydı. Bu kurumların başında hiç şüphesiz Divân-ı Hümayûn gelmektedir³⁶. Divân-ı Hümayûn; Osmanlı Devleti’nin klasik çağından itibaren devletin siyasî ve hukukî işlerinin ele alındığı ve bu konularda oluşan sorunların çözüme ulaştırılıp karara bağlandığı devletin en yüksek karar mercilerinden birisidir³⁷. Bu sebeple Divân-ı Hümayûn; hangi din ve millete mensup oldukları veyahut hangi meslek grubundan oldukları gözetilmeksizin memleketin herhangi bir yerinde haksızlığa ya da zulme maruz kalanlara ve mahkemeler tarafından haksızlığa uğratıldığını düşünen kişilere açık bulunmaktaydı³⁸.

Devletin Klasik dönemle birlikte geçirdiği bürokratik dönüşüm hasebiyle padişahın Divân-ı Hümayûn’daki rolünde değişimler olmuştur. Bu değişim evvelinde ise klasik dönemde padişah, Divân-ı Hümayûn’a yapılan şikâyetlerle bizzat ilgilenmekteydi.

Klasik dönemin ünlü şeyhülislâm ve tarihçilerinden biri sayılan Hoca Sâdeddin Efendi Tacü’t-Tevârih isimli eserinde; padişahın Divân-ı Hümayûn’da şikâyet kabulüne ilişkin gözlemlerini bizimle paylaşmaktadır. Naklettiğine göre “...Artık mecali kalmayan genç padişahın katına koştı ve yüce Divân’da üzüntülerini açıklayarak Müslüman kadınların din düşmanlarının elinden çektikleri eziyet ve zulmü izlediklerini, adaletin göverdiği bu yerde bir bir açıkladı. Padişah din düşmanlarının Müslümanlara ettikleri eziyeti öğrendiği zaman, konunun çözümü için bu ülkenin de buyruğuna bağlanmasından başka çıkar yol olmadığı

³⁴ Eserin orijinal adı “Nesâiyhü’-vüzerâ ve’l ümerâ” veya “Kitab-ı Güldeste” dir. Yukarıda belirtmiş olduğumuz alıntı, eserin sadeleştirilmiş versiyonunda bulunmaktadır. Bk. Defterdar Sarı Mehmet Paşa 1992,8.

³⁵ Kösoğlu 2004,231.

³⁶ Tuğluca 2016, 31.

³⁷ Mumcu 2007, xvii.

³⁸ Taneri 1974,52; Halaçoğlu 2014,11. Yönetilen kesim olan reayanın şikâyet hakkının ihtivası 2’ye ayrılmaktadır. Birincisi, reâyadan herhangi bir kişinin yine reaya zümresinden bir kişiyle yaşadığı problemlerdir. İkincisi ise padişahın bizzat görevlendirildiği kişiler arasında yaşanan problemlerdir. Her iki zümrede yaşanan problemlerin çözümü Divân-ı Hümayûn’da neticelendirilmektedir. Bk. Taş 2007, 189.

kanısına vardı. En olgun kararları alan vezirlerine bu konuya verdiği buyrukta – Hazır olunuz. Bu işte savsaklamak en büyük suç sayılır- demiştir³⁹. ”

Kanuni Sultan Süleyman döneminden itibaren padişahın Divân-ı Hümâyûn’la olan ilişkisi gittikçe azalmıştır⁴⁰. Lâkin Padişah, Divân-ı Hümâyûn’da varlığının hissedildiği dönemlerde; Cuma namazına gitmek için saraydan çıkıp tekrar saraya döneceği zaman aralığında “Cuma selamlığı” adı verilen bir merâsim esnasında halkın şikâyetlerini kabul etmekteydi⁴¹. Haksızlığa uğradığını düşünen kişiler kendilerini belli etmek için bir parça hasır yakıp başlarının üstlerinde tutarak⁴² padişaha mesaj vermeye çalışırlardı⁴³.

1655 yılında Osmanlı topraklarına bir seyahatte bulunan Fransız gezgin Jean Thevenot da padişahın şikâyet kabulüne istinâden bazı gözlemlerde bulunmuştur. Aktardığına göre; *“...Zira haksızlığa uğramış olanlar hükümdarın sokaktan geçmesini beklerdi ve o geçtiği zaman dilekçelerini mümkün mertebe yükseğe kaldırarak bir sopanın ucuna takarlardı. Bunu gören hükümdar onu almak için adam gönderir ve onu aldırırdı⁴⁴. ”*

18.yüzyıl sonlarına doğru halkın şikâyetlerinin padişaha ulaştırabilmeleri daha da kolaylaştırılarak “*ma‘rûzât-ı rikâbiyye*” adı verilen şikâyet özetleri saray görevlileri tarafından toplanmaya başlamıştır⁴⁵. Padişâh yalnızca Cuma günleri değil; aynı zamanda av seyahatlerinde, sefere çıkmadan evvel veyahut seferden dönerken de halkın arzu hallerini kabul etmekteydi⁴⁶. Bu vesile ile pâ-yi tahta yaşayan halkın, şikâyetlerini doğrudan padişaha iletebilme lüksüne sahip olduğu yorumunu getirebiliriz.

Osmanlı Devleti içerisinde yaşamlarını sürdüren kişilerin, bir konuyla ilgili sıkıntıları çözmek için bizzat pâ-yi tahta gitmek gibi bir zorunlulukları bulunmamaktaydı. Böyle bir durumda kişiler; eyâlet, sancak ve şehzâde divanlarına ⁴⁷ müracaat ederek sorunları iletmekteydiler⁴⁸.

³⁹ Hoca Sâdeddin Efendi 1979, 28.

⁴⁰ Mumcu 2007,4-6. ;Tuğluca 2016, 32.

⁴¹ İpşirli 1993,91.

⁴² Bu usule “hasır yakmak”, “başa hasır yakmak” ve ya “ateş istidâsı” adı verilmektedir. Ateş istidâsı usulünün Cuma selâmlığına has bir ritüel olmadığı, halkın padişaha ulaşabildiği herhangi yerde bu durumun yaşandığı kaydedilmiştir. Konuyla ilgili detaylı bilgi için bk. Ekinci 2001.

⁴³ Akman 2004,125.

⁴⁴ Thevenot 1978,150.

⁴⁵ İpşirli 1993,92; Akman 2004,126.

⁴⁶ İnalçık 2000, 50. ; Tuğluca 2016, 32.

⁴⁷ Şehzâde divânlarıyla alakalı ayrıntılı bilgi için bk. Ünal 2015, 32.

⁴⁸ Tuğluca 2016, 42.

Peki, Osmanlı Devleti'nde bir kişi şikâyetçi sıfatıyla Divân-ı Hümâyûn'a nasıl ulaşıyordu?

Yukarıda bahsettiğimiz üzere kişiler ulaşabildikleri takdirde padişahla temasa geçebiliyordu. Geçemeyenler ise şikâyetlerini “ ‘arz-ı hâl ’ ” nam-ı diğer arzuhal denilen dilekçelerle iletmektedir. Arzuhal; kaynaklarda rikâ, ruk’a, mazhar, kâğıt, dilek gibi terimler kullanılarak ifade edilmektedir⁴⁹. Kişiler arzuhallerini oluştururken, özellikle padişâha ithâfen yazıyorlarsa “*padişahım*” ve ya “*devletlü, sa’âdetlü sultânım hazretleri*” gibi elkablar kullanarak dilekçelerini oluştururlardı⁵⁰. Lâkin klasik dönemde kurum içi yazışmalarda oldukça ağdalı ifadeler kullanılmasından ve dilekçenin hitap ettiği makama göre bu ifadelerin değişmesinden mütevellit, bu gibi dilekçeleri yazamayan kişilerde vardı⁵¹. Bu yüzden “arzuhalci⁵²” denilen kişiler vasıtasıyla, kişiler dilekçelerini yazdırabiliyorlardı. Kişiler, arzuhallerin dışında “mahzar” ya da “arz-ı mazhar⁵³” denilen pek çok insandan ortak imza toplanarak oluşturulan belgelerle de şikâyetlerini yapabilmekteydiler. Bu gibi belgeler şikâyetin toplu halde yapıldığı ve her üye tarafından onaylandığı belge olma özelliğine sahiptirler⁵⁴. Yine mahzarlar padişâha ithâfen yazılıyorsa “*sa’âdetlü, mürüvvetlü, amme-i nâsa merhametlü pâdişâh-ı âlem-penâh hullidet hilâfetuhu el-cesûru’d-dîn hazretlerinin rikâb-ı humâyûnlarına arzuhal*”⁵⁵ gibi elkablar kullanarak dilekçelerini vücuda getirmektedirler. Arzuhal ve Mahzarın dışında kadı mektûblarıyla da kişiler şikâyetlerini iletebilmekteydiler. Şöyle ki; eğer şikâyetin yapıldığı mahalde sorun çözüme ulaştırılamamışsa kadı mektup yoluyla Divâna ulaştırıyor, Divân da sorunun ihtivâ ettiği duruma göre çözüm üretiyordu⁵⁶. Son olarak bir mahalde bir kişinin sıkıntısı varsa o kişi; o bölgede bulunan resmi görevliler⁵⁷ ve şeyhlerin aracılığıyla şikâyetlerini iletebiliyorlardı⁵⁸.

⁴⁹ İpşirli 1991, 447. ; Gökbilgin 1992, 105.

⁵⁰ Kütükoğlu 2013, 217.

⁵¹ Uluskan 1998, 33.

⁵² İpşirli 1991, 448. Arzuhalciler; yalnızca dilekçelerin yazılmasıyla değil aynı zamanda dilekçeyi pâ-yi tahta ulaştırılması konusunda da tercih sebebi olmuşlardır. Fakat Osmanlı, bürokratik duruşu sebebiyle arzuhalcilerin pâ-yi tahta izin olmadan göç etmelerinin önünü kesmek istemiştir. Bk. Farooqhi 2004, 694.

⁵³ Sami 2014, 1005.

⁵⁴ İpşirli 2003, 398; İnalçık 2005, 55.

⁵⁵ A.DVN, dos.5/66’dan naklen Kütükoğlu 2013, 315.

⁵⁶ Tuğluca 2016, 52.

⁵⁷ Bulunduğu yerin bostancıbaşı, nakibüleşraf kaymakamı, beylerbeyi, müftü yeniçeri ağası, darüssade ağası ve dizdar. Bk. Tuğluca 2016, 66.

⁵⁸ Tuğluca 2016, 53-55.

Birtakım dilekçelerle veya aracılarla iletilen şikâyetler ne gibi bir süreçten geçerek defterlere işleniyorlardı?

Şikâyetçiler, Divân'a şahsen veya bir aracıyla başvuru yapmadan evvel, müftü yahut tercihen şeyhülislamdan fetva alarak⁵⁹ arzlarını kuvvetlendirmeye çalışırlardı⁶⁰. Kişi; şikâyetini fetva ile kuvvetlendirdikten sonra Kadiya giderek mahkeme talep ederdi. Yapılan mahkeme sonrasında Kadi; verilen fetva yönünde bir karar vermeye gayret gösterirdi. Fetvanın tam aksi bir karar vermek usulen hoş görülen bir durum değildi⁶¹. Ancak şikâyetçiler, istediği sonuca ulaşamadığını düşündüğü vakit Divân'a başvurma özgürlüğüne sahiptiler.

Şikâyetçilerin arzları; Divân görüşmelerinin büyük bir nizâm içerisinde ilerlemesinden sorumlu olan Çavuşbaşı⁶² denilen kişi marifetiyle Divân'a ulaştırılırdı. Bu yüzden evvela dilekçeler Çavuşbaşının kontrolünden geçmesinin ardından, Çavuşbaşının kararı gereğince haklarında işlem yapılırdı⁶³. Arzuhallerle ilgilenen tek kişi Çavuşbaşı değildi. Kubbealtı vezirleri de Divân toplantılarından önce arzları inceler, bazı arzları özetler ardından da Divân'a bildirirlerdi⁶⁴. Şikâyetlerin Divân'a bildirilmesinin ardından şikâyetin ihtivâ ettiği öneme göre “*mûrafaa*” denilen usulle yüzleştirme yapılarak problem nihâyete erdirilmeye çalışılırdı. Lâkin arz eden kişi, arzuhalde bir kişiyi şikâyet ediyorsa Divân; şikâyet edilen kişi veya kişiler hakkında “*der-i âliyyeye ihzâr etdirilmeleri*”⁶⁵ ni isteyerek “*yarım murafta*” denilen maznunun Divân önünde çıkarılması gibi bir usul ile karar vermeye çalışmıştı⁶⁶. Duruşma gerektirmeyen şikâyetler; evvela Divân'ın çeşitli alt kollarına incelenmek ve tahkik etmek amacıyla gönderilirdi.

⁵⁹ Şikâyetçi; şer'i bir mesele hakkında fetva almak istediği vakit evvela fetva emini dairesine müracaat ederek, görüş almak istediği mesele hakkında sorusunu yazar ve beyan ederdi. Klasik bir fetvanın nicel ve nitel özelliklerinin ayrıntısı için bk. Uzunçarşılı 2014,205-208.

⁶⁰ İnalçık 2000,51.

⁶¹ Heyd 1995,314; Örsten 2005, 9.

⁶² Mumcu 2007, 44; Ünal 2015, 69.

⁶³ Esasında arzların kontrolünü yapan kişi Çavuşbaşının yardımcısı olan “Çavuşbaşı Kisedarı”dır. Ayrıca Çavuşbaşı adına görülecek davaların sonucuna göre para taksimatı da kisedar tarafından gerçekleştirilirdi. Bk. Uluskan 1998, 28.

⁶⁴Uzunçarşılı, 1945,24; Tuğluca 2016,68; Kubbealtı vezirlerinin esas görevleri ve görevlerinin mahiyeti hakkında detaylı bilgi için bk. Mumcu 2007, 25/27.

⁶⁵ BOA, A.DVNS. AHKR.d./44, 589/605.

⁶⁶ Mumcu 2007, 83

Gönderilen belgeler, Divân kalemleri içerisinde kategorize edilen “*tahvil, beylik ve rüûs*” kalemleri marifetiyle uygulamaya geçiriliyorlardı⁶⁷. Divân kalemleri içerisinde değerlendirilen şikâyetler; genellikle sadrazam, vezir, defterdar, kadı asker, kaptan paşa, beylerbeyi gibi yüksek makamlı kişiler tarafından verilen ve Osmanlı diplomatik belgelerinde “*buyruldu*” olarak ifade edilen emir ile kayda geçerek hükme dönüşüyorlardı⁶⁸. Genellikle bir konu hakkındaki kesin hüküm, pâdişah adına karar yetkisi olan Divân tarafından verilmekteydi. Lakîn bazen sadece “*telhis*” olarak ifade edilen arzuhal üzerine düşülmüş notun üzerine pâdişah da kendi son kararını yazabiliyordu. Böylece arzuhal padişâhın imzası veya görüşleriyle “*hatt-ı hümayûn*”⁶⁹ formunu alıyor ve hakkında gerekli işlemlere başlanıyordu⁷⁰. Arzuhallerin bu uzun ve tahkikatlı yolculuğunun sonunda gerektiği durumlarda belgelerin üzerine ferman-ı âli yazılarak padişâhın tuğrası ile birlikte kayda geçirilirdi. Ancak ferman-ı âli’nin gerekmediği hususlarda yalnızca hüküm yazılır ve tuğrası çekilerek nişancıya teslim edilirdi⁷¹. Arzuhalin kayda geçmesinin son faslı olarak; hakkında karara varılan mesele, içerdiği konu sebebiyle tarih sırası dikkate alınarak defterlere yazılırdı. Şikâyet sayısı fazla olmayan eyâletlere ait şikâyetleri kaydeden kalemler; sonraki senelerin kayıtlarını bir araya getirerek aynı deftere kaydediyor böylece defterler arasındaki olası bir kopukluk ihtimali en aza düşürülüyordu⁷². Böylece Osmanlı bürokrasisine yapılan her şikâyet, dava veya meselenin benzerleri tekrar vuku bulduğunda, haklarında daha önce verilen kararlar temel alınarak hareket ediliyordu.

Arzların birer hükme dönüşüp, karara bağlanması ve ardından deftere işlenmesi Osmanlı araştırmalarında önemli bir kıymeti haizdir. Ahkâm Defterleri veya nam-ı diğer Ahkâm-ı Şikâyet Defterleri; bir bölge içerisinde reaya zümresinden veyahut ehl-i örf zümresinden kişilerin aralarında çıkan sorunların devlet tarafından nasıl bir karar verilerek çözüldüğünün sorusunun cevabı niteliğindeki, tarihin en canlı kayıtlarıdır. Zira sadece devletin yaşanan bir sorun karşısındaki tavrını değil, aynı zamanda da ihtiva ettiği bölgenin sorunlarını, mukataalarla ilgili yaşanan sorunları⁷³, ehl-i örfün reaya ile ilişkisini, Divân’ın

⁶⁷ Mumcu 2007, 48; Tuğluca 2016, 72.

⁶⁸ Kütükoğlu 2013, 196; Tuğluca 2016, 73.

⁶⁹ “Hassa yemişçi başısı yedine verilen inhisâr emr-i şerîfinin kaydı terkîn ve şeref yafte-i sudûr olan hatt-ı humâyûn şevket-makrûn mûcibince” BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,1.

⁷⁰ Tuğluca 2016, 81.

⁷¹ Mumcu 2007, 50.

⁷² Günay 2013, 18.

⁷³ Çakır 2003, 7.

işleyişini⁷⁴ve vakıf-arazi gibi özel mülkiyete ait konularda ne gibi sorunların yaşandığına ilişkin bizlere bilgi akışı da sağlamaktadırlar. Dolayısıyla Osmanlı Devletinde “*şikâyet hakkının nasıl işlediği ve kullanıldığına*” dair bilgilere sahip kıymetli kaynak özelliği taşımaktadırlar⁷⁵.

Ahkâm Defterleri, Osmanlı’nın bir şikâyet karşısındaki duruşunun bir yansıması olmasının yanı sıra aynı zamanda günümüze ulaşamamış mimari yapıların varlığının teyidi hususunda da önem arz ederler⁷⁶. Ayrıca tahrir defterlerinde geçen vergi hesaplamalarına dair bilgilerin yine bu defterlerle kıyaslanarak sağlama yapılabildiği göze çarpmaktadır⁷⁷. Diğer bir taraftan Ahkâm Defterlerinin önemiyle alakalı Farooqi’nin ; “ *Bazen bu belgelere dayanarak köyler arasındaki sınırlara ve kırsal yerleşimlerini ayıran tarafsız bölgelere ilişkin sonuçlar çıkarmak mümkün oluyor. Soygunlarla ilgili şikâyetler, önemli ama az bilinen bir konu olan kırsal ticaret hakkında bilgi verebilir. Arada çıkabilecek bir cinayet hikâyesi, köy içindeki güç ilişkilerinin ya da kırsal kesimi şehirlere bağlayan göç dalgalarının göstergesi olarak okunabilir.*”⁷⁸ yorumu bu defterlerinin bize ne gibi katkıları olabileceğine dair ışık tutar.

Yukarıda verilen bilgilerin ışığında çalışmamız olan 44 numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defterini kademe kademe incelemeye gayret edeceğiz.

1.2. 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defterinin Şekilsel Özellikleri

Çalışmamız olan 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri; A. {DVNS. AHKR. d koduyla ve 00044 sıra numarasıyla Bab-ı Asaî Kataloğu’ nda bulunmaktadır. 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri; görsel olarak ciltlenmiş, dışı karton kapaklı ve *battal ebru*⁷⁹ desenlidir. Boyut olarak dar ve uzun bir defter olup 50 x 18 ebatlarındadır.“ *Rumili Defteri min Evâsıt-ı Şevvâl sene 1204 ilâ Evâhir-i Şa’bân sene 1205*” ifadesinin yer aldığı tarihlendirme çiçeklerle süslenmiş bir şekilde defterin kapağına işlenmiştir.

⁷⁴ Şahin-Emecen 1994,XI.

⁷⁵ Öztürk 2001,621-622.

⁷⁶ Şimşir 1994, 362

⁷⁷ Farooqi 2010,66-67.

⁷⁸ Farooqi 2011, 103.

⁷⁹ Battal Ebru tekniğine şekilsiz ebru da denilmektedir. Battal olarak adlandırılan büyük boyutlu kâğıtların üzerinde çalışılmasından dolayı bu isim verilmiştir. Bu teknik genellikle defter kapaklarının dışını süslemek amacıyla kullanılırdı. Bk. Yılmaz 2010, 64.

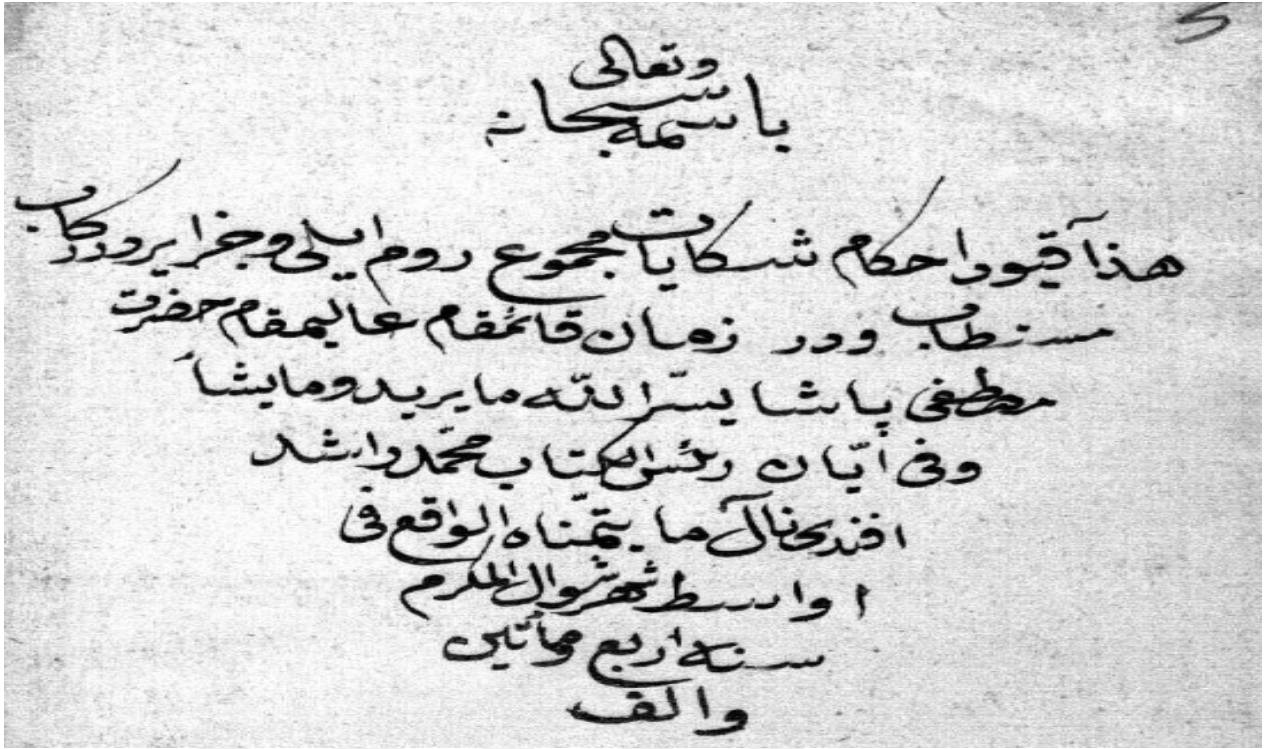

Şekil.1. 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nin Kapak Resmi

44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nin ön sayfasında “*Bi-ismihi subhanehu ve Te'âlâ*” ifadesi kullanılarak dua ile bir girizgâh yapılmıştır. Ardından “*Hazâ kuyûd-ı ahkâm-ı şikayât mecmu' Rumili ve Cezayir*” ifadeleri kullanılarak defterin hangi bölgeyi ihtivâ ettiği belirtilmiştir. “*Der rikâb-ı müstetâb ve der zaman-ı kaimmakâm-ı âli-makam Hazret-i Mustafa Paşa*” ibaresiyle defterin hangi kaymakam döneminde neşredildiğine dair bilgi vermiştir. Daha sonra “*yesserallahu ma-yûridu ve ma-yeşâ' ve fi eyâdî Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Raşid Efendi*” ifadesini kullanarak hangi reisülküttap marifetiyle kaleme alındığı belirtilmiş olup , “*fî evâsıt-ı şehr-i Şevval'il-mükerrem sene erba ve mieteyn ve elf*” ifadesiyle tarihlendirilme yapılarak defter için bir mukaddime oluşturulmuştur. Toparlamak gerekirse;

“*Bi-ismihi subhanehu ve Te'âlâ*

Hazâ kuyûd-ı ahkâm-ı şikayât mecmu' Rumili ve Cezayir der rikâb-ı müstetâb ve der zaman-ı kaimmakâm-ı âli-makam Hazret-i Mustafa Paşa yesserallahu ma-yûridu ve ma-yeşâ' ve fi eyâdî Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Raşid Efendi nâle mâ-yete-mennahu el vâki' fî evâsıt-ı şehr-i Şevval'il-mükerrem sene erba ve mieteyn ve elf”

Şekil 2. 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nin mukaddimesi

44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri toplamda 192 sayfadan oluşmaktadır. Her sayfa numaralandırılmış olup başta 2-4 ve sonda 193-195 numaralı sayfalar boştur. Defter toplamda 767 hükümden oluşmaktadır. Bu hükümlerin 214 adedi H.1204/M.1790 yılına, 553 adedi ise H.1205/M.1791 yılına aittir. H.1204 yılını ihtiva eden hükümler defter içerisinde %28'lik bir orana sahip iken H.1205 yılını ihtiva eden hükümler %72'lik bir orana sahiptirler. Defterde neşredilen hükümler içerisinde geçersiz kılınan 7 adet hüküm ise defter içerisinde %1'lik bir oranı ihtiva etmektedir.

Aylar	H.1204/M.1790	H.1205/M.1791
Muharrem (M)	-	76
Safer (S)	-	109
Rebî 'u'l-evvel (Ra)	-	69
Rebî '-u'l-âhir (R)	-	95
Cemaziye'l-evvel (Ca)	-	98
Cemaziye'l-âhir (C)	-	55
Receb (B)	-	34
Şa'ban (Ş)	-	6
Ramazan (N)	-	-
Şevval (L)	50	2

Zilkade (Za)	96	9
Zilhicce (Z)	68	-

Tablo1. 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'ndeki Hükümlerin Aylara ve Yıllara Göre Taksimatı

Rumeli Ahkâm Defteri'ndeki hükümlerin aylara ve yıllara göre dağılımlarını değerlendirmek gerekirse; H.1204/M.1790 yılında sadece 3 aya ait kaydedilmiş verilerin olduğunu görüyoruz. Tablodan hareketle en fazla hüküm 98 adet ile Zilkade ayına ait iken akabinde Zilhicce ayında 68 adet ve son olarak da Şevval ayına ait 50 adet hüküm mevcuttur. H.1205/M.1791 yılına ait verilere bakıldığında ise hüküm sayısı en fazla olan ay Safer iken en az olan ayın Şevval olduğu göze çarpmaktadır.

Hükümlerin aylara ve yıllara göre taksimatından sonra hükümlerin gönderildikleri yer ve sayılarından da bahsetmek gerekmektedir. Aşağıdaki tablo Rumeli Eyâleti⁸⁰ dâhilindeki Sancak, kazâ ve nahiyeleri ihtivâ etmektedir.

Hükümün Gönderildiği Yer	Hüküm Sayısı	Hükümün Gönderildiği Yer	Hüküm Sayısı
<i>Edirne (Merkez)</i>	70	<i>Dimetoka</i>	7
<i>Baba-i Atik</i>	2	<i>Yenişehir-i Fener</i>	16
<i>Tekfur Dağı</i>	19	<i>Siroz</i>	7
<i>Malkara</i>	7	<i>Selânik</i>	28
<i>Rodoscuk</i>	2	<i>Midye</i>	6
<i>Çorlu</i>	4	<i>Ustrumca</i>	2
<i>Keşan</i>	5	<i>Yanya</i>	8
<i>İpsala</i>	5	<i>Uzuncaabad-ı Hasköy</i>	3
<i>Ferecik</i>	1	<i>Akçakızanlık</i>	2
<i>Silivri</i>	2	<i>Zağra-i Atik</i>	3
<i>Cisr-i Ergene</i>	6	<i>Varna</i>	2
<i>Mekri</i>	1	<i>Kalkandelen</i>	1
<i>Seddülbahir</i>	6	<i>Debre</i>	1
<i>Çirmen</i>	2	<i>Pirlepe</i>	1

⁸⁰ 44 Numaralı Ahkâm-ı Şikâyet Defterinde direkt olarak Rumeli'ye hitâben gönderilen 6 adet hüküm bulunmaktadır.

<i>Kırıkkilise</i>	1	<i>Kızanlık</i>	1
<i>Keşan</i>	3	<i>Avlonya</i>	1
<i>Havass-ı Mahmut Paşa</i>	2	<i>Ziştovi</i>	1
<i>Tatar Pazarı</i>	1	<i>Karaferye</i>	3
<i>Kızıl Ağaç</i>	2	<i>Ohri</i>	1
<i>Hayrobolu</i>	1	<i>Drama</i>	1
<i>Gümülcine</i>	4	<i>Ahyolu</i>	10
<i>Hacıoğlu Pazarcığı</i>	1	<i>Çatalca</i>	7
<i>Yenice-i Karasu</i>	3	<i>Ergiri Kasrı</i>	3
<i>Tikveş</i>	1	<i>Büyükkçekmece</i>	2
<i>Hasköy</i>	1	<i>Radomir</i>	1
<i>Drač</i>	1	<i>Bergos</i>	7
<i>Delvine</i>	1	<i>Tirnova</i>	2
<i>Kara kol</i>	3	<i>Semako</i>	2
<i>Katroniçe</i>	3	<i>Menlik</i>	1
<i>İnöz</i>	22	<i>Yenizağra</i>	1
<i>Haslar</i>	7	<i>İştıp</i>	1
<i>Silivri</i>	5	<i>Filibe</i>	9
<i>Havass-ı Refia</i>	3	<i>Manastır</i>	15
<i>Sofya</i>	6	<i>Yenice-i Vardar</i>	5
<i>Tırhala</i>	13	<i>Razlık</i>	2
<i>Grebene</i>	2	<i>Dermiye</i>	2
<i>Alasonya</i>	15	<i>Şumnu</i>	1
<i>İstanbul</i>	1	<i>Görice</i>	1
<i>Dobruca</i>	1	<i>Elbasan</i>	1
<i>Terkos</i>	1	<i>Köstendil</i>	1
<i>Erdek</i>	1	<i>Belgradcık</i>	1
<i>Ağustos</i>	1	<i>Köprülü</i>	1
<i>Yekûn</i>	414		

Tablo 2. 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'ndeki hükümlerin Rumeli Eyâletine bağlı sancak, kazâ ve nahiyelere göre taksimatı

Tablodaki verilerden hareketle en fazla hüküm 70 adet ile Rumeli Eyâleti'nin merkezi olan Edirne'ye gönderilmiştir. Edirne'yi 25 adet hüküm ile Selânik takip ederken, 19 adet hüküm ile Tekfur Dağı üçüncü sırada gelmektedir. Edirne'nin İstanbul'a yaklaşık olarak 57 saatlik bir mesâfede ⁸¹ olduğu göz önünde bulundurulduğunda; Edirne'ye gönderilen hükümlerin sayısının bir hayli fazla olmasının sebebi pâ-yi tahta olan yakınlığından dolayı olabileceği yorumu getirilebilmektedir. Yine tablodan hareketle en az hüküm sayısı 1'er adet hükümle Ferecik, Mekri, Kırıkkilise, Tatar pazarı, Hayrabolu, Kalkandelen, Debre, Pirlepe, Kızanlık, Avlonya, Zıştovi, Ohri, Drama, Radomir, Menlik, Yenizağra, Tikveş, Hasköy, Draç, Delvine, İştîp, Şumnu, Görice, Elbasan, Köstendil, Belgradcık, İstanbul ve Dobruca'ya gönderilmiştir. Defterde Bosna'ya hitâben gönderilen 3 adet hüküm bulunmaktadır. Ayrıca yine Bosna dâhilindeki İhlevne, Nevesin, Teşene, Azgur, Blagay'dan 1'er adet hüküm ile Travnik'ten 5, Mostar'dan 4 adet hüküm olmak üzere toplamda 17 adet hüküm bulunmaktadır.

Hükümün Gönderildiği Yer	Hüküm Sayısı	Hükümün Gönderildiği Yer	Hüküm Sayısı
<i>Kale-i Sultaniye</i>	6	<i>Eğriboz Adası</i>	12
<i>Gelibolu</i>	25	<i>Livadya(Eğriboz Adası)</i>	8
<i>Kavala</i>	3	<i>Taşoz</i>	4
<i>İmroz</i>	3	<i>Cunda Adası</i>	1
<i>Kızılca Tuzla</i>	1	<i>Nakşa Adası</i>	2
<i>Galata</i>	7	<i>Sisam Adası</i>	12
<i>Ferecik</i>	1	<i>İstanköy Adası</i>	8
<i>Şarköy</i>	3	<i>Bozcaada</i>	7
<i>Atina</i>	4	<i>Limni Adası</i>	2
<i>Kocaeli/İzmit</i>	1	<i>Rodos Adası</i>	10
<i>İnebahtı</i>	5	<i>Midilli Adası</i>	5
<i>Yekûn</i>	145	<i>Sakız Adası</i>	15

Tablo 3. 44 Numaralı Rumeli Ahkâm Defteri'ndeki hükümlerin Cezâyir-i Bahr-i Sefid Eyâletine bağlı sancak, kazâ ve nahiyelere göre taksimatı

⁸¹ Halaçoğlu 2014,131. Verilerden hareketle Selânik İstanbul'a 143 saatlik bir mesafede bulunurken, Tekfurdağı 126 saatlik bir mesafede bulunmaktadır. Bk. Halaçoğlu 2014, 126-134. Nitekim Niş-Sofya arasında bulunan yollarda derbend ve oldukça yüksek dağlar bulunduğu için buralarda ulaşım sıkıntılıyken, İstanbul-Edirne arası güzergâhda ulaşım daha rahat gerçekleşmekteydi. Bk. Engin 1993,25.

Yukarıdaki tablodan hareketle; Cezâyir-i Bahr-i Sefid Eyâletinden gönderilen hükümler içerisinde en fazla hüküm 25 adet ile Gelibolu'dan gönderilmiştir. İkinci sırayı ise 20 adet hüküm ile Eğriboz Adası gelirken 15 adet hüküm ile Sakız Adası üçüncü sırada gelmektedir.

Defterin ihtivâ ettiği Akdeniz bölgesinden devam edecek olursak; Girit Adasına hitâben yazılmış 3 adet hüküm bulunmakla birlikte, Girit'te vâki Kandiye'ye ait 26, Selene'ye ait 1, Hanya'ya ait 14, Resmo'ya ait 4 adet hüküm bulunmaktadır.

Mora Adasına hitâben 40 adet hüküm bulunmaktadır. Mora Adasında vâki Klaverte'ye ait 2, Balyabadra'ya ait 8, Arkadya ve Tripoliçe'ye ait 1'er, Halomiç'e ait 6, Mezistire'ye ait 2, Badracık'a ait 9, Gördüs'e ait 4 adet hüküm bulunmaktadır.

Rumeli'nin ihtivâ ettiği yerlerden biri olan Özi'de vâki Balçık'a ait 3, Silistre'ye ait 2, Vize'ye ait 5, Küçükçekmece'ye ait 3 adet hüküm bulunmaktadır. Defter'de yer verilen Anadolu'da vâki Ayrancık, Konya, Mihaliç, Ergili, Sultanhisarı, Seferihisar, Gerede ve Amasya'ya ait 1'er hüküm ile Marmara'ya ait 4 hüküm bulunmaktadır. Ayrıca Sivas'da vâki Zile'ye ait 1 hüküm bulunmaktadır.

1.3. 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nin Diplomatik Özellikleri ve Hükümlerin Analizi

Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defterinin ihtivâ ettiği hükümler Osmanlı Türkçesi formunda olup, defterin kendi özelliği gereğince belli bir diplomasi dili çerçevesinde kalıplar kullanılarak olaylar yazılmıştır. Defterin ihtivâ ettiği hükümler Türkçe olmalarına rağmen yoğun bir biçimde Arapça ve Farsça tamlamalarla zenginleştirilmiş ifadelerle bezelidirler. Divân-ı Humâyûn'da alınan kararların nakledildiği bu defterler; *Dîvanî* olarak tabir edilen bir yazı türüyle vücuda getirilmişlerdir. Lakin Ahkâm-ı Şikâyet Defterleri diğer defter türlerinden farklı olarak daha ince bir kalemle ve süratle yazıldıklarından dolayı "*Hurda veya Divânî Kıрма* ⁸²"denilen farklı bir stile dönüşmüşlerdir.

Ahkâm-ı Şikâyet Defterlerindeki kayıtlar; Divân-ı Hümâyûn'un tahkikinden geçtikten sonra hüküm formuna erişmesinden ve kendine has diplomatik özelliklere sahip olmasından

⁸² Kütükoğlu 2013,62-63. Kütükoğlu; *Dîvanî Kıрма* ya da diğer bir deyişle kırık dîvânînin yazımı sırasında süratli yazma gayesi hasebiyle bazen noktaların unutulduğunu, bu yüzden de okunmasının diğer yazı türlerine göre daha meşakkatli olduğunu altını çizmiştir. Bk. Kütükoğlu 2013, 63.

bahsetmiştik. Bu hükümlere, 15. ve 16.yüzyılın diplomatik perspektifinin ve dönemin kendine has teknik özelliklerinin yansıdığı söylenebilir⁸³.

Hükümlerin nicel yapılarına bakıldığında 3 kısma ayrıldığını görmekteyiz. Hükümler; birinci kısım olan ve *inscripto* olarak ifade edilen elkablarla başlamaktadırlar⁸⁴. Bu elkâblar yazıldığı makama göre değişiklik gösterebilmektedir⁸⁵. Hükümlerin giriş kısmında genellikle hükmün muhatabının veya muhataplarının görev yaptıkları yer ve makamları zikredildikten sonra *hüküm ki* ifadesi kullanılırdı.

“*Rumili kâim-makâmı zîde mecdühûya hüküm ki*⁸⁶;

*Edirne Mollasına ve Edirne Bostancı Başısına hüküm ki*⁸⁷;

*Rodos ceziresi nâ'ibine hüküm ki*⁸⁸,”

Şayet hükümde geçen olaylar ışığında firari veyahut zanlı sıfatı taşıyan kişilerin yerleri tespit edilememiş ise “*Zikr-i âti mezbûrların bulundukları mahâllin kâdisına hüküm ki*⁸⁹” şeklinde bir hitâb yolu tercih edilirdi.

Defterde hükümlerin kime gönderildiği ile ilgili bilgi verildikten sonra hükmün kim veya kimler tarafından ne şekilde yapıldığına dair bilgiler bulunmaktadır.

-Şikâyet bizzat arz yoluyla yapıldıysa; “*Hadiçe nâm hâtûn gelub*⁹⁰”

“*Hasan nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb*⁹¹”

-Şikâyet topluca Divâna başvurularak yapıldıysa ; “*Grebene kazâsına tâbi Klisora nâm karyenin ahâli ve re'âyaları rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb*⁹²”

⁸³ Şahin-Emecen 1994, xix.

⁸⁴ Şahin-Emecen 1994, xviii. ; Gökbilgin 1992,56; Kütükoğlu 2013,101.

⁸⁵ Örneğin; Veziriazam “ Düstûr-ı Ekrem müşîr-i efhâm nizâmü'l-âlem nâzımı manâzımı'l-ümm enîsü'd-devleti'l-kâhire celîsü's-saltânati'z-zâhire müdebiirü umûri'l-cumhûr bi'r-re'yi's-sâib mütemmimü mehâm-mi'l-enâm bi'l-fikri's-sâkıb müessisü bünyânî “ elkâbını kullanırken; şehir emini, defter emini ve reîsülkkütâb “ İftihârü'l-e ‘âlî ve'l-e ‘âzım muhtârü'l-ahâlî ve'l-ekârim el-muhtassu bi mezîdi inâyeti'l- Meliki'd-dâim” elkâbını kullanırdı. Kanûnnâme-i Âl-i Osman (Tahlîl ve Karşılaştırmalı Metin) 2003, 21-24. Diğer devlet görevlilerin kullandığı elkâbların tamamı için bk. Kanûnnâme-i Âl-i Osman (Tahlîl ve Karşılaştırmalı Metin) 2003; Kütükoğlu 2013,101-108.

⁸⁶ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,16.

⁸⁷ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,18.

⁸⁸ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,20.

⁸⁹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,120.

⁹⁰ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,194.

⁹¹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,207.

⁹² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,208.

“*Havass-ı humâyûnum karyelerinden Alasonya kazâsına tâbi Kiliseli nâm karyede kırk seneden mütecâviz mütemekkin olan Pezloki ve Yanni ve Kosta ve Dimitri ve Tebaş ve Esirbo ve Boti ve Acı Todori ve Bano ve Kosta ve Hristo ve Eştaşi ve Yorgaki ve Gorki ve Tenaş ve Mezo ve Kosta ve Yorgaki nâm zimmîler rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb*⁹³”

-Şikâyet mektup yoluyla yapıldıysa ; “*Sen ki İstanköy ceziresi nâ’ibi Kâdîzade Ebu Mehmed Emin zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub*⁹⁴”

“*Dergâh-ı mu’allâ gediklilerinden Ahmed zîde mecdühû rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub*⁹⁵” ifâdeleri kullanılarak kişilerin şikâyetleri ne şekilde ilettiklerine dair bilgi verilmiştir. Ardından hükmün ikinci kısmı olan ve Osmanlı Diplomatik ifâde içerisinde *nâkil-iblağ* ve genel diplomatik ifâde içerisinde ise *narrito* yahut *exposito* denilen kısım bulunmaktadır. Bu bölümde şikâyetçinin hikâyesi detay verilerek aktarılmıştır. Örneğin;

“*Dimetoka kazâsı nâ’ibine hüküm ki;*

*Kazâ-yı mezbûr sâkinelerinden Refiye nâm hâtûn gelub bunun zevci Osman nâm kimesne ücret ile hizmet ider makûleden olmağla kazâ-yı mezbûr sâkinelerinden El-hâc Mehmed Emin Ağa dimekle meşhûr kimesneye doksan altı senesinden berü senevî yirmi beş gurus ile beşyüz kile zahîre vermek üzere makûle ve sekiz sene hizmet idüb mezkûr hizmet eylediği senelerin ücretini almadan fevt olub bununla üç nefer eytâmına intikâl idüb bu dahi eytâm-ı mezkûrlara bâ- hüccet-i şer ‘iyye vasîye nasb olunmağla asâleten ve vesâyeten mutâlebe eylediğin bi-vech-i şer’îvermeğin te’allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduğun...*⁹⁶”

Yukarıdaki hüküm örneğinden hareketle daha önce de bahsedildiği gibi ilk satırda hükmün muhatabı ve görev yaptığı yer belirtilmiştir. Ardından Dimetoka sakinelerinden Refiye isimli hatunun Divân’a bizzat başvuru yaptığı anlaşılmaktadır. Şikâyeti gereğince kocası Osman’ın yine Dimetoka sakinlerinden El-hâc Mehmed Emin Ağa olarak bilinen kişiye 8 sene boyunca hizmet ettiğini fakat bu hizmetinin karşılığını alamadan öldüğünü bu yüzden alacağı miktarın kendisine ve 3 adet yetim çocuğuna kaldığına dair beyan vermiştir. Ardından “...ve bu bâbda da’vâsına muvâffık şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub” ifâdesinin kullanılarak arzın fetvâ ile kuvvetlendirilmeye çalışıldığı göze çarpmaktadır. Hükmün son kısmında ise *disposito* denilen konuyla ilgili Divân’ın verdiği karara dair ifâdeler bulunmaktadır. Yine hüküm üzerinden örnekle göstermek gerekirse ; “...fetvâ-yı şerîfesi mûcibince mahallinde şer’le görülüğ ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer

⁹³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,360.

⁹⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,221.

⁹⁵ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,446.

⁹⁶ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,130.

‘îve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfîm ricâ etmeğin hilâfına emr yoğise mahallinde şer’le görülmek için yazılmışdır.” kararı verilerek şikâyet çözüme kavuşturulmuştur.

Divân’da; şikâyetin ihtivası gereğince çeşitli yöntemler dâhilinde çözüm üretildiği göze çarpmaktadır⁹⁷. Buna göre Divân;

“mahallinde şer’le görülmek⁹⁸”

“çavuş mübâşeretiyle merkûmlar li’eclî’t-terâfu ‘ der-i sa’âdetime ihzâr olunmak⁹⁹”

“emr-i şerîfîm mûcibince ‘amel olunmak¹⁰⁰”; “kânûn üzere ‘amel olunmak¹⁰¹”

“emr-i şerîfîm mûcibince ‘amel ve hareket olunmak¹⁰²”

“...zîde kadruhû mübâşeretiyle merkûmân Bâbâ-i Atik mahkemesinde ihzâr ve terâfu ‘ şer’îyve ihkâk-ı hak olunmak¹⁰³”

“emr-i şerîfîm sudûrunu istid’â eylediği ecilden vech-i meşru’h üzere zabt etdirilmek bâbında¹⁰⁴”

“mübâşir mâ’rifetiyle mahallinde şer’le görülmek¹⁰⁵”

“ta’addî ve rencide olunmamak¹⁰⁶”

“mübâşir-i mûmâ-ileyhin mâ’rifetiyle der-i âlîyyeme ihzâr¹⁰⁷” ifâdeleri kullanılarak; şikâyetçileri mübâşir yardımıyla pâ-yi tahta davet etmiş yahut mahallinde şer’i hukuk neyi gerektiriyorsa ona göre çözümlenmesine karar vermiştir.

En son adım olarak tarih atılmıştır. Bu kısımda sadece “evâil”, “evâsıt” “evâhir” gibi ayın 10’ar güne pay edildiği ifadeler kullanılarak kesin bir tarih belirtilmemiştir.

“Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204¹⁰⁸”

“Fî Evâhir-i C sene [1]205¹⁰⁹”

Defter içerisinde incelenen hükümler arasında 12 adet hükme derkenâr eklenerek *“tekrar emr-i âli yazılmıştır”* ifâdesi düşülmüştür. Örnek vermek gerekirse;

⁹⁷ Ki bu da hükmün 3.kısımıdır.

⁹⁸ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,228.

⁹⁹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,239.

¹⁰⁰ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,241

¹⁰¹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,476

¹⁰² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,487.

¹⁰³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,546

¹⁰⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,748.

¹⁰⁵ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,550

¹⁰⁶ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,692

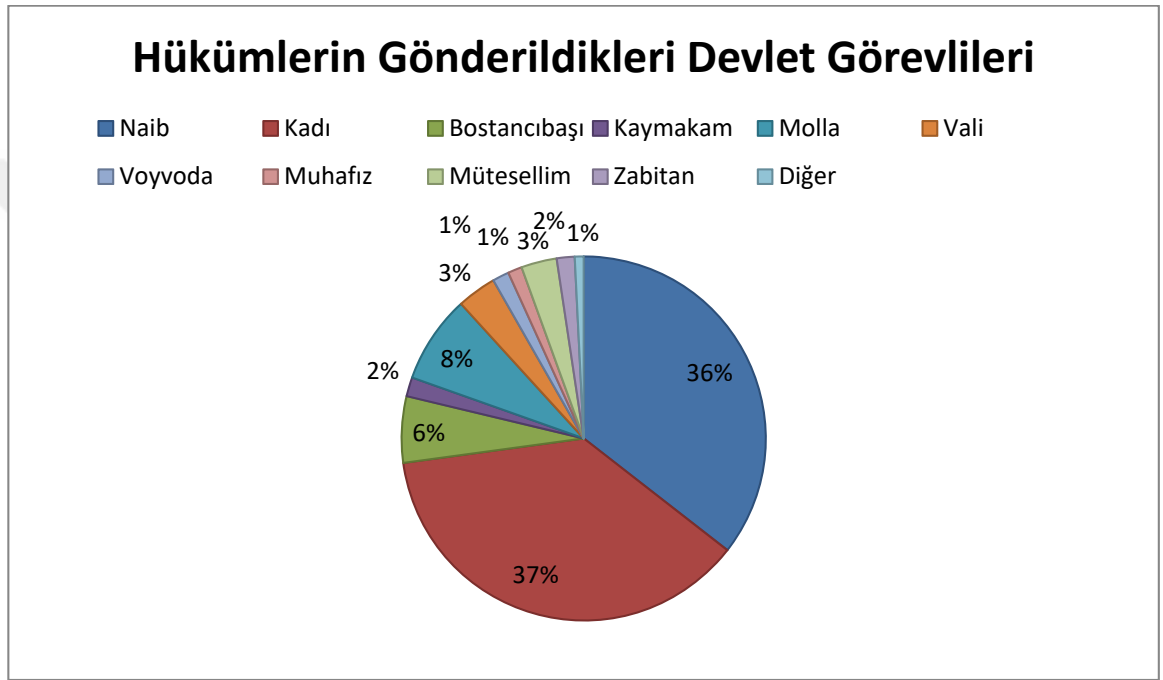
¹⁰⁷ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,701.

¹⁰⁸ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,130.

¹⁰⁹BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,700.

Fî Evâhir-i B sene [1]205 tarihli bir hükümde Dimetoka'da yaşayan Kara Kostandi isimli zimmînin vasîsi olduğu çocuğa, babasından Odaköy isimli köy toprağında vâki arazi kalmış ancak yöre halkından Dimitraki ve Todoş isimli iki zimmî bu yerleri haksız yere zabt etmişlerdir. Divân ise zabt edenlerin elinden bu yerlerin alınıp sahibine geri teslim edilmesine karar kılmıştır¹¹⁰. Lâkin hükmün tarihlendirilmesi Receb ayında yapılmış olmasına rağmen Şevval ayında tekrar emr-i âli yazılmış olması bu sorunun ilk iletiliğinde çözülemediğine işâret etmektedir.

Son olarak defter'de yapılan tahlile göre;

Grafik 1. 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'ndeki Hükümlerin Gönderildikleri Devlet Görevlilerine Göre Dağılımı

Yukarıdaki tablodan hareketle Defterde 330 adet hüküm ve %37'lik pay ile en fazla muhatap olunan makam Kadı'dır. Ardından 314 adet hüküm ile %36'lık paya sahip ikinci makam olarak Nâ'ib karşımıza çıkmaktadır. 69 adet hüküm ve %8'lik bir oranla Molla, 52 adet hüküm ve %6'lık oranla Bostancıbaşı, 31 adet hükümle ve %3'lük oranla Vali, 28 adet hükümle ve %3'lük oranla Mütesellim; 15 adet hükümle ve %2'lik bir oranla Kaymakam, 14 adet hüküm ile ve %2'lik bir oranla Zabitan, 13 ve 11 adet hükümle %1'lik oranı paylaşan Voyvoda ve Muhafız'a ve 7 adet hükümle diğer¹¹¹ kategorisine ait hükümler gönderilmiştir¹¹².

¹¹⁰ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,741.

¹¹¹ 7 adet hükmün grafikte diğer olarak belirtilmesinin sebebi; %1'lik oranın daha aşağısında bir orana sahip olmasından mütevellit %0 olarak grafiğe yansımadır. Bu yüzden grafikte %0'lık oranı temsil eden veriler

toplanarak diğer başlığı altında gösterilmiştir. Diğer kategorisinde kastedilen görevliler; 2'şer adet hükümle Ayan ve Gümrük Emini, 1'er adet hükümle de İskele ve Duhan Emini'dir.

¹¹² Hükümlerin gönderildikleri makamlar sayıldığında 884 sayısı elde edilmektedir. Lakin defterde 767 adet hüküm bulunmaktadır. Yanıltıcı olmaması adına bu sonucun; hükümlerin değil hitapların sayılmasından elde edildiğini belirtmek isteriz. Bazen bir hüküm sadece kadıya hitaben olduğu gibi bazen ise kadı, nâ'ib ve voyvoda'ya hitaben yazılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. 44 NUMARALI RUMELİ AHKÂM-I ŞİKÂYET DEFTERİNDEKİ HÜKÜMLERİN KONULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nin ışığında yürüttüğümüz çalışmamızın ihtivâ ettiği hükümler; borçların tahsili¹¹³ haksız yere yapılan zabt ve gasb fiileri¹¹⁴, cinayet¹¹⁵, ehl-i örf makamından kişilerin görevlerini ihlal etmeleri¹¹⁶, vergi vermeme¹¹⁷, ehl-i örf'ten kişilerin reâyâdan kişileri rencide edici davranışlarda bulunmaları¹¹⁸, vakıflarda yaşanan tayin-borç-zabt gibi meseleler¹¹⁹, zanlıların firar etmesi¹²⁰, alacak-verecek¹²¹, eşkiya-mütegalibenin reâyâyı huzursuz etmesi¹²², miras¹²³, arazi zararı¹²⁴, zulm¹²⁵, ailevi meseleler¹²⁶, ortaklıkla ilgili çıkan anlaşmazlıklar¹²⁷, görev ihlali sonucu yapılan sürgünler¹²⁸, nâib-âyan-asker- kethüda-kocabaşılık iddiasında bulunup reâyâyâ sıkıntı verenler¹²⁹, vekâlet ile ilgili çıkan problemler¹³⁰ gibi konulardan bahsetmektedir. Bunların dışında görevli memurun ulaştırılması hususunda alınması gereken önlemler¹³¹, hava muhalefeti dolayısıyla

¹¹³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,2/8/358/406/624.

¹¹⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,3/13/23/61/231/252/530.

¹¹⁵ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,215/245/286/404/534.

¹¹⁶ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,10/33/48/145/709.

¹¹⁷ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,92/105/132/124/177/298/641/630/731.

¹¹⁸ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,97/102/147/178/189/228.

¹¹⁹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,9/291/300/434/628.

¹²⁰ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,362/429/580/624.

¹²¹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,25/39/67/75/76/111/179/205/236/361/371/379.

¹²² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,16/36/87/272/359/414.

¹²³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,85/171/223/308/312.

¹²⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,17/113/333.

¹²⁵ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,59/69/106/159/225/501/638.

¹²⁶ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,72/99/151/173/309.

¹²⁷ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,109/121/166/182/372.

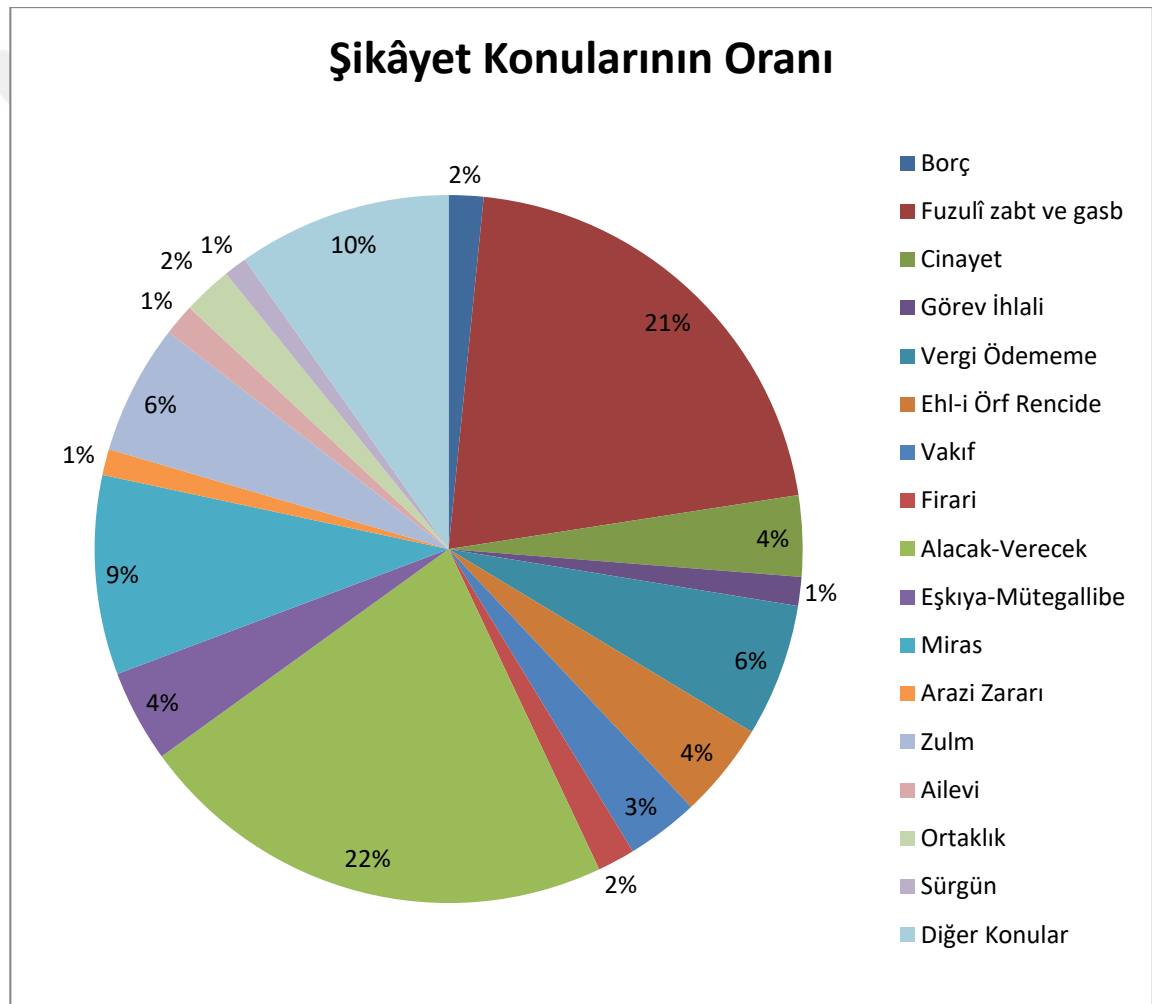
¹²⁸ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,493/494/495/496/497/498/499.

¹²⁹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,264/305/474/488/690.

¹³⁰ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,150/170/227

¹³¹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,492.

kazazede olan geminin zararının karşılanması¹³², tercümanlık hizmetinde bulunan kişilere maaşlarının tahsili¹³³, yerlerinden göçen kişilerin iskânı¹³⁴, arazi sınırlarının belirlenmesi¹³⁵, define kaçakçılığı¹³⁶, hazineye ait paraları taşıyan yük hayvanının kaçması¹³⁷ gibi şikâyet harici olaylar da kaydedilmiştir. Defterde ileriki yıllarda yaşanması muhtemel benzer sorunlara ve bu sorunların çözümüne rehberlik etmesi amaçlanarak bu denli çeşitli olaylara yer verildiğini düşünmekteyiz. 44 Numaralı Ahkâm-ı Şikâyet Defteri özelinde değerlendirme yapmak gerekirse yalnızca o bölgenin insanların talepleri dışında Rumeli bölgesinde yaşanacak sorunları engellemek amacıyla alınan bir takım önlemlere ve uyarılara yer verilmiştir.

¹³² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,521.

¹³³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,647.

¹³⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,657/689/718.

¹³⁵ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,263.

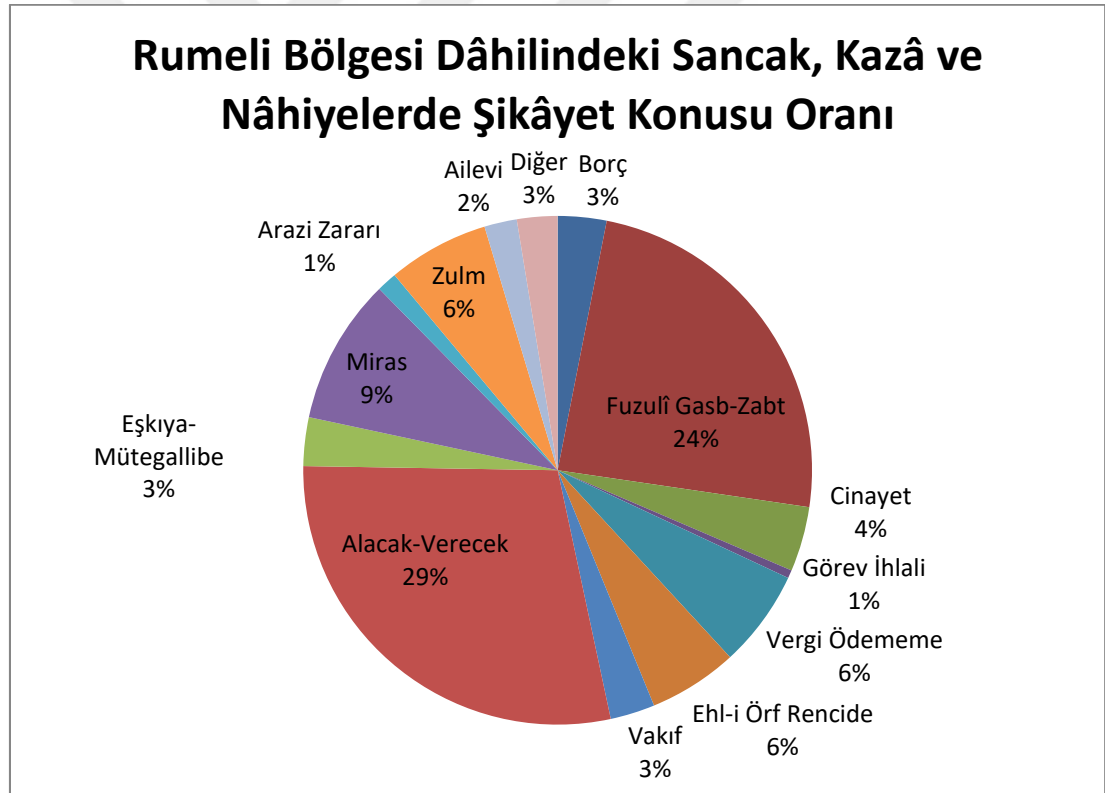
¹³⁶ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,523.

¹³⁷ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,695.

Grafik 2. 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'ndeki Hükümlerin İhtivâ Ettiği Konuların Yüzdelik Oranı

Yukarıdaki grafikten hareketle defterde konu edilen şikâyetlerin içerisinde %22'lik oranla en fazla hükme sahip olan konu alacak-verecek meselesidir. Ardından %21'lik oranla haksız yere yapılan zapt ve gasp hareketleri olmuştur. %10'luk pay ile zulüm üçüncü sırada gelmektedir. Deftere konu olan şikâyetler arasında ilk üç sırada alacak, zapt ve zulüm gibi konuların yer almasını o döneme has olarak değerlendirmek mümkün olmamakla birlikte, ancak diğer şikâyet defterleriyle karşılaştırılarak neticelendirilmesinin daha uygun olacağına dair çıkarımlar mevcuttur¹³⁸.

Defterin ihtiva ettiği Rumeli ve Cezâyir-i Bahr-i Sefid Eyâletleri'nin dâhil edildiği sancak, kazâ ve nahiyelerden yapılan şikâyetleri kendi içerisinde oranlayarak değerlendirmek gerekir.

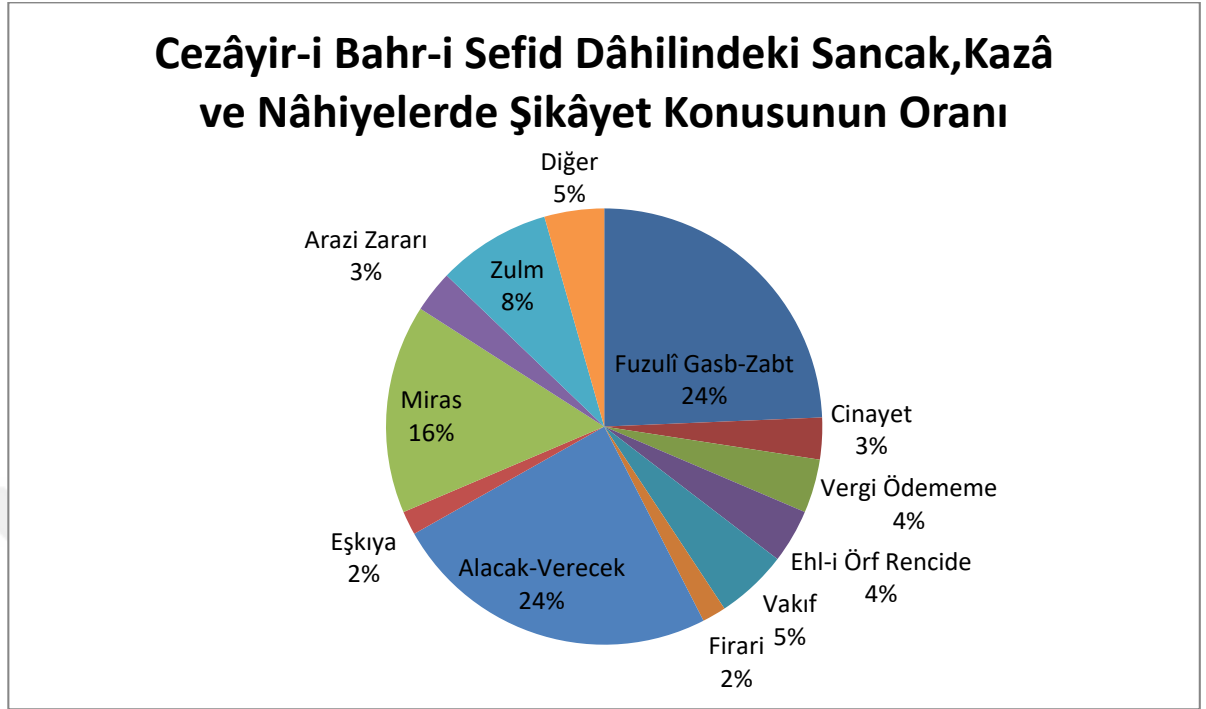

Grafik.3. 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri dâhilinde Rumeli Bölgesinden yapılan şikâyetlerin oranı

Rumeli Bölgesi dâhilinde Divân-ı Hümâyûn'da değerlendirilen şikâyetlerin oranına bakıldığında en fazla yapılan şikâyetin %29'luk oranla alacak-verecek meselelerine ait olduğu

¹³⁸ Tuğluca 2014,240-241.

göze çarpmaktadır. Ardından %24'lük oranla zapt-gasp fiilleri gelmektedir. Son olarak da %9'luk oranla da mirasla alakalı hükümler mevcuttur.

Grafik.4. 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri dâhilinde Cezâyir-i Bahr-i Sefid'den yapılan şikâyetlerin oranı

Cezâyir-i Bahr-i Sefid'in dâhilindeki sancak, kazâ ve nahiyelerden gelen şikâyet oranları içerisinde alacak-verecek meseleleriyle zapt ve gasb fiilleri %24'lük oranı paylaşarak birinci sırada gelmektedirler. Ardından %16'lık oranla miras gelirken, üçüncü sırada %8'lik oranla zulüm gelmektedir.

İki Eyâleti karşılaştırmak gerekirse her iki bölgede alacak-verecek meseleleri hakkında yapılan şikâyetlerin başı çektiği göze çarpmaktadır. Her iki Eyâlette de fuzulî yere yapılan zapt ve gasp fiillerinin oranları eşittir. Şikâyet konuları içerisinde her iki grafikte de üçüncü sırayı paylaşan mirasla alakalı hükümlerin Cezâyir-i Bahr-i Sefid'de, Rumeli Eyâleti'ne oranla daha fazla paya sahip olduğu görülmektedir. %8'lik bir oranla zulme dair yapılan şikâyetlerin yoğunluğunun Bahr-i Sefid'de daha çok olduğu grafikten anlaşılmaktadır. Velhâsıl şikâyet konularının çoğunluğu kişi haklarını¹³⁹ kapsayacak konulardan oluşmaktadır. Defterin geriye kalan kısmı ise adli konular¹⁴⁰ ve vâkıfla alakalı meselelerdir.

¹³⁹ Alacak, borç, miras, zapt, rencide, cinayet

¹⁴⁰ Vergi vermeme, zulüm

2.1. Alacak-Verecek ve Borç İle Alakalı Hükümler

44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nde alacak-verecek ve borç ile alakalı toplamda 179 adet hüküm bulunmaktadır. Bu hükümleri dört ayrı kategoriye ayırarak değerlendirmek gerekirse;

Birinci kategoride; 11 adet hüküm ile hizmetinin karşılığını alamadığını iddia ederek Divân'a başvuran kişilerin yaptığı şikâyetler karşımıza çıkmaktadır. Örneğin 11 numaralı hükümde Sisam Adası'ndan yapılan bir şikâyetle göre; Kalbuya isimli köy sakinlerinden Yinabota isimli nâsraniyye, Estimani isimli bir kişiye belirli bir ücret karşılığında hizmette bulunmuştur. Lâkin Estimani isimli kişi; Yina Bota'nın ücretini vermediği gibi açıkça zulme varan tehditlerde bulunmuştur. Bunun sonucunda Yinabota Divân'a şikâyet edip ücretini istemiştir. Divân ise bir mübaşir görevlendirerek sorunun mahallinde çözülmesine kanaat getirmiştir¹⁴¹. Yine 130 numaralı bir hükme göre; Dimetoka'dan Refiye hatunun kocası Osman belirli bir ücret karşılığında Mehmed Emin isimli zâta 25 guruşdan 500 kile hububat satışı yapmıştır. Fakat sattığı malların parasını Mehmet Emin'den tahsil edemeyince Divân'a başvurmuştur. Divân ise sorunun mahallinde şer'i hukuk çerçevesinde çözülmesini buyurmuştur¹⁴². Diğer bir örnek olarak 143 numaralı ve 1204 tarihli hükümde; Edirne'de Ali Bey isimli vakfa hizmet eden Hasan Bey, hizmetinin karşılığını alamadığını belirtmiştir. Ayrıca vakfın mütevellisi olan Fatma Hatun'un damadıyla iş birliği yaparak 1190 senesinden beri Hasan Bey'in ücretini vermemiştir. Bu durum ise reisülküttabın ilâmıyla Divân'a bildirilmiştir. Divân'ın yaptığı tahkîkata göre, Ali Bey'in gerçektende vâkfa hizmet ettiği tespit edilmiştir. Böylece Hasan Bey'in hak ettiği ücretin mübâşir mârifetiyle verilmesine karar verilmiştir¹⁴³.

İkinci kategoride, 41 adet hüküm ile borcu olan kişilerin ödemededen ölmesiyle, bu borcun vârislerden istenmesi ancak alınamaması durumunda çıkan sıkıntılara dair yapılan şikâyetler mevcuttur. 38 numaralı hükümde; Seddülbahir Kalesi sakinlerinden Mehmet, babası Ali'nin yine Seddülbahir Kalesi sakinlerinden Kara Mehmet isimli kişiden 1200 senesinden beri 400 guruş alacak hakkı olduğunu, ancak babasının bu borcu tahsil edemedenden vefât ettiğini bildirmiştir. Bu yüzden bu alacak hakkının irsen kendisine geçtiğini ve paranın tarafına verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Divân ise Bahr-i Sefid Boğazı muhâfızına talimat vererek sorunu mahallinde çözülmesi gerektiğini bildirmiştir¹⁴⁴. Diğer bir örnek olarak 103

¹⁴¹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,11.

¹⁴² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,130.

¹⁴³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,138.

¹⁴⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,38.

numaralı hükme göre; Mecud ve Avram isimli yahudiler Divân'a gelerek babalarının Mora kethüdası Emin isimli kişiden 1200 senesinden beri 4.324 guruş alacağı olduğunu bildirmişlerdir. Lâkin Mecud ve Avram; babalarının ölmesi üzerine borcun irsen kendilerine geçtiğini ancak Mora kethüdası olan Emin'in de vefât ettiğini, bu yüzden Emin'in karısı tarafından paranın kendilerine teslim edilmesi gerektiğini Divân'a bildirmişlerdir. Divân ise mahallinde şer'i hukuk neyi gerektiriyorsa ona göre çözülmesini emretmiştir¹⁴⁵.

Üçüncü kategoride; 14 adet hüküm ile alacaklı olduğu parayı eksik alan ve gerisinin kendisine iade edilmesini isteyen şikâyetçilerin hükümleri vâkidir. Örneğin; 289 numaralı ve 1205 tarihli bir hükme göre; Nakşa Adasından Vasi isimli zimmî; 1200 senesinde yine Nakşa sakinlerinden İştak isimli zimmîye 300 guruş borç vermiştir. Ancak İştak bu borcun 200 guruşunu ödemiş, geriye kalan 100 guruşu ödememiştir. Vasi ise geriye kalan parasını talep etmektedir. Divân ise mahallinde şer'i hukukun gerektirdiği şekilde sorunun çözülmesini istemiştir¹⁴⁶. 409 numaralı bir başka hükme göre; Emine isimli kadın Divân'a gelerek kocası olan Hüseyin'in; Yanni ve Mihail isimli zimmîlerden 5.038 guruş alacağı olduğunu belirtmiştir. Alacağı miktarın 4.000 guruşluk kısmının tahsil edildiğini ve geriye kalan kısmının taksitlendirildiğini anlatmıştır. Lâkin Yanni ve Mihail isimli zimmîler, ödemeleri gereken parayı ödememiş ve firar etmişlerdir. Divân, bu iki firarının bulunmasını ve bulundukları yerde kadı huzuruna mahkemeye çıkartılmaları yönünde karar vermiştir¹⁴⁷. Son örnek olarak 644 numaralı hükme göre; Hatice isimli kadın Divân'a gelerek, Selanik kalesinde yaşayan ve çuka vekili olan Avram isimli yahudiden 1200 senesinden beri 4.000 guruş alacağı olduğunu bildirmiştir. Hatice Hatun borcunun yalnızca 500 guruşunu alabildiğini fakat bâkî kalan parasını tahsil edemediğini belirtmiştir. Divân ise geriye kalan paranın eksiksiz olarak Avram isimli yahudiden alınıp Hatice Hatun'a teslim edilmesini emretmiştir¹⁴⁸.

Dördüncü ve son kategoride 113 adet hükümle, alacağını borçludan defalarca talep etmesine rağmen alamayan kişilerin yaptıkları şikâyetlerdir. Örneğin, 1205 tarihli bir hükme göre; Dergâh-ı muallâ mutasarrıflarından El-hâc Mehmet; Travnik'de yaşayan ve Niş muhâfızı olan Ebu Bekir'den 1200 senesinden beri 7.050 guruş alacağı olduğu fakat defalarca kendisinden istemesine rağmen tahsil edemediğine dair şikâyetle bulunmuştur. Divân ise sorunun mahallinde ve şer'i hukuka göre çözülmesini buyurmuştur. 700 numaralı bir başka

¹⁴⁵ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,103.

¹⁴⁶ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,289.

¹⁴⁷ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,409.

¹⁴⁸ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,644.

hükme göre; Sarraf taifesinden Saloy isimli zimmî Divân'a başvurmuştur. Limni Adası sakinlerinden Mehmet Ağa'dan 1200 senesinden beri 20.000 guruş alacak hakkı olduğunu ve kendisinden defalarca istemesine rağmen tahsil edemediğini belirtmiştir. Divân, Saloy isimli zimmînin parasının eksiksiz bir şekilde kendisine verilmesini buyurmuştur¹⁴⁹.

Alacaklılara dair yukarıda bahsedilen konular haricinde, bazen alacaklı kişiler para yerine zeytinyağı¹⁵⁰, hinta¹⁵¹, eşya¹⁵², mahsul¹⁵³ gibi ürünlerin kendilerine tahsil edilmesine ilişkin şikâyetlerde de bulunmuşlardır.

2.2. Fuzûlî Zapt ve Gasp İle İlgili Hükümler

Defter dâhilinde incelenen hükümlerin ihtivâ ettiği içeriklerden en fazla ikinci orana sahip olan konu; zabta ve gasba dair hükümlerdir. Bir kişinin rızası olmadan yapılan eylemler defterde “*fuzûlî zabt*¹⁵⁴” olarak ifade edilirken, bunu gerçekleştiren kişiye de hukuki olarak “*fuzûlî şağil*¹⁵⁵” denilmektedir. İslam hukuku çerçevesinde ise “*gasp dokunulmazlığı olan mütekkavim ve taşınabilir bir malı, sahibinin veya yetkili bir kimsenin izni olmaksızın açıkça ve zorla almak*” olarak tarif edilmiştir¹⁵⁶.

Defterde zabta dair hükümler 87 adettir. Zabta dair hükümleri 5 ayrı kategoriye ayırarak değerlendirmeye çalışacağız. Birinci kategoride; 44 adet hükümle kişilerin mallarına ve mülklerine yapılan zaptlar bulunmaktadır. Genellikle mala ve mülke yapılan zapt fiilleri, çeşitli mal ve mülkü uhdesinde bulunduran insanların mallarının yine aynı çevrede oturan başka biri tarafından yapılan müdahalelerle veyahut tamamen hiçbir belgeye dayanmayan iddialarla bu mallara el koyulmasına dair yapılan şikâyetlerde geçmektedir.

Örneğin 320 numaralı hükme göre; Travnik'den Emmi Mehmet öldüğünde çocuğu olmadığı için oturduğu mülkü; kanun üzere kiraya vermesi ve oturması şartıyla Ümran'a devredilmiştir. Lâkin Mehmet'in zevcesi “Mehmet hayattayken bu mülkleri bana vermişti” diyerek fuzûlî zapt fiilinde bulunmuştur. Divân ise kanuna aykırı gerçekleştirilen bu zapt fillinin sonlandırılmasına dair kararını belirtmiştir¹⁵⁷.

¹⁴⁹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,700.

¹⁵⁰ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,248.

¹⁵¹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,330.

¹⁵² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,44.

¹⁵³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,158.

¹⁵⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,501.

¹⁵⁵ Sönmez 1998,35.

¹⁵⁶ Aydın 1995, 164.

¹⁵⁷ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,320.

Zabt fiilleri bazen aileden kişiler tarafından da gerçekleştirilmekteydi. 438 tarihli bir hükme göre; Alasonya sakinlerinden Hatice Hanım, Divân'a kız kardeşi tarafından mutasarrıf olduğu mülklerin zapt edildiğini bildirmiştir. Divân ise iltimas olmaksızın kanun neyi gerektiriyorsa ona göre sorunun çözülmesi kararını vermiştir¹⁵⁸. Defterde incelenen bazı hükümlerde kişilerin zapt fiillerini gerçekleştirirken bazen ehl-i örfden kişilerin desteğini aldıkları göze çarpmaktadır. Örneğin; 701 numaralı hükümde Ahyolu'nda sakin olan Hırisoni, Estoni isimli zimmîler ve Elince isimli nasraniyye Divân'a gelerek, yine Ahyolu'nda yaşayan iki zimmînin ehl-i örfünde desteğini alarak bunların menzillerini zapt ettiklerini şikâyet etmişlerdir¹⁵⁹. Mülklerin kiralanması¹⁶⁰, satışı gerçekleştirilen mülkün, eski sahibi tarafından tekrar zabt edilmesi¹⁶¹, borçlarını tahsil edemeyen kişilerin müdahaleleri¹⁶² gibi meselelere ait sorunlar da Divân'a iletilmiştir.

Zabta dair hükümlerin ikinci kategorisini 26 adet hükümle arazi zabtı oluşturmaktadır. Arazi zabtları incelendiğinde genel sorunun; mütegalibe gibi küçük eşkıya toplulukları tarafından yapılan müdahaleler, aynı bölgede yaşayan bazı kişilerin hiçbir sebep göstermeksizin el koymaları, zaman aşımından dolayı düşen davaya rağmen arazinin alıkonulması, resmi belge olmaksızın el koyma ve arazi sınırıyla alakalı olduğu göze çarpmaktadır. Örneğin; 120 numaralı hükme göre; Edirne'de sakin olan Ümmü Gülsüm, Saliha, Hafize ve Ayşe isimli kadınlar Divân'a gelmişlerdir. Anlattıklarına göre bunlar babalarıyla beraber onbeş dönüm tarla ve çeşitli mal-mülkü işletiyorlarmış. Fakat yine Edirne sakinlerinden Kasım oğlu Mehmet Tahir isimli kişi bu tarla ve bahçeler 20 sene önce benim idi diyerek kanuna aykırı bir şekilde zapt etmiştir. Divân ise hatunların yaptığı şikâyet gereğince sorunun mahallinde şer'le çözülmesine karar vermiştir¹⁶³. Yine 364 numaralı ve 1205 tarihli başka bir hükme göre Kapıcı Murat olarak bilinen bir kişi Divân'a; vakt-i zamanında Ahmet isimli kişi tarafından arazisinin zabt edildiğini geri istediğinde ise *“üzerinden çok zaman geçti vermem”* dediğini ve bu yüzden mağdur olduğunu bildirmiştir. Divân ise sorunun mahallinde şer'le çözülmesine kanaat getirmiştir¹⁶⁴.

Deftere kaydedilen arazi zabtlarının, yalnızca bir başkasının müdahalesiyle gerçekleştirilmediği, aynı zamanda alım-satım gibi faaliyetlerde de meydana geldiği dikkati

¹⁵⁸ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,438.

¹⁵⁹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,701.

¹⁶⁰ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,51; BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,64.

¹⁶¹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,182.

¹⁶² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,200.

¹⁶³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,120.

¹⁶⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,364.

çekmektedir. Örneğin; 395 numaralı hükme göre; Sakız Adası'ndan Aleksi, Yanni ve Çoçono isimli zimmîler Divân'a başvurmuşlardır. Şikâyetleri gereğince bu üç zimmî; Sakız Adası'nda bir bâb arsaları olduğunu ve 1190 senesinde Yanni isimli kişiyle 90 guruşa satmak üzere anlaştıklarını belirtmişler. Lâkin bunlar paralarını alamadan Yanni'nin araziye zapt ettiği bu yüzden mağdur olduklarını anlatmışlardır. Divân ise bu sorunun mahallinde şer'le çözülmesini buyurmuştur¹⁶⁵. 685 numaralı başka bir hükme göre; Halomiç kazâsından Saliha Divân'a başvurmuştur. Saliha yine Halomiç sakinlerinden Mehmet isimli kişiyle sınırları belli olan arazide ortak mutasarrıflık yapmaktadırlar. Lâkin Mehmet, Saliha'nın hissesini de alıp araziye tamamen zapt etmek istemiştir. Divân, Saliha'nın hisselerinin kendisine teslim edilmesini buyurmuştur¹⁶⁶.

Üçüncü kategori olarak 9 adet hükümle mahsul zabtına ilişkin olaylar mevcuttur. Mahsul zabtları; genellikle arazi zaptları gerçekleştirilirken aynı zamanda arazi mahsullerinin de el konulmasıyla gerçekleşmiştir. 418 numaralı ve 1205 tarihli bir hükme göre; Havâss-ı Mahmut Paşa kazâsından gelen Ali Sipahi denilen kişi iltizâmında olan köyde belirli bir miktar mahsul elde ettiğini ancak yine yöreden Abdullah ve Reşid isimli kişilerin bu mahsullere el koyduklarını Divân'a iletmiştir. Divân da mahallinde şer'le görülmesini buyurmuştur¹⁶⁷. Yine bir başka 307 numaralı hükme göre; Çirmen sancağında yaşayan Ahmet isimli kişi Divân'ı Humâyun'a arzuhal etmiştir. Ahmet 1204 senesinde tarafına iltizam verildiğini fakat Çirmen'de sakin Fettahzâde Mustafa "ben tüccarım ve burası benim iltizamımda" diyerek mahsullerine el koyduğunu bildirmiştir. Divân ise bu konuyla alakalı bostancı başını görevlendirerek, mahsullerin Ahmet'in tarafına teslim edilmesini buyurmuştur¹⁶⁸. Defterde kaydedilen mahsul zabtına ilişkin hükümler içerisinde kethüda olan bir kişinin 1200 senesinde İpsala'da vâki Koca Ali köyü ahalilerinin zimmetinde olan Sisam mahsullerini zapt ettiği göze çarpmaktadır¹⁶⁹.

Dördüncü kategori olarak 10 adet hükümle hayvan zabtlarına ilişkin olaylar mevcuttur. 273 numaralı hükme göre; Balçık Kazâsı Karasu Nahiyesi sakinlerinden Yanni ve oğlu Dimitri kendi hallerinde yaşamaktadırlar. Fakat Karasu'dan Karaoğlu Hasan isimli kişi bunların damızlık seksen adet koyununu zapt etmiştir. Divân; mübaşir marifetiyle sorunun

¹⁶⁵ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,395.

¹⁶⁶ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,685.

¹⁶⁷ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,418.

¹⁶⁸ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,307.

¹⁶⁹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,441.

mahallinde çözülmesini buyurmuştur¹⁷⁰. Son örnek olarak 515 numaralı hükümde, beylik keçilerini Edirne'ye doğru götüren Bulungina isimli zimmînin; yolda giderken 7 kişilik eşkıya takımı tarafından 203 adet hayvanının telef edildiği bahsedilmektedir. Divân, bu sorunun bostancı başının marifetiyle çözümlenmesini buyurmuştur¹⁷¹.

Beşinci ve son kategori olarak gemi zabtına ilişkin 2 adet hüküm vardır. 169 numaralı hükümde; Aleksi isimli zimmî, 1200 senesinden beri Kortil isimli zimmînin 5.000 gurus fiyatlı gemisini zabt ettiğini Divân'a bildirmiştir¹⁷².

Defterde zabt fiileri haricinde bir de gasba dair hükümler mevcuttur. Bunlar para gasbı, mal gasbı ve silah gasbı olmak üzere toplam 65 adet hükümden oluşmaktadır. Para gasbına dair hükümleri incelediğimizde, genellikle bu fiillerin mütegalibe yahut eşkıya grupları tarafından gerçekleştirdiğini tespit etmekteyiz. Örnek vermek gerekirse; 321 numaralı hükme göre; Uzuncaabad-ı Hasköy'den Salih isimli kişi, Rumeli tarafından gelirken yolculuğu sırasında eşkıya zümresinden olan Osman tarafından gasba uğramıştır¹⁷³. Para gasbına dair hükümler arasında dolandırıcılık olarak tabir edebileceğimiz bir olay kaydedilmiştir. Şöyle ki; Rodos Adası'nda Tireli Ömer Ağa olarak tanınan bir kişinin, Sömbeki, Klimoz ve İmbros Adaları reayalarını “*sizin üzerinizdeki musallatı def eyledim*” diyerek toplamda 2.250 guruslarını gasb etmiştir. Divân ise olayın kaymakam marifetiyle mahallinde çözülmesinin uygun olduğuna kanaat getirmiştir¹⁷⁴.

2.3. Zulüm ve Eşkya-Mütegalibe Faaliyetlerine Dair Hükümler

Defterde tahkik ettiğimiz hükümler arasında zulüm ve eşkıya-mütegalibe meselelerinin hayli yekûn olduğu göze çarpmaktadır. Rumeli; devlet merkezine olan uzaklığı hasebiyle, zulüm ve eşkıyalık gibi olayların yaşandığı ve çıkan huzursuzlukların engellenmesinin güçleştiği bir bölge olarak karşımıza çıkmaktadır. Osmanlı Devleti'nin; toplumun yönetilmesi hususunda bir takım değişikliklere yönelmesiyle beraber, 17.yüzyıl boyunca mücadele ettiği iç sorunların 18.yüzyıl boyunca da devam ettiği bilinmektedir. İç sorunlardan kastedilen ise âyân gibi devletin idâri mekânizmasının bir parçası olan makamların görevlerini suiistimal etmeleri ve nüfusun giderek artması bir sonucu olarak başıboş gezen kişilerin halkı huzursuz edici girişimlerde bulunmasıdır. İdâri makamdan

¹⁷⁰ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,273.

¹⁷¹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,515.

¹⁷² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,169.

¹⁷³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,321.

¹⁷⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,191.

kişilerin 1683 senesinden itibaren Avusturya ile giriştiği mücadelelere katkı sağlamak için görev yerlerinden ayrılmasının bir sonucu olarak; halkı eşkıya gibi zümrelerin tacizlerine açık hale geldiği bilinmektedir¹⁷⁵. Ne var ki ahaliye veyahut kişi ya da kişilere yapılan bu fiili müdahaleler; yalnızca eşkıyalar tarafından değil aynı zamanda mütegalibe denilen daha çok ayak takımı olarak görülen bir zümre tarafından da gerçekleştirilmekteydi.

Defterde geçen zulüm fiilleri; eşkıyalar tarafından alıkonan mal-eşya gibi taşınır malların gasp edilmesi¹⁷⁶, şiddete yönelik saldırılar¹⁷⁷, cinayet¹⁷⁸, haraç kesme¹⁷⁹, huzursuzluk¹⁸⁰ ve arazi-mahsûl gibi taşınamayan varlıklara yapılan tahribatlar¹⁸¹ olarak konulara ayrılmaktadır.

Öncelikle eşkıyalar ya da küçük topluluk olan mütegalibeler tarafından yapılan müdahalelerden bahsetmek gerekirse;

Siroz Kazâsı'nda Orhan Bey isimli eşkıyanın Timurhisar Kazâsı'nda huzursuzluk çıkardığı ve çevreye zarar verdiği gerekçesiyle şikâyet edildiği bir hüküm sureti bulunmaktadır¹⁸². Diğer bir örnek olarak Manastır sakinlerinden Ali'ye kardeşinden beş bâb menzil ve sınırları belli tütün ve zeytin bahçeleri kalmıştır. Fakat Kara Ahmet denilen kişi birkaç kişiyle birleşerek bu menzilleri ve bahçeleri zabt etmişlerdir. Divân ise mahalline gitmesi için bir mübaşir göndererek olayı çözmeye çalışmıştır¹⁸³. Eşkıya müdahaleleri yalnızca ahali veya bir kişiye yönelik gerçekleşmemekteydi. Örneğin Selânik'e götürülmek üzere yola çıkarılan dûhanların ve hazineye ait olan malların yolda giderken 14 kişilik eşkıya zümresi tarafından alıkonulduklarına dair Divân'a şikâyet yapılmıştır. Divân ise bu malların alınıp memura teslim edilmesini buyurmuştur¹⁸⁴.

Defterde incelenen hükümler tahkik edildiğinde, şâkilik yapanların; âyan, kocabaş gibi ehl-i örf makamının da desteğini alarak reayaya sıkıntı verdikleri tespit edilmiştir. Örneğin; Çirmen Kazâsı âyanı Osman ve Dimetoka âyanı Hacı oğlu ve Hasköy âyanı olarak bilinen

¹⁷⁵ Akdağ 1970, 56; Özkaya 1994, 59-60. Mustafa Akdağ; taşra'da yaşanan bu gibi gelişmeleri Osmanlı tarihi çerçevesinde "Osmanlı zulmü" olarak değerlendirmektedir. Bk. Akdağ 1970, 57.

¹⁷⁶ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,244/359.

¹⁷⁷ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,139/162/321.

¹⁷⁸ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,303/326/514/679.

¹⁷⁹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,450/692/738.

¹⁸⁰ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,15/502/606.

¹⁸¹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,89/204.

¹⁸² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,15.

¹⁸³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,36.

¹⁸⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,244.

kişiler, eşkıya zümresinden kişilerle birleşerek Çirmen, Dimetoka ve Keşan'da bulunan madenlerin civarında yaşayan ahaliyi huzursuz etmişler ve bir zimmîyi de öldürmüşlerdir. Divân ise maden çevresindeki ahalinin daha fazla mağdur edilmemesi gerektiğini belirtip ilgili memuru görevlendirmiştir¹⁸⁵. Bazen kişiler, kendilerini âyan, kocabaş veya asker olarak tanıtır ve zorla halktan para alıyorlardı. Örneğin, Ergiri Kasrı Kazâsı sakinlerinden âyanlık iddiasında olan Seyid, Arnavut eşkıyaları ve kocabaşlarıyla birleşerek halka sıkıntı verdiği Divân'a bildirilmiştir. Divân'da Rumeli vâlisine hitâben bir emir yazarak, ahalinin daha fazla sıkıntıya uğratılmamasını bildirmiştir¹⁸⁶.

Taşrada veya merkezlerde gerçekleşen bu olaylar sonucunda Divân'ın; mahalline mübâşir göndererek sorunu çözme yoluna gitmesi, bu olayların aslında büyük çapta olmadığı anlamına gelmektedir. Lâkin bir suç kethüdalık makamından biri tarafından gerçekleştirilmişse Divân; failleri yüzleştirmek amacıyla der-i âliyyeye ihzâr etmelerini buyurmuştur. Örneğin; Maliye kaleminden Said Emir, İpsala'dan İstanbul'a giderken, dinlenmek amacıyla İpsala şehir kethüdasının evinde kalmıştır. Lâkin İpsala kethüdası, kardeşi ve birkaç arkadaşıyla birleşerek, Said Emir'i katl edip mallarını gasp etmişlerdir. Divân ise failleri der-i âliyyeye çağırmıştır¹⁸⁷. Yine Gelibolu'da 100 kişilik asker için kurulan meştâ-yı humâyuna Gelibolu âyanı olan Mustafa Efendi; askerlere verilmek üzere akçe taksimatı için görevlendirilmiştir. Fakat âyanın, Tatar Mehmet ve Alemdar Mehmet denilen kişilerle birleşerek ahalinin 7-8 kese akçelerini aldıkları tespit edilmiştir. Divân ise yaptığı tahkikat sonucunda askeri böyle bir işe alet etmeleri sebebiyle âyanı Divân'a gelmesi için çağırmıştır¹⁸⁸.

Zulüm kategorisi altında değerlendirilen bir diğer fiil olarak cinayeti sayabiliriz. Genellikle maktûlun yakınları tarafından yapılan bu şikâyetler, cinayeti gerçekleştiren zanlının firar etmesi hasebiyle bulunmasına yönelik olmuştur. Örneğin, 693 numaralı hükme göre; Vostice Kazâsı'ndan 3 zimmî Divân'a gelmişlerdir. Bu 3 zimmî; kardeşlerinin öldürüldüğünü ve zanlının da kaçtığını bildirmiştir. Divân ise Mora Vâlisi'ne hitâben emir göndererek, firarının hâlâ Mora'da olabileceğinden meselesinin mahallinde tahkîk edilip çözüme kavuşturulmasını buyurmuştur¹⁸⁹. Diğer bir örnek olarak Salih Kapudan isimli kişi Divân'a arzuhal etmiştir. Salih Kapudan, kardeşinin Midilli Adası'ndayken 3 kişi tarafından

¹⁸⁵ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,715.

¹⁸⁶ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,488.

¹⁸⁷ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,539.

¹⁸⁸ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,690.

¹⁸⁹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,693

öldürüldüğünü, silahı ve eşyalarının gasp edildiğini bildirmiştir. Divân ise yaptığı tahkikat sonucunda; bu kişilerin mütegalibeden olduklarını tespit etmiştir. Divân, çözüm olarak; Midilli kocabaşını görevlendirerek firarilerin bulunup Midilli’de mahkemeye çıkartılmalarını, gelmezler ise direkt der-i âliyyeye getirilmelerini buyurmuştur¹⁹⁰. Cinayet fiili yalnızca mütegalibenin girişimleriyle gerçekleşmiyordu. Örneğin; Yeniçeri kolağalarından Seyid, Hatunili Kazâsı’na giderken yolda konakladığı bir menzilde şâkilerle dalaşmış ve bunun sonucunda öldürülmüştür. Şâkilerin bu olaydan sonra firar etmesi üzerine nâib mektubu yoluyla bu durum Divân’a bildirilmiş, Divân’da firarilerin bulunup der-i âliyyeye getirilmelerini emretmiştir¹⁹¹. Zulüm adı altında yalnızca cinâyet değil aynı zamanda şiddet ve tecavüz girişimlerinde mevcuttu. Örneğin; Selânik’de vâki Gelmeriye nahiyesine tâbi Seyfe isimli köy sakinlerinden olan Nikola, 3 zimmînin evini basıp 3 kızına fenalık edip, bir mikdar paralarını gasp ettiklerini Divân’a bildirmiştir. Divân ise mütesellime hitâben emir yazarak olayın mübâşir marifetiyle mahallinde çözülmesini buyurmuştur¹⁹².

Defterde halkı huzursuz eden müdahaleler içerisinde haraç ve türevi olaylar da kaydedilmiştir. Örneğin; Bosna’da vâki Azgur karyesi ahalileri Divân’a arzuhal etmişlerdir. Şikâyetleri gereğince; Azgur karyesinden bir kişi “siz akçe verdiğiniz zaman hayvanlarınızı otlatabilirsiniz” diyerek, ahaliyi rencide etmiştir. Divân ise bu kişinin müdahalesinin sonlandırılmasını buyurmuştur¹⁹³. Yine bir haraç örneği olarak; Çatalca Kazâsı ahâlileri Divân’a gelerek Mehmet isimli kişinin Arnavut eşkıyalarla birleşerek 25 kese akçeyi zorla kendilerinden topladığını bildirmişlerdir. Divân; bu kişilerin 25 kese akçe aldıkları kanıtlanmış ise mahkemeye çıkarılmalarına kanaat getirmiştir¹⁹⁴.

2.4. Vergi Toplayanlar ile Reâyâ Arasında Yaşanan Sıkıntılara Dair Hükümler

Osmanlı Devleti; hükümdarlık anlayışı çerçevesinde hukuk düzenini İslâm Hukukuna dayandırarak oluşturmuştur. Bu bağlamda Osmanlı Devleti içerisinde yaşamlarını sürdüren halkın yani tebaanın da bağlı olduğu kaideler ve usuller İslam hukuku esasları çerçevesinde belirlenmiştir. Devletin iktisâdi mevcudiyetinin dayandığı yegâne kaynaklardan biri; ziraatla

¹⁹⁰ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,728.

¹⁹¹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,542.

¹⁹² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,611.

¹⁹³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,738.

¹⁹⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,450.

uğraşan halkın ödediği bir takım vergilerdir¹⁹⁵. Oluşturulan bu vergi sistemi; İslam hukuku gereğince şer'i¹⁹⁶ ve örfi¹⁹⁷ vergiler olarak iki ana başlık altında değerlendirilmektedir¹⁹⁸. Osmanlı tebaasından alınan bu vergiler âşir olarak da adlandırılan memurlar tarafından tahsil edilmekteydi¹⁹⁹.

Osmanlı Devleti'nin 17. yüzyıldan itibaren çeşitli iç sorunlarla karşı karşıya kaldığı ve bu iç sorunların, tebaasının üzerinde birtakım huzursuzluklar yarattığı bilinmektedir. Aynı şekilde devletin oldukça yüklü masraflarla giriştiği savaşlar ve bu savaşlar doğrultusunda askerin yiyecek ihtiyacının artması gibi meseleler sebebiyle halkın ödemekle mükellef oldukları vergileri ödeyemedikleri veya ödemedikleri bilinmektedir²⁰⁰. Vergiyle ilintili olarak yapılan şikâyetler; genellikle verginin tahsilâtının yapılamaması yahut vergi tahsilâtını yapan memurun görevini kötüye kullanmasına yönelik olmuştur.

2.4.1. Vergi Vermeme

Vergilerle alakalı incelenen hüküm suretleri içerisinde reâyânın vergi vermekten kaçınması dikkati çekmektedir. Reâyânın vergi vermemek için kendilerini askerî görevli olarak tanıtmaları yahut ziraat ettikleri arazilerin kendilerine ait olmadığını iddia etmeleri gibi yöntemlere başvurarak vergi vermekten kaçındıkları göze çarpmaktadır. Bu tür olaylar ehl-i örf makamından olan kişiler tarafından Divân'a bildirilirdi. Örneğin; Dergâh-ı muallâ kapucu başlarından Mustafa ve şehremini Seyid Mehmet, Kara Ağaç köyünde ziraat eden kişilerin

¹⁹⁵ Vergi sisteminin teşekkülü hakkında bir çalışma için bk. İncalcık 1996,1515-1530; Fatih Kanunnamesinin ışığında kapsamlı bir değerlendirme için bk. İncalcık 1959,575-610

¹⁹⁶ Müslüman olan tebaanın ödemekle mükellef olduğu şer'i vergilerin başında öşr gelmektedir. Tarımsal ürünün temel alınarak tahsil edildiği bu vergi; sözlük anlamı olarak onda bir veya on cüzde bir anlamlarına gelmesine rağmen pratikte onda birlik bir miktarda alınmamaktaydı. Rumeli ahkâm defterlerinde genellikle öşr; sâlâriyye olarak ifade edilmektedir. Yine şer'i vergiler içerisinde cizye bulunmaktadır. Cizye, gayrimüslimlerden alınan bir vergi çeşididir. Bk. Sami 2014,727; Kazıcı 2014,40. Alınan vergilerin alt başlıkları ve ihtivâları için bk. Çağatay 1947,483-511; Altundağ 1947, 187-197; Kazıcı 2014.

¹⁹⁷ Tekâlif-i Âdiye ve Tekâlif-i Şakka olarak ikiye ayrılmaktadır. Örfi vergiler; şer'i vergilerden ayrı olarak devlet için doğan zaruri ihtiyaçlar neticesinde alınan vergiler olarak bilinmektedir. Bk. Kazıcı,172-173.

¹⁹⁸ Mustafa Akdağ; Osmanlı vergi toplama usulünü dört ayrı prensip çerçevesinde değerlendirmektedir. Bunlar; şer'i, örfi, avâız yahut tekâlif-i divâniye ve nizâm dışı olarak sayılan hediye adı altındaki mükelleffiyetlerdir. Bk. Akdağ 1974,510-511.

¹⁹⁹ Sayın 1999, 16. ; Kazıcı 2014,40.

²⁰⁰ Oğuzoğlu 1995,157-158. Kâtip Çelebi, Düstûru'l-amel li ıslahı'l-halel isimli eserinde “ kat kat arttırılan vergi zulmünden, makam satma isyanından sıyrılıp, adelete dönmekle kötülüklerden kaçınılmaz...” sözlerini zikrederek, reayanın vergilerin altında ezildiğini vurgulamıştır. Bk. Katib Çelebi 1982,25.

ödemekle mükellef oldukları sekizde bir öşr vergisi vermemek için mahsullerini sakladıklarını tespit etmişler ve bunu da Divân'a bildirmişlerdir. Divân ise kanun gereğince ödemekle yükümlü olan öşrü ödemelerini buyurmuştur²⁰¹. Yine bir başka örnek olarak 105 ve 130 numaralı hükümlere göre; Haslar kazâsı köylerinde ziraat eden kişilerin kanun gereğince ödemeleri gereken vergiyi “*Bostancı başı re'âyâsı ve âher karyenin derbendcileriyiz*” diyerek ödemekten kaçındıkları tespit edilmiştir. Divân ise verginin tahsil edilmesini buyurmuştur²⁰².

612 numaralı hükme göre; Gradaça mukataalarından Gradaça ve Blat köylerinde öşr-i bostan, öşr-i kettan, resm-i koyun ve resm-i esbab vergilerini vermekle yükümlü olan kişilerin bu vergileri vermedikleri tespit edilmiştir. Divân ise kanun üzere ödemeleri gerektiğini buyurmuştur²⁰³. 339 numaralı hüküm suretinde ise; Tırnova Kazâsında ziraat edenlerden sekizde bir öşr talep edildiğinde öşr vermek istememeleri tespit edilmiştir. Divân ise ödemeleri gerektiğini buyurmuştur²⁰⁴.

Reâyânın vergiden kaçmak için kullandıkları yöntemlerden biri de araziye kullanmalarına rağmen bunu memura bildirmemeleriydi. Örneğin; Çekmece-i Sagır'den kişiler, civar yerdeki köylerde hayvanlarını otlattıkları halde öşr, resm gibi vergileri vermedikleri tespit edilmiştir²⁰⁵. Yine benzer bir örnek olarak tımar erbabından Tahir isimli sipahi Divân'a başvurmuştur. Aktardığına göre, Memiş isimli kişi, otlak yerlerde hayvanını otlatmış ancak resm-i keçi veya öşr vermemiştir. Bunun üzerine Divân, verginin alınıp sipahiye teslim edilmesini buyurmuştur²⁰⁶.

Reayadan kişilerin kendi başlarına başka yerlere yerleşmelerinden doğan sıkıntılar da mevcuttu. Örneğin, Atina'da yaşayan 8 zimmî, Eğriboz, Livadya, Kordos, Mora, İmbros, Çamlıca ve Mora Adalarına firar edip buralara yerleştikleri tespit edilmiştir. Divân ise bu kişilerin eski oturdukları yere geri dönmelerini ve ödemekle yükümlü oldukları resm-i ispençlerini vermelerini gerektiğini bildirmiştir²⁰⁷.

Reâyâdan kişiler vergilerini ödeseler dâhi mültezimleri tarafından rencide edildikleri durumlarda yaşanıyordu. Örneğin; Darcık köy ahalisi, mültezim olan Süleyman isimli kişi tarafından zulme uğradıklarını Divân'a bildirmişlerdir²⁰⁸.

²⁰¹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,28.

²⁰² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,105-130.

²⁰³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,612.

²⁰⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,339.

²⁰⁵ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,681.

²⁰⁶ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,712.

²⁰⁷ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,298.

²⁰⁸ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,733.

2.4.2. Ziyâde Vergi ve Rencîde

Reayanın ödemekle yükümlü olduğu vergilerin ehl-i örf tarafından fazla alınmasına “*ziyâde talebi*” denilmekteydi. Defterde ehl-i örfün reayaya uyguladığı bir takım görev dışı müdahaleler, “*zulm, te’addî, rencîde ve ziyâde talebi olarak*” ifade edilmektedir. Örneğin; Çatalca’dan Mustafa ve Mehmed isimli kişiler Divân’a gelerek, Çatalca sipahisinin, *sizin bâbanız yirmi otuz sene mukaddem kazâ-yı mezbûrede zeâmete sakin olmuş olmalarıyla vechsiz benim re’âyâm olmuş oldunuz senede resm-i ra’iyye nâmıyla bana bir mikdâr akçe verin yâhud sizi kazâ-yı merkûmeye nefy ve iskân iderim* diyerek kendilerini tehdit ettiğini bildirmişlerdir²⁰⁹.

Vergi toplayan memurlar, vergi çeşidine göre görevlendirilirdi. Örneğin, Manastır Kazâsında Hasan ve Hüseyin isimli yeniçerilerin âdet-i ağnâm vergisi topladıkları tespit edilmiş. Divân ise âdet-i ağnamı toplamakla yükümlü memurların toplaması gerektiği ve kanun dışı müdahalelerde bulunulmaması gerektiğini bildirmiştir²¹⁰. Ehl-i örf makamından olan voyvodaların da ziyâde vergi talebi müdahalesinde bulundukları vâkidir. Örneğin; Erdek’ten Ahmet isimli bir kişi Divân’a gelerek, bulunduğu bölgenin voyvodasının kanuna aykırı bir şekilde vergi topladığını ve bu yüzden rencide edildiğini bildirmiştir. Divân’da bu durum önce kanuna sual olunduktan sonra kişinin ziyade vergiyle rencide olduğu kanıtlanmış ise bu durumun sonlanmasını buyurmuştur²¹¹. 63 numaralı hükme göre; Celeb zümresinden 2 zimmî, kendi malları ve koyun sürüsüyle giderken, yolda uğradıkları mahallerdeki voyvoda, mütesellim tarafından toprak bastı adı altında kendilerinden para alındığını Divân’a iletmişlerdir²¹².

Ehl-i örf makamındaki kişiler reayaya yalnızca vergi üzerinden değil; gasb gibi eylemlerde bulanarak da zulüm uygulamaktaydılar. Örneğin; Kızılcatusla sakinlerinden Mehmet, ehl-i örften birisinin 250 gurusunu zorla aldığını Divân’a bildirmiştir. Divân ise bu sorunun mahallinde şer’le görülmesini buyurmuştur²¹³. 403 numaralı hükme göre; ehl-i örf makamından Seyid Paşa isimli kişi, havalisine kanuna aykırı bir şekilde fuzulî müdahale ve reâyâyı hapis tehdidiyle rencîde ettiği Divân’a bildirilmiştir²¹⁴. Yine bir başka görev ihlali

²⁰⁹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,394.

²¹⁰ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,442.

²¹¹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,481.

²¹² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,63

²¹³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,228.

²¹⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,408.

örneği olarak Malkara’da şehir kethüdalığı makamında olan Mehmet’in ahaliden zorla para aldığı kayıtlara geçmiştir²¹⁵.

Yapılan bu müdahalelerin karşısında reâyânın gerektiğinde devletin kontrol mekanizmasını Divân’a çekinmeden şikâyet edebiliyor olması; şikâyet mekanizmasının işlerliliği ve halkın bu konudaki özgürlüğünün bir örneğidir. Divân’ın peyda olan bu gibi sorunları, gerekli tahkikatı yaparak suçlu tarafı doğru bir şekilde tespit etmeye gayret gösterdiği ve reâyâyı mağdur etmeyecek bir yöntemle sorunu çözdüğü dikkate değer bir ayrıntıdır.

2.5. Miras’ın İntikali Sırasında Yaşanan Sıkıntılara Dair Hükümler

Miras sözlük anlamı olarak vefat eden bir kişiden hısımlarına kalan mal, mülk anlamına gelmektedir²¹⁶. Miras; İslam hukuku dâhilinde terimsel açıdan da miras olarak kullanılmaktadır. İslam hukuku çerçevesinde miras bırakana “mûris”, mirasta hakkı olan kişiye “vâris²¹⁷”, İslam fıkhi çerçevesinde mirasın geniş tanımı olarak da “ilm-i feraiz” denilmektedir²¹⁸. Miras hukukuna göre bir kişi vefât ettiği zaman, uhdesinde bulunan taşınabilir veyahut taşınamayan malları, hısımları arasında derecesine göre taksimi yapılmaktadır. Bu taksimatın gerçekleşmesi için; mûrisin ölmüş olması, vârisin yada vârislerin hayatta olması ve mûris ile vârisin arasındaki kan bağı derecesinin bilinmesi gerekmektedir²¹⁹. Osmanlı Devlet’inde mirasla alakalı soruşturmanın ve vefât eden kişiden kalan malların envanter halinde düzenlenmesi gibi işlemleri kadılık müessesesi yürütmekteydi²²⁰. Miras taksimatı da kadılık müessesesi içerisinde görevlendirilmiş olan kasamlar tarafından yapılmaktaydı²²¹.

Divân’a yapılan şikâyetler içerisinde mirasla alakalı hükümler de kaydedilmiştir. Genellikle yapılan şikâyetler mirâs taksimatı sırasında çıkan anlaşmazlıklara ilişkindir. Taksimat sırasında çıkan anlaşmazlıklar; vârisler arasında pay edilen mirasın, hısımlarca daha

²¹⁵ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,403.

²¹⁶ Sami 2014,1115.

²¹⁷ İslâm hukukunda vârisler; eshab’ül ferâiz yahut zev’ul ferâiz, asebe ve zevu’l erhâm olmak üzere 3’e ayrılmıştır. Bk. Mumcu, Üçok 1982, 99.

²¹⁸ Mumcu, Üçok, 1982, 98.

²¹⁹ Belirtilen üç şart, Mısırlı Muhammed Kadri Paşa’nın neşri olan ve Ahmet Akgündüz tarafından Arapçadan tercüme edilen “el-Ahkâmü-şer’iyye fil-ahvâliş-şahsiye” isimli eserde geçmektedir. İslam ve Osmanlı hukukunun detaylı mukayesesi için bk. Akgündüz 1986,582.

²²⁰ Ertaş, Şişman 2013, 199.

²²¹ Gür 2015,79.

fazla talep edilmesine yöneliktir. Örneğin; 275 numaralı hükme göre; Çorlu Kazâsından Kostanzi isimli zimmî Divân'a arzuhal etmiştir. Çorlu Kazâsında yaşarken, 1200 senesinde ölen Yorgi isimli zimmînin mirası Kostanzi ile Yorginin karısına ve oğluna intikal etmiştir. Fakat Yorgi'nin oğlu mirastan payına düşeni alamadan ölünce hakkı annesine geçmiştir. Defter-i kassam'a göre yapılan taksimat sonucunda Yorgi'nin karısı payına düşenden daha fazlasını isteyerek, Kostanzi'nin elindeki terekeye de el koymuştur. Divân, terekenin Kostanzi'ye teslim edilmesini ve taksimatın uygulanmasını buyurmuştur²²². Yine benzer bir örnek, İstanbul sakinlerinden Mehmet; vefât eden babasından kalan malların kendisi, 2 erkek kardeşiyle ve bir kız kardeşine kaldığını, lâkin kız kardeşi küçük olduğu için tayin edilen vâsilerin daha fazla istemek niyetiyle hisseler el koyduklarını Divân'a bildirmiştir. Divân ise mahalline bir mübaşir göndererek sorunun çözülmesini buyurmuştur²²³.

Mirasla alakalı yaşanan bir diğer sıkıntı ise vâsi vekili ve tayini konusunda çıkan anlaşmazlıklara yöneliktir. Örneğin; 78 numaralı hükme göre; Yenişehir-i Fener'den Sultan, Rahime, Ayşe, Asiye Divân'a başvurmuşlardır. Bunların kardeşi Mehmet Yenişehir-i Fener'de vefât etmiştir. Vefâtının ardından malları ise hatunlar ile karısına intikal etmiştir. Lâkin Yenişehir-i Fener'den bazı kişiler Mehmet isimli bir kişiyi vâris vekili ilân edip hatunlara sıkıntı vermişlerdir. Divân ise sorunun mahallinde çözülmesini uygun bulmuştur²²⁴. Diğer bir örnek olarak; Hanya sakinlerinden Rasim ve Hasan ve Zahide'nin anneleri vefât etmiştir. Vefât ettiği vakit bunlar küçük olduğu için, terekeleri vâsi vekiline teslim edilmiştir. Fakat tayin edilen İbrahim üzerinden çok zaman geçtiğini belirterek terekeleri, çocukları büyümüş olmasına rağmen teslimi gerçekleştirmemiştir. Divân; olayın mahallinde çözülmesini buyurmuştur²²⁵.

Mirasla alakalı Divân'a taşınan şikâyetlerden birisi de vâsi vekili olduğunu iddia edenlerle alakalıdır. Örneğin; 310 numaralı hükme göre; İstanbul sakinlerinden Libe isimli yahudi Divân'a gelmiştir. Aktardığına göre; bunun zevcesi 1200 senesinde vefat etmiş ve mirası bununla 5 küçük çocuğuna intikal etmiştir. Lâkin Gelibolu sakinlerinden Derviş Ali isimli kişi gelerek ölen kişinin hayattayken kendisini vekil eylediğini iddia ederek terekelere el koymaya çalışmıştır. Mahkeme sonucu aleyhine olmasına rağmen zabt ettiği malları geri iade etmemiştir. Bunun üzerine Divan sorunun mahallinde görülmesini bildirmiştir²²⁶. Yine

²²² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,275.

²²³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,312.

²²⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,78.

²²⁵ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,87.

²²⁶ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,228.

benzer bir hükümde Midilli Adası'nda vefât eden Hacı Hasan isimli zatın miras taksimi sırasında yine Midilli Adası'ndan bir hatun gelerek, Hacı Hasan hayattayken bana kızım derdi bahanesiyle mirasa ortak olmak istemiştir. Ailenin yaptığı şikâyet sonucunda Divân sorunun mahallinde çözülmesini buyurmuştur²²⁷.

Mirasın taksimatı sırasında hısımların yalan beyanda bulunarak mirastan pay almaya çalıştıkları da olmuştur. Örneğin; Hanya sakinlerinden Ali isimli kişi Divân'a gelerek, vefat eden kardeşinden kendisine menzil kaldığını fakat kardeşinin diğer akrabaları "Ali evvelden öldü" diyerek hakkı olan malları kendi aralarında paylaştıklarını bildirmiştir. Divân ise bu durumun engellenmesini ve mahallinde şer'le görülmesini buyurmuştur²²⁸.

Miras hukukuna göre mirâs taksiminden evvel; vefât eden kişinin önce cenaze masrafları ödenir ardından maktûlun varsa borçları ödenir ondan sonra mirasçılarının payları taksim edilirdi²²⁹. Deftere yansıyan konular içerisinde mûrisin borçlu olduğu kişilerin yaptıkları şikâyetler mevcuttur. Örneğin; Badracık Kazâsından Aleksi ve Kostandi zimmîler Divân'a geldiler. Bunlar, 1200 senesinde Badracık sakinlerinden Rakifa isimli zimmîye 193 guruş borç para vermişlerdir. Fakat Rakifa borcunu ödemedi vefât edince alacaklılar Rakifa'nın akrabalarına başvurmuşlarsa da 193 guruşun tahsilini yapamamışlardır. Divân ise sorunun mahallinde şer'le görülmesini buyurmuştur²³⁰. Mirasla alakalı farklı bir örnek ise; Siroz Kazâsından Şerife Rukiye; kocasının ordu-yu humâyun'da görevliyken vefât ettiğini, vefât ettiğinde ise yanında bulunan eşyalarının emaneten birisine verildiğini ve kocasının eşyalarının tarafına tahsil edilmesini Divân'a bildirmiştir²³¹.

Miras'ın intikâl ettiği vâris veya vâris vekilinin haricinde gasp gibi fiili müdahalelerle mirası elde etmeye yönelik girişimlerde mevcuttur. Örneğin; Şehr-i köyden İsfasine isimli nâsraniyye babasından kalan bağların yine şehr-i köyden bir mütegalibe tarafından zabt edildiğini Divân'a bildirmiştir. Divân ise mahallinde şer'le görülmesini buyurmuştur²³².

Mirasla alakalı yapılan şikâyetlerin Divân'a yansıtılmasının en büyük sebebi, taksimat gerçekleşirken yaşanan sıkıntıların yerel mahkemelerde nihayete erdirilememesi veyahut kişilerin mahkeme görevlilerini yanıltacak ifadelerde²³³ bulunmalarıdır. Bu gibi yaşanan sıkıntılar sonucunda ulaştırılan şikâyetler karşısında, Divân'ın mahallinde şer'le veya

²²⁷ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,310.

²²⁸ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,365.

²²⁹ Mumcu, Üçok 1982, 99.

²³⁰ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,223.

²³¹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,218.

²³² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,262.

²³³ Tuğluca 2016, 157.

mahallinde araştırması için bir mübaşir göndererek sorunu çözmeye çalıştığı verilen kararlardan anlaşılmaktadır.

2.6. Vakıflarla Alakalı Yapılan Şikâyetler

Vakıf veya Vakf Arapça kökenli bir kelime olup esasen durma, duruş manasına gelmesine rağmen Osmanlı hukuk literatüründe “bir malın satılmaması şartıyla hayır amacıyla umuma tesis edilmesi” manasına gelmektedir²³⁴. Vakıf müessesesi, İslamî görüşü benimseyen devletlerin iktisadi ve sosyal yaşamlarının üzerinde önemli etkisi olan bir kurumdur²³⁵. Bir mülkün veya malın vakfedilmesinin altında yatan asıl niyet; yine İslâmî anlayış çerçevesinde karşılıklı yardımlaşmaya ve hayır işlemeye yöneliktir. Ancak Osmanlı Devleti’ndeki tesisi yalnızca bu niyet üzerine kurulmamış aynı zamanda devletin yayıldığı bölgelerde Türk-İslam kültürünün yaygınlaştırılması ve ordunun buralarda mevzilendirilmesi gibi hususlarda da kaynaklık etmiştir²³⁶. Vakfın şehir hayatı içerisinde kendisinden direkt yararlanılan²³⁷ ve direkt yararlanılmayan²³⁸ olmak üzere 2 farklı çeşidi mevcuttur. Vakf edilen şey bina, menzil gibi direkt yararlanılan türden olduğu zaman, vakıf işlerinin yürütülmesi hususunda mütevellî denilen bir kişi görevlendirilirdi. Bunun dışında devletin mîrî arazisi olma özelliği gösteren mülkiyetler; mülkiyeti kiralayan kişinin verdiği vergiler ya da arazinin tasarrufu dâhilinde vakfedilirdi²³⁹.

Vakıflarla alakalı Ahkâm defterlerine kaydedilen şikâyetlerin, vakıflarda ne gibi sorunların oluşabileceği hakkında bilgi vermektedir. Çalıştığımız defter ışığında vakıf ile ilgili incelenen hükümlerin çoğunluğunun vakıf vekili atamalarında yaşanan sıkıntılara ilişkin olduğu görülmektedir. Örneğin; vakıf vekilliğine yapılan atamalarda atamanın yazılı değil de şifâhen yapılması sıkıntı çıkaran durumlardan biriydi. 9 numaralı hükme göre; Kandiye’de vâki cami vakfının mütevellisinin ölümü üzerine bir başkası atanmıştır. Ancak Kandiye sakinlerinden Ömer isimli kişi gelerek kendisinin vekil tayin edildiğini iddia etmiştir. Divân ise mahallinde şer’le görülmesini buyurmuştur²⁴⁰. Vakıfla alakalı bir diğer şikâyet ise vekâlet

²³⁴ Sami 2014,1158.

²³⁵ Köprülü 1942, 1.

²³⁶ Halaçoğlu 2014,161. Osmanlı’da aynı zamanda medrese gibi oldukça iyi eğitimin verildiği kurumlar yine vakıf yoluyla ihya edilmiştir. Aynı şekilde kamuya açılmış, tüm müesseseleri içine barındırmaktadır. Bk. Akgündüz 2013,48.

²³⁷ Cami, mescid, medrese, mektep, çeşmeler, kervansaraylar, mezarlıklar, hastaneler vb.

²³⁸ Bina, arazi, menzil vb.

²³⁹ Halaçoğlu 2014,161.

²⁴⁰ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,9.

temessüklerine işlenen kişiyle atanan kişinin farklı olması durumunda yaşanan sıkıntılara ilişkindir. Buna örnek olarak; Rodos Adası'nda Sultan Süleyman Cami vakfının mütevellisi olan Ahmet; Mustafa isimli kişiyi vekil olarak atamasına rağmen Tireli Ömer isimli bir başka kişinin de adını vekil temessüğüne yazmış, daha sonra Tireli Ömer vekil olmayanca 40-50 kişilik eşkiyayla vakıf reayalarına zulüm etmiştir. Divân, eşkiya zabtının sonlandırılmasını buyurmuştur²⁴¹.

Yaşanan bir diğer sorun ise vakfa bağışlanan mülkün, toplanan akçelerin veya vakıf arazilerinde yetiştirilen mahsullerinin gasba uğramasıdır. Örneğin; 329 numaralı hükme göre; Rodoscuk Kazâsı'nda Şair mescidi vakfının topladığı vakıf akçeleri Seyit Abdullah isimli kişi tarafından gasp edilmiştir. Divân ise gasp edilen miktarın vakıf vekiline teslim edilmesini buyurmuştur²⁴². 486 numaralı hükme göre; Manastır'da vâki vakıf köylerinde hayvanların otlatılması amacıyla kullanılan yaylağın ve resmlerin bazı mütegalibe tarafından zapt edildiği ve bu durumun vakfın gelirine zarar verdiği iletilmiştir²⁴³. Bu konuya son örnek olarak; Kandiye'de Mehmet Ebubekir isimli kişi uhdesinde olan mallarını vakf etmiştir. Fakat öldükten sonra zevcesi ve abisi vakfedilen mallar bizim hakkımızdır diyerek vakfedilen mallara el koymaya çalışmışlardır. Lâkin görülen dava sonucu haksız bulunarak yaptıkları müdahaleler sonlandırılmıştır²⁴⁴.

Vakıflar içerisinde görevli olarak hizmet eden kişilerin karşılaştıkları problemlerde şikâyet defterlerine yansımıştır. Şöyle ki; Kandiye'de vâki cami vakfının kâtibi olan İbrahim Karadeniz taraflarına giderken kendisinin yerine vekil olarak Malo isimli kişiyi görevlendirmiştir. Fakat caminin imam ve hatibi olan Salih, hizmetli olan Malo'yu rahatsız etmiştir. Divân ise cami imamının bu müdahalelerinin engellenmesini buyurmuştur²⁴⁵. Vakfın uhdesinde bulunan mülklerin kiracısı olan kişiler, vakıf mütevellileri tarafından rencide edildiklerini Divân'a bildirmişlerdir. Örneğin; Bozcaada'dan Mehmet, vakfın uhdesinde olan gayrimenkulü her yıl 7 guruşdan kiralamış ve kirasını da vakfa teslim edermiş. Ancak vakıf mütevellisi olan Mustafa isimli kişi, Mehmet'ten ziyâde talebi istemiştir. Yapılan şikâyet sonucunda Divân, sorunun mahallinde çözülmesini buyurmuştur²⁴⁶.

²⁴¹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,20.

²⁴² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,329.

²⁴³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,486.

²⁴⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,388.

²⁴⁵ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,577.

²⁴⁶ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,621.

Vakıflar; icâre-i mu'accele²⁴⁷ veya icâre-i mü'eccele²⁴⁸ uygulamasıyla kiralanırdı. Vakfı kiralayan kişi'nin kira bedelini ödememesi, yine vakıflarla alakalı yapılan şikâyetlerden biri olmuştur. Örneğin; Eğriboz'da vâki Ali Paşa isimli kişinin yaptırdığı çeşme kiralanmış ancak kiralayan kişi kira bedelini ödememiştir²⁴⁹. Vakıfların tamiri veya zarar görmesiyle alakalı Divân'a malumat gönderilmiş ve gereği yapılmıştır²⁵⁰.

Defterde vakıflarla ilgili yaşanan sorunların çoğunluğunu oluşturan olaylar; vakıf vekilinin belirlenmesiyle alakalı olmuştur²⁵¹. Divân ise vakıflarla alakalı yapılan şikâyetleri molla, nâip, kadı ve valiye gönderdiği emirler ile mahallinde yapılan tahkikler sonucunda asayişin sağlanmasına özen gösterdiği incelenen hükümlerde anlaşılmaktadır.

2.7. Diğer Hükümler

44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri isimli çalışmamızda; defterin ihtivâ ettiği hükümler içerisinde sayı olarak 3'ü geçmeyen ve genel şikâyet konuları dışında sayılabilecek hükümleri diğer kategorisi altına topladık.

Diğer kategorisi altında bahsedeceğimiz konulardan biri esnaflar ve tüccarlar arasında yaşanan sıkıntılara dairdir. Örneğin; 136 numaralı hükme göre; Edirne'de Mustafa, Mehmed, Ali ve Mehmet isimli kişiler 2 yahudiyle aralarında alım-satım yaparlarmış. Lâkin civardaki kişiler, Mustafa, Mehmet ve Ali'nin satış yapmasına müsaade etmemişlerdir²⁵². Tüccarlar arasında yaşanan sıkıntılardan birisi de satın aldıkları malı alıp firar eden tüccarlardır. Örneğin; her kilesine 8 para ücret ödenmiş olan 29 kıta arpa, 380 kile hinta ve 29 kile nohudu; Tekfur Dağı iskelesine götürmek üzere olan kişi, teslim aldığı nohut ve hintayı kendi nefsi için aldığına dair Divân'a şikâyet edilmiştir²⁵³.

Arazi yakınlarında bulunan nehrin taşıp, çiftliklerin ve meraların zarar görmesi²⁵⁴, nehrin izinsiz kullanılması²⁵⁵, hayvanını kendi bölgesi dışındaki otlaklarda otlatanlar'a²⁵⁶ dair hüküm suretleri de bulunmaktadır.

²⁴⁷ Peşin kira

²⁴⁸ Ertelenmiş kira

²⁴⁹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,604.

²⁵⁰ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,603/614.

²⁵¹ Bu durumla alakalı olarak Tuğluca, Osmanlı'da tevliyet makamına erişmenin dönemde yaşayan insanlar için çok mühim bir mesele olduğunu ve buna erişmek için her yolu kullandıklarını belirtmektedir. Bk. Tuğluca 2016,247.

²⁵² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,136.

²⁵³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,152.

²⁵⁴ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,17.

Bunun dışında; kazazede olan gemilerle ilgili 2 adet hüküm sureti bulunmaktadır. Örnek vermek gerekirse; Kantarcıoğlu Hasan Raşit, Selânik tarafından İstanbul'a 10.000 keyl hinta taşıırken yolda hava muhalefetinden dolayı kazazede olmuştur. Divân ise, kazazede olan bu kişinin bulunduğu yerin zabitanına malumat göndererek rencide ettirilmemesini buyurmuştur²⁵⁷. Diğer hüküm ise; Taşoz Adası'nda Marko, Yorga, Yanni, Kalgos isimli zimmîler, İstanbul'a gemi getirmek üzere yola çıkmışlar, ancak yolda fırtınaya yakalanıp kazazede olmuşlardır²⁵⁸.

Diğer başlığı altında nakledilen bir diğer olay; Dergâh-ı muallâ kapıcıbaşlarından Ali; hazineye ait olan 6.250 guruşu Edirne tarafına götürürken, hazine malını taşıyan hayvanın bir menzile girmesinin üzerine ve Divân'ın bu sorunu çözmesi için Bostancı başını görevlendirmesidir²⁵⁹. Kaydedilen bir başka ilginç olay ise define kaçakçılığına ilişkindir. Şöyle ki; İstanköy'de mütemekkin olan Nikola isimli rahib, taş ihracı için Karakaya isimli mahalde kazı yaptırmış. Yapılan kazılar sonucunda çıkan defineyi, Seyid Ebu Bekir isimli kişi İmbros Adasına götürmüştür. Yapılan tahkikat sonucunda bu kişinin Rodos mütesellimi Ömer isimli kişiye 8 adet sikke verdiği tespit edilmiştir. Divân; define kaçakçısını der-i âliyyeye çağırmıştır²⁶⁰. Bahsedilen bir diğer konu ise kayıtlı oldukları bölgeleri terk edip başka bir yere göç edenlerin eski yerlerine iskân ettirilmesi üzerinedir²⁶¹. Ayrıca defterde 7 adet sürgünlere dair hüküm vardır²⁶².

Bunların dışında boşandığı eşlerinden nafakalarını tahsil edemeyen kişilerin yaptıkları şikâyetler vâkidir. Örneğin; Uzuncaabad-ı Hasköy'den Fatma hatun, eski kocasının çocuğuna her ay ödemesi gereken 4 guruşluk nafakayı ödemediğinden bahisle nafaka talebinde bulunmuştur²⁶³.

²⁵⁵ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,575.

²⁵⁶ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,620/702.

²⁵⁷ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,521.

²⁵⁸ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,743.

²⁵⁹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,695.

²⁶⁰ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,523.

²⁶¹ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,430/445/447

²⁶² BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,493/494/495/496/497/498/499/500.

²⁶³ BOA, A.DVNS. AHKR. d./44,151.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. 44 NUMARALI RUMELİ AHKÂM-I ŞİKÂYET DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU

Battalı mühimme-i Safer torbasındadır.

(H-1)

Dergâh-ı mu'allâ yeniçeri ağası kapusu yemişçi başısı Seyid Abdülhalim zîde mecdühü mübârek rikâb-ı kâmer tâb-ı hüsrevâneye takdîm eylediği 'arz-ı hâli mefhûmunda rikâb-ı humâyûn takrîbiyle medâr-ı ma'aşı olan mahalden fekk olmak mülâbesesiyle ta'yîn-i mûnkatı ve hâlâ bir mahalden medâr-ı ma'aşı olmayub bazı ricâl-i devlet-i âlîyye ve bazı evkât-ı minvâllerine iktizâ iden meyve ve şukufe âlâ ve temiz ve fî'âtı dahi hassa yemişçi başısının fî'âtından dûn ve her vecihle 'ibâdu'llâha intifâ olunarak bey'ü şîrâ ider iken hâlâ hassa yemişçi başısı merkûm kemal tama'dan nesne mütevellî ve şukufe iktizâ iden mahallata "cebren ve kahren" sana verdirmem ve bir kimesneye meyve ve şukufesinden bey'ü şîrâ etdirmem deyu hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir emr-i münîf bilâ mûcib tekdir ve ızrardan hali olmadığından ve bu misillü vâki olan ta'addîsinin men' ü def' olunmasını ağa kapusu yemişçi başısı mûmâ-ileyh Seyid Abdülhalim 'arz-ı hâliyle istid'â-yı inâyet etmeğin hassa yemişçi başısına inhisâr kılınmak gadr-i mûcib olmağla herkes dilediği mahalde olub vermek üzere tanzîm olunmak emr-i humâyûnumdur deyu hatt-ı humâyûn şevket-makrûn-ı şeref-yafte-i sudûr olmağla hassa yemişçi başısı yedine verilen inhisâr emr-i şerîfinin kaydı terkîn ve şeref-yafte-i sudûr olan hatt-ı humâyûn şevket-makrûn mûcibince men'-i inhisâr zımnında sâdır olan emr-i âlîşana tatbîk ile herkes dilediği mahalde olub vermek üzere emr-i âlîşan ısdar ve ordu-yı humâyûna ve divân kalemine ilm ü haberleri verilmek bâbında fermân-ı âlîşan sâdır olmağın mûcibince emr yazılmak için tezkiresi ordu-yı humâyûna ilm ü haberi vermekle divân-ı humâyûn kalemine dahi iş bu ilm ü haber kaimesi verildi.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

Bi-ismihi subhanehu ve Te'âlâ

Hazâ kuyûd-ı ahkâm-ı şikâyât mecmu' Rumili ve Cezayir der rikâb-ı müstetâb ve der zaman-ı kaimmakâm-ı âli-makam Hazret-i Mustafa Paşa yesserallahu ma-yûridu ve ma-yeşâ' ve fî

eyâdî Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Raşid Efendi nâle mâ-yete-mennahu el vâki' fî evâsıt-ı şehr-i Şevval'il-mükerrem sene erba ve mieteyn ve elf

(H-2)

İnöz nâ'ibine hüküm ki;

Nezâret-i hazret-i sadrazamıde olan evkâfdan Hüsrev Kethûda vâkfının bâ- berât-ı âlişan mütevellisi olan Hacegân-ı divân-ı humâyûnumdan Sadullah zîde mecdühû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb vâkf-ı mezbûr musakkafâtından İnöz kasabasında vâki îcare-i muaccele ve senevî îcare-i m u'eccele- ma'lûmesiyle bir bâb hamam bil-îcareteyn bin yüz doksan senesinden berü mutasarrıfe olan Ümmü Gülsüm nâm hâtûna hamam-ı mezkûrun senevî icâre-i mü'eccelesi olan yedi bin beş yüz altmış akçeden beş senede zimmetine müctemi' otuz yedi bin sekiz yüz akçe ki bi-hesâb-ı gurus üç yüz on beş gurusunu müttekinen taraf-ı vâkf-ı şerîfe edâ etmeyub ve verdiği muacceleyi istif etmiş olmağla hamam-ı mezkûru âhere îcar etmek murâd eyledikde mezbûre hilâf-ı şer 'î şerîf te'allul ve muhâlefet ve vâkf-ı şerîfe gadr sevdasında olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhu'l-islâmdan fetva-yı şerîfe verildiğın bildirub fetva-yı şerîfe mûcibince emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve husûs-u mezbûr evkâf müfettişi Mevlânâ âli zîde ilmühûdan isti'lâm olundukda madde-i mezbûr minvâl-i muharrer üzere ise verilen fetvâ-yı şerîfe mûcibince mezbûre Ümmü Gülsüm hâtûn îcareten mü'eccelesini edâdan iba' idün mu'accelesi(ni) dahi istif etmiş olduğu şer'an zâhir oldukda mütevellî-yi vâkf-ı mezbûr hamam-ı mezkûru âhere îcar etmek iktizâ ider deyu i'lâm etmeğın fetevâ-yı şerîfe ve i'lâmı mûcibince âhere îcarına muhâlefet olunmamak bâbında.

Fî Evâsıt-ı L sene [1]204

(H-3)

Sakız ceziresi nâ'ibine hüküm ki

Taht-ı âli baht-ı osmânî emr-i cülûs-u humâyûn u meymenet makrûnum vâki olub umumen tecdîd-i ahkâm fermânım olmağın cezure-i mezkûre sâkinelerinden Ayşe nâm hâtûnun vâlidesi [] nâm hâtûna bundan akdem müteveccih oldukda cezure-i mezbûra vâki mutasarrıfe olduğu mülk bir bâb bakkal dükkânı ve attar dükkânları derûnlarında olan alet kürek ve takım ta'bîr olunur eşyâ'larıyla irsen buna munhasıra olub lâkin bu ol bazı sagîre bulunduğından cezure-i

mezbûre sâkinlerinden Hacı Ömer nâm kimesne ile Makarine nâm zimmî birbiriyle yek-dil olarak mezbûr Hacı Ömer bakkal dükkânını ve attar dükkânını dahi mesfûr Mikarine zimmî fuzûlî zabt eylediklerin mezbûre Ayşe bâ-arz-ı hâl ledel inhâ ve'l istidâ şer'le mahallinde şer'le görölmek için Sakız nâ'ibine hâtâben iki yüz doksan dokuz senesi Evâil-i muharreminde sâdır olan emr-i münif cezire-i mezbûre mahkemesine lede'l vürud imtisâlen derakab meclis-i şer'-i nebevî olundukda mezbûre Ayşe hâtûn tarafından da'vâ-yı cari etdikde mudâfa'a ve muhâsama ve redd-i cevâba vekîl olduğu zat-ı mezkûreyi arîfan olan Mehmed odabaşı Emin Murtaza ve Ömer beşe Emin Muharrem nâm kimseneler şehâdetleriyle vekâleti sabit olan zevci Atinalı Hasan beşe Emin Ali nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda cezire-i mezbûre sâkinlerinden mezkûr El-hâc Ömer Re'îs Emin Abdullah nâm kimesne ile Loznici ve Derlosli Makarine nâm zimmî mahzarlarında bil-vekâle da'vâ idüb sâbıkan dâr'üs-sa'âdet'iş- şerîfe ağası merhûm ve mağfurün El-hâc Beşir ağanın evkâfından olub cezire-i mezbûrede balıkhane kurbunda vâki iki bâb dükkân gediklerine müvekkilem zevcem mezbûrenin ceddi mütevellî Mehmed ağa nâm kimesne mutasarrıf iken yirmi dört sene mukaddem fevt olub mar'üz zikr dekâkin gedikleri müvekkilem mezbûreye intikâl etmişiken zevcem mezkûre sagire bulunduğundan dekâkin-i mezkûrelerinde bir bâb bakkal dükkânını mezbûr El-hâc Ömer ve bir bâb attar dükkânını mersûm Loznice Mikasilina zimmî fuzûlî zabt ve mûcib-i şer'îsi icrâ olunmasını bi'l-vekâle matlûbdur dedikde gibbes-sual mezbûr El-hâc Ömer cevâbında mar'üz- zikr bakkal dükkânına müteveffâ-yı mezbûr Mehmed ağa îcare-i vâhide ile müstecir olub hîn-i vefâtında dükkân-ı mezkûr mütevellîsi tarafından Hasan beşe nâm kimesneye icar ol dahi isti'câr bir kaç sene bilâ-nizâ' dükkân-ı mezkûrede müstecir olub ve ba'dehu mezbûr dahi fevt olub yine mütevellî-i vâkf tarafından bin yüz seksen senesinde dükkân-ı mezkûr îcare-i mu'eccelesiyle İstenaki nâm bazargâna icâr olduğu isti'câr ve senevî kırk altı gurus îcare-i mu'eccele ile bana icâr ve cânib-i vâkıfdan yedime bir ki'tâ' temessük itâ itmeleriyle sinin-i mezkûreden berü bilâ nizâ' müstecirim deyu yedinde olan salîfû'z- zikr temessüğü îbrâz ve nazar olundukda tahrîri min külli'l-vücûh tagayyür mutâbık olub mersûm oduncu Mikasilina zimmî zimmî cevâbında müvekkile-i mezbûrenin ceddi mezbûr Mehmed Ağa vefât etmezden iki sene mukaddem ki bin yüz yetmiş üç senesi mar'ül zikr attar dükkânını kiralık senevî kırk altı gurus îcare-i mu'eccele ile cezire-i mezbûre mütemekkinlerinden Dimitri Madra nâm zimmî cânib-i vâkıfdan isti'câr ve on altı senelerinde müncer olub ba'de bin yüzseksen dokuz senesi dükkân-ı mezkûru tahliye ve ma'lûm'ul mikdâr mukâbelesinde bana ferağ ve hazır ve mütevellî vâkf-ı mezbûr tarafından yedine temessük i'tâ' ve olvecihle mutasarrıflar olub dekâkin-i mezkûrin gedikleri müteveffâ-yı mezkûrun olduğu ma'lûmunuz olduğundan kat'i nazar yedlerinde--- dahi olmayub ve müddei-

i mezbûreleri bervech-i def' meclis-i şer'e ihzâr ve ba'de'l vâki bu misillü evkâfından gerek olan evlâdına intikâl eylemediğinden mu'ârazasında men'olunub ancak mezbûre yerleri tekrar ve ızdar dâ'iyyesiyle şiddete sülûk eyledi dediklerinde gayr'ül--- vekîl mezbûr dahi ber minvâl-i meşrû'h bervech üzere terâfu ' şer-i ve mu'âraza men'olunduğu izâfetle ısdar eylediğin minvâl-i şer'-i dahi teveccüh ettiğine binâ'en bi- vech-i şer'îmu'ârazada ba'de'l men' müddeî-yi mezbûre --- olduğu her muvaffak ahkâm kimesneler ihyâlarıyla lede'l şer'-i zâhir ve – olmağın fimâbâd müddeî-yi mezbûre husûs-u mezbûre mute'allike da'vâya tasaddî ider ise istimâ olunması bâbında emr-i âlîşan sudûru yazıla Sakız nâ'ibi sâbık Mevlânâ-yı akif [] zîde ilmühû vâki hisse bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden mersûmdan i'lâm emr-i merkûmun kaydı bâlâsına şerh verilub bi-vech-i şer'îta'addî etdirmemek için --- muhtevî umûm-u hizmetkâr sâbık merhûm ve mağfurün Sultan Abdülhamid Han tâbe serâhûnun zimmetinde sene- i mezbûre Evâsıt-ı cemâziyelâhîrinde emr-i şerîf verildiğin bildirub tahrîriye ricâ eylemeleriyle hilâfa emr yoğise ba vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı L sene [1]204

(H-4)

Edirne kâdîsına ve Edirne Bostancıbaşısına hüküm ki;

Mahrûse-i Edirne mahallatında Suzgâ Mahallesi sâkinleri İsmail nâm kimesne ile Fatma nâm hâtûn gelub mezbûr İsmail'in karındaşı ve mezbûr Fatma'nın oğlu Muharrem Ali nâm kimesne bin iki yüz senesinde kendü halinde ırzıyla mukayyed olub kimesneye vâz' u ta'addisî olmayub şer'an ta'addî olunmak îcâb etmez lâkin hâlâ mahrûse-i Edirne Yeniçeri ağası Es-Seyid Mahmud zîde mecdühûnun tütüncüsü 'arîf Mahmud oğlu diğer Mehmed nâm kimesneler kendü hallerinde olmadıklarından nâşî bunların mûrisleri mezbûru menzili derûnunda sene-i mezbûrede pişto kurşunuyla kalçasından darb ve mün'azilen fevt olub bu vecihle gadr-ı külli ve katl-i sarîh eyledikleri ve bu bâbda da'vâsına muvâffık fetvâ-yı şerîfe verildiğin ve husûs-u mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğunu tatbik cânib-i şer 'iyye i'lâm-ı şer'î verildiğin bildirub sen ki bostancıbaşı-yı mûmâ-ilehysin mâ'rifetinle mahallinde şer'le görülüb ber muktezâ-yı şer'î mestûr icrâ-yı şer'î ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eyledikleri için sen ki bostancı başı-yı mûmâ-ilehysin mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı L sene [1]204

“takdîm olunduğu üzere tebdil olunmuştur.”

(H-5)

Dergâh-ı mu'allâ Kapıcı Başlılarından Edirne Bostancı başısına ve Edirne mollasına ve Edirne Havâlilerine vâki zikr-i âti firârîlerin bulundukları kazâların kâdîlarına hüküm ki;

Bâbâ-i atik kâdîsı Şabanzâde kâdîsı Ahmed Rasim zîde fazlihû gelub kazâ-yı mezbûra tâbi (?) nâm karye sâkinlerinden Raşid Ağa dimekle ma'rûf kimesne meclis-i şer'e varub karye-i mezbûre ahâlisinden ana ve oğulları Ahmed ve Memiş nâm kimeseler ile bin iki yüz senesinde karye-i mezbûrede vâki mutasarrıf olduğu çiftlik arazisine iki sene müşterek olmak üzere zirâat idüb hâsıl olan mahsûlden hissesine isâbet iden ma 'lûm'ul keyl mahsûlu ahz birle firar ve merkûmlar Edirne havâlisine vâki kazâlarda murûr-u da'vâ üzere olmalarıyla bulundukları mahalde şer'le görölüb aliverub ihkâk-ı hak olunmak bâbında sen ki bostancı başı-yı mûmâ-ilehysin sana hitâben emr-i şerîfim verildiğin ricâsına bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı L sene [1]204

(H-6)

Mora ve Hanya ve Halomîç kâdîsına hüküm ki;

Halomîç kazâsına tâbi (?) çiftliği karyesi reayâlarından Kara Tanaş ve (?) ve papa Yanaki ve Yorgi ve Yorgaki ve Kostantin nâm zimmîler gelub bunların karye-i mezbûre toprağındaki kâin mülk-i mutasarrıflarının ma 'lûm'ul hudûd arâzilerini beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i 'arza edâ idgeldikleri tarlalarına kadîm toprağında kâin mutasarrıflar menzil-i mülk bağı ve bağçe ve hizmetlerinde âherin alakası olmayub ber-vecihle ta'addî olunmak icâb etmez iken bin iki yüz senesinde kazâ-yı mezbûr muzâfatından ---sükkânından Derviş Ali Ağa zâde Osman dimekle meşhûr kimesne kendü halinde olmayub zikr olunan emlâk ve arâzilerinin hilâf-ı şer'îyye kânûn fuzûlî ve tagallüben zabt ve bu vecihle gadr-ı külli eylediğinden mâaadâ ve âher eşkıyâ cem' ve re'âyâ-yı mesfûrunun ceste ceste duhul ve hayal(?) evlâdlarına dahi te'âruz ve mezbûrun şer' ve mukadderatından ahvâlleri diğer güne perişan olmalarına bâ'is olduğun bildirub mahallinde şer'lekânûn üzere görölüb mezbûrun hilâf-ı şer'îyye kânûn fuzûlî ve tagallüben zabt eylediği maru'z-zikr emlâk ve arâzileri aliverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak ve ol yerleri dahi kendüye alub re'âyâ-yı mesfûruna

zabt ve ziraat etdirilmek bâbında hükm-i humâyûnum rica eyledikleri ecilden mahallinde şer'leve kânûn üzere ru'yet olunmak bâbında.

Fi Evâsıt L sene [1]204

(H-7)

Sakız nâ'ibine zikr-i âti firârî zimmîlerin Sakız havâlisinde bulundukları mahâlin kâdîsına ve zâbitân zîde kadrihûya hüküm ki;

Eflâk voyvodasının bundan akdem yanından firar iden Fabırşu Balinku ve Tırnovir Dimitri demekle ma'rûf zimmîlerin mahalde oldukları tecessüs olundukda Fabırşu Balinko fi'-l hâsıl Sakızlı olduğundan bundan akdemce Sakız ---rüesâsından mesfûr Mambor ve Pırısı vesâ'ir Sakız tarafından olan üç beş nefer kimesneler mesfûr Fabırşu Sakızda gördükleri ve Donkurca refiki mesfûr dahi o diğerinin (?) olduklarına nazaran beraber olmalarıyla mülâhazadan bâid olmamağla Eflâk Voyvodası mûmâ-ileyhin – ağası mübâşeret ve mâ'rifetiyle firârî mesfûrların Sakız ve havâlisinde bulundukları mahalde ahz ve der-i âlîyyeme ihzâr ve irsal olunmasıçün emr-i şerîfim sudûrunu voyvoda-yı mûmâ-ileyhin kapu ağalığı takrîr eylediği inhâ olunmağla vech-i meşrû'h üzere der-i âlîyyeme ihzârları fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ vesâ'ir mûmâ-ileyhimsiz firârî zimmîlerin ihzârları matlûb itdüğü ma'lûmunuz oludkda firârî mesfûrdan zimmîleri Sakız havâlisinde bulundukları mahalde ahz ve der-i âlîyyeme ihzâr ve irsâlleri hilâfına ihtimâm ve dikkat bervech-i muharrer mâ'rifetiniz ve – ağası merkûm mübâşeretiyle der-i âlîyyeme ihzâr ve ihtimâm ve dikkat ve hilâfından zarar ve mücânib(?) eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı L sene [1]204

(H-8)

Tekfur Dağı nâ'ibine hüküm ki;

Agob nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb İstanbul mütemekkinlerinden sarraf tâ'ifesinden Evanis nâm zimmîden Tekfur Dağı sükkânından ve dergâh-ı mu'allâ Kapucu başlarından Çelebi Mehmed dâme mecdühû bin iki yüz senesinde bâ- temessük kırk yedi bin üç yüz gurus istikrâz idub sarraf-ı mesfûr meblağ-ı mezkûru kab'l el ahz hâlik olub meblağ-ı

mezkûr üç nefer eytâmlarına ve zevcesi [] nâm nasrânîyeye intikâl ve mesfûr Agob eytâm-ı mesfûrunun bâ-hüccet-i şer ‘iyye vasî mansûbesi olmakdan nâşî mebâliğ-i mezkûru bundan akdem kapucu başı-yı mûmâ-ileyhin bil’ vesâyâ taleb eylediğın fakat on üç bin yedi yüz elli gurusunu edâ ve teslîm ve bâkî zımnında otuz üç bin beş yüz elli gurusu alacak hakkı lâzım kılınmağla meblağ-ı bâkî mezkûru dahi mutâlebe eyledikde avk u te’hîr birle imrâr-ı vakt ve gadr-ı külli sevdasında olduğı inhâ ve mübâşir mâ’rifetiyle mahallinde şer’le görölüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediğı ecilden mübâşir ta’yîn olunan [] zîde kadrihû mâ’rifetiyle mahallinde şer’le ru’yet ba’de’l şevk-i şer’î tahsîl ve ihkâk-ı hakka dikkat olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı L sene [1]204

(H-9)

Kandiye vâlisi vezîre ve Kandiye kâdisına hüküm ki;

Kandiye kal’asi derûnunda vâki müteveffâ kul kethûdası Zülfikar ağa binâ ve ihyâ eylediğı câmi’-i şerîfi vâkfının bi’l fi’il berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan İbrahim zîde kadrihû rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hal idüb vâkf-ı mezbûrun vâkfıye-yi mamûl-behâ’sında mukayyed beher musakkafâtından kazâ-yı mezbûrda vâki bir bâb vâkf-ı menzil taraf-ı vâkıfdan bi’l- îcareteyn mutasarrıf olan El-hâc Bekir Efendi dimekle ma’rûf kimesne bin iki yüz senesinden yüz yaşında fevt olub menzil-i mezbûr vâkfa âid ve dâî olunmağla menzil-i mezkûr taraf-ı vâkıfdan zabt ve talebine îcar-ı murâd eyledikde ordan dahl olunmak îcab etmez iken karye sâkinlerinden Şakî hâtûn zuhûr ve ol menzil müteveffâ-yı merkûm hayatında bana ferağ etmek üzere El-hâc Ömer odabaşı dimekle ma’rûf kimesneyi tevkil etmişidi deyu hilâf-ı şer ‘î şerîf fuzûlî ve beldesine zabt ve vâkf-ı şerîfe gadr eylediğın ve bu bâbda da’vâsına muvaffık şeyhu’l-islâmdan mütevellîd fetvâ-yı şerîfe verildiğın bildirub fetvâ-yı şerîfe mûcibince şer’le görölüb vâkf-ı merkûma âid ve dâî olan menzil-i mezkûru alıverilib talibine îcar ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğın mahallinde şer’le görölme bâbında.

Fî Evâsıt-ı L sene [1]204

“ derkenârı mûcibince emr yazılmıştır. Fî Evâhir M sene [1]205”

(H-10)

İnöz nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Es-seyyid İbrahim zîde ilmühû rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Medîne-i İnöz'de sâkin 'ulemâ' ve sulehâ'dan ve hutabâ' ve saadat-ı kirâm ve fukarâ' ve re'âyâ meclis-i şer'e varub hâlâ medîne-i mezbûrede sâkin mahkeme kâtibi olan Hüseyin nâm kimesne kendü halinde ırzıyla mukayyed olmayub mahkeme kâtibim bu fukarâ'-yı rencide ve bila- mûcib-i tecerrüm etdirdiğinden başka vâki olan da'vâda iddiâsını sem' eyledikten şer'-i muttahir(?) üzere istimâ-yı de'âvî gayr (?) ve bunların emsâli ef'âl---kesr oldukdan maâda üzere musâmahanın kat'an bâ'is ve ehl-i beldenin ihtilâfa bâdî harekât cesâretine binâ'en fi-mâbâd mahkemeden taraf-ı mukâbil ve ba'de küttâbına âheri tevekkül ve bundan sonra dahi hilâf-ı fermân hareketi zuhûr ider ise tekrar arz ve i'lâm olunmak bâbında bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle mezbûra tenbih ve te'kîd olundukda mutegayyir olunmayub harekât ve rızâsında ısdar birle olunduğun ashâb-ı zümre-i mu'âyene ve ehl-i beldeye ---üzere olunmağla merkûmun küttâbı ref' olunmamak emr-i şerîfim sudûru beyânında oldukları ehl-i mezbûr bir kıt'a mahâzırları tasaddî i'lâm ve evâmîr 'arz eylediğin için merkûmun küttâbı ref' ve ba'de el yevm voyvoda(?) küttâbına tevcîh olunmayub ehl-i belde vekîlinin şer'-inin muhtarı ve mültezimlerinde etmeyub ve mahkemelerinde istiî'ab bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l fi'il şeyhu'l-islâm ve müftü ve imâm olan mevlânâ Hamdi zâde Mustafa dâme mecdühû mâ'rifetiyle işâret etmeleriyle işâreti mûcibince ref' ve terkîb ve 'askerî rûznameçesine i'tâ' ve i'lâma hali munâsıb fermân-ı âlişanım sâdır olmuştur.

Fî Evâsıt-ı L sene [1]204

(H-11)

Sisam Adası nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Kalbuya(?) nâm karye mütemekkinleriden Yina Bota nâm nasrâniyye gelüb bu ücret ile hidmet ider makûlesinden olduğundan bin yüz doksan sekiz senesinden berü yine karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Nikola Estimani nâm zimmînin yanında ücrete kavlınsız hidmet idub zimmetine müctemi olan âher malını mesfûrdan taleb eylediğin hilâf-ı şer' î şerîf vermediğinden maâda bunun arzını – ve bu vecihle gadr-ı külli zulm-i sarîh eylediğin bildirub mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb ber muktezâ-yı şer'î

muttahir (?) icrâ-yı şer'î ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğin mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı L sene [1]204

(H-12)

İmbros kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Dergâh-ı mu'allâ kapucu başlarından olup Sâbika Edirne Bostancı başısı iftihar El-hâc Mehmed dâme mecdühûnun rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği 'arz-ı hâlinde mûmâ-ileyhin oğlu Hassa hasekilerinden Ağu Mustafa nâm haseki bundan akdemce fevt olup emlâk ve eşyâ'sı irs-i şer'le mûmâ-ileyh ve müteveffâ-yı merkûmun zevcesine ve iki aded kebîre kızlarına irs-i şer'le intikâl idüb cem'verese hazır ve kibar (?) olup kismete taleb etmezler iken sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin tama' hasekiden(?) nâşî tarafından müteveffâ-yı merkûmun terekesiyle Kapucubaşı-yı mûma-ileyhin medîne-i İmbros kasabası toprağında vâki mutasarrıf olduğu çiftlik vesâ'ir emlâklarını tahrîrde ben mevlayım deyu celb-i mal sevdasıyla müteveffâ-yı merkûmun menziline cebren duhûl ve tahrîr idüb resm-i kismet(?) alurum deyu hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve ta'addîden hali olmadığının inhâ-ı tahrîr ve hilâf-ı şer' ve kânûn olvecihle olan müdâhalenin men'-i bâbında inâyet-i istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumdan muktezâsı su'âl olundukda inhâ olunduğu üzere müveffa-yı mezbûrun cem'-i veresesini hazır ve kibar(?) olup kismet taleb etmezler ise senin tereke-i müteveffâ-yı merkûmu ve hayatda olan mûmâ-ileyhin emlâkını cebren kismet iderim deyu hilâf-ı kânûn bi-vech-i müdâhale gerek men'içün sana hitâben kânûn üzere emr-i âli iktizâ eylediği tahrîr olunmağla muktezâ-yı kânûn üzere 'amel olunmak emrim için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı L sene [1]204

(H-13)

Klaverte kâdîsına hüküm ki;

Klaverte kasabasına tâbi Gamitçe nâm karye sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne gelüb karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Pâpa Koko ve Tenaş ve Tebaki ve Kostadin nâm

zimmîler karye-i mezbûre toprağında vâki mutasarrıf oldukları ma'lûm'ul hudûd yerlerin hakk-ı tasarruflarında rizâ'ları ve sahib-i arz mâ'rifetiyle dört yüz gurus bedel(?) mütekâbilesine iş bu sene-i mübâreke buna ferâğ ve tefvîz ve bu dahi tefvîz ve yedine verilen mûcib emr-i hakk temessüğü mûcibince zabt ve zirâat etmek istedikde dahl olunmak îcab etmez iken vasi mesfûrlar zuhûr ve ferâğında bizim oldukda deyu hilâf-ı kânûn ma'lûmun fuzûlî müdâhale ve terâfu ' vech-i muharrer üzere olduğu şer'an bâbında ve mesfûratın bi-veche vâki müdâhaleleri men' ü def' ve arâzi-i merkûme yedinde olan sâhib-i 'arz temessüğü mûcibince bana zabt birle cânib-i şer'den hüccet-i şer 'iyye i'tâ' olunmuşiken mesfûrlar – olmayub mugâyir hüccet-i şer 'iyye ye ol vecihle ta'addîden hali olmadıkların bildirub hüccet-i şer 'iyye mûcibince kânûn üzere 'amel olunub ol yerleri kendüye zabt etdirmeyub mesfûrlar olvecihle vâki olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-14)

İhlevne ma'a Nevesin kâdisına hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı osmânî emr-i cülûs-ı humâyûnum meymenet makrûnum vâki olub umumen tecdîd-i ahkâm fermânım olmağın kazâ-yı mezbûrede vâki Hisar-ı kebir kal'asi sükkânından Ali ve Mahmud nâm karındaşlar gelüb bunların vâlideleri Hadiçe nâm hâtûn müteveffâ oldukda yine kazâ-yı mezbûrede vâki kırk seneden mütecâviz bilâ nizâ mutasarrıfe olduğu bir bâb dükkân ve Samanhane ve nehr-i Ustrumca nâm mahale vâki esbâb-ı ---irsen ve nehr-i öte Koçri nâm mahalde ma 'lûm'ul hudûd okka(?) tarlası dimekle ma'rûf iki kıt'a ve bayır ve Kırçine nâm mahale vâki bir kıt'a tarlasıyla öteYalus nâm mahalde Bunya(?) çayırı dimekle ma'rûf ma 'lûm'ul hudûd çayırı kânûn üzere tapuya müstehakk ve hakk-ı tapu bunların olduğuna binâ'en sahib-i arzdan resm-i tapu ile alub yedlerine verilen tapu temessüğü mûcibince zikr olunan tarlaları beher sene zabt ve zirâat ve çayırları dahi her sene on buçuk 'öşr ve resmlerin sahib-i arza edâ idüb emlâk-ı mevrûslarıyla tarla ve çayırları âherden müdâhale ve te'âruz olunmak îcab etmez iken kal'a-i mezbûre merkûme sükkânından --- dimekle 'arife nâm hâtûna zuhûr ve kırk sene mukaddem zikr olunan emlâk ve arâzi ye bâbam El-hâc Hüseyin mutasarrıf imiş bana intikâl ider deyu hilâf-ı şer'îkânûn fuzûlî müdâhale ve zabtlarına muhâlefet eylediğine binâ'en mukaddemâ ref'-i def' iştikâ ve sadır olan fermân-ı âlişan mûcibince muharrer nizâ' üzerine bi- gayr-ı hakk-ı müslümin huzûrlarına mezbûrenin

oğlu Bigan(?) oğlu Ali nâm kimesne ile bi'l-vükelâ muraffâ-yı şer'-i şerîf olduklarına vâlideleri mezbûre Hadiçe kırk sene bila nizâ' mutasarrıfe-yi mezbûr dükkân-ı emlak-ı mezbûre irsen ve tarla ve çayırı dahi kânûn üzere tapuya müstehakk ve hak-ı tapuya bunların olduğuna binâ'en sahib-i 'arzdan resm-i tapu ile alub yedlerine verilen tapu temessüğü mûcibince iştirâk iki sene zabt ve tarlaları zirâat idüb mezbûre yakınının iddi'âsı tezvîr olduğu muvaffak ve müsliîminin ihbâr ve şehâdetleriyle şer'an bâis ve bunlara hükm ve mezbûrların kuvve-i yedlerine tenbih ve zabtlarıçüntaraf-ı şer'den hüccet-i şer 'iyye mürâsele-i i'tâ' olmuşiken memnû olmayub kuvvet-i maliyeleri sebebiyetiyle sâbık Travnik müftüsü Abdulrahman ve istinâd birle bunların Travniğe ihzâr ve 'avdet beyhûdelerine mebnî müftü-yü merkûmdan aldıkları fetvâ mûcibince bedel-i irseye mebnî aldıkları hüccesini emlak-ı mevrûse ile arâzi-i mezkûrları fuzûlî zabt sevdasıyla bunların zabtlarına muhâlefet eyledikleri sâdır olan evâmîr-i âliyyeme bir dürlü i'tâ'at ve inkiyâd(?) etmediklerinden tenkidi mümkün olmayub mağdûr ve ahvâlleri diğer gûne olduğuna mukaddemâ inhâ ve yedlerinde olan hüccet-i şer 'iyye ve mürâsele ve fetvâ-yı şerîfeleri mûciblerince 'amel olunub zikr olunan emlak ve arâzi iştirâken kendülere zabt etdirmeyub husûs-u mezbûr için da'vâya tasaddî iderler ise istimâ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve vech-i meşrû'h üzere emr-i âlîşan sudûrunu şeyhu'l-islâm işâret etmeleriyle işâretleri mûcibince 'amel olunmak için umum-u hudâvendgâr sâbık merhûm sultan Abdülhamid Han zamanında bin yüz doksan dokuz senesi evâ'il- i şaban'ında emr-i şerîfe verdiği bildirub tahrîr ve ricâ etmeğin hilâfına emîr yoğise mukaddemâ sâdır olan emr-i âli mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-15)

Rumili Vâlisi ve Ser'askerî vezîrim za'ferân Mustafa Paşa'ya hüküm ki

Bu defa Siroz kazâsından dersa'âdetime vârid olan tahrîrât mefhûmunda kazâ-yı mezbûrun 'askerî zümresinin sefer-i humâyûnuma azîmetleri takrîbiyle ve zümre-i eşkıyâ karye-i Babdar cânibinden Siroz kazâsına tâbi Priştiran nâm karye sâkinlerinden Orhanbey dimekle ma'rûf şekavetgâr bundan akdem kazâ-yı mezbûrede cevâz olan Timurhisar kazâsını tahrib ve bilâ-habs rahnedâr ve ehl-i fukarâ'sına îsâl-i hasâr eyledikleri mukaddemâ lede'l inhâ eşkıyâ-yı merkûme haklarında müte'addîd evâmîr-i âliyye sudûruyla fukarâ-yı ra'iiyyete kesbi imtisâl etmişleriken bu defa şâki-i merkûm orhan tâ'ife-i mezbûreden üç bin mikdârı hesâb-ı cem' ve kazâ-yı mezbûr üzerine hücum birle Karaca karyesini nehb ü garet kasd ve sırayla

nehb ü---oldukları ve eşkıyâ-yı merkûmun kazâ-yı mezbûra vürudları lazım gelür ise ahâli-i kazâ sâkinlerinden müdâhale ---emr olmayacakları ve külliye harab ve ahâlisi perişân ve umûr-u mühimme ve mubâyaat ve zulm-ü yeksân ve tahsîl-i emvâl-i mîrîye bil mukâlebe muattal olacağı beyânıyla eşkıyâ-yı mezbûre taraflarından kazâ-yı mezbûr îrasa hasâr -- vâki olmaksızın ehl-i fukarâ'sı üzerlerinden tasallutları men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru tahrîr ve istirhâm olunmuş sen ki vezîr-i muşârün-ileyhsin vech-i meşrû'h üzere eşkıyâ-ı mezbûre taraflarından kazâ-yı merkûm îras-ı hasâr ve kebir(?) vâki olmaksızın tasallutlarının men' ü def' in mubâderet eylemesini tarafınızdan buyrulur ki Rumili kâim-makâmına tenbih ve te'kîde ihtimâmve dikkat eylemek fermânım olmağın imdi sen ki vezîr muşârün-ileyhsin vedîa-yı ---rabbü'l âlemin olan fukarâ'-yı râ 'iyyet ve ahal-i memleket üzerlerinden ser-ver ve---eşkıyâve erbâb-ı ---dek men' ü def'iyle ve irâde-i 'ibâdumda(?) bulub mûcib halinin istihsâline mubâderet olunmak divân-ı humâyûn idüğü ve eşkıya-yı merkûmenin kazâ-yı mezbûr ahâlisi üzerlerinden tasallutlarının men' ü def'ni esasına(?) tarafından tahrîr olunacak buyruldu mûcibince 'amel ve hareket eylemesi husûsu Rum ili kâim-makâmı ile diğr emr-i şerîfimle tevcîh ve te'kîd olunduğu ma'lûmun oldukda kâim-makâm mûmâ-ileyhin ber vech-i meşrû'h eşkıyâ-ı merkûm taraflarından kazâ-yı mezbûr ehl-i fukarâ'sına ser-i mû ---ve hasârları vâki olmaksızın tasallutlarının külliye men' ü def' -- istihsâle müsaraat ve irâde-i 'ibâdumda (?) bilâ emirine sarf ve sem'î ve dikkat eylemesi husûsunu tarafından tereke buyruldu tahrîriyle kâim-makâm mûmâ-ileyhe tenbih ve te'kîde ihtimâm ve dikkat ve ser-i mû kusûr ve mubâderet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204.

“ İş bu emr-i âli mûcibince kâim-makâm-ı mûmâ-ileyh tarafından tahrîr olunan buyruldu Siroz mahkemesine lede'l-vusûl ber-mantuk emr-i âli 'amel ve hareket mâhud oldukları Siroz nâ'ibinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâbında ale's-şer' şerh yazıldı. Fî Gurre S sene [1]205”

(H-16)

Rumili kâim-makâmı zîde mecdühûya hüküm ki;

Siroz kâdîsı tarafından bu defa derbâr-ı âtîfet-kârıma vârid olan tahrîrât mefhûmunda bundan akdem kazâ-yı mezbûrun bil-cümle harb ve darb ---sefer-i humâyûnuma sevk olunmak hasebiyle kazâ-ı mezbûr askerden hali kalmadığına binâ'en zümre-yi eşkıyâ karye-i Babdar

cânibinden Beri kazâsına tâbi Priştan nâm karye sâkinlerinden Orhan Bey nâm şekavet başı kazâ-yı mezbûrdan civar olan Timurhisar kazâsını tahrib ve ol cistrini rahnedâr ve ehl-i fukarâ'sına îsal-i hasâr ve – eyledikleri mukaddemâ lede'l înhâ eşkıyâ-yı merkûme haklarında müte'addîd evâmîr-i âliye sudûruyla fukarâ'-yı ra'îyyet-i kesb-i imtisâl etmişler iken bu defa şâki-i merkûm Orhan Bey tâ'ife-i mezbûreden üç bin mikdârı hesâb-ı cem' ve kazâ-yı mezbûr üzerine hücumla birle nevâhî fukarâ'sını nehb ü gâret --oldukları ve eşkıyâ-ı merkûmenin kazâ-yı mezbûra vürudu lâzım gelür ise ahâli-i merkûme mudâfa'alarına redd-i ahz(?) olamayub külliye harab ve ahâlisi umumen parekende ve perişan ve umûr-ı mühimme ve mübayaat ve katl-i yeksân ve tahsîl-i emvâl mîriye bi'l mukâbele muattal kalacağı beyânıyla eşkıyâ-yı mezbûre taraflarından ve kazâ-yı mezbûra îras-ı hasar ve – vâki olmaksızın ehl-i fukarâ'sı üzerlerinden tasallutlarının men' ü def' husûsuna ihtimâm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru tahrîr ve istirhâm olunmağla sen ki Rumili kâim-makâmı mûmâilehsin vech-i meşrû'h üzere 'amel ve hareket eylemeğin fermânım olmağın imdi sen ki kâim-makâm mûmâ-ileyhsin zaman-ı adalet-i nişan-ı şâhânemde ahali ve fukarâ' ve zu'afâ'nın dest-i tetavül(?) eşkıyâdan âzerm(?) vermeye olundukları mugâyir-i rizâ'-yı humâyûnum olub def'-i rizâ'-yı – erbâb ---ve şekâvetleriyle istihsâl-i esbâb-ı ra'îyye bilâ irâde-i ibâda ihtimâm ve dikkat ve eşkıyâ-yı merkûmenin hâlâ mezbûreye olan tasallutlarının külliye men' ü def'ine ikdâm ve gayret eylemeği matlûb mülûkânem idüğü ve sizin ber -vech-i meşrû'h 'amel ve hareket eylediği husûsunu hâlâ Rum ili vâlisi ve ser'askerî vezîrim za'ferân Mustafa Paşa buyruldusu ile tarafına te'kîd eylemesi husûsu diğere emr-i şerîfimle muşârün-ileyhe tenbih olunduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrû'h 'amel ve hareket ve Rum ili vâlisi muşârün-ileyh tarafından bu bâbda tarafına vârid olacak buyruldusu mûcibince eşkıyâ-yı mezbûrenin kazâ-yı mezbûr ahâlisi üzerlerine murâfa'a te'ayyunat tasallutlarının men' ü def' husûsuna mübâderet birle istihsâli istî'âb irade-i 'ibâduma(?) bilâ sarf-ı makrûn ve ser-i mû kusûr mukavemetden hazr ve mücânebet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-17)

Mora Vâlisine ve Halomiç Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ-yı [] zîde ilmühûya hüküm ki;

İstanbul tevâbi Rum patriği ve der-i âliyyemde mukîm cema'at-i metropolidan rikâb-ı humâyûnuma mühr-i 'arz-ı hâl gönderub cezire-i Morada Klaverte kazâsında kâin Mikabir İsbilos nâm manastır çiftliklerinden kazâ-yı mezbûra tâbi Ali Çelebi nâm karye toprağında

bre-- ta'bîr olunur çiftlik ve tarlalarına cârî sadr kimesne tarafından müdâhale olunmak îcab etmez iken Balyabadra sâkinlerinden Hatmanzâde Süleyman nâm kimesne kadimden berü cereyân iden--- mecrâ-yı kadimden ihraç ve merkûmun çiftliğine mecrâsı ve hakk-ı şartı yoğiken nehr-i mezkûrun üstünden yararlanarak ihdâs ve nehr-i sedd ü bend birle kendü tarlalarını saky idüb şiddet-i şî'tâ' ve fert-i barandan örf-i merkûmeden misillü olub --- ta'bîr olunan çiftlik ve tarlaları-- vâki olmağla tamamen suya gark ve mezruatları otlak ve gadr-ı külli etmeğle bundan akdem üzerine varılıb tarafeyn mevcûd ve keşf ve muayene ve ber mûcib fetvâ-yı şerîfe emrime muharrer hürmete tenbih-i şer'-i ve hükm şer'-i birle cânib-i şer'denhüccet-i şer 'iyye i'tâ' olunmuşiken merkûm – ve mündefî olmayub manastır ve – vâkfının harabınâ bâdi olduğu mukaddemâ bâ'arz-ı hâl inhâ ve fetvâ-yı şerîfe ve mugâyir hüccet-i şer 'iyyesi mûcibince 'amel olunub merkûmun hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir hüccet-i şer 'iyye muvvaflık ve fetvâ-yı münîfe on ahvâliyle(?) ve rencîde ve tasallutu men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfat sudûrları istid'â eylediklerine vech-i meşrû'h üzere şer'le görölmek için bin iki yüz iki senesi Evâil-i cemâziyelahirinde sâdır olan emr-i âli mahalline lede'l vurûd merkûm 'adem-i i'tâ'at birle yine ol vecihle fuzûlî müdâhale ve çiftlik-i mezbûrun harabına bâdi ve manastır-ı mezbûrede mütemekkin rehabin fukarâ'sına gadr eylediğin ve husûs mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğu tatbîk sen ki Halomîç kazası nâ'ibi Mustafa zîde ilmühûsun tarafından bir kıt'a i'lâm i'tâ' olunduğun bildirub rehâbin-i mesfûrun yedlerinde olan (silik) şer'-i fetvâ-yı şerîfe mûciblerince 'amel olunub merkûmun hilâf-ı şer'îşerîfe ve mugâyir -i hüccet-i şer 'iyye ve fetvâ-yı münîfe ol vecihle müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak için sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin sana hitâben müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve ber-vech-i muharrer tarih-i mezkûrda verilen emr-i şâhânemin istid'â irâde-i humâyûnumda olduğundan emr-i merkûmun aynı rikâb-ı humâyûnumda ibrâz olunmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-18)

Edirne Mollasına ve Edirne Bostancı Başısına hüküm ki;

İstanbul sâkinelerinden Zeliha nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma gelüb bunun evlâdları İsmail ve Esmâ nâm sagîrler bi-hakk'ül—emrin(?) ve terbiye(?) üzere olub hakk-ı olmadığı zevci Ahmed nâm kimseneden tatbik ve sagîr-i mezbûrları ahz ve firar ve hâlâ Edirne'de sâkin

olduğın bildirub sen ki Bostancı başı-yı mûmâilehsin kendüye alıverilub ihkâk olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğın sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâilehsin mahallinde şer'le görûlmek bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-19)

Livadya kâdısına hüküm ki;

Mîr Ahmed zîde kadruhû ile mahallatından Ümmü Gülsüm Hanım zîde – gelüb kazâ-yı mezbûra tâbi Zirce nâm karye toprağında vâki ma 'lûm'ul hudûd kışlak ve yaylak mutasarrıfları olan ma'lûm olan kimesneler tasarruflarında olan kışlak ve yaylaklarından bin iki yüz üç senesinde hakk-ı tasarruflarına rizâ'ları sâhib-i arz mâ'rifetiyle bunlara ferağ olunduğı ve bunlar dahi nüfuz ve kabul ve yedlerine verilen sâhib-i 'arz temessüğü mûcibince ol kışlak ve yaylağı iki sene der-zamanlarında koyun vesâ'ir davarlarıyla varub yaylak ve kışlak üstünden ve suyundan intifâ ve tahmîllerine kuvvet ve resmlerin sâhib-i 'arza edâ idüb dahl olunmak îcab etmez iken ashâb-ı ağrazdan ma'lûm olan kimesneler hilâf-ı kânûn ve sâhib-i arz temessüğüne mugâyir fuzûlî müdâhale ve ta'addîden hali olmadıkların ve husûs-u mezbûr için yedlerine hüccet-i şer 'iyye verildiğın bildirub ashâb-ı ağrazdan olan mezkûrların hilâf-ı kânûna mugâyir hüccet ve temessük olvecihle olan müdâhale ve ta'addîden men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

“Mu'ahharen hilâfına isti'lâm emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâil-i Zâ sene [1]204”

(H-20)

Rodos ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Bâbü'saadet'üs-şerîfem ağası Osman Ağa dâme ilmühûnun rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediğı 'arzı nezâretinde olan evkâfdan Rodos ceziresinde vâki cennet mekân Rodos firdevs-i aşiyân Sultan Süleyman Han tâbe serâhûnun evkâfının mütevellîsi olan Ahmed zîde mecdühû bundan Giridi Mustafa Ağa dimekle ma'rûf kimsenin beyarıyla olunan mezbûr kâim-makâmlığı bin iki yüz dört senesine mahsûben Mehmed Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesne

tarafına ihâle etmişken merkûm Giridi Mustafa mütevellî-yi mûmâ-ileyh yedine ism ile aldığı vekâlet temessûğüne Tireli Ömer Ağa dimekle meşhûr kimesnenin ismini doldurub ona ihâle etmekle ol dahi kırk elli nefer sekban eşkıyâsıyla Rodos'a varub muşârûn-ileyhin vâkf-ı re'âyâlarına dürlü dürlü zulüm ve te'addîsinden cümlesi perâkende ve perişan ve râhib-i mürtezikanın vazîfeleri kat'ine ve 'imâret-i âmîresinin menziline ve vâkfın izmihlâline bâ'is ve bâdî olmağla ve vâki halde ol vecihle olan fukarâ'-yı ra'yyetin halleri diğer gün oldukların lede'l inhâ üzerlerinden zulm ve ta'addîsinin def'ini istid'â ve öteden berü mücerreb ol ve re'âyâ perver cümlelerin hoşnud ve razı oldukları mezbûr Mehmed Ali zîde kadruhûya olunmak? mezbûre kâim-makâmılığı ihâle birle merkûmun muhâsebesinin ru'yet olunmak mütevellî mûmâ-ileyhe istid'â kılmağla ber minvâl-i muharrer şâki-i merkûmun azli ve muhâsebesinin ru'yeti ihâle olunmak bâbında bir kıt'a emr-i şerîfim sudûru ricâsına Ağa-yı mûmâ-ileyhe 'arz etmeğin 'arzı mûcibince merkûmun azl ve muhâsebesi ru'yet ve kâim-makâmılığı mezkûr mûmâ-ileyh Mehmed Ali zîde kadruhûnun 'uhdesine ihâle olunmak fermânım olmağla imdi sen ki mevlânâ-yı mumaileysin kâim-makâmlıktan mezbûr Ömer azl olunmağla müddet-i zabtının muhâsebesini ru'yet ve zimmetinde her ne ise bâ'is olduğu taraf-ı dikkat için hâlâ kâim-makâm nasib olunan mûmâ-ileyh Mehmed Ali'ye aliverüb mugâyir-i emr-i âli vaz' u harekete mubâderet(?) eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-21)

Edirne Mollasına ve Edirne Bostancıbaşısına hüküm ki;

Dimetoka kazâsına tâbi Kızanlık nâm karye mütemekkinlerinden Kosta nâm zimmî gelüb bu kendü halinde iken Edirne kazâsı sâkinlerinden Molla Fehim nâm kimesne bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer'îşerîfe cebren bin üç yüz üç vech zimmetini ahz ü gadr idüb ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub şer'le görölüb aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı L sene [1]204

(H-22)

Balyabadra kâdîsına hüküm ki;

Balyabadra kazâsı mütemekkinlerinden Koçulu oğlu Dimitraki nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma arz-ı hâl idüb bunun kazâ-yı mezbûre toprağında vâki bâ-hüccet-i şer 'iyye mutasarrıf olduğu bâbasından müntakil ma 'lûm'ul hudûd mülk-i bağda âherin alakası olmayub müdahale olunmak îcab etmez iken (?) nâm zimmî mezbûrun yedinden aldım deyu hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer 'iyye fuzûlî müdâhale ve ta'addîden hali olmadığı ve bu bâbda da'vâsına mutâbık fetvâ-yı şerîfesi de verildiğin bildirub hüccet-i şer 'iyye ve fetvâ-yı şerîfesi mûcibince 'amel olunub mesfûrun hilâf-ı şer 'îşerîfe olvecihle olan müdahâle ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı L sene [1]204

(H-23)

Edirne Bostancıbaşısına ve zikr-i âti firârînin Dimetoka civarında bulunduğu mahâlin kâdîsına ve Dimetoka nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki Dimetoki nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Gedikçi zâde Abdülbaki zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Dimetoka kazâsında sâkin meşâyih ve ulema ve suleha ve sâdat ve re'âyâ ve ehl-i sâ'ire cümlem meclis-i şer'e varub hâlâ Dimetoka kal'asi diz-dârı Mustafa nâm kimesne bir müddetten berü kazâ-yı mezbûrda şehir kethûdalığı hizmetinde olmağla ba emr-i âli kazâ-yı merkûmdan müretteb mübayaa ve mekkârî (?) vesâ'ir mes'arîf ve ra'iyye ve kendüne bin iki yüz senesinden berü kendü nefsiçün külli akçe zamm ve tevzî ve cebren cem' ve gasb ve âkil ve bey' idüb el-yevm zimmetinde altı---alacak hakları olmağla mukayyed--- hesabını ru'yet murâd eylediklerinden firar ve gaybıye ve âher kazâ hâkimine celb ve ihzâr ile ısdar fukarâ' dâ'iyyesinde olunduğun inhâ ve diz-dâr-ı merkûm Mustafa sen ki Bostancıbaşı mûmâilehsin mâ'rifetinle bulunduğu mahalde ahz ve Dimetoka'ya ihzâr ve ahz i'tâ'sının hesabı şer'le ru'yet ve zimmetinde bâ'is olan hak-ı fukarâ' tahsîl ve ashâbına red ve teslim olunub merkûm Mustafa'nın fî-mâbâd umûr-ı dâverine müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru ricâsına i'lâm iderler deyu ilhâh ve iltimâs etmeleriyle merâmlarına müsaade-i âlîyyem -- olunmak ricâsına vâki hali

bilâ-iltimâs ‘arz eylediği ecilden vech-i meşrû’h üzere mübâşir mâ’rifetiyle Dimetoka’ya ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-24)

Kandiye Muhâfızı Vezîre ve Kandiye Kâdisına hüküm ki;

Hasan nâm kimesne gelub burada Kandiye sâkinlerinden İzmirli oğlu Hasan dimekle ma’rûf kimesne zimmetine bin iki yüz senesinden berü iki yüz altmış guruş alacak hakkı olub taleb eylediğin hilâf-ı şer ‘î şerîf edâsı te’allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduğun ve tarafından Ahmed Salih dimekle ma’rûf kimesneyi vekîl eylediğin bildirub mahallinde şer’le görülüb mebâlig-i mezbûr vekîl-i mezbûra alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûn ricâ eylediği ecilden mahallinde şer’le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-25)

Dimetoka kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Ortaköy nâm karye mütemekkinlerinden İstiko nâm zimmî ile Angeline nâm nâsraniyye gelüb bunların oğulları Alekstodori nâm zimmînin ber vech-i menkûhası Sersola nâm nâsraniyye zevci mesfûr Alekstodori zimmîye hayatında dokuz yüz guruş hibe hüccet-i şer ‘iyye ile hibe ve teslîm ve zimmetini alıverilub mesfûrat Alekstodori ve zevcesi Sersola mute’âkiben mürd ve Halik olduklarına bunlara ber-vechle müdahele olunmak îcâb etmez iken kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden hâlike mersûme sersolanın karındaşı Dançe nâm zimmî zuhûr ve hemşirem hâlike-yi mesfûre hayatında zevcesi olan olan oğlunuz Alekstodori zimmîye dokuz yüz guruşunu hibe etmiş hibesini tutdum sizden alırım deyu hilâf-ı şer’îta’addî ve rencîdeden hali olmadıkların ve bu bâbda da’vâsına muvaffik şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub hilâf-ı şer ve mugâyir-ifetvâ-yı münîf ol vecihle akçe mutâlebesiyle ta’addî ittirilmeyub men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer’le görülmek bâbında yazılmışdır.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-26)

Dimetoka kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Orta Köy nâm karye mütemekkinlerinden İstiko nâm zimmî ile Angeline nâm nâsraniyye gelüb bunların oğulları Alekstodori nâm zimmî iki yüz [] senesinde mürd oldukdan iki bin sekiz yüz guriş mikdârı tereke ve emvâl ve eşyâ'sı irs-i şer'le bunlar ile yine kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden zevcesi sersola nâm nâsraniyyeye intikâl etmişiken mesfûre Sersola terekeden hisse-i irsiyesini almağa kanâ'at etmeyub cümlesini tagallüben zabt ve bunlar dahi hisse-i irsiyelerini fuzûlî zabt iden mesfûreden taleb olmak üzereler iken mesfûre dahi hâlike olmağla terekesine tevli'd olan yine kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden karındaşı Draniç nâm zimmîden ve mal-ı mürd-ı mesfûrdan taleb eylediklerinde bi- vech-i şer'îvermeğin te'allul ve muhâlefet ve muayyen-i kesiresi olunmakdan mukâvemet ve ihkâk-ı hak mümkün olmayub gadr-ı külli eylediğin ve bu bâbda da'vâsına muvaffik şeyhu'l-islâmdan mute'addid fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub fetvâ-yı şerîfeleri mûcibince mahallinde şer'le görülüb oğulları mürd-ı mesfûrdan müntakil zevcesi mersûmenin fuzûlî zabt eylediği ma'rûz-zikr tereke ve emvâl ve eşyâ'dan hak-ı irsiyeleri terekesine tevli'd olan karındaşı mesfûrdan ve mal-ı hâlike mesfûreden tamamen alıverilub ber- mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'îyye hkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin hilâfına emr yoğise muharrer şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i L sene [1]204**(H-27)**

Kandiye muhâfızî vezîre ve Kandiye kâdisına hüküm ki;

Bozova sancağında ve Kızıl koca kazâsına tâbi Bozağar nâm karye sâkinlerinden Hüsamettin nâm kimesne ile Şerîfe Ümmiye nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunların karındaşları fi'l asl Merzifon sükkânından ve müderris-i kirâmda sâbık Kandiye müftüsü olub Kandiye'de sâkin olan Es-seyyid Es-şeyh Hacı Ebu Bekir Efendi nâm kimesne bin iki yüz senesinde fevt oldukda vefât etdiği ma 'lûm'ul mikdar tereke ve nûkûd ve emlâk ve eşyâ'sı âli-i mâ'rifet oldukda irs-i şer'le bunlara intikâl idüb âherden müdâhale olunmak îcab etmez iken yine Kandiye kazâsı sâkinlerinden ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler karındaşları müteveffâ-yı mezbûreden müntakil hak-ı irsiyelerini fuzûlî zabt idüb taleb eylediklerine hilâf-ı şer 'î şerîf vermeğin te'allul ve muhâlefete ve gadr sevdasında olmadığın ve taraflarında ba hüccet-i şer

‘iyye Okanlı zâde İsmail Ağa demekle ma’rûf kimesneyi vekîl eylediklerin bildirub şer’le görölüb karındaşları müteveffâ-yı mezbûreye müntakıl hak-ı irsiyeleri her ne ise taraflarına vekîlleri merkûme alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfîm sudûrunu istid’â eyledikleri ecilden mahallinde şer’le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-28)

Sarıgöl nâm-ı diğer Çeharşembe kâdîsına hüküm ki;

Dergâh-ı mu’allâkapıcı başlarından Mustafa dâme mecdühû ile şehremîni Seyyid Mehmed zîde mecdühû gelüb mûmâ-ileyhümanın ber-vech-i mülûkhan bâ-berât-ı âlişan ‘uhdelerinde olan Havâss-ı humâyûn mülhakatından kazâ-yı mezbûra tâbi Kara Ağaç ve tevâbî’ karyeleri topraklarında zirâat ve harâset idenler zirâatleriyle hisse-i hasb eyledikleri terekelerinin kânûn üzere sekizde bir ‘öşr ile sâlâriyyeleri hürmet (?)üzzerinde mûmâ-ileyhin vasîli mûmâ-ileyhümanın vekîlleri ve yâhûd taraflarından adamları hasb ve mevcûd olunmazın hafiyeten her yerde kaldırılıb der-anbar idüb ba’dehû ‘öşr nâmıyla cûzi nesne teklîfi ile gadr sevdasında oldukların bildirub bu bâbda kânûn üzere emr-i şerîfîm sudûrunu istid’â rikâb-ı müstetâbımda divân-ı hümayunumdan kânûn-u su’âl oldukda mûmâ-ileyhümanın ber-vech-i mülûkâne ‘uhdelerinde olan hassa-yı humâyûnum mülhakatından Sarıgöl nâm-ı diğer Çeharşembe kazâsına tâbi Kara Ağaç ve tevâbî’ karyeleri topraklarında zirâat ve harâset idenler zirâatleriyle hasb eyledikleri terekelerinin kânûn üzere sekizde bir ‘öşr ile sâlâriyyeleri hürmet(?) üzere vermelerin hilâf-ı kânûn terekelerinin kaldırub gadr eylediklerin vâki ise vech-i meşrû’h üzere zirâatleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinin kânûn üzere sekizde bir ‘öşr ile sâlâriyyeleri hürmet üzerine edâ tahrîr terekeleri kaldırılmamak ve cemm’-i (?) zamanında dahi kendüleri mevcûd vekîlleri hazır ve mevcûd olunmak üzere hâvi kânûn üzere emr-i şerîf yazılagelmişdir deyu tahrîr olmağla kânûn üzere ‘amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

“İş bu emr-i âli lede’l-vusûl ve müddeî-i mesfûr lede’l da’vâ-yı mesfûrdan dahi havâlilerinden bâbaları terekesini seksen guruşa mesâlih ve ibrâ’ alurum deyu def’i tasaddî ve gasb ve’l istinkâf ben seksen guruş ısdar ve ibrâ’-yı mezkûru inkâr idüb bu vecihle beyânlarına maslah ve zabt idüb mukaddem ki seksen binden ma’ada bu def’a dahi doksan üç guruş teslim cem’an yüz yetmiş üç guruş ahz idüb hâlikeden mesfûrenin cem’ terekelerine muâlif irs-i

da'vâlardan zimmetleri ibrâ'eylediğini tatbik Tekfur Dağı nâ'ibinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi."Fî 28 L sene [1]204.

(H-29)

Tekfur Dağı nâ'ibine hüküm ki;

İvanes nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl bunun bâbası Parsehe ve vâlidesi Dori nâm nâsraniyye mürd olduklarında tasarruflarında olan kazâ-yı mezbûrede vâki üç kıt'a mülk bağ ve bir bâb mülk-i menzil vesâ'ir emvâl ve eşyâ' ve yüz elli gurus nukûd ve zimmetlerinde mevcûd eşyâ'ları irsen ve bâbası mesfûrun Tekfur Dağı kazâsı toprağında vâki tasarrufunda olan ma 'lûm'ul hudûd yerleri mûcib'ül kânûn-u meccanen bununla karındaşları yine kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Malka ve Kevork nâm zimmîlere intikâl idüb lâkin dürlü sagîrler olmağla zikr olunan emvâl ve eşyâ' ve arâzi ve karındaşları mesfûrlar müstakillen ve fuzûlî zabt idüb balığ ve da'vâya kâdir olmağla mûrisleri mürd-ı mesfûrlardan muntakîl hisse-i irsiyesini karındaşı mesfûrlardan taleb etdiğin zaman-ı murûr eyledi senin da'vân mesmû olmaz deyu vech-i şer'î vermeğın te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukların bildirub âher husûsa me'mûr-ı mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb kendüye aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükmi humâyûnum ricâ etmeğın âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-30)

Yenişehir-i Fener Mollasına hüküm ki;

İstanbul sâkinelerinden Hadiçe binti Hüseyin nâm hâtûn gelüb Yenişehir-i Fener sâkinlerinden bâbası mezkûr Hüseyin fevt olub Yenişehir-i Fenerde Bayraklı Câmi'-i Şerîfi kurbunda vâki aşçı dükkânı ve çerçi dükkânı ve samancı dükkânı mülk-i boya kârhanesi vesair ile irs-i şer'le bununla müteveffâ-yı mezkûrun zevcesi Mirşah ve li-ebeveyn karındaşı Süleyman Ağa dimekle ma'rûf kimesne(yi)lere lede'l intikâl bulunduğundan sagîre bulunmağla emlâk-ı mezkûrdan bunun hissesini Yenişehir-i Fener sâkinlerinden Bayraklı Câmi' imamı olan nâm [] kimesne zabt ve bu şimdi bâliğ da'vâya kâdir olub bâbası müteveffâ-yı mezbûrdan muntakîl emlâk-ı mezbûrdan hissesini mezkûrdan taleb eyledikde mezbûr mücerred vermemek kasdıyla

şiddete sülûk ve emlâk-ı mezbûrede senin vasîn olan Yusuf Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin dahi hissesi olmağla kendü hissesiyle ma'an senin Haseki Câmi'-i mezbûrede imâm olanlara vâkf etmişidi deyu hilâf-ı şer'î şerîf vermeğe te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvaffik şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğın bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcibince mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-31) (Bu hüküm geçersizdir.)

Siroz kazâsı nâ'ibine hükümki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Kapuhar nâm karye re'âyâları rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunlar kendü hallerinde ırzlarıyla mukayyed olub hilâf-ı şer'î şerîfe vaz' u hareketleri olmayub üzerlerine dahi şer'an bir nesne sabit ve zâhir olmuş değil iken kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Sirozlu İsmail Bey dimekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmayub ve yine mezbûrenin iltizâmını dokuz kese akçeye aldım deyu vâfir Arnavud eşkıyâsıyla karyelerine vürud ve hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir rizâ'-yı münîf Tatar Pazarı voyvodası kapucu başı Ahmed Ağanın me'mûr-u tahsîli olduğu mebâliği zâhiresi münâsib kazâlardan Zağra-i Atik ve Uzunca Abad-ı Hasköy kazâları mebâliğe hisselerinin bâ emr-i âli tahsîline dergâh-ı âli gediklilerinden Zağra'da sâkin Seyid Emin Ağanın geçen sene hizmetini ---ve bu sene dahi bu hususa ihtimâm etmekde iken Zağra kâdîsı sâbık Ruhi Efendi ile ahâli beyninde tahaddüs iden madde-i nizâ mûmâ-ileyh Emin ağayı idhal ve ihzârı bâbında emr-i âli sâdır olub ancak mûmâ-ileyh Emin ağa ol vâkitde Zağra'da bulunmayub madde-i merkûmede kat'i müdâhale olmayub bu suretde kazâhâ-i mezkûr mebâliğlerine karyede ta'tîl olacağı ve mûmâ-ileyhin bi-vech-i iktizâ ile ta'tîl-i mebâliği tecvizdar olmayub mûmâ-ileyhin kâmekân mebâliği tahsiline me'mûriyeti te'kîden emr-i âli ısdar olmağla mûmâ-ileyhin ihzârıyla rencîde ve ta'tîl olmasını hâvi olunduğu sadrazam hazretlerinin vârid olan tahrîrât-ı bâ-fermân-ı âli şerh verildi.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-32)

Edirne Bostancıbaşına hüküm ki;

Sen ki Bostancıbaşı mûmâilehysin bu defa tarafınızdan fermân adl-i---- şâhâneme vârid olan bir kıt'a mektûbun hilâf-ı mefhumunda Zağra-i Atik kazâsında şehir kethûdalığı dâ'iyyesinde olan Hüseyin ve kayını Şamil Hacı Emin ve Ak Hacı İbrahim Receb Alemdar nâm kimesneler kendü hallerinde olmayub sâbika mezbûr kâdîsı Mehmed Vehbi zîde fazlihûnun zaman-ı--- havâlilerine tâbi dağlı eşkıyâsıyla mahkemeyi basub gerek gasb ve gerek istikrâz eyledikleri kırk bir kese alacağının tahsîlini bundan akdem lede'l inhâ ve'l istid'â li-eclit terafu der-i âlîyyeme ihzârları bâbında sana ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhe hitâben sâdır olan emr-i şerîfim divan-ı humâyûnum çavuşlarından Hacı İbrahim çavuş zîde kadruhû mübâşeretiyle tarafına lede'l vurûd müteğallibe irse(?) ta'yîn ve Zağra-i Atik mahkemesine lede'l-vusûl merkûm Hüseyin mûmâ-ileyh Vehbi ile ma'an bundan akdem bâ emr-i âli ordu-yu humâyûnuma ihzâr ve Edirne kâdîsı huzûrunda terâfu ' şer '-iolunduklarında merkûm Hüseyin şer'an bir nesne lazım gelmediğine yine kendüsü tarafından --- emîni nasb-ı mûmâ-ileyh ve Zağra-i Atikde Osman Ağa dimekle 'arîf kimesne bunlara ber-vech-i üstünde vaz' ve mühür ile temhîr eylediği emvâl ve eşyâ' ve bâ emr-i âli tarafından bâ'is eylediği Ali nâm kimesneye teslim olduğundan mâ-'adâ merkûm Hüseyin me'mur olduğu ve mezbûr firar etmeğle emvâl ve eşyâ'sı tahrîr ve temhir ve ne gûne emr-i âli sâdır olur ise ol vecihle'amel ve hareket olunmak bâbında ordu-yu humâyûnumdan emr-i şerîfim sudûr etmiş olduğundan nâşî bu vecihle ihzârdan memnû Şamil Hacı Emin dahi bundan akdem ba emr-i âli ordu-yu humâyûnuma ihzâr ve hissesiyle ba'de'l terâfu ' cümle – kazâ-yı mezbûr şehir kethûdası nasb ve umûr –u seferiyenin tanzimine me'mûr ve ihzârdan men' olduğunu muarrarına(?) emr-i şerîf i'tâ' olduğu vecihle Emin dahi Dergâh-ı mu'allâgediklerinden olub Bazarcık voyvodası Dergâh-ı mu'allâ kapucu başlarından Ahmed dâme mecdühû i'lâm altı aded kazanın mebâliğesi me'mûr olduğu merkûm Hacı İbrahim dahi fetk-i---mübtela olduğu derc ve iş'ar olunmuş sen ki Bostancıbaşı mûmâilehysin bâlâda mestûr ki --Bazarcık voyvodası kapucu başısı mûmâ-ileyh müteğallibine me'mûr cihanlı Emin zîde mecdühûdan mâ-'adâsının 'aliyyü'l-hâlleri der-i âlîyyeme ihzârları fermânım olmağın imdi sen ki Bostancı başı mûmâilehysin bâlâda mestûr olub – kesandan gedikleri mûmâ-ileyh cihanlı Eminden mâ-'adâsının der-i âlîyyeme ihzârları matlûb olmağla ber-vech-i muharrer gedikleri mûmâ-ileyhden mâ-'adâsının âlileri vechgân der-i âlîyyeme ihzâr ve irsâllerine ihtimâm ve dikkat ve hazer ve mubayaat(?) eylemek bâbında.

“Derkenârı mûcibince emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâil-i Ca sene [1]205”

(H-33)

Selânik Mollasına ve Karaferye nâ'ibine zikr-i âti râhibin bulunduğu mahâlin kâdisına hüküm ki;

İstanbul teb'ası Rum patriği der-i âliyyemde mukîm cema'at-i metropoliden mühr-ü 'arz-ı hâl gönderub ve Hanya metropolidi Milyosi nâm râhib kendü halinde olmayub vazîfesi olmayan umûra sülûk ve i'tibârına mugâyir harekâta alınmasına binâ'en bundan akdem baş fıçı(?) mâ'rifetiyle Aynoroz(?) ceziresinde vâki Halyatar(?) manastırına kuleniz için emr-i âli sâdır olmuşiken mesfûr bi'l mukâbil firâr el-yevm Selânik ve Karaferye havâlisinden olduğu taraflarına ihbâr olunduğu mukaddemâ inhâ metropolid mesfûr metropolidliğinde ve gerek Selânik ve Karaferye vesâ'ir her mahalde bulunur ise baş fıçı(?) mâ'rifetiyle ahz ve dahl olunmasıyla âsitane-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeleriyle vech-i meşrû'h üzere ihzârı bâbında iş bu sene-i mübâreke Evâsıt-ı Şaban'ında emr-i âlişanım (üstü çizili) bildirub mesfûr mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince bulunduğu mahallin ser-dârı mâ'rifetiyle ahz ve emre mahsuben der-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı hümayunumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda tarih-i merkûmede vech-i meşrû'h üzere emr-i şerîfim verilidği mestûr ve mukayyed olunmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

“Selâniğe lede'l-vusûl ahz oluna mukayyed mukaddema Selâniğe geldiği esnada müşârün-ileyhim Selânik metropolidi ahz ider ve ---mebnî mesfûru ahz ise sizde bu sene olan mu'âttablarına tahrir etdirdiğinden gayri mukaddema sâdır olan emr-i âlinin tarihinde intibâh vardır deyu bahane ile tenfîz emr-i âli mümkün olmayub mukayyed mesfûrun bu makule eytâmlarına(?) mugayir hareketi ---olan metropolidliklerin dahi--- bâ'is ve kesimanelerine ihzarına bâ'is ve inkâr--- “

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-34)

Kıbrıs muhassılı [] dâme mecdühû ve Lefkoşa nâ'ibine hüküm ki;

El-hâc Hasan zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin kazâ-yı mezbûra tâbi Bitâ nâm karye sükkânından Abdülhalim nâm kimesne zimmetinde bedel-i tasarrufunda olmak üzere bin iki yüz senesinden berü altı bin beş yüz guruş ve oğlu El-hâc Mehmed Ağadimekle 'arîf kimesne zimmetine dahi cihet-i şer'den beş bin beş yüz guruş alacak hakkı olub taleb etdiğin mütegalibe ve câbireden Çamurlu ve Hüseyin oğlu İbrahim ve Kıbrıs muhassılı sâbık Sakızlı Hüseyin kapudanın kethûdası Sarı Küçük dimekle meşhûr kimesnede istinâdları olduğuna binâ'en mezbûr her zikr olunan mebâliğ-i mezbûre ber-vech-i şer'î vermeğe taleb ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğunu bildirub sen ki muhassıl-ı mûmâilehsin mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmeyub mezbûrenin zimmetinden olan ol mikdâr guruş alacak hakkı tamamen ve kâmilten tahsîl ve bil kusûr alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hüküm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden sen ki muhassıl-ı mûmâ-ileyhsin kâim-makâm-ı âlimakam İbrahim zîde kadruhû mübâşeretiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-35)

Kandiye kâdisına hüküm ki;

Kandiye kazâsı kurbunda vâki Hersek oğlu (?) vakfının mütevellisi olan Derviş Mehmed zîde salahu gelub Kandiye kazâsı civarında vâki ma 'lûm'ul hudûd yerlere sâhib-i 'arz temessüğü mûcibince bâbası Mustafa nâm kimesne mutasarrıf ve beher sene zabt ve ziraat ve 'öşr resmiçün sâhib-i 'arza edâ idüb âherden müdâhale olunmak îcâb etmez iken ecânib ve ashâb-ı ağrazdan ber-dûş biri El-hâc Mehmed nâm kimesne zuhûr ve şiddete sulûk ve ol yerlere fuzûlî müdahale ve bâbası mezkûr merkûm El-hâc Mehmed ile mukaddemâ –müdâhalesi hilâf-ı kânûn olduğu şer'an bâis ve zâhir mu'ârazadan men' birle bâbası merkûm El-hâc Mustafa ile yedinetaraf-ı şer'deni'lâm-ı şer'îverilub zabt ider iken bâbası mezbûr fevt olub evvel yerler meccânen bana intikâl ve merkûm Hacı Mehmed dahi fevt olub dahl îcâb etmez iken müteveffâ-yı merkûm El-hâc Mehmed'in iddiâları zuhur şiddete süluk ve evvel yerler mukaddemâ bâbamız El-hâc Mehmed'in olub taleb ve da'vâ üzere iken fevt olmağla evvel yerleri bir gün alub zabt iderüz deyu müdâhale ve tasaddî eylediklerin bildirub mezbûrların

hilâfına kânûn ol vecihle zâhir olan yerleri def' ve ol yerlere kâin buna zabt ve ziraat etdirilmek bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek bâbında.

“iş bu emr-i âli lede'l-vusûl merkûm Ahmed 'adem-i i'tâ'at birle buna mezkûre der-'akab olduğu muşârûn-ileyhin mektûb ve Mezistire kâdîsının vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verilmiştir. Fî 12 [] [1]205”

(H-36)

Mora Vâlisi Vezîre ve Manastır Kâdîsına hüküm ki;

Manastır sâkinlerinden Ali nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun karındaşı Firusa nâm kimesne Mezistire kazâsına tâbi Arkaci nâm karye sâkinlerinden iki bin iki yüz senesinde fevt olub karye-i merkûme arâzilerin olduğu beş bâb mülk-i menzil ve ma 'lûm'ul hudûd zeytun ve tütün bahçeleri vesâ'ir emlâk ve eşyâ' buna munhazirler iken karye-i merkûm sâkinlerinden Murâd Kara Ahmed dimekle ma'rûf mütegâlibenin ve re'isinin alakası yoğiken havâlisine tâbi ber vech-i nefer eşkıyâyla yek-dil olarak fuzûlî ve tagallüben zabt ve mahsûlunu ahz ü kabz mümkün olmadığına ve tarafından Mehmed Emin nâm kimesneye vekîl eyler iken bildirub âher husûsa me'mûr-u mübâşir mâ'rifetiyle şer'le görülmeyub karındaşıdan müntakıl mezkûrun hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-i hak-ı zabt eylediği emlâk ile mahsûl kendüye alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında sen ki vezîr muşârûn-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden sen ki vezîr muşârûn-ileyhsin âher husûsa me'mûr-u mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'-ile ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-37)

Siroz Kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Kabuhar nâm karye re'âyâları rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunlar kendü hallerinde ırzlarıyla mukayyed olub hilâf-ı şer 'î şerîf ve vaz' u hareketler olmayub üzerlerine dahi şer'an bir nesne sabit ve zâhir olmuş değil iken kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Sirozlu İsmail Bey dimekle ma'rûf kimesne kendü hallerinde olmayub iş bu

sene-i mübârekese sefer-i humâyûnumda olan me'mûriyetini vasîli ittihadıyla karye-i mezbûrenin iltizâmını dokuz kese akçeye aldım deyu vâfır/kâfır(?) Arnavud eşkıyâsıyla karyelerine vürud ve hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir rizâ'-yı münîf envâ-yı gûne hezeyân ve mutâlebet ile iz'ac ile zulm-i te'addîye mubâderet ve mukaddemâ ve meccanen me'lûf ve meşrû'bat mutâlebesi ve nisvanlarına tasallut ve hetk-i ırz ve bi-gayr-i hak ahz ü kabz ve darb-ı şedid ile darb eylediği mâ-'adâ – nâmıyla ta'bîr hakk-ı dokuz kese akçeleri ahz vesâ'ir ma 'lûm'ul mikdâr mallarını bâliğ ve gâret ve perakende ve perişan olmalarıyla bâ'is ve bâdî oldukların bildirub âher husûsa me'mûr-u mübaşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb mezbûrun hilâf-ı şer 'î şerîf ve ve bi-gayr-i hak fuzûli cebren ahz eylediği emvâl-i fukarâ' mâ'rifet-i meşrû' tahsîl ve ashabına red ve teslîm birle ihkâk-ı hak olunmak bâbında humâyûnum ricâ rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma tebliğ olunur ve dergâh-ı mu'allâ kapucubaşılığı başı olan Sirozlu İsmailin ordu-yu humâyûnumdan sâdır olan emr-i âli mûcibince istimâ'-yı hâvi emr-i şerîfim verdiği mestûr ve mukayyed olmağın merkûm İsmailin me'mûriyete hâlel gelmemek vecihle âher husûsa me'mûr-u mübaşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı L sene [1]204

(H-38)

Hâlâ Bahr-i Sefîd Boğazı Muhâfız Vezîr Mehmed Paşaya ve Seddülbahir nâ'ibine hüküm ki; Mehmed bin Ali nâm kimesne gelüb bunun pederi Ali nâm kimesnenin Seddülbahir kal'asi sâkinlerinden Elçi Kara Ahmed oğlu Mehmed nâm kimesne zimmetine bin iki yüz senesinden berü dört yüz gurusu alacak hakkını kab'l el ahz pederi merkûm fevt oldukda meblağ-ı mezbûr irs-i şer'le buna intikâl idüb pederi müteveffâ-yı mezbûreye müntakıl hakk-ı irsiyesi olan meblağ-ı mezbûru mutâlebe olmak murad eyledikleri hilâf-ı şer 'î şerîf vermeğın te'allul ve muhâlefet ve avk u te'hîr ile ibtâl-i hak ve gadr sevdasında olduğın bildirub sen ki muhâfız muşârün-ileyhsin şer'le görülüb alıverilub ber-vech-i şer'le te'allul ve muhâlefet etdirmeyub icra-yı şer'îihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ etmeğın sen ki muhâfız-ı muşârün-ileyhsin mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-39)

Hâlâ Bahr-i Sefîd Boğazı muhâfızı Vezîr Mehmed Paşaya ve Seddülbahir nâ'ibine hüküm ki;

Mehmed bin Ali nâm kimesne gelüb bunun pederi Ali nâm kimesnenin Seddülbahir kal'ası sâkinelerinden Elçi Hasan oğlu Mustafa nâm kimesne zimmetinde bin iki yüz senesinden berü ba temessük iki yüz gurus alacak hakkını kab'l el-ahz pederi merkûm fevt olmağla meblağ-ı mezbûr oğlu merkûm irsen intikâl idüb bâbası müteveffâ-yı mezbûra müntefi' hakk-ı irsiyesi olan meblağ-ı mezbûru merkûmdan taleb olmak üzere iken mezbûr Mustafa dahi mute'âkiben fevt olduğuna terekesine vâki kayd olan oğlu yine Seddülbahir sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesneden mal-ı müteveffadan bi'd-defâat mütalebe olmak murad eylediğin edâda te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak ve gadr-ı külli sevdasında olduğunu bildirub sen ki muhâfız-ı muşârün-ileyhsin şer'le görülen pederi müteveffâ-yı mezbûreye müntakil hakk-ı eşyâ'sı olan meblağ-ı mezbûre oğlu merkûmdan mal-ı müteveffâdan alıverilub bi-vech-i şer'ite'allul ve muhâlefet edilmeyub icra-yı şer'-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ etmeğin sen ki muhâfız-ı muşârün-ileyhsin mahâlinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-40)

Mora Vâlisine ve Klaverte Kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Rabuci karye mütemekkinlerinden Pedro nâm zimmî gelub bu kendü halinde iken yine karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Papa Yanni nâm zimmî bin iki yüz senesinde cebren otuz gurus ahz ü kabz etdirdiğinden ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub mahallinde şer'le görölüb evâmîr-i şer'-i ihkâk-ı hak olunması bâbında emr-i şerîfim fermân olunmak mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-41)

Malkara kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Seyid Mehmed nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb kazâ-yı mezbûra tabi Demîrli nâm karye toprağında arâzi tasarruf idenlerden Kara çavuşzâde Hüseyin ağa dimekle ma'rûf kimesne bin iki yüz iki senesinde fevt oldukda oğlu kalmayub karye-i mezbûrede vâki tasarrufunda olan ma 'lûm'ul hudûd yerleri kânûn üzerinde tapuya müstehakk ve hakk-ı tapu defterleri [] ve [] nâm hâtûnların olmağla bi- te'arruz Müslümanların takrîr eyledikleri resmi tapu ile hîn tapu defterleri mezbûr Yanni'ye teklîf oldukda bi'l-mukalebe ile ve imtinâ' etmeleriyle bu resm tapular ile ol yerleri sâhib-i arzdan olup yedine verilen sâhib-i 'arz temessüğü mûcibince sene-i mezbûra takrîr ve zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm-i sâhib-i arza edâ idüb dahl olunmak îcab etmez iken şimdi mezbûreler zuhûra ve şiddete süluk ve ol yerler bâbımız yerleri olmağla bize meccanen intikâl ider sana zabt etdirmeyuz deyu hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve zabtına muhlalefet ve ta'addîden hali olmadıkların bildirub kânûn üzere 'amel olunub ol yerler bizde olan sâhib-i arza temessük mûcibince kendüye zabt etdirilub mezbûre hilâf-ı kânûn ol vecihle vâki olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin iktizâ-yı kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-42)

Malkara kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Seyid Mehmed nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Malkara kazâsına tâbi Demîrcili nâm karye toprağında arâzi tasarruf idenlerden çavuş zâde Hüseyin ağa dimekle ma'rûf kimesne bin iki yüz iki senesinde fevt oldukda oğlu kalmayub tasarrufunda olan yerleri kânûn üzere tapuya müstehakk ve hakk-ı tapuya kızlarının olmağla bi-te'arruz müsliminden takrîr eyledikleri resm tapu ile kızları [] ve [] nâm hâtûnlara sâhib-i arz tarafından teklîf olundukda ana imtina etmeleriyle bi-te'arruz müsliminin takrîr eyledikleri resm tapu ile sâhib-i arza bu bunun tefviz ve bu dahi tefvizi sene-i mezbûrede berü beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ idüb dahl olunmak îcab etmez iken müteveffâ-yı mezbûrenin kızları mezbûreler zuhûra gelüb bizim bâbımız karye-i mezbûrun sahibi olmağla bize mukaddem ol yerlerin zabtına temessük vermişidi deyu hilâf-ı kânûn müdâhale ve zabtına muhlalefet eylediklerinibildirub kânûn üzere 'amel olunub (üstü çizili) mezbûrenin

hilâf-ı kânûna ol vecihle zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmekde iktizâ-yı kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-43)

Rodoscuk kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlanâ-yı mûmâ-ileyh Semaköy zâde Ahmed nehab zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Merdeçay(?) İsmail nâm Yahudi meclis-i şer'e varub Rodoscuk mütemekkinlerinden Andramor Kloni nâm zimmînin cihet-i karzdan bin iki yüz elli guruş intikâl etdikden sonra meblağ-ı mezbûrdan ol mikdâr kırk guruşunu edâ ve meblağ-ı bâki-yi mezbûr dokuz yüz on guruş zimmetinde olub yahudi-yi mersûm bey'ü şirasında cânib ve hass-ı munceriye olmağla deyn-i mezkûru def'ne edâya iktidarı olduğu dâynini muvâcehesinde şühud ve udûl ahیارlarıyla zâhir olmağla nasib ve tâksit ile ahz ü kabza kanâ'at itmeyub def'en talebi ve ahz ü hasbi teklîfi ile ta'addîden hali olmamağla tâksit-i şer'i ile edâyı deyn etdirmek için emr-i şerîfim sudûrunu ricâsına sen kimûmâ-ileyhsin bi'l-iltimâs 'arz ve divân-ı humâyûnumdan takrîr ve şurûtu su'âl olundukda ol makûle ve def'en edâ-yı deyne kudreti olmadığı dâynini muvâcehesine şer'an bâ'is olan mezbûrun taksit-i şer'île edâ-yı deyn etdirilmesiçün fermân-ı âli sudûrunu divân-ı humâyûn tarafından emr-i şerîf yazılagelmişdir deyu tahrîr olunmağla mesfûrun def'en edâ-yı deyne kudreti olmadığı dâynini muvâcehesinde şer'an ba'de'l şevk taksit-i şer'î üzere edâyı deyn etdirilmek bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-44)

Tekfur Dağı nâ'ibine hüküm ki;

Zeyneb nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma gelub bunun Tekfur Dağı sâkinlerinden Dağcı Mehmed dimekle meşhûr kimesne ile zevcesi Halime nâm hâtûn zimmetinde bin iki yüz senesinden berü iki yüz guruş ve eşyâ' alacak hakkı olub bi'd-defâat taleb eyledikde bi-vech-i şer'îvermeğın te'allul ve muhâlefet ve gadre cesâret eylediğın bildirub mahallinde şer'le

görölüb alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-45)

Boğaz Muhâfız Vezîrim Elçim Mehmed Paşaya Kal'a-i Sultaniye kâdîsına hüküm ki;

Sûlehadan kıdvet'üs-sulehâi's salikin es-seyyid es-şeyh Ali zîde salahu rikâb-ı humâyûnuma gelüb sâdır sâbık müteveffâ cezayirli Hasan Paşanın Kal'a-i Sultaniye kazâsına tâbi (?) demekle ma'rûf mahalde binâ eylediği Nakşibendî zâviyesinin meşihat ve imâmet ve hitâbet cihetleri bundan akdem başka başka bir--- şerîfe ile mûmâ-ileyhin üzerinde olub 'uhdesinde lâzım gelen hizmetini edâda ve âyende ve revendene ber-mûcib şart ve vâkfa itmâ-yı tamamıyet kasdı olmayub ref'ini mûcib bir gûne vaz' u hareketi olmadığı olunabilse/alınabilse olan ulema ve sûleha ve icâbından ma'lûmları etmek Kal'a-i Sultaniye sâkinlerinden hammal ve tellal makûlesinden El-hâc Mehmed nâm kimesne hilâf-ı inhâya mebnî ber-takrîb cihet-i merkûmeyi üzerinden ref' ve kendüye tevcîh etdirub şeyh-i mûmâ-ileyhe bu vecihle hader eylediğinden mâ-'adâ cihet-ı mezkûreyi zabte 'adem-i kanaât birle bin ikiyüz senesinde bunun mâlik olduğu iki çift karasığır vesâ'ir hayvanatını zirâatiyle hâsıl eylediği ma 'lûm'ul mikdâr hinta ve hayvanat vesâ'ir (li) ve bağ ve bostan ve kovan mahsûlünü hilâf-ı şer'îbi-gayr-i hak zabt ve hizmetini mukâbelesine meşihat olduğu yer iken vazîfesini dahi fuzûlî ahz bu vecihle gadr eylediğin ve bu bâbda da'vâsına mutâbık taraf-ı şeyhu'l-islâmdan fetevâ-yı şerîfesi olur ve hak-ı inhâ ve sen ki vezîr müşarûn-ileyhsin mâ'rifetinle şer'le ru'yet ve ber-mûcib fetevâ-yı şerîfe ihkâk-ı hak keyfiyyete sâdır ve muktezâyı üzere 'arz ve i'lâm olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â veistirhâm etmeğin sen ki vezîr-ımuşarûn-ileyhsin ber- mûcib fetevâ-yı şerîfe mahallinde şer'leru'yet ve ihkâk-ı hak ve keyfiyyeti der-i âlîyyeme inhaya mubâderet etmek bâbında.

Fî Evâil-i L sene [1]204

“mu'ahharen hilâf-ı emr-i âli yazılmışdır. Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204”

(H-46)

Gelibolu kazâsı muzâfatından Aç-ibad nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Hasan zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub nâhiye-i mezbûra tâbi Seddülbahir kal'asi sâkinlerinden Hadiçe binti Hacı Mustafa nâm hâtûn meclis-i şer'e varub yine kal'a-i mezbûre sükkânından Çelengi İsmail nâm kimesne mehâzirinden iş bu sene-i mübâreke de fevt olan bâbam mezkûr El-hâc Mustafanın Sultan Süleyman han tâbe serâhü vâkfı karyelerinden nâhiye-yi mezbûra tâbi Karte karyesi toprağında mutasarrıf olduğu ma 'lûm'ul hudûd altı kıtâ tarlalarının hak-ı tasarrufda bin yüz seksen yedi senesinde rizâ'sı ve sâhib-i 'arz bulunan Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne marfetiyle tefvîz ve yed'ime verilen sâhib-i arz temessüğü mûcibince sene-i mezbûreden beru beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr resm sâhib-i arza edâ idüb ber vechile müdâhale icab etmez iken bu sene-i mübâreke de mezkûr İsmail zuhûrsuz sâbıkada bâbanın fevt esnâsında sâhib-i 'arza olan kimesneninde aldım deyu ol vecihle müdâhale etmekle yed'inde olan sâhib-i arz temessüğüne ve fetvâ-yı şerîfeye nazar olunub fi-mâbâd İsmail'in yed'inde olan sâhib-i arz temessüğüne ve fetvâ-yı şerîfe ba'de'l nazar beynerine mevad oldukda efrâd-ı ricâl-i müsliminden Murtaza Ağa bin ve [] ve Mehmed Ağa Emin İbrahim nâm kimesneler olub işhâda hazır olmalarıyla su'âl oldukda müteveffâ-yı mezkûr El-hâc Mustafa sene-i mezbûrede sâhib-i arz olan mezkûr Mehmed Ağa mâ'rifetiyle arâzi-i mezbûrede hakk-ı tasarrufa rizâ'sıyla sulbiye kızı Hadiçeye fetvâ ve tasarruf ve edâ dahi ba'de'l ittifak yed'inde olan murûr-u zabt-ı temessük mûcibince sene-i mezbûreden beru beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr mersûm sâhib-i arza edâ idüb bu husûsa bu vecihle şahidleri ve şehâdet dahi iderüz deyu her yerleri edâ-yı şehâdet-i şer 'iyye eylediklerinden sonra ba'de'l takrîb --- şehâdetleri kıdvet'ül olunmağın mezkûrun İsmail'in bi-vech ve hilâf-ı kânûn müdâhalesi men' ve mezkûre Hadiçenin yed'inde olan temessük mûcibince sâbık zabtına hükm-i şer'-i olacak olmağla mezbûr İsmail hilâf-ı kânûna vâki olan müdâhalesi men' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu ricâsı ideruz deyu El-hâc(?) etmeğın vâki hali hükm-i humâyûnuma verilmek ricâsına sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bâ-husûs 'arz eylediğın ecilden mahallinde şer'le ve kânûn üzere emr olunmak bâbında.

Fî Evâil-i L sene [1]204

(H-47)

Mora Vâlisine ve İneboli kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Ömer nâm kimesne gelub bunun bâbası müteveffâ mîr İsmail nâm kimesnenin kimesneye deyn ve kefâleti olmayub ta'addî olunmak îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Ömer mîr Mehmed Ragıb demekle meşhûr kimesne zuhûr ve şiddete sülûk senin bâban müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde sekiz bin beş yüz altmış üç guruş alacağım vardır deyu müddeîsini vech-i şer'üzere isbât-ı derin(?) havâssına tâbi bazı kimesne --- olmakdan nâşî bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-i hak meblağ-ı merkûmu bundan cebren ve kahren ahz ve bu vechile gadr-ı külli etdikde bunlara da'vâsına muvâffık şeyhu'l-islâmdan iki kıt'a fetvâ-yı şerîfesi verildiğin inhâ ve fetvâ-yı Şerîfeleri mûcibince şer'-i görülmeyub mezbûru hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-i hak cebren ahz eylediği ol mikdâr guruş hakkı tamamn tahsîl ve bi- kusûr kendüye alıverilub bi-vech-i şer'îte'allul ve muhâlefet etdirmeyub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]204

(H-48)

Midye ve Usturumca havâlilerinden zikr-i âti merkûmun bulunduğu mahâlin kâdîsına ve Avci Paşa zîde mecdühûya hüküm ki;

İstanbul sâkinlerinden Kömürcü tâ'ifesiden Hüseyin nâm kimesne gelüb yine Kömürcü tâ'ifesinden Hacı (?) oğlu Mehmed nâm kimesne Kömür iştirâ'sıçûn bunun bin iki yüz senesinde bin iki yüz iki guruşunu ahz-ı birle Midye ve Usturumca nâ'ibine gidüb şimdiye dek zuhûr etmeyub meblağ-ı mezbûru âkil ve baliğ sevdasında olduğu ve mezbûr o duhûlde geşt ü güzâr üzere olduğun bildirmeyub sen ki Avcı Paşa-yı mûmâ-ileyhsin muvakkatinle mezbûr bulunduğu mahalde şer'le görülmeyub alıverüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin sen ki Avcı Paşa-yı mûmâ-ileyhsin bulunduğu mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-49)

Mora ceziresine vâki Klaverte kâdîsına hüküm ki;

Turan Paşa yeğeni Abdülkerim zîde kadruhû gelüb mûmaileyhin ber-vech-i iştirâk mutasarrıf oldukları ze'âmetleri karyelerinden kazâ-yı mezbûra tâbi Esir(?) nâm karye toprağında kâdîmî bağlar olub resm-i dönüm defterde hâsıl yazılıb ve yedi sekiz sene geçüb mesâha olunmayub mahallinde ---olmağla taraflarından sipâhi başısı o mâkule bağ ve mesâha kânûn ve defter mûcibince add olan dönüm resmden taleb olunur tevcîh murâd eylediklerine bağ-ı ashâbı mesâha olunub tasarruf temessük bağdan azdır deyu dönüm resmleri tamamen vermeyub cizyesine tekâlif ol vecihle ze'âmet-i mezbûr mahsûlunun ---bâdî oldukların bildirub kânûn üzere mesâha olunmak bâbında emr-i humâyûnum ricâ etmeğin imdi bağ ve mahsûlunun derzî arşınıyla elli beş zira'î arşınıyla kırk beş akçe alurlar iken der-i saâdetimden iki baş mühürlü emr görülmek bâbında fermân üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]204

(H-50)

Sakız Ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Sakız ceziresi nevâhîsine muzâf olan (?) nâm karye re'âyâsı rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunların karyelerinde mer'â olmadığından her biri koyun ve keçi beslememek üzere beyinlerinde ittifak etmez ve mûcib-i şer'denhüccet-i şer 'iyye olunmakda kassab tâ'ifesinden ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler zâkir koyun işтира ve mahkeme zabt itmeyub tarla ve mevrû'atları arasına salıverilub yedirub ve çiğnetub külli zarar ve ziyan etdiklerini bildirub men' ü def' olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumdan olunan su'âl ahâli-yi mesfûrenin inhâları üzere kassab tâ'ifesinden olan ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler koyun vesâ'ir da'vârların hükm-i zabt etmeyub bunların gerek tereke vesâ'ir mahsûlleri arasına salıverilub yedirub ve çiğnetub külli zarar ve ziyan eylediklerin vâki ve men' ü def' için tenbîhi hâvi kânûn üzere emr-i şerîf yazıgelmişdir deyu tahrîr olmağla bervech-i meşrû'h üzere kânûn üzere 'amel olunmak bâbında yazılmışdır.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]204

(H-51)

Dimetoka kâdîsına hüküm ki;

Nezâret-i şeyhu'l-islâmdan esmâsı olan evkâfdan merhûm ve mağfûrun Sultan Bayezid Han tâbe serâhü evkât-ı şerîfesinden nefsi-i Dimetoka kasabası ittisalinde kâin arâzi-i mefkufeden bâ izn-i mütevellî senevî üç yüz altmış akçe îcare-i müeccel bu şer'an kılınmak ihdâs olunan nehr-i (?) dimekle ma'rûf nehirin üzerinde vâki beş göz bir bâb değirmen muntabık olan Elşerîf El-hâc İbrahim nâm kimesne bilâ-tasarrufunda olub değirmen-i mezkûre taraf-ı vâkf-ı şerîfenin cemm' olmağla taraf-ı vâkıfdan îcare-yi muaccele ile talibine fûrûht olunmasına âherden kimesne tarafından müdâhale ve ta'addî olunmak îcab etmez iken kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden ashâb-ı ağrazdan ma 'lûm'ul-esâmî bazı kimesneler değirmen-i mezkûr için mülkiye üzere zabt olunur deyu talebini ifrâz ve taraf-ı vâkf-ı şerîfe gadr-ı külli sevdasında oldukların mezkûrun hâlâ bâ-berât-ı mütevellisi olan müderesseyin-i kirâmdan mîr Mehmed zîde ilmühû bâ'arz-ı hâl inhâ ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin değirmen-i mezbûr mâ'rifet-i şer'le vâkf-ı mezbûr tarafından zabt-ı icâre-i muaccele ile talebine fûrûht olunması bâbında anlar kimesne ve vech-i meşrû'h üzere emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l şeyhu'l-islâm ve müftî'l enâm olan Hamidizâde Mevlânâ Mustafa idâme olunub fezail-i işâret etmeleri mûcibince 'amel olunmak fermân olmayub imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mevlânâ-yı muşârûn-ileyh işâretler mûcibince husûsu mezbûru mâ'rifet-i şer'le ru'yet ve diğer bâb-ı merkûm dahl iden kimesne gerek malın meşrû'ileri olmayub fi'l-hakîka arâzi-i merkûm üzerine bâ-izn-i mütevellî oldukda binâ olunub îcare-i müeccelle ile merkûmun tasrifinde iken ba'de'l fevk ve cânib-i vâkfa râci ve taraf-ı vâkıfdan talibine 'arz-ı murâd oldukda âherinde dahl olunmak îcab etmez iken îcabından olunmak mülkiyet iddi'âsıyla taraf-ı vâkıfdan talibine fûrûhta muhâlefet etdikleri vâki olduğu sudûrunda merkûmların bi-vech-i zâhir olan müdâhaleleri men' ü def' ve bervech-i muharrer oluan vâkfa tâbi olan değirmen-i merkûmu taraf-ı vâkıfdan zabt ve îcare-i mu'eccele ile be-gayet tehâşi ve mücânebet etmeniz bâbında.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]204

(H-52)

Bozcaada nâ'ibine hüküm ki;

Ali nâm kimesne ile kız karındaşı Ümmü Gülsüm nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb kızların ammeleri Tekfur dağlı oğlu Mustafa öbür er karındaşları [] nâm kimesneler bin iki yüz senesinde fevt olub ber-mûcib defter-i mâlik oldukları bin yüz on altı gurus terekelerinde âherin alakası yoğiken Bozcada sâkinlerinden ve âherinde alakası olmayan Ümmü nâm hâtûn ile Yeniçerilik iddi'âsında olan oğlu Yakub Re'îs dimekle ma'rûf kimesne hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-i hak zabt ve bundan akdem taleb etdiklerini bildirub şer'le görölüb ber-mûcib defter-i mezkûrların zimmetlerinde olan ol mikdâr gurusun tereke hak-ı irsiyeleri aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]204

(H-53)

Mora kâdîsına ve İnebolu kâdîsına hüküm ki;

Dergâh-ı mu'allâ Yeniçeri ortalarından seksen sekiz cema'atin mütevellîsi Bostancı El-hâc İbrahim nâm kimesne gelüb bunun İnebolu sâkinlerinden Giridi bazargân Ahmed Ağa ve Osman Ağa ve Hüseyin Beşe nâm kimesneler zimmetlerine bâ-temessük iki bin beş yüz on beş gurus alacağından beş yüz gurusunu teslim ve zuhûr olub gayr-ı ez teslim olan iki bin on beş gurus hakkını taleb eylediğin verilmeyub imrâr-ı vakt ve gadr sevdasında olduğun bildirub mahallinde şer'le görölüb aliverilub icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ olunmak mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]204

(H-54)

Cunda Adası nâ'ibine hüküm ki;

Rusti ve İstati ve Taşı nâm zimmîler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunların mûrisleri Andrim nâm zimmî bin yüz doksan senesinde mürd oldukda ada-yı merkûme toprağında vâki

ma ‘lûm’ul hudûd emlâk ile vesâ’ir emvâl ve eşyâ’sı irs-i şer’le bunlara intikâl idüb âherin alakası olmayub dahl îcab etmez iken Nikola nâm zimmî fuzul-i zabt ve mürd olmağla yine ada-yı mezbûre mütemekkinlerinden oğulları İstol ve [] nâm zimmîler zabt etmeleriyle mesmûati bunlar dahi mûrisleri hâlik-i mesfûrdan müstakil mesfûrun hilâf-ı şer ‘î şerîf fuzûlî zabt etdiği emlâk ve eşyâ’ya hâlik-i mesfûrun terekesi ahz ü kabz olunan oğulları mesfûrlarda mal-ı müteveffâdan taleb olub murâd etdikleri hilâf-ı şer ‘î şerîf hile ve-- ile vermeğin te’allul ve gadr-ı külli sevdasında oldukları ve bu bâbda da’vâlarına muvaffik fetvâ-yı şerîfe verildiğın mukaddemâ inhâ ve fetvâ-yı şerîfe mûcibince şer’le görölüb mûrisleri hâlik-i mesfûrdan müntakıl mesfûrun fuzûlî zabt eylediğı emvâl ve eşyâ’ murûrları terekesi ahz ü kabz iden oğulları mesfûrlardan mal-ı hâlik-i mesfûrdan kendülere alıverilub ber-mûcib fetvâyı icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğı ecilden hilâfına emr yoğise mahallinde şer’le görölmeğ bâbında bin iki yüz dört senesi Evâil-i Muharreminde emr-i şerîfim sadır ve mahallinde lede’l vurûd mesfûrlar bazı müteğallibe istinâden zaman-ı murûr eyledi deyu vermeğın te’allul ve gadr sevdasında oldukların ve ol vecihle --- emr-i âli mümkün olduğın bildirub mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince mübâşır mâ’rifetiyle mahallinde şer’le görölmeğ bâbında müceddeden emr-i şerîfim ricâ ve rikâb-ı müstetâbıma divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca’at oldukları vech-i meşrû’h olan emr-i şerîfim verildiğı mestûr ve mukayyed bulunmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince mübâşır mâ’rifetiyle mahallinde şer’le ru’yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzârları ru’yet fermân-ı âli yazılmışdır.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]204

(H-55)

Edirne Mollasına hüküm ki;

Bâbü’sadetü’s şerîfem ağası nezâretinde olan evkâfdan Üsküdar, Edirne ve Geliboluda vâki müteveffâ Sinan Paşa câmi’-i şerîfi ve ‘imâret-i lâtifesi vâkfının bil-mukâbele tatbîk ber-vech-i te’bîd berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan Ahmed hane-i hassa zîde kadruhû gelüb vâkf-ı mezbûr mülhakatından Edirne kazâsına muzâf Üsküdar nâhiyesine tâbi ve zirâat ve harâset idenlerin zirâatleriyle hâsıl etdikleri terekelerinde sekizde bir ‘öşr ile sâlâriyyelerin taleb eyledikde içlerinden bazıları ‘askerîn iddi’âsıyla hilâf-ı kânûn vermeğın te’allul ve muhâlefet ve mahsûl vâkfın kendüye bâdî oldukların bildirub ve zirâatleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinde sekizde bir ‘öşr ile sâlâriyyeleri vâkf-ı mezbûr zabtına alıverilüb bir ‘askerî ez(?)

deyu te'allul ve muhâlefet etdirilmemek bâbında hükm-i humâyûnuma ricâ ve rikâb-ı müstetâbıma hilâf-ı humâyûnumda kânûn su'âl olduğunda hane-i hassa-yı merkûmun berât-ı şerîfimle minvâlleri olduğu müteveffâ erbâbı Sinan Paşa câmi'-i şerîfî ve 'imâret ve vâkıfdan Edirne kazâsına muzafetinin Üsküdar nâhiyesine tâbi – Üsküdar tevâbi' karyeleri topraklarında zirâat ve harâset idenlerin askerlik iddi'âsıyla sekizde bir 'öşr salarileriyle vermekde te'allul eyledikleri vâki ise ber-vech-i muharrer vâkf-ı mezbûrun karyeleri topraklarında zirâat ve harâset gerek saadat ve gerek 'askerî tâ'ife---her kim olur ise merkûm sekizde bir 'öşr ile sâlâriyyeleri içlerinden muvaffak olunur deyu tahrîr olunabilmek üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-56)

Edirne Mollasına hüküm ki;

Bâbü'ssadetü's şerîfem ağası nezâretinde olan evkâfın Üsküdar ve Edirne ve Geliboluda vâki müteveffâ Sinan Paşa câmi'-i şerîfî ve 'imâret-i âmîresi vâkfının bi'l mukâbele--- ber-vech-i te'dib berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan Ahmed hane-i hassa zîde kadruhû gelub vâkf-ı mezbûr karyelerinde Edirne kazâsına muzafa Üsküdar nâhiyesine tâbi nefsi Üsküdarın defterine mukayyed ra'iyet-i müddeîni iddi'âlarından bazıları karyeleri toprağına bi'l mukâbil zabt ve tasarruflarında zirâatine salim-i hâsıl verilen tamamen zirâat etmeyub birağub varub civarda vâki âherin karyesi toprağında zirâat ve hadâ'ik idüb zirâatleriyle hâsıl eyledikleri terekeler zirâat eyledikleri mahalde hürmet etmeyub götürüb vâkf-ı mezbûr karyesi toprağında hürmet idüb hilâf-ı kânûn vâkf-ı mezbûr muhassalına külli gadr eylediklerini bildirub mezbûrların hilâf-ı kânûn ol vecihle olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i humâyûnuma ricâ ve rikâb-ı müstetâbıma divân-ı humâyûnumda kânûn su'âl olundukda hane-i hassa merkûmun mütevellîsi olduğu muşârün-ileyh Sinan Paşa vâkfi mülhakatinden Edirne kazâsına tâbi hâsıl ve birbilerine tamamen zirâat etdir birağub varub âherin karyesi toprağında zirâat ve hâsıl eyledikleri terekelerin götürüb hilâf-ı kânûn vâkfının karyesi toprağında hürmet eyledikleri vâki ise men' ü def' çün tenbîhi hâvi kânûn üzere emr-i şerîfe yazılagelmiştir deyu tahrîr olmağla kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-57)

Çorlu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Ahmed Alemdar demekle ma'rûf kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun (?) sükkânından olub küşad olunan bağları ordu-yu humâyûnuma azîmetinde reh ovasına vâki çorlu kazâsına iş bu sene-i mübârekede lede'l vurûd ma'iiyyetinde olan karındaşı Osman nâm kimesne hasta olmağla Çorlu kazâsında mezbûrâne karşusunda vâki mülk hamisi olan çorlu kazâsı sâkinlerinden [] nâm kimesnenin hayatında karındaşı merkûm Osmanı birağub yanında mevcûd ma 'lûm'ul mikdâr eşyâ' ve bir re's bargiri dahi huzûr-u müsliminde hancı merkûm teslim ve muktezî me'mûrunu üzere ordu-yu humâyûnumda âzim ve esnâ-yı râhda Faza nâm karye vüruduna karındaşı mezbûr fevt oldu ve bu haber vermeleriyle Çorluya mu'âvedet ve gelub bargirini Ekrem Han mezbûrda olub lâkin karındaşı mezbûrun hayat ve – ma'lûm vesâ'ir eşyâ'sı dahi mevcûd olmağla su'âl ve --- eylediğinden berü cümle zahîre ihrac etmeyub--himem mağdûr olduğu bildirub âher husûsa me'mûr-u mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde nüfus ve zâhir-i ihraca ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği ecilden âher husûsa me'mûr-u mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde nüfus ve zahîre ihraca bi-vech-i şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]204

(H-58)

Bahr-i Sefîd Boğazı muhâfızı vezîr Mehmed Paşaya ve Seddûlbahir nâ'ibine hüküm ki;

Mehmed Ali nâm kimesne gelüb bunun Seddûlbahir sâkinlerinden El-hâc İbrahim Ağa Abdülkadir nâm kimesneler zimmetlerine bin iki yüz senesinden berü üç yüz yirmi altı gurus alacağı olub kab'l el ahz mezbûrdan müteveffâ fevt olmalarıyla terekesine vâki kuyûd olan sabi oğlu İbrahimin zevcesi yine Seddûlbahir sâkinlerinden Nalika nâm hâtûndan ve mal-ı müteveffâdan taleb olmak mûrad eylediğin vermeğin te'allul---ye sulûk ve gadr sevdasında olduğunu bildirub sen ki muhâfız muşârûn-ileyhsin şer'le görölüb alıvermek bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ etmeğin sen ki muhâfız muşârûn-ileyhsin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i L sene [1]204

(H-59)

Lefkoşa nâ'ibine ve Kıbrıs muhassılı [] zîde mecdühûya hüküm ki;

Lefkoşa sâkinlerinden El-hâc Hasan nâm kimesne gelub kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer 'î şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi olmayub dahl olunmak îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Demre Abdullah? Efendi ve Sarı kethûda Mehmed Ağa ve – oğlu El-hâc Mehmed Ağa ve şeyh Ali oğlu El-hâc Mustafa ağa dimekle ma'rûf kimesnelerin bu arz-ı dünyevîyeleri olmakdan nâşî kendü hallerinde olmayub birbirleriyle yek-dil olarak bin iki yüz bir senesinde bununla bi- gayr-ı hak ahz ü habs eylediklerine mâ-'adâ zevcesi nâm hâtûn ile bir neferi sağır eytâmını helâk idüb bu vecihle gadr-ı külli katl-i sârih eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub sen ki muhassıl-ı mûmâ-ileyhsin ma'rifetiyle âher husûsa me'mûr-u mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb ber-muktezâ-yı şer'îve icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin sen ki muhassıl-ı mûmâ-ileyhsin âher husûsa me'mûr-u mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'ile görülmek bâbında.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]204

(H-60)

Lefkoşa nâ'ibine ve Kıbrıs muhassılına hüküm ki;

El-hâc Hasan nâm kimesne gelüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer 'î şerîf kimesneye vaz' u ta'addî-i ru'yet ve kefâleti olmayub şer'an ta'addî olunmak îcab etmez iken Lefkoşa kazâsı mütemekkinlerinden Kıbrıs muhassılı sâbık sakızlı Hüseyin kapudanın muhassıllığı esnâsında tercümanlığı hizmetinde olan kazâ-yı mezbûrede mütemekkin Brugani nâm zimmî kendü halinde olmayub bin yüz doksan dokuz senesinde iki yüz bin senesinde gâyetine gelince 'uhde ve iltizâmında olan Bit karyesinde su icrâatında hâsıl bin guruşlu iki yüz bir senesinde gündelik iltizâmında olan Bolu çiftliğinden hâsıl iki bin guruşu---hüsn mecmû üç bin guruşunu kazâ-yı merkûmede muhassıl sâbık mezbûre ve voyvoda mütegalibeye istinâden hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir hak cebren ahz idüb gadr eylediğini bildirub sen ki muhassıl-ı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetinin âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb kendüye alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediğin sen ki muhassıl-ı mûmâ-ileyhsin âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-61)

Ahyolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Zeliha ve Hadiçe ve Saliha nâm hâtûnlar gelüb bunların mûrisleri kazâ-yı mezbûra tâbi Bekirkul nâm karye sâkinlerinden ümmü zâdeler ve Hüseyin Çelebi bin iki yüz senesinde fevt oldukda dört bin guruşdan mütecâviz emvâl ve eşyâ'sı bunlara irsen intikâl idüb âherden dahl olunmak îcab etmez iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden verâsetinden alakası olmayan Şahmîrvan oğlu Abdi ağa nâm kimesne hilâf-ı şer 'î şerîf tagallübden fuzûlî zabt ve gadr eyledikde ve bu bâbda şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı Şerîfeler olduğun bildirub fetvâ-yı şerîfe leri mûcibince mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb mûrisleri müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl mezbûrenin hilâf-ı şer'î fuzûlî zabt eylediği hak-ı irsiyeleri ayurub icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-62)

Hisar musakkâfatından Çatalca nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı nâhiye-i mezbûr mütemekkinlerinden Marifgan Estifan ve Deristen nâm zimmî gelüb bunun mâlik olduğu bir re's bargirinde âherin alakası olmayub müdâhale olunmak îcab etmez iken nâhiye-i mezbûr sâkinlerinden Ömer bin Osman nâm kimesne zuhûr olub diğer mukaddemâ benim olmağla sanayi(?) etdim şimdi senden ol vecihle taleb iderim deyu da'vâ ve murâfa'a-yı şer'î şerîf oldukların şühûd-u udûl ile müddeîsini isbât etmeyub iddi'âsı hilâf-ı şer'î olduğu şer'an zâhir ve bunun yedine mu'ârazadan men' birle cânib-i şer'den senedi-i şer'î verilmişiken mücab olmayub yine ol vecihle müdâhale ve ısdar ve tecrîm sevdasında olduğun bildirmeyub mezbûrun ol vecihle vâki olan müdâhale ve te'addîsi men' ü def olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-63)

Selânik ve Yenişehir-i Fener kâdîlarıyla ve zikr-i âti celeb tâ'ifesinden Selânik ve Yenişehir-i Fener ve Tırhala ve Katrin Kara Ferye ve Yenice-i Vardar havâlisi kazâlarından âsîtâne-i âliyyeme gelince uğradıkları kazâların kuzât ve nüvvabına hüküm ki;

Celeb tâ'ifesinden İstiko ve Vibonaki nâm zimmî celebler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunlar Selânik ve Yenişehir-i Fener ve Tırhala ve Katrin ve Yenice-i Vardar havâlleri kazâlarından kendü mallarıyla koyun ve keçi iştirâ' ve âsîtâne-i âliyyeme murûrlarında uğradıkları mahaller voyvoda ve mütesellim vesâ'ir ehl-i örf tâ'ifeleri taraflarından toprak basdı ve bunların dükkânlarının(?) için helâl-i rahda iki üç gün --- ve ol taraflarında otlak hakkı ve bilâ şer'-i bac-ı murûriye nâmiyla akçe mutâlebesiyle ta'addî ve rencîde eylediklerin bildirub emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda celeb tâ'ifesinden Yanni Yorgi ve Hristo nâm zimmîler Selânik ve havâlisi kazâlardan koyun ve keçi iştirâ' ve der-i âliyyeme murûrlarında uğradıkları mahallerde ve burada vesâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından hilâf-ı kânûn ve toprak basdı ve koyunların ve götürmek için helâl-i râhda iki üç gün ---olunmaları otlak hakkı bâlâsız bac-ı murûriye nâmiyla akçe mutâlebesiyle ta'addî ve rencîde eylediklerin bundan akdem inhâ ve men' ü def' bin iki yüz üç senesinde Şaban-ı Evâhir tarihinde divân-ı humâyûnumdan emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olunmağın müfid sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince yine âsîtâne-i merkûme Evâil-i şevvâlinde rikâb-ı müstetâbımda emr-i şerîfim vermekle mestûr ve mukayyed olmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince celeb-i mesfûrlar kendü mallarıyla koyun iştirâ' ve âsîtânemde görüb 'ibâdu'llâha bey' için götördükleri ağnâmlarına liva üzerinde bir dürlü ta'addî eylememeleri için emr-i şerîfim sudûrunu dergâh-ı mu'allâ kapucu başlarından hâlâ kassab başısı olan Hasan dâme mecdühû i'lâm etmeğin i'lâmı ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

"İş bu emr-i âli lede'l-vusûl ve lede'l da'vâ ancak müddeî-i merkûmun vekîli Hacı Mustafa'nın mührüyle üç kıt'a kazâ-yı mezbûre kâim-makâmı muhassıl sâbık Hüseyin kuyûdatının dahi kânûn üç kıt'a temessük ibrâz eylediğine mebnî musakkafât-ı mezkûre yedine ilgâ olunduğu Leşkoşa nâ'ibinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ fermân-ı âli şerh yazıldı. Fî 28 Zâ sene [1]205"

(H-64)

Lefkoşa nâ'ibine ve Kıbrıs muhassılına hüküm ki;

El-hâc Hasan nâm kimesne gelub bunun 'uhde-i iltizâmında olan kazâ-yı mezkûrede vâki Sofya ve Ömeriye câmi'-i şerîfleri vâkıflar müsakaffatından kazâ-yı mezbûrede vâki otuz iki bâb dekakin ve bir bâb su değirmeni bilâ- cânibde mutasarrıf olan Derviş ağa nâm kimesne olub dekakin ve değirmen-i mezbûr mahlûl ve vâkf-ı şerîfe âid olub taraf-ı vâkfın bi'l icareteyn tâliblerine icâz(?) olunmak iktizâlar ider iken bu esnâ'da bulunmak hasebiyle müteveffâ-yı mezbûr karındaşı cebâbireden Şeddad oğlu El-hâc Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne mütegalibeden Abdullah Efendi ve Kıbrıs muhassılı sâbıkın kapı kethûdası Sarı Mehmed ve İbrahim nâm kimesneler ile gerek olarak tarafından vekîline vaz' yer/bir etdirmeyub hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî cebren ve kahren bin yüz doksan senesinde zabt eylediğinden mâ-'adâ vâkf-ı mezbûra âid hâsılatını dahi bâlâsız fuzûlî' ahz ü kabz ve gadr-ı külli eylediğin bildirub âher husûsa mübâşir mâ'rifetiyle şer'le görülüb ber-muktezâ şer'-i mestûr(?) icrâ-yı şer 'îyye ihkâk-ı hak olunmak bâbında hüküm-i humâyûnum ricâ etmeğin âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-65)

Selene kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne gelub bundan otuz sene mukaddem fevt olan mûrisleri [] nâm kimesnenin verâseti bununla yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden karındaşı Ali'ye münhasıra olub---beynlerinde taksim ve hisselerini ahz ü kabz idüb birbirleriyle dahl olunmak icab etmez iken mezbûr Ali zuhûr ve seninle mukaddemâ bizimde taksim olunan mîrâsda bana gadr etdin deyu bu mukaddemâ on beş sene murûr edilmekde da'vâsının istimâ-yı memnû iken hilâf-ı şer 'î şerîf fuzûlî müdâhale ve ta'addî ve rencîdeden hali olmadığı ve bu bâbda da'vâsına muvâffık şeyhu'l-islâmdan mâ-'adâ fetvâ-yı şerîfe verdiğin bildirub ber-mûcib fetvâ-yı şerîfe mahallinde şer' görülmeyub fetvâsı mezkûrun hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir fetvâ-yı münîf ol vecihle vâki olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olumak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

“tekrar emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâhir-i Z sene [1]205”

(H-66)

Lefkoşa nâ'ibine hüküm ki;

Hafize nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb kazâ-yı mezbûr kasabası mütemekkinlerinden bundan akdem mürd olan Acı Aftari nâm zimmî hal-i hayatında ve kemal-i ‘amel zımnında kazâ-yı mezbûre toprağında mülkiyet üzere mutasarrıf olduğu çiftlik ve mezra’ ve dekakin ve bağçesini bey’ bâ’is kat’i ile bâhüccet-i şer ‘iyye ve arâzisinden dahi hakk-ı tasarrufunda bir rizâ’sı sâhib-i arz mâ’rifetiyle yedi bin beş yüz guruş bâbası Hacı Abdullah Ağa dimekle ma’rûf kimesneye bey’ ve teslîm ve ferağ ve nüfuz ve yed’ine verilen bâ-hüccet-i şer ‘iyye ve sâhib-i arz temessüğü mucibince zikr olunan emlâk ve arâzi bâbası mezbûrun zabt ve mugâyirinde iken bâbası mezbûr fevt olduğundan oğlu (?) emlâk-ı mezbûr arsa ve arâzisi dahi tapuya mustehakk ve hak-ı tapu defteri mezbûre inhâ olub bazı Müslümanların takrîr eyledikleri resm tapu ile sâhib-i ‘arzdand olub yedine verilen temessük mantukunca ol yerler ve emlâk-ı mezbûr zabt vetasarrufunda iken zikr olunan emlâk ve arâziyi müddet-i ma’lûme-i âmmene dekakik zabt etmek üzere senevî üçer yüz guruş yine kazâ-yı mezbûre mütemekkinlerinden mürd-ı mesfûrun oğlu Karizorohu nâm zimmî bin yüz doksan –senesinde îcar ve ol dahi istikrâr ve zabt vetasarruf idüb îcare-i ma’lûmeyi vermeyub zimmetinde menzil-i kayd ve müddet-i îcareten tamam olub şimdi zikr olan hilâf-ı şer’îşerîfe vermeğin te’allul dahi kabz ve gadr sevdasında olduğun vetarafından Fala nâm kimesneyi vekîl eylediğin bildirub âher husûsa me’mûr-u mübâşir mâ’rifetiyle şer’le görölub zikr olunan emlâk ve arâzi-i îcare-i mezbûreden vekîl-i mezbûre aliverilub zikr olunan emlâk ve arâzi dahi îcarına zimmî-yi mesfûru hilâf-ı şer’î ve kânûn-ı muhâlefet ve ta’addî etdirildiğin bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid’â etmeğin âher husûsa me’mûr-u mübâşir mâ’rifetiyle mahallinde şer’le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-67)

Edirne Bostancıbaşısına ve Dimetoka kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

El-hâc Abdülhamid nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun Dimetoka kazâsı ahâlilerinden ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler zimmetlerinde bin yüz doksan senesinden berü cihet-i karzdan bâ-temessük yedi bin guruş alacak hakkı olub bi'd-defaât taleb olmak murâd eyledikde hilâf-ı şer 'î şerîf vermeğin te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukların bildirub sen ki Edirne Bostancı başısı mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'le görülmeyub mezkûrların bâ-temessük zimmetlerinde olan ol mikdâr guruş hakkı aliverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fi Evaîr Zâ sene [1]204

(H-68)

Gümülcine kazâsı nâ'ibine ve Gümülcine zâbiti voyvodasına hüküm ki;

Saâdat-ı kirâmdan Esseyid Hüseyin rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun Gümülcine kasabası sâkinlerinden mültezîm tâ'ifesinden garb ağası zâde İbrahim dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin iki yüz senesinden berü ber-mûcib senevî altı yüz kırık guruş alacak hakkı olub bi'd-defaât taleb eyledikde dürlü dürlü nezd-i berât ile bervech-i şer' vermekde te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak ve gadr sevdasında olduğun bildirub şer'le görölüb kendüye aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-69)

Hacı oğlu Pazarı nâ'ibine hüküm ki;

Saray-ı cedid âmîremde helvahane ocağı neferâtından Es- Seyid Osman zîde şerefehu gelub bunun iki yüz senesinde li-ecli'l maslaha Hacı oğlu pazarına azîmet ve Hasan cevizci dimekle ma'rûf kimesnenin hânesinde misâfireten sâkin iken mezbûr Hasan havâlisine tâbi Hacı

Hasan demekle 'arîf kimesne ile müttefikan tama' hallerinden nâşî bunun katl-i kasdıyla ahz ve üzerine mevcûd elli yedi aded altun yedi sekiz gurus akçesini hilâf-ı şer 'î şerîf cebren ahz ve bu vecihle gadr-ı külli katl-i sârih eyledilerin bildirub haseki mübâşeretiyle şer'le görölüb kendüye aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum rica etmeğin haseki mübâşeretiyle vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

“ istidlâle hâvi tekrar emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâil-i Zâ [1]205”

(H-70)

Balçık kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Saray-ı cedîd âmîremde Helvahâne ocağı neferatımdan Es-seyid Osman zîde şerefehu rikâb-ı hümayunuma 'arz-ı hâl idüb bunun bâbası Canik sancağında (?) kazâ sâkinlerinden Mehmed Efendi demekle ma'rûf kimesne Balçık kazâsına tâbi Marinköy nâm karyede ikâmet üzere iken fevt olub on bin guruslukdan mütecâviz nukûd emvâl ve eşyâ' ve zimmeti irsen buna intikâl idüb vekîl olunmak îcab etmez iken bu diyâr-ı âherde olmak hasebiyle Balçık kazâsı sâkinlerinden îcâbından serdar Hacı Mehmed Ağa demekle meşhûr kimesne bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf fuzûlî zabt idüb gadr eylediğin ve mezbûrun mahallinde muayyen kesiresi olunmakdan bir dürlü ihkâk-ı hak mümkün olmadığın bildirub mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer' görölüb ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğin mübâşir mâ'rifetiyle vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fi Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-71)

Galata kazâsı mûzafından Marmara nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Hüseyin nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Marmara nâhiyesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Ömer zâde Efendinin oğlu Ahmed Efendi demekle ma'rûf kimesne bin yüz doksan senesinde fevt oldukda ve verâseti bununla kızları Marmarada sâkin Ayşe ve Emine ve Hadiçe nâm hâtûnlara inhisârı lede't tahkik mahallinde verasetini bâ'is ve

hisse-i irsiyesi olan üç bin gurus buna verilmek üzere ba'de'l emlak meblağ-ı mezbûru idare-i verese-i mezbûrelerin vekîlleri olan Marmara sâkininden İbrahim Ağa ve Ali ağa nâm kimesneler bin iki yüz senesinde recebi tarihli meblağ-ı mezbûr idare te'âhüdü meş'ar bir kıt'a mühür temesük ve mûcibince cânib-i şer'den dahi bunun yedine bâ-hüccet-i şer 'iyye dahi i'tâ' olunmuş iken verese-i mezbûrenin vekîlleri olan merkûman İbrahim ve Ali birbirleriyle yek-dil ve müttefiken hilâf-ı şer 'î şerîf mukayyed oldukları meblağ-ı mahkumeye mezkûru mugâyir hüccet-i şer 'iyye ve temessük edâsı te'allul ve muhâlefet ve mezbûrların mahallinde muayyen kesireleri olduğundan ber-vechle ihkâk-ı hak mümkün olmayub mağdûr olduğun bildirub mahallinde şer'le görülüb bundan olan hüccet-i şer'iyye ve temessükleri mûcibince meblağ-ı mahkumeye mezkûr mübâşir mâ'rifetiyle tahsîl ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise merkûmeden İbrahim ve Ali mübâşir mâ'rifetiyle âsitâne-yi âliyyeme ihzâr ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â etdiği için vech-i meşrû'h üzere mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le ru'yet ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise ve yine veresenin vekîlleri İbrahim ve Ali li ecli't-terâfu ' der-i âliyyeme 'aliyyü'l-hâl ihzâr olunmaları bâbında.

Fî Evâhir-i zâ sene [1]204

(H-72)

Edirne mollasına ve Uzuncaâbâd-ı Hasköy nâ'ibine hüküm ki;

Fatma nâm hâtûn gelüb bunun kızı Ayşe nâm hâtûn Uzuncaabad-ı Hasköy kasabası sâkinlerinden Ömer nâm kimesnenin taht-ı nikâhında iken hüsn-ü izdivaç bu makûle kızı mezbûreye bin yüz doksan yedi senesinde tatbik eylediğin mezbûr Ömerin kızı Müslime nâm sagîreye beher mah dörder gurus nafaka takrîriyle taht'el hane büyük vâlidesi mezbûre Fatıma'ya müsellemler olunmağla sagîre-i mezbûrenin nafaka-yı mağdûresinde te'allul icab etmez iken bi'd-defâat taleb eylediğin günden güne avk u te'hîr ile vermeyub mezbûre zimmetinde olub mağdûre olduğu ve bu bâbda da'vâsına fetvâ-yı şerîfesi verildiğin bildirub kâh Edirne kâh Uzuncaabad-ı Hasköy kazâsında mürûr etmek üzere olduğun bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görülmeyub nafaka-yı mağdûresi alıverilub ber-mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'iyye ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

“Yenice Eflakan kâdîsına ve Viran şehir Voyvodasına hüküm ki

Kazâ-yı mezbûr ahâlilerinden Murâd ve Ömer vesâ'ir ahâlilerinden ma'lûm”

“ İş bu karar-ı fermân-ı âli ve karye-i mezbûr a'dâd-ı mahal olunmak. Fî 1213 / [1]204”

(H-73) (bu hüküm geçersizdir)

Rodos ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Hüseyin nâm kimesne gelüb cennetmekân firdevs-i âşîyan gazi Sultan Süleyman Han tâbe serâhunun Rodosa vâki câmi'-i şerîfe 'imâret-i âmîresi evkâfının bin iki yüz dört senesine mahsûben tevliyeti ve kaymakamlığı mütevellîsi tarafından bununla [] nâm kimesnye bâ-temessük ihâle ve taraflarından re'âyâ peder Es-seyid Ömer nâm kimesneye temessüğü inhâyı ve bu bâbda mezbûru bu ana zabt ve kendüde cümle ahâli hoşnud ve hilâf-ı şer'îkimesneye te'addîsi yoğiken vâkf-ı mezbûr mülhakatından Sömbeki adası mütemekkinlerinden İşlodan nâm zimmî vurûd ve birkaç nefer re'âyâsını başta câmi' ve vâkf-ı mezbûra sâbık kaymakam mütevellî Mehmed Ali nâm kimesne mücerred kendü zabt etmek için mütevellî-i vakfı itmâ' itmeleriyle mütevellî-yi mezbûrun 'arz-ı hâl inhâsına mebnî merkûm Ömerin azlini istid'â ve nazar-ı vâkf bâbü'ssadet'üs şerîfe ağası arzıyla merkûm Ömeri gül ve mezbûr Mehmed Ali'nin zabt için emr-i âli ısdar etmeyub gadr eylediğin inhâ ve hakikat-i keyfiyyete der-i âliyyeme 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma tenbîh olundukda Rodos ceziresinde vâki imâm muşârûn-ileyh evkâfı mütevellîsi olan Ahmed zîde mecdühû mukaddemâ Giridi Mustafa Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin ra'îyye fevt-i mezbûr kâim-makâmlığın bin iki yüz dört senesine mahsûben Mehmed Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesneye ihâle etmiş iken merhûm Giridi Mustafa mütevellî-yi mûmâ-ileyhe bundan ism almak olduğu dükkân temessüğüne Tireli Ömer Ağa dimekle meşhûr kimesnenin ismini doldurub sana ihâle etmeğle olunur karz ile nefer-i sekbân eşkiyâsıyla Rodosa varub muşârûn-ileyh vâkfı re'âyâsının dürlü dürlü zulm-u te'addîye eylediği inhâ ve mezbûrenin zulm ve taadîsini men' ü def' i Edirne'den bilâ mücerreb re'âyâ perver cümlelerin râzı ve hoşnud oldukları mezbûr Mehmed Ali'ye tevliye mezbûr kâim-makâmlığı ihâle birle şakî-i mezbûrenin azli ve muhâsebesi ru'yet olunmak emr-i şerîfim sudûrunu ricâsına nazar-ı dikkat olan bâbü'sadet'üs şerîfem ağası Osman Ağa dâme ilmühu arz etmeğin arzı mûcibince mezbûrun azli ve

muhâsebesi ru'yet ve kâim-makâmlık mezbûr mûmâ-ileyh Mehmed Ali'nin 'uhdesine ihâle olunmak bâbında iş bu sene-i mübâreke Evâhir-i Şevval'inde emr-i şerîfim verildiğın mestûr ve mukayyed olmağın mahallinde şer'le ru'yet ve hakikat-ı keyfîyyete der-i âliyyeme i'lâm olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-74)

Eyâlet-i Rumilinde Yenice-i Karasu kâdîsına ve İskeçe Voyvodasına hüküm ki;

Yenice-i Karasu kasabası sâkinlerinden Emine Ana nâm hâtûn gelüb Yenice-i Karasu kazâsına tâbi [] nâm mahalde vâki ma 'lûm'ul hudûd çiftliğın emlâk ve arâzi ve çayıra Yenice-i Karasu sâkinlerinden Dezviye oğlu müslümin dimekle ma'rûf kimesne ile bu ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar olub lâkin mezbûr Müslüman hissesine kanâ'at etmeyub hissesinden ziyâdesine tasarruf idüb gadr eylediğın bildirub hilâf-ı şer-i sâhib-i arz mâ'rifetiyle hisseleri tefrîk ve ta'yîn olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediğın içün sen ki voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin emr yoğ ise mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-75)

Eyâlet-i Rumilide vâki Ergiri Kasrı kâdîsına hüküm ki;

Ergiri Kasrı kazâsına tâbi (?) nâm karye mütemekkinlerinden Dimitri ve Niko ve Kosta evlâdı Lebfo nâm zimmîler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunlar sagîr iken Lebfo nâm zimmî hâlîke oldukda karye-i merkûmede vâki bir bâb mülk menzil ve mülk bağçe ve etrafında iki kıta ma 'lûm'ul vurûd tarlalar bunlara intikâl etmiş iken karye-i merkûm mütemekkinlerinden Koçu nâm zimmî zuhûr ve şiddete sülûk büyük anâmız vâlidenizde iki yüz gurus alacağım vardır ve kâh satun aldım deyu fuzûlî zabt ve menzil-i mezkûrun hümâm üzere yine irs ve gadr eylediğın bâ'arz-ı hâl inhâ ve mesfûr Koçu zimmî istid'â bulunmağla mesfûrdan Dimitri ve Niko ve Kosta evlâdı Lebfo nâm zimmîler meclis-i şer'de merkûm Koçu nâm zimmî muvâcehesinde karye-i merkûmede vâki lede'l- ahâli ve çayırılık ma 'lûm'ul hudûd ve iştirâk

bir bâb mülk-imenzil ve işcâr-ı müsmîre ve gayr-i müsmîreyi mülk-i bağçe bâbımız ---mülk ve tahminen ve on dönüm mikdârı iki kıt'a tarla dahi merkûmede iken tarih-i i'lâmdan oturub sene-i mukaddem anâmımız Sivo nâm nasrâniyye bâbımız mesfûr izin ve icâzetiyle merkûm Koçi nâm zimmînin karye-i merkûmede mütemekkine zevcesi Hiro nâm nâsraniyye daima i(s)ktirâz ve kabz eylediği yüz on beş guruş mukâbilinde zikr olunan mezra' ve bağçe ve tarlaları her ne zaman meblağ-ı merkûmu edâ ider ise yine kendüye redd olunmak şartıyla vekâleten bey' ve tefvîz ---idi hâlâ bâbımız mersûm Libfo hâlik olub zikr olunan mezra' ve bağçe zevcesi mersûm Sivo nâsraniyye ile bize ve ---nâsraniyyeye mevrûs ve mar'uz-zikr tarlalalar dahi bize intikâl idüb lâkin hâlâ mersûm Hiro nâsraniyyenin zabt ve tasarrufunda ve merkûm Koçi zimmî mücerred Hiro nâsraniyyenin zevci olmağla zevcesi merkûmenin --- meblağ-ı mezkûr yüz on beş guruş yedimizden ahz ile zikr olunan mezra' ve bağçe ve tarlalalar zevcesi mersûmenin kendüye teslîmi için hâlâ karye-i merkûmeler mütemekkinlerinden olub tarafından zevci mersûm Koçi zimmînin vekâleti yoğiken husûsa mezkûrda hısm-ı şer-i olmamağla med'uvun merkûmdan hısımları mesfûrdan da'vâ-yı mezkûreleri meşrû'ları olduğundan mâ-'adâ husûs-u mezkûr mahalde olur mevaddan olmağla med'uvun merkûmdan hisseleri nâsraniyye-i mersûme ile mahallinde terâfu ' şer '-i şerîf olmak üzere yedlerine bir kıt'a emr-i şerîf verilmesi için bi'l fi'il Rum ili kâdî-'askerî Mustafa dâme mecdühû i'lâm etmeğin i'lâmı mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-76)

Keşan kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Bostani Bıçka demekle ma'rûf kimesne rikâb-ı humâyûnuma gelüb bunun kazâ-yı mezbûreye tâbi Kızkaban nâm karye mütemekkinlerinden Toma ve Dmitraki ve Yerandakıl ve Yenaki ve Tayrande ve Tatar vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî zimmîlerin zimmetlerinde birbirlerinin kefâletiyle bin yüz doksan sekiz senesinden berü cihet-i karz-ı şer'den bâ-temessük beş yüz yetmiş beş guruş alacak hakkı olmağla meblağ-ı mezbûrun defâatle taleb olmak murâd eylediğin mesfûrdan hilâf-ı şer 'î şerîfeden der-i âliyyeme vech ile edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında oldukların bildirub mahallinde şer'le görölüb mesfûrdan zimmetlerine bâ-temessük ol mikdâr guruş olacak hakkı alıverüb hilâf-ı şer'î şerîfe te'allul ve muhâlefet etdirilmeyub icrâ-yı şer -i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğin ecilden mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

“takdîm olunduğu vecihle tebdîl olunmuştur. Tekrar tertîb olunmuştur. Fî Evâhir-i C sene [1]205”

(H-77)

Edirne Mollasına ve Edirne Bostancıbaşısına hüküm ki;

Şerîfe Ayşe nâm hâtûn gelub bunun zevci Osman nâm kimesne on dokuz ay mukaddem mahrûse-i Edirne'ye azîmet te'ehhül birle bunun taht-ı nikâhından tard ve boş kâğıdı irsâl ve mezbûrun mezbûreden ru'yet nâmında bir hibe kurbunun beher mah hüccet-i şer'î ile takrîr olunman yüz para nafaka ve mezbûrenin nikâhından sana celb-i mecmû mezkûrun zimmetinde doksan yedi gurus yirmi para alacak hakkı olub defâatle taleb olmak murâd eylediğin vermeğin te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduğun bildirilub mübâşir mâ'rifetiyle li'eclit-terâfu ' der-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mübâşir mâ'rifetiyle der-i âliyyeme ihzâr için.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204**(H-78)**

Yenişehir-i Fener kâdisına hüküm ki;

Sultan ve Rahime ve Ayşe ve Asiye nâm hâtûnlar gelüb mezbûre Sultanın oğlu ve mezbûrenin karındaşları Kurşunlu kazâsına tâbi Nasr nâm karye sâkinlerinden Elha Mehmed bin Hamid nâm kimesne Yenişehir-i Fener kazâsında fevt oldukda terekesi irsen bunlar ile zevcesi [] nâm hâtûna intikâl idüb îcabında vekîl olunmak îcab etmez iken Yenişehir-i Fener kazâsı sâkinlerinden ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler bin iki yüz senesinde fuzûlî ve tagalluben zabt ve gadr eylediklerin ve taraflarından Mehmed Memiş nâm kimesneyi vekîl eylediklerin bildirub şer' görülmeyub vekîlleri merkûme alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediğin ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]204

(H-79)

Mora ceziresinde Mezistire kâdısına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Afşu Kartal nâm karye mütemekkinlerinden Matle ve Şeriki Yanni nâm zimmîler gelüb Cemile Hanım nâm hâtûn karye-i mezbûrede vâki mülkiyet üzere mudâfa'a olduğu üç aded çift damı ve bin aded dut işcârlarıyla müştemil ma 'lûm'ul hudûd çiftlik ta'bîr olunur bir bâb mezra'yla yine kazâ-yı mezbûra tâbi Marina nâm karyede kâin yüz elli aded zeytun ve dud işcârlarıyla müştemil ma 'lûm'ul hudûd bir kıt'a bağçesi üç yüz guruş mukâbelesinde iş bu sene-i mübâreke huzûr-ı şer'de bunlara bey' para kat'i ile bey' ve teslîm ve bunlar dahi teslîm ve kabl ve yedlerine verilen hüccet-i şer 'iyye mûcibince zabt etmek murâd eylediklerine dahl olunmak icab etmez iken mezbûre tarafından ben--aldım deyu karye-i mezbûrede sâkin bazı mutegallibe ile müttefiken hilâf-ı şer 'î şerîf mugâyir hüccet-i şer 'iyye fuzûlî müdâhale ve zuhûr ile muhâlefet eylediklerin bildirub hüccet-i şer 'iyye mûcibince 'amel olunub mezbûrların hilâf-ı şer 'î şerîf ol vecihle vâki olan müdâhaleleri men' ü def' ve mülk-i iştirâları olan sâlif'üz-zikr menzîl ve bağçeyi yedlerinde olan hüccet-i şer 'iyye mûcibince kendülere zabt etdirilmek bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediğin ecilden mahallinde şer'le görülmek bâbında yazıldı.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]204

(H-80)

Mezistire kâdısına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûreye vâki Afşu Kartal nâm karye mütemekkinlerinden Matle ve Şarki Yanni nâm zimmîler gelub arâzi tasarruf eylediklerinde Cemile Hanım nâm hâtûn mutasarrıf olduğu karye-i mezbûre toprağında vâki ma 'lûm'ul hudûd tarlalarını hakk-ı tasarrufda zevcesi ve sâhib-i 'arz mâ'rifetiyle bâ-hüccet-i şer 'iyye iş bu sene-i mübâreke bunlara yüz guruş mukâbelesine ferağ ve tefvîz ve bunlar diğer bazı ve kabul ve yedlerine verilen sâhib-i arz temessüğü müdâhale zabt ve zirâat itmek medâr eyledikleri icabında dahl olunmak icab etmez iken yine karye-i mezbûre toprağında ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler hilâf-ı kânûn zımnında müdâhale ve zabtlarına muhâlefet eylediklerin bildirub mezbûrenin hilâf-ı kânûn ol vecihle zâhir olan müdâhale ve te'addileri men' ü def' ve ol yerler yedlerinde olan sâhib-i arz temessüğü mûcibince zabt ve zirâat etdirilmek bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediğin ecilden kânûn üzere 'amel olunmak bâbında yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-81)

Çekmece-i Kebir nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Mehmed nâm kimesne gelub nâhiye-i mezbûreye vâki Saluha nâm karye sâkinlerinden Seyid Ahmed nâm kimesne tasarrufunda olan koyun vesâ'ir davarları muhakkem zabt etmeyub bunun karye-i merkûme toprağında vâki tasarrufunda olan tarlasında – olmuş gerek tereke vesâ'ir mevrû'âtı arasına salıverüb yedirub beklenub külli zarar ve ziyan etdikleri ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub mezbûrun hilâf-ı kânûn ol vecihle olan te'addîsi men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir Zâ sene [1]204

(H-82)

İnöz ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Sivorika ve Komanaki nâm zimmîler gelüb bunlar kimesneden deyn ve kefâletleri yoğiken Dimitraki karındaşı Mihael nâm zimmîler zuhûr siz ve mukaddemâ karınıza şiddet iderim deyu ve gadr etmiş idiniz tüccârınızda bizi şiddet ider deyu bunlar mesfûrları şiddet etmiş değil iken hilâf-ı şer'î şerîfeye te'addî ve rencîdeden hali olmadıkların ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bî-mûcib mesfûrların hilâf-ı şer'î şerîfe ol vecihle olan müdâhale ve te'addî men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

“ derkenârı mûcibince âher husun me'mûr mübâreşetiyle i'lâm yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı R [1]205.

(H-83)

Mora Vâlisi vezîre ve Halomiç nâm-ı diğeri ---kâdîsına hüküm ki;

Loça Bahor ve Avram nâm Yahudiler rikâb-ı humâyûnuma gelüb bunların bâbaları hanım nâm yahudinin Gaston kasabası sâkinlerinden çavuci oğlu El-hâc Hüseyin ve Seyid Hasan nâm kimesneler zimmetlerine bin üç doksan senesinden berü dört bin gurus alacak hakkını kab'l el ahz mürd oldukda meblağ-ı mezbûr irsen bunlara intikâl idüb bunlar dahi ba'de'l verese taleb eylediğın vermekde ve te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduklarına ve taraflarından -voyvodası Mustafa nâm kimesneyi vekîl eylediklerin bildirub sen ki müşârün-ileyhsin mahallinde şer' görölüb bâbaları mürd-ü mesfûrun müntakıl mezkûrları zimmetlerinde olan ol mikdâr gurusun hakları alıverilub bervech-i meşrû' nakl ve muhâlefet etdirmeyub icrâ-yı şer ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ etmeğın sen ki vezîr müşârün-ileyhsin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

“iş bu emr-i âli lede'l-vusûl müşârün-ileyh tarafından ta'yîn olunan mübâşir ile mahallinde müddei-i merkûmu lede'l irsâl ve terâfû' şer'î olduklarına sene-i mezkûrede ber mugâyir başda bir cem'ini tamamen tahsîl olunmak mezkûr mütevellîsine tamamen teslim olub zimmîlerinde bir nesne olduğı ve bundan akdem ---def'a dahi bir nesne evâmîr-i âliyyeme ısdar-ı tenbîhe şer'an bir nesne lâzım gelmediğı---yedlerinde mevcûd ---mütevellî-i merkûmun inhâsı---olduğunu tatbik müşârün-ileyhin mektûbunun ve Resmo kâdîsının i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh ve i'lâm etmek için yazılmıştır.”

(H-84)

Kandiye muhâfızı vezîre ve Resmo nâ'ibine hüküm ki;

Girid ceziresinde Resmo sancağı muzâfatından Milopotamu nâhiyesinde ashâb-ı hayratdan vezîr-i a'zam müteveffâ Fazıl Ahmed Paşa'nın vâkfı olan mugâyir tevâbi' karyelerinin sâbika kâim-makâm mütevellîsi olan İbrahim bin Ahmed nâm kimesne İstanbul'da meclis-i şer'de karye-i mezbûre re'âyâsından Yorgi [] nâm zimmîler mahzarlarında salif'üz-zikr ma'âş ve tevâbi' karyeleri topraklarında tasarruflarında olan zeytun işcârı bin doksan dokuz senesinde hâsıl olan zeytundan taraf-ı vâkfa âid olan a'şârdan altı bin yüz murûr zeytun 'öşrû olan karye-i mezbûre re'âyâlarının mesfûrdan ile ma 'lûm'ul-esâmî yüz on nefer re'âyâ

zimetlerinde kalub muhâlefet eylediklerine binâ'en bundan akdem sâdır olan emr-i âli mahalline lede'l vurûd Resmo nâ'ibi huzûrunda re'âyâ-yı mersûm ile Resmo ve vesâ'irleri hazır oldukları halde terâfu' şer' olduğundan her birilerinin zimetlerinde ikrârları mûciblerince cem'an altı bin yüz murûr-u zeytun 'öşrü bâkî kalub sana edâ ve teslîm iderler deyu te'âhüd eyledikleri mûmâ-ileyh der-i âliyyeme i'lâm eylediğin i'lâmı ve ikrâr ve te'âhüdleri mûciblerince zimetlerinde bâ'is ve mütehakkık olan altı bin yüz murûr-u zeytunun tahsîli bâbında yedine fermân-ı âli i'tâ' olunmağla binâ'en— mesfûre zimetlerinde olan 'öşre bâdî mukasemeleri bana aliverilmek matlûbdur deyu ettiği da'vâsında re'âyâ-yı mesfûr istintâk olundukda hâsıl olan zeytun 'öşrünü cem'an edâ eylerin deyu nâ'ib-i mûmâ-ileyhin huzûrunda terâfu' ve ikrârlarını ahkâm etmeleriyle mâ-'adâ merkûm bu taraftan olan re'âyâ-yı mesfûrun her birilerinin zimetinde ne mikdâr 'öşr baki kaldığı defterim olubda olmağla ma'lûm diğer bu beyân ile--- mahallinde terâfu' şer-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rumili kâdî-'askerî Yusuf tarafından mukaddemâ i'lâm ve vâkf-i mezbûrun kaydı defter-i hâkanîde olub karye-i mezbûr toprağı tasarruflarında zeytun eşcârı oldukların hâsıl olan zeytunların 'öşr ve mu'allel yedide bir harac-ı mukasemeleri cânib-i vâkf için aliverilmek bâbında bin iki yüz bir senesi Evâil-i rebî'u'l-evvelinde sâdır olan emr-i âli mahalline lede'l vurûd olur ve cümle muvâcehesinde ---oldukda re'âyâ-yı vâkf-ı mezbûr bâkî kalan bin yüz murûr-u zeytun tamamen kâim-makâm mütevellî-i merkûm edâ ider deyu her birileri ikrâr-ı te'âhüd eylediklerine binân kâim-makâm mütevellî-i merkûm zimmî beher murûr-u zeytunun fi'âtı yüz kırk pareden taleb eylediği edâda muhâlefet eyledikleri bulunan Kandiye'ye i'lâm oldukda kırk paresinde ve beher murûr-u zeytin yüz pareye olmak üzere – re'âyâ ve fukarâ' tahsîl olunmak için mübâşir ta'yin olunmuşiken bazı mesfûrun tahrikiyle edâda muhâlefet eylediklerini i'lâm ve inhâ olundukda mukaddemâ sâdır olan emr-i âli ve muktezâ-yı defter-i hâkânî ve kânûn üzere 'amel olunmak için Yusuf i'lâmıyla sene-i mezbûrede Evâsıt-ı Ramazan'ında emr-i şerîfim verildiği kâdî-'asker-i muşârûn-ileyhin i'lâmı mûcibince 'amel olunmak bâbında bin iki yüz senesi Evâhir-i şevvâlinde emr-i âli sâdır olmuşiken re'âyâ-yı mesfûr Yorgi ve Amarir [] nâm zimmînin (üzeri çizili) eylediği yirmi nefer zimmîyle ile yek-dil ve---itmâ birle ber takrîb ahz eyledikleri hüccet ve i'lâma – ve re'âyâ-yı mersûmdan zimetlerine bâ'is ve mutehakkık olan ol mikdâr murûr-u zeytun 'öşrü fi'âtını hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir emr-i âli vermeğin te'allul ve muhâlefet ve ihkâk-ı hak ve tenfiz emr-i âli mümkün olmayub mağdûr olduğu ve bu bâbda da'vâsına muvaffak şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin merkûm İbrahim rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği 'arz-ı hâl inhâ ve mukaddemâ sâdır olan emr-i âli mûcibince şer'le görülüb icrâ-yı şer 'îve ihkâk-ı hak olunmak bâbında müceddeden emr-i şerîfim

sudûrunu istid'â ve ber-vech-i muharrer tarih-i mezbûr verilen emrin kaydı irâde-i humâyûnumda olduğundan imrar-ı mezbûru rikâb-ı müstetâbımda ısdâr hilâfına emr yoğise mukaddemâ sâdır olan emr-i âli mûcibince mahallinde şer 'le görölmek bâbında bin iki yüz dört senesinde Evâsıt-ı cemâziyelevvelinde sen ki muhâfız-ı muşârûn-ileyhsin sana hitâben bir kıt'a ve vâkf-ı mezbûr sâbık kâim-makâm mütevellîsi olan İbrahim bin Mehmed meclis-i şer'e ihzâr etdirdiği bâlâda mestûr ve esâmî ve re'âyâ muvâcehelerinde re'âyâ-yı merkûmenin tasarrufunda oldukları zeytun 'öşrü ve defter-i ma'rûf beş yüz on nefer re'âyâ zimmetlerinde bâkî kalub mukaddemâ bâ-fermân-ı âli Resmo mahkemesinde ba'de'l terâfu 'ol mikdâr zeytun 'öşrü zimmetlerinde bâkî kaldığı fi'âtı ve her birilerinin ikrâr---te'âhüd etmişleriken edâ etmeyub âsîtaneyi âliyyeme azîmet ve hilâf-ı inhâ 'arz-ı hâle cesâret murâfa'a-yı şer-i olundukda te'âhüd ve ikrârı inkâr idüb a'şâr-ı mezkûre defterleri bâbında mevcûd olmadığından her birinin zimmetinde ne mikdâr alacağı ta'yîn ve beyân olunmadığından mahalline – ve beyân olunmak üzere emr-i âli sâdır olup lâkin defter mevcûd olmayub ve şâhânelerim Resmodan mahkemeye su'âl olup ber-mûcib-i şer'-iyyesi edâ olunmak matlûbdur deyu ba'de'l-da'vâ ve'l istintâk re'âyâ-yı mesfûrdan cevâblarında mezbûr ile bundan akdem Resmo'da murafa'a –yı şer'i olduğuda ihâle etdirdiği emr-i âliyi ibrâz idüb ---olundukda muhâzaratınızdan lâazım gelen'öşrden ve sekizde bâkî 'öşr kalmışdır deyu tasaddî eylediği da'vâsına ba'de'l istihâl ızhar ve 'amel etmekle bi-vech-i mu'arîzadan men' birle cânib-i şer'den verilen hüccet-i şer 'iyyeyi ibrâz ve tasarrufdan hüccet ve def'a – ber vech-i şer zâhir olan mu'âraza ve müdâhale olunduğu tatbîk Kandiye kâdîsı i'lâm eylediği ecilden---i'lâm verilen emrin kaydı balâsına şer –i verilub i'lâmı mahal-i meş'ar iki yüz üç senesi Evâhîr-i Şabanında dâhi bir kıt'â evâmîr-i âliyyem sâdır olmuşiken usûlune merkûm İbrahimin rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği iki kıt'a 'arz-ı hâlde defter-i hâkanî ve kâdî-'askerî muşârûn-ileyhin i'lâmı mûcibince sâdır olan emr-i şerîfim tenfîz ve icrâ olunmadığına bundan adem lede'l inhâ mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcib 'amel olunmak bâbında sen ki vezîr-i muşârûn-ileyh mûmâ-ileyhimsin tarafınıza hitâben ber-vech-i meşruh emr-i şerîfim sâdır olmuşiken re'âyâ-yı mesfûrdan---i'tâ''at birle hâvalilerine tâbi Kandiye kâdîsı ile itmâ' oldukları üzere ahz eyledikleri i'lâma mebnî emr-i âli ısdarıyla i'tâ'---eyledikleri ve bu bâbda da'vâsına mutâbık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin inhâ ve mukaddemâ ber mûcib defter-i hâkanîye sâdır olan emr-i âli ve fetvâ-yı şerîfe mûcibince re'âyâ-yı mesfûreden ile mahallinde terâfu ' şer-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında müceddeden emr-i şerîf sudûrunu istid'â ve divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda ber-minvâl-i muharrer—merkûmede evâmîr-i şerîfe verildiği mestûr ve mukayyed husûs-u mezbûr zeytûn (silik) ber-vech-i muharrer mahkemeye emr-i şerîfim sâdır olup lâkin merkûm İbrahim'in

murâfa'a olan istimâ'sı muvaffik evâmir olduğu sudûrunda ibtâl-i hak ve gayr-i mûcib hâlâtından olmadığından istidâ'sına mebnî sâdır olan emr-i şerîfim ve yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcibince ancak mahallinde hakkında vecihle ma'rifet-i şer'le ru'yet ve her isbât ihkâk-ı hak ve keyfiyyet olub Müslüman(?) der-i âliyyeme 'arz-ı hâl ve i'lâma mubâderet olunmak için müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ rikâb-ı humâyûnumda re'îsu'l-kuttâbım olan Mehmed Raşid dâme mecdühûya i'lâm eylediğin i'lâmı mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

“mahallinde ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzârı i'lâm olunmak için yazılmıştır. **Fî Evâil-i Zâ sene [1]205”**

(H-85)

Hanya muhâfızı vezîre ve Hanya kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Rasim ve Hasan nâm kimesneler ile kazâ sükkânları Zahide nâm hâtûn gelüb bunların vâlideleri [] nâm hâtûn mukaddemâ fevt oldukda Hanya kazâsında kâin çiftlik emlâkı irs-i şer'le bunlara intikâl idüb lâkin bunlar olundukda sagîr olduklarından kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne zabt ve anlar dahi –bâliğ ve taleb eylediğin birle tereke vâlidenizin zevci İbrahim nâm kimesne ---imâm---zaman-ı mürûr eyledi deyu bi-vech-i şer'î ve bu bâbda muhâlefet ve gadra cesâret etdirilmek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verildiğin bilub mahallinde şer'le görülüb ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer'le ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğin ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-86)

Malkara kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Mutavattın Gazi Sinan Paşa nâm sahib'ül hayrın Malkara kazâsında bînâ ve ihyâ eylediği câmi'-i şerîfi vâkfının kâim-makâm mütevellîsi olan Hasan Paşa zâde Hüseyin zîde kadruhû gelüb vâkf-ı muşârün-ileyh vâkfiye-i mâmul bâhâsından mukayyed musakkafâtından Malkara

kazâsı mahallatından Saray mahallesine toprağında kâim taraf-ı vâkfdan bil-îcareteyn tasarruf olagelen ma 'lûm'ul hudûd bir bâb vâkf-ı menzilin tamîr ve --- müceddeden ihdâs olunan para her ne ise vâkfa edâ olmak üzere yirmi seneden mütecâviz bi'l îcareteyn vâkfiye üzere mutasarrıf olan kazâ-yı mezbûre sükkânlarından Çavuşzâde Seyid Mustafa Ağa dimekle ma'rûf kimesne mukaddemâ fevt oldukda hakk-ı tasarrufu kızı Emine nâm hatun alacağı bâid ve kızı Fatma nâm hâtûna intikâl-i âli ile lede'l intikâl taraf-ı vâkıfdan tasarrufuna on birle/bin edâ iderler iken mezbûr Fatma dahi doksan bin senesinde müteveffâ oldukda menzil-i mezbûr sulb-i sagîr oğlu Seyid Ahmede intikâl idüb defter-i vâkfa intikâl lede'l kaydını mezbûreden beru ber-vech-i muharrer vâkfiyede üzere zabt olunagelub ber-vechle müdâhale îcab etmez iken sagîr-i mezbûrenin bâ- hüccet-i şer 'iyye vasîsi olan kazâ-yı mezbûrede sâbık Seyid Ahmed Çelebi dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve menzil-i mezbûrenin mülk olmağla mülkiyet üzere zabt vasî-yi mezbûrun zarûriyet ve nafakasışûn fûrûht iderum deyu fuzûlî müdâhale ve lede'l vâki menzil-i mezbûrun cem' gafîr-i Müslüman şahadetleriyle ve vakf-ı nâ'ibe ve hükm-i şer-i olmak olmağla vasîyen mezbûrun bi-vech-i şer'îmu'ârazasına men' olduğu hâvî taraf-ı vâkf-ı şerîfe cânib-i şer-iden hüccet-i şer 'iyye dahi i'tâ' olmuşiken vasî-yi mezbûrun bir dürlü mücab olmayub mugâyir hüccet-i şer 'iyye ve vâkfiye-i ma'mulun bâhâya muhâlif beyine olduğu müdâhale vâkf-ı şerîfe gadr sevdasında olduğun bildirub mahallinde şer'le görölub vâkfiye-i ma'mul bâhâ ve hüccet-i şer 'iyye müciblerince 'amel olunub mezbûrun hilâf-ı şer'îşerîfe ve mugâyir hüccet-i şer 'iyye ve vâkfiye-i ma'mul bâhâ olvecihle zâhir olan müdâhale ve mu'ârazasına men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

“İş bu emr-i âli mantûkunca hâlâ vâkf-ı mezbûr kâim-makâmı tarafından vekili El-hâc Ahmed Efendi meclis-i şer'de merkûm Ömer'in muhâsebesine ru'yet oldukda ber-mûcib defter zimmetinde olan mal vâkf-ı vekîl merkûm a teslîm etdirilub umûr-u vâkfa dâ'ir her yerleri âherin zimmetli –alakaları müş'ar –hüccet-i şer'iyye tarafına i'tâ' ve her vecihle vâkf-ı mezbûr re'âyası mezbûr Ömer'in penç-i mühründen tahlîs ve –olduklarını mukaddemâ i'lâm-ı şer 'iyye inhâ ve'l istid'â merkûm Ömer envâi'hilesinin nihâyeti olmayub hatta bundan iki mah mukaddem kendü hâliyle bir kıt'a i'lâm tahrîr iken—hilesi kırk nefer sekbân eşkiyâ'sıyla mahkemeye vârid ve cebren ve kerhen temhîd etdirub 'amel ve i'tibâr olunmasına ve husûsu bu esnâda dahi evâmir-i âliyyeye 'adem-i itâ'at birle ziyâde hilesinden sefneye âkil ve firar etmeğle bundan böyle kerhen temhîd etdirdiği.”

(H-87)

Rodos ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Bâbü'ssadet'üs şerîfem ağası nezâretinde âsûde oldukdan Rodos ceziyesinde vâki merhûm Sultan Süleyman Han tâbe serâhu evkâfının mütevellîsi Ahmed zîde mecdühûnun rikâb-ı müstetâbıma takdîm eylediği bir kıt'a 'arz-ı hâlinde tevliye-yi mezbûr kâim-makâmlığı bundan akdem Giridli Mustafa nâm kimesnenin rizâ'sıyla bin iki yüz dört senesine mahsûben Mehmed Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesne tarafına ihâle eyledikden sonra merkûm Giridli Mustafa mütevellî mûmâ-ileyh bundan ismi alacak olduğu vekâlet temessüğüne Tireli Ömer nâm kimesnenin ismi tahrîr ve ana ihâle etmeğe olduğu kırk elli nefer sekbân eşkıyâ'sıyla Rodos'a varub vâkf-ı mezbûr re'âyâlarına dürlü dürlü zulm ve te'addîsinden cümlesi perâkende ve perişan ve ehl-i mürtezika vazîfelerinin kat'i ve 'imâret-i âmîresinin umûr --- ve fukarâ' izmihlâlîne bâ'is ve bâdî olmağla re'âyâ fukarâ'sının halleri ve diğer gûn etdiğin mukaddemâ inhâ ve zulm ve te'addîsinin def'ni istid'â etmeleriyle tahrîb ve otlak ve re'âyâ birer cümlelerin ve razı oldukları mezbûr Mehmet Ali zîde kadruhûya kâim-makâmlık mezbûr ihâle ve sâbık merkûmun muhâsebesi ru'yet olunmak üzere mütevellî-i mûmâ-ileyh bundan akdem nazar-ı vâkf-ı mezbûr bâbü's sa'âdet-üs şerîfem ağası tarafından istirhâm eyledikde şakî-i merkûm azl ve muhâsebesi ru'yet ve kâim-makâmlık mezkûr mûmâ-ileyh Mehmed Ali 'uhdesinde ihâle olunmak üzere ağa-yı mûmâ-ileyhin 'arızı mûcibince iki yüz dört senesi Evâhir-i şevvâl'inde emr-i şerîfim sâdır olmuşiken merkûm Ömer – cümlesinden nâşî birle husûsa mezbûrun isti'lâm hâvi istilâm emr-i şerîfi ısdar etdirdim deyu kâim-makâm-ı mûmâ-ileyhin vâkf-ı mezbûru zabtına muhâlefet eylediği tahrîr ve inhâ ve merkûmun ısdar etdirdiği emrin kaydı ref' ve terkîn ve zabtına müdâhale olunmamak üzere mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince hükm-i humâyûnum ricâ ve divân-ı humâyûmda taht-ı muhâfız ahkâm kapudanı buyurdukda ber-vech-i muharrer tarih-i mezbûrda emr-i şerîfim ve verildiği mukayyed olduğuna binâ'en mezkûr Hasan'ın olduğu isti'lâm-ı emrinin kaydı terkîn olunub mukaddemâ sâdır olan emri şerîfim mûcibince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mezkûr Hasan'ın olduğu isti'lâm emrinin kaydı ref' terkîn olduğu ve kâim-makâmlıktan merkûm Ömer'in azl olunduğu ma'lûmun oldukda mebnî ba'de kaydı terkîn olunan irâde mebnî kâim-makâmlık mezkûrun zabtına mezbûr Hüseyin ve Ömere müdâhale ve te'arruz etdirmeyub mezbûr Ömerin müddet-i zabtında mechûl vâkfdan me'hûz ve mukayyed imdi senin mübâşeretinden müfredât defteri tatbîk olduğu vecihle kemâl-i hak da'vâ üzere mâ'rifet-i şer'le muhâsebesi ru'yet ve zimmetinde her ne bâ'is olur ise taraf-ı vâkf içün hâlâ kâim-makâm nasb olunan mûmâ-ileyhin Mehmed Ali'ye hükm idüb alıverilub

mukaddemâ ve hakk-ı müşereffiniz sudûr iden emr-i âliye mugâyir vaz' u hareketini mubâderet ve mucânib etmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

“i'lâm vesâ'ir mehâzir ibrâz ider ise musâ'ade buyrulmayub 'âdet-i mustemiresi oldundugundan 'arz-ı nefsâniyyesi men'i buyrulub cümlelerin hoşnûd ve râzı olundukları Mehmed Ali Ağa üzerinde kalkan –ve cemâ'atine leffen ilgâ buyrulub ---olunmaları Rodos na'ibinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 9 S sene [1]205”

“derkenârı mûcibince tekrâr yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205”

(H-88)

İştib kâdisına ve Rumili kâim-makâmı [] zîde mecdühûya hüküm ki;

Hacegân-ı divan-ı humâyûnumdan Abdullah zîde mecdühûnun rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği 'arz-ı hâlinde yine hacegân-ı divan-ı humâyûnumdan ruznâmçeci ol sâbık El-hâc Selim Efendinin bâ-berât-ı âlişan mutasarrıf olduğu ze'âmetinin bin iki yüz üç senesine mahsûben bâ-iltizâmından İştib sâkinlerinden Koruk Mehmed Ağa zâde dimekle ma'rûf Süleyman nâm kimesne zimmetinde bâ-mikdâr gayr ez-teslîm yedi yüz gurus alacak hakkı olup kabl'el- ahz bununla terekesinden ezyed görüldüğü halde pederi mûmâ-ileyh iş bu sene-i mübâreke fevt olup ze'âmet-i mezbûrun iltizâmından gayr-ı ez-teslîm mezbûr Süleyman'ın zimmetinde bâki kalan meblağ-ı mezbûr ayrıca irsen oğlu mûmâ-ileyhe intikâl idüb lâkin meblağ-ı mezbûr pederi müteveffâ-yı mezbûrun zimmetine edâ olunacağı mukaddemâ inhâ ve siz ki mevlânâ-yı Rumili kâim-makâmı mûmâ-ileyhsiz mezbûrun zimmetinde olan bâ-temessük ol mikdâr gurus hakkı kendüsünden veyâhûd edâsına kefil-i ihâle olan yine İştib sükkânından me'mûra edâ ve teslîm etdirilmek bâbında sana hitâben emr-i şerîfim lede'l istid'â vech-i meşrû'h üzere şer'le görülmek bâbında sana hitâben iş bu sene-i mübâreke evâsıt-ı cemâziyelâhîrinde sâdır olan emr-i şerîfim infâz ve icrâ olunmadığın inhâ ve siz ki mevlânâ-yı kâim-makâm mûmâ-ileyhsiz mâ'rifetiniz ve âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince size hitâben müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrû'h üzere tarihim mezbûrda emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın siz ki mevlânâ-yı kâim-makâm mûmâ-ileyhsiz mâ'rifetiniz

ve âher husûsa me'mûr-u mübâşir mâ'rifetyle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

“mübâşir mâ'rifetyle mahallinde ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise ihzârçün fermân Han sâbık Şehnaz Giray Hana hitâben emr yazılmıştır. Fî Evâil-i Z sene [1]204”

(H-89)

Vize nâ'ibine hüküm ki;

Nezâret-i şeyhu'l-islâmdan ihâle olan evkâfdan müteveffâ İskender Paşa vâkfinin bâ-berât-ı iştirâk mütevellîleri olan [] zîde kadruhû ile vâlidesi Ayşe Hanım zîde salâhu gelub vâkf-ı merkûm karyelerinden Vize kazâsına vâki [] nâm karyeden bin iki yüz senesinde hâsıl olagelub der-anbar olunmasıçün üç bin guruşlukdan mütecâviz mahsûl-u vâkfda âherin alakası yoğiken Vize kazâsı sâkinlerinden Mansur nâm kimesnin mütegallibe istinâdı olmak hasebiyle zıkr olunan mahsûl vâkfı tagalluben zabt etmeğle bi't-tevliye taleb olundukda vermeyub taraf-ı vâkfa gadr-ı külli sevdasında olduğu ve mezbûr-u mütegallibeden olmağla ve mahallinde ber-vechile mukâvemete iktidârları olmadığı inhâ ve hallerine zevci mezbûr Mansur li-ecli't terâfu' ve ihkâk âsîtâne-yi âlîyyeme mübâşir mâ'rifetyle ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri içün mübâşir mâ'rifetyle li'ecli't terâfu' ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-90)

Yenişehir-i Fener mollasına hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin müftüzâde Ömer zîde fezâileyhsin rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub fi'l hâsıl Yenişehir-i Fener mahallatından Hüsam hoca mahallesi sâkinelerinden olub hâlâ âsîtâne-yi âlîyyemde Paşa kapusu kurbundan sâkine Hadiçe nâm hâtûn Yenişehir-i Fener kazâsına tâbi Hacılar nâm karyede kâin ma 'lûm'ul hudûd bir bâb çiftlik emvâline bâ-hüccet ve 'arâzisine dahi ---sâhib-i 'arz bâbası Hasan ağa ve abisi Süleyman ağa demekle ma'rûf kimesne bi'l-iştirâk mutasarrıflar iken bin yüz yetmiş sekiz

senesinde bâbası merkûm fevt oldukda oğlu olmayub bu dahi sagîre olunmağla ve vâlidesi bil' vesâyâ çiftlik-i mezbûr 'arâzisinden bâbasının hissesini bunun için sâhib-i arzdan resmi tapu ile aldıktan sonra abisi dahi oğlu ve kızı vesâ'ir tapu ashâbından kimesnesi olmadığı halde mute'âkiben fevt olmağla çiftlik-i mezbûr arâzisinden hissesi tapuya müstahak oldukda müşterek olduğu i'tibârıyla hisse-i arâzi-i mezbûreyi dahi vâlidesi bunun için olunmak üzere iken îcâbında Yenişehir-i Fenerde sâkin Bezirgân Paşa zâde El-hâc Halil Ağa dimekle ma'rûf kimesne hilâf-ı kânûn olmuş olunmağla vâlidesi mezbûre bil'a vesâyâsına mezbûrede ba'de'l dâ'vâ hükm ve hüccet ve sâhib-i arz dahi temessük i'tâ' verilen tapu temessüğü mûcibince sene-i mezbûreden beru beher sene zabt ve zirâat 'öşr ve resmin ve sâhib-i 'arza edâ idüb bervecihle müdâhale îcab etmeyub ve bu makûle evvel sene murûr iden arâzi da'vâsında istimâ memnû'iken mezbûr Halil ve zuhûr resminden merkûmeden ma'lûm umumen müteveffâ-yı mezbûrun hisse-i arâzisini ben almışdım deyu hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve te'addîdien olduğun mukaddemâ 'arz-ı hâl inhâ ve hilâf-ı kânûn ol vecihle zâhir olunan müdâhalesi men' ü def' olunmak için âher husûsa me'mûr-u mübâşir mâ'rifetiyle kânûn üzere 'amel olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu lede' istid'â âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle kânûn üzere 'amel olunmak için iş bu sene-i mübâreke Evâil-i Safer'inde sâdir olan emr-i şerîfim âher husûsa me'mûr-u mübâşeretiyle mahalline lede'l vurûd mezbûr celb-i meclis-i şer'e ihzâr ve mezbûre Hadiçenin bâ-hüccet-i şer 'iyye zat-ı mezbûr mâ'rifet-i şer'le Ali bin Ahmed ve İsmail Ağa bin Mehmed şehâdetleriyle vekîli olduğu bâbında ve vasîyetine hükm -ü şer'-i alacak olan El-hâc İsmail bin Ali nâm kimesne mezbûr Halil mehâzirinden Yenişehir-i Fener kazâsına tâbi Hacılar nâm karye toprağında ma 'lûm'ul hudûd bir bâb çiftlik emlâkına bâ-hüccet-i şer 'iyye ve arâzisine-sâhib-i arz müvekkilem mezbûrenin bâbası Hüseyin ağa ve abisi Süleyman ağa dimekle ma'rûf kimesneler bil'müşterek mutasarrıflar iken bin yüz yetmiş dört senesinde müvekkilem mezbûrenin bâbası merkûm Hüseyin Ağa fevt oldukda sagîr olmağla emlâkını irsen lede'l intikâl tasarrufunda olan arâzi dahi vâlidesi bâ-hüccet-i şer 'iyye vasîyesi olan Mîrşah hanım nâm hâtûn bil'a vesâyâ sâhib-i arzdan resm tapu ile müvekkilem ile mezbûre için oldukdan sonra abisi mezbûr Süleyman Ağa dahi bil'a veled olmağla---arâzi-i mezkûrede dahi hissesini müvekkilem mezbûre için ve hissesi olan vâlidesi mezbûre olmak üzere iken mezbûr Halil ağa olub sene-i mezbûreden beru mesfûrdan beher sene zabt ve zirâat etmekle bil'a vükela taleb iderim su'âl olunub mûcib-i şer'iyyesi icrâ olunmak matlûbdur deyu ba'de'l dâ'vâ-yı ve su'âl mezbûr Halil ağa cevâbında çiftlik-i mezbûr emlâk ve arâzisine mezbûrenin bâbası Hüseyin ağa ve abisi Süleyman ağa ve diğer abisi Ebubekir ağa dimekle ma'rûf kimesneler ale'l müşterek mutasarrıflar iken mezbûr Ebubekir ağa hisse-i şer'-iyyesini cevâbında yine Yenişehir-i Fener'de sâkin El-hâc Abdizâde

El-hâc Ali Efendi demekle ‘arîf kimesneye ma’lûme-i mâkule mâ’rifetiyle ba’de’l sevk ve terâfu ‘ aldığın bana --misliyle emlâkını bâ-hüccet ve arâzisinden dahi hakk-ı tasarrufdan rizâ’sı ve sâhib-i ‘arz mâ’rifetiyle ferağ ve tasarruf eylediğin sonra yine sene-i mezbûrede müvekkilem mezbûrenin bâbası mezbûr Süleyman Ağa dahi fevt olmağla hissesini vâsîyesi tapu ile eylemediğin abisi mezkûr Süleyman ağa dahi fevt oldukda anın dahi hissesini sâhib-i arz hakk-ı tapuda--- eyledikde bil-mukâbele inhâ ve imtinâ’ olunmağla çiftlik-i mezbûr arâzisine --- ve ---olduğu hasebiyle sâhib-i arza kânûn üzere hisse-i mezbûreyi dahi resm tapu ile bana ferağ ve tefvîz vermeye tapu temessüğü i’tâ’ eyledikten sonra mezbûre Hadiçenin dahi ba’de’l buluğa yirmi seneden mütecâviz muvâcehesinde bil’a nizâ’ zabt ve beher sene zirâat ve ‘öşr ve resm sahibi-i arza edâ eylediği arasında meskûn ve ol vecihle çiftlik-i mezbûr emlâkını ve arâzisine mutasarrıf olub karye-i mezbûre toprağında bâbasından kendüye intikâl iden hisse-i emlâkını dahi doksan dokuz senesinden mezbûre Hadiçe bâ-hüccet-i şer ‘iyye ile ve arâzisinden dahi hakk-ı tasarrufa rizâ’sı ve sâhib-i arz mâ’rifetiyle bana bil’a ---tefvîzve ferağ olmağla yedinde olan hüccet-i şer ‘iyye ve tapu temessüğünü mûciblerince ol vecihle zabt iderim deyu def’iyle ve mukaddemâ ve bu bâbda da’vâsına muvâffık bir kıt’a fetvâ-yı şerîfe dahi ibrâz edilmek def’ meşrû’huna mebnî böyle taleb olundukda --- olan bi-te’arruz cemm-i gafîr müslimin dahi meclis-i şer’dehusûs-u mezbûr minvâl-i meşrû’ha üzere olunduğu âli-i vech—ihyâ ve meşhûd eyledikleri ecilden mûcibince mezbûr Halil Ağa şer’an birisine lâzım gelmeyen ol vecihle vekîl-i mezbûr ber-vech-i şer’îmu’ârazadan men’ olunmağla ber-minvâl-i muharrer mezbûr Halil yedine emr-i şerîf verilmek için bu---i’lâm ider deyu El-hâc ve esâmîsi etmeğin ol bâbda vâki hükm-i humâyûnum verildiğin ricâsına sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bil’a esâmîsi ‘arz ve rikâb-ı müstetâbımda divan-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca’at olundukda vech-i meşrû’ha üzere tarih-i mezbûrda emr-i şerîfim verildiğin mesfûr ve mukayyed olunmağın verilen emrin kaydı bâlâsına şerh vermeyub i’lâma hali münâsib fermân-ı âlişanım yazılmışdır.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]204

(H-91)

Filibe Mollasına hüküm ki;

Kara Milan nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb Filibe sâkinlerinden bunun abisi [] nâm kimesne bin iki yüz senesinde fevt olub ber-mûcib defter-i kassam terekesi olub bununla müteveffâ-yı mezkûrun Filibe sâkinelerinden zevcesi ve kızları [] nâm hâtûnlara intikâl etmişiken müteveffâ-yı merkûmdan Filibe sâkinlerinden Arap oğlu Hasan nâm kimesne müteveffânın me’mûr vekîlsin deyu mezbûreler ile yek-dil olarak ve buna virmeyub gadr-ı külli eylediğin bilub şer’ile görölüb hissese alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer’le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâil-i zâ sene [1]204**(H-92)**

İpsala kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Üsküdar, Edirne ve Gelübolu’da vâki müteveffâ Evliya Sinan Paşa vâkfının bâ-mukâbele-i şann ve ber-vech-i tamîr(?) bâ-hatt-ı humâyûna berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan Ahmet Hane-i hassa zîde kadruhû gelub vâkf-ı merkûm karyelerinde İpsala kazâsına tâbi Paşa nâm karyesinden defterde resm-i kışlak vâkf-ı şerîfe hâsıl yazılmağla zamanında bundan vesâ’ir davarlarıyla varub kışlak üstünden ve suyundan intifâ idenlerden mahallerine gerek kışlak resmlerine taleb eyledikde bu makûle kışlak ve rusûmâtında karye ahâlisinin alakası yoğiken karye-i mezkûre ahâlisi rusûm-u mezkûreye bizde teklîfinde sarf ideruz deyu hilâf-ı kânûn-u nizâm eylediklerin bildirub tahmîllerine gerek kışlak rusûmları alıverilmek bâbında hükm-i humâyûnum ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumdan kılınan minvâl olundukda müteveffâ-yı merkûmun berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu Sinan Paşa vâkfi mülhakatından İpsala kazâsına tâbi Paşa karyesinden defterde resm-i kışlak hâsıl yazılmış ise evvel kışlak yedlerine ve zimmetinde --vesâ’ir davarlarıyla varub kışla intifâ idenlerin tahmîllrine gerek îcab iden kışlak rusûm ve taraf-ı vâkıfdan ahz ü kabz etdirilmek muvaffık kânûn olub inhâ olduğu üzere karye-i mezbûre ahâlilerinin rusûm-u mezkûrenin olub teklîfinde sarf iderüz deyu olan müdâhaleleri hilâf-ı kânûndur deyu muharrer olunmağla kânûn üzere ‘amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-93)

Dermeği (?) kâdîsına hüküm ki;

Dar'üssa'âdet'üs şerîfem ağası nezâretinde olan evkâfdan merhûm Hacı Gevher Han tâbe serâhühunun vâkfının meşrû'ta üzere berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan mîr Mehmed rahim zîde mecdühû gelub vâkf-ı merkûmun mülhakatından (?) kazâsına tâbi Bacepazar ve [] karyesinin iş bu bin iki yüz dört senesi martı gâyetine gelince zabt ve mahsûl ve rusûma kânûn ve defter mûcibince ahz ü kabz eylemek üzere tarafından Halil zîde kadruhûyu vekîl ve vekâletini muş'ir memhûr ve mâmuleye temessük verdiği bildirub karye-i sâbık --- yedine verilen temessük mûcibince sene-i merkûm umumen zabt ve vâki olan mahsûl ve rusûmu kânûn ve defter mûcibince vekîl-i merkûm ahz ü kabz üzere bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-94)

Tekfur Dağı kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Seyid bin ve Seyid Osman zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunların bâbaları kırk dört eylediğin (?) oda ve Kilimci Mustafa nâm kimesne ismailide(?) bin ikiyüz senesinde fevt oldukda yüz yirmi sekiz gurusluk eşyâ'sını Tekfur Dağında oturmak üzere olan Yeniçeri ağası Hüseyin bin zîde mecdühû sene-i mezbûrede ismailide(?) kul kethudalığı edâsında ahz ve hâlâ zimmetinde olduğun bildirub mahallinde şer'le görülüb kendülere aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eyledikleri için mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-95)

Mora ceziresinde vâki Tripoli kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Mustafa zîde mecdühû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin divân-ı humâyûnumda kazâ-yı mezbûra tâbi ber-vech-i mülûkânemde bâ-berât-ı âli mutasarrıf olduğu

--- ve --- karyeleri topraklarında vâki kâdîmî bağlardan ve defterde resm-i dönüm yazılıb ve yedi sene geçub mesâha olunub hüccet ve ma'aş olmağla bağ sahibleri şerh ve tasarruflarımızın bâ-‘öşrünüz azdı deyu inhâ ve rusûmlar tarafından ve bu sene virmeyub nüfzdan teklîf ve mal-ı mukâta'anın kendüsüne bâ-‘öşr ve bâdî oldukların bildirub dikkat üzere mesâha olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğin imdi bâ-‘öşr--- lede'l --- ile baş zirâatine binâ arşınıyla kırk beş--- olmak -ana göre Mora semalarıçün iki baş mühür her--- götürülmüşdür kânûn üzere mesâha olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-96)

Kordos kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı osmânî üzere cülûs-u humâyûn meymenet makrûnum vâki olub tecdîd-i ahkâm fermânım olmağın Mora ceziresinde vâki Kordos kazâsı re'âyâları rikâb-ı humâyûnuma gelub bunlar birbirleriyle de'âvî-i şer'-iyyeleriyle zuhûr ve cihet-i murâfa'ada subût bulmayub bi-vech-i şer'îmen' olunan de'âvîden def' mahsûl nâmıyla akçe mutâlebe olunması hilâf-ı kânûn iken sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ol mikdâr men' olunan de'âvîden hilâf-ı kânûn def' mahsûl nâmıyla tarafınızdan akçe taleb ve ahzda cesâret ve ol vecihle ahvâlleri diğer gün oldukların inhâ olunmak bâbında inâyete istid'â ve mukaddemâ su'âl oldukda de'âvî müzeverre zımnında bin yüz yetmiş altı senesi evâhir-i Şaban'ında Anadolu ve Rumilinin o kullarına ol evâmir-i şerîfim sâdır olub ba'dehu misillü mübâşir götürüb da'vâsı şer'an subût kılınan ve gerek vesâ'ir bila mübâşir birbirlerinden iddi'âen tasaddî ve cihet-i murâfa'ada var iken şer'an hakkı bâbında olma'yân da'vâlarında dahi hakk-ı ta'bîr mugâyir fetvâ-yı şerîfe ve emr-i humâyûn mahsûl def' ve hilâf-ı kânûn resm nâmıyla bir akçe ve bir cihet-i taleb ve ahzına tasdîk mücânebet olunması derciyle te'kîdi hâvi seksen bir senesi zilkâdesinde tekrar divân-ı humâyûn evâmir-i şerîfe verildiğin mukayyed ve re'âyâ-yı mezbûrların ahvâllerinden birinin hukûka dair da'vâsı vukû' hasebiyle cihet-i murâfa'ada üzerine şer'an bir nesne sâbit olmayub suç mu'âraza men' olundukda mugâyir emr-i âli def' mahsûl nâmıyla suç akçe mutâlebesiyle tarafınızdan ta'addî olduğu vâki ise mugâyir şer-i olunur ta'addî olunmak için emr-i şerîf i'tâ'sı menût -âli olduğu mukaddemâ tahrîr olunmakda vech-i şer 'üzere 'amel olunmak için hudâvendgâr sâbık merhûm ve mağfurün -- -Sultan Abdülhamid Han tâbe serahûnun zamanı ve bin yüz doksan altı senesinde Evâhir-i

Şaban'ında emr-i şerîf verdiğin bildirub tecdîdeyn ricâ etmeleriyle hilâfına emryoğise ricâ-yı meşrû'h üzere 'amel olunmak.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-97)

Kordos kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Taht-ı Âli baht-ı Osmânî üzere cülûs-u humâyûn sa'âdet makrûnum vâki olub umumen tecdîd-i ahkâm fermân olmağın Mora ceziyesinde havâss-ı humâyûn karyelerinden Kordos kazâsına tâbi --- ehl-i zimmet re'âyâsı rikâb-ı humâyûnuma gelub bunların içlerinden birisinin bir kimesne ile hukûk-u şer'-iyyeye da'vâ-yı şer'-iyyesi zuhûrunda meclis-i şer'e ihzârları ve bâ'is olan hukûk-u şer' iyye tahsîli ve üzerlerine cürm-ü sâbık olduklarına ahz ü habs te'addîleri lâzım geldikde kânûn-u kadîm üzere zâbitleri olan hisse-i mezbûr voyvodası mâ'rifetiyle ru'yet olunagelmişiken kâdî ve nâ'ib ve ser-dâr ve subaşı vesâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından ahz ve habs teklîfi ile te'addî dikkat ve meccanen me'lûfat ve meşrûbat mutâlebesiyle hilâf-ı kânûn ve mugâyir kadîm rencîde eylediklerin inhâ men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîf sudûrunu istid'â üzere divan-ı humâyûnumda mukaddemâ kânûn-u su'âl olundukda havâss-ı humâyûn karyeleri mefrûz'u zulm ve maktu'l kerim ---olmağla re'âyâ tâ'ifesinin içlerinden birinden bir kimesnenin hukûka dair da'vâ-yı şer'-iyyesi vukû'nda meclis-i şer ihzârları ve sabit olan hukûk-u şer' iyye tahsîl ve üzerlerine cürm-ü sabit olanların ahz ü kabz ve te'addîleri lâzım gelmekde kânûn-u kadîm üzere zâbitleri olan havâss-ı mezbûr voyvodası mâ'rifetiyle ru'yet olagelmişiken kâdî ve nâ'ib ve mütesellim ve ser-dâr ve subaşı vesâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından ahz ve habs teklîfi ile ta'addî ve dikkat meccanen me'lûfat ve meşrûbat mutâlebesiyle rencîde ve te'addî eyledikleri vâki ise men' ü def' için kânûn üzere emr-i şerîf yazılagementmişdir deyu tahrîr olunmak -kânûn üzere 'amel olunmak için hudâvendgâr sâbık merhûm ve mağfurün –Sultanım Abdülhamid Han tâbe serahû zamanı ve bin yüz doksan altı senesi evâhir-i Şaban'ında emr-i şerîf verildiğin bildirub tecdîd ricâ etmeleriylehilâfına emr yoğise vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

“mu'ahharen der-i âliyyeye ihzârıçün mübâşirin emri yazılmıştır. Fî Evâhir-i C sene [1]205”

(H-98)

Ahyolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Ahyolu kazâsına muzâf Sureyolu nâhiyesi mütemekkinlerinden Kosta nâm zimmîler ile Marina nâm nâsraniyye gelub bunları nâhiye-i mezbûre mütemekkinelerinden iken bundan akdem hâlîke olan vâlideleri Balara nâm nâsraniyye Sureyolu toprağında kâin ma 'lûm'ul hudûd bir bâb mülk menzil ve dalyan ile'lhelak mutasarrıfa ve ba'de'l emlâk bunlara irsen intikâl idüb ber-vech-i müdâhale icab etmez iken Sureyolu mütemekkinlerinden Yanni oğlu Hristo nâm zimmî havâlisine tâbi ehl-i örfe istinâden fuzûlî müdâhale ve mahallinde murâfa'a-yı şer-i olmak murâd eylediklerin mesfûr-u firar ve hâlâ âsîâne-i âliyyeme gelub bâvecihle mağdûr oldukların inhâ ve vâlidelerinden müntakıl menzil ve dalyana olan müdâhale men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ ve sâdır olan fermân-ı âliye emsâlen Cuma günü arz ordasında hâremeyn-i şerîf müftüsü müderris-i kirâmdan Ali zîde ilmühû ile mâkul meclis-i şer'e Ahyolu kazâsına tâbi Sureyolu nâhiyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlîke olan Eslime nâm nâsraniyyenin verâseti sulb-i kebir oğlu Hırsifro ve Hürmüz nâm zimmîler ile Ahiçe nâm nâsraniyyeye ba'de'l ihzâr mersûm Hırsifroyu husûsa inhâda kendüden ihâleten karındaşı mersûm Hürmüz zimmî tarafından vekîl-i şer'-iyyesi olmağla vekâleten Eslime nâm nâsraniyyenin zevci tarafından vekîl Todoriki nâm zimmîden sâlifü'z-zikr menzil ve dalyan hâlâ vaz' yedi mütehakkık olan diğr Hırsifro ve Yanida nâm zimmîler zimmî ile nâhiye-i merkûmede vâki etraf ---Bulgar Dimitri ve Halka oğlu Benaki Bulgaristanlu zimmîler menzaili ve tarîk-i 'âmme ile---sâ'ire ma 'lûm'ul hâvi nâhiye-i merkûme zâbitana icbâr olunagelen bir bâb mülk-imenzil ve nâhiye-i merkûme bağları taht-ı deryada kâin cerviz dalyanı ta'bîr olunur bir dalyan mûrisimiz hâlîke-yi mersûmenin ile'lhelak birine mülkü ba'de'l helak bize mevrûs olub ol vecihle anâmız mersûme bâlâsı ve ba'de'l helaka yirmi beş seneden mutecâvir zamandan berü mesfûr diğr Hırsifro muvâcehesinde bilâ nizâ' zabt ve tasarruf üzere iken bundan beş ay mukaddem mesfûr diğr Hırsifro salifü'z-zikr menzil-i dalyan hâlîke-yi mersûmenin kendüden mukaddem hâlik olan zevci bâbamız Ersolan zimmînin yedinde mülk olub mersûm Ersolan bundan yirmi yedi sene mukaddem hâlik oldukda bil'cümle terekesinden anâm mersûm Balasın nâsraniyyenin arsasından mani olacağı olan sekiz yüz gurus mukâbelesinden maru'z-zikr menzil ve dalyan-ı mesfûrenin yedine ittika olunmuş idi deyu mahalline bizden da'vâ ve bu makûle – şer' i on beş sene murûr iden emlâk da'vâsının istid'â-yı memnû'yoğiken zikr olunan menzil ve dalyanla mesfûr diğr Hırsifroyu zimmî fuzûlî zabt idüb maru'z-zikr menzil ve dalyanı bizden ahz ve on beş sene ba'de gadr terk olunan da'vâ bilâ- emr-i istimâ ve hükm ile hükmü

zaman(?) olmaz deyu verilen fetvâ-yı şerîfe mûcibince zikr olunan menzil ve dalyanından kuvvet-i yedinde ve teslîme zimmî-yi mesfûre tenbîh olunmak bilâ-vûkelâ matlûbumuzdur deyu ba'del dâ'vâ ve'l istinkâf mersûm diğer Hırsifoni zimmî hâlâtında mersûmun takrîr-i meşru'hları(?) üzere zikr olunan mezra' ve dalyana mersûme Balasın nâsraniyye ve ba'de'l helâk mağdûrdan kendü müdâhalesinden yirmi yedi seneden berü bi'la nizâ' zabt ve tasarruf idüb bi'la gadr-i şer'-i sükut ve tereke da'vâ etmişiken tarih-i mezbûrede sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin huzûrunda da'vâ ve ba'de inkâr mesfûr Hırsifoni zimmînin bâlâsından yirmi yedi sene murûr iden da'vâ-yı mezkûresini bila emr-i âli istimâ eylemekle yine zikr olunan mezra' ve dalyanın tapusunu ısdar da'vâ etmeğin ve zikr olunan fetvâ-yı şerîfe mûciblerince sâbık on menzil ve dalyandan kuvvet ve mahallinde hâlike nâsraniyye-i mesfûrun ve irsen mersûmuna red ve teslîm mersûme diğer Hırsifoni zimmîye ba'de'l --- maru'z-zikr menzil ve dalyanı ve irsen mersûmenin mahalline zabt ve tasarruflarına muhâlefet olunmamak bâbında emr-i âlişanım sudûrunu bi'l-fi'il Rum kâdî'askerî olan İbrahim Efendizâde mevlânâ Mustafa zîde fezâileyh mûmâ-ileyh ile bi'l cümle i'lâm olunmalarıyla î'lamları mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-99)

Midye kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sâbık Edirne Bostancı başı müteveffâsının kerîmesi olub olub sâkinelerinden mehdarlarından(?) Fatma Hanım zîde ikbalihû rikâb-ı müstetâbıma 'arz-ı hâl idüb merkûm [] zimmetinde ve abisi izniyle hassa hasekilerinden kapısız oğlu Mustafa hasekiye tezevvuc ve hâlâ taht-ı nikâhında olmağla haseki-i merkûmeyi bir seneden beru kazâ-yı mezbûra tâbi Tuz nâm karyede ikâmet ve a'yân-ı mezbûrenin nafaka ve kirâsını ru'yet etmeyub mezkûre bu tarafda sefil ve ser-gerden mala ihtiyaç ile üftânü hîzân kaldı bi'd-defaâtla mektûb irsâl eyledikde zevci haseki ve merkûm ber-vechile isgâ' ve i'tibâr itmeyub gadr sevdasında olduğun bildirub zâbiti mâ'rifetiyle merkûm kapusuz Mustafa haseki terâfu' dersâadete ihzâr içün emr-i şerîfim sudûrunuistirhâm etmekde haseki mübâşeretiyile terâfu' dersâadetime ihzâr olumak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-100)

Manastır kazâsına nâ'ibine hüküm ki;

Haremeyn muhâsebecisi Osmanın mutasarrıf olduğu arâzi Manastır kazâsına tâbi --- karyede vâki olan mahâlin arâzisinin resm tapusundan yerler mûcibince ma'a müşterek tarafından mültezim Abdi nâm kimesne taleb etdiğin müdâhale îcab etmez iken mezbûr müşteki mu'ayyen temessükatı temhîr resmi ahz etmek icâbında kim ittifâk ve iktizâ' oldukda mezbûr Abdi bâ-'arz-ı hâl rikâb-ı müstetâbıma inhâ ve mesmu'tapu olan muşâ' yerlerin resm tapusu müştereği ma'an ahz edilub mugâyir olunan te'allul etdirilmemek bâbında ricâ olunmak divân-ı humâyûnumdan kânûn-u su'âl olundukda bu makûle-i şer'-i tarafından mesmû' tapu olan yerlerin tarafından verilmek temhîrin kaydı taraf-ı icrâ ve resm-i tapudan yerlere musâha olunmakdeyu tahrîr olmağla ricâ-i meşrû'h kânûn üzere emr-i şerîf yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204**(H-101)**

İnöz nâ'ibine zikr-i âti zimmînin bulundukları mahâlin kâdîsına hüküm ki;

Sen ki İnöz kazâsı nâ'ibi mevlânâ-yı Es-seyyid İbrahim zîde ilmühû rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub İnöz'de sâkin ulema ve sûleha ve re'âya ve sa'âdat-ı kirâm ve re'âyâ ve bâ-meclis-i şer'e varub hâlâ Medîne-i mezbûr mütemekkinlerinden Zimre ve oğlu Maluvâki ve oğlu Kumanaki nâm zimmîler bin iki yüz senesinden berü ber-takrîb ve İnöz'de Kocabaş olub hîn-i koca başlıklarından bu ana gelince kendü hallerinde olmayub bazı ehl-i örf makûlesini tekrîr ve fukarâ' ve re'âyâlarını bi-gayr-ı hak tecrîm ve râhne-dar ve ihlâl-i beldeye mutasarrıf olmaları hasebiyle gerek ehl-i fukarâ'nın ve gerek ehl-i örf makûlesinin tâ'ife-i mesfûratının zimmetlerinde olandan kethûda karındaşlarıyla mesfûran mesfûranın ---sebebiyle fukarâ'-yı ehl-i ru'yeti muhâsebe ve makarrını mutâlebeye cesâret olmayub ithamkâr ehl-i fukarâ'nın tahmîlleri kalmayub mesfûratı koca başlığından ihrâc ve ehl-i fukarâ' haklarını taleb eylediklerinde kemâl-i cümlelerinden nâşî hakk-ı fukarâ'yı ibtâl sevdasıyla ber-takrîb kazâ-yı mezbûrda firar etmeleriyle tercüm'en ol fukarâ'-yı mesfûra ta'yîn olunan çavuş mübâşeretiyle bildirdiği mahallinde ahz ve mahalline ihzâr ve muvaffak-ı şer'le hesabları ru'yet ve fukarâ' ve tecrîm ve takdîm eyledikleri lede'l şer'-i bâbında ve muhakak olur ise iclâ olunmak için keyfiyyet-i suret-i müsliminiyle der-i âliyyeme 'arz ve i'lâm olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ verilmek ricâsıyla bilâ iltiması 'arz eyledikleri için ta'yîn olunan çavuş

mübâşeretiyle mesfûran Gar oğlu Monalaki ve oğlu Kumanaki oldukları mahallinde ahz ve mahalline ihzâr ve mâ'rifet-i şer'le hesabları ---tecrîm ve takdîm eyledikleri lede'l şer'-i bâ'is ve muhakkak olur ise iclâ oldukları için keyfiyyet-i suret-i müsliminle der-i âliyyeme 'arz ve î'lam (silik)

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-102)

--- nâ'ibine hüküm ki;

Haremeyn muhâsebecisi Osman zîde mecdühûnun bâ-berât-ı âli mutasarrıf olduğu âmmeti iş bu sene-i mübâreke (üzeri çizili) bî-mecâl hissenin bâ-temessük 'uhdesinde olmağla kazâ-yı mezbûra tâbi Gella mezbûreye tevâbi' olduğu merâ'sını zabt ve vâki olan mahsûl ahz ü kabz (üstü çizili) yedine memhûr temessük verildiğin bildirub yedine mu'ayyen temessük mûcibince ze'âmet-i mezbûr karyesini zabt ve mahsûlunun kabz edilub temessük ma'mûl ve tâmir olmayub merâ'-yı mezbûr ve âheri dahl olmak istediğin bâbında hükmi-i humâyûnum ricâ etdiğin vech-i meşru'h zabt olunmak üzere emr yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

“der-kenârı mûcibince âher husûsa me'mûr mübâşeretiyle emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı Z sene [1]205”

(H-103)

Mora vâlisine ve Tripoliçe kâdîsına hüküm ki;

Hoca Mecud ve Avram nâm Yahudiler gelub bunların bâbaları Hanım nâm Yahudi kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden defter kethûdası Emin nâm kimesne zimmetinde bin iki yüz seneden berü temessük dört bin üç yüz yirmi dört buçuk gurusu alacağını imdi merkûm Mehmed Emin fevt ve bâbaları mesfûr dahi müteveffâ mürd oldukları meblağ-ı mezbûr irsen bunlara ba'de'l intikâl bunlar dahi bâbaları mürd-ı mesfûrdan müntakıl müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan meblağ-ı mezbûru terekesini ahz ü kabz iden yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden zevcesi Ayşe nâm hâtûndan taleb eylediğin mücerred vekîl ve bey' kusûruyla ben mal-ı müteveffâ-yı mezbûru alacağım olan on beş bin gurusu kabz iderim deyu vermekde bi-vech-i şer'îte'allul ve

gadr-ı külli sevdasında olduğun ve husûs-u mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğu tatbîk kab'l-ı şer'den i'lâm-ı şer'iyeleri olduğun bildirub sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin mahallinde şer'le görülmeyub bâbaları mürd-u mesfûrdan müntakil müteveffâ-yı merkûmun zimmetinde olan ol mikdâr gurus hakları terekesi ahz ü kabz iden mezbûreden mal-ı müteveffâ tamamen tahsîl bi-kusûr alıvermeyub bi-vech-i şer'î te'allul ve muhâlefet etdirmeyub icrâ-yı şer 'iyye ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin mahallinde şer'le içün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-104)

Zikr-i âti mezbûrların bulundukları mahâlin kâdîsına hüküm ki;

Hassa türbedarlarından(?) Hafız Mustafa ve Helvâhane-i hassadan Ahmed zîde kadruhû gelub bunların sâkin oldukları Ayasofya-yı Kebirde arslan-hâne kurbunda vâki odaları Şeyh Abdüselim ve refîki Şeyh Seyid Hacı Abdülhalid nâm kimesneler iş bu sene-i mübâreke hafîyyen odalarını açub derûnunda mevcûd üç bin beş yüz gurus altun ve ma 'lûm'ul mikdâr akçelerini Mora ve Sakız tâ'ifesine suvâr ve bahr-i sefid cânibine firar ve gadr eylediklerin bildirub bulundukları mahalde ahz ve der-i âlîyyeme ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin bulundukları mahalde ahz ve der-i âlîyyeme ihzârları bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-105)

Haslar kâdîsına hüküm ki;

Nezâret-i şeyhu'l-islâm evkâfdan merhûm ve mağfurûn Sultan Bayezid tâbe serâhü vâkfının bâ-berât-ı âli mütevellî kâim-makâmı İbrahim nâm kimesne gelub vâkf-ı mezbûr mülhakatından Haslar kazâsına tâbi Boğazdar nâm karyeler topraklarında zirâat ve hirâset edenlerin zirâatlarıyla hâsıl idenlerin terekeleri kânûn üzere sekizde bir 'öşr ve sâlâriyyeleri taleb eyledikde içlerinden bazıları Bostancı başı re'âyâsı ve âher karyenin derbendcileriniz deyu hilâf-ı kânûn vermeğin te'allul ve muhâlefet üzere oldukların bildirub kânûn üzere

sekizde bir ‘öşr ile sâlâriyyeleri vâkf için aliverilub te’allul ve muhâlefet etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin kânûn üzere ‘amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-106)

Silivri nâhiyesi nâ’ibine hüküm ki;

Mehmed nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb bunun dayısı Silivri kazâsı sâkinlerinden Tabucu oğlu dimekle ma’rûf Tabucu Halil nâm kimesne kendü halinde ırzıyla mukayyed ve kimesneye hilâf-ı şer ‘î şerîf vaz’ u hareketi olmayub bervechle ta’addî olunmak îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûre mütemekkinlerinden Kumanoz oğlu [] nâm zimmî kendü halinde olmadığından bin iki yüz senesinde kemal-i --nâşî dayısı mezbûru iğfâl ve kazâ-yı mezbûrede vâki menziline ber takrîb da’vet eyledikden sonra üzerine on darb ile hücum ve darb-ı şedid ile darb ve darb-ı mezkûrdan müntesiren bu esnâda fevt olub müteveffâ-yı mezbûr kabz etmek darb ve katili zimmî-yi mesfûrun dahi ‘adem-i kanâ’at ve bin beş yüz guruşdan mütcâviz akçesini bi-gayr-i hak ahz ve ziyâde gadr-ı ta’addî eylediğin bildirub mübâşir mâ’rifetiyle mahallinde şer’le görölüb icrâ-yı şer ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise li’ecli’t terâfu’ der-i âlîyyeme ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mübâşir mâ’rifetiyle mahallinde şer’le ru’yet ve ihkâk-ı hak olunmaz ise der-i âlîyyeme ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-107)

Midillu ceziresinde vâki Kalonya kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

İstanbul mütemekkinlerinden Asiydan nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma gelub bunun (üstü çizili) bin iki yüz senesinden berü Kaledonya’da sâkin Elçi Ahmed ağa dimekle ma’rûf kimesne zimmetine Kaledonyada sâkin Kapucubaşı Elçi Ebubekir Ağa dimekle ma’rûf kimesne kefâletliyle cihet-i karz-ı şer’denolmak üzere gayr-ı ez teslîm alacağı olan on üç bin dört yüz elli guruşu (üstü çizili) merkûm El-hâc Ahmed bundan akdem âsitânede iken bi’l defaât taleb olmak murâd eylediğin bugün yarın edâ iderm deyu buna iğfâl ve kab’l el-ahz ve

ber-takrîb Kaldonya'ya (üstü çizili) mezbûr ile mahallinde ber-vecihle mu'âraza ikrârı olmayub ve mağdûr olduğun bildirub meblağ-ı mezbûr muvaffak şer'-i mübâşir vaz' mezbûrda tahsîl ve zikr-i edâsı te'allul eyler ise der-i âlîyyeme ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden meblağ-ı mezbûr ma'rifet-i şer'-i ve mübâşir mâ'rifetiyle ber-mûcib temessük merkûm Elçi Ahmede tahsîl ve zikr-i edâsı muhâlefet ider ise der-i âlîyyeme ihzâr ile i'lâm kılınmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

“Nakşa ceziresi nâ'ibine hüküm ki, Cezire-i merkûm mütemekkinlerinden Aleko nâm zimmi gelub mukaddemâ [] nâm zimmi cezire-i mezbûrede vâki mülk-i bağçesini hal-i hayat—bâ-hüccet-i şer 'iyye buna hibe-yi şer 'iyye ile”

(H-108)

Gelibolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Şerîfe Fatma nâm hâtûn rikâb-ı kamer tâb-ı hüsrevâneme 'arz-ı hâl gönderub Gelibolu'da vâki Dağlı/Dağı Efendi Kuds-i zâviyesinin zâviyedâr ve tevliyeti oğullarını bunun ceddi İbrahim Efendi'ye ba'de vefâta olan evlâdına meşrû'ta ve bu evlâd-ı vâkıfdan olub şart ve —mûcibince bunda tasarruf bunun iken îcâbından medîne-i Gelibolu sâkinlerinden Ali ve Mehmed ve İbrahim ve Hasan ve Halil nâm kimesneler ile Ayşe nâm hâtûn ber-takrîb üzerlerine bi-vech ve berât etdirmeyub gadr eyledikleri bundan akdem bâ'arz-ı hâl inhâ ve sâdır olan fermân-ı âli mûcibince mezbûrdan ile mahallinde lede'l vâki bu evlâd-ı vâkıfdan olduğu ba'de'lsübût yedine i'lâm-ı şer'-i i'tâ' olduğundan bahs ile inâyet istid'â ve 'arz-ı hâl---ve derkâra nazar ve muktezâ-yı şer'-iyyesi i'lâm olunmak bâbında sâdır olan fermân-ı âliye imtinâden mezbûre Fatma Medîne-i Gelibolu'da vâki ashâb-ı hayrâtdan merhûm Dağlı Mehmed Efendi zâviyesinin tevliye ve zâviye olduğu evlâd-ı meşrû'ta ---evlâd iddi'âsıyla ba'de müşterek mutasarrıfları ahz ü kabz ile ve Ayşe ve Mehmed ve Hasan ve İbrahim ve Hüseyin ve Emine ve Halil ile bil'defaât terâfu ' şer'-i şerîf olub husûsu mezbûra mütevellî ta'yîn olunan Medîne-i mezbûre müftüsü Osman zîde ilmühûnun bin iki yüz senesi Şubatının on altıncı gün tarihiyle müverrih vakıa —verdiği bir kıt'a i'lâmında gerçi mezbûre Şerîfe Fatma'nın evlâdiyeti sâbit olduğu mestûr olub lâkin---- Fatma---beyân olunmadığından tekrar mahallinde terâfu '-ü şer-i muhtâç olduğu şeyhu'l-islâm --- mevlânâ Mehmed-- i'lâm— fezâileyhin Rumili kâdiaskerliği verdiği i'lâm mûcibince emr-i âli sâdır olub zâviye-i

merkûme tevliyeti ve zâviyedârlığı hâlâ mezbûrdan üzerlerinde ve mezbûrdan dahi âsîtâne-i âlîyyemde mevcûdlar olmamağla mezbûre Şerîfe Fatma mahallinde ve Mustafa beyân birle mezbûrdan terâfu‘ şer’î şerîfe olmak ihzâr eyledikde sâdır Rumili kâdî’askerî olan mevlânâ-yı Mustafa dâme fezâileyh i’lâm etmeğin (üstü çizili) i’lâmları mûcibince mahallinde şer’le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-109) (bu hüküm geçersizdir)

Hanya muhâfızına ve Hanya kâdîsına hüküm ki;

Hanya kazâsı sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne gelüb bunun iki yüz senesinde yine Hanya kazâsı sâkinlerinden Hasan nâm kimesne ile müşterek ile yek-dil olub mal-ı şirketi a’mal ma ‘lûm’ul mikdâr bâbında hâsıl olmağla bu defa mezbûr ile ma’rifet-i şer’le muhâsebesi ru’yet ve hissesini talep etdiğin seninle mukaddemâ hesab güdmüş idim deyu bi-vech-i şer’îte’allul ve muhâlefet ve gadra cesâret eylediğin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib mahallinde şer’le görölüb ber- mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer’le ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etdiğin mahallinde şer’le görülmek ecilden yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-110)

Galata kazâsı muzâfatından Marmara nâhiyesi nâ’ibine hüküm ki;

Blovomzi nâm nâsraniyye rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb Kassab tâ’ifesinden bâbası Nikola nâm zimmî bunun hal-i sagîre mukaddemâ mürd oldukdan İstanbul mütemekkinlerinden Kassab tâ’ifesinden vasî ta’bîr olunan Yorgi nâm zimmî bâbası mürd-ı mesfûrun terekesinden dokuz yüz gurus emvâl ve eşyâ’sını mûrisini ahz etmekle bu şimdi bâliğe oldukda lede’l mûtalebe emvâl-i mûrisimiz bunun ---vermeyub –vefât Marmara’da sâkin olub mesfûrenin müşâhidleri âsîtânede olmak takrîbiyle ber-vechle ol tarafda mukâvemet ve tahsîli mümkün olmayub mağdûre olduğun bildirub Kapu kethûdası mübâşeretiyle mesfûr ahz ve der-i âlîyyeme ihzâr ve husûsları – terâfu‘ şer’le ve ihkâk-ı hak

olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden kapu kethûdası mübâşeretile li'ecli't- terâfu ' der-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-111)

Tekfur Dağı kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Tekfur Dağı sâkinlerinden Ayşe nâm hâtûn gelub bunun kimesneye deyn ve kefâleti olmayub dahl olunmak îcab etmez iken bundan akdem fevt olan Tekfur Dağı sâkinlerinden Çorak Hüseyin Efendi dimekle ma'rûf kimesnenin mûrislerinden Tekfur Dağı kazâsı sâkinelerinden kızı Ayşe ile vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler zuhûr ve şiddete sülûk ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrenin senin zimmetinde altmış gurus alacağı var imiş irsen bize intikâl eyledi deyu müddeîleri vech-i şer'î üzere isbât etdirub bunun mutasarrıf olduğu mülk-imenzilde bin iki yüz senesinde fuzûlî zabt idüb gadr eylediğin ve bu bâbda da'vâsına muvaffık fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görülüb alıverilib hilâf-ı şer 'î şerîf te'allul ve muhâlefet etdirilmeyub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-112)

İzmir kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Ahmed Raşid zîde ilmühûsun bu def'a rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği bir kıt'a i'lâmından Medîne-i İzmir mahallinden mîr-âli mahallesi sâkinlerinden iken on sekiz sene mukaddem fevt olan bağ bozan oğlu dimekle ma'rûf İsmail Ahmed'in vereselerinden sulb-i oğulları Es-Seyid Mehmed ve Halil nâm kimesneler meclsi-i şer'-i ise Medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden --- nâm zimmî muvâcehesinden mûrisiniz bâbanız müteveffâ-yı mezbûrun fevtinden mukaddemce mesfûr – bâbamız merkûm yedi bin beş yüz gurus bi-taraf olana vaz' ve teslîm idüb ba'de meblağ-ı mezbûru mesfûrdan kabul olunur bâbamız fevt olub mesfûr ---zimmetinde kalan yedi bin beş yüz gurusdan on resm i'tibârıyla/e hisse-irsiyemize îcâb iden altı bin yüz elli dört gurus yirmi akçeyi mesfûr --- ba'de'l da'vâ dahl olur istinkâf gafil ve inkâr müddet-i mahal-i şer-i ---etdikden sonra

merkûm da'vâ-yı meşrû'hları andan tenbiyeden izhâr amr birle bîl--- mesfûr ibrâz husûs-u mezkûr içün tahlil olunur bu vecihle da'vâların fazl olundukdan sonra mezbûrdan Es-seyid Mehmed ve Es-seyid Halil -- olmalarıyla yine da'vâ-yı mezbûre ısdar ve irs ve te'addîden hali olmamalarıyla mezbûrun hilâf-ı şer'îolvecihle vâki olan mu'ârizâ' ve müdâhaleleri vâki olunmak bâbında vâki hisse-yi hükm-i humâyûnum verilmek ricâsına bi'l-iltimâs i'lâm eylediğin içün i'lâmı mûcibince bi-vech-i şer'î mu'âza ve müdâhale etdirmemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-113)

Kandiye kâdisına hüküm ki;

Kandiye kazâsına muzaf Pedyâ nâhiyesine tâbi Skopa ve [] ve [] ve [] nâm karye ahâlileri rikâb-ı humâyûnuma gelub bunların karyeleri topraklarında koyun vesâ'ir davarları kadîmden berü ra'y olmayub üstünden ve suyundan intifâ' idegeldikleri kâdîmî mahsus ve müstakil mer'âlarında âherin alakası olmayub dahl olunmak îcab etmez iken yine nâhiye-i mezbure tâbi ve [] ve [] ve [] nâm karye ahâlileri Kandiye muhâlif davarların gönderub fuzûlî ve mugâyir kânûn bunların kâdîmî mer'â yerlerinde ra'y etdirub davarlarına tekâlif vermelerin hilâf-ı kânûn ve mugâyir kadîm ol vecihle vâki olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden muktezâ-yı kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-114)

Tekfur Dağı kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr mütemekkinelerinden Vida nâm nâsraniyye gelub bunun kimesneye deyn ve kefâleti olmayub şer'an te'addî olunmak îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Yorgi oğlu Bursi nâm zimmî zuhûr ve şiddete sülûk birle bundan on beş sene mukaddem mürd olan bâbam Kirkad nâm zimmî hayatında olan bir bâb mülk dükkânını sekiz yüz otuz beş gurus mukâbelesinde Kabusi nâm zimmîye bey' ve olduğu mürd oldukda meblağ-ı mezbûrunun zımmetinde yazılmışıdi şimdi sizde gördüm deyu bi-gayr-i hak bununla

ahz ü habs birle cebren ahz ve bu vecihle gadr-ı külli eylediği ve mesfûrun mahallinde mu'ayyen kesiresi olduğundan bir dürlü ihkâk-ı hak mümkün olmadığına ve bu bâbda da'vâsına muvâffık fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub âher husûsa mübâşir mâ'rifetiyle mesfûr li'ecli't- terâfu' der-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğin âher husûsa mübâşir mâ'rifetiyle li'eclit-terâfu' der-i âliyyeme ihzâr olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-115)

İnöz ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûre mütemekkinlerinden [] nâm zimmî gelub mukaddemâ [] nâm kimesne ma 'lûm'ul kıyye turpunu bunlara ancak ma'lûm bey' ve teslim idüb âher bey' murâd eylediklerin müdâhale olunmak îcab etmez iken [] nâm kimesne zuhûr ve diğer bir mikdâr akçe vermeyince bey' iderim deyu hilâf-ı şer 'î şerîf müdâhale etmek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verildiğin bilub mahallinde şer'le görülüb ol vecihle olan müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-116)

Nakşa ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i merkûm mütemekkinlerinden Kumandî Yanni nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma gelub mukaddemâ Otrun nâm zimmî cezire-i mezbûrede vâki mülk bağçesini hal-i hayatında vekîl-i a'kıl zımnında bâ-hüccet-i şer 'iyye bunun hibe-yi şer 'iyye ile hibe ve teslim ve bu dahi teslîm ve kabl idüb ber-vecihle müdâhale olunmak îcab etmez iken mesfûr mürd oldukda yerine Ay Kirbaku nâm zimmî ile Kalina nâm nâsraniyye havâlilerine tâbi Marosi ve Mariyana nâm nâsraniyye ile yek-dil olarak zuhûr ve biz mûrisimiz mürd-ı mesfûrun hibesinde tutmaz bundan olub mîrâsa idhal iderüz deyu iddi'â ve murâfa'a-yı şeri olmak üzere iken beyânlarına ile yüz gurus üzerine sulh ve bedel-i sulhu tamamen ba'de'l edâ husûsu merkûm mute'allik âmm deâvi ve kâffe-i mutalebatından birbirlerin zimmetlerin---ve menût birle cânib-i şerhlerinden hüccet-i şer 'iyye verub ve bu makûle bir defa şer'le görülüb fazl

olunub kat’i nizâ ve fazl husumet ve icrâ-yı zimmet hüccet-i şer ‘iyye verilen deâvinin İsmail memnû iken mesfûr hilâf-ı şer ‘î şerîf ve mugâyir hüccet-i şer ‘iyye yine ol vecihle müdâhale ve te’addîden hali olmadıkların ve bu bâbda da’vâsına muvâffık şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub tevcîhlerince ‘amel olunub hilâf-ı şer ‘î şerîf mugâyir hüccet-i şer ‘iyye mesfûrların ol vecihle olan müdâhale ve te’addîleri def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istircâ etmeğin mahallinde şer’le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

“iş bu kayd-ı fermân-ı âli terkîb ve mahallind şer’le görülmek için emr-i âli yazışmıştır. Fî 27 M sene [1]205”

(H-117) (bu hüküm geçersizdir)

Edirne mollasına hüküm ki;

Ahyolu kazâsına muzaf Suza yolu nâhiyesinde mütemekkin Aslan ve Kirbaku nâm zimmîler rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb Suze yolu kasabası toprağında deryâda vâki bir kıt’a uskumru sayd olunur aynı kule dalyanı dimekle ma’rûf dalyanın rub’ hissesine bâ-hüccet-i şer ‘iyye ber-vech-i iştirâk bunlar mülkiyet üzere mutasarrıf olub âherinde ber-vechile müdâhale olunmak îcab etmez iken halde Suze yolu kasabası mütemekinlerinden Etdirnaki Kumye – nâm zimmî zuhûr ve zikr olunan dalyandan bunların rub’ hisselerini iş bu sene-i mübâreke de hilâf-ı şer ‘î şerîf fuzûlî zabt ve gadr eylemeğin ve mesfûrun mahallinde muayyen-i kesiresi olmağla mukâvemet iktidarları olmayub vücûhuyla ma’rûz olduklarına ve bu bâbda da’vâlarına muvaffık fetvâ-yı Şerîfeleri olduğun bildirub mübâşir mâ’rifetiyle mesfûr üzerlerine ihzâr ve terâfu’ şer ‘î ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid’â ve istirhâm eyledikleri için mübâşir mâ’rifetiyle üzerlerine ihzâr ve terâfu’ şer ‘iyye ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-118)

Bahr-i Sefîd'de vâki --- adası nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed Emin zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub cezire-i mezbûre mütemekkinelerinden Helena nâm nâsraniyyenin kimesne deyn ve kefâleti olmayub ber-vecihle müdâhale olunmak îcab etmez iken yine cezire-i mezbûrede mütemekkinine hâletesi Pâpa Dimeşkine nâm nâsraniyye zuhûr ve senin bundan akdem mürd olan bâban karındaşım Nikola zümrenim -- mukaddem mürd olan bâbam Etderiya nâm zimmînin mîrasından beş bin guruşdan mütecâviz alacağım olmuş idi senden aldım deyu bilâ-gadr-ı şer'-i bu makûle on beş sene murûr iden mîras da'vâsının istimâ'-yı memnû iken hilâf-ı şer 'î şerîf müdâhalede hali olmadığın ve bu bâbda da'vâsına muvâffık şeyhu'l-islâm dan fetvâ-yı şerîfe verildiğin mukaddemâ mesfûre ve nâsraniyye bâ'arz-ı hâl inhâ ve şer'le görülmeyub mersûm Papa dimeşkine nâsraniyyenin hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir fetvâ-yı münîf vâki olan te'addîsini men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu lede'l istid'â hilâfına emr yoğise mahallinde şer'le görölme bâbında iş bu sene-i mübâreke evâsıt-ı Şaban'ında sâdır olan emr-i şerîfim mahalline vârid olun iken ibrâz ve --- olunmaların mesfûre bâba dimeşkine nâsraniyye meclis-i şeri varub mesfûre nâsraniyyeyi huzûr -u şer'-i lede'l ihzâr yirmi üç sene mukaddem mürd-u mesfûr idenlerden müntakîl müddeî li-ebeveyn karındaşım Aci Nikola fuzûlî ve tagalluben zabt idüb bana hakkımı vermedi şimdi kızı mersûmdan taleb iderim su'âl olunub aliverilmek murâdımdır deyu lede'l da'vâ gasb'ul su'âl mesfûre – emr-i âli mezkûru ibrâz ve ba'de'l takdîm ve istid'â olmağla cevâbında ol vâki dimeşka nâsraniyye ile bâbam mürd-u mesfûr Nikola li-ebevyn karındaşları olub yirmi bir sene hayatda iken bâbamdan mutâlebede meskûn ve bâbam Dimeşka nâsraniyyeden yirmi üç sene da'vâ olunub bilâ-gadr-ı şer'-i meskûn ve terekene mebnî eylediği su'âl olundukda karındaşım mesfûr cebâbireden olmağla hûkûkumdan nâşî talebi iderim deyu cevâb vermeğe mesfûr lede'l istinkâf cevâbında bâbam hâlik-i mersûm ırz ile mukayyed kendü halinde re'âyâ makûlesinden olub cebren ve kerhen iktidarı yoğidi deyu mukâbele eylediğin def' meşrû'hunu mübaya taleb olundukda cezire-i mezbûrede mütemekkin bazı re'âyâdan Hasan ve ehl-i kânûn ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler meclis-i şer'demuvâcehe üzerine oğlu Aci Nikola ırzı ile mukayyed kendü halinde re'âyâdan olub cebr ve kerhen 'adem-ı iktidarı zâhir olmağla mersûm bâba dimeşka nâsraniyyenin cebâbireden idi deyu tasaddî eylediği da'vâsı mahsus bu husûsa ba'de vech üzere şahidler ve şahidleri dahi iderüz deyu edâyı şehadet-i şer 'iyye etmeleriyle mûcibince mesfûre dimeşkine nâsraniyye da'vâ-yı mezkûresiyle bi-vech-i mu'ârazadan men' ü def' olmağla ol bâbda vâki hali hüküm-i humâyûnum verilmek ricâsına

sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bilâ-iltimâs ‘arz ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma murâca’at olundukda ber vech-i meşrû’h tarih-i mezbûrda emr-i şerîfim verdiği mestûr ve mukayyed olduğuna husûsa verilen emrin kaydı balâsına şerh ve i’lâmım müş’ir yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-119)

Selânik mollasına ve Dergâh-ı mu’allâ kapucu başlarından Hasan Paşa zâde Abdülfettah bin dâme mecdühûya hüküm ki;

Kule kazâsına tâbi Eski Kule nâm karye sâkinlerinden İbrahim nâm kimesne gelub bu kendü halinde ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer ‘î şerîf kimesneye vaz’ u hareketi olmayub üzerine zimmî şer’an bir nesne sâbit olmuş değil iken Kule kazâsı sükkânından olub hakkında evâmir-i şerîfim sâdır olan ---ağası sâbık Abdullah oğlu Mehmed nâm kimesneler kendü halinde olmayub vesâ’ir ‘avene ile yek-dil olarak iş bu sene-i mübârekede bunun menzîlini basub kızı nâm hâtûnun ve malı Ahmed ve ihtiyar bâbası Mehmed nâm kimesneler hilâf-ı şer ‘î şerîf ve bi-gayr-i hak katl ve bir sagîre kızını dahi mecrûh ve ma ‘lûm’ul mikdâr emvâl ve eşyâ’sını nehb ü gâret ve mezbûr eşkıyâ zümresinden olmakdan nâşî ehl-i fukarâ’nın dahi emvâl ve eşyâ’ların bi-gayr-i hak -ı ahz ve ziyâde gadr ve ta’addî ile – ve husûs içün Kule kazâsı ahâlileri taraflarından bir kıt’a mahâzir ve bereketlu --tarafından bir kıt’a i’lâm aldığın bildirub ol bâbda istid’â-yı ‘inâyet eylediğin ecilden sen ki kapucu başı-yı mûmâ-ileyh Hasan Paşa zâde Abdülfettah dâme mecdühûsun---ağası Abdullah ma’rifetiyle Selânik ihzâr ve hûkûk idenler ile sen ki Selânik nâ’ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin huzûrunda terâfu ‘-yu şer’-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-120)

Edirne kâdîsına hüküm ki;

Mahrûse-i Edirne sâkinelerinden Ümmü Gülsüm ve Saliha ve Hafize ve Ayşe binti Ahmed Beşe ve Ayşe binti Yusuf Beşe nâm hâtûnlar rikâb-ı humâyûnuma gelub mahrûse-i Edirne’de vâki tâvuslu bağçe karyesinde vâki ma ‘lûm’ul hudûd istîcârımda ol mülk bağçe ve on beş dönüm ma ‘lûm’ul hudûd tarlaya bunlar ve bâbaları yirmi seneden mütecâviz bilâ-nîzâ iştirâk

mutasarrıflar olub ol yerleri beher sene zabt ve zirâat ve ‘öşr ve resm sâhib-i arza edâ ve emlâk eşyâ’larına zabt idüb dahl îcab etmeyub ve bu makûle bilâ gadr-ı şer’i on beş sene murûr iden emlâk ve on sene murûr iden arâzi da’vâsının istimâ’-yı memnû’ iken mahrûse-i Edirne sâkinlerinden Kasım oğlu Mehmed Tahir nâm kimesne zuhûr ve şiddete sülûk ve ol bağçe ve tarla yirmi sene mukaddem benim idi deyu hilâf-ı şer ‘î şerîf ve mugâyir kânûn fuzûlî müdâhale ve ta’addî ve ızrardan hali olmadığın bildirub bu bâbda da’vâlarına muvaffik şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin ve taraflarından Mehmed Ağa dimekle ma’rûf kimesneyi vekîl eylediklerin bildirub fetvâ-yı şerîfeleri mûcibince ‘amel olunub mezkûr hilâf-ı kânûn ve mugâyir fetvâ-yı münîf ol vecihle fî-mâbâd dahl ve te’addî etdirmeyub men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer’le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-121)

Manastır kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi [] nâm karye mütemekkinleinden Yorgi nâm zimmî gelub bu defa merkûmede vâki ma ‘lûm’ul hudûd bir kıt’a mülk ve emmioğulları [] nâm zimmîler bi’l iştirâk mutasarrıf olub müdâhale olunmak îcab etmez iken müşterekleri mezbûr hisseleri zabt-ı kanâ’at etmeyub bin iki yüz senesinde ve zimmî-yi mezbûrdan bunun hissesini dahi tagalluben zabt eylediğinden gayri altmış gurusunu dahi cebren ahz ve gadr eyledikleri ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfim verildiğin bilub mahallinde şer’le görölüb alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde görölmek için yazıldı.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-122)

Boğaz muhâfızı vezîre ve Kal’a-i Sultaniye nâ’ibine hüküm ki;

Çanak hisar sâkinelerinden Şerîfe Fatma nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma gelub Gelibolu kazâsına tâbi --- nâm karye sâkinlerinden İmam Mehmed Efendi dimekle ma’rûf kimesne zimmetinde bin yüz doksan senesinden berü altıyüz altmış gurusu alacak hakkı olub bi’d defaât taleb eylediğin vermekde te’allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli eylediği bundan akdem Boğaz

Hisar muhâfızı sâbık mîr-i mîran-ı kirâmdan İsmail dâme ilmihû tarafından bâ-‘arz-ı hâl inhâ ve istid’â eylemeğin mîr-i mîran kirâm ile tarafından bâ buyruldu ta’yîn olunan mübâşir mâ’rifetiyle merkûmun li’ecli’t-terâfu ‘ Kal’a-i Sultaniye’ye ihzârı murâd olundukda merkûm ve müddeîsine mebnî mücerred olunan hak-ı iradesiyle mezbûr da’iye eylediğini ahâli-i karye ulyâ ihbâr eylediklerinde mîr-i mîran mûmâ-ileyhin vârid olan bir defa tahrîrât ve Açeabad nâ’ibinin bir kıt’a i’lâmında tahrîr ve inhâ olunduğu bildirub siz ki vezir-i müşar ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz merkûm Boğaz Hisara ihzâr ve terâfu‘ şer ‘iyve ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu ricâ etmeğin siz ki ve vezir ve müşar ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz ber mantûk tahrîrât merkûm Boğaz Hisara ihzâr ve terâfu‘ şer ‘iyve ihkâk-ı hak ve mahallinde olunmak bâbında fermân-ı âli-şân yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-123)

Havâss-ı Refia kâzasına tâbi Terkos nâhiyesinde olan zîde nâ’ib’ülnev’ olan [] zîde ilmühûya hükûm ki ;

Nezâret-i şeyhu’l-islâm cennetmekân Firdevs-i âşîyan Sultan Bayezid Han ilmühû --- ve’l kirâm vâkf-ı şerîfe mütevellîsi müderrisi kîramdan Mehmed Hasekî zîde ilmühû tarafından müderris vekîl sâbit ol vûkelâsı hâne-i vâkf El-hâc İsmail zîde kadruhû teftîş mahkemesinde Nikola ve Kırta ve Suri ve Mihail nâm zimmîler muvâcehelerinde mersûm-u muşârün-ileyhin vâkfından nâhiye-i mezbûra tâbi Azadi karyesinde vâki dört sihâm îtibârıyla iki sihâm mesâî mersûm Tano zimmînin ve bir sihâmı mesfûrat Giro ve Sironun iştirâken tasarruflarında olan bir kıt’a çiftlik arâzisini mahsûlundan kadîmden berü ber mûcib defter-i hâkanî taraf-ı vâkıfdan ‘öşr üzere gelmişiken arâzi mezkûre mahsûlundan iktizâ iden ‘öşrünü edâdan imtinâ’ etmeleriyle arâzisini mezbûre mahsûlunun ‘öşrünü taraf-ı vâkf içün mesfûrdan bi’l mukâbele taleb iderim deyu da’vâ ile dahi cevâbında ber-vech-i muharrer mutasarrıf oldukları hasekî-yi mezbûr tarlaları mahsûlunun ‘öşr yedi senede otuz guruş maktû verilmek üzere taraf-ı vâkıfdan bundan akdem temessük verilmekle ol mikdâr guruş maktû verilub ‘öşr mahsûlunu edâdan imtinâ’ eylediklerinde müddeî vekîli mezbûre yedinde olub ibrâz eylediği fetvâ-yı şerîfede evkâf-ı selâtin bir vâkf-ı çiftlik arâzisinin mahsûlundan kadîmden ‘öşr üzere gelub defter-i hakânîde mukayyed iken mütevellîsi-rîz ol arâzisinden bervech tarlalara mutasarrıf olan ‘amel ‘öşr yedi senede kadar akçe mukâta’a verilmek üzere temessük verilüb hâlâ ber mûcib emr ve defter ol tarlada hâsıl olan mahsûlunun ‘öşrünü Ömer’den taleb etdiğinde Ömer

vermeyub mücerred vech-i meşrû'h üzere temessük verilmeğe ol mikdâr akçe ödemeğe karar olur mu cevâb-ı sevablarından olmaz deyu beyânına ber mûcib fetvâ-yı şerîfe mesfûrdan tasarruflarında olan çiftlik-i mezkûr tarlaları mahsûlun iktizâ iden 'öşrünü vâkf için müteveffâ-yı mûmâ-ileyhe teslîm mesfûruât Tano ve Giro ve Suriye tenbîh olduğuna hâlâ evkâf müftüsü Mehmed Tahir zîde ilmühû i'lâm ve i'lâm mûcibince emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-iltimâs şeyhu'l-islâm ve müftü'l enâm olan Hamdi zâde mevlânâ Mustafa dâme fezâileyhe işâret etmeleriyle işâretleri ve i'lâmı mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-124)

Havâss-ı Refia kazâsına muzâf Küçük Çekmece nâhiyesinde nâ'ib'ülnevi olan mevlânâ-yı zîde kadruhûya hüküm ki;

Nezâret-i şeyhu'l-islâmda esved cennetmekân Firdevs-i âşîyan Sultan Bayezid Han ilmühû aleyhi'r rahmeti ve'l gufran vâkf-ı şerîf mütevelisi müderrisi Mehmed zîde ilmühû tarafından müderris vekîl bâbında ol vûkelası câmi' vâkf İbrahim zîde kadruhû teftîş mahkemesinde Es-Seyid Süleyman bin Mehmed muvâcehesinde merhûm muşârün-ileyh zimmetinden nâhiye-i mezbûrede vâki --- çiftliği dimekle ma'rûf merkûm Es-seyyid Süleymanın bundan olan müteveffâ temessüğü tatbîk olduğu üzere mutasarrıf olduğu çiftlik arâzisi mahsûlunde kadîmden berü ber-mûcib defter-i hakânî taraf-ı vâkfdan 'öşr üzere gelmiş iken arâzi-i mezkûre mahsûlunde iktizâ iden 'öşrünü edâdan imtinâ' etmeğe arâzi-i mezbûre mahsûlunun 'öşrünü vâkf için merkûmun bilâ vûkela taleb iderim deyu da'vâ olduğu cevâbında mutasarrıf olduğu çiftlik-i mezkûr tarlaları mahsûlun 'öşrü yedi senede elli beş gurus maktû vermek üzere taraf-ı vâkıfdan bundan akdem mütevellî sâbık yedime temessük virmeğe ol mikdâr akçe maktû verdim deyu bâ 'öşr mahsûlunu edâdan imtinâ' etdikde müddeî -i vekîl merkûm yedinde olub ibrâz eylediği fetvâ-yı şerîfede evkâf-ı selâtin bir vâkf-ı çiftlik arâzisinin mahsûlunu kadîmden 'öşr üzere gelub defter-i hakânîde mukayyed iken mütevellîsi zîde ol araziden bervech tarlalara mutasarrıf olan Ömerde 'öşrde senede şu kadar akçe mukâ'ata verilmek üzere temessük virüb hâl-i hazır ber mûcib emr ü defter ol tarlalarda hâsıl olan mahsûlun 'öşrünü ömrden taleb etdikde Ömer vermeyub mücerred vech-i muharrer üzere temessük verilmeğin ol mikdâr akçe - dimekle karar olur mu cevâb bâ savâblarından olmaz deyu buyrulmağın ber mûcib fetvâ-yı şerîfe merkûm Es-seyyid Süleyman tasarrufunda çiftlik-i mezkûr tarlaları mahsûlunun iktizâ iden 'öşrünü vâkf için mütevellî mûmâ-ileyhe --- merkûm

Es-seyid Süleyman tenbîh olduğun hâlâ evkâf müftüsü Mevlânâ Mehmed Tahir zîde ilmühûya i'lâm ve i'lâmı mûcibince emr-i şerîfim sudûrunu şeyhu'l-islâm müfti'l enâm Hamdi zâde mevlânâ-yı Mustafa idâme edilende fezâileyh işâret etmeleriyle işâretleri ve 'i'lâmı mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-125)

Ferecik kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Mekri kazâsında vâki Yeni Câmi' demekle ma'rûf câmi'-i şerîfe vâkfının evlâdiyet ve meşrûti yet üzere bi'l fi'il berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan Mustafa zîde kadruhû gelub vâkf-ı mezbûr ki defter-i vâkfda mukayyed beher sene taraf-ı vâkıfdan îcare-i ve ihâle ile îcar olunagelen musakkafâtından Mekri kazâsı civarına Ferecik kazâsında cereyân iden --- demekle ma'rûf nehir kenarında vâki iki göz değirmenin âherin alakası olmayub dahl olunmak îcab etmez iken Ferecik kazâsına tâbi çekirdekli? demekle nâm karyede sâkin Boz Ali demekle ma'ruf kimesne zuhûr ve mütegalibeye istinâden hilâf-ı şer-i şerîf bin iki yüz senesinde vakf-ı değirmen-i mezkûru fuzûlî zabt idüb vâkf-ı şerîfe gadr eylediğın bildirub şer'le görölüb değirmen-i mezbûr vâkf için bit-tevliye kendüye aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-126)

Mora Vâlisi vezîre ve Mezistire kâdisına hüküm ki;

Âsîtâne-i âlîyyem sâkinelerinden Mehmed ve Mustafa ve Emîr nâm kimesneler ile karındaşları Emine ve Ayşe nâm hâtûnlar rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunların bâbaları zümre-i kuzâtıdan Süleyman Efendi demekle 'arîf kimesne bin iki yüz senesinde Mezistre kazâsında hükümet ittisalinde kazâ-yı mezbûr sükkânından Katib Hasan Efendi demekle 'arîf kimesne ile Kocabaş inhâ ve Kostaki nâm zimmînin kefâletleriyle kazâ-yı mezbûra tâbi---nâm karye re'âyâlarından ma 'lûm'ul-esâmî re'âyâ bâbaları merkûmdan bin guruh istikrâz etmeleriyle bâbaları merkûm re'âyâ-yı merkûmdan meblağ-ı mezbûru kabl'el-

ahz fevt olub irs-i şer'le bunlara intikâl etmekden nâşî bunlar dahi meblağ-ı mezbûru re'âyâ-yı mezbûrdan ve kefâletlerinden bil'verese taleb olmak murâd eylediklerinde bi-vech-i şer'îvermeğin te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduklarına ve taraflardan [] nâm kimesneyi vekîl eylediklerini bildirub şer'le görölüb bâlâları müteveffâ-yı merkûmdan müntakîl re'âyâ-yı merkûmun zimmetlerinde olan ol mikdâr gurus hak-ı irsiyelerinden merkûmundan ve kefiller mezbûrundan tamamen tahsîl ve bi-kusûr vekîlleri merkûm aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-127)

Edirne mollasına ve Gete(?) kadısına hüküm ki;

Mehmed Seyid zîde kadruhû gelub ashâb-ı hayrâtdan müteveffâ Hasan Ağa nâm sahib'ül arzın vakf-ı karyelerinden hudâvendgâr sancağında Gete(?) kazâsına tâbi Hasan Ağa tevâbi' karye ile Edirne muzafatından Çuka nâhiyesine Hızır Ağa ve tevâbi' karyelerini iş bu bin iki yüz dört senesi martı ortasından şubatı gâyetine gelince birisine zabt etmek üzere mukayyed üzere mukâbelesinde olan evlâd-ı vakf ve mütevellîsi ve kâim-makâmı tarafından bana der-i 'uhde ve kirâm ve bu dahi iltizâm idüb mukaddem --- âher yedinde temessük zuhûr iderim 'amel ve i'tibâr olunmağla üzere bunun yedine zabt-ı temessük i'tâ' olmuşiken ber takrîb kâ'im-makâm mütevellî olan Hüseyin dimekle ma'rûf tama' çavuş başı cânibi Mehmed Ağa nâm kimesneye karye-i mezbûrenin sene-i mezbûrede zabtıçün hafiyeten temessük verüb gadr sevdasında olduğun bildirub şart-ı mezbûr ile yedine olan ma'mûleye temessük mûcibince vakf-ı mezbûr karyeleri sene-i mezbûrede kendüye zabt ve def' olan mahsûlât ve rusûmat vesâ'ir 'âidât ve--- kânûn-u kadîm olduğunun gibi üzere ahz ü kabz etdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin temessük mezbûr-u ma'mûleye ise mûcibince zabt etdirilmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-128)

Şehrköy kazâsı nâ'ibiyle zikr-i âti kimesnelerin bulundukları mahallin kâdîsına ve Sofya mütesellimi ve Şehr-i köy Voyvodası zîde kadruhûya hüküm ki;

Sen ki Sofya mütesellim-i mûmâ-ileyhsin bundan akdem der-i âlîyyeme vârid olan tahrîrâtın hülâsa-yı mefhûmunda Şehrköy kazâsı ahâlisinden olub bundan akdem bâ-fermân-ı âli fukarâ' olunan Süleyman bin Şehrköylü Hacı Ahmed nâm kimesneler ile vesâ'ir ashâb alakanın re'y ve iktîâları ile bi-mûcib ve gayr ve isâbet masrafı nâmıyla ehl-i fukarâ' tarh mezbûruyla ve tahsîl eyledikleri mebâliğ-i ma'lûmat kırk altı bin beş yüz seksen beş buçuk gurusunu kendü nefsiçün bir resm-i ----zâhire idhâli tahsîlinde yirmi üç bin dokuz yüz elli gurusu dahl ehl-i ashâb alakalarından taksim idüb bâki yirmi iki bin üçyüz otuz beş gurusu dahi mezbûr Süleyman bin ile Hacı Ahmed nâm kimesneler ahz ve zimmetlerinde kalub âkil ve bey' idüb karar-ı mesmû' oldukları bâ-arz mezbûr mütesellimden oldukları bâ-arz ve mahâzir olunmağla sâlif'üz-zikr yirmi üç bin dokuz yüz elli gurusu ve ehl-i ashâb alakadan her kimin zimmetlerinden ise bir birlerinden tahsîl ve mâ-'adâ yirmi iki bin otuz otuz beş gurusu dahi mezbûrat Süleyman bin ile Hacı Ahmedin bulundukları mahalde kendülerinden tamamen tahsîl olundukdan sonra ma'rifet-i şer'-i ve cümle – ehl-i ma'rifetleriyle beş buçuk vaz' ve bundan sonra vâki olunacak masârif mahalline sarf olunmak için siz ki mevlânâ ve mütesellim ve voyvoda-yı mûmâ-ileyhasız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu bâ takrîr tahrîr ve istid'â olunmağla ber-vech-i meşrû'h meblağ-ı mezbûr ba'de'l tahsîl re'âyâlardan taleb ettiği derkâr olmağla ber-vech-i muharrer – îcab idüb tahsîl olundukdan sonra ma'rifet-i şer'-i ve cümle mahalde mâ'rifetiyle mahale vaz' ve bundan sonra vâki olaak mas'arîf mahalline sarf için fakat ve mas'arîfden vukû'atda fukarâ'ya tekrar tevzî' olunmayub tekmîline dek bu akçe ile idare olunmak üzere râbitası verilmek fermânım olunmağın imdi siz ki mevlânâ-yı ve mütesellim ve voyvoda-yı mûmâ-ileyhasız sâlif'üz-zikr meblağ-ı mezbûr ba'de'l tahsîl âli ol fukarâ' ve re'âyâ redd-i mute'assir derkâr olmağla ber-vech-i muharrer zaman îcab idenlerden tahsîl olduklarından sonra ma'rifet-i şer'le ve cümle mahalde mâ'rifetleriyle bir mahale vaz' ve bundan sonra vâki olacak mas'arîf mahâline sarf için mas'arîfden vukû'atda fukarâ'ya tekrar tevzî' olunmayub tekmîline dek bu akçe ile idare olunmak üzere râbteye olunmak matlûb-u humâyûnum olmağla ber-vech-i meşrû'h 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat olduklarından mûcanebet eylemeniz bâbında.

(H-129)

Haslar kâdîsına hüküm ki ;

Nezâret-i şeyhu'l-islâmdan ---evkâfdan merhûm ve mağfurûn Sultan Bayezid Han tâbe serâhu vâkfının berât-ı âlişan mütevellî kâim-makâmı olan İbrahim nâm kimesne gelub vâkf-ı mezbûr mülhakatından Haslar kâdîsına tâbi Boğazdar nâm karyeleri topraklarında zirâat ve harâset idenler zirâatleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn üzere sekizde bir 'öşr ile sâlâriyyeleriyle taleb eyledikde içlerinden bazıları bostancıbaşı re'âyâsı ve derbentçilerimiz deyu hilâf-ı kânûn vermekde te'allul ve muhâlefet üzere oldukların bildirub kânûn üzere sekizde bir 'öşr ile sâlâriyyelerde vâkf için alıverilub te'allul ve muhâlefet etdirilmemek bâbında hükm humâyûnum ricâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-130)

Dimetoka kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinelerinden Refiye nâm hâtûn gelub bunun zevci Osman nâm kimesne ücret ile hizmet ider makûleden olmağla kazâ-yı mezbûr sâkinelerinden El-hâc Mehmed Emin Ağa dimekle meşhûr kimesneye doksan altı senesinden berü senevî yirmi beş gurus ile beşyüz kile zahîre vermek üzere makûle ve sekiz sene hizmet idüb mezkûr hizmet eylediği senelerin ücretini almadan fevt olub bununla üç nefer eytâmına intikâl idüb bu dahi eytâm-ı mezkûrlara bâ- hüccet-i şer 'iyye vasîye nasb olunmağla asâleten ve vesâyeten mutâlebe eylediğin bi-vech-i şer'î vermeğin te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâffık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince mahallinde şer'le görölüb ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'î ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin hilâfına emr yoğise mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

“ihzârlarıçün tekrâr emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâil-i S sene [1]205”

(H-131)

Sisam Adası nâ'ibine hüküm ki;

Kostandi ve Yakobu nâm zimmî ile Mariya Karti nâm nâsraniyye gelub mesfûratın ammeleri Sisam Adasına tâbi Büyükköy nâm karye sâkinlerinden Andreyâ nâm zimmî bin iki yüz senesinde hâlik oldukda karye-i mezbûre toprağında vâki on bin aded---mütecâviz emvâl ve eşyâ' ve mülk bağ ve bağçe ve hânesi şer'an bunlara mûris olub âherin müdâhalesi îcab etmez iken yine karye-i mezbûr mütemekkinelerinden İbrin nâm nâsraniyye zuhûra ve şiddete mütesaddîye olub ben sizin ammeniz hâlike-i mesfûr ve otuz sene hizmet eyledim hizmetim mukâbelesinde ücreti meşlah olarak bana vermişidi deyu zikr olunan ol emvâl ve emlâkı zabta tasaddî ve bunların hak-ı irsiyelerinden mahrum ve oğlu Yanni nâm zimmî ile yek-dil ve yek-cihet olarak olarak ebrârıyla gadr-ı külliye mütecâsir olduklarına ve mahallinde mukâvemet ve icrâ-yı hak hâlâ hizmetinde olmadığın inhâ ve çavuş mübâşeretiyile mahallinde şer'le görölüb icrâ-yı hak mümkün olmaz ise mesfûru oğlu mersûm ile âsîtâne-i âlîyyeme ihzâr olmaları bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eyledikleri için kânûn çavuş mübâşeretiyile mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âlîyyeme ihzâr olmaları bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-132)

Ayrancık nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Hamdizâde Mehmed Esad zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Ayrancık kazâsı sâkinlerinden Hüseyin Efendi ve El-hâc İbrahim nâm kimeseneler hudâvendgâr sancağında Ayrancık nâhiyesinde – karye ve ----bâberât-ı âlişan gerek tîmâra mutasarrıf Sultan Hisarı kal'asi topçularından Cevval ve Mustafa ve İbrahim nâm topçu taraflarından bin iki yüz dört senesine gerek tîmâr karyelerini iltizâm eyledik deyu iş bu sene-i mübâreke Evâsıt ramazanında zabtlarıçün ısdar etdirdikleri emr-i âli ile lede'l-vürûd mu'ahharen iltizâm iden Es-seyyid Mehmed Derviş ağa dimekle ma'rûf kimesne ile ba'de'l terâfu ' tarafının yerlerinden mevcûd temessüğüne nazar oldukda fi'elhakîka ashâb-ı tîmâr mühürleriyle memhûr tarafında temessükân olub merkûmanın vâkf - - lede'l su'âl cevâblarında sene-i mezbûre martı kayd olunmazdan mukaddem hilâf-ı kânûn iltizâm eylediklerini ve bedel-i iltizâmı olarak meblâğ-ı ashâb-ı tîmâra tamamen edâ idüb âher

kimesne zimmetinde kılındığı ikrâr ve --- kayd oldukdan sonra mezbûr Es-seyid Mehmed Derviş iltizâm eylediğini i'lân etmeleriyle verilen fetvâ-yı şerîfe mûcibince med'uvvîn mezbûrat Hüseyin El-hâc İbrahim a'sâr-ı mezkûr dahl olduğundan men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek ricâsına vâki hali bi'l-iltimâs 'arz edilmek için vech-i meşrû'h üzere Hüseyin ve İbrahim bi vech-i mu'ârazaları men' ü def' ve yedlerine verilen emrin kaydı terkîb olunmak bâbında

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-133)

Selânik kâdîsına ve Selânik mütesellimine hüküm ki;

Sarraf tâ'ifesinden Hanim nâm Yahudi bu Selânik mütemekkinlerinden Zeynel ve Yasuf nâm bazargânlar ile bundan akdem bey'ü şîraları olub bin iki yüz senesinden berü bunlardan vâki olan ahz ve i'tâ'larının hesabları ru'yet olundukda zimmetlerinde iki bin yedi yüz altmış altı gurus alacağı hakkı zuhûr etmekle meblağ-ı mezbûru mesfûrlardan bi'd-defaât mutâlebe eylediği edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduklarını bildirub siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhasız mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb mesfûrlarda zimmetlerinde zuhûr iden ol mikdâr gurus hakkı tamamen tahsîl ve bi-kusûr alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i sa'âdete ihzâr olunmaları bâbında size hitâben emr-i şerîfim ricâ etmeğin siz ki mevlânâ ve mütesellim-i mûmâ-ileyhasız mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-134)

Sisam Adası nâ'ibine hüküm ki;

Ada-yı mezbûr mütemekkinlerinden Kostanzi ve Yakobu nâm zimmîler gelub ada-yı mezbûrda vâki mülk bağ ve bağçe ve ma 'lûm'ul hudûd ve arsa vesâ'ir emval ve eşyâ'ya bunların bâbaları Dimitri nâm zimmî kendü karındaşı Aleksandri nâm nâsraniyye ile iştirâken mutasarrıflar iken bâbaları mesfûr Dimitri bin yüz doksan senesinde mürd olub hissesi irs-i şer'le bunlara intikâl idüb dahl olunmak îcab etmez iken anneleri mersûm ba'de ve hissesini zabta kanâ'at etmeyub kendü hissesiyle bunların hissesini zevci Yorgi nâm zimmîye bey'

idüb bunlar dahi emlâk ve eşyâ'-yı mezkûrdan hak-ı mevrûselerini talep ve da'vâ – iken anneleri zevci mesfûr Yorgaki mute'âkiben mürd olmalarıyla yine ada-yı mezbûr mütemekkinlerinden mürd-ı mesfûr Yorgakinin diğér zevcesi Markine nâm nâsraniyye ile sulbiyye kızı zuhûr ve bizim hak-ı mevrûsumuzdur deyu hilâf-ı şer 'î şerîf tagallüben zabt ve bunlara gadr-ı külli eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarıyla muvaffık fetvâ-yı şerîfe verilmekde bildirub aher husûsa me'mûr çavuş mübâşeretiyile mahallinde şer'le görölüb bâbaları mürd-u mesfûrdan müntakil mezbûratının fuzûlî zabt eyledikleri hakk-ı irsiyeleri alıverüb bilub fetvâ-yı şerîf icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden âher husûsa me'mûr çavuş mübâşeretiyile mahallinde şer'le görölmek.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-135)

İnebahtı muhâfızî vezîre ve Badracık kâdisına hüküm ki;

Badracık sâkinelerinden Şerîfe Ayşe nâm hâtûn gelüb bunun bâ-hüccet-i şer 'iyye ve vasîyesi olduğı oğlu Halil İbrahim nâm sagîrin Badracık sâkinelerinden El-hâc oğlu İbrahim nâm kimesne zimmetinde bin iki yüz senesinden berü ma 'lûm'ul mikdâr akçe alacağı bu vesâyâten aldın oğlu mezkûr fevt olub irsen buna intikâl etmeğın mezkûrdan bi'd- defaat talep olmak murâd eyledikde vermeğın mezkûr te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak sevdasında olduğun bildirub şer'le görölüb oğlu müteveffâ-yı merkûmdan müntakil-i mezkûrun zimmetinde olan bâ-hüccet-i şer 'iyye olmikdâr akçe hakkı kendüye tamamen ve kâmilen alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğın ecilden mahallinde şer'le görölmek.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

“der-kenârı mûcibince tekrâr emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı L sene [1]205”

(H-136)

Edirne mollasına hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Nâfizzâde Mehmed Emin zîde fezâileyhsin rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub mahrûse-i Edirne Ali Paşa mevkînde Hacı Osman ve Es-

Seyid Ali ve El-hâc Mustafa ve Molla Mehmed ve Ali ve diğer Mehmed nâm kimesneler ile [] ve Kemal ve [] ve Yusuf ve Hacı [] nâm Yahudi kadîmden berü dükkânlarında emti'a-yı mütenevvi' 'bey'ü şirâ idegelub aherden ber-vechile kabz olunmak iktizâ etmez iken bazı kimesneler kadîmce ve bu def'a ihzâr bey'ü şirânın külliyyen râğî(?) bâbında şeref sudûr olanhatt-ı humâyûn şevket makrûnum muhâlefet siz ki bey'ü şirâ eyledikleriniz mennâ'nda mahsûsdur size bey' etdirmeyiz deyu müdâhale ve te'addîlerine muhâlîf gadr eylediklerin ve bundan akdem bâ-'arz-ı hâl inhâ ve merkûmlar sevk-i mezkûrede kadîmden emti'a-yı mütenevvi' bey'ü şirâ idegelub âherin mennâ' mahsusamızdır deyu müdâhaleleri ihzâr bey'ü şirâ makûlesi olmağla husûs-u mezbûrun beldeye mutasarrıf ve melhûz olarak istilâmı hâvi âli-i vech-i -der-i âliyyeye i'lâm olunmak bâbında sâdır olan emr-i âlişan imtisalen husûs-u mezkûr mahrûse-i mezbûrede Ali Paşa mûmâ kethudâsı İsmail ve sevk-i mezkûr tüccarlarından El-hâc Mustafa ve Molla Mehmed ve Es-Seyid Ali ve Es-Seyid Mehmed Mustafa ve Molla Ali nâm kimesneler ile [] Mihail ve [] ve Yusuf [] nâm tüccârlardan istifâde oldukda bilâde mezkûr sevk-i mezkûrda ve haricinde olan dükkânlarında çerçi izâflarına(?) mahsusa bey'ü şirâ eyledikleri emti'a-yı mütenevvi'nin sevk-i mezkûre ve nizâm-ı beldeye mutasarrıf oldular deyu her biri huzur-u şer-ide takrîr eylediklerin bi'l-iltimâs 'arz eylediğin için i'lâmı mûcibince şer 'î şerîfe ve ihzâr bey'ü şirâ memnû'iyetini muhtevî şeref yâfte-i sudur olan hatt-ı humâyûnuma şevket-makrûnum muhâlîf te'addîleri men' olunmak bâbında fermân-ı âlişanım yazılmıştır.

Fî Evâil-i Z sene [1]204

(H-137)

Badracık kâdîsına hüküm ki;

Badracık kazâsı ahâlilerinden ma 'lûm'ul-esâmî re'âyâları rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunlar kendü hallerinde ırzlarıyla ve kimesneden deyn ve kefâletleri olmayub üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olunmuş değil iken Badracık sâkinlerinden Ser-dâr Hacı oğlu Derviş tabbâl Mustafa dâme Halil El-hâc Osman oğlu İbrahim dimekle ma'rûf kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet olan bin iki yüz senesinden berü bunların üzerlerine musallat ve hilâf-ı şer 'î şerîf bi-gayr-ı hak ma 'lûm'ul mikdâr akçelerin duhûl-u ahz eylediklerinden 'öşrü dürlü dürlü --- iktirâ' hâvi mevad hilâf-ı şer'ite'addî ve rencîdeden hali olmadıkların vetaraf-ı şer'deni'lâm şer'-i verildiğin bildirub zâbitleri mâ'rifetiyle şer'le görölüb hilâf-ı şer'îve bi-gayr-i hak cebren aldıkları akçeleri alıverilub ihkâk-ı hak ve fî-mâbâd şer'-i ve

te'addî ve rencide etdirmeyub men' ü def' dahi olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

“iş bu emr-i âli lede'usûl mezkûrun kalîl olduğuna cümlesi mebnî üzere beher akçesini senevî iki yüz guruş verilmek üzere mukaddemâ ma'rifet-i şer'le nizâm olunmuş olmağa iki yüz üç senesi zi'l-hiccesinde gâyet gelince mütevell'i-yi mezbûre merkûm ru'yet ve zimmetinde zuhûr idegelmiş bâ-berât teslim eylediği beyanıyla hîn-i muhâsebelerinde bu yazılagelince iki senede iktizâ iden dört yüz guruş vâzifesiyle elli guruş furûht olunan mahlûlde beş guruş resm merkûma isabet iden iki buçuk guruş mütevell'i-yi mezbûre huzur-u şer'-ide merkûma teslim etmeğe mu'ârazası men' olduğu Edirne kâdîsının i'lâmın yazıldığı bâ-temessük mektûbun mefhûmu ve fermân-ı âli- şerh yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204”

(H-138)

Edirne mollasına ve Edirne Bostancıbaşısına hüküm ki;

İsmail bin Hasan nâm kimesne gelub darûs-saaâdet'üs şerîfe ağası nezâretinden olan evkâfdan Edirne vâki müteveffâ Ali Bey vâkıfından olmak üzere yevmî bir akçe vazîfe ile küttâba ve yevmî bir akçe vazîfe ile hayatında cihetleriyle bâ-berât-ı âli mutasarrıf olub edâya hizmet olub birle mûcibince hizmetini mukâbelesinden mustehakk olduğu vazîfesiyle vâkf-ı mezbûrun mütevellîsi olub Edirne sâkinelerinden Fatma nâm hâtûndan ve mahsûlu vâkfdan talep eyledikte vâkfda musâ'ade eylediğin mütevellî-yi mezbûr damadı İsmail ve Haseki kâtib başısı Osman nâm kimesneler ile yek-dil olarak bin yüz doksan senesinden berü vermeyub zimmetinde memnû olduğun mukaddemâ lede'l inkâr ve lede'l istid'â-yı şer 'iyye görölüb vech-i meşrû'h üzere mütevellîye-yi mezbûrenin zimmetinde memnû olan vazîfesi kendüye alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında Bostancıbaşı sâbık mûmâ-ileyhe hitâben emr-i şerim sudûrunu istid'â ve hazîne-i âmiremde mahfûz haremeyn muhâsebesi defterlerine nazar olundukda vâkf-ı mezbûrun bir akçe vazîfe ile küttâbına bir akçe vazîfe ile hayatında cihetleri merkûm İsmailin üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed olmağla evkâf hizmet idüb – mûcibince hizmeti mukâbelesinde mustehakk olduğu vazîfesi vâkıfda müsa'ade verildiğin ve buyurub zimmetinde kaldığı vâki ise alıverilmek için mahallinde şer'le havâle ile emr-i şerîfim sudûru bâbında re'îsu'l-kuttâbım olan Mehmed Raşid dâme mecdühûya i'lâm etmeğle

i'lâmı mûcibince mahallinde şer'le görölmek bâbında iki yüz üç senesi Evâsıt Recebinde emr-i şerîfim lede'l vurûd mezbûrenin mu'ayyen kapusu olmağla sâdır olan ber-vechle infâz ve icrâ olunub mağdûr olduğın ve tarafından [] nâm kimesneler vekîl edildiğın bildirub mübâşir mâ'rifetiyle mukaddemâ sâdır olan emr-i âli mûcibince mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün ihzâr ise der-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda ve divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma murâca'at oldukda ber-vech-i meşrû'h tarih-i mezbûrede emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

“mütevellî-yi vâkf istid'âsıyla tekrar emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâil-i Zâ sene [1]205”

(H-139)

Rumili vâlisi vezîre ve Yanya sancağında vâki Grebene kâdîsına hüküm ki;

Yenişehir-i Fener kâdîsı İsmail Gelenbevi rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub defterdar müteveffâ El-hâc Mustafa'nın islâmları(?) şeyh'ül—kurbûnda bîna ve ihyâ eylediği [] evkâfından Grebene kazâsına tâbi Pravel karyesi ahâlilerinden ma 'lûm'ul-esâmî ve [] ve [] zimmîler meclis-i şer'e varub kimesneye verecekleri olmayub bir dürlü dahl ve kabz olunmak îcab etmez iken Grebene patriği ve Kocabaşlarından pâpa Yorgi oğlu pâpa Pavlovi nâm zimmîler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet olarak habs-ı mal sevdasıyla otuz kırk nefer Arnavud eşkıyâlarını karye-i merkûmeye irsâl ve bin iki yüz senesinden berü mukaddem --- vesâ'ir me'kûlat ahz eylediklerinden gayrı locasından berü beher sene on kese akçeden locasından dört bin beş yüz guruslarda cebren ve firar ve gasba ahz ve terâfu ' ---mesfûrların zulm ve te'addîlerine tâkat götüremeyub bazıları sancağa ahire ve Tırhala ve mahal-i sâ'ireye perâkende ve perişân olub mesfûratın cebren ve kahren aldıkları dört bin beş yüz gurus tamamen tahsîl ve kendülere red ve teslim olunmak bâbında sen ki Rumili vâlisi vezîr-i müşârün-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu mevlânâ-yı mûmâ-ileyh arz eylediği ecilden sen ki Rum ili vâlisi vezîr müşârün-ileyhsin mahallinde şer'le ru'yet ve ba'de'l şevk olmuşdu hukûk-u fukarâ' ashabinâ istirdâd ile ihkâk-ı hakka dikkat eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-140)

Tekfur Dağı kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Tekfur dağı sâkinelerinden Ayşe nâm hâtûn gelub bunun kimesneye deyn ve kefâleti olmayub dahl olunmak îcab etmez iken bundan akdem fevt olan Tekfur dağı sâkinlerinden çırak Hüseyin Efendi demekle ma'rûf kimesnenin ma'rûf Tekfur dağı kazâsı sâkinlerinden kızı Ayşe ile sâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler zuhûr ve şiddete sülûk ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun senin zimmetinde altmış gurus irsen bize intikâl eyledi deyu mâ-'adâ ber vech-i şer'îüzere isbât etmedin bunun mutasarrıf olduğu mülk-imenzil bin iki yüz senesinde fuzûlî zabt idüb gadr eylediğin ve bu bâbda da'vâsına muvaffık fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görülüb alıverilub hilâf-ı şer 'î şerîf te'allul ve muhâlefet etdirilmeyub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr- şerîfim ricâ eylediğin mahallinde şer'le görülmek.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-141)

Edirne kâdîsına ve Edirne Bostancıbaşısına hüküm ki;

Hassa hasekilerinden Bekdaşı Mehmed Emin hasekî zîde mecdühû gelub bunun Cîsr-i Ergene kazâsına tâbi Karaca Salih nâm karye ahâlilerinden ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler zimmetlerine bin iki yüz senesinden berü ber mûcib temessük beş bin üç yüz doksan dokuz gurus alacağı olan meblağ-ı mezbûrun edâsı karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Kocabaş Aci Mihal ve [] çorbacı ve [] oğlu Tenaşı nâm zimmîler kefil olmalarıyla kefâletlerine binâ'en meblağ-ı mezbûru mesfûrlarından bi'd-defaât taleb olmak murâd eylediğin mesfûrun ehl-i örf ve kazâ-yı mezbûr nâ'ibine istinâdları olduğundan ber vechle mukâvemet ve ihkâk-ı hak mümkün olmayub mağdûr olduğun bildirub sen ki Edirne Bostancıbaşısı mûmâ-ileyhsin meblağ-ı mezbûrun edâsına kefil olan mesfûrdan zimmîler mâ'rifetiyle üzerine ihzâr ve vâki şer'-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden sen ki Edirne Bostancı başısı mûmâ-ileyhsin mesfûrlar Edirne'ye ihzâr ve terâfu ' şer 'iyve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-142)

Radomir(?) kâdîsına hüküm ki;

Zağra'dan Mustafa zîde mecdühû gelub bâ berât-ı âlişan mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinden Radomir sancağında Derba nâhiyesinde Molla Derviş olduğu karyeleri duvar kurbunda vâki bağlardan ve--- mesâha olunmayub mahallinde ve bağ-ı mutasarrıfım müşterek bağlarımız oldu deyu ve imdi tamamen vermeyub üzere verub ze'âmeti mahsûlun kesr oluğuna bâ'is oldukların mûcib kânûn üzere su'âl olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylemek imdi bağ ve bâ temessük ile mühürlü emr gönderilmiş kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî [] Zâ sene [1]204

“ İş bu emr- âli mübâşiri kocabaş-ı mûmâ-ileyh beyânıyla lede'l-vusûl mesfûrenin Mora vâlisi sâbık vâkıfıdan berü ahz ü kabz iken mesfûre hâlik olub siz ki mersum koyun otlak mîr-i mûmâ-ileyh mütesellim ve der- sa'âdete irsâl oldunduğu Mora vâlisinin –mal-ı mezkûru bâhâsını taleb için mesfurat tarafından kâffe-i ve kendü tarafından ihaleten Tripoliçe'de mûkim Kosti nâm zimmî bi'd-defaât şerh olunub ihkâk-ı hak mümkün olmadığı beyânıyla mesfûr ber-vech-i muharrer der sa'âdetime irsâl olunduğu mîr-i mûmâ-ileyhin bir kıt'a 'arz-ı hâl mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 25 S sene [1]205”

(H-143)

Mora vâlisine ve Tirepoliçe kâdîsına hüküm ki;

Celeb bazargânlarından olub hâlâ âsîtâne-i âliyyemde ticaret tarîkiyle mütemekkin ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler rikâb-ı humâyûnuma takdîm eyledikleri bir kıt'a 'arz-ı hâllerinde Mora bazargânlarından [] ve [] nâm Yahudiler bundan akdem âsîtâne-i sa'âdetime gelub bunlardan bâ temessûkan yirmi bin guruşlukdan mütecâviz emti'a-yı mütenevvi' ahz idüb bâhâsını kab'l el ahz âsîtâne-yi âliyyemde mesfûrlar Mora tarafına azîmet eyledikleri mesmûları olduğu emti'a-yı mezbûr ashâbından Alarka nâm zimmî kendü tarafından asâleten vesâ'ir tarafından vekâleten Mora cânibinde râhî olub mahal-i mezbûr ve aramızdan mukaddem yahudiyan mesfûrlar bir haberdar olmakdan nâşî andan dahi bunun mahallatında vâki [] ceziresine firar eylediklerinden Mora vâlisi sâbık tarafından mahal-i merkûm zâbitâna mektûb ahz ve ol tarafa varub yahudiyan mesfûrun bulub meblağ-ı mezkûru mutâlebe eylediğin mücerred verilmek için dürlü dürlü şiddete sülûk ve cezire-i mezbûrede mütemekkin Yahudi tâ'ifesinin a'yânlarıyla mallarını i'tâ' etmeyub âkil ve bâliğ kasdıyla ihfâ

ve imrâr eylediklerin ve---zâbiti yahudi mesfûrları Mora cânibine irsâl etmeyub hüsn ve mesfûr ‘ibâdu’llâha dahi bâ-zarûr kendüye ‘avdet eylediği mukaddemâ lede’l inhâ ve istid’â ve husûs-u mezbûru cezire-i Venedik içinde zâbitine mektûb gönderilmiş olmağla ---zâbiti ile muhâbere etdiği yahudiyan mesfûrun meblağ mezbûru tamamen tahsili mubâderet ve i’zâz âbâd olduğu suretde gerek zâbit-i merkûm ile muhabere yahudiyan mesfûrun Mora vâlisi sâbık mâ’rifetiyle Mora’ya ihzâr ve ba’de’l şevk ihkâk-ı hakka ihtimâm ve def’ olunmak bâbında sene-i mezbûre Evâhir-i Recebinde sâdır olan emr-i şerîfim lede’l vurûd meblağ-ı mezbûr Yahudi mesfûrlardan mutâlebe olunduğu zimmetimizde mal mevcûd olub lâkin âsitânedede bazı mahalde dürlü ikrârlarıyla sabit olmuş iken mesfurlar kemal-i celîlerinden nâşî ru’yet Mora vâlisinin [] nâm yahudiye istinâdları olduğuna binâ’en meblağ-ı mezkûru külliye inkâr ve gadr-ı külli sevdasında oldukları bu vecihle tenfîz-i emr-i âli ve ihkâk-ı hak mümkün olduğu ve mesfûrlar el-yevm Mora’da mevcûd oldukları mukaddem inhâ ve mesfûrların zimmetlerinde olan ol mikdâr gurus alacak hakları hal tamamen tahsîl bi-kusûr aliverub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak içün emr-i şerîfim sudûrunu istid’â eylediğin mukaddem sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince meblağ-ı mezbûrun ba’de’l şevk hal-i tahsîl olunmak bâbında iş bu sene-i mübâreke Evâhir-i cemâziyelevvelinde siz ki Mora vâlisi muşârûn-ileyh mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz size hitâben sâdır olan emr-i şerîfim taraflarından vekîl-i şer’-iyyeleriyle mahalline lede’l vurûd meblağ-ı mezbûr mesfûrlarından mutâlebe eylediğin edâya mûrisleri zâhir iken dürlü dürlü şiddet-i sülûk birle edâda imtinâ’ ve olvecihle bunlara gadr-ı külli olunduğunu bildirub mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince ol tarafa âher husûsa me’mûr kapucu başı mûmâ-ileyh dâme mecdühû mübâşir mâ’rifetiyle mesfûrların zimmetlerinde olan meblağ-ı mezbûru tamamen tahsîl ve ihkâk-ı hakkı mümkün olmaz ise mesfûrlar der sa’âdetime ihzâr olunmaları bâbında müceddeden emr-i şerîfim sudûruu istid’â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma murâca’at olundukda vech-i meşrû’h üzere terâfu ‘ muhâlefetde ve evâmîr-i şerîfim verildiğin mestûr ve mukayyed olunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince âher husûsa me’mûr kapucubaşı mûmâ-ileyh mübâşeretiyile mahallinde şer’le tahsîl ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzarları bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

“ iş bu emr-i âli lede’l-vusûl ehl-i mezkûre zimmetlerinde dört yüz otuz dokuz gurus onsekiz yüz para eytâm-ı mesfûratın hakları zuhûr idüb mâ-‘adâsının tahsîli lâzım gelmediği meblâğ-ı mezbûru mesfûreye edâ etdirilmediği tatbîk İnöz nâ’ibinin olan i’lâmın mefhûmu bâ fermân-ı âli şerh verildi. Fî M sene [1]205”

(H-144)

İnöz ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

İnöz ceziresi mütemekkinlerinden [] nâm nâsraniyye gelub mesfûrenin bâ hüccet-i şer 'iyye vasîleri olduğu Aleki ve [] ve Nikola ve Marko ve Kostandi ve Yanni ile altı nefer sagîr ve sagîre zimmetlerinin mallarından olmak üzere İnöz ceziresine tâbi İnceköy ahâlisinden Kocabaş papa Yorgaki nâm zimmîler kefâletleriyle karye-i mezbûre ahâlisinden ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler zimmetlerinde bin iki yüz senesinden berü bâ temessük alacak hakkı olub bil vesâyâ meblağ-ı mezbûru mezbûrlardan taleb olmak istediğın vech-i şer 'îedâsı muhâlefet ile imrâr-ı vakt ve gadr-ı külli da'vâsında oldukların bildirub mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb mesfûrun kefâletleriyle mezbûrların zimmetlerinde olan ol mikdâr gurus mal-ı eytâm tamamen tahsîl ve ihzârı kendüye alıverilub bi-vech-i şer'îte'allul ve muhâlefet etdirmeyub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğın ecilden mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölme bâbında yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-145)

Silivri ve Tekfur Dağı civarı vezîre ve nâ'iblerine hüküm ki;

Dergâh-ı mu'allâ kapucı başlarından ve hassa silâhdarlarından hâlâ hassa kassab başısı Hasan dâme mecdühûnun rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediğı bir kıt'a takrîri mefhûmundan daire-i humâyûnum için beher yevm verilurgelen kuzu —fî'l hâsıl Durice havâlisinden mücerreden sefine ile celb olunagelmışiken ihâle ordum ol tarafda olmak takrîbiyle havâli-i merkûmeden bir re's kuzu zuhûr etmeyub ve mevcûdu kalub ve hesab ve iktizâ' âsîtâne-i sa'âdetim civarından Çekmekler Silivri ve Tekfur Dağı ve havâlilerinde vâki kazâlarda olan çiftlik ve iyâl' ashâbından rızâlarıyla zatlardan mubâya'a -- olduğu inhâ ve siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz vech-i meşrû'h üzere mubâya'asıçün size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve cebr ve zikr ile kimesneyi rencide olunmadıkların ashâbı rizâ'ları ve râcî' üzere bâhâsı kıt'a lüzum kuzu mubâya'sıçün divân-ı hûmâyûnumdan emr-i münîfim tahrîrini hâlâ rikâb-ı müstetâbımda baş defterdar olan iftihâr'ül me'mur Osman dâme mecdühû i'lâm etmeğle i'lâmı mûcibince olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz ber minvâl-i muharrer serkerde cebr ve—olunmakdan çoban-ı merkûmdan ashâbı rizâ'ları ve

râcî' üzere bâhâsı kıt'a ve kassab başı-yı mûmâ-ileyh tarafından edâ olunarak divân-ı humâyûnum----içün kuzu mubâya'a ve istidâ'sıyla ihtimâm ve dikkat eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-146)

Tırhala sancağı mutasarrıfı vezîre ve Yenişehir-i Fener kâdîsına hüküm ki;

Yenişehir-i Fener kazâsı mutasarrıfından Golos nâhiyesine tâbi Milor nâm karye mütemekkinlerinden Dimo nâm zimmî gelub bu kendülere itmek yine karye-i mezbûr mütemekkinlerinden Yorgi ve Yanni ve Nikola ve Sufî nâm zimmîler birbileriyle yek-dil olarak bin iki yüz senesinde bunun menzilini basub ma 'lûm'ul mikdar emval ve eşyâ'sı nehb ü gâret eyledikleri ve bubâbda fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub mahallinde şer'le görölüb aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-147)

İnebahtı sancağında vâki Badracık kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi tîmâr karyelerinden [] nâm karyenin ehl-i zimmet-i re'âyâ fukarâ'sı rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunlar üzerlerine edâsı lüzum gelen 'öşr vesâ'ir hukûk ve rusûmları kânûn ve defter mûcibince karyelerinin sahiblerine tamamen edâsı kusûrları olmayub ber-vech-i müdâhale olunmaları îcab etmez iken hilâf-ı kânûn ve defter—talebi mukaddem ve tamamen me'kûlât ve meşrûbat mutâlebesi vesâ'ir gûne—ve mezâlim -- ile te'addî ve rencideden hali olmadıkların bildirub men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda kânûn-u su'âl oldukda bu makûle ze'âmet ve tîmâr karyeleri re'âyâları üzerlerine edâsı lüzum gelen 'öşr vesâ'ir hukûk ve rusûmlarına kânûn ve defter mûcibince karyelerinin za'îm ve sipâhilerine tamamen edâ eylediklerinden sonra hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde talep ve mukaddemâ ve meccanen me'kûlât ve meşrûbat mutâlebesi vesâ'ir gûne --ve mezâlim ---ile te'addî eylemek için kânûn üzere emr-i şerîf yazılâgelmişdir deyu tahrîr olmağla kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Z sene [1]204

(H-148)

İnebahtı muhâfızı vezîre ve Badracık kâdîsına hüküm ki;

Badracık kasabasında vâki câmi'-i kebir zâviyesinde hâlâ bâ-berât-ı şerîfim Halil zîde salahû ile zâviye-i merkûmun fukarâ'sından Ali ve Mustafa vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler gelub ashâb-ı hâyratdan El-hâc Osman nâm kimesne iki bin guruşunu şer'-i resm ile almış birle vâkf-ı eyledikde meblağ-ı merkûm istid'â ve hâsıl olan zâviye-i mezbûr fukarâ'sında verilub deyu vâkf ve şart-ı temyîz eylediğin vâkfiye-i mâmul-u bahâsında mukayyed ve bunlardan zâviye-i mezkûrda şeyh ve fukarâ'sı olub ol mikdâr nukud merkûmun olan kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden nukûd merkûm mütevellîsi İbrahim nâm kimesneden taleb eylediklerin bin iki yüz senesinden berü vermeyub hilâf-ı şart ve dikkat mugâyir vâkfiye-i mâmul-u bahâ gadr eylediğin bildirub şer'le görölüb şart ve dikkat icrâ ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için mahallinde şer'le görölmek.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]204

(H-149)

Eğriboz sancağı mutasarrıfı dâme ikbalihû ve hüküm ki (hükmün geri kalan kısmı silinmiştir.)

(H-150)

Edirne kâdîsı zîde fazlihûya hüküm ki;

İbrahim hanzâde Abdülhamid zîde mecdühû rikâb-ı hûmâyunuma 'arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin bâ –berât-ı âlişan mütevellîsi olduğu ceddi vezîr-i a'zam müteveffâ Seyyid Mehmed Paşanın evkâfindan mahrûse-i Edirne vâki ma 'lûm'ul hudûd îcare-i mu'eccele ve beher sene yüz seksen akçe îcare ile bir bâb mumhâneye mutasarrıf olan Ahmed Beşe İbn Abdullah nâm kimesne bundan akdem fevt oldukda mutasarrıf olduğu mumhâne-yi mezkûrede cânib-i şerîf intikâl etmeğle taraf-ı vâkıfdan mumhâne-yi mezkûreyi talebine îcâr olunmasına ber vechle müdâhale ve tevkîf olunmak îcab etmez iken icabında Edirne sâkinlerinden İbrahim nâm kimesne zuhûr ve mahlûl mezbûru – birle taraf-ı vâkf-ı şerîfeden âhere îcabında fuzûlî muhâlefet ve vâkf-ı şerîfe gadr sevdasında olduğun ve mûmâ-ileyh tarafından Hasan zîde kadrihûyu vekîl eylediğin bildirub şer'le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer 'î şerîf ol vechile vâki

olan muhâlefet ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i Z sene [1]204

(H-151)

Edirne Bostancı başısına hüküm ki;

İstanbul sâkinelerinden Cemile nâm hâtûn gelub bunun zevci hassa hasekilerinden Evdir köylü Mehmed haseki üç senesinden berü ber takrîb bu taraftan azîmet ve Edirne de nefis ve ikâmet idüb bu mezkûrun âher zevcesinden iki nefer sâgir evlad ile bu cânib bilâ-nafaka kalub buda li-ebevyn --- ve matlûb olub senin ve hüccet olduğun inhâ ve haseki mübâşeretiyle zevci merkûm li'ecli't-terâfu' der-i sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekle hasekî ma'rifetiyle der-i âlîyyeme ihzârı bâbında.

Fî Evâil-i Z sene [1]204

(H-152)

Cisr-i Ergene kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

El-hâc Ahmed nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb merhûm ve mağfurûn Sultan Süleyman Han tâbe serâhunun evkâfı mukâta'alarından kazâ-yı mezbûra tâbi karacemre mukâta'ası bin yüz doksan dokuz senesinde bunun 'uhdesinde – mezbûre mahsûben nefis-i Karacemre karyesinin 'öşrünü cemm ve nasb ve der-anbâr idüb yerleri olan Tekfur Dağı iskelesine beher kilesini sekiz para ücret ile nasb etmek üzere ahâli-i karye-yi mezbûreden [] oğlu [] nâm zimmî ile sâ'ir ma'lûm'ul-esâmî arpaçılar ile mukâvele ve anlar dahi râzı idüb yirmi dokuz kıt'a arpalarından üçyüz seksen iki kile hinta ve yirmi dokuz kile nohud tahmîl ve teslim idüb mesfûrdan nohud ve hinta mezbûre iskele götürmeyub kendü mal vekîl ve bey' etmeleriyle defaâtle taleb eylediğinde vermekde te'allul ve muhâlefet ve günbe gün--- ve hibe ve alet ve kürek avk u te'hîr birle gadr sevdasında oldukların bildirub mahallinde şer'le görölüb sâbık olunan hinta ve nohud mesfûrdan ile sâ'ir isimleri ma'lûm kimesneden tamamen tahsîl ve teslim birle icrâ-yı ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin mahallinde şer'le görölmek emrim olmuştur.

Fî Evâil-i Z sene [1]204

(H-153)

Gelibolu nâ'ibine hüküm ki;

Yanni nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Gelibolu mütemekkinlerinden Kosta nâm zimmî zimmetinde bin iki yüz senesinden berü üç yüz gurus alacak hakkı olub taleb eyledikde edâda muhâlefet ve ibtâl-i hak ve gadr sevdasında olduğun bildirub âher husûsa me'mûr ve çavuş mübâşeretiyle mahallinde şer'le görölüb icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği ecilden âher husûsa me'mûr çavuş mübâşeretiyle mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i Z sene [1]204

(H-154)

Bosna vâlisi vezîre ve Travnik kâdîsına hüküm ki;

Hassa hasekilerinden ile haseki zîde kadruhû gelub bunun eyâlet-i Bosnada vâki Astar Eflak kazâsına mutasarrıf Yeni Varoş kazâsı sükkânından meşhûr Hacı Murâd ve Ahmed ve Hacı Salih ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi Sinice nâhiyesi sâkinlerinden Ago Abdullah ve karındaşlarını Salih ve Hacı Murad ve Ahmed ve Hacı Salih ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi [] nâhiyesi sâkinlerinden Ago Abdullah ve karındaşı Salih ve birbirleriyle Mustafa demekle ma'rûf kimesneler ile Kırköz ve Kırkos ve Tokatlu ve Bekir nâm zimmîler zimmetlerinde birbirleri kefâletiyle bin iki yüz dört senesi Ramazan'ından ber mûcib temessûkan ve bâ hüccet-i şer 'iyye ve bâ defter-i müfredât sekiz bin yüz kırk üç gurus alacak hakkı olub bil defaat taleb eyledikde birbirlerine istinâd envâ' hileler ibrâz ve hilâf-ı şer 'î şerîf ibtâl-i hak ve gadr sevdasında oldukların mahallinde mu'ayyen kesireleri olduğundan ihkâk-ı hak mümkün olmayub mağdur olduğun bildirub sen ki vezîr-i muşârûn-ileyh ma'rifetin ve hassa-yı haseki mübâşeretiyle mezkûrdan ve mesfûrlar 'avdet-i Bosna'ya ihzâr ve terâfu ' şer'le ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise li'ecli't-terâfu ' der-i âlîyyeme ihzâr oldukları bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ etmeğin sen ki vezîr muşârûn-ileyhsin ma'rifetin ve hassa hasekilerinden Mehmed Haseki zîde kadruhû mübâşeretiyle eyâlet-i Bosna'ya ihzâr ve terâfu ' şer'le ve

ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise mezbûran ve mesfûrlar li'ecli't-terâfu ' der-i sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Z sene [1]204

(H-155)

Silivri nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Saliha nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma gelub bunun zevci Süleyman nâm kimesne bu sene-i mübârekeke Silivri kazâsına istimâ' olunur kimesnenin hakkı olmayan hali cereyân katl olunub katili ma'lûm olmağla kazâ-yı mezbûr ahâlisinden lâzım geldiği şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verilmek inhâ ve mübâşir mâ'rifetiyle ve mahallinde şer'le ru'yet ve ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâil-i Z sene [1]204

(H-156)

Galata mollasına hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı osmânî üzere cülûs-u humâyûnum meymenet makrûnum vâki olun umumen tecdîd-i ahkâm fermânım olmağla Galata muzâfatından Beşiktaş nâhiyesine tâbi varoşda sâkin Rum ve ermeni re'âyâları rikâb-ı humâyûnuma gelub --- vâki olan 'avârîz ve gerek kürekçi akçesi ve gerek tekâlif-i sâ'ire için yahud(i) tâ'ifesiyle mukaddemâ beynlerinde nizâ' vâki oldukda masûn tevassutuyla nizâm verildiğini meş'ar-i hüccet-i şer 'iyye verilmişiken mesfûrdan mugâyir hüccet-i hareket ve hisse-i tekâlifleri vermekde muhâlefet üzere olduklarına inhâ ve mukaddemâ verilen hüccet-i şer 'iyye mûcibince 'amel ve hareket olunmak bâbında emr-i şerîf sudûrunu istid'â ve mukaddemâ bilâ iltimâs mûcib-i şer'denirsâl olunan Abdullah Efendi ibn Beşir Efendi karye-i Kovari çeşme olmazdır ise vâki câmi'-i şerîf o gûne varub ve bâ hüccet-i muharrer esâmî Süleyman hazretlerinden afv meclis-i şer'-i nebevi eylediğin karye-i mezbûrede sâkin yahudi tâ'ifesinin haham vekîli olan – Tubas izbârlarından Marko ve bâbası Kolo ile rum tâ'ifesinin kabz ve malları Tebaş ve Yorgi ve ve Papa Doroki ve Dimitri ile ermeni tâ'ifesinin kabz-ı malları cemm' dürlü -- vesâ'irleri

muvâcehelerinde kadîm edâya---karye-i mezkureye vaz'olunan'avârîzhane ve karma tekâlifden ma'adâ yazılı olan tekâlif--- zimmetinde merkûmlar ve nısfı Yahudi tâ'ifesi veregelmişler imdi sonra Yahudiler menzillerini rum ve ermeniye bey' etmeleriyle karye-i merkûmede Yahud tâ'ifesi ekall kalub kânûn üzere teklîf vermeğe 'adem-i kûdretimizden nâşî dâima beynlerine mu'ayyen kesire cereyân eyler idi olunacak meslûn müsellemin tevassutuyla fimâbâd karye-i merkûmeye nizâ' olan tekâlif-i şerîfenin bin beheryüz gurusunun kırk gurusunu Yahudiler ve altmış gurusunu rum ve ermeni tâ'ifesi vermek üzere bâ-beynlerimizde kânûn ve ittifak idüb ---olarak verdiklerinde anlar dahi tasdik ve şifâhen tahkîk eyledikleri mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'de ma'a olunan imtinâ-yı şer 'iyye meclis-i şer'e gelub âli-i merkûme inhâlarına binâ'en bin yüz elli senesi Zilhicce'sinin altıncı günü tarihiyle muverrih olunması Galata kâdîsı olan müteveffâ kâtibzâde Mehmed Refî Efendinin verdiği hüccetin kaydı tahlil ihrac olunmağla mukaddemâ verilen hüccet-i mezkure mûcibince 'amel olunmak için ---cennetmekân-ı âşîyan Sultan Mustafa Han ilmühû zamanında bin yüz seksen beş senesi Evâil-i cemâziyelevvelinde emr-i şerîf verdiği inhâ ve tahrîrât ricâ etmeleriyle hilâfına emr yoğise mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîf mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Z sene [1]204

(H-157)

Balçık kâdîsına hüküm ki;

Kostantin nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun kazâ-yı mezbûrda mütemekkin kıbtîyan tâ'ifesinden Dimitraki nâm kıbtî zimmetinde bin iki yüz senesinden berü ber mûcib defter yetmiş altı gurusu alacak hakkı olub vaktiyle taleb eyledikde günden güne alet ve bahane bi-vech-i şer'îvermeğin ta'addî ve gadr-ı külli sevdasında olduğun kıbtî mâ'rifet-i şer'le görülüb mesfûrun zimmetinde olan ol mikdâr gurusu hakkı kendüye alıverilub icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etdiğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Z sene [1]204

"iş bu emr-i âli lede'l-vusûl ve terâfu ' vâki 'öşr-i mezkûr merhûmundan tamamen tahsîl ve mütevellî-yi merkûmata i'tâ' ve zimmet olduğun ve Vize nâ'ibinin vârid olan i'lâmın mefhûmu fermân-ı âli şerh verilmiştir. Fî 12 M sene [1]205"

(H-158)

Sâbika-yı fermânım olan Şehnaz Giray Han dâme ilmühûya ve Vize kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Nezâret-i şeyhu'l-islâmdan – olan evkâfdan müteveffâ İskender Paşa vâkfının bâ-berât-ı âli iştirâken mütevellîleri olan Yakub zîde kadruhû ile zevcesi Ayşe zîde fezâileyh rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb vâkf-ı merkûm karyelerinden Vize kazâsına tâbi – nâm karyede bin iki yüz dört senesinde hâsıl ve devr-i külli devr-i âsâr olmuş üç bin guruşlukdan mütecâviz mahsûl vâkıfda âherin alakası yoğiken Vize kazâsı sâkinlerinden Kisor nâm kimesnenin mütegalibeye isnâd olmak hasebiyle zikr olunan mahsûl vâkfi tagalluben zabt etmeğle bâ-tevliye taleb olundukda vermeyub taraf-ı vâkfa gadr-ı külli sevdasında olduğu ve mezbûr mütegalibeden olmağla mahallinde bervechle mukâvemete iktidârları olmadığı mukaddemâ inhâ ve hallerine tercümen mezbûr-ı mutasaddır li'ecli't terâfu ' ve olduğu mübâşir mâ'rifetiyle âsitâne-yi âlîyyemde ihzâr olunmak için emr-i şerîfim sudûrunu lede'l istid'â mübâşir mâ'rifetiyle li'ecli't-terâfu ' der sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında sen ki Vize nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben iş bu sene-i mübâreke evâsıt-ı zilkadesinde sâdır olan emr-i şerîfim mübâşeretiyle mahalline lede'l vurûd siz ki zat-ı şerîfe müşârûn-ileyhsiz tarafınıza karar ve mübâşiri nehy-i 'avdet ve ol vecihle tenfiz icrâ olmayub mağdûr oldukları inhâ ve siz ki zat-ı şerîfe müş'ar ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz mâ'rifetiniz ve mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le ru'yet ve mezbûrun fuzûlî ahz eylediği ol mikdâr guruş mal-ı vâkf tamamen tahsîs –ve edâsı te'allul ve muhâlefete birle mal-ı vâkfi âkil ve gadr sevdasında olur ise li'ecli't-terâfu' der-i âlîyyeme ihzâr olunmak bâbında size hitâben meccanen mahallinde şer'le ru'yet ve ba'de'l şevk mal vâkf tamamen tahsîl ve mütevellîye vâkfa teslîme dikkat olunmak ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise li'ecli't-terâfu ' der sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Z sene [1]204**(H-159)**

Badracık kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Hırsto ve Dimitri nâm zimmî gelub bunun kimesneye deyn ve kefâleti olmayub dahl olunmak îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Molla Yakub dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve şiddete sülûk ve senin zimmetinde bâ-

temessük üç yüz altmış iki gurus alacak hakkı vardır deyu iddi'â ve mufâfa'a-yı şer'-i olmak üzere iken beynlerine maslahat bu tevassutuyla beş yüz gurus üzerine âmm-ı inkâr sulh ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr tamamen ba'de'l teslîm kat'i nizâ' ve nasb husûsa ibrâ'-yı zimmet birle şer'den bunun yedine hüccet-i şer'îyye i'tâ' olmuşiken mezkûr Yakub fevt olmağla yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden vereselerinden er karındaşı Ebubekir nâm kimesne ile vesâ'ir vereseleri zuhûr ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun senin zimmetinde ol mikdâr gurus alacağı var imiş şimdi senden alur deyu hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir hüccet-i şer'îte'addî ve renciden hali olmadıkların bildirub şer'le görölüb mezkûrların hilâf-ı şer'îve murâfa'ada verilen hüccet-i şer 'îyye mugâyir ol vecihle vâki olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i Z sene [1]204

(H-160)

Selânik kâdîsına hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh 'urbânîzade Abdullah zîde fezâileyhsin rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Medîne-i Selânik'de vâki merhûm Osman nâm sâhib-i 'arzların vâkfından olub tevliye ve muskitasını şart eylediği menzil âti'z-zikre mütevellîsi olan Mehmed Emin İbn Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'e varub hâlâ mütevellîsi olduğu vâkf-ı mezbûrenin Medîne-i mezkûrda cümle-i cemm'i kemal mahallesinde de vâki bir taraftan Seyid Efendi konağı ve bir taraftan Ayşe hâtûn menzili ve bir taraftan imam-ı meşrûta menzil ve taraf-ı râbi' taraf-ı âmm ile mahdûd tûlen dokuz zirâî ve arşen beş zirâî mahsûs terbi' kırk beş zirâî arâzide mebnî kırk gurus fiyatlu bir bâb tahtânî arada ve bir köhne yazlık verilub--- ağa mebnî hâvi vâkf-ı menzil harab müşevvik ve cânib-i vâkfdan dahi sâ'ire musâ'ade olmamağla intizâ' vâkıf (üzere çizili) bi'l mukâbele mutekâtî ' ve kimesne dahi istihâline zarar etmediğinden bu zamana değin mu'âteb olmağın hâtta çavuş zâde Ahmed Raşid Efendi İbn'ül merhûm Ali Ağâ'nın mabed-i âlâit/âlâet(?) mahallesinde kâin lede'l ahâlim ve--- iki yüz gurus fiyatlu tûlen on beş zirâî ve arşen zirâî hesab terbi' yüz ile zirâî arâzi üzerine mebnî bir bâb kovani orta ve dört zirâî divanhane ve kömür ve bir bâb tahtânî oda ve ba'de ve işcar-ı müsmire ahvâlini müsmir ma'mûl bir bâb mülk-imenzil ile istirdâda taleb ve bâ'is olmağla taraf-ı şer'iden geşt ve şurut-ı istidlâl ba'de'l vâkfa iştirâkı vâkf-ı müvekkil olmağla olmağla istid'â tarafeyn üzeretaraf-ı şer'denba'de'l şevk olduğuna sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin

huzûrunda – istidlâl ---müslimin ve bîna ahvâline ve vâkf-ı cem kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve zâhir vâkf-ı mezkûre ile enfa' olduğuna tamamen olmağa bâ-tevliye i'lâm olmasını talep iderim deyu --fi'l-hakîka menzil-i muvakkat-i mezbûr harab ve cânib-i --olmayub mülk olan menzil-i mezbûr menzil-i muvakkat-ı mezkûrdan çardak(?) verilmekle ve ekser ve taraf-ı vâkfdan dahi mütevellî-yi merkûmun takrîri üzere--- olub şûrut-ı istidlâl mevcûd olduğunu senin dahi îmar-ı mûhit olmağla vâkf-ı menzil-i mülk ve mülk-imenzil ve vâkf olub ve olarak şûruta vâkf-ı cânibde(?) hâvi olmak üzere âli-i kavîl ---yerlere hükm ve hüccet olunub icâbında divan-ı humâyûnum mütevellîsi emr-i âlişanım verilmek hasebiyle vâki halim bilâ-iltimâs 'arz ve şûruta sülûk oldukda i'lâmın tatbîk olduğun üzere vâkf-ı menzil-i mezkûr ile istidlâlî murâd olunan mülk-imenzil mesahına ve fiyatına ve râğbeten ve mahlûlen (silik) olub istidlâlî vâkfına --ise istidlâlî tahrîrât-ı fukahâ lede'l inhâ' rum ilî(?) kulları üzere şehâdeti derciyle emr-i âli sudûru iktizâ eylediği tahrîr olmağla vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Z sene [1]204

“ Bâ fermân-ı âli adâlete hıfz olunub birle mübâşir emr yazılmıştır. Fî Evâil-i M sene [1]205”

(H-161)

Çatalca kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Mîr Mehmed Hüsrev zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin mûrisi hâcegân- divân-ı humâyûnumda Arif Ahmed Paşa zâde Mîr-i mîram İnebahtı sancağında bâ-berât-ı âlişan mutasarrıf olduğu tîmârı karyelerinden bin iki yüz bir ve iki senelerinde hâsıl olan 'öşr mahsûlatı bahâsından Çatalca kazâsında sâkin [] nâm kimesne zimmetinde olan ma 'lûm'ul mikdâr 'öşrünü ile bin iki yüz üç senesinde yine tîmârî karyelerinden hâsıl olan devr-i keyldenve der-anbar olmuş ma 'lûm'ul keyl hinta ve şa'ir alacak hakkını almadığın fevt olub meblağ-ı mezbûr ile mahsûl-u mezkûr irs-i şer'le bununla müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi Hadiçe nâm hâtûna vasîsi olduğu kızı Fatma nâm sagîreye intikâl etmeğle talep eylediklerinde hilâf-ı şer 'î şerîf vermeğin te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak ve gadr-ı murâd olduğun bildirub şer'le görölub aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i Z sene [1]204

(H-162)

İnebahtı sancağı mutasarrıfı vezîre ve Apakoru ma'a Kara vadi kâdisına hüküm ki;

Kara vadi kazâsına tâbi Kuzca nâm karyenin ehl-i zimmet-i re'âyâlarından ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler gelub bunlar kendü hallerinde ırzlarıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'îşerîfe kimesnye vaz' u hareketleri – ve kefâletleri olmayub üzerlerine dahi şer'an bir nesne sâbit değil iken yine kazâ-yı mezbûra tâbi Aracak nâm karye mütemekkinlerinden eşkiya' zümresinden-- oğlu Nikolaki nâm zimmî havâlisine tâbi sâ'ir refikleriyle yek-dil olarak bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf ve- bi-gayr-i hak ma 'lûm'ul mikdâr emvâl ve eşyâ' ve koyun vesâ'ir bâ cümle hayvanatları yağma ve gâret ve ol vecihle gadr-ı külli katl-i sârih eylediği ve huzurlarında ba'de minvâl-i muharrer üzere olduğu müş'ar cânib-i şer'deni'lâm-ı şer'îverildiğin bildirub mahallinde şer'le görülür mesfûrun hilâf-ı şer'îşerîfe olunmak üzere ve bi-gayr-ı hak üzere ve gâret eylediği emvâl ve eşyâ' ve hayvanatları tamamen tahsîl ve kendülere alıverilub iktizâ-yı şer'-i zuhûr icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-163)

Uzuncaâbâd-ı Hasköy kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Uzuncaâbâd-ı Hasköy mahallatından Yeni Kal'a mütemekkinlerinden Nino nâm zimmî gelub bu kendü halinde iken yine mahalle-i mezbûr sâkinlerinden Mehmed ve Ali nâm kimesneler bin iki yüz senesinde dört yüz sekiz gurus ahzü gadr eyledikleri ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub mahallinde şer'le görülüb alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-164)

Yenişehir-i Fener mollasına hüküm ki;

Yenişehir-i Fener kazâsı muzafatından Agraфа nâhiyesine tâbi ---nâm karye mütemekkinlerinden Dimo ve Yorgaki nâm zimmîler gelub bunlar Yanya kazâsına tâbi bir karyenin defter ile mukayyed zimmi ra'îyye ve ra'îyyeti oğullarından olub resm-i esliha

mutâlebesine ve iskân teklîfiyle te'addî olunmaları îcab etmez iken sâlif'ü'z- zikr karyesinin sipâhi zuhûr kılınmışına mukaddem sizin icrâ-yı zikr karye-i merkûmede ---olmuş benim re'âyâm olursız resm-i -nâmıyla senede bana bir mikdar akçe verdik yahud sizi iskân iderim deyu hilâf-ı kânûn ve defter-i resm mutalebesi ve iskân teklîfiyle ta'ddî ve rencîdeden hali olmadığın ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub kânûn üzere 'amel olunub sipâhî-yi merkûmun hilâf-ı kânûn ve defter-i ahkâm olan müdâhale üzere ba'de terâfu 'men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-165) (bu hüküm geçersizdir.)

Mekri kâdisına hüküm ki;

Acı Todori ve Kostaki nâm zimmîler gelub bunların Mekri kazâsı mütemekkinlerinden -nam zimmî zimmetinde bin iki yüz senesinden berü üç bin guruşdan alacak hakları olub taleb itdiklerin vermediğin ta'llul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduğun bildurub âher husûsa me'mur mübâşir ma'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb aliverilub icrâ-yı şer'i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin âher husûsa me'mûr mübâşir ma'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]204

(H-166)

Bahr-i Sefîd Boğazı Muhâfızî vezîrim Azim Mehmed Paşaya ve Gelibolu kazâsı muzâfatından Eceâbâd nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Seddül bahir kal'asi sükkânından Çelkili İsmail dimekle ma'rûf kimesne rikâb-ı humâyûnuma gelüb Eceâbâd nâhiyesine tâbi Sultan Süleyman Han tâbe serâhûnun evkâfî karyelerinden Karina nâm karye toprağında yirmi üç keyl memnû' istî'âb ider altı kıt'a tarlalara mutasarrıf olan yine Seddül bahir kal'asi sâkinlerinden Edâmikli El-hâc Mustafa bin iki yüz üç senesinde fevt oldukda tasarrufunda olan tarlaları tapuya mustehakk hak-ı tapuya mütveffa-yı mezbûrun kerîmesi yine kal'a-i mezbûre sâkinlerinden Zeliha nâm hâtûnun olmağla evvel yerleri sahib olan kimesne mezbûreye resm-i tapu ile teklîf edildikde pederim hal-i hayatında evvel yerleri

bana ferağ ve tefvîz eyledi deyu peydâ eylediği temessük ibrâzıyla olmakdan inhâ ve imtinâ' eylediği arâzi-i mezbûreyi kânûn üzere sahib'ül arz olan mezkûr bunun resm-i tapu ile verilub beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sahib'ül arza edâ idüb ber vechle müdâhale olunmak îcab etmez iken müteveffâ-yı mezkûrun kerîmesi mezkûre Hadiçe evvel yerleri ol vecihle bunun zabtına muhâlefet bundan akdem murâfa'a-yı şer 'oldukları taraf- ı şer'denber minvâl-i muharrer i'lâm-ı şer 'iyye verilmişiken muhâsebe ve mundefi' olmayub ta'addî ve rencîdeden halî olmadığından ve bu bâbda da'vâsına muvaffak fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirub sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin mezbûrun ol vecihle def' olan muhâlefet ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma murâca'at olundukd Eceâbâd nâhiyesine tâbi Seddül bahir kal'asi sâkinlerinden Hadiçe binti El-hâc Mustafa nâm hâtûn meclis-i şer'e varub yine kal'a-i mezbûre sâkinlerinden Çanakkaleli İsmail nâm kimesne mahazarında iş bu sene-i mübâreke fevt olan bâbam mezkûr El-hâc Mustafanın Sultan Süleyman Han tâbe serâhûnun vâkfî karyelerinden nâmıyla mezbûreye tâbi---karyesi toprağında mutasarrıf olduğu ma 'lûm'ul hudûd altı kıt'a tarlalarının hakk-ı tasarrufda bin yüz doksan yedi senesinde rizâ'sı ve sahib'ül arzda bulunan Mehmed ağa demekle ma'rûf kimesne mâ'rifetiyle tefviz ve yedime verilen sâhib-i arz temessüğü mûcibince sene-i mezbûreden berü beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ idüb ber vechle müdâhale îcab etmez iken bu sene-i mübâreke mezkûr İsmail zuhûr-u sâbıkâ bâbam fevt esnâsında sâhib-i arza olan kimesneden resm-i tapu ile aldım deyu ol vecihle müdâhale etmeğle mezkûr İsmail hilâf-ı kânûn vâki olan müdâhalesi men' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mukaddemâ bi'l-iltimâs arz eylediği ecilden mahallinde şer'le ve kânûn üzere 'amel olunmak bâbında iş bu sene-i mübâreke evâil-i zilkâdesinde sana hitâben emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed bulunmağla sen ki Boğaz Hisar muhâfızı vezîr-i müşârün-ileyhsin mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evasıt-ı Z sene [1]204

(H-167)

Dergâh-ı mu'allâkapucu başlarından olub Edirne Bostancıbaşı olan dâme mecdühûya ve Bâba-i Atik kâdîsına hüküm ki;

Sadrazamlık ser-dârlarından El-hâc İsmail zîde kadruhû gelub mûmâ-ileyhin Bâbâ-i Atik kazâsında ser-dâr Mustafa ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi Karakarlı nâm karye sükkânından

İbrahim ve Seyid Mehmed demekle ma'rûf kimesneler zimmetlerinde birbirleri kefâletiyle bin iki yüz üç senesinden berü vech-i karz-ı şer'denbâ temessük üç yüz guruş alacak hakkı olub bi'd- defaât taleb olmak murâd eyledikde hilâf-ı şer 'î şerîf edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukların bildirub sen ki Edirne Bostancıbaşı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetinle mahallinde şer'le görölüb meblağ-ı mezbur kendüye alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği ecilden sen ki Edirne bostancı başısı mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-168)

Haslar kazâsı muzâfatından Midye nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Kömürcü muzâfatından Es-seyyid Hüseyin zîde şerefehû ile zıkr-i âti maktûlun sâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî kömürcü gelub Midye kazâsına Korfa nâm karye sâkinlerinden merkûm Seyyid Bey'in oğlu Es-seyyid Mehmed iş bu sene-i mübârekede karye-i mezbûre eşkıyâlarından ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-ı hak katl eylediklerinden mâ'adâ maktûl mezbûrun oğlu yine karye-i mezbûre sükkânından hassa hasekilerinden Es-seyyid Mustafa nâm kimesne karye-i mezbûrede kendü halinde ırzıyla mukayyed olarak kömürü âsîtâne-i âliyyeme irsâl ve kendü ticaretiyle meşgûl iken eşkıyâ-yı mezbûrlar haseki-i merkûm Seyid Mustafa dahi bu def'a bi-gayr-ı hak katl karye-i mezbûre iskelesinden mevcûd üç kese akçe fi'âtlı hânesini --idüb ziyâde gadr ve zulm-i sârih eylediklerin bildirub eşkıyâ-yı mezbûreler haseki mâ'rifetiyle bulundukları mahalde ahz ve li'ecli't-terâfu ' der-i âliyyeme ihzâr oldukları bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin eşkıyâ ve merkûma ta'yîn olunan haseki mübâşeretile bâ-taharrî bulundukları mahalde ahz ve li'ecli't-terâfu ' der-i âliyyeme ihzâr olunmaları bâbında.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

“İş bu emr-i âli lede'l-vusûl mesfûr teklîf verilmek bu misillu senden dahi su'âl olduğu emr-i âliden mukaddem bir kıt'a sefîneye murekkeb ve karar eylediği ihbâr olduğu tatbîk Hanya vâlisinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh yazılmıştır. Fî 29 sene [1]205”

(H-169)

Hanya kâdîsına hükümki;

Aleksi nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb ve Venedikluya tâbi Hanya mütemekkinlerinden Lebko Kortil nâm zimmî bunun beş bin guruş fî’âtlı bir kıt’a sefinesini bin iki yüz senesinden berü fuzûlî zabt idüb taleb eylediğin mücerred verilmek için hîle ve sülûk ve gadr-ı külli sevdasında olduğun ve mesfûr---mahallinde ber vechile mu’âraza iktidârı olmadığı bildirub çavuş mübâşeretiyile mesfûr li’ecli’t- terâfu‘ der-i âliyyem ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin Venedik balyosunun ihzâra rizâ’sı mûcibince olmağla çavuş mübâşeretiyile li’ecli’l ihkâk der-i âliyyem ihzârıçün emr-i şerîfim yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204**(H-170)**

Bozca Ada ceziresi nâ’ibine hüküm ki;

Balcı oğlu İsmail demekle ma’rûf kimesne rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb bu Bozca Ada ceziresi mahallatında Derviş mahallesinde vâki bir bâb mülk-imenzile mutasarrıf olub yine mahalle-i mezbûrede evkâf eylemiş menzile mutasarrıf olan Abdullah demekle ma’rûf kimesne sâlifü’z- zıkr menziline bin iki yüz senesinde ihdâs eylediği [] adasının zümrelerinden bunun olan mevâzi’görünüb havâlisi olmağla ma’rifet-i şer’le def’ etdirmek istediğin muhâlefet üzere olduğun bildirub da’vâsına muvâffık şeyhu’l-islâmdan yedine fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub mahallinde şer’le görölüb ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîf sudûrunu istid’â eylemek ecilden mahallinde şer’le görölmek için fermân-ı âlişan yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204**(H-171)**

Filiba kâdîsına hüküm ki;

Filiba sâkinelerinden Ayşe nâm hâtûn gelub bunun zevci El-hâc Abdülkadir nâm kimesne bin iki yüz senesinde fevt olub emlâk ve eşyâ’sı irs-i şer’le buna ve iki nefer sulbiyye kızlarına

intikâl idüb sagîre-i mezbûrelere butaraf-ı şer'denbâ hüccet-i şer 'iyye vasiye nasb olunub cihet-i karz ve istikâmet üzere mal-ı sagîreleri hıfz idüb dahl olunmak îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûr sükkânından sulbiyye-i mezbûrelerin abileri berber Hacı Molla dimekle 'arîf kimesne zuhûr ve şiddete sülûk ve senin mal-ı ve üzere ru'yet etmezsın seni vesâyetinden azl ve kendim olurum deyu da'vâ-yı beyhûde tasaddî ve bundan akdem lede'l mufâfa'a cânibi olmadığı bâbında bâ hüccet-i şer 'iyyeye---olmuşiken mezbûr yine mûcib ve mundefî' olmayub muârazâ'dan ızzar ve her gelen hükkâm ve zâbitâna bildirub mezbûrun hilâf-ı şer'îve mugâyir hüccet-i şer 'iyye ol vecihle vasiyyet umûruna müdâhale ve te'addî etdirilememek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-172)

Filiba kâdîsına ve Rum ili kâim-makâmına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi İstenemko kazâsı sükkânından Seyid Ali zîde şerefihû gelub bunun bâbası Esseyid İbrahim Efendi dimekle 'arîf kimesnenin bin yüz doksan senesinden berü kasaba-yı mezbûr sükkânından Karagöz oğlu Kosta nâm zimmî zimmetinde bâ temessük üç yüz elli guruş alacak hakkı olub pederi mezkûr meblağ-ı mezbûru imdi fevt olub meblağ-ı mezbûr bana intikâl etmekle bu dahi meblağ -ı mezbûru mesfurun bâ-verese taleb olmak murâd eyledikde mütegalibeden bazı kimesnelere istinâd olduğuna binâ'en bi vech-i şer'îvermekde te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğun bildirub şer'le görölüb aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-173)

Sisam Adası nâ'ibine hüküm ki;

Sisam Adasına tâbi Ahtoli nâm karye mütemekkinlerinden Kani nâm nâsraniyye gelub bunun zevci Dimitri nâm zimmî bin iki yüz senesinde mürd oldukda karye-i mezbûrede vâki tasarrufunda olan mülk-imenzil bağ bağçe ve eşyâ'-yı sâ'iresi üzere şer'le bununla bâ hüccet-i

şer ‘iyye vasîyyesi olduğu sagîre kızı Marlo nâm nâsraniyye ile bâbası yine karye-i mezbûr mütemekkinlerinden Acı Burki nâm zimmîye intikâl etmişiken bâbası mezbûr mar’uz- zikr emlâk ve eşyâ’dan hisse-i irsiyesi olmağla kanâ’at etmeyub havâlisine tâbi karye-i mezbûre kocabaşlarıyla yek-dil olarak cemm’seni tagalluben zabt ve gadr eylemek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek ve tarafından [] nâm zimmîye vekîl eylemek bi-mûcib mahallinde şer’le görölüb ber mûcib fetva-yı şerîfe icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak emr-i şerîfim ricâ eylemeğin mahallinde şer’le görölüb için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-174)

Edirne Bostancıbaşısına ve Ahi Çelebi kâdîsına hüküm ki;

İstanbul sakinelerinden Ümmü Gülsüm nâm hâtûn gelub bunun bâ hüccet-i şer ‘iyye vasîyyesi olduğu Süleyman nâm sagîr ile Hadiçe ve Hayriye nâm sagîrelerin bâbaları Mehmed Emin nâm müteveffâdan müntakîl kazâ-yı mezbûre tâbi Balas ve [] nâm karyeler ahâlîlerinden Molla Ahmed oğlu Ali ve Hasan Efendi vesâ’ir isimleri ma’lûm kimesneler zimmetlerinde bin iki yüz üç senesinden berü bâ temessük defter dört bin guruşdan mütecâviz alacak hakkı olub bâ-vesâyâ taleb eylediğin bi vech-i şer’îvermekde te’allul ve gadr sevdasında oldukların ve taraflarından bâ hüccet-i şer ‘iyye Mehmed Emin nâm kimesneyi vekîl eylediklerin bildirub sen ki Edirne Bostancı başısı mûmâileysin mâ’rifetinle mahallinde şer’le görölüb sagîr-i mezbûrların bâbalarından müntakîl merkûmların zimmetlerinde olan ol mikdâr guruş hakları bâ vesâyâ vekîl-i mezbûra alıverilub bi vech-i şer’îte’allul ve muhâlefet etdirilmeyub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin sen ki Edirne Bostancıbaşısı mâ’rifetinle mahallinde şer’le görölüb ihkâk-ı hak olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

“mu’ahharen mübâşeretile emri âli yazılmıştır.”

(H-175)

Çatalca kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

El-hâc Mehmed nâm kimesnenin Çatalca sâkin Dergâh-ı mu'allâKapucubaşlarından Es-seyid İsmail Bey dâme mecdühû ile ber-vech-i iştirâk bin yüz doksan yedi ve sekiz senelerine mahsûben iltizâm 'uhdelerinde olan Tırhala sancağında vâki Kokuş ve Ermiye mukâta'aları karyelerinin vâki olan a'sâr ve rusûmâtı mîr-i merkûm ahz ü kabz ve ber mûcib defter beyninde mezbûre beyninde yirmi altı bin dokuz yüz guruş mukâvelesini bulunan sâ'iresine sarf idüb yalnız üç bin beş yüz guruş edâ-yı bâkî kalan meblağı götürmekde muhâlefet etmeğe ve vekîl-i şer'-iyyesiyle mahallinde mufâfa'a-yı şer'-i olduklarında edâsına tenbîh birle hükm-i şer'-i olmuşiken edâsı muhâlefet üzere olduğuna mukaddemâ emr-i şerîfim sudûrunu lede'l inhâ ve lede'l istid'â mîr-i mûmâ-ileyhin emr-i âli bir mahale veyahud umûr-u mühimme me'murini yoğise mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzâr olunmak için bin iki yüz üç senesi evâhir-i saferinde bir kıt'a ve ba'dehû Kokuş mukâta'a-yı mülûkâne mutasarrıfı olan Dergâh-ı mu'allâkapucubaşlarından Mîr-âhûr sâbık mîr Mehmed Seyid dâme mecdühûnun i'lâmı mûcibince sene-i mezbûre Evâil-i zilkâdesinde bir kıt'a ve iş bu sene-i mübâreke irs-i sagîre dahi bir kıt'a ve ba'dehû sene-i mezbûre Evâil-i cemâziyelevvelinde dahi te'kîd ve isticâlî hâvi bir kıt'a evâmîr-i şerîfim sâdır olduktan sonra mîr-i merkûm mecbûl olduğu hileye birle tenfiz emr-i âli mümkün olmadığı merkûm mücerred tekrar inhâ ve istid'â eylediği merkûm İsmail Beyin mâ'rifetiyle li'eclî't-terâfu' der-i âliyyeme ihzârı bâbında iş bu sene-i mübâreke evâil-i şevvâlinde hâlâ Tırhala hassa mutasarrıfı vezîrim Ebubekir Paşa ile sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben dahi bir kıt'a emr-i şerîfim sâdır olmuşidi tarafından der sa'âdetimde vârid olan i'lâmında ve ahâlinin muhâsırlarında merkûm Hacı Mahmud mukâta'asında --- on yedi mah mütekâbilen zabt ve hâsılatını ahz ü kabz idüb mîr-i mûmâ-ileyhe ve men' bir etdirilmediğinden mâ-'adâ hesaplarını ru'yet etmedikleri âsîtâne-i âliyyeme ve mukâta'at-i merkûmunun bâkî olan beş mah müddetini âsîtânede ahz yirmi üç bin guruş birle iken âhere der 'uhde ve nüfuz birle mîr-i mûmâ-ileyhin mezbûr Hacı Mahmud'un olduğu olduğu – iken beş sene murûrundan sonra sülûk ile hilâfa inhâya mebnî bir vech-i meşrû'h evâmîr-i şerîfe imrârı ve mübâşirler ta'yîni mücedded mîr-i mûmâ-ileyh tekrîr ve ızrara mebnî eyledik mîr-i mûmâ-ileyhin ba'de vecihle evâmîr-i âliyyeme inkiyâd ve inkâr olub imdi kazâ-yı merkûmun vesâ'ir emr-i mühimmenin idare ve –ahâlinin muhâfaza ve mübâşiri husûsâtı mîr-i mûmâ-ileyhe menût olub kazâ-yı merkûmdan ittifakı mühimmenin ---ve ahâlinin perişânların mûcib olacağından tahmîli ihzâr bâbında ber-vech-i meşrû'h sudûr iden beş kıt'a evâmîr-i âliyyemin

te'addîleri terkîn ve merkûm ile mahallinde terâfu ' şer'le ihkâk-ı hak olunmak için emr-i şerîfim sudûrunu istirhâm olduğun bilakis mücerred iş'ar olunmuş ihzâr için verilen evâmîrin kayıdları terkîn ve mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak fermânım olmağla imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin kapucubaşısı mîr-i merkûmun ihzârı için ber vech-i meşrû'h sudûr iden beş kıt'a evâmîrin kayıdları terkîn olduğu ma'lûmunuz oldukda fî-mâbâd kayıdları terkîn mebnî kapucu başı mûmâ-ileyh ihzâr kılınmağla rencide ve te'addî etdirmeyub husûs-u mezbûru huzûrunda şer'le ru'yet ve ba'de'l şevk icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak sâdır ve ibtâl hûkûk-u mûcib olur vaz' -ı tecvîzden mûcânebet etmeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-176)

Mora muhassılı vezîrim Paşa'ya ve Klaverte kâdisına hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı Osmânî üzere cûlûs-u humâyûn meymenet makrûnum vâki olub umumen tecdîd-i ahkâm fermânım olmağla Klaverte kazâsına tâbi Eslos manastırının râhibi öteden berü ehl-i örf ve sarraf ve istikâmet ve lâzime-i meşrû'ta ra'ıyyeti îfâ ve icrâ ile o ve tekrar olduklarından başka mukaddemâ mesfûrlarının iğvâ'larıyla kazâ-yı mezbûrun ehl-i zimmet re'âyâsı zâbitan ve müsellîmine îsâli mezar ve muhârebeye ifâde ve ahvâlleri gârete edâsında eylediklerinden rehâbin-i mesfûru ehl-i islâmı istikbâl ve günbe gün manastırlarında ikrâm eylediklerinden sonra merâkibe irsal ve asl mucerrebe irsâl ve Rum ili cânibine --ile îsal ve Mora cünûd mevcûd 'isyân eşkıyâsına ve küffara galebe ve kazâ-yı mezbûr tasarrufa tathîre mübâşeret eyledikleri mesfûrlar cümlede ol 'asâkir- i mevcûda karşı çıkub i'tâ't bâbında kadîm ve divân-ı âliyyeme ihânet ve --- oldukları sadr-ı a'zam Yusuf müteveffâ Muhsin zâde Mehmed Paşa tarafına Mora muhasıllığı sevdasında inhâ verilmiş olan re'âyâ-yı merkûmu alarak neşriyle ortak-ı kadîmelerine celb ve i'tâ'ate idhâl eylediklerinin mukaddemâ Klaverte nâ'ibi Mehmed zîde ilmühû azîmetinde ve kazâ-yı mezbûr ahâlileri mahâzırlarında tahrîr ve râhib-i mersûm bazı zâlîme tarafından mutâlebet ile tatbîk olmalarıyla mutâlebe mezkurenin kimesne ve istidlâ' ve istiknâh için isti'lâmı hâvi seksen yedi senesi rebî'ülevvelinde âli-i tafsîl divân-ı humâyûn tarafından verilen emr-i şerîfde ---merkûmları pagan pagan ve ta'dâd ve manastır-ı mezbûre râhibleri üzerlerine edâsı lazım gelen rusûmatı ba'de'l vürud olan ba-te'arrûz Mora ceziresinde geşt-i güzârlarında tekrar rûsûmat mutâlebesiyle --taraflarından bi-vech-i te'addî olduklarına rusûmâta mükerrere talebiyle vâki olan râhibeleri men' ü def' olunmak üzere râhib-i mesfûre istid'â ve mora ceziresinde vârid Orta kazâsında vâki ---nâm

manastırın senevî on beş bin akçe maktû olub beher sene meblağ-ı mezbûru Mora muhasıllarına teslîm etmeleri şartıyla manastır-ı mezbûr kemâfî-l evvel râhibleri tarafından zabt olunmak üzere istirhâm etmeleriyle meblağ-ı mezbûrdan beş bin akçe mal-ı maktû on bin akçe dahi zamm olub el-yevm yirmi beş bin akçe mal ile mukayyed olduğu baş muhâsebe kaleminden ba'de'l harac senevî yirmi beş bin akçe mal maktû mallarını Mora muhasılları tarafına verilmeleri şartıyla elli iki tarihinde sâdır olan emr-i şerîf hüdevendigârdan Esseyid ve sâbık mûmâ-ileyh Sultan Osman ve Sultan Mustafa tâbe serâhünün zamanlarında tecdîd olunub yüz yetmiş bir senesi Şevvalinin on üçüncü günü tarihiyle müverrih baş muhâsebeden verilen emr-i şerîfe derkenâr olub manastır-ı mezbûr râhibleri mukaddemâ takdîm eyledikleri 'arz-ı hâllerinde manastır-ı mezbûrun senevî yirmi beş bin akçe mal maktû olub beher sene meblağ-ı mezbûru Mora muhasılları tarafına edâ ve teslîm etmeleri şartıyla manastır-ı mezbûr kemâfî-l evvel râhibler taraflarından zabt olunmak üzere sâdır olan evâmîr-i şerîfe yedlerinde mevcûd olmağla bâlâda hizmetlerini me'mûr sâdır olan emrin fuzûlî derc olunarak mukaddem mal-ı maktû âlleri zımnında verilen emr-i şerîfin tecdîd olunması tahrîr ve istid'â ve maktû emrin derkenârı mûcibince bu def'a dahi emr-i şerîfe verilmek iktizâ idüb ve yüz seksen yedi senesinde divân-ı humâyûn tarafından verilen emr-i âlide muharrer husûsu umûr-u divândan olub hilâfına emr-i âher verildiğinin kaydı olunmadığı dahi idi ve iş'ar olunmağla mukaddem mal mutasarrıfları zımnında emr-i şerîfim fuzûlî derc ve takdîm olunarak divân-ı humâyûndan emr-i şerîf tahrîri bâbında baş defterdar Esseyid El-hâc Mehmed Recani mukaddemâ ifâde eylediklerine binâ'en vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak fermân olmağla imdi mübâşir-i mezbûr râhibleri baş muhasebeden ihrac olunan emr-i şerîfe takdîm olunduğundan vech üzere bu def'a on beş bin ve bir def'a dahi on bin ---mecnû' yirmi beş bin akçe mal maktû-u âliden beher sene Mora muhasılları tarafına verilmeleri şartıyla mukaddemâisâbet iden hizmet ---manastır-ı mezbûr râhibleri mesfûrdan taraflarından zabt ve tasarruf etdirilub ve maktû mezbûru senede bir def'a edâ eylediklerinden sonra sene-i mezbûre tarafına Mora ceziresinde geşt ü güzâr eyledikleri için rusûmât-ı cemm'ineme'mur olanlar taraflarından mugâyir emr-i âli tekrar mal-ı maktû mutâlebesi ile râhib-i mersum rencide olunmayub cereyân ve---olunmaz ise dikkat ve ihtimâm -nâm olunmak bâbında hudâvendgâr sâbık merhûm ve mağfurün umum Sultan Abdülhamid han tâbe serâhünün zamanında bin yüz seksen dokuz senesi evâil-i zilka'desinde emr-i şerîf verildiğın bildirub tecdîde ricâ etmeleriyle hilâfına emr yoğise vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

(H-177)

Grebene kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Grebene kazâsı ehl-i reâyalarından kazâ-yı mezbûrede sâkin ma 'lûm'ul-esâmî kimesnelerin kazâ-yı mezbûre toprağında bi'l fi'il zabt-ı tasarruflarında hane-i 'avârıza bağlu teklîf îcab ider kâdîmî re'âyâ emlâk yerleri olmağla mezbûreden arpalık vesâ'ir evâmir-i şerîfime vâki bana mukaddemâ 'alâ' ve evsât ve ednâ i'tibârıyla hal ve tahmîllerine devr-i hisselerine isâbet idenle taleb eylediklerinde bir cism ider deyu hilâf-ı kânûn hisse-i kat' te'ddîleri vermeğle te'allul ve muhâlefet birle hisselerini idegelen gadr-ı külli idüb mezbûr— içün cânib-i şer'deni'lâm-ı şer'îverilmek bi-mûcib 'avârız vesâ'ir evâmir-i şerîfe men' vâki bana mukaddemâ 'alâ' ve evsât ve ednâ i'tibârıyla mezbûrun tahmîllerine göre hisselerine bunlar ile ma'a edâ idülub hilâf-ı kânûn te'allul ve muhâlefet etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin ecilden kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-178)

İstanköy ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûre sâkinelerinden Hâce Ümmü Gülsüm nâm hâtûn gelub mezbûre kendü halinde iken yine cezire-i mezbûre sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne bin iki yüz senesi hilâf-ı şer 'î şerîf ehl-i örfe dört yüz elli beş gurusı umumen ahz ü kabz etdirilmek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek mûcib-i şer'î görölüb alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek mahallinde şer'le görölme içün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-179)

Mora ceziresine ve Kordos kâdîsına hüküm ki;

Abdi sipâhî dimekle 'arîf kimesne gelub bunun kazâ-yı mezbûra tâbi — nâm karye mütemekkinlerinden Yorga ve Yanni nâm zimmîler zimmetlerinde bâ temessük karzdan bin yüz doksan senesinden berü dört bin gurusı alacak hakkı olub taleb eyledikde bi vech-i

şer'îverilmekde te'allul ve muhâlefet ve gadra cesâret eyledikleri ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib mahalline şer'le görölüb alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek mahallinde şer'le görölme için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-180)

İstanköy ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûre sâkinlerinden Hacı Ümmü Gülsüm nâm hâtûn gelub yine cezire-i mezbûre sâkinelerinden anın vâlidesi Zeynep nâm hâtûn hal-i hayatında Seyid Mehmed Emin Efendi dimekle 'arîf kimesneye vasiyet iderim dedikten sonra ferâğ ve ba'de buna vasîye idüb mütevefîyye olduğı bu dahi tereke mütevefîyyenin ahz etmek istediğın mezkûr mücerred mukaddemâ bana vasiyyet etmekle bey' ahz iderim deyu muhâlefet ve ta'addî eylemek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek ber mûcib mezkûrun ol vecihle olan te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek hilâfına emr yoğise mahallinde şer'le görölme için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-181)

İstanköy ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûre sâkinelerinden Hacı Ümmü Gülsüm nâm hâtûn gelub yine cezire-i mezbûre sâkinelerinden Zeynep nâm hâtûn hayatında mutasarrıf olduğı ma 'lûm'ul mikdâr emlâk ve eşyâ'sı buna makûle mukâbelesinden bey' ve teslim birle cânib şer'den hüccet-i şer'î'tâ'sından sonra mezbûre Zeynep müteveffâ oldukda mülk-imeştâsına müdâhale olunmak îcab etmez iken tasaddîlerin zuhûr ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrenin bey' verilmesini --mukaddem senin zimmetine ma 'lûm'ul mikdâr gurus vârid olan ta'addîden olan hali olmadıkların ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub şer'le görölüb ol vecihle olan te'addî men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek hilâfına emr yoğise mahallinde şer'le görölme için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-182)

Ahyolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Benaki nâm zimmî ile zevcesi Zerviye nâm nasraniyye gelub kazâ-yı mezbûr mahallatından Metropolitin Mahallesi mütemekkinlerinden Erzerda nâm nâsraniyyenin yine mahalle-yi mezbûrede vâki mülkiyet üzere mutasarrıfe olduğu bir aded oda ve bir mikdar havl-ı müştemil menzil ve bir aded şıra hânesini bin iki yüz üç senesinde iki yüz guruşa mukâbelesinde bunlara bâ hüccet-i şer 'iyye bey'ü para kat'î ile bey' ve mülk-imüşterâsı olub müdâhale îcab etmez iken mesfûre Erzerda nâsraniyye zuhûr ve ol menzil ve şıra hâne-yi –aldım deyu fuzûlî müdâhale ve gadr sevdasında olduğun bildirub mesfûrenin hilâf-ı şer'îve ta'bîr hüccet-i şer 'iyye vâki olan müdâhale ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmekde mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-183)

Kavala kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Demîrci El-hâc Hüseyin nâm kimesne gelub kazâ-yı mezbûr toprağında dalyan yedi kurbunda vâki mutasarrıf olduğu tapu temessüğü on beş dönüm tarlasını beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ idüb âherde müdâhale olunmak îcab etmez iken kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Hasan oğlu Mustafa nâm kimesne ile zevcesi Ayşe nâm hâtûn fuzûlî müdâhale ve tagallüben bin iki yüz senesinde zabt idüb gadr eyledikde ve bu bâbda da'vâsına muvâffık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfesi alıverilub bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince kânûn üzere 'amel olunub mezbûrlara fuzûlî zabt eyledikleri tapu ve temessüğü tarihi kendüye alıverub bir karar-ı sâbık zabt ve zirâat etdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mahallinde şer'le görölmek.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-184)

Silivri nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Âsîâne-yi âlîyyem sâkinlerinden Ayşe nâm hâtûn gelub bunun zevci Silivri mahallatından Ali Bey Mahallesi sâkinlerinden olan iş bu sene-i mübâreke de fevt olub Hüseyin nâm kimesnenin terekisi üzere şer'le bununla yine mahalle-yi mezbûr sâkinelerinden anası [] nâm hâtûna intikâl etmişken mezbûr terekeden hisse-i irsiyesine kanâ'at itmeyub cem'ini tagalluben zabt ve hâlâ gerek mührünü ve gerek vesâ'ir hissesi olmak üzere bi vech-i şer'îvermekde te'allul ve muhâlefet ve gadra cesâret eylemek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib şer'le görülmek ber mûcib hilâf-ı şerîfe icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-185)

Galata kazâsı muzafatından Marmara nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Marmara nâhiyesine tâbi Yerastos nâm karye mütemekkinlerinden Kosta nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma gelub bunun zevcesi yine karye-i mezbûre mütemekkinlerinden [] nâm nâsraniyye kendü halinde ırzla mukayyed iken nâhiye-i mezbûre mütemekkinlerinden Ayosnol nâm zimmî kendü halinde olmayub bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer'îşerîfe katli şedid kasdıyla zevcesi mezbûrenin üzerlerine hücum ve kesr-i 'arz idüb ve merkûmun bu makule ef'âl ı rakibe 'avdet-i müsmiresi olub ---taraf-ı şer'denbâ-murasele-yi şer 'îyye tenbîh olunmuşken mucâb olmayub gadr eylediklerin bildirub mahallinde şer'le görölüb ber muktezâ-yı şer'imazhar icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

“iş bu emr-i âli mübâşiri beyanıyla mahallinde lede'l-vusûl merkûm Mustafa mübaşretine muvakkaten der-i âlîyyeme irsâl olunduğu Şehirköy nâ'ibinin i'lâmının ve merkûm mübâşir-i merkûm ile müceddeden gelur iken Tekfur Dağında Kartil karyesine ve havâlilerine teklîfden harâc ve karye-i mezbûrede eylediklerine mebnî merkûm Mustafa bazı mübâşir-i merkûm on beş guruşdan Silivri'ye duhûl ve böyle “

(H-186)

Edirne Bostancıbaşısına ve Şehirköy kâdisına hüküm ki;

Dergâh-ı mu'allâ kapucu başlarından El-hâc Süleyman dâme mecdühûnun bu def'a rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği bir kıt'a 'arz-ı hâlinde Şehirköy sükkânlarından bundan akdem vefât iden Mollazâde Alinin muhâlefet ve zimmeti olarak verese ve evlâd ve sâgîrlerinin vasîleri olan Haznedâr Mustafa ve Kavaklı İsmail nâm kimesnelerin canib-i mîriye ve te'ahhud ve mâmuleye bâ temessük verdikleri yetmiş beş bin gurusunda yirmi bir bin gurus Kapucu başı-yı mûmâ-ileyhin iki odalar inbâ'sına(?) sarf eylediğin mesârifatına hissesineve yedine verilen iki kıt'a ---humâyûnumdan bulana kadar(?) üç bin gurus teslimi mâ-'adâ zimmetinde kalan on sekiz bin gurusunu bil defaât taleb ederim ihzârları bâbında sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mezkûr emr-i şerîfim mûcibince tarafınızdan mübâşir usta ta'yîn oldukda merkûm Mustafa sekban nâmına altmış neferden tecavüz eşkıya' başına cemm' ve ber vechle i'tâ'at emr-i âli etmeyub müteveffâ-yı merkûmun zimmîden alacağı olan firarilerden yedi nefer Kocabaş ile başka der-i âliyyeme azîmet eyledikde haber oldukda derâkab ahz ve ba'de'l meclis merkûm Mustafa ve mesfûrundan her birileri birbirlerine kefil olub altmış bir güne değin edâsına te'âhüd ve yed'ine bir kıt'a --- temessüğü vermiş iken mezkûr Mustafa' nın te'allul ve kuvvete mâliyesi olmak hasebiyle ber vechile i'tâ'at emr etmeyub mağdur olduğu inhâ ve merkûm haznedâr Mustafa sen ki Bostancıbaşı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz merkûm Mustafa ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle der-i âliyyeme ihzâr olunmak fermânım olmağla imdi sen ki Bostancıbaşı ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz mâ'rifetiniz ve ta'yîn olunan mübâşir-i mûmâ-ileyh mâ'rifetiyle merkûm haznedâr Mustafa yı bay-i hal der-i âliyyeme ihzâr ve irsâl ihtimâm ve dikkat ihkâk-ı hak bâbında mucânebet etmeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı Z sene [1]204

(H-187)

Tırhala kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Tırhala kazâsına tâbi Cara karyesi mütemekkinlerinden Kirko ve Laroş ve Yanni ve İstirdaki nâm zimmîler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Tırhala kazâsına tâbi --- karye toprağında vâki mülk-i menzillerin mutasarrıfları tarafından vekilleri koca baş taraflı --- asâleten iş bu sene-i mübâreke --- eylediği---ma 'lûm'ul mikdâr akçeye bunlara îcar ve işcar ve otlak îcareyi

ahz ü kabz idüb taraf-ı şer'-i müceddeden verilmiş mûcib şer'i verilub müddet(?)-i îcare – âherden almalarıyla müdâhale olunmak îcab etmez iken [] ve [] nâm vekile hilâf-ı şer' ve mugâyir hüccet-i şer'i müdâhale ve te'allul eyledikleri bildirub hüccet-i şer mûcibince --- emr-i şerîfim ricâ eyledikleri mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-188)

Akça Kızanlık kâdisına hüküm ki;

Rikâb-ı humâyûnum kâim-makâmı ve diz-dârlarından Ahmed zîde kadruhû gelub mûmâ-ileyhin Akça Kızanlık kazâsına tâbi câr karyelerinden Hamursuz nâm karye iş bunun iki yüz dört senesinde kazâ-yı mezbûrede sâkin El-hâc Hacı Hafız dimekle ma'rûf kimesne ile bi'l iştirâk iltizâmı 'uhdelerinde olmağla karye-i mezbûre toprağında sene-i mezbûrede hâsıl olub devr-i keyl ve der -anbar olmuş ma'lûm vekîl 'öşr-i mahsûlundan bu hissesini ikrâr ve fûrûht etmek murâd eyledikde mezbûr tama' Çavuş Paşa ihzâr ve dâ'iyesiyle -zabt ve gadr sevdasında olduğu ve tarafında [] nâm kimesneyi vekîl eylediğın bildirub mahallinde şer'le görölüb bunun hissesi olan ma 'lûm'ul keyl 'öşr-i mahsûl vekîli merkûm alıverilub icrâ-yı şer'le ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ ettiğın ecilden mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-189)

Haslar kâdisına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi derbend karyelerden ---nâm-ı diğır ---karyesi re'âyâları rikâb-ı müstetâbıma 'arz-ı hâl idüb bunların zimmetinde mezbûr derbendci oğlu derbendçilerinden olub kendü topraklarında zirâatleriyle hâsıl eyledikleri 'öşrleri âdet-i derbendi üzere karyeleri zabtına evvela kusûrları olmayub ziyâde talebiyle te'addî ve rencide oldukları zabî-i mezbûr kanâ'at etmeyub sekizde bir 'öşr mutâlebesinden hali olmadığın bildirub men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda kânûna su'âl olundukda re'âyâ-yı mezbûrlar sâlif'üz- zikr vâkf-ı karyelerinin oğlu derbendçilerden ise

mezbûr kendü topraklarında zirâatleriyle hâsıl eyledikleri terekeleri âdet-i derbendi üzere zâbitâna ba'de'l vurûd ziyâde talebiyle ta'addî olunması içün kânûn üzere emr-i şerîf yazılagermiş deyu tahrîr olmağla kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-190)

Galata ve Haslar mollalarıyla zikr olunan kazâlar muzafatından olan tevâbi' nâ'iblerine hüküm ki;

Der sa'âdet-i kirâmdan Mîr-i Mehmed zîde ilmühû gelub mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin mütevellîsi olduğu İstanbul'da vâki merhûm ve mağfurûn Sultan Bayezid Han tâbe serâhunun câmi'-i şerîfi ve 'imâret-i amîre lede'l evkâfı mukâta'asından Haslar kazâsında Haslar olduğu mukâta'a karyeleri toprağında ve Galata ve İstanbul câniblerinde vâki arâzi-i tasarruf idenlerden bazıları tasarruflarında zirâat olunan yerleri birle on mütevellî çiftlikleri arsasına idhâl olur yerlerine işcâr-ı kirâm gars ve toprağına ---ve bazıları dahi tasarruflarında olan arâzi ve bağ ve bağçe ve bostan ve arsası mukâta'a menzillerini mütevellî--- yerlerine zirâat etmeleriyle fukarâ-yı 'öşr bu ve mukâta'a yerlerinin umûru --ve zikr olunan hususlar kadîmden mütevellî temessüğüyle oluna geldikten birbirlerine tasdîr eylediklerinden dahi defter vâkı'a kayıd olmak üzere zabt ve hıfz olmağla umûr-u vâkf-ı nizâm üzere olub bu makûle tarla ve çayır bağ ve bağçe ve bostan vesâ'ir ve mukâta'a arâzi defterlere mutasarrıf olundular mütevellî -yi âti olmadıkça birbirlerine verilen ferâgatlarını meş'ar hüccet kuzât ve nüvvâb me'mûr olmadıklarına binâ'en defter ve mugâyir olmadığından mâ-'adâ arsası mukâta'a – mülk olan hane bey' olundukda olunan mütevellîye mürâca'at ve mukâta'asına ta'arrûz olunmamağla ve defter vâkı'a-- olunmayub murûr ile bi'l mukâlebesini tedâvül ibâd eylemeğe ve bu def'a zarar olacaklar zimmetlerinde mu'ayyen kesireyi mevâd olub vâkfın i'tâ'sı bâ'is olmağla bu husûs içün mukaddemâ verilen emr-i şerîf mûcibince Haslar mukâta'ası karyesinde ve Galata ve İstanbul bağları hanlarında vâki tarla ve çayır ve bağ ve bağçe ve bostan vesâ'ir mukâta'alu arâzi ve menzillere mutasarrıf olanlar izn-i mütevellî olmadıkça birbirlerine ferâgatlarını meş'ar verdikleri hüccet—olmamağla fîmâbâd zikr olunan husûslara dair vechen hüccet verilmemek üzere kayıd bundan mâ-'adâ izn-i mütevellî olmaksızın kirâm ve işcar 'arz ile ihdâs olunmak içün emr-i şerîf verilmekle mukaddemâ verilen emr-i şerîf mûcibince müceddeden emr-i âli sudûru kirâm-ı işcar arz ile men' olundukda hudâvendgâr merhûm ve mağfurûn Sultan Mehmed Han tâbe serâhunun vefâtının

yüz kırk sekiz senesi Evâhir-i Şaban'ında bâ-işâret şeyhu'l-islâmı sâdır olan emr-i şerîf mûcibince –merhûm cennetmekân merhûm ve mağfurûn Sultan Mustafa Han tâbe serâhûnun zamanında ve bin yüz seksen bir senesi Evâili rebi'ülahirinde dahi bâ-işâret şeyhu'l-islâmı emr-i şerîf verilmeğın mütevellî vâkf—mukaddemâ –inhâ ve istid'â mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîf mûcibince bâ-işâret şeyhu'l-islâm hudâvendgâr sâbık merhûm ve mağfurun Sultan Abdülhamid Han tâbe serâhûnun zamanında bin yüz doksan senesi Evâili Saferinde emr-i şerîf verildiğın bildirub mukaddemâ sâdır olan emr-i âli mûcibince müceddeden hükm-i humâyûnum sudûrunu istid'â ve ber vech-i muharrer tarih-i mezbûrda verilen emr-i şerîfin verildiğın bildirub ordu-yu humâyûnumda olduğundan emr-i mezbûrun aynı rikâb-ı müstetâbımda ızrar ve ber vech-i meşrû'h olunmasını müsâ'ade kılınmasını bi'l-iltimâs şeyhu'l-islâm ve müftü olan mevlânâ Hamdizâde Mustafa zîde fezâileyhe işâret etmeleriyle işâretleri mûcibince te'kîd ve tecdîdi hâvi.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-191)

Rodos ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Merhûm ve maktûl Sultan Süleyman Han tâbe serâhû vâkfi mülhakatından cezire-i mezbûreye tâbi Sömbeki ve Klimoz ve İmbros cezireleri re'âyâları rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl gönderub bunların kimesneye deyn ve kefâletleri olmayub ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değıl iken bundan akdem vâkf-ı mezbûr re'âyâsı olub hâlâ Rodos'da sâkin Tireli Ömer Ağa dimekle 'arîf kimesne zuhûr ve sizin üzerlerinizde vâki olan musallatı def' eyledim imdi deyu hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-i hak iş bu sene-i mübâreke de mezbûr Sömbeki ceziresi re'âyâsından bin yüz elli ve Klimoz ceziresi re'âyâsından sekiz yüz ve İmbros ceziresi re'âyâsından iki yüz guruşla cem'an iki bin elli guruşundan ahz ve gadr-ı külli eylediğın bildirub vâkf-ı mezbûr kâim-makâmı mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb mezkûrun hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-i hak ahz eylediğı ol mikdâr guruş hakları tamamen tahsîl ve ashâbına istirdâd ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeleriyle vâkf-ı mezbûr kâim-makâmı mâ'rifetiyle şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-192)

İstanköy Ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Tahrîratdan Emin zîde rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği 'arz-ı hâlinde cezire-i mezbûrede kâin bir kıt'a bağçeyi --- üzere mutasarrıfı Mehmed Ağa El-hâc Ahmed nâm kimesne bedel-i ma'lûm mukâbili şühut mahzarında bi't-tav've bey' bâ'is kat'i ile sâdır sâbık Gazi Hasan Paşa'ya bey' ve teslîm ve te'allul olduğu iştirâ' ve teslîm ve temessük ve tamamen edâ ve teslîm ve merkûm dahi ahz ü kabz etdikden sonra bağçe-yi merkûmeyi tesyîr-i şer'-i ve teslîm ve iktizâ birle ve ka'r ve ---vesâ'iresine a'vân dahi sâ'ire akçeyi kendüye ve ba'de vefâta âliyyesi(?) mûmâleyhe şart ve ta'yîn eylediği ve kazâ-yı mâmul bâhâsında mukayyed ve müşârün-ileyhe—li'eclil mev'ûdi ile âzim--olub --- tevlîd mûmâ-ileyhe intikâl ve şart ve ka'r üzere bağçe-yi merkûmeye taraf-ı vâkfdan îcare ve--ile îcar olunan kimesne zabt etmek murad eyledikde mugâyir şart ve ka'r dahl olunmak îcab etmez iken mezbûr zarar ve ---inkâr ve envâ' tecvîze --ile bağçe-yi merkûmenin taraf-ı vâkfdan zabtına mugâyir şart ve akd fuzûlî müdâhale dahi ta'addî-yi şer'le gadra cesâret edilmek ve bu bâbda şeyhu'l-islâmdan edâsına mutabık fetvâ-yı şerîfesi verilmek ve tarafından [] nâm kimesneyi vekîl eylediğin inhâ ve fetvâ-yı şerîfe ve vâkfiyye-yi mâmul-u bâhâ mûcibince 'amel olunub mezbûrun hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir fetvâ-yı münîf ve vâkfiyye-yi mâmul-ı bâhâya muhâlefet zâhir olan müdâhale ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin mahallinde şer'le ru'yet olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-193)

Edirne Mollasına hüküm ki;

Edirne sâkinlerinden Hasan dimekle 'arîf kimesne kazâ-yı mezbûre musakaffatından Çöke nâhiyesine tâbi Aca bekâr nâm karye toprağında ba'de on keyl --istîab ider bir kıt'a tarla bin yüz doksan dört senesinde Karakul Hüseyin Beşe dimekle meşhûr kimesneden bedel-i -- mukabelesinde iştirâ edene ve yedinde sâhib-i arz temessük mûcibince beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm'ini sâhib-i 'arza edâ idüb ber vechile dahl îcab etmez iken Edirne sükkânından sâbık Ruscuk müftüsü Abdi Efendi dimekle ma'rûf kimesne de'âvî-i mezkûrun müftüsü karındaşım müteveffâ Kara Emin mahallatından kabz-ı âherini mezkûr senin da'vândan aldım deyu idi ve ber takrîb cem' ile birle şer-i eylediği temessüksüz inkiyâd ile

hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve te'addîden hali olmadığın bilinub hilâf-ı kânûn ol vechile olan müdâhale ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin muktezâyı kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

“İş bu emr-i âli lede'l-vusûl merkûm Ahmed sahib-i firaş olub mübâşiri kendüsü bildirub ba'de'l şevk merkûm Ahmed bi-gayr-ı hal/mahal olub tarafından bir kimesne vekil olduğu terâfu ‘ şer-i mümkün olamayub hakikik hal-i ahâlden su'âl olduğun gibi vekil-i bekâr Haslar kazâsında derbend ve ---karyesi olduğunu icar ve müddeî-i mezbûrenin vâlidesinin Bergos toprağında altı –mikdarı tarlası olub aldığı hâlâda temessük mahlûl olub anda dahi alakası olmayub tahsis olduğubâ-mevcûd”

(H-194)

Bergos nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Hadiçe nâm hâtûn gelub bunun nâhiye-i mezbûra tâbi Yeniköy nâm karye sâkinlerinden vâlidesi Fatma nâm hâtûna bin yüz doksan senesinde mütevellîye oldukda iki bin guruş tereke ve eşyâ'sıyla nâhiye-i mezbûre toprağında vâki ma 'lûm'ul hudûd mülk çiftlik ve Haremeyn arsası verilub Bekir ta'bîr olunur mülk-iisti'câr ve arsası irs-i şer'le buna intikâl idüb aherden müdâhale icab etmez etmez iken yine nâhiye-i mezbûr sâkinlerinden Kürd Ahmed nâm kimesne ile Dimoz nâm zimmî hilâf-ı şer 'î şerîf fuzûlî zabt ve bi'd-defaât mektûb irsâliyle mutâlebe eylediğin vermeyub gadr-ı külli eyledikleri bildirub çavuş mübâşeretiyle mahallinde şer'le görülüb vâlidesinden müntakil ol mikdâr gurusluk tereke ve eşyâ'sıyla emlâk-ı merkûm aliveriub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîf rica eylemeğin çavuş mübâşeretiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-195)

Mora vâlisi ve Derhos (?) kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinelerinden Andreyâ nâm nâsraniyye gelub bunun bâbası Nikola nâm zimmî bin iki yüz senesinde mürd oldukda terekesi üzere şer'le bununla kız karındaşları yine

kazâ-yı mezbûre mütemekkinelerinden ve [] nâm nâsraniyyelere intikâl etmişken mesfûre terekeden hisse-i irsiyelerini almağa kanâ'at etmeyub zevcesi Kosta ve Dimitri nâm zimmîler ile yek-dil olarak cemm'ini tagalluben zabt ve gadr eyledikleri ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bildirub mahallinde şer'le kılınub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîf ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek içün yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-196)

Manastır kâdîsına ve Rum ili kâim-makâmına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Fatma ve Emine ile Hadiçe nâm hâtûnlar gelub anların bâbaları Hacı Ahmed nâm kimesne mukaddemâ fevt oldukda terekesi üzere şer'le bunlar ile karındaşı Ömerli nâm kimesneye ve anam Ayşe nâm hâtûna intikâl ve nasb olmağla mezbûr Ayşe dahi müteveffâ oldukda hissesi kızları mezbûrleler ile oğlu merkûm Ömere intikâl ve kabul olmağla mezbûr Ömer dahi fevt oldukda hissesini kazâ-yı mezbûr sâkinelerinden zevcesi kızları[] ve [] nâm hâtûnlar ile oğlu [] nâm kimesneye intikâl etmiş mezbûrlarında hisse-i irsiyelerini üzere kanâ'at etmeyub cemm'ini tagalluben zabt ve bunlar hisselerini taleb eylediklerinden ve mugâyir—etmek ile mücedded vermemek içün benden ahz eyledi deyu bi-vech-i şer'îvermeğin te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukları ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bildirilub şer'le bi-mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek içün yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-197)

Mora vâlisine ve Derhos(?) kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden [] nâm kimesne gelub bu kendü halinde iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Derviş Hüseyin demekle meşhûr kimesne kendü halinde olmayub iş bu sene-i mübârekeke hilâf-ı şer 'î şerîf ehl-i örfe istinâden yüz gurusunu gasben ahz ü habs ettirmek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib mahallinde şer'le görölüb alıverilub

ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-198)

Edirne Mollasına hüküm ki;

Edirne kazâsı müsakkafatından Karaağaç nâhiyesine tâbi Aralık nâm karye sâkinlerinden Molla Ali nâm kimesne gelub bunun karye-i mezbûrede vâki tasarrufunda olan ma 'lûm'ul hudûd mülk çiftlik arsasıyla mülk-imenzil ve emlâk sâ'ir ma'lûmesinde âherin alakası yoğiken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden erbâb-ı mutegallibeden Mikasolina nâm kimesne bin iki yüz senesinde cebren ve kerhen bi-mikdâr akçe mukâbelesinde emlâk-ı mezbûreyi alub zabt idüb bu makûle evlâd-ı sâgire ile olan bey' ve teslîm şer'-i --- ve mugâyir ol vechile binâ'en evlâd-ı sâgireyi vech-i şer 'üzere olmağla lede'l-iltizâ emlâk-ı merkûmeyi mezbûrun taleb ve akçesi verilmek istediğın vech-i şer 'îte'allul etmek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub şer'le görölüb ber-mûcib emr-i şerîfe üzere icrâ-ı şer'-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mahallinde şer'le görölmeğ için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-199)

Manastır kâdîsına ve Rumili kâim-makâmına hüküm ki;

Manastır kazâsına vâki ashâb-ı hayrâtından [] vâkfının ber vech-i meşrû'ta bâ-berât-ı âlişan mütevellîsi olan sûlehadan Bekir Efendi zîde salahû gelub vâkf-ı mezbûrun vâkfıyye-yi ma'mûl bâhâsını mukayyed muzafatından olunub ve taraf-ı vâkıfdan zabt olunagelen arsa ma 'lûm'ul hudûd vâkf-ı arsa ve ma 'lûm'ul hudûdun dekâkine âherden müdâhale olunmak îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden Halil nâm kimesne bin iki yüz senesinde fuzûlî zabt ve taleb etmek üzere iken mezbûr Halil fevt olub zabt olunan yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden oğlu Abdülhalim nâm kimesneden taleb etmek babam yedinden aldım deyu te'allul etmek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub mahallinde şer'le görölüb icrâ-yı şer

‘îyye ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer’le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

“olduğunu ihbâr eylediklerin Bergos kâdîsının vârid olan i’lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 27 zâ [1]205”

(H-200)

Şarköy kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden [] nâm kimesne gelub bu mukaddemâ [] nâm mefkûdun malı hıfz için ma’rifet-i şer’le benim nasb olub mal-ı mefkûdu hıfz etmek istediğin ber vechle dahl olunmak îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden mefkûd merkûmun zimmetlerinde Ktami ve Yorgaki ve [] nâm zimmîler zuhûr bizim mefkûd-u merkûm zimmetine ma ‘lûm’ul mikdâr alacağımız var idi ba’de’l isbât malından alıruz deyu hilâf-ı şer ‘î şerîf te’addîden hali olmadıkları ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub mahallinde şer’le görölüb mersûmların ol vecihle olan müdâhale ve te’addîleri men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mahallinde şer’le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-201)

Alasonya kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Malza Yorgi gelub yine kazâ-yı mezbûra tâbi Katina nâm karye mütemekkinlerinden Marko Çavuş oğlu nâm zimmî karye-i mezbûre toprağına vâki Kitar nâm mahalle demekle ma’rûf mahallede vâki ma ‘lûm’ul hudûd bir kıt’a mülk bağçesiyle kabz mülk-i menziline ve bağçe-i mezbûrede vâki işcar ve bir mikdâr mülk arsası yüz elli ve –badem işcarını o taraftan îcar ve kaydını hâvi şûrut-ı mukâbeleden bey’para şer’-i ile beş yüz gurus mukâbelesinde şer’-i buna bey’ ve mesfûr dahi temessük ve kabul idüb yedine canib-i şer’denhüccet-i şer ‘îyye bulunmağla mülk-i muşterâsına dahl olunmak îcab etmez iken ashâb-ı ‘avârız tevcîh kimesneler hilâf-ı şer ‘î şerîf ve mugâyir hüccet-i şer ‘îyye ve bâlâsız vâki olan müdâhale ve te’addîden men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek ecilden mahallinde şer’le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

“aher husûsa me'mur mübâşir ma'rifetiyle emr yazılmıştır. Fî Evâhir-i S sene [1]205”

(H-202)

Kavala kâdisına hüküm ki;

Kavala kazâsı sâkinlerinden El-hâc Hüseyin nâm kimesne gelub bu kendü halinde ırzıyla mukayyed iken yine kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden Hasan oğlu Mustafa ve müderris oğlu Emin nâm kimesneler ile mezbûr Mustafanın zevcesi Ayşe nâm hâtûn kendü hallerinde olmadıklarından mütegalibeye istinâden hilâf-ı şer'îşerîfe bin iki yüz senesinde icrâsının --- vasîye zimmetini cebren fuzûlî ahz ve gadr eylediklerini bildirub mahallinde şer'legörülüb aliverilub bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204**(H-203)**

Balyabadra kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki Balyabadra kazâsına tâbi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin Ahmed Efendi zâde Es-seyyid Mustafa zîde ilmühûsun bu def'a rikâb-ı müstetâbıma takdîm olunan bir kıt'a i'lâmın umum hudâvendgâr sâbık merhûm ve mağfurûn Sultan Abdülhamid Han evkâfı mülhakatından Balyabadra kazâsına tâbi Merköy ta'bîr olunur ahibbâ' çiftliği dimekle ma'rûf çiftlikde mütemekkin re'âyâ fukarâ'ları bâ cem' meclis-i şer'e varub çiftlik-i mezbûr Tripoliçe voyvodalığı mülhakatından olmağla öteden berü Tripoliçe voyvodaları olanlar taraflarından çiftlik-i mezbûru icare-i mu'eccele ve mukâvelesi kimesnelere iltizâm birle her yerleri fukarâ'ya envâi' mezâlim ve mutâlebet ile her biri ol vecihle meslûb iken ve iki seneden berü çiftlik-i mezbûr iltizâmdan Balyabadra kazâsı sâkinlerinden Seyid Ağa dimekle ma'rûf kimesne re'âyâlarında maktûl olur cümle re'âyâ kendüden râzı ve yeksân olduklarından tahliye emr-i şerîfim verilmek ricâsına bilâ-'arz ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma müracâat olundukda kâffe-i mukâta'at yirmi sene mukaddem mikdâr birle iltizâm ile iltizâm olunagelmiş ise fi-mâbâd olmikdâra iltizâm olunub bir akçe ve ziyâde verilmemek ve muhâlefet ve voyvodalar ve mültezîmler a'sâr-ı şer'iyeye ve

mersûmat ve--mâ-'adâ tamamen re'âyâdan bir akçe almak ve mültezimden evvel ziyâdeye iltizâm olmuş mukâta'at ve voyvodalar iş bu nizâm ve neferiyle zarar etdik dirler ise zararlarını re'âyâdan çıkarmak kaydına deyu matlûb a'sâr makbûslarını verdikleri bedel-i ızzarından ve ziyâde idüb mâ-'adâ zarar --- ashâb-ı muka'atından taleb ve ahz etmek ve ze'âmet ve timâr dahi buna kabz olmasıçün Anadolu ve Rum ilinin üçer kollarına bin iki yüz üç senesi evâsıt-ı şevvâlinde 'avâriz-i mutasarrıf bâlâları hatt-ı humâyûn şevketmakrûnumla memnûn evâmîr-i şerîfesi sâdır olduğu mestûr ve mukayyed olmağla mültezîm merkûm Seyid'in re'âyâya zulm ve te'addîsi yoğise fimâbâd mugâyir evâmîr-i âlîyyem içlerinden bazı kimesnelere ziyâdeye ilzam ile re'âyâya zulûm ve te'addî vukû'âtı mevcûd olur hâlâtından mücânebet olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin zaman-ı ma'rûf iktirâ'n-ı şâhânemde re'âyâ fukarâ'sına vesâ'ir bir kimesneden zulûm ve te'addî olduğuna ber vechile rızâ-yı ve daverânem olmayub cümle ve ziyanları husûsuna ber vech-i meşrû'h hatt-ı humâyûn şevketmakrûnum ile maktûle sâdır olan evâmîr-i âlîyyemin --- matlûb humâyûnum ma'lûmun oldukda ber minvâl-i mahrûm mültezîm merkûm Seyid'in re'âyâya zulûm ve ta'addîsi yoğise fimâbâd mugâyir emr ve rızâ icabında ve mütegalib makûlesi kimesnelerden tama' hissesini ziyâdeye iltizâm ile re'âyâ fukarâ'sına zulûm ve te'addîye mücib olur hâlâtı ber-mücib ta'yîn (?) ve mucânib eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-204)

Edirne kâdîsına hüküm ki;

Dar'üssa'âdet'üs şerîfem ağası nezâretinde ---evkâfindan Edirne'de vâki sâbık Süleyman Paşa evkâfının berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan Sinan Paşa zâde mîr İbrahim zîde mecdühû rikâb-ı humâyûnuma gelub vâkf-ı mezbûr ve kazâ-yı mâmul behâ'sında mukayyed musakkafâtından beher sene taraf-ı vâkıfdan talibine icâr olunagelen bir bâb sabunhaneye icabından müdâhale olunmak icab etmez iken mahrûse-i Edirne sâkinlerinden ecânib ve ashâb-ı ağrâzdan bazı kimesneler bi-vech-i ---ve bâlâsız müdâhale ve te'âddiden hali olmadıkların bildirub ecânib ve ashâb-ı ağrâzdan olan mezkûrun hilâf-ı şer 'î şerîf ve bâlâsız dahl olunmak olmayub vâki olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â hâzine-i âmiremde menût Haremeyn muhâsebesi defterlerine nazaran defter-i tevcîh mezbûre ber-vech-i meşrû'h mûmâ-ileyh İbrahim Bey'in iştirâk hâlâ berât-ı

şerîfimle üzerinde mukayyed olduğu mukayyed olunmak bâbında mûcibince mahallinde şer'le görölüb bi-vech-i ve bâlâsız âherin ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-205)

Edirne Mollasına ve Edirne Bostancıbaşısına hüküm ki;

Zümre kazâsından Osman Nazif zîde fezâileyh rikâb-ı humâyûnuma takdîm olunan 'arz-ı hâl mûmâ-ileyhin bin iki yüz senesinde kazâ-yı mezbûrede ikâmet üzere iken --- kazâsı sâkinlerinden debbağ vekili Ahmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne mûmâ-ileyhin bâ temessük bin dört yüz otuz beş ve haric-i iz'âcının bin iki yüz yetmiş bin beş yüz otuz beş guruş istikrâz idüb ba'de meblağ-ı mezbûru lede'l i'tâ edâsına yine kazâ-yı mezbûr ahâlilerinden Edirneli Ağa zâde Alemdar Mustafa nâm kimesne kefil bâ-mal olubtaraf-ı şer'dendahi -şer'-i olmağın yine edâsı te'allul ve muhâlefet--dikkat ve gadr-ı külli dâ'iyesinde olduğunu inhâ ve sen ki bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetinle mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın sen ki Bostancı başı mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise ber mûcib ihkâk Edirne'ye ihzâr olunmak ecilden emr-i şerîf yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

“iş bu emr-i âli lede'l-vusûl mersûmYorgaki zimmî firar ve ihtifâ' eylediği mahsûb ma'lûm olmağla kazâ-yı mezbûreye geldikte darb-ı şer 'iyye ihbâr ve zâbit ma'rifetiyle der-i âliyyeye irsâl karye-i mezbûr re'âyâlar mağdûr olduğu tatbîk Kapıdağı na'ibinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 17 M Sene [1]205”

(H-206)

Galata kazâsı muzafatından Kapıdağı nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

İstanbul mütemekkinlerinden Taki nâm zimmî gelub bunun Kapıdağı mütemekkinlerinden Badinaki nâm zimmînin bin iki yüz senesinde şart-- emrine binâ'en umûrunu kendü malından sarf eylediği bin iki yüz guruş bi'd-defaât mektûb irsâli mutâlebe olmak murâd ettiği dürlüsüyle şiddet-i sülûk birle edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğun

ve mahallinde mukâvemeti iktidârı olmayub olduğun bildirub çavuş mübâşeretiyle mesfûr li'eclil vâki der sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin çavuş mübâşeretiyle li'eclil vâki der sâdetime ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

“iş bu emr-i âli mübâşiri bi-vech-i mahallinde lede'l-vusûl şer'-i merkûm mezbûr Hüseyin Hasan'ın vekili şeyhim ile lede'l terâfu 'müddeî-i merkûm Hasan--- vâlidesi dört bin beş yüz guru merkûm Hasan'dan istirdâd ve iki bin gurusunu edâ ve mâ-'adâ ---temessük i'tâ idüb ba'de emlâk-ı mezkûreyi Papa Nikola –nâm rahib-i merkûm Hasan'dan isbât eylediğine binâ'en râhib-i mesfûreden bin gurusu tekrar işтира etmeğe avk u te'hîr --emlâk-ı mezbûr aynı olarak ve bervecihle iki bin gurusu vekil-i merkûm dava ve vekil-i merkûm dahi inkâr idüb yine taleb olundukda izhâr –râhib-i mesfûr ile yine murafâ'a olub bana bir akçe verildiği ve mezkûrun bizi bin gurusdan merkûm Hüseyin yedine aldığını –mezbûre için bazı mahallere –verub mûmâ-ileyhe Hasan Ağa iki bin gurusu ol vecihle taleb eylediğin bununla mu'ârazdan olduğun Hanya muhâfızının –ve kâdîsının i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 11 câ sene [1]205”

(H-207)

Hanya muhâfızı vezîre ve Hanya kâdîsına hüküm ki;

Hanya sâkinlerinden Hasan nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed iken yine Hanya sâkinlerinden ashâb-ı ağrazlarından Hüseyin ağa dimekle 'arîf kimesne bin iki yüz senesinde sâhib-i 'arza istinâden yedi bin gurusunu cebren ahz ü kabz eylediğin ve bu para şeyhu'l-islâmdan havâssına mutâbık fetvâ-yı şerîfesi aldığın bildirub mübâşir mâ'rifetiyle fetvâ-yı şerîfe mûcibince meş'ar görölüb mezbûrun fuzûlî ahz eylediği meblağ-ı merkûm tamamen tahsîl ve istirdâd ve icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-208)

Grebene kâdisına hüküm ki;

Tîmâr kazâlarından Grebene kazâsına tâbi Gelisora nâm karyenin ahâli ve re'âyaları rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunlar yine kazâ-yı mezbûra tâbi Lovniçe nâm karye toprağında ---ta'bîr olunur tapu ve temessüğü resm-i defterde mukayyed kırk senede mütecâviz arâzi hak-ı tasarruf ve beher sene zamanında koyun vesâ'ir da'vâlarıyla çıkub bulunub üstünden ve suyundan intifâ' ve tahmîllerine göre resm sâhib-i arz edâ edegeldikleri mahsus ve müstâkil yaylaklarında âherin alakası olmayub ber vechle müdâhale olunmak îcab etmez iken bin yüz doksan üç senesinde Kalorina kazâsına tâbi --nâm karye sakinlerinden Süleyman Yazıcı demekle ma'rûf kimesne ile karye-i Lovniçe olmadıkda mütemekkin Koca ve Aleksi nâm zimmîler zuhûr ve yaylak-ı mezbûr bizim karyemiz civarında olmağla biz zabt ideriz deyu fuzûlî ve hilâf-ı kânûn müdâhale eylediklerinde sâhib-i arz olan El-hâc Osman mevcûd olduğu halde mahalde nizâ' üzere murâfa'a-yı şer 'olduklarına menâzi inhâ olan yaylak-ı mezbûre bunlar beher sene iki zamanında çıkub yaylak üstünden ve suyundan intifâ ve tahmîlleriyle göre resm edâ idüb dahl iden mezkûr ve mesfûrların alakaları olmadığı meclis-i ma'kûd mezkûrda sâhib-i 'arza mezkûr takrîr ve inhâ ve mezbûr ve mesfûrlar dahi takrîr-i meşrû'hu lede't-tasdik kemâli --anların zabtına hükm-i şer'-i olunmak ve mu'ârazadan men' ü def'lerini hâvi cânib-i şer'denhüccet-i şer'îi'tâ' olundukdan sonra yine da'vâya tasaddî eylediklerin hüccet-i mezkûre tekrar imza ve mu'ârazaları men' olmuşiken ber vecihle olmayub yine te'addîdien hali olmadıkların bildirub mezbûr ve mesfûrların hilâf-ı kânûn ve murâfa'a da verilen hüccet-i şer 'iyye ve mugâyir ol vecihle fuzûlî müdâhale ve bunları men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda kânûn su'âl olundukda bunlar kazâ-yı mezbûra tâbi karye-i Lovniçe toprağında vâki resmi defterde mukayyed yaylak mutasarrıflar iken yedi sekiz sene zamanında koyun vesâ'ir davarlarıyla çıkub ve resm sâhib-i arza edâ etmeyub kânûn üzere tapuya mustehakk olundukda dahl iden mezkûr ve mesfûrlar sâhib-i arzdan resm tapu ile almalarıyla müdâhale ederler olmayub fi'el hakîka inhâ olduğu üzere bunlar ol yaylağa mutasarrıf ve beher sene zamanından koyun vesâ'ir davarlarıyla çıkub yaylak üstünden ve suyundan intifâ ve mahallerine göre resm sâhib-i 'arza edâ iderler iken mezbûr ve mesfûrlar hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhaleleri olmalarıyla mezkûr ve mesfûrların hilâf-ı şer'îve kânûn zâhir olan te'addîleri men' birle cânib-i şer'-i hüccet-i şer'îverilmişiken olmayub mugâyir hüccet-i şer 'iyye ye olvecihle müdâhale eyledikleri vâki üzere men' ü def' için kânûn üzere emr-i şerîf ve yazılagelmiştir deyu tahrîr olmağla kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-209)

Edirne mollasına hüküm ki;

Edirne'de vâki Çelebi oğlu Ali Emin vâkfı mütevellîsi İsmail zîde kadruhû gelub vâkf-ı mezbûr musakkafâtından Edirne'de vâki bir bâb bahar dükkânına senevî iki yüz kırk akçe îcare ile mutasarrıf olan Edirne'de sâkin Bahar Abdi nâm kimesne dükkân-ı mezbûrun yirmi seneye îcaresine kalmayub zimmetinde mahmî olduğunda bildirub ma'lûm oldukda mûcibince şer'le görölüb mezbûrun zimmetinde münîf merkûmeden birle mahmî olan --- vâkf tarafından vekili [] nâm kimesneler alıverilub îcra-yı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğin mahallinde şer'legörölür deyu emr-i şerîf yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-210)

Bergos kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Şerîfe Ayşe nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun nâhiye-i mezbûra tâbi Karadanişmend nâm karyede vâki şer'i mutasarrıf olduğu bir kıt'a mülk-i çiftlik ve yerlerini bin iki yüz senesinde karye-i mezbûreden [] nâm kimesneye senevî bir gurus kilesiyle kırk keyl hinta ve yirmi keyl arpa îcar ve merkûm dahi isti'câr ve iki seneden berü zabt ve tasarruf etmeğle zimmetinde mahmî olan iki senelik ücreti taleb eyledikde karye-i mezbûre bazı mütekâbileye istinâden bi-vech-i şer'îedâsı te'allul eylediğinden da'vâ-yı âhere îcareye muhâlif ve gayr-ı dâ'îyesinde olduğu mukaddemâ inhâ ve çavuş mübâşeretiyile mahallinde şer'le görölüb zimmetinde mahmî olan iki senelik îcar-ı mahsûlu kendüye alıverölüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim eylediğin çavuş mübâşeretiyile mahallinde şer'le görölmek içün bin iki yüz senesinde evâsıt-ı rebî'ül âherinde emr-i şerîfim sâdır ve mahallinde lede'l hudûd mezbûr ile ber vechle mukâvemet ve tenfîz emr-i âli ve ihkâk-ı hak mümkün olmayub ahvâli diğer gün olduğun inhâ ve o taraftan ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyile mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince mahallinde şer'le ihkâk-ı hak olunmak bâbında müceddeden hükm-i humâyûnum ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz ahkâm kuyûdatı teblîğ olundukda vech-i meşrû'h üzere tarih-i mezbûre emr-i şerîfim verildiği

mestûr ve mukayyed olunmağın ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]205

(H-211)

Haslar kazâsı muzafatından Çekmece-i Kebir nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı Osmânî üzere cülûs-u humâyûn meymenet makrûnum vâki olup umumen tecdîd-i ahkâm fermânım olmağla nâhiye-i mezbûra tâbi [] nâm karyede sâkin sulehâdan İsmail zîde salahû rikâb-ı humâyûnuma gelub karye-i mezbûrede vâki câmi'-i şerîfde bi'l fi'il berât-ı şerîfmle yirmi iki akçe vazîfe ile imâm ve hatib olup câmi'-i mezbûre bundan akdem hedâyâ meserret olduğundan ashâb-ı hayrâtından Şeyh Halil Efendi nâm sahib'ül hayr müceddeden binâ ve ihyâ etdiği câmi'-i mezkûru binâ eyledikde vâkf malından otuz bir bin yüz elli akçe ifraz ve –şer'-i ve teslîm ile el-mütevelli birle vâkf eylediğin tevcih ve câmi'-i mezbûrda imâm ve hatib olanlara şûrut ve ta'yîn eylediğin ve vâkfiye-i ma'mûl-u behâ'sında mukayyed ve ba'de câmi'-i merkûmun imâm ve hatibi olup 'uhdesine lazım gelen hizmetini edâ ve ber mûcib şûrut vâkf-ı zikr olunan otuz bir bin yüz elli akçe nukûdu bi't-tevalî hıfz-ı murâd eyledikleri Bektaşî nâm kimesne zuhûr ve mücedded nukûd merkûmeyi vekil ve bey' sevdasıyla bi-vech-i şer'îbâlâsız fuzûlî müdâhale ve merkûmun zabtına muhâlefet ve dâ'imâ ta'addî ve rencîdeden hali olamadığın mukaddemâ bâ-'arz-ı hâl inhâ ve nukûd merkûm ve ber-mûcib şûrut vakıf ve vâkfiyye-yi ma'mûl-u behâ'sında mezkûr İsmail zabt ve hıfz etdirilub mezbûrun bi-vech-i balâsında ve mugâyir ve vâkfiyye-yi ma'mûl behâ' ol vechile vâki olan te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîf sudûrunu istid'â -yı 'inâyet eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için bin yüz doksan bir senesi Evâhir-i – muharrem'ül--- merhûm ve mağfurûn cennetmekân firdevs-i âşîyan Sultan Abdülhamid Han tâbe serâhünün zamanında emr-i şerîf verildiğin bildirub tecdîdin ricâ etmeğin hilâfına emr yoğise tecdîd olunmak.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

(H-212)

Tekfur Dağı nâ'ibine hüküm ki;

Tekfur Dağı sâkinelerinden Hanko nâm nâsraniyye gelub bu kable'l mürd Tekfur Dağı mütemekkinelerinden Dürzî nâm zimmînin kızı Maria nâm sagîreye beher mahı altmış beş gurus ücret ile irzâ' üzere iken bu esnâda âsîtâne-yi âlîyyeme gelub muşerref-i kelâm ile muşerref olmağla mesfûr Dürzî zimmînin zimmetinde mahmî olan ücretini ahz ve sagîre-i mezbûreyi çıkub red etmek iktizâ eylediğın bildirub mesfûr Düzi âher husûsa me'mûr ve çavuş mübâşeretiyile der-i âlîyyeme ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın âher husûsa ve me'mûr ve çavuş mübâşeretiyile mesfûr âsîtâne-i sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

“iş bu emr-i âli lede'l-vusûl mesfûrun gelub ‘adem-i iktidârı muhakkak olduğun zevcesi mezbûrenin muşerref-i kirâm muşerref olduğunu kendüye idhâm ve dâhi –‘arz olunduğu kabûl etmeyub bana zevcem lâzım değil –bana zevcem olduğun değil deyu –bu vecihle bana”

(H-213)

Tekfur dağı nâ'ibine hüküm ki;

[] vâki Tekfur dağına tâbi hevad ahâlisinden Galata'da müreffeh-i sâkine Armiye nâm nâsraniyye iki yüz dört senesi zi'l-hiccesinin yirmi sekizinci gününde ---üzere cem' olunan malından bizi ve şevk-i islâm ile meşrûta idüb taleb eylediğın lâkin mezbûrenin malı zevci Kosta nâm zimmî ile yek-dil olan merkûmun Tekfur Dağından der-i âlîyyeme gelub hususunda tevkîfen olduğı Galata bâb mahkemesnde tescîl olduğı mahkeme-yi mezbûre bâş kâtibi mevlânâ Mehmed zîde ilmühû i'lâm etmeğın çavuş mübâşeretiyile mağdûrun der-i âlîyyeme ihzârı bâbında emr-i şerîfim yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204

“izmihlâl ve iktizâ' olduğı zâhir olduğı tatbîk Rodoscuk na'ibinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 12 M sene [1]205”

(H-214)

Zağra-i Atik kâdîsına zıkr-i âti ze'âmet karyelerinin tâbi oldukları kazâların kuzât ve nüvvâbı zîde fezâilühümâ hüküm ki;

Zağra-i âtikde Mehmed Seyyid Han hissedârlarından gelub zağra-i atik nâhiyesinde ---nâm karye ze'âmetinden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinin bin iki yüz dört senesinde vâki olduğu mahsûl ve rusûmun yerlerini mûcibince tahvili tarihine düşmüşiken mevâkisiyle tarafından ahz olunmayub 'aliyyü'l hâl kaldığı ve tarafından [] nâm kimesneyi vekîl eylediğin bildirub tahvili mûcibince tahvili tarihinde mahsûl ve rusûmu tasarruf idenlerden vekîl-i mersûm aliverilub hilâf-ı kânûn te'allul ve muhâlefet iş bu rircâları bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204**(H-215)**

Tekfur dağı kazasında nâ'ib'ül nev' olan Mevlânâ-yı zîde ilmühûya hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr mütemekkinelerinden Yarni nâm nâsraniyye gelub bunun bâbası Kesir nâm zimmî kendü halinde iken hâlâ Tekfur Dağında voyvoda olan El-hâc Mustafa Ağa dimekle 'arîf kimesne bundan akdem bâbası mesfûru peşto kurşunuyla bi-gayr-ı hak darb ve helâk ve emvâl ve eşyâ'sını dâhi ahz ve îtlaf idüb bulduğunda sagîre olduğundan bir müddet idemeyub –ayrışub bâliğe ve da'vâya kâdire oldukda mezbûr ile murâfa'a-yı şer'î murâd oldukda zaman-ı murûr eyledi deyu envâ' nev' vekâletine ile ibtâl-i hak ve gadr-ı külli sevdasında olduğun inhâ ve mübâşir mâ'rifetiyle mezbûr ile mahallinde vâki şer'î ve ihkâk-ı hak ve ol tarafdıan icrâ-yı hak mümkün olmaz ise sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği içün kâim-makâm-ı âlimakâm mübâşir mâ'rifetiyle ta'yîn olunan Mehmed zîde mecdühû mâ'rifetiyle mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âlîyyeme ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-216)

Edirne Mollasına ve Bostancıbaşısına hüküm ki;

Ümmü Gülsüm ve Kezban ve Zeliha ve Saliha nâm hâtûnlar geub bunların kız karındaşları Zeliha binti Ayşe hâtûn zimmetlerinde bin iki yüz senesinden berü efrâdıyla zimmetinde yüz elli sekiz gurus alacaklarını kabl'el-ahz mezbûre müteveffîye ve verâsetini bunlar ile zevci mahrûse-i mezbûre de sâkin Seyid Davud nâm kimesneye mahsûs oldukda kız karındaşları müteveffîye-yı mezbûrenin zimmetinde bâ'is olan meblağ-ı merkûm ile terekesinden âli ve kabz oldukda hisselerini alıb idüb hak-ı irsiyelerini zevci mezbûrunda mutâlebe eylediklerinde mezkur hissesine 'adem-i kanâ'at birle emlâk ve eşyâ'sının cümlesini fuzûlî ve tagallüben ahz ü kabz ibtâl-i hak ve gadr-ı külli eylediklerini bildirub şer'le görölüb alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfîm sudûrunu istid'â eyledikleri içün mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-217)

Edirne mollasına ve Bostancıbaşısına hüküm ki;

Ümmü Gülsüm ve Kezban ve Zeliha ve Saliha nâm hâtûnlar rikâb-ı humâyûnuma gelub bunların mûrisleri Edirne sâkinlerinden Ali nâm kimesne kendü halinde ırzıyla mukayyed iken mahrûse-i mezbûre sükkânından Evsat oğlu Kadri Mehmed nâm kimesne kendü halinde olmadığından bin iki yüz senesinde mûrisleri mezkûru bi-gayr-ı hak katl idüb gadr-ı külli ve zulm-i sârih eylediklerin bildirub şer'le ru'yet ve icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfîm sudûrunu istid'â eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i M sene [1]205

“Tekrar emr yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı S sene [1]205”

(H-218)

Siroz nâ'ibine hüküm ki;

Tabya ve Şerîfe Rukiye nâm hâtûnlar rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb mezbûre Tabya'nın oğlu ve Şerîfe Rukiye'nin zevci zü'amâ'dan ve hassa silâhşorlarından Musa Ağa dimekle ma'rûf kimesne bundan akdem ordu-yu humâyûnum tarafından me'mûriyetiyle Siroz nâhiyesine gidüb ol tarafda iş bu sene-i mübâreke ---fevt oldukda yanında mevcûd tereke ve nukûd-u marif'et-i şer'le tahrîr ve Sirozda vâki Bostan nâm mahale vaz' olunub müteveffâ-yı mezkûrenin gerek Bostan-ı mezkûre vaz' olunan tereke ve nukûduyla ma 'lûm'ul-esâmî bazı kimesne zimmetlerinde emâneten olan mebâliğ tecdîd-i nev'şerîf bi'l verese buna intikâl idüb mûrisleri müteveffâ-yı mezbûreden müntakıl tereke ve nukûduyla ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler zimmetlerine emâneten mevcûd olan emvâl ve eşyâ'ları ahz ü kabz içün mezbûrenin taraflarından bâ hüccet-i şer 'iyye El-hâc Mehmed nâm kimesne vekîl-i nasb eylediklerin bildirub mûrisleri müteveffâ-yı mezbûrede meş'ar Medîne-i Sirozda bir – mahfûz olan tereke ve nukûduyla bazı kesân zimmetlerinde emânet olan emvâl ve eşyâ'sı tamamen tahsîl ve bi-kusûr bâ-hüccet-i şer 'iyye vekîl-i şer'-iyyeleri mezkûre teslîmen der-i âliyyeme irsâl olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eyledikleri içün müteveffâ-yı merkûmun mahfûz olan ve bu bazı kesân zimmetlerinde olan emvâl ve eşyâ'sı vereseşi tarafından vekîlleri merkûme mâ'rifet-i şer'le teslîmen der-i âliyyeme irsâl olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ber vech-i muharrer mûrisleri müteveffâ-yı merkûmdan müntakıl kazâ-yı mezbûrede vâki bir --- mahfûz olan tereke ve nukûdlarıyla bazı kesân zimmetlerinde olan emvâl ve eşyâ'sı ba'de'l şevk ve irsiyeleri mezbûrat taraflarından irsâl eyledikleri vekilleri merkûm El-hâc Mehmed mâ'rifet-i şer'le tamamen teslîm ve der sa'âdetime irsâline ihtimâm ve dikkat idüb hilâfından be-gâyet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene [1]204**(H-219)**

Manastır nâ'ibine hüküm ki;

Osman nâm kimesne gelub bunun İstanbul sâkinlerinden Mehmed Salahaddin nâm kimesne zimmetinde cihet-i karz-ı şer'denbâ temessük bin iki yüz senesinden berü yüz seksen gurus alacak hakkını vermemek sevdasıyla ber takrîb firar ve el-yevm Manastırda sâkin olduğunu

bildirub mahallinde şer'le görölüb aliverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-220)

Edirne kâdîsına hüküm ki;

Sofya mahallatından Kazan Mahallesi sâkinelerinden Zeyneb binti Abdullah ve kerîmesi Hafisa nâm hâtûnlar rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb mezbûre Zeyneb binti Abdullahın zevci ve mezbûre Hafızanın bâbası mahalle-i mezbûreden-- Hüseyin bin Süleyman nâm kimesne li'eclil icare bin iki yüz dört senesinde İslimiye panayırına götürüb İslimiye'de fevt olub üzerinde mevcûd emvâl ve eşyâ' ve nukûd-u tereke irsen bunlara münhasıre ve bunlardan gayri olmamağla İslimiye kazâsı nâ'ibi şeyh zâdesi mevlânâ Mehmed Emin zîde ilmühû mâ'rifetiyle müteveffâ-yı merkûmun tereke tahrîr ve defter olub İslimiye'de Emin bin olan Edirne'de sâkin Emin Hasekî demekle ma'rûf kimesne ahz ü kabz ve hıfz idüb bunlar dahi müteveffâ-yı merkûmun terekesi ber mûcib defter ahz ü kabz içün taraflarından El-hâc Hüseyin kimesneyi bâ hüccet-i şer 'iyye ve vekil ve irsâl ve vekîl-i merkûm El-hâc --- dahi İslimiye'de ve oldukda İslimiye'de Emin bin Kemal olan mezkûr Rahmed Emin haseki mahrûse-i Edirne'de âzim olduğunu hâvi İslimiye kazâsına nâ'ibi dahi i'lâm eylediği ve mezkûr Mehmed Emin haseki hâlâ mahrûse-i Edirne'de olduğunu bildirub yedinde olan hüccet-i şer 'iyye ve i'lâm-ı şer'imûcibince zâbiti mâ'rifet-i şer'le görölüb müteveffâ-yı merkûm ---kimesneyi ber mûcib defter ahz ü kabz eylediğin tereke ve nukûd ve eşyâ'sı tamamen tahsîl bi-kusûr taraflarından vekîl-i merkûm El-hâc ----aliverilub ber muktezâ-yı şer'iolur icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudurunu istid'â-yı 'inâyet eylediğin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî [] [1]204

(H-221)

İstanköy ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki İstanköy ceziresi nâ'ibi Kâdîzade Ebu Mehmed Emin zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub fî'l-asıl cezire-i mezkure sâkinlerinden iken bundan akdem hüccet-i şer'den [] nâm mahalde ecl--bin iki yüz senesinde vefât iden El-hâc Hüseyin bin El-hâc Mehmed ibn Hacı Hasan nâm kimesnenin verâsetini cezire-i mezbûre sâkinlerinden zevc-i metrûke- hace Ümmü Gülsüm binti Hacı Halil Efendi nâm hâtûn ile vâlidesi Zeyneb binti Süleyman nâm hâtûna lede'l şer'-i olunur ihzârı tahakkukundan sonra ber mûcib defter -i kassam vâlidesi merkûme Zeyneb binti Hüseyin hissesine icaâb iden tereke müteveffâ-yı merkûme-i mezbûre hace Ümmü Gülsüm'ün zimmetindeüç yüz guruşdan gayri alacağım bu kadar deyu mezbûre Zeyneb udûl Süleyman vâkfiye mevcûdu mahâzırlarında huzûr-u şer'denba'de'l şuhûd meblağ-ı mezbûrdan yüz guruşunu techîz ve kefâletleriçün vasîyet ve merkûm Hace Ümmü Gülsüme dahi 'aliyyü'l hâl fevt oldukda meblağ-ı mezbûrdan yüz guruşunu ber vech-i muharrer mâzî olan techîz ve sarf ve ma'âda iki yüz guruşunu müteveffâ-yı merkûmeyle Zeyneb'in mevlânâ Kefelos diz-dârı Mustafa ibn Mehmed nâm kimesneye edâya razı iken mezkûr kanâ'at etmeyub ziyâde mutâlebesiyle ta'addî ve beyanlarına --- yüz otuz guruş birle sulholmak üzere hakkı üç yüz otuz guruş üzerine irsen afv-ı sulh olunduğu mürâca'at-ı şerden bir kıt'a ve aid da'vâdan zımmetini ibrâ' birle hüccet-i şer 'iyye i'tâ' olundukdan sonra mezkûr mûcab olmayub sulh olan meblağ-ı mezbûru iğfâl ve takrîr ile mechûd olarak ahz etmişdim deyu tekrar da'vâya tassadî birle yüz yirmi beş guruş dahi ahz ve kat'i nizâ ve âher husûs ibrâ'-yı zimmet-i birle tekrar bir kıt'a hüccet-i şer 'iyye i'tâ' olmuşiken yine razı olmayub bazı ehl-i örf tâ'ifesinde istinâden yine ber vechle ider ise istim'â olunduğu bâbında emr-i şerîfim verilmek ricâsına vâki hali bi'l-iltimâs 'arz eylediğin ecilden vech-i meşrû'h üzere mahallinde şer'le görölüb bi-vech-i şer'îmuârizadan men' olunmak bâbında.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-222)

Marmara nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Nâhiye-i mezbûre sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne gelub mukaddemâ nâhiye-i mezbûr sâkinlerinden Ali nâm kimesne hal-i hayatında nâhiye-i mezbûra tâbi Ayvalık nâm karyede

vâki mülk bağ ve bağçe ma 'lûm'ul ba'dehû hayvanatı ma'lûm mukâvelesinde buna bey' ve teslîm ve bey' ü şîrâ' idüb müdâhale olmak îcab etmez iken mezbûr fevt oldukda vereseleri nâm nâhiye-i mezbûr sâkinlerinden ve nâm kimesne zuhûr ve muteveffa-yı mezbûrun bey'ini tutarız deyu bin iki yüz senesinde fuzûlî zabt ve gadr eyledikleri ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib mahallinde şer'le görölüb bilub fetvâ-yı şerîfe icra-yı şer'îve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyunum ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölme için yazılmıştır.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-223)

Şarköy kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Badracık kazâsı mütemekkinlerinden Aleksi ve Kostandi nâm zimmî gelub bunun Şarköy kazâsına tâbi --- nâm karye mütemekkinlerinden Rakifa nâm zimmî zimmetine i'lâm-ı şer'îbâbında mahkûmeye olan bin iki yüz senesinde yüz doksan üç gurus hakkını kab'l el ahz red olmağla terekesine der---olan oğulları Şarköy mütemekkinlerinden Hristo ve Yorga ve Yanni nâm zimmîlerden ve mal-ı mürd-i mesfûrdan taleb eylediğin bi-vech-şer 'î te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında oldukların ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verildiğin bilub mahallinde şer'le görölüb alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölme için yazılmıştır.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-224)

Cîsr-i Ergene nâ'ibine ve Cîsr-i Ergene zâbitânına hüküm ki;

Sekban Paşa kethüdâsı Ali zîde kadruhû gelub bunun mûrisinden müntakil kazâ-yı mezbûra tâbi KaracaAli nâm karye mütemekkinlerinden ma 'lûm'ul-esâmî zimmetlerinde bin iki yüz senesinden berü bâ temessük beş yüz yetmiş beş gurus alacak hakkı olub taleb olmak murâd eylediğin karye-i merkûmun sâbık der 'uhdecisi ser-dâr El-hâc Ali nâm kimesnenin tahrîrinin iğrâ'sıyla vermekde te'allul ve îsal-i hak ve gadr sevdasında oldukların bildirub sen ki zâbitân-ı mûmâ-ileyhsin husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb

mesfûrlar zimmetlerinde olan ol mikdâr gurus alacak hakkı alıverilub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ etmeğin sen ki zâbitân-ı mûmâ-ileyhsin âher husûsa me’mûr mübâşir mâ’rifetiyle mahallinde şer’le ru’yet olunmak.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-225)

Sofya mollasına ve hassa silahşorlarından Sofya mütesellim-i mîr-i Mustafa zîde mecdühûya hüküm ki;

Fi’l-asıl Sofya sâkinlerinden Kibar Mehmed nâm kimesne bundan akdem âsîtâne-i âliyyeme Fatma nâm hâtûnu tezviç idüb bir müddet zevclik mu’âmelesi eyledikten sonra zevcesi mezbûreden mal -ı eytâm olarak altı bin gurus istikrâz ve ahz ve yedine mâhud mâmuleye temessük i’tâ’ idüb ba’de varub vâlidesini İstanbul’a nakl idem deyu ber takrîb âsîtânedен haraç ve Sofya’ya varub andan huzûr-u nâhib eylediğini zevcesi mezbûr bundan akdem inhâ ve istid’â etmekle zevci mezbûr Mehmed’in mübâşir mâ’rifetiyle li’ecli’t-terâfu ‘ der-i âliyyeme ihzârı bâbında bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfim ile mezbûre Fatma dahi mübâşeretiyle ma’an Sofya’ya vurûd eylediğin merkûm Kibar Mehmed Kemal halinden nâşî mezbûr hâtûna intikâl ve ta’addî ve rencîde ikâmet etdirub akranımmezbûr iğfal ve ber takrîb mübâşiri dahi itmâ’ile emr-i şerîf merkûm mübâşirden ahz eyledikten sonra mezbûreyi itlak ve birkaç nefer müşâhid-i zûr idâmesine mezbûr Fatma’nın gıyabında olarak sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin tarafınızdan müşâhid-i zûrların takrîbine binâ’en hilâf-ı şer ‘î şerîf merkûm Kibar Mehmed bir kıt’a-- ve mübaşere dahi bir kıt’a i’lâm i’tâ’ olduğu ve mezbûre el-yevm Sofya ‘da rûfekâları zelile ve sefîle kaldığı ve bu sûretle mezbûre hâtûna ve eytâma gadr-ı külli olmağla her halde şefakat ----oldukları ve merkûm Mehmed müş’ar ve firar ider mülâhazasıyla zâbitan mâ’rifeti hasebiyle ilgâ’ olduğu beyanıyla mezbûre hâtûn ile eytâmlara --meblağ-ı mezkûrun merkûm Kibar Mehmed’den tahsili bâbında emr-i şerîfim sudûrunu ricâl ve der-i âliyyemden sâbıka sadr-ı a’zam kethûdası ve hâlâ Sofya’da mubâya’a nâzırı olan Hasan dâme mecdühûnun bu def’a der sa’âdetime vârid olan tahrîrâtında ve Sofya ahâlisinin bir kıt’a mahâzırlarında tahrîr veistirhâm olmasını siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz müddeî-yi mezbûre ile sarf aleyhin el-yevm Sofya’da bulundukları ber-vech-i muharrer vurûd olan tahrîrât tatbîk olmağla husûs-u merkûmu mahallinde hâkanîyet ol vecihle şer’le ru’yet ve ba’de’l şevkmeblağ-ı merkûm tamamen bana murûren tahsîl ve merkûmeye teslîm ve ihkâk-ı hak mubâderet ve îsal- i hukûk mûcib olur hâlâtı tahrîrâtdan kemal – ve

keyfiyeti der sa'âdetime 'arz ve i'lâma müsa'ade eylemeniz fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ ve mütesellim mûmâ-ileysiz müddeî-yi mezbûr ile der-i âlîyyeme el-yevm ol tarafdân olmalarıyla husûs-u merhûmu mahalde hâkanîyet vechile şer 'iyye ru'yet ve ba'de'l şevk meblağ merkûmu mal-ı eytâmı merkûm müceddeden vech---tamamen ve kâmilten tahsîl ve merkûmeye red ve teslîm birle icrâ-yı şer 'iyye ihkâk-ı hak mubâderet ve ser-i mû kusûr ve rehâvet vukû'atıyla hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir rızâ-yı münif îsal hukûk-u mûcib olur halden tahrîr ile mazhar-ı mu'ahharında --olmakdan--- mubâderet ve keyfiyeti âli merkûm der-i âlîyyeme 'arz ve inhâya müsa'ade eylemeniz bâbında.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-226)

Kapucubaşılardan Selânîk sancağına ve Yenice-i Vardar kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed zîde ilmühûsun der sa'âdetime takdîm olunan i'lâmında Yenice-i Vardar kazâsı sükkânından iken bundan akdem vefât iden Sarı İslam nâm kimesnenin eytâmlarının vasîleri olan vâlideleri [] nâm hâtûn meclis-i şer'e varup eytâmların bâbaları müteveffâ-yı mezbûrun Yenice-i Vardar kazâsına tâbi--- karyesi mütemekkinlerinden ma 'lûm'ul-esâmî re'âyâ zimmetlerinde bâ temessük yüz doksan üç senesinden berü alacağı olan iki (bin) dokuz yüz yedi gurus kab'l el ahz ve vefât eyledikde eytâmlarına lede'l intikâl vasîleri mezbûre tarafdân vekîl mutâlebe eyledikde re'âyâ-yı mersûmun def'ine edâya iktidarlardı var iken mücerred îsal-i hak ve gadr sevdasıyla bizim ve bizde taksit ile edâ etmek üzere emrimiz vardır deyu hilâf-ı şer 'î şerîf def'ine edâda te'allul ve muhâlefet birle ibtâl-i hak ve gadr sevdasında olmalarıyla şer'le görölüb ber-mûcib temessük zimmetlerinde bâbalarından müntakîl oldukları olan ol mikdâr gurus hakları bi'l-ihitimam tahsîs ve bâbaları tarafdân edâ ve teslîm birle ihkâk-ı hak etdirilmek bâbında emr-i şerîfim verilmek bâbında vâki hali bi'l ihtimam 'arz edilmek ecilden mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-227)

Zikr-i âti kimesnelerin bulundukları mahâlin kâdîsına hüküm ki;

Mîr Mehmed Hüsrev zîde kadruhû ile Hadiçe nâm hâtûnun bu def'a rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği 'arz-ı hâllerinde mûmâ-ileyhin imdi er karındaşı ve bâ-hüccet-i şer 'iyye vasî-yi muhtâr olduğu Fatma nâm sagîrenin bâbası ve mezbûre Hadiçe'nin zevci Arabî Ahmed bin zâde hâcegân-ı divân-ı humâyûnuma sâbika mütevellî sadrazam Paşa halîfe mîr behram (İne) Bahtı sancağında ---nâhiyesinde ---nâm karye ve gayrından bâ-berât-ı âlişan mutasarraf olduğu tîmârı karyelerinin bin iki yüz bir ve iki (üstü çizili) senesinde tîmâr karyelerinden hâsıl olub ve devr-i keyl ve der-anbar olunmuş (üzeri çizili) taraflarından ahz ü kabzine bâ hüccet-i şer 'iyye Hasan Efendi zâde Mehmed Ağa dimekle 'arîf kimesneyi tevkîl eylediklerin bildirub vekîlleri merkûm hısımları mezkûr ile terâfu şer'i mûrisleri müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl ve merkûmun zimmetinde bâ'is olan 'öşr tamamen tahsîl ve istirdâd ve icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â mahallinde şer'le ru'yet olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-228)

Kızılcatuzla kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Seyid Mehmed nâm kimesne gelub bu kendü halinde iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden [] nâm kimesne ehl-i 'örfe istinâden hilâf-ı şer 'î şerîf ikiyüz elli gurusunu gasben ahz ve gadr eylemek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub mahallinde şer'le görölüb alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i M sene [1]204

(H-229)

Katroniçe mütesellimine ve Katroniçe kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Hafız Seyid Ömer zîde şerefêhû gelub bunun bin iki yüz senesinden berü yine kazâ-yı mezbr sâkinlerinden Seyid Musa nâm kimesne zimmetine cihet-i

karzdan yüz elli üç guruş ve kim vefâtı dahi elli guruş alacak hakkı olub bi'd defâat taleb eylediğin bi-vech-i şer'îvermeğe te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduğun ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub mahallinde şer'le görülüb alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-230)

Rum mollasına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Salih nâm kimesne gelub bunun zevcesi yine kazâ-yı mezbûre sâkinelerinden Hayriye nâm hâtûn bin iki yüz senesinde size benim zevc-i adamdan olan sagîrelerini ittifak ---dahi ta'bîr ile her kimin tasarruf idenlerin masrafını verdim deyu buna emr etmeğe zevc-i mezbûrenin şart-ı--ile sagîrelerini ittifâk ve menzîlini dahi --idüb mâsrafını bi'd-defaat mutâlebe eylediğin dürlü dürlü ve hilâf-ı şer 'î şerîf fî-mâbâd te'allul ve muhâlefet ve gadra cesâret eylemek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek mûcib mahallinde şer'le görülüb bilub fetvâ-yı şerîfe icra-yı şer'-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemek mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâil M [1]205

(H-231)

Katronicë mütesellimine ve Katronicë kâdîsına hüküm ki

Kazâ-yı mezbûra tâbî ---nâm karye sâkinlerinden Kalfa oğlu Halil dimekle 'arîf kimesne gelub karye-i mezbûrede bunun mûrisi abisi Süleyman nâm kimesne bin yüz doksan senesinde fevt oldukda tereke ve eşyâ'sı irs-i şer'le buna müntakil olub icâbında dahl icab etmez iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Kôr Mehmed oğlu Gürcü nâm kimesneler zikr olunan tereke ve eşyâ' ile ba'de arsasından mütecâviz akçesini cebren ve gasba istinâden ahz ve gadr eyledikleri ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib mahallinde şer'le görülüb icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-232)

Katroniçe mütesellimine ve Katroniçe kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Gesbar nâm karye sâkinlerinden İbrahim nâm kimesne gelub bunlar kendü halinde iken yine kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden Kôr Mehmed ve oğlu Gürcü dimekle 'arîf kimesneler bin iki yüz senesinde rencîde ve ta'addî ile arsasından mütecâviz nukûd ve eşyâ'sı gasben ahz ve gadr idüb ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek mûcib mahallinde şer'le görölüb icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında ricâ etmek mahallinde şer'le görölmek ecilden yazılmıştır.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-233)

Rum mollasına hüküm ki;

Rum kazâsına tâbi Borak nâm karye sâkinlerinden Halil nâm kimesne gelub bu bin iki yüz senesinde yine kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden murâbaha tâ'ifesinden Seyid Hacı Ali nâm kimesneden istikrâz eylediği iki yüz guruş beher sene bunun üzerine devr-i şer'i ve iltizâm râ'i olunmuş değil iken mezbûr bilâ- devr-i şer'i murâbaha nâmıyla yirmi beş guruşunu aldığından zarar ve habs eyledik beş yüz guruşluk emlâkını dahi tagalluben zabt ve gadr eylemek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek mûcib mahallinde şer'le görölüb icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-234)

Marmara nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Nâhiye-i mezbûra tâbi Ökkeş nâm karye sâkinlerinden Seyid Efendi zîde şerefêhû gelub bu kendü halinde iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Server Fehim dimekle 'arîf kimesne bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf cebren yirmi beş guruşunu ahz ü gadr eylemek ve bu

bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub şer'le görölüb aliverilub ihkâk-ı hak olunmak emr-i şerîfim ricâ eylemek mahallinde şer'le görölme için yazılmıştır.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-235)

Tırnova nizâmına me'mûr vezîr mesfûr Ahmed Paşa'ya ve Tırnova kâdîsına hüküm ki;

Fi'l-asıl bender ve hâlâ Tırnova sükkânından İbrahim nâm kimesne gelub bu kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer 'î şerîf kimesneye vaz' u hareketi olmayub ta'addî olunmak icab etmez iken yine Tırnova sâkinlerinden Hacı İsmail ve Hacı Paşa ve Köprülü oğlu İbrahim ve Turna ve kâtip oğlu Hacı Ali ve müftü oğlu Hacı İsmail dimekle ma'rûf kimesneler kendü hallerinde olmayub bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-i hak bunun menziline basub beş bin guruşlukdan mütecâviz emvâl ve eşyâ'sını yağma ve gâret ve gadr-ı külli ve zulm-i sarîh eylediklerin bildirub sen ki vezîr muşârün-ileyhsin mahallinde şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer 'î şerîf yağma ve gâret eyledikleri ol mikdâr guruşlukdan mütecâviz emvâl ve eşyâ'sı kendüye aliverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr- şerîfim ricâ eylediği ecilden sen ki vezîr muşârün-ileyhsin mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-236)

Dobruca kâdîsına ve Rumili kâim-makâmına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelub bunun bâbası Osman nâm kimesnenin kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Sadrik Efendi dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Abdullah Efendi dimekle meşhûr kimesnenin deyn ve kefâletiyle bir aded -cümlesi behâ'sından olmak üzere bin iki yüz senesinden berü yüz otuz guruş alacak hakkı olub olmadın bâbası mezkûr meblağ-ı mezbûr irs-i şer'le buna intikâl eylediğine binâen meblağ-ı mezbûru mezbûrdan vekîli merkûmdan taleb olmak murâd eylediğin bi-vech-i şer'î edâda te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğun bildirub mahallinde şer'le görölüb müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl mezbûrun zimmetinde

olan ol mikdâr gurusı hakkı tamamen tahsîl ve bi-kusûr alıverilub bi-vech-i şer'îte'allul ve muhâlefet etdirmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mahallinde şer'le görölmek

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-237)

Tırhala kâdisına hüküm ki;

Re'âyâ tâ'ifesinden ücret ile hizmet ider makûlesinden Benaki [] ve [] ve [] nâm zimmîler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb anların Tırhala kazâsına tâbi ---çiftlik ve Riba nâm karyeler topraklarında bi'l fî'il zabt ve tasarruflarında hane-i avârıza bağılu tekâlif olunmak îcab ider kadîmi re'âyâ emlâk ve yerleri olmayub hilâf-ı kânûn tekâlif mutâlebesiyle ta'addî olunmak îcab etmez iken zıkr olunan karyeler ahâlileri zuhûr-u avârız ve huzûr vesâ'ir evâmîr-i şerîfe ile karyelerinde vârid olan tekâlifden -ma'a hisse-i tekâlif ve bir diğerk tapu hilâf-ı kânûn te'addî ve ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından dahi bilâ emr-i humâyûn tekâlif-i şerîfe mutâlebesiyle rencide eylediklerin bildirub hilâf-ı kânûn ve bilâ emr-i humâyûn tekâlif mutâlebesiyle kendülere te'addî etdirilmeyub men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-238)

Edirne Mollasına ve Dergâh-ı mu'allâ kapucu başlarından Edirne Bostancıbaşı dâme mecdühûya hüküm ki;

Müteveffâ Derviş Hasan Paşa'nın zevc-i metrûkesi olub mahrûse-i Edirne'de sâkine olan tahrîrâtdan Fatma Hanım zîdet fezâileyhin gelub mûmâ-ileyhin zevci müteveffâ-yı muşârûn-ileyh ba'de'l vefât Edirne'de sâkin oğlu Abdi Bey dimekle ma'rûf kimesnenin iki yüz senesinde muhâlefet-i muşârûn-ileyh ahz ve vaz'bir etmekle mûmâ-ileyh dahi müteveffâ-yı muşârûn-ileyhin cedinde bil---kendü hibe-i ---şer 'iyye ile hibe eylediğı bir re's arap câriye ile müteveffâ-yı muşârûn-ileyhin zimmetinde takarrür ve ma'kûd âliyye olan bin gurusı mühr -mîr merkûmdan mal-ı müteveffâ-yı muşârûn-ileyhden taleb olmak murâd eylediğın yine

Edirne'de sâkin harem kethûdası [] nâm kimesne ile müttefiken hilâf-ı şer 'î şerîf edâsı te'allul ve muhâlefet ve zarûret hal birle sefil ve mağdûre olduğu bildirub sen ki Edirne Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetinle mahallinde şer'le görölüb mal-ı mevhubesi olan cariye-i mezbûre ile müteveffâ-yı muşârün-ileyh zimmetinde ma'kûd âliyye olan ol mikdâr gurus mühr-i muvâcehe kendüye alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin sen ki Edirne Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-239)

Tekfur Dağı kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Tekfur Dağı sâkinelerinden Fatma ve Hadiçe nâm hâtûnlar gelub bunların mûrisleri Tekfur Dağı sâkinlerinden Mehmed Emin nâm kimesnenin yine Tekfur Dağı sâkinlerinden El-hâc İbrahim ve Hacı Abdi ve Abdülmecid ve Haşim nâm kimesneler zimmetlerinde bin iki yüz senesinden berü cihet-i karzından olmak üzere beş yüz on üç gurus alacağı var iken kalb'el ahz fevt oldukda verâseti irs-i şer'le bunlara intikâl idüb bunlar dahi mezkûrlardan bi'l verese ol mikdâr gurus hakkı taleb olmak murâd eylediklerinde edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduklarını ve merkûmların mahallinde mu'ayyen kesireleri olduğundan ber vecihle ihkâk-ı hak mümkün olmayub mağdur oldukların bildirub çavuş mübâşeretile merkûmlar li'ecli't- terâfu ' der-i âliyyeme ihzâr olunmaları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin çavuş mübâşeretile merkûmlar li'ecli't-terâfu ' der-i sa'âdetime ihzâr olunmaları bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-240)

Balyabadra kâdısına ve Balyabadra hâmî voyvoda[] zîde mecdühûya hüküm ki;

Balyabadra kazâsı sâkinlerinden Hatman zâde Hafız Mehmeddin dimekle ma'rûf kimesne gelub bu kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer 'î şerîf te'addî olunmak icab etmez iken yine kazâ-yı mezbûrede sâkin mütegalibeden kilimci oğlu Salih dimekle ma'rûf kimesne

kendü halinde olmadığından bin iki yüz dört senesinde ba'de bi-gayr-ı hak hasebiyle ilgâ' ve envâ' edâ eyledikten sonra hilâf-ı şer 'î şerîf beş yüz gurusunu cebren ahz ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediğin bildirub sen ki Balyabadra hâmî voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetinle mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hak ve keyfiyeti i'lâm olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği ecilden sen ki voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i M sene [1]205

“tekrar emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı M sene [1]205”

(H-241)

Arkadya kâdisına hüküm ki;

Çatalcalı Ali Paşa zâde mîr İsmail zîde mecdühû gelub mîr-i mûmâ-ileyh ile Abdülkadir ve Latif Ağa zîde mecdühûnun sâbıkâ surre emîni Çelebi Mehmed dâme mecdühû kefâletiyle bin yüz doksan senesinden berü Arkadya mukâta'ası Kocabaşlarından kazâ-yı mezbûrda mütemekkin Boz Toşikolo mâ-'adâsı ve İşko nâm Kocabaşlarından bâ-hüccet-i şer 'iyye ve sizden yirmi bin gurusu alacakları olub meblağ-ı mezbûru Kocabaş mesfûrlar hasene hasene edâya te'âhüd etmişler iken dürlü âlet ve bahane ile edâsı te'allul eylediklerin mukaddemâ ba'de'l inhâ ve ve'l istid'â çavuş mübaşeretiyile mahallinde şer'le mudâfa'a ve zimmetlerinde bâ'is olan hakları tahsîl ve diğer edâda gadr ve muhâlefet eyler ise der-i âlîyyeme ihzârları i'lâm olunmak bâbında iki yüz üç senesi Evâil-i zi'l-ka'desinde sâdır olan emr-i şerîf ta'yîn olunan Abdülkerim çavuş zîde kadruhû ile lede'l vurûd zimmî mesfûrdan huzûr-u şer 'iîhâr ve mer'îyye-yi mûmâ-ileyh tarafından bâ-hüccet-i şer 'iyye vekâleti bâ'is olan Veli Yusuf nâm kimesne ile terâfu 'larından müvekkil mûmâ-ileyhin ber mûcib temessük mesfûrunun zimmetlerinde alacakları olan meblağ-ı mezbûrdan iki bin iki yüz elli gurusu edâ olub mâ-'adâ on yedi bin yüz elli gurusu dahi taleb iderim deyu ba'de'l da'vâ ve'l istinkâf mesfûrlar havâlilerinde mukaddemâ teslim olunan meblâğdan- mâ'adâ defter ve temessük merkûm kusûr eyler deyu def' tasaddi ve ba'de vukû'ül menâzi beyânlarıyla ---ve meblağ-ı mezbûrun elli bin yedi yüz elli gurusunu takrîben teslim ve mâ-'adâ on beş bin gurusu dahi iki yüz elli senesi zi'l-hiccesindebeher sene mart guresinde beş yüz bin geş yüz gurusu edâ olunarak altı senede tamamen edâ etmek üzere taksit ve rabt birle irsen afv-ı sulh olundukda sonra birle zulm olan meblağ-ı mezkûrdan ile bin yedi yüz elli gurusu meclis-i şer'devkîl-i merkûm olan

Arkadya kazâsında sâkin Paşa zâde Mehmed oğlu Mustafa ve Hoş Hasan nâm kimesneler ile kazâ-yı mezkurenin re'âyâ vekîllerinden Kocabaş [] karyesinden Diitri ve Benaki ve [] karyesinden Yanni ve [] karyesinden Papa Povlov ---karyesinden Pâpa Dimitri nâm zimmîler dahi asaleten ve vekâleten mezbûr temessük i'tâ' ve taksite ve rabt kabul eyledik deyu huzûr-u şer'den mukayyed ma'arîfleri olub bu vechile kat'i nizâ' olunmağla ol bâbda emr-i şerîfim verilmek ricâsına sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mukaddemâ bi'l iltimâs 'arz eylemek için mahallinde şer'le görülmek için bin iki yüz dört senesi Evâsıt-ı rebî'u'l-âhirinde sana hitâben olan emr-i şerîfim mîr-i mûmâ-ileyhe İsmail zîde mecdühûnun edâsıyla lede'l vurûd mesfûrlar mugâyir mefhûd meblağ-ı mezbûru edâdan imtina ve ---merkûmu – hüccet ve ol vecihle gadr eyledikleri inhâ ve mukaddemâ lede'l vurûd mesfûrlar mugâyir meblâğ-ı mezbûru olan imtinâ ve merkûmu nehb ü darb 'avdet olvecihle gadr eyledikleri inhâ ve mukaddema sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak bâbında müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbında bulunan humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda bi-vech-i meşrû'h üzere emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-242)

Dergâh-ı mu'allâ Kapucubaşlılarından olub Edirne Bostancıbaşı olan dâme mecdühûya ve Dimetoka kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

İnöz liman gümrük tüccarından Bozavo nâm zimmî bundan akdem kazavali(?) ta'bîr olunur dükkândan iştirâ' eylemek için mahal-i merkûma vardıkdan sonra---olan Gazi Göcek Mehmed dimekle 'arîf kimesneyi hasb'el-iktizâ Edirne'de mütemekkin Şarköylü İtnaş nâm zimmîye Marko Medhi Şarki mersûm zimmîden dört beş yüz beş gurus ahz ve mesfûr Burgoziye gönderir iken esnâ-yı rahda Dimetoka kazâsına tâbi Tatar ve Saltık nâm karye ---- dimekle ma'rûf mahalle derûnunda karye-i merkûme ahâlilerinden birkaç nefer eşkiyânın bin iki yüz dört senesinde ---mezbûr Mehmed'in aşub üzerinde mevcûd mârrü'z-zikr dört yüz beş gurusuna hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-ı hak gasb ve gâret etmeleriyle eşkiyâ'-yı merkûm mahallinde mâ'rifet-i şer'le ve sen ki Edirne Bostancı başısı mûmâ-ileyh mâ'rifetinle teftiş ve zâhir ikdâm ve iktizâ idenlerden 'aliyyü'l hâl tamamen tahsîl ve zimmî-i mersûma edâ ve teslîm birle ihkâk-ı hakka ihtimâm ve dikkat olunmak için sana hitâben emr-i şerîfim

sudûrunu İstanbul ve liman gümrük emîni Dergâh-ı mu'allâmkapucubaşlarından Seyyid Osman dâme mecdühû takrîr-i istid'â ve vech-i meşrû'h üzere divân-ı humâyûnumdan emr-i şerîfîm tahrîri bâbında hâlâ rikâb-ı humâyûnumda baş defterdarım Osman dâme ilmühû i'lâm etmeğle i'lâmı mûcibince 'amel olunmak fermânım olmağın divân-ı humâyûnumda iş bu emr-i şerîfîm ısdar ve irsâl olunur imdi sen ki Edirne Bostancıbaşı mûmâ-ileyhsin zaman-ı – nişân--tüccar ve ---sefine vesâ'ir bir kerede bu makûle zulm ve ta'addî vukû'na vücûh rizâ'-yı humâyûnum olmadığı ma'lûmun oldukda eşkiyâ'-yı merkûme mahallinde mâ'rifet-i şer'-i ve mâ'rifetinle teftiş ve zahîre ve gasb ve gâret olunan meblağ-ı mezbûr iktizâ idenlerden âlileri mal tamamen tahsîl ve zimmî-yi mersûma edâ ve teslim birle ihkâk-ı hakka ihtimâm ve dikkat eylesin lâkin husûs-u mezbûru celb-i mala vesile ile kazâda alaka ve müdâhale olmayub cürm-ü aczde re'âyâ makûlesine ---ve isnâd şekâvetle mugâyir-i şer'-i ve rızâ ser-i mû ta'addî vukû'nu tahrîrinden mûcanib eylemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-243)

Zağra-yı âtik kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Ahmed zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hal idüb Zağra'dan Mehmed Seyid Han hassa zîde Mehmed Paşa ve Silistire Sancaklarında Zağra-yı atik ve ---nâhiyelerinde bâberât-ı âlişan mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinden hâlâ ---nâm karye ve tevâbi' karyelerini bin iki yüz dört senesi martı ---şubatı gâyetine gelince birisine zabt ve rabt eylemek üzere bundan akdem idüb ze'âmet-i mezbûr karyelerini sene-i mezbûrede zabt ve def' olan a'şâr ve rusûmâtı kânûn ve defter mûcibince ahz ü kabz etdirmeyub âherden bir dürlü dahl ve te'aruz etdirilmemek için mûmâ-ileyh tarafından yedine mâhud ve ma'mûleye temessük vermediğın bildirub yed'inde olan mâhud ve ma'mûleye temessük mûcibince zabt etdirilmeyub mugâyir temessük âheri dahl ve te'aruz etdirilmemek bâbında hükm humâyûnum ricâ etmeğın temessük mûcibince zabt etdirilmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-244)

Siroz kazâsı nâ'ibine ve kazâ-yı mezbûr şehir kethûdası [] zîde kadruhûya hüküm ki;

Duhân gümrüklerinin ---hasibesinden te'hîr ve azimi rütbesinden olan Selânîk gümrüğünün cemm'i hâsılatının beher mal sarraf peşinatıyla poliçe alınarak mebâliğ hâsılası der-i âliyyeme irsâline menût ve idare-i umûr gümrük payı hal-i sarrafaneye munderic eylediğin mezbûr sene-i kayd-ı tafsîl olunmakdan nâşî mukaddemâ Selanik'den ve vârid iden yirmi bin guruşluk masrâf hazînelerine mal-ı gümrük ve on dört bin dört yüz seksen dokuz guruşu vaz' olup gelur iken esnâ-yı rahda Siroz kazâsı sınırında on dört nefer eşkıyâ beş ve hâzineyi yağma eylediklerini mukaddemâ Selanik kâdîsı i'lâm ve gâret olunan emlâk ve kazâda olur ise --- ahâlilerinden tahsîl olunmak ve her bir kazâ emtiâ ve mîrî hâzinelerini birbirlerine irsâl eylemeleri lâzimedden idilmek beyânıyla gâret olunan ocak gümrük malı on dört bin dört yüz seksen dokuz guruş nefis Siroz kazâsından îcab iderler ise mübâşir mâ'rifetiyle tahsîl olunmak için emr-i şerîfim sudûrundan sonra Siroz kazâsı ahâlileri kemal-i hâşviyyatlarından nâşî meblağ-ı mezbûr kazâmızda eşkıyâ icrâları diyerek beyhûdeye memnû' tahrîrâtlarına 'adem-i ittîfak ve nefis ve Sirozda vâki olduğu Levanten ba'de l tahkîk olunmak hasebiyle tahsîle ihtimâm olunmak için duhân gümrük emîni Osman dâme mecdühû tarafından bâ-takrîr inhâ olduğuna binâ'en emr olunmak te'kîd ve muştemil size ve mübâşirine hitâben tekrar sâdır olan emr-i şerîfim lede'l-vusûl gümrük ve ahâlisi hâşviyatlarında ısdarlarına mebnî def' istirhâm olundukda beher yerlere hâvi iki yüz dört senesi evâsıt-ı cemâziyelevvelinde dahi âliyyü'l hâl üç kıt'a evamîr-i şerîfem ısdar ve tesyâr olmuşiken 'adem-i tenfiz ve icrâsından ve hâzine-yi merkûmede Siroz kazâsı toprağında taraf olduğu ol tarafda vârid iden hâzine-i devlet-i âliyye ve tatarlarından nesâ'ih ve tahkîk olup emvâl-i merkûme eshâm-ı—ve rûz-ı hâzır takrîb olup i'tâ'-yı hulûl etmekde olup verildiği —ashâb-ı eshâma gadri ve tertîb-i nizâma gümrük dahi halef nâzırını derkâr olduğundan mezbûr âlileri hal Siroz kazâsı ahâlilerinden tahsîl ve gümrük mûmâ-ileyh tarafından kabzine me'mûra teslîm olunmak üzere müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu ve istirhâm olduğuna mebnî mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince tahsîl ve nezd ve muhâlefetden ta'addî olunmamak bâbında sene-i mezbûre evâsıt-ı Şaban'ında emr-i şerîfim sâdır olmuşıdi ihâleten gümrük-i mûmâ-ileyhin bu def'a rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediğibir kıt'a tâkriratında sâdır olan emr-i şerîfim vermekle mahalline irsâl idüb meblâğ-ı merkûmun sarf ve fireden mîr-i—iken bu esnâda meblağ-ı merkûmdan fakat bin guruşunu irsâl ve teslîm ve mâ'adasını edâda te'allul ve imrâr-ı vaktine cesâret eylemeleriyle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince meblağ-ı mezbûrenin dahi mâ'rifet-i şer'le tamamen tahsîl ve kabzine me'mûra teslîm birle tarafına tesyir olunmak

bâbında müceddeden te'kîdi hâvi emr-i şerîfim sudûrunu tahrîr ve istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda târih-i merkûme bi vech-i meşrû'h emr-i şerîfim verildiği mestûr bâ mukayyed olunmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunma fermânım olmağın te'kîden ve ihtimâmen iş bu emr-i şerîfim ısdar ve irsâl olmuş idi meblağ mezbûr eshâma muretteb umûrlarından olub 'adem-i tahsîli ashâb-ı hukûkun haklarının ittisâl ve gardların mûcib keyfiyyet olduğundan başka bu def'a dahi ---beyhûdesi ---kalmayub ve meblağ-ı mezkûrun âlileri vechgân tahsîline irâde-yi ---sarf etdiği siz ki mevlânâ ve meşrû'h kethûdası mûmâ-ileyhsiz mâ'rifetiniz oldukda mukaddemâ ve bu def'a sâdır olan evamîr-i âliyyem mûciblerince meblağ-ı bâki-yi mezkûrun kazâ-yı mezbûr ahâlinin lâzım gelenlerinden mâ'rifet-i şer'le tamamen icrâten bir gün akdem tahsîl ve kabzine me'mûra teslîm birle der-i âliyyeme irsâl ve tesyîr ile meşkûr'ul mesâî olmağa sarf ve sem' ve---ve hîbe ile irsâl-ı tahrîrat ve âher gûne ricâ ile mûcib keyfiyyet vukû' gelmesine sarf-ı mukarrerinve hilâfindan ilgâ' ve mucânib eyledikleri bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-245)

Midye nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Nâhiye-i mezbûra tâbi Koca nâm karye sâkinlerinden Çerçi Mustafa nâm dimekle 'arîf kimesne gelub bu kendü halinde olub taaddî olunmağa icâb etmez iken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Seyid Hasan dimekle 'arîf kimesne zuhûr ve Tireli Mehmed nâm kimesnenin fevtine sebep olması diyetini senden aldım deyu hilâf-ı şer 'î şerîf te'addî eylemek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek vetaraf-ı şer'dendahi i'lâm-ı şer'îverilmek bilub mahallinde şer'le görölüb mezkûrun ol vecihle olan te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mahallinde şer'le görölmek içün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-246)

Siroz kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Berber İsmail nâm kimesne gelub bunun kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Meco nâm Yahudi zimmetinde cihet-i karz-ı şer'denbâ temessük bin iki yüz senesinden berü dokuz yüz kırk dört gurus alacak hakkı kab'l el ahz mesfûrları olundukda terekesi ahz iden kazâ-yı mezkûr mütemekkinlerinden ma 'lûm'ul-esâmî veresesinden mal-ı mürd mesfûrlarında taleb eylediğin verildiğin te'allul eylediğin bildirub âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb alıverilub icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-247)

Zıkr-i âti Markos karyesinin tâbi olduğu kazânın kâdîsına hüküm ki;

Zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb silâh-şoran Hâfız Mehmed zîde kadruhû bâ-berât-ı âlişan mutasarrıf olduğu hassa-yı humâyûn mülhakatından kazâ-yı mezbûra tâbi Markos karyesini iş bu bin iki yüz beş senesi martı esnâsından şartı gâyeteye gelince-bir sene-i kâmil zabt ve rabt eylemek üzere buna der 'uhde ve iltizâm ve bu dahi kabul ve iltizâm ve bedel-i iltizâmını tamamen edâ ve teslîm etmeğe mezbûr sene-i merkûme mahsûben zabt ve vâki olan mahsûlât ve rûsûmat-ı kânûn ve defter mûcibince ahz ü kabz etdirmeyub mukaddem ve mu'ahharen yazıgelene âherin yedine temessük zuhûr ider ise 'amel ve itibâr olunmak için yedine mâhud ve ma'mûleye zabt-ı temessük verildiğin bildirub yedinde olan mâhud ve ma'mûleye temessük mûcibince 'amel olunub âher kimesne dahl ve te'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden temessük mûcibince zabt etdirilmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-248)

Taşozi Ceziresi nâ'ibine Kavala mütesellimine ve Taşozi Voyvodasına hüküm ki;

Hassa hasekilerinden Mustafa Haseki zîde mecdühû gelub mûmâ-ileyhin bin yüz doksan senesinden berü cezire-i mezbûre Kocabaşlarından Bulgar karyesinden ve Hisar karyesinden Papa Aleksizari ve Kostazi ve Martiz karyesinden ,Hisar karyesinden Biyoni ve Tlos karyesinden Minfil ve Liman karyesinden Sizor nâm zimmîler zimmetlerinden bâ hüccet-i şer 'iyye bin yetmiş iki kantar zeyt alacak hakkı olup bi'd defâat taleb olmak murâd eyledikde ağrâr ve hîbe irâdî ve envâ' hile ve hud'a-yı ihtirâ'yla hilâf-ı şer 'î şerîf edâsı te'allul ve muhâlefet ve bu def'a irsâl eylediği vekîl-i şer'-iyyesi nehb-i avdet ve ibtâl-i hak ve gadr sevdasında oldukların bildirub siz ki mevlânâ ve mütesellim ve voyvoda-yı mûmâ-ileyhsiz mâ'rifetiniz ve âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mesfûrlar li'ecli't- terâfu ' der-i âliyyeme irsâl ve ihzâr olunmaları bâbında size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin siz ki mevlânâ ve mütesellim ve voyvoda-yı mûmâ-ileyhimsiz mâ'rifetiniz ve âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetinle li'ecli't- terâfu ' der-i âliyyeme ihzâr olunmaları bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-249)

Dergâh-ı mu'allâ kapucu başlarından Edirne Bostancıbaşısına ve Çirmen kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Emine nâm hâtûn gelub bu Çirmen kazâsına tâbî --- nâm karyede vâki çiftliği olan iki re's engeliyle Edirne'ye gelur iken esnâ-yı rahda yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Susaklar nâm mahalle Memiş ve Mustafa nâm kimesneler bin iki yüz senesinde bunun arabasının önüne çıkub hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-ı hak iki re's engellerin fuzûlî ahz ü kabz idüb gadr eylediklerin bildirub sen ki Edirne Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileysin mâ'rifetin ve mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb mezkûrların hilâf-ı şer 'î şerîf cebren ve kahren ahz eyledikleri ol mikdâr re's engellerin aliverub ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ etmeğin sen ki Edirne Bostancıbaşısı mûmâ-ileyhsin âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le ru'yet ihkâk-ı hak olunmak içün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-250)

Boğaz muhâfızı vezîre ve Gelibolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Gelibolu mahallatından Şeyhişa Mahallesi sâkinelerinden Surlu Semiha binti Abdul nâm hâtûn gelub yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Abdullah oğlu Halil dimekle 'arîf kimesnenin menzili odasının nâhiyesinden haraç iden duhân bunun menziline girub te'hîr ve duhândan olduğuna binâ'en mukaddemâ mutasarrıf merkûmenin def'içün merkûme--eylediği isgâ' eylemediğinden başka bin iki yüz senesinden bi-gayr-ı hak olunur yine hucûm ve başına darb ve ba'de tekrar darb ile üzerine hucûm ve darb-ı mezbûreden sâ'ire aleyhine mâ'rifet-i şer-i mezbûr habs olmuşiken ber takrîb ve hâlâ kazâ-yı mezbûrede sâkin olduğu ve husûs-u mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğu cânib-i şer'deni'lâm verilmek ve sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin mâ'rifetinle mahallinde şer'le görülüb ber-muktezâ-yı şer'i ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfîm sudûrunu istid'â eylemek sen ki vezir-i mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz mâ'rifetiniz mahallinde şer'le görülmek içün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-251)

İpsala kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Mahrûse-i Edirne'de merhûm ve mağfurûn Sultan Murâd Han tâbe serâhü ---vâlidesi vâkfının zimmetinin mukayyed karyelerinden İpsala kazâsına tâbi Çavuş karyesi ahâlileri ve [] ve [] nâm ahâliler rikâb-ı humâyûnuma 'arz idüb karye-i mezbûre toprağında vâki mutasarrıf olanları ma 'lûm'ul hudûd yerlerinden ve bağ ve bostanlarından defterden maktû yazılmağla ol yerlerde zirâat ve ferağ idüb ahâliyle sarf eyledikleri terekelerinden bağ ve bostanlardan hâsıl olan meyvelerinden edâ idüb aynî 'öşr mutâlebesiyle ta'addî idenleri bununla vakf-ı merkûm sahibi olan [] nâm kimesne tama' sından el-yevm aynî 'öşr aldım deyu hilâf-ı kânûn ve defter-i aynî 'öşr mutâlebesiyle ta'addî ve rencideden hali olmadıkların bildirub vakf-ı merkûm hilâf-ı kânûn ve defter-i aynî 'öşr mutâlebesiyle ta'addî ve rencide edilmeyub men' ü def' olmak bâbında emr-i şerîfîm ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek içün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-252)

Dergâh-ı mu'allâ kapucu başlarından olub Edirne Bostancıbaşısına ve Çirmen kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Seyid Ali zîde fezâileyh rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun Çirmen kazâsına tâbi --- nâm karyede vâki mutasarrıf olduğu bir kıt'a çiftlik emlâkı ile beş yüz guruş kıymete münce mid iken yine kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden El-hâc Mustafa Selim nâm kimesne bin iki yüz senesinde zikr olunan çiftlik emlâkını ber takrîb hastalığı üzerinde(?) beş yüz guruş bahş ile bin beş yüzünden ahz idüb lâkin bey'-i mezbûrdan---vâki olmağla red ile çiftlik-i mezbûru taleb olmak istedikde bi-vech-i şer'îvermeğin te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olmağın ve bu bâbda da'vâsına muvâffık müteaddid fetvâ-yı şerîfesi aldığı bildirub sen ki Edirne Bostancı başısı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetin ve mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-253)

Terkos nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

İştiraki nâm zimmî gelub bunun bin iki yüz senesinden berü nâhiye-i mezbûre sâkinlerinden Halil nâm kimesne zimmetine karzdan ikiyüz yirmi altı guruş otuz para alacak hakkı olub taleb etdiğine bi-vech-i şer'îverilmeğin te'allul eylemek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub şer'le görölüb alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmeğe için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-254)

Tripoliçe kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûre mütemekkinlerinden Kosta nâm zimmî gelub bu kendü halinde iken yine kazâ-yı mezbûrede iken sipâhi Ali nâm kimesne bin iki yüz senesinde cebren altmış guruşlukdan mütecâviz mahsûlunu ahz ve gadr eylemek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek

mûcib-i şer'le görölüb aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfîm ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-255)

Yenice-i Vardar kâdîsına hüküm ki;

Osman ve İbrahim nâm kimesneler gelub bunların bâbaları Mehmed Ağa nâm dimekle 'arîf kimesnenin bin iki yüz senesinden berü hâlâ Yenice-i Vardar'da sâkin mütesellim Ebû Mustafa bin dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bâ temessük dört bin sekiz yüz gurus alacak hakkı olub almadan bâbaları merhûm fevt olub meblağ-ı mezbûr irs-i şer'le bunlara intikâl eylediğine binâ'en bundan akdem bi'd defaât taleb olmak murâd eylediğin bi-vech-i şer'îedâsı te'allul ve muhâlefet ve imrâr-ı vakt ve gadr-ı külli sevdasında olduğun bildirub âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb bâbaları müteveffâ-yı merkûmdan müntakıl mezkûrun zimmetinde olan bâ temessük ol mikdâr gurus alacak hakları tamamen tahsîl ve bi-kusûr aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eyledikleri için âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-256)

Edirne mollasına ve Edirne Bostancıbaşısına hüküm ki;

Halil Efendi dimekle 'arîf kimesne gelub bin iki yüz üç senesinde âsîtâne-i âlîyyemde sâkin Zeyneb Hanım dimekle 'arîfe hâtûn Müslüman muvâcehelerinden mûmâ-ileyh rahda vaz'ıyla bâ temessük yedi yüz yetmiş gurus istikrâz idüb ba'de mezbûre Zeyneb meblağ-ı mezbûru edâ etmedin İpsala cânibine azîmet ve meblağ-ı mezbûrun va'desi hulûl eylediklerine binâ'en firâr-ı rahda ile mezbûrenin zimmetinde olan ol mikdâr gurus alacak hakkı taleb olmak murâd eylediğin mezbûrun mahallinde mu'ayyen kesireleri olmak hasebiyle ber-vechile mukâvemet ve ihkâk-ı hak mümkün olmadığında bildirub sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetinle mezbûre Zeyneb Edirne'ye ihzâr ve şer'le ru'yete ---ile mezbûrenin zimmetinde olan bâ temessük ol mikdâr gurus alacak hakkı tamamen tahsîl ve bi-kusûr aliverilub icrâ-yı

şer ‘iyye ihkak-ı hak olunmak bâbında sana hitâben hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin Edirne’ye ihzâr ve şer’le ru’yet ve ihkak-ı hak olunmak.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-257)

Hâlâ Tırhala sancağı mutasarrıfı Vezîrim Ebu Bekir Paşa’ya ve Tırhala kâdîsına hüküm ki;

Zikr-i âti maktûlun zevcesi Hadiçe ve vâlidesi Fatma ve küçük sagîre Esma nâm hâtûnlar rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb bunların mûrisleri Tatar Tahir nâm kimesneyi sen ki vezîr muşârûn-ileyhsin Tatarlarından Tatar Mehmed nâm kimesne iş bu sene-i mübârekede zimmetinde bi gayri hak katl ve tarafına kabz idüb maktûl-u mezbûrun diyetini mersûmdan talep eylediğinden vermeğe muhâlefet ve gadr sevdasında olduğun ve tarafından maktûl-u mezbûrun karındaşı Süleyman nâm kimesneyi bâ hüccet-i şer ‘iyye vekil eyledilerin bildirub mahallinde şer’le görülüb icrâ-yı şer ‘iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid’â eyledikleri için mahallinde şer’le görülmek için emr-i şerîf yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-258)

Dergâh-ı mu’allâ kapucu başlarından Selânîk Sancağı mütesellimi zîde mecdühû ve Yenice-i Vardar kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi ---karyesi sükkânından Ali nâm kimesne gelub yine karye-i mezbûrede sâkin karındaşı İbrahim nâm kimesne kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer’îhareketi olmayub te’addî olunmak îcab etmez iken yine karye-i mezbûre sükkânından mütegalibe ve cebâbireden Rıza Bey dimekle ma’rûf şâki kendü halinde olmadığından bin iki yüz dört senesinde bunun karındaşı merkûm İbrahim hilâf-ı şer ‘î şerîf ve bi gayri hak katl ve ziyâde gadr etmeğle mahallinde terâfu ‘ şer ‘iyye ihkak-ı hak olunmak murâd etdikde yine kazâ-yı merkûmda sâkin ‘avenesinden havâssına tâbi mütegalibe ve cebâbireden Bölük Başı ve Osman ve Osman ve Ahmed ve Çavuş dimekle ma’rûf eşkıyâ iştirâken mahallinde ber vechile mukâvemet ve ihkak-ı hak mümkün olmayub vucûhla mağdur olduğun bildirub hassa-yı haseki mübâşeretiyle mahallinde şer’le görülüb ihkak-ı hak mümkün olmaz ise merkûm

rızâsının li'ecli't- terâfu ' der-i âlîyyem ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği ecilden haseki mübaşretiyle mahallinde şer'le ru'yet ve ihkak-ı hak mümkün olmaz ise der-i âlîyyeme ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede'l-vusûl merkûm Hacı Rodoslis gerek meblâğ kefâletini inkâr olunmağla Balcı oğlu Ahmed Paşadan ve Şatar oğlu Ahmed meblâğ-ı mezbûrun iki bin dört yüz on guruşunun ibrâz ve mâadâsını inkâr ve vekili mezbûr dahi beynden izhâr-ı acz eylediğine binâen mukarrer meblâğı tahsil ve vekil-i merkûma teslim olunduğunu tatbîk Filibe kâdısının vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh yazıldı. Fî 25 zâ [1]205”

(H-259)

Filibe kâdısına hüküm ki;

Galata sâkinlerinden Giridi Emin nâm kimesne gelub bunun kazâ-yı mezbûre ---kâzası sükkânından El-hâc Yunus ve Hüseyin oğlu Hacı Mustafa ve Balcı oğlu Molla Ahmed ve Kalyoncu oğlu Hafız Derviş oğlu Ahmed nâm kimesneler zimmetlerinde timârları kefâletiyle cihet-i karz şer'denbâ temessük bin iki yüz dört senesinden berü iki bin guruş alacak hakkı olub taleb etdikde vermekde ta'allül ve gadr sevdasında oldukların ve tarafından Giridi Mustafa Çavuş nâm kimesneyi vekil eylediğin bildirub mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkak-ı hak ve diğer mahallinde ihkak-ı hak mümkün olmaz ise der-i âlîyyeme ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mübâşir ta'bîr olunan mâ'rifetiyle mahallinde şer'le ru'yet ve ihkak-ı hak mümkün olmaz ise der-i âlîyyeme ihzaları bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-260)

Kandiye Muhafızı vezire ve Kandiye kâdısına hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı Osmânî üzere cülûs-u humâyûnum meymenet makrûnum vâki olub umumen tecdîd-i ahkâm fermânım olmağın Seyid Mehmed ve Seyid Hacı Ahmed ve Seyid Osman ve Seyid İbrahim ve Seyid diğer Mehmed zîde şerefehû rikâb-ı humâyûnuma gelub bunların kimesneden deyn ve kefâletleri olmayub te'addî ve rencide olunmaları îcab etmez iken yine

kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Hacı Emmioğlu Ömer demekle ‘arîf kimesne bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer ‘î şerîf ve bi gayri hak ma ‘lûm’ul keyl mahsûlatlarını gasben ahz ve gadr eylediğin ve bu bâbda da’vâlarına muvâffık şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin mukaddemâ inhâ ve mahallinde şer’le görülüb mezbûrun hilâf-ı şer ‘î şerîf cebren ahz eylediği mahsûlatları alıverilub icrâ-yı şer ‘îyyeihkak-ı hak olunmak içün mukaddemâ hükm-i humâyûnum ricâ etmeleriyle hilâfına emr yoğise mahallinde şer’le görülmek bâbında hudâvendgâr sâbık merhûm ve mağfurûn Sultan Abdülhamid Han tâbe serâhü zamanında bin iki yüz iki senesi Evâhir-i şevvâlinde emr-i şerîf verildiğin bildirub tahrîrâta ricâ etmeleriyle hilâfına emr yoğise vech-i meşru’h üzere amel olunmak.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-261)

Yenişehir-i Fener ve Selanik ve Sofya kâdîlarına ve Siroz ve Manastır ve Yanya nâ’ibine hüküm ki;

--- mukâta’aası emîni tarafından bu defâ emvâl-i emîriye tahsîlîçün mârrü’l-beyan olunan kazâlara gönderilen bir nefer yazıcı ve iki nefer kolcu zimmetlerinin mukâta’a-yı merkûmun mülhakatı olan kazâ-yı merkûmede murad ve gadr eyledikleri mahâlin kendü ta’addî-i eşkıyâdan muhâfaza içün yanında olan eslihaya müdâhale olunmak üzere yedine verilen emr-i şerîf mûcibince emr-i şerîf i’tâ’sını hâlâ İstanbul ---emini bâ-nefer-i istid’â ve ber vech-i muharrer emr –gönderilen bir nefer yazıcı ve iki nefer kolcu zimmîler esnâ-yı rahda murûr ve gadr eyledikleri mahalde kendü nefslerini –hıfz içün yedlerinde olan eslihaya müdâhale olunmak üzere bin iki yüz iki senesi Evâil-i cemâziyelâhirinde verilen emr-i şerîfin kaydı divân-ı humâyûnumda istihsâl olunan defterden olub rikâb-ı humâyûnumda aynı ibrâz olduğuna binâ’en mukaddemâ sâdır olan emr-i âli mûcibince emr-i şerîfe ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz bâ minvâl-i muharrer bir nefer yazıcı ve iki nefer kolcu zimmîler kendülerini eşkıyâ ve mutegallibe makûlesinden muhâfaza zımnında esâmî yedlerinde olan eslihaya kabz olunmamak bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-262)

Şehirköy kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Nefs-i Şehirköy mütemekkinlerinden İsfasine nâm nâsraniyye rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun bâbası Boz Gani nâm zimmî bin yüz doksan altı senesinde mürd olub nefsi-i Şehirköyünde mâlike olduğu menzil ve üç kıt'a mülk ma 'lûm'ul hudûd bağları irsen ol vekîli karındaşı [] nâm zimmîye intikâl idüb karındaşı mesfûr dahi mürd olub hissesi irsen ol vekîli Şehirköy mütemekkinelerinden zevce-i metrukesi Garkiri nâm nâsraniyye intikâl etmişken mesfûre-yi nâsraniyye kazâsına tâbi mütegalibeye istinâden zikr olunan üç kıt'a kıt'a bağ ve menzilde bunun hissesini mustakillen zabt ve sekiz de bir ve bunun sekiz yüz guruş mahsûl hissesini dahi ahz eylediğinden gayrı bunun vâlidesinden müntakil bir kıt'a bağ ve menzilini dahi zabt ve gadr-ı külli eylediğin bildirub şer'le görölüb vâlidesi ve bâbası ve karındaşı mürd-ü mesfûrlardan müntakil mesfûrenin fuzûlî zabt eylediği mülk ve bağ ve menzil ve mahsûlun hissesini kendüye alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205**(H-263)**

Kandiye muhafızı vezîre ve Resmo kâdîsına hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı osmânî üzere cülûs-u humâyûn meymenet makrûnum vâki olub tecdîd-i âhkam fermânım olmağın ve Seyyid Mustafa ve Seyyid El-hâc Ahmed ve Seyyid İbrahim ve Seyyid Osman ve diğer Seyyid Mehmed zîde kadruhûm rikâb-ı humâyûnuma ve Resmo sancağında ve kazâsı musakkafâtından Ayvasıl nâhiyesinde Manastır ve Maloviz karye karye-i mezbûra tâbi nâhiye Ayvasıl yazıldığı mahalde ve Manastır-ı mezbûr tarla dönüm yirmi yedi buçuk rub' bir buçuk ve bağ dönüm on bir rub' buçuk ve bağ dönüm işcar zeytun yirmi dört otuz üç dört yüz karye-i mezbûre muteveccih olduğun tarla dönüm iki ve işcar zeytun yirmi bir ve işca-ı müsmire aded iki ve dört sekiz dönüm karye-i İslaki Ayvasıl tarla dönüm yirmi tarla dönüm iki ve bağ dönüm bir buçuk rub' ve dud sekiz---karye tarla dönüm üç ve bağ dönüm iki işcar zeytun on beş karye-i mezbûra tâbi Amari tarla dönüm on beş ve işcar zeytun zeytun yirmi bir tâbi karye-i Resmo tarla dönüm iki bağ dönüm üç buçuk vekarye-i Amariye tâbi ---tarla dönüm yüz elli bağ dönüm beş işcar zeytun dört hâsıl tarla ve işcar zeytun ve işcar-ı müsmire ve dud ferâğ elyevm ve bağ ve bağçe ve haraç mukâta'a deyu hâsıl

humâyûnumdan olmak üzere defter-i hâkanîde mukayyed ve Ayvasîl nâhiyesi mukattası ma 'lûm'ul-esâmî beş nefer müştarekleriyle ber vech-i mülûkâneye bâ berât-ı şerîf mûmâ-ileyhin 'uhdesinde olmağla ber mûcib defter-i hâkanîden [] karyesi Ayvasîl manastırı ruhbânî yedlerinde olan sâlîfû'z-zîkr manastır-ı mezbûr râhiblerinin zirâatleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden ve zeytun ve dud işcarlarının işcar-ı müsmirenin hâsıl olan zeytun ve dud ve meyvelerinden 'öşre mu'âdil yedide bir harac ve bağ ve bağçelerinin hâsıl olan üzüm ve meyvelerinden 'öşre muadil haraca mukâta'alarında hâsıl humâyûnum tarafından ahz ü kabz murâd eylediklerinde ber vechile müdâhale olunmak îcab etmez iken manastır-ı mezbûr râhibleri hilâf-ı defter-i hâkanî manastır-ı mezbûr içün İsaki karyesi hudûduna dahildir deyu vermeğın muhâlefet ve olvechile mukâta'a-yı mezbûr husûlünden külli bâ'is ve gadr oldukların muktezâ defter-i hâkanî mûcibince 'amel olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ ve defterhane-i amîredemde mahfûz defter-i müfredâta mürâca'at olduğun Ayvasîl nâhiyesine tâbi Manastıra tâbi nâhiye-i Ayvasîl Manastır-ı mezbûr tarla dönüm yirmi yedi buçuk ve rub' bir buçuk ve bağ dönüm ve rub' buçuk ve bağçe dönüm ve işcar zeytun yirmi ve dud otuz üç karye-i mezbûra muteveccih olduğu tarla dönüm iki işcar zeytun yirmi bir işcar-ı müsmire adedleriyle ve dud sekiz karye ve bir buçuk tarla dönüm iç ve bağ dönüm iki ve işcar zeytun on beş karye-i ? müteveccih Ayvasîl tarla dönüm yirmi karye-i ? tarla dönüm iki ve bağ dönüm bir buçuk ve rub' dud sekiz ----karye tâbi Amari tarla dönüm on beş ve işcar zeytun yirmi bir ----karye İslaki tâbi Resmo tarla dönüm iki ve bağ dönüm üç buçuk karye-i tâbi bir dönüm tarla dönüm yüz elli ve bağ dönüm beş işcar zeytun dört ve hâsıl tahtında tarla âlâ dönüm yüz kırk yedi buçuk ve beher hâsıl yedi yüz otuz yedi buçuk harac mukâseme keyl ve hâsıl tarlalarını evsât dönüm yetmiş dört ve rub' bir buçuk beher ---keyl iki buçuk hâsıl yüz seksen altı harac mukâseme keyl ve hâsıl yazıla ve bağ ve bağçe dönüm yirmi üç buçuk ve rub' bir buçuk yüz iki harac mukâta'a hâsıl ve işcar zeytun seksen bir beher fi'lhasıl ve harac mukâsemesi elyevm hâşış yazıla ve işcâr-ı müsmire aded iki beher dirahht üç ve dud ve kırk dokuz beher dirahhti dokuz akçe yazıla hâsıllarıyla büyüyn yedi bin dokuz üç akçe--iki hassa-yı humâyûnum dâhilinde olduğu defter-i mufredâtlık tâhrir ve zemîn iki Ayvasîl nâhiyesine tâbi nefsi-i Ayvasîl ve hâsılı tahrîr tarlaların âlâ dönüm elli altı beher keyl beş hâsıl iki yüz seksen harac mukâseme keyl kırk ve hâsıl bağ dönüm dokuz buçuk beher yüz elli beş harac mukâta'a hâsıl değin gayra üç bin üç --iki -- dâhilinde olduğu defter-i müfredâtlık tâhrir ve Ayvasîl nâhiyesine tâbi iki karye-i mezbûra hâsıl tarlaları âlâ dönüm otuz buçuk beher beş keyl hâsıl yüz elli iki buçuk harac mukâseme keyl ve hâsıl iki ve bağ dört beher yüz iki harac mukâta'a hâsıl değin gayra bin dokuz yüz otuz beş akçe ---olduğu hassa-yı humâyûn dahlinde olmak üzere defter-i mufredâtlık mukarrer olmağla bu nukûd ber vech-i muktezâ-yı defter-i

hâkânî manastır-ı ? tâbi nâhiye Ayvasıl tahtında ve adedleriyle mukayyed tarla ve bağ ve bağçe ve işcar zeytun ve dud işcar-ı müsmirenin rub' harac mukâseme mukâta'a hâsıl ve hassa-yı humâyûnum tarafından ve nefis-i Ayvasıl'in dahi mîr olmasına tasarruf olunur tarafından hâsılatı dahi hassa-yı humâyûnum mutasarrıfı tarafından zabt olunmak defter-i hâkanî iderken defter emîni sâbık arz eylediği arzı mûcibince 'amel olunmak bâbında bin iki yüz iki senesi evâsıt-ı muharrerinde emr-i şerîf sâdır olmuşiken ve icrâsı mümkün olduğu mukayyed ve bu bâbda Kandiye muhafızına hitâben mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîf mûcibince hükm-i humâyûnum sudûrunu istid'â ve divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at olduğun vech-i meşrû'h üzere tarih-i mezbûre emr-i şerîf vermeğin mestûr ve mukayyed olmağla muvaffak hilâfına emr yoğise mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîf mûcibince 'amel olunmak bâbında hudâvendgâr sâbık umum merhûm ve mağfurûn Sultan Abdülhamid Han âliyyelerince ---zamanında bin iki yüz iki senesi evâsıt-ı şevvâlinde emr-i şerîf vermeğin bildirub tahrîrat-ı ricâ etmeğin hilafına emr yoğise mukaddemâ sâdır olan emr-i âli 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı M sene [1]205

(H-264)

Taşoz ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûra tâbi ---nâm karye mütemekkinlerinden Ataniye ve Mitavid nâm zimmîler gelub bunların kimesneye deyn ve kefâletleri yoğiken karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Kocabaşlık iddi'âsında olan Yanni nâm zimmî hukûk-u iddi'â ve li'eclil terâfu ' verilmekte şer'an zâhir ve muârizâ'dan men' birle cânib-i şer'iden i'lâm-ı şer 'iyye verilmişiken mûcib ve mudâhale olmayub hilâf-ı şer 'î şerîf mucerred için olan bundanhali olmadığından bilub mezkûrun ol vecihle olan te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-265)

Kubad Abad(?) kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Ali nâm kimesne gelub bunun 'uhde-i iltizâmında olan ze'âmet karyelerinden kazâ-yı mezbûra tâbi--- kazâsına tâbi Kara Kıya nâm karyelerinde hâsıl olub keyl ve der-anbar olunması ma 'lûm'ul keyl 'öşr mahsûlunde âherin alakası olmayub âherinde müdâhale olunmak icab olmaz iken Kubad Abad kazâsı sâkinlerinden Ser Şerif oğlu Mehmed Haseki nâm kimesne bin iki yüz dört senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf fuzûlî ve tagallüben zabt ve cebren ahz ve gadr eylediğin bildirub Haseki nâm mübaşretiyle mahallinde şer'le görölüb alıverilub icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmekde Haseki mübaşretiyle merkûm Mehmed Hasekinin bi-vech-i vâki olan müdâhalesi men' ü def' olunub hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak ahz eylediği hâsılat tamamen tahsîl ve vekîl-ı merhûma teslîm ve edâsı te'allul ve muhâlefet etdirmemek bâbında.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-266)

İnebahtı sancağında vâki mevlânâ Badracık kâdîsına hüküm ki;

Badracık kazâsında mütemekkin ehl-i zimmet re'âyâları gelub bunların içlerinden biri mürd oldukda vereselerinden sagîr ve sagîre ve gâ'ib ve ailesi olmayub cümle-i --hâzîr ve kibar olub kısımete talep etmez iken sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin tarafınızdan tereke-i tahrîr ve resme kismet olurum deyu ta'addî olunduğundan gayr-i mürdelerini hufre-i ilgâ murâd eylediklerinde metrûkesi almadıkça edâsı hufre-i ilgâ etdurdum deyu rencide olduğun bildirub hilâf-ı şer'îkânûn tarafından ol vechile akçe mutâlebesiyle ta'addî olunmak emr-i şerîfim sudûrunu istid'â-yı inâyet etmeğin mahallinde şer'le sürülme.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-267)

Ahyolu kazâsı muzafatından Suzebolu nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Nâhiye-i mezbûre mütemekkinlerinden olan Elvak ve diğer Bako nâm zimmîlerin Suzebolu kazâsı toprağında vâki bir kıt'a tâ'bir olunur Koca dalyanı demekle ma'rûf dalyanın rub' hissesini bâ hüccet-i şer 'iyye ber vech-i iştirâk mutasarrıflar iken hâlâ Suzebolu kazâsı

mütemekkinlerinden Kocabaş Oturdnaki nâm zimmî zuhûr ve zikr olunan dalyandan bunların hisselerini sene-i mezbûrede hilâf-ı şer'îfuzûlî zabt ve gadr eylediğın mukaddemâ inhâ ve mübâşir mâ'rifetiyle Edirne'ye ihzârları bâbında mer-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediklerinden mübâşir mâ'rifetiyle Edirne'ye ihzâr ve terâfu ' şer 'iyye ihkâk-ı hak olunmak içün sene-i mezbûre Evâhir-i zi'l-ka'desinde emr-i şerîfim sâdır olmuşıdi bu def'a mesfûr Kocabaş Arnavudnaki rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediğı 'arz-ı hâlinde dalyan-ı mezkûrun rub' hissesini mutasarrıfım olan Sultana nâm nâsraniyyenin oğlu Dimitri nâm zimmî rub' hisse-i mezkûru mersûm Alinoz elli gurus bâ hüccet-i şer 'iyye bey' ü para kat'i ile bey'ü -- olan meblağ-ı mezkûru ahz idüb mülk-imenzilde olan dalyan-ı mezkûrun zabtına müdâhale olunmak îcab etmez iken mesfûr Dimitri zuhûr ve hilâf-ı şer'îve mugâyir hüccet-i şer 'iyyesi zabtına muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğın inhâ ve yedinde olan hüccet-i şer 'iyyesi mûcibince zâhir olan müdâhale ve ta'addîsinin men' bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediğı ecilden ihzârı muhtevî sâdır olan iş bu emrin kaydı terkîb ve mahallinde şer'le görölüb mugâyir hüccet-i şer 'iyye terâfu ' olan müdâhaleler men' olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-268)

Tekfur Dağı kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Kayor Dimitri nâm zimmî gelub Tekfur Dağı kazâsı sâkinlerinden Ali Feter oğlu İbrahim nâm kimesneye kırk gurus ve Hacı Mehmedin zevcesine nâm hâtûna elli gurus ve Ali re'îsinin zevcesi [] nâm hâtûna otuz dört gurus ve Kapucu Mustafa nâm kimesneye yüz gurus ve Kapucu Mehmed nâm kimesneye yirmi dört gurus ve Mehmed nâm kimesneye otuz gurus ve Hacı İsmail nâm kimesneye yirmi beş gurus ve İrsılan oğlu Merhud nâm yahudiyana iki yüz yetmiş yedi gurus ve Pake nâm yahudiye otuz gurus ve Mîrat nâm zimmîye yirmi gurus Vezora oğlu Agop nâm zimmîye on iki gurus ve Kahluye nâm nâsraniyyeye yüz gurus vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî kimesnelere dahi ma 'lûm'ul mikdâr dahl olub meblağ-ı mezbûr defâate edâya kudreti olmayub tadrîc ve taksit şer'le edâya ve râzı olanları mezkûrun kanâ'at etmeyub defâaten talebi ahz ve habs teklîfi ile te'addî ve rencide oldukların bildirub şer'le görölüb tadrîc ve taksit şer'le ile edâya---idüb ve defâaten talebini ve ahz ve habs teklîfi ile ta'addî ve rencide etdirmemek bâbında hükmi humâyûnum ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda ve divân-ı humâyûnumda taksit-i şer'le su'âl olundukda bu makûle defâaten edâya---'adem-i iktidarı dâ'iyyeleri muvâcehesinde bâis olan --- taksiten edâyı taleb

etdirilmesiçün mukîm fermân-ı âli sudûrunda divân-ı humâyûnumdan emr-i şerîfim yazılagelmişdir deyu tahrîr olunmağla şurûtu mûcibince ‘amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-269) (bu hüküm geçersizdir)

Zile kâdîsına ve Sivas mütesellimi zîde mecdühûya hüküm ki ;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Seyyid Hüseyin zîde şerefehu gelub bunun âzâtsız ---nâm kimesnenin kabul eylediği ma ‘lûm’ul mikdâr eşyâ’ bunun olub şer’an dahl olunmak îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Osman nâm kimesnenin bin yüz doksan senesinde zuhûr ve ol eşyâ benim idi deyu vech-i şer’üzere isbât etmedi kavlı-i mücerrediyile fuzûlî zabt ve gadr eylediğin ve bu bâbda da’vâsına muvâffık fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub şer’le görölüb ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer’le görölmek.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-270)

KırıkKilise nâ’ibine hüküm ki;

Şerîfe Rabia nâm hâtûn rikâb-ı kâmertâb-ı hüsrevaneme ‘arz-ı hâl idüb bunun kazâ-yı mezbûre sâkinelerinden [] oğlu kızı Fatma nâm hâtûn zimmetinde bin iki yüz senesinden berü eşyâ’ behâ’sından yüz elli guruş alacak hakkı olub taleb eylediğin verilmediğinden başka yine kazâ-yı mezbûr sâkinelerinden vâlidesi Hadiçe nâm hâtûn ile yek-dil olarak hilâf- şer’-i şerîf olduğu gûne cevîr ve ahz eylediklerinden mâ-’adâ havâlisine tâbi kimesneler ile yek-cihet olub helâkına nasb idüb bu dahi ber takrîb firar ve el-yevm âsitâne-yi âlîyyemde sâkine olduğu ve bu bâbda şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub mahallinde şer’le görölüb alıverilub icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer’le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

“derkenârı mûcibince emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı Câ sene 1206”

(H-271)

Kandiye muhâfızı ve Resmo nâ'ibine hüküm ki;

Resmo kazâsında muzafa Abadiya nâhiyesine tâbi Menaki nâm karyede sükkân ve mütemekkin ehl-i İslam ve ehl-i zimmet re'âyâ tâ'ifesi rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb yine nâhiye-i mezbûra tâbi Amale nâm karye sâkinlerinden Molla Hüseyin ve İbrahim Beşe demekle ma'rûf kimesneler muvâcehelerinde hîn-i hayatlarından berü karyeleri hududu dâhilinde vâki İstani dağı demekle meşhûr kâdimî mer'âlarında mezbûrenin müteveffâ bâbaları Ali yirmi sene mukaddem mer'â-yı merkûa muttasıl bir mikdâr arâzi iştirâ' ve ba'de oğulları mezbûran molla Hüseyin ve İbrahim üzerlerinde hayvanat-ı kesire mezbûrun ve mer'â-yı mezkûrlarında fuzûlî zabt sevdasında olmalarıyla hayvanatları rub'dan men' olunmak için ba'de'l da'vâ ve inkâr ahâli karyelerinde da'vâlarına mutâbık beyne taleb olundukda udûl-u ahvâle ricâl-i müsliminden civarlarında kâin Bitina nâm karye sâkinlerinden Hüseyin ve Kara Mustafa oğlu Hüseyin ve İsmailden ve Kara Hüseyin ve Kasab oğlu Mustafa Efendi vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî cümle kesir li'eclil şehadet fi'l hakîka ---dağı demekle ma'rûf dağ—karyesi ahâlilerinin mer'âlarıdır bu husûsa ve bu vech üzere şahidlerine ve şehâdet ederiz deyu her yerleri muvâcehe-i hazıra edâ-yı şehadete şer 'iyye eylediklerinde ba'de'l ta'addî ve rencîde şehâdetleri makûle olmağla bu hasebiyle mezbûrlarında olan fetvâ-yı şerîfe mûciblerinde ba'de'l hüküm mezbûran Molla Hüseyin ve İbrahimin mer'â-yı mezkûrda hayvanatları rub'da men' ü def' olan müdâhaleleri ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında sâbıka Resmo kazâsı nâ'ibi Halil Salih zîde ilmühû arz ve muktezâsı ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumdan su'âl bulundukda husûs-u mezbûr mer'a --- olmağla mer'ası kâdim-i mukayyed olub inhâsına nazaran i'lâma tatbîk olduğu zabt üzere etdirmeyub aherin müdâhalesinin men'i bâbında bin iki yüz dört senesi Evâil-i Saferü'l-hayrında emr-i şerîf verilmişiken icrâ ve infâd olduğu bildirub mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince müceddeden emr-i şerîf sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı hümaynumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda tarih-i mezbûr emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed bulunmağla sen ki vezîr muşârûn-ileyhsin mukaddemâ sâdır emr mûcibince 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-272)

Dergâh-ı mu'allâ kapucu başşılarında Edirne Bostancıbaşı İsmail dâme mecdühû ve Vize kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Vize kazâsına tâbi Üzerti nâm karyede sâkin sa'âdet giray Sultan –ve halinde olmakdan nâşî Gazi ---evkâfî karyelerinden kazâ-yı mezbûra tâbi –karyesi re'âyâlarından üç nefer re'âyâsı ahz ve birini dikkatinin üstünde helâk ve iki ve iki neferinden dahi hilâf-ı şer 'î şerîf bin beş yüz gurusı umumen ahz ü kabz eylediğinden başka Bergos kazâsına tâbi ---karyesi re'âyâsından dahi beş bin ve Vize kazâsına tâbi Hadiçe Sultan evkâfından mülkiyet karyesi re'âyâsından dahi zebûn bahanesiyle bir def'a yüz elli ve bir def'a dahi otuz gurusı ve Sema Küçük nâm karyeden dahi fuzûlî iki yüz ağnâm gasb ve ashâbını tekrar eyledikten mâ-'adâ hudûd-u eşkıyâsından Avcı ta'bîr olunan beş nefer kimesneyi mukaddem karye-yi merkûmeye irsâl ve re'âyâ fukarâ'sını üç gün mahsûr ve üç yüz ağnâmlarını dahi kezâllik ahz ve gasb eylediklerinden re'âyâ fukarâ'sı mağdûr ve perişan hal ve-- mühimmesinin te'diyesinin acizleri ---olduğu sâbık Kuman han olan Şehbaz Giray Han dâme ilmühû tarafından nizâm eyledikleri ve Sultan-ı mûmâ-ileyhin bu misillü te'addîye ısdardan men' ve tahrîr olmuşiken tenbîh olmayub ziyâde—han ecilden eylediği beyânıyla haseki mübâşeretiyle Sultan mûmâ-ileyh ahz ve hilâf-ı şer 'î şerîf gasb ve gâret eylediği emvâl-i fukarâ' tahsîl ve ashâbına redd ve teslîm ve ihkâk-ı hak olundukdan sonra ----fukarâ'sının dahi muktezâ-yı te'addîleri edâ olunmak için emr-i şerîfim sudûrunu bir kıt'a Kuman Han sâbık muşârûn-ileyhin der sa'âdetime vârid olan tahrîrâtında sen ki Vize nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sizinle süvâr ve Vize kazâsı nâ'ibinin i'lâmlarınızda tahrîr ve istid'â olunmuş sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin --- Han muşârûn-ileyh bâ---Sultan mûmâ-ileyhin ahz ve gasb eylediği emvâl-i fukarâ' ba'de'l tahsîl ta'yîn olunan Haseki mübâşeretiyle Kıbrıs ceziresine - mübaderet ve zıkr olunan Avcı eşkıyâları zimmî mâ'rifetiyle ahz ve habs olunur keyfiyet-i mukâvemetinde gerek gibi ba'de't-teslîm hakikati üzere der-i âliyyeme i'lâm ve ba'de tevcihle emr-i şerîfim sâdır olunur ise ol vechile 'amel ve hareket ihtimâm olunmak fermânım olmağın rikâb-ı humâyûnumda hassa-yı iş bu emr-i şerîf ısdar olur ricâl olmuşdur imdi sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin Han-ı muşârûn-ileyhe ve Sultan-ı mûmâ-ileyhin ahzı ve gasb olunan emvâl-i fukarâ' ba'de'l tahsîl cezire-yi mezbûreye mübâderet olunmak matlûb eyledikde ve bu husûs için Han muşârûn-ileyhe dahi başka emr-i şerîfim ısdar ve işar olunduğu ma'lûmun olduğu ber vech-i muharrer diğer sâdır olan emr-i şerîfim mücibince ve muşârûn-ileyh ile ---Sultan mûmâ-ileyhin ahz ve gasb eylediği emvâl-i fukarâ' mâ'rifet-i şer'le ba'de'l tahsîl ashâbinâ red olundukdan sonra ve muşârûn-ileyh mâ'rifetiyle Haseki

mûmâ-ileyh mübâşir yine Kıbrıs ceziresinde mukayyed ahlâm mubâderet ve zikr olunan Avcı eşkiyâlarını dahi mâ'rifetinle ahz ve habs ve keyfiyyet-i şekavetlerini gerek gibi ba'det-teslîm hakiki üzere der-i âliyyeme i'lâm ve bunda bu vechile erm-i şerîfim sâdır olunur ise mâ'rifetinle 'amel ve hareket ihtimâm ve bu vechile ile kazâda müdâhale olmayan bi-cürm-i mazlûmuna hilâf –rizâ' gadr ve istinkâf olmakdan mûcanebet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-273)

Varna muhâfızî vezîre ve Balçık ve Varna ve (?) kazâları nâ'iblerine hüküm ki;

Balçık kazâsı muzafatından Karasu nahiyesi sâkinlerinden Yanni ve oğlu Dimitri nâm zimmîler gelub bunlar kendü hallerinde ve ırlarıyla mukayyed olub kimesneye deyn ve kefâletleri olmayub şer'an dahl olunmak îcab etmez iken yine nâhiye-i mezbûre sâkinlerinden Karoğlu Hasan dimekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmayub bin yüz doksan altı senesinde hilâf-ı şer'îşerîfve bi gayr-i hak bunun damızlık ta'bîr olunur seksen ras' koyunlarını cebren ve kahren fuzûlî ahz idüb gadr eylediği ve mezbûr hâlâ taht-ı kazâlarının geşt-i güzâr üzere olduğun bildirub sen ki vezîr-i muşârün-ileyhsin mâ'rifetinle bulunduğu mahalde şer'le görülüb merkûmun hilâf-ı şer 'î şerîf cebren ve kahren fuzûlî ahz eylediği ve bunları --- mezbûr denberü hâsıl olan aliverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için sen ki muşârün-ileyhsin mâ'rifetinle bulunduğu mahalde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-274)

Edirne mollasına hüküm ki;

Mahruse-i Edirne'de vâki Cîsr-i Cedid Paşa dimekle ma'rûf mahal mütemekkinlerinden Arti nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun kazâ-yı mezbûre mütemekkinlerinden Mariya nâm nâsraniyye bin iki yüz senesinde hâlike oldukda bin guruş emvâl ve eşyâ'sı bununla yine bunun karındaşları Sitren ve Badinim nâm zimmîlere irs-i şer'le intikâl idüb hak-ı irsiyelerine âherden dahl olunmak îcab etmez iken kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden

içlerinden Acı serkez oğulları Alek ve Yanniya nâm zimmîler hilâf-ı şer ‘î şerîf fuzûlî ahz ve gadr-ı külli etdiklerin bildirub âher husûsa me’mûr mübâşir mâ’rifetiyle mahallinde şer’le görölüb ---hâlike-yi mersûmeden müntakıl mesfurların hilâf-ı şer ‘î şerîf fuzûlî ahz eyledikleri ol mikdâr gurus emvâl ve eşyâ’sı alıverilub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmekde âher husûsa me’mûr mübâşir mâ’rifetiyle mahallinde şer’le görölmek içün yazılmıştır.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-275)

Çorlu kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Kostazi nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb mesfûrun Çorlu kazâsında mütemekkin iken bin iki yüz senesinde mürd olan Yorgi nâm zimmînin mîrasını bununla zevcesi---mütemekkine [] nâm ile mürd-ü mesfûrun oğlu [] nâm sabiye ba’de’l ihzârdan kab’l el ahz mersûm dahi yine nâhiye-i mezbûrda mürd oldukda nasb eylediği mîrasını bununla yine anası nâsraniyye-yi mersûmeye ba’del intikâl ber mûcib defter-i kassam ma ‘lûm’ul mikdâr terekede bu hissesi olmadan mersûme tereke-yi mersûmeden cümlesini zabt etmekle bu dahi hisse-i irsiyesi mesfûrdan talep olmak murâd eylediği hilâf-ı şer ‘î şerîf edâsı ta’llül ve muhâlefet ve dürlü alet ile ve bahane ile ibtâl-i hak ve gadr sevdasında olduğunu bildirub mahallinde şer’le görölüb mürd-ü mesfûrlardan buna irsen intikâl idüb hakkı her ne ise kendüye alıverilub icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer’le görölek içün yazılmıştır.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-276)

Marmara kâdisına ve Rumili kâim-makâmına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Bostan nâm karye mütemekkinlerinden Tnaşi nâm zimmî gelub bunun bâbası Kikad nâm zimmî mukaddemâ mürd oldukda karye-i mezbûrede vâki tasarrufunda olan ma ‘lûm’ul hudûd mülk bağ ve arsası bununla karındaşı Dikad nâm zimmîye intikâl etmişken karındaşı mezbûr emlâk-ı mezbûrede hissesini üzere kanâ’at etmeyub cümlesini

tagalluben zabt ve hisse-yi irsiyesini almak üzere iken karındaşı mezbûr mürd olub vârid olan vereseleri yine karye-i mezbûr mütemekkinlerinden Zimito nâm zimmîden talep etdiğin zaman-ı murûr eyledi deyu bi-vech-i şer'îvermeğin te'allul ve muhâlefet ve da'vâsına cesâret etmek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek mûcib şer'-i görölüb icrâ-yı şer 'îyyeihkak-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-277)

Silistre kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden Hafız Seyid El-hâc Osman Efendi demekle 'arîf kimesne gelub bunun damadı Haseki El-hâc Ali nâm kimesne mukaddemâ fevt oldukda evlad-ı sığarlarına bu bâ hüccet-i şer 'îyye vasî nasb olunub vasîsi âherinde dahl olmak îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden içinden bazı kimesneler vasîyeti üzere fuzûlî müdâhale ve bu bâbda hisse aldıkları ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub mezbûrların ol vecihle olan taaddîleri men' ü def' olmak bâbında emr-i şerîfim ricâ olmak mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-278)

Gelibolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Malkata nâm karye mütemekkinlerinden Todori nâm zimmî gelub bunun karye-i merkûme mütemekkinlerinden Benaki nâm zimmî zimmetinde olan bin beş yüz guruş alacak hakkı talep eylediğin şiddete sulûk ve havâsına tâbi kimesneler ile müttefik olunan bi-gayr-i hak habs ve tecerrüm idüb mesfûr ile ol tarafda icrâ-yı şer'îhak mümkün olmayub mağdurolundukda inhâ ve çavuş mübâşeretiyile mesfûr ahz ve li'ecli't- terâfu ' ve ihkak der sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin çavuş mübâşeretiyile li'ecli't- terâfu ' der âliyyeme ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-279)

Sakız ceziresi ve yine Sakız muhassılı Yeniçeri zâbiti [] zîde mecdühûya hüküm ki;

Sakız muhassıllığı südde-i sa'âdet –Sultan---'uhdesinde cezire-i Sakız muharrer ve mûgayir olub etraf ve ihyâsından hîn----ve 'askerî tâ'ifesinden dahi rabt ve inhâ' –çarşu ve Pazar ve mahallat yerlerinde geşt ü güzâr eder iken Macar tâ'ifesinin ve mesâfe(?) ve gedikleri râ'iiyenin keselerinde olan akçelerini hilâf-ı şer'i şerîf bi-gayr-i hak ahz ü kabz ve ol vecîhle âhali herzenin-- külliye meslûb olduğundan mâ-'adâ emvâl-i mîrîyenin dâhi tâhsili makarr olduğu ve şakka-yı merkûmenin bir neferi re'is tâ'ifesinden bir neferi zimmîyi vesile bâşında ve diğer Bostan nâm şâki dâhi çarşu arasında herze-yi mezbûre re 'âyasından Acı Yanni nâm zimmîyi kurşun ile darb ve katl-i birle firâr eyledikleri ve mezbûrlar ile bir dürlü mukâvemet ve ihkâk-ı hak mümkün olmadığı ve mezbûrun mal-i mîrîyesi dâhi gelibolu(?) olduğundan başka herze-yi mezkûrede vâki olan kefâletlerin(?) o vâkitleri şerîf üzere kat'i mîrî hâzinenin cem' ve tahsîli alınmayub 'âliyyü'l hâl kaldığından hazîne-yi mezkûrenin ve mâliyenin olan --Sultan mûşârun-ileyhin hakk-ı tarafının bâzısına(?) bâ'is ve bâdî olacağı âşikar olduğundan nâşi ittikâ' ve eşkiyâ'-yı merkûmenin---ta'yîn idenlerin âher râ 'iyyetleri ve siz ki muhassıl ve yeniçeri zâbiti mûmâ-ileyhsiz size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Sultan-ı mûmâ-ileyhin kethûdası dergâh-ı mu 'âllam kapucubaşlarından ve hassa silahşorlarından Mîr İbrahim Beşir dâme mecduhû bâ-takrîr inhâ' ve istidâ etmeğle sen ki muhassıl ve yeniçeri zâbiti mûmâ-ileyhsiz ber-vech-i meşrûh ve merkûm ile şekâvetinde götürdüke berdüş olanları ahz ü kabz ve ibkâ'ları îcrasıyla te'mîn ve îbada –vekileri bâbında.

Fî Evâhir-i M sene [1]205**(H-280)**

Arnavud Bulgardan ve kâdîsına ve Ahyolu sancağı mütesellimine hüküm ki;

Milam nâm kimesne 'arz-ı hâl idüb Arnavud Bulgardan kazâsına tâbi Toşar karyesinde vâki çiftlik emlâkıyla ma 'lûm'ul hudûd arâziyi bilâd-ı şer'-i mutasarrıf olan Ahmed ağa dimekle ma'rûf kimesne emlâk-ı mezbûreyi ve arâzileriyle yirmi seneden mütecâviz zabt ve yerleri behersene zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ ider iken ol yerlerde rusûm ve sâhib-i arz mâ'rifetle ve çiftlik emlâkda dahi bâ hüccet-i şer 'iyye iken iki senesinde buna bey' ve teslîm ve bu bâ hüccet-i şer 'iyye ve sâhib-i arza temessük mûcibince çiftlik emlâk arâzisinden zabt yerlerde zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ idüb âherinde berü mevcûd dahl olunmak îcab

etmez iken îcabından [] kazâsına tâbi ---karyesinden ve ahâlisinden ve Abbas Havaç oğulları dimekle meşhûr kimesneler meşhur ve birbirleriyle mutasarrıf ve zikr olunan emlâk ve arâzisini merkûmdan mukaddem icârınızın etmiş deyu bu makule bilâ gadr-ı şer-i on beş sene murûr iden emlâk ve on sene murûr iden arâzi da'vasının istimâ muhtevi iken fuzûlî müdâhale birle hilâf-ı şer-i şerîf ve mugâyir kânûn ---mezbûru sene-i mezbûrede basub üzerinde sâkin karındaşı yüz elli gurus cebren ahz ve emlâkın mezbûru ücretin---tarafından zabtına muhâlefet ve gadr-ı külli eyledikleri bildirub mahallinde şer'le görölüb çiftlik-i mezkûr emlâkının --fiyatıyla cebren aldığı meblağ-ı mezbûr tamamen tahsîl ve alıverilub ihkak-ı hak ve bu vecihle çiftlik ve arâzisinin zabtına muhâlefet edilmeyub vâki olan te'addîler men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmekde mahallinde şer'leve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-281) (bu hüküm geçersizdir.)

Kordos kâdîsı [] zîde fazlihuya hüküm ki;

Fatma nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Kordos kazâsının umûruna sarf için kazâ-yı mezbûr ehl-i islâm ahâlileriyle Halil Bey dimekle ma'rûf kimesne bunun zevci Tahir nâm kimesne ile bâ temessük bundan iki bin gurus isnâdına ve tekrar otuz gurus dahi ahz idüb ve kazâ-yı mezbûrede mütemekkin ma 'lûm'ul-esâmî Kocabaşlarından dahi bâ temessük iki yüz gurus ve kazâ-yı mezbûra tâbi ---nâm karye re'âyâlarından ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler zimmetlerinde dahi bin gurus alacağı olub ve zevci Han zâde dimekle ma'rûf El-hâc Hüseyin nâm kimesne beş aded zeytun içcârını zabt idüb ahz mezbûran Halil Bey ve Hacı Hüseyin fevt olduklarında meblağ--- mezbûrum terekesini ahz ü kabz için kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Bekir vesâir ma 'lûm'ul-esâmî karındaşlarından ve Kocabaş ve re'âyâ mersûm zimmetlerinde olan meblağ-ı merkûmeyi dahi mesfûrlardan taleb eyledikde sülûk ve şiddet-i birle ibtâl-i hak sevdasında olduklarından mahallinde mukaddemâ adem mağdur olduğu inhâ ve mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'leru'yet ve icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekle mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le ru'yet olmak bâbında.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-282)

Edirne Bostancıbaşısına ve Vize kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Der-i âliyyemde sâkin Giray ez'âfının rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği bir kıt'a 'arz-ı hâlinde Vize kazâsında sâkin Rumilinde sâkin Sultani Cengizden - Giray Sultan kendü halinde olmayub şikâr olmağla Midye nâhiyesinde fa'ali ısdar birbirlerine otuz kırk nefer müslim ve ehl-i zimmet re'âyâ tâ'ifesini avdet etdirmeyub bunların müslim verdikleri kömürün kara oğullarından serdar oğlu Ali dimekle 'arif kimesneden bi-gayr-i hak bin guruh ahz ü kabze mâadâ aded Kara oğulları dahi günden güne tekrîr ve ahz ü habs ve anlara müş'ar idenlerin tecerrüm eylediklerinden kömür sarfıyla olan fukarâ' tüccarlarından ve bu vecihle der âliyyeme kömürün mukataalarına ve fukarâ'-yı râinin yerlerinde ve bunların kömürcü tâ'ifesi yerlerinde resm verilmiş akçelerinin bâis olduğu inhâ ve mezbûr Ali elli kömürcü tâ'ifesinden vesair fukarâ'dan hilâf-ı şer-i şerîf cebren ve kahren ahz eylediği emvâl-i mülk tahsil ve zulm taaddîsi üzere men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu ricâ eylediğine binâen sen ki bostanvı başı mûmâ-ilehsin Kuman Han ve Şehnaz Giray Han'a --- elli-- Ali Giray Sultan ahz ü gasb eylediği emvâl-i fukarâ'---olunan haseki mübâşeretiyle Kıbrıs ceziyesine mübaderet eylemek fermânım olmağın imdi sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin zaman-ı adalet-i nişân-ı şahanemde ---olmak zulm ve taaddî vukuata fuzûlî' rızâ-yı -- -mülûkânem olmayub ihkâk ve hûkûka 'ibâd el-yevm olunmak ---şahânem olduğu ve Sultan-ı mûmâileyhin ve gasb eylediği emvâl-i fukârâ mârifet-i şerle tahsil olduktan sonra ve Kıbrıs ceziyesine nefy ve ihâlesi husûsuna mübaderet olunmak ve bu husûsu Han-ı müşârün-ileyh başka emr-i şerîfim ısdar ve tesyâr olduğu oldukda vech-i meşru'h 'amel ve hareket ve Han-ı müşârün-ileyh ile Sultan-ı mûmâ-ileyh ahzügasb eylediği emvâl-i fukarâ' mârifetiyle tahsil ve ashâbına red ve teslim olduktan sonra haseki-i mûmâ-ileyh mübâşeretiyle Kıbrıs ceziyesine nefy ve ihâlesi husûsa ihtimam ve dikkat ve kusûr ve --mûcib -- hazır mucanib eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-283)

Sakız ceziyesi nâ'ibine hüküm ki;

Marko nâm zimmî gelub cezire-i mezbûra tâbi Kartamila nâm karye toprağında vâki ma 'lûm'ul hudûd dört kıt'a mülk arâzisine âherin alakası olmayub müdâhale olunmak icab etmez

iken karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Sefice nâm zimmî doksan altı senesinden berü hilâf-ı şer ‘î şerîf fuzûlî zabt idüb ol vechile gadr-ı külli eylediğin bildirub mahallinde şer’le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer ‘î şerîf fuzûlî zabt eylediği yerleri alıverilub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer’le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-284)

Sakız ceziresi nâ’ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûre mütemekkinlerinden Marko nâm zimmî gelub bunun cezire-i mezbûra tâbi Kartamila nâm karye toprağında vâki mülkiyet üzere mutasarrıf olduğu bir bâb menzil ve üç aded ---ta’bîr olunur bâ’ise âherin alakası olmayub müdâhale olunmak îcab etmez iken karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Nikola nâm zimmî bin yüz doksan altı senesinden berü hilâf-ı şer ‘î şerîf fuzûlî ve bâlâsında tagallüben zabt ve ol bağdan hâsıl olan mahsûlâtı ahz ve umûruna sarf-ı birle istihlâk idüb ol vechile gadr-ı külli eylediğin bildirub mahallinde şer’le görölüb mesfûrun hilâf-ı şer ‘î şerîf fuzûlî zabt eylediği menzil ve bağ ve ahz eylediği mahsûlu meşhûrun her ne ise kendüye alıverub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer’le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-285)

Ergili nâ’ibine hüküm ki;

Hüseyin nâm kimesne gelub Ergili kazâsına vâki mütevellî Sinan Bey vâkfının vâkfiye-i ma’mûle behâ’sında mukayyed musakkafâtından olub taraf-ı vâkıfdan bâ temessük bila îcarını tasarrufunda olan ma ‘lûm’ul hudûd bir bâb vakf-ı saman mahallinde âherin alakası olmayub müdâhale olunmak îcab etmez iken kazâ-yı mezbûrede sâkin Çorlulu Abdullah nâm kimesne benim mülkümdür deyu hilâf-ı şer ‘î şerîf bin iki yüz senesinde fuzûlî zabt idüb ol vechile gadr-ı külli eylediğin bildirub mahallinde şer’le görölüb mezkûrun fuzûlî zabt eylediği

mahalde kendüye alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-286)

Galata muzâfâtından Marmara nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Nâhiye-i mezbûra tâbi Kolozon nâm karye ahâlilerinden Âdem El-hâc Mustafa ve oğlu ve diğer Mustafa nâm kimesneler ile sâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler gelub bunların karyelerinde ---nâm zimmîyi yine karye-i merkûmede mütemekkin Dimo nâm zimmî iş bu sene-i mübâreke bostan tarlasında katl-i sarîh ma'lûm olub ta'addî olunmaları îcab etmez iken makûle-i mesfûrun vârisleri zuhûr ve ehl-i örf ftâ'ifesiyle yek-dil ve mezkûre olarak mûrisinizi siz katl eylediniz deyu hilâf-ı şer 'î şerîf deyn talebi ve ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından dahi 'öşrden mutâlebesiyle ta'addî ve rencideden hali olmayub perakende ve perişan olmalarına bâis ve bâdî kaldıkları ve bu bâbda da'vâlarına muvaffik şeyhu'l-islâmdan müte'addîd fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub şer'-i görölüb maktûlmersûmunvârisleri mesfûrların ol vecihle deyn talebi ve ehl-i örf tâ'ifesine dahi 'öşrden mutâlebesiyle vâki olan müdâhale te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-287)

Edirne kâdîsına ve Bostancıbaşısına hüküm ki;

İstanbul'a vâki Nalçacılar Hanında mütemekkin Sarraf tâ'ifesinden Murad ve Şariki Takor nâm zimmîler gelub bunların hassa hasekilerinden Edirne civarında kâin Sirkan nâm mahalde sâkin Es-seyyid El-hâc Ebu Bekir Ağa nâm kimesne zimmetinde ba'de'l muhâsebe yüz doksan dokuz senesinden berü bâ temessük sekiz bin iki yüz altmış guruş ve bir def'a dahi bâ temessük yüz kırk guruş ve yüz altmış yedi guruş ve yine üç bin beş yüz seksen guruş cem'an on iki bin yüz elli beş guruş alacak haklarından beş yüz iki guruş teslîm ve sarf ziyâde olduğundan sonra gadr ve teslîm yedi bin elli iki guruş alacakları mutâlebe eylediklerinde

iken ve balığ kusûruyla vermekde te'allul ve gadr dâiyesinde olduğu ve taraflarından nâm kimesneye vekîl eylediklerin bildirub sen ki Edirne Bostancı başısı mûmâ-ileyhsin merkûm Edirne'ye ihzâr ve şer'le görölüb mezbûrun gayr-i ez teslîm zimmetinde olan ol mikdâr gurus hakları alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için sen ki Edirne Bostancıbaşısı mûmâ-ileyh merkûm Edirne'ye ve şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak (bâbında).

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-288)

Gelibolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

İstanbul sâkinlerinden Libe nâm Yahudi rikâb-ı humâyûnuma gelub Gelibolu sâkinlerinden bunun zevci Gulbar nâm Yahudi bin iki yüz senesinde hâlike olub tereke ve emvâl ve eşyâ' ve Gelibolu'da zimmî olan alacağı irsen bununla beş nefer sagir ve sagire olan evladlarına intikâl idüb bu sagîr ve sagîrelerin bâ hüccet-i şer 'iyye vâsiyesi olmağla hâlik-i mesfûrun mal ve eşyâ' ve zimem olan akçesini âhz ü kabze tarafından vekîl eylediği avram yahudi mahallinde varub hâlik-i mesfûrun eşyâ' ve zimem olan alacağı olmak murâd eylediğin Gelibolu sâkinlerinden ehl-i islâmdan Derviş Ali nâm kimesne zuhûr ve Yahudi mesfûr hal-i cânibinde vekîl -i akil ve ma 'lûm'ul-esâmî evlâd-ı sagîrine vasî kabz malını dahi bana vasîyet idüb hâlik olmağla mezbûrların malını bil-vesâya hıfz ve ahz eyledin deyu bin iki yüz dört senesi evâsıt-ı şevvâlinde mahallinde şer'legörölmek için der-i âlîyyemde mübâşir mâ'rifetiyle ısdar etdirdiği emr-i şerîfi ibrâz ve Gelibolu mahkemesinde vekîl-i merkûm ile murâfa'a-yı şer 'îşerîf olduklarında mezkûr Derviş Ali mer'asını isbât idemeyub izhâr umr ve tezâvvur olduğu şer'an sabit muârizâ'dan men' olmuşiken mücab olmayub ve hâlik-i mesfûrun emlâk ve eşyâ'sını zimem---olan alacakları tahsiline manî olub bunun ve beş nefer eytâmlarına gadr-ı külli eylediğin ve husûs-u mezbûr vech-i meşru'h üzere olduğu Gelibolu kazâsı nâ'ibi Şerîf İbrahim zîde ilmühû i'lâm eylediğin ve hâlâ tarafından ---nâm yahudiyi vekîl eylediğin bildirub hâlâ vekîl-i mesfûr hâlik-i mesfûrun terekesini ahz ü kabz mezkûr Ali'ye muhâlefet ve ta'addî etdirilmemek bâbında emr-i şerîf sudûrunu istid'â-yı inâyetle etmeğin mahallinde şer'le görölüb bi-vech-i şer'îvâki olan müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

(H-289)

Nakşa pare(?) ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Nakşa pare ceziyesine tâbi Santoriniye Adası mütemekkinlerinden Vasî nâm zimmî gelub bin iki yüz senesinde ada-yı mezkûr mütemekkinlerinden İştak nâm zimmîden beş yüz ve Antonaki nâm zimmîden üç yüz gurus istikrâz idüb meblağ-ı merkûm beher sene bunun üzerine devr şer'-i ve iltizâm-ı resm olunmayub meblağ-ı merkûmdan mesfûr iştirâk zimmîye iki yüz gurus teslim ve mesfûr Antonaki zimmîye dahi yüz yirmi gurus teslim idüb mesfûrlara bâki kalan diyeti edâ murâd eyledikde mesfûrlar mukaddemâ verdiği akçeye meblağ-ı merkûmun muvâcehesine tutar ve rusûmundan alacağımızı tamamen alıruz deyu hilâf-ı şer 'î şerîf ta'addî eyledikleri ve bu bâbda da'vâsına muvâffık fetvâ-yı şerîfe aldığı bildirub şer'le görölüb meblağ-ı bâki diyeti edâ mesfûrlara hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak ol vechile ta'addî etdirilmeyub men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek.

Fî Evâhir-i M sene [1]205

“Bergos na'ibinin i'lâmı mûcibince emr-i âli iş bu kayd ve terkîb –emr yazılmıştır. Fî 27 R sene [1]205”

(H-290) (bu hüküm geçersizdir.)

İmbros kâdisına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr muzafatından Bergos nâhiyesi sâkinelerinden Fatma nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma gelub bunun zevci Süleyman Paşa dimekle ma'rûf kimesne nâhiye-yi mezbûre mütemekkinlerinden Acı [] nâm zimmîye bin yüz doksan altı senesinde bâ temessük bin üç yüz gurus verub ve kab'l-el ahzdan ma'âda ve meblağ-ı merkûm ve ba'de'l irs-i şer 'îbununla vasîyesi olduğunu dört nefer eytâmına intikâl olub meblağ-ı mezbûru mesfûrunda taleb eylediği vermekden nâhiye-yi mezbûre sâkinlerinden Yazıcı İsmail Mehmed Haseki dimekle ma'rûf kimesneler ile mesfûr müttefik olmalarıyla mezbûreyi katl sevdasıyla hevâdarlarından ma 'lûm'ul-esâmî eşkiyâyı üzerine musallat ve ta'addîden hali olmadıklarından nâşî âsitâne tarafına –zımnında âzimete nâhiye-yi mezbûre dükkân ve menzillerini dahi dahi fuzûlî zabt idüb ve mahallinde icrâ-yı hak mümkün olmayub şâki-yi ser-gerdeden muşârûn-ileyhe hüccet aldığı inhâ ve âher husûsa me'mûr haseki mübaşeretile li'ecli't-terâfu ' der sa'âdetime

ihzârlarıçün emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediğin içün âher husûsa me'mûr haseki mübaşretiyle li'ecli't-terâfu ' der sa'âdetime ihzârları bâbında fermân-ı âlişana yazılmıştır.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-291)

Semako kâdîsına hüküm ki;

Semako kazâsına tâbi ---nâm karyede vâki müteveffa te'assub loca vâkıf olmak üzere ---üç akçe du'â-gûy vâzifesine iştirâken hâlâ bâ-berât-ı şerîfimle mutasarrıf olan Semakodan Mehmed ve İsmail ve Mustafa nâm kimesneler rikâb-ı humâyûnuma gelub uhdelerine lâzım gelen hizmetleri edâ idüb berâtları mûcibince hizmetleri mukâbelesinde mustehakk oldukları vazîfeleri kazâ-yı mezbûrede sâkin vâkf- merkûm mütevellîsi [] nâm kimesneden ve mal-ı vâkıfdan almak istedikde vâkıfdan musâ'ade var iken bin yüz doksan üç senesinden berü vermeyub müteveffâ-yı merkûm zimmetinde mecmû' olub gadr-ı külli eylediğin bildirub şer'le görülüb berâtları mûcibince hizmetlerini mukâbelesinde mustahakk ve kısmet olan du'â-gûy vazîfeleri aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-292)

İnöz kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin İbrahim zîde ilmühûsun bu def'a rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Medîne-yi İnözda sâkin ulemâ ve sûleha ve saâdat-ı kirâm vâkıf ve re'âyâ meclis-i şer'-i varub Medîne-yi mezbûrede sâkin mahkeme kâtibi olan Hasan nâm kimesne kendü halinde ırzıyla mukayyed olmayub mahkeme kâtibim deyu fukarâ'ya rencide ve bilâ mûcib tecerrum olduğundan başka vâki olan deâvide ibtâl-i hak sa'y eylediğinden şer-i mazhar üzere istimâ'deâvi gayr ve bunların --ef'al nâm vasîye kişi olduğundan da'vâ-yı umûr-u mühimmenin ta'tiline bâ'is ve ehl-i beldenin ihtilaline bâdî hareket cesâretine binâ'en fîmâbâd mahalleden tard ve ib'ad ve ba'de küttabınâ âheri tevkîl ve bundan sonra dahi hilâf-ı fermân hareketi zuhûr ider ise tekrar 'arz ve i'lâm olunmak bâbında bundan sâdır olan emr-i

şerîfim merkûm tenbîh ve te'kîd oldukda harekât-ı -merzîyye'sinden nâşî ashâb-ı terkîbe -- ve ehl-i belde ye muhâlefet üzere olmağla merkûmun kâtibi kaydı def' ve terkîb olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mukaddemâ istirhâm eyledikleri bâ muhasır bi'l-iltimâs arz ve merkûmun küttabını ref' ve ba'de el-yevm ber vech-i küttâbım tevcîh olunmayub icâbında ahkâm-ı şer'-inin muhtara olunur miyânelerinde iskân olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'lfi'il şeyhu'l-islâm Hamdi zâde Mustafa işâret etmeleriyle işâretleri mûcibince ref' ve terkîb ve 'askerî ruznâmçesine a'lem ve haberi i'tâ' ve i'lâmı mahalli bin iki yüz dört senesi evâsıt-ı şevvâlinde emr-i şerîfim sâdır olmağla bundan böyle bir olunmak ba'de mahkeme kâtibi olmamak ve ber takrîb berât etdirilub mahkeme kâtibi oldum da'vâsında' olub sana amel ve i'tibâr olunmayub hizmet küttâba istihdam olunmak bâbında müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz ahkâm kuyûdata mürâca'at olundukda mezkûr Hasan'ın küttabını ta'addî ve işâret şeyhu'l-islâmı ruznâmçe 'askerinde bâ fermân-ı âli ref' ve terkîb olunmayub i'lâmı müş'ar sene-i mezbûrede bir kıt'â ve emr-i şerîf mahkemesinde baş kâtib olan Seyid Ali'nin sû' hali inhâ olduğuna binâ'en husûs-u mezbûrun almış suretde hâlâ Rumili kâdî'askerî olan mevlânâ Abdullah dâme fezâileyhden bundan akdem Anadolu kâdî-askerliği adaletinde işâret şeyhu'l-islâmı isti'lâm olundukda kuds-i şerîf vesâ'ir bilad-ı--vâki mahkeme baş küttabı ---küttabı mahkemeden şer'-iyyeye vâkf dahi küttabına mustakîm kimesnelere tahsîsi ve küttab mahkemeden ol makûle ehl olunmaları-- murasele ile mu'ayyen ve istihlâm adalet-i kâdîmeden olub bir müddetten berü mahkeme başkâtipleri kendü ta'yîn ve istikrâr için askerden bir müddet tahsîl ve ba'de'l vefât oğulları kısmet ve gayr-i kısmet bâbamızdan müntakıl deyu bu misillü üzerlerine askerden berât etdirilub bazıları dahi olmayub bâ işâret şeyhu'l-islâmı maliyeden berât ile hizmet-i merkûmede bu takrîb ile başkatipler kuzât-ı hükkâm-ı şer 'iyye ---olub ekser ---ve gayr-i müstâkim kimesneler başküttâbesiyle gidüb ta'yîn ve i'tibâr ---her ne iş'ar ile ahkâm-ı şer'-iyyeye musallat ve ahâliye takdîr ve ısdar ve duhûl-u umûr-u şer 'iyye ye bâ'is olmalarıyla mezbûr Seyid Ali'nin ber vech-i muharrer i'lâm ve muhazırından hali olduğuna binâ'en berâtı kaydı def' ve terkîbe kuds-i şerîf kâdîları küttab mahkemeden kara küttabına mâhir ve istikâmet ve --zâhir olan kimesneyi istihab ve baş küttabında istirhâm eylemek ve bunun ---ile sâ'ir ---vâki mahkeme baş küttablarının kuyûdu ref' ve terkîn olunmak emr-i şerîf eylediğin müşârün-ileyhe i'lâm vech-i meşrû'h üzere emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ şeyhu'l-islâm ve hakkını---mevlânâ-yı müşârün-ileyhe tekrar işâret etmeleriyle işâretleri mûcibince 'amel olunub bunun kud's ile sâ'ir bilâd-ı islâmiyede vâki mahkeme baş küttablarının kuyûd ref' ve terkîn olunmak için 'askerî ruznâmçesine âli ve ta'addî i'tâ' olunmak bâbında bin iki yüz dört senesi Evâil-i zi'l-ka'desinde kuds-i şerîfe yoğise hitâben emr-i şerîfim

veildiği mestûr ve mukayyed olunmak mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfîm mûcibince ‘amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-293)

Malkara kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Divân-ı humâyûnum çavuşlarından El-hâc Süleyman gelub bunun Malkara kazâsı sâkinlerinden Seyid Mehmed Çelebi zimmetinde cihet-i karz-ı şer’-i den bin iki yüz senesinden berü bâ temessük dört yüz guruş alacak hakkı olub defâatle taleb olmak murâd eylediğin bi- vech-i şer’îvermeğin muhâlefet ve ibtâl-ihak ve gadr sevdasında olub meblağ-ı merkûmun tahsîli mümkün olmadığı bildirub mübâşir mâ’rifetiyle mahallinde şer’le görölüb ba’de’l şevk meblağ-ı merkûm edâda muhâlefet ider ise li’ecli’t- terâfu ‘ der-i âliyyeme ihzârı bâbında emr-i şerîfîm sudûrunu istidâ eylediği ecilden mübâşir mâ’rifetiyle mahallinde şer’le ru’yet ve ihkak-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzâr olunmak.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-294)

Selânik mollasına ve Selânik sancağı mütesellimine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr musakkafâtından Longoz nâhiyesine tâbi (?) nâm karye mütemekkinlerinden Yorgaki nâm zimmî gelub bunların bin iki yüz senesinden berü ne karye-i mezbûr mütemekkinlerinden Yorgi ve Kosta nâm zimmî zimmetinde kabz-ı şer’denyüz guruş ve yirmi kese altun alacak hakları olub taleb idenlerden bi- vech-i şer’îvermeğin te’allul ve muhâlefet ve gadra cesâret eyledikleri ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib şer’-i görölüb alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfîm ricâ etmeğin mahallinde şer’le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-295)

İnebahtı sancağında vâki Badracık kâdisına hüküm ki;

Badracık kazâsında mütemekkin ehl-i zimmet re'âyâları gelub bunların içlerinden biri mürd oldukda veresesinden sagîr ve sagîre gâ'ib ve gâ'ibesi olub ba'de'l verese teslîm lazım geldikde deyn olan mürdün şer'an sâbit olan deyn ihrac oldukdan sonra kânûn üzere sonra on beş akçe resm-i kısmet ve beş akçe kıyye ve iki buçuk akçe muhâsebeyle ve iki buçuk akçe ihzâriye ve havâ'ic vermeğe râzılar iken sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin tarafınızdan kassam olan [] nâm kimesne hilâf-ı kânûn ziyâde talebiyle ta'addî olduğu bildirub hilâf-ı kânûn ziyâde talebiyle tarafından oldukda bâbında emr-i şerîf sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnum kalemiden kânûn su'âl olundukda bunların inhâları üzere içlerinden biri murâd oldukda versesinden sagîr ve sagîre gâ'ib ve gâ'ibesi olub bi'l verese kısmete lâzım geldikde deyn olan müteveffâ olan müteveffânın şer'an bâis olan deyn ihrac olundukdan sonra mal-ı mevcûdundan on beş akçe resm-i kısmet kalmış akçe kıyye ve iki buçuk akçe muhâsebeyle ve iki buçuk akçe havâ'ic ve ihzâriye cem'an yirmi beş akçe alınub ziyâde mutâlebesiyle ta'addî olunduğu vâki ise men' ü def' için kânûn üzere emr-i şerîf yazılagelmıştır deyu tahrîr olmağla kânûn üzere 'amel olunmak.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-296)

Kandiye Muhâfızı vezîre ve Girid ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Girid sâkinlerinden Hacı Mehmed nâm kimesne gelub bunun hâletesi yine Girid sâkinelerinden Fatma nâm hâtûn bin iki yüz senesinde müteveffîye oldukda mutasarrîfe olduğu bir bâb mülk-imenzil irs-i şer'le buna intikâl idüb âherden ber vechle müdâhale olunmak îcab etmez iken tagallûbe ve cebâbire yine Girid sâkinlerinden Ahmed çavuş demekle ma'rûf kimesne sene-i mezbûrede ---zabt eylediğine mukaddemâ seninle bir mikdâr meblağ üzerine kerhen zamm ve birle olmuşdun deyu bu bu makûle ikrâh-ı mağdûr ile olan sulh şer'an sulh değil iken hilâf-ı şer 'î şerîf verildiğin te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak gadr sevdasında olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâffık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub sen ki vezîr muşârûn-ileyhsin mâ'rifetinle şer'le görölüb mûris-i müteveffîye mezbûrdan müntâkil mezbûrun hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayr-i hak fuzûlî zabt eylediği menzil-i mezbûr aliverilub ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîf ricâ etmeğin sen ki Kandiye muhâfızı vezîr muşârûn-ileyhsin mahallinde şer'le görölmek.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-297)

Badracık kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûre mütemekkinlerinden Kocabaş Atamosi nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb hâremeyn-i vâkf karyelerinde kazâ-yı mezbûra tâbi Çorka nâm karyede bin iki yüz dört senesinde der-anbar olmuş ma’lûm yerler zabt ve tîmâr mahsûlunde zâbt sevdasında yoğiken kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Tnaşı nâm zimmî zuhûr ve ahz mahsul-u tîmâr ve bu iddiâ ve murâfa’a-yı şer ‘îşerîf arâzilerinde yedlerine matlûbdan bu mestûr bunun hizmetinitaraf-ı şer’denhüccet ve kânûn-u şer’i vermeyub bu mâkûle şer’le görölüb kat’i nîzâ terkîb hûsûs-ı birle taraf-ı şer’iyye hüccet-i şer’i verilub hûkûk-u ---istimâ’ vermeğın mukaddemâ ve rencîde eylediğın bilub hûsûs-u şer’i mugâyîr hüccet-i şer’i ve îlâm ve icrâya mûgayir kendüye alıverilub ricâ eylediğın ecilden mahallinde şer’le görölmeğ için yazılmıştır.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-298)

Atina kâdîsıyla zikr-i âti re’âyânın bulundukları mahâlin sâ’ir kuzât ve nüvvâb ve Atina voyvodasına hüküm ki;

Havâss-ı humâyûnumda Atina tevâbii mukâta’ası ahâlilerinden Nikola ve Papa Marko ve Rakili ve Vasili ve Dimitri ve Kalko ve Solbaha oğlu İtanaki ve Labo Safide oğulları İstirda ve Mihali dimekle sâ’ir zimmîler kendü hallerinde mukâta’a-yı mezbûrenin defterde mukayyed râ’îyyet ve râ’îyyeti oğullarından ma ‘lûm’ul-esâmî hanekeş re’âyâ-yı mesfûrların tahrîkiyle kâdimi sâkin oldukları karye ve kazâlarından firâr ve ahvâllerinde vâki Eğriboz ve Livadiye ve Kordos ve Mora ve İmbros ve Çamlıca ve Mora adaları yine ve hâlâ mutavattın olmalarıyla olduğundan re’âyâ kâdimi karyelerine murad olundukda hilâf-ı kânûn te’allul ve mukâta’a-yı mezbûrenin mal-ı mezbûra bâdî olmalarıyla bulundukları mahallerden alıverilub kâdimi sâkin oldukları karyelere nakl ve iskân etdirilmek bâbında emr-i şerîf sudûrunu sen ki Atina kâdîsı mevlânâ-yı Derviş İsmail zîde fazlihusun i’lâm ve mukâta’a-yı mezbûre mutasarrıf El-hâc Ali zîde mecdühû ‘arz-ı hâlleriyle inhâ ve istirhâm ve divân-ı humâyûnum

kal'amine kânûn-u su'âl olundukda evvelâ görölüb gerçi re'âyâ hassa-yı hûmâyun mülhakatından Atina kâdılığı mukâta'ası karyelerinin defterde mukayyed zimmî râ'îyye ve râ'îyyeti oğullarından iken kalkub varub hâlâ---zimmîleri yerlerde' avarîzhânesine kayd olunmayub ve sâkin olanı on sene geçmiş değiller ise voyvoda-yı mûmâ-ileyh mârifetiyle varılub kâdimi karyelerinde nakl ve iskân edilub inhâ olundukları voyvoda 'avârizhânesine kayd olunub sâkin olanı on sene geçmiş ise olmağla re'âyâ ve---alınmaz----zimmîleri yerlerde üzerlerine olan lazım gelen resm-i ispençelerinde kânûn ve defter mûcibince alıverilmek muvaffâk kânûn eder ki tahrîr olmağla muktezâ-yı kânûn üzerine 'amel olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfî sudûrunu bil-fiil dar'üssaâdem ağası İdris Ağa dâme ilmühû 'arz etmeğle vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-299)

Rodos ceziresi nâ'ibine ve Rodos ceziresi mütesellimi zîde mecdühûya hüküm ki;

Rodos'a vâki mutasarrıf Abdülcélil Bey mescîdi vâkfının hâlâ bâ-berât-ı şerîfimle mütevellisi olan İbrahim bin İsmail zîde kadruhû gelub Rodos sâkinlerinden vâkf-ı mezbûrenin mütevellisi sâbık Sadi oğlu Mehmed bin İbrahim nâm kimesne zimmetinde bin iki yüz senesinde mal-ı vâkf yedi yüz alacağı olub taleb eylediğın vermeğın bi- vech-i şer'îmuhâlefet ve bundan akdem lede'l mu'ârizâ ve şer'an sâbit ve hüküm birle taraf-ı şer'-i den tahsîlçün i'lâm-ı şer'îverilmeğın henüz verilmeyub ibtâl-i hak sevdasında olduğın bildirub şer'le görölüb yed'inde olan i'lâm-ı şer'îmûcibince bâis ve mutehakkik olan ol mikdâr gurus mal-ı vakf tamamen tahsîl ve bi-kusûr kendüye alıverilub te'allul ve muhâlefet etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mahallinde şer'le görölmek içün yazılmıştır.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-300)

Rodos ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûre sâkinlerinden olub mutasarrıf Abdülcélil Bey mescîdi vâkfının hâlâ bâ-berât-ı şerîfim mütevellisi olan İbrahim bin İsmail zîde kadruhû gelub mescîdi merkûmenin

olduğu za'îf ve icrâ-yı şerîfesi vekîli etmeyub ve bu bâbda musâ'ade yoğiken içlerinden[] nâm kimesne hilâf-ı şer 'î şerîf müderris vâzife mutâlebesiyle hilâf-ı şer 'î şerîf te'addî ve rencideden hali olmadığın bildirub men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeleri için mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-301)

Midillu ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinelerinden Hati nâm hâtûn gelub bunun zevci Hacı Hasan nâm kimesnenin bin iki yüz senesinde fevt oldukda terekesi olan şer'-i bununla inhâsının Hüsniye nâm hâtûna intikâl etmişiken icâbından yine kazâ-yı mezbûre sâkinelerinden [] nâm hâtûn zuhûr ve müteveffâ-yı mezbûr hayatında benim için kız karındaşımdır deyu ikdâr ve zevci tasdik etmişdim deyu birle vârise aldım deyu hilâf-ı şer-i şerîf terekeyi fuzûlî zabt ve gadr eylediği ve bu bâbda şeyhul-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bi mûcib şer'-i görölmek li'eclil fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak şerîfe bâbında emr-i şerîfim verilmek mahallinde şer'le görölmek bâbında yazılmıştır.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-302)

Gelibolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-y mûmâ-ileyh Şerîf İbrahim zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Medîne-i Gelibolu'ya --- kazâsında vâki hânedan-ı mekân Şahzâde Gazi Süleyman Paşa tâbe serâhü evkâfında Değadar Sultan karyesinde kâin ma 'lûm'ul hudûd arâziye Haydar oğlu Süleyman ve kuzâtdan Kalyoncuzâde Mustafa Efendi dimekle 'arîf kimesneler müş'ar ve müşterek mutasarrıflar olub ve ol yerler kabul kısmet olmağla mezbûr kalyoncuzâde Mustafa Efendi ol yerleri sahib'ül arz muvâcehesinde a'lâ evsât ve ednâ i'tibâriyle taksim ve hissesini takrîb murâd eyledikde müşterek-i mezbûr muhâlefet ve nizâ ve tasaddî etmeğle ol yerden sahib'ül 'arzdâ muvâcehesinde a'lâ evsât ve ednâ i'tibâriyle nefer gerek hissesi taksim ve takrîb olmasını meclis-i şer'deinhâ ve evvel beyânında vâki hal-i hükm-i humâyûnum

verilmek ricâsına bi'l-iltimâs arz ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumdan kânûn su'âl olundukda mugâyîr olan yerler ---bulunmuş olmayub fi 'l hakîka inhâ ve istidâ' üzere müş'ar ve müşterek mutasarrıf ve kabul-u taksim ise o yerler üzerine varulub sâhib-i arz muvâcehesinde a'lâ evsât ve ednâ i'tibâriyle her gerek hissesi taksim ve takrîb olunmak ve kabul-u taksim değil ise asulub(?) salub (?) üzere zabt ve zirâat etdirilmek için kânûn üzere emr-i şerîf yazıl原因lmışdır deyu tahrîr olunmağla kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-303)

Livadya Haslar sancağı multezimi meşhûr Seyid Abdi dâme ikbâlihuya ve Leskofça(?) kâdisına hüküm ki;

Leskofça(?) kazâsından İbrahim nâm kimesne ile [] nâm hâtûn gelub yine kazâ-yı mezbûrede sâkin mezbûr İbrahimin bâbası ve mezbûrenin zevci Zeyneb nâm kimesne kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer'î ta'addî olunmak îcab etmez iken yine Leskofça(?) kazâsında sâkine mütegalibe ve cebâbireden Derviş Bey ve Saman Ahmed dimekle ma'rûf şâkîler kendü hallerinde olmadıklarından bin iki yüz dört senesi zi'l-hiccesinde mezbûr Zeyneb'i kazâ-yı mezbûrede çavuş derûnunda vâki dükkânında bi'd- defaât alenen nefsnin kurşunuyla darb ve katl ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediğın ve husûs-u mezbûr vech-i meşrû'h üzere olduğı müş'ar cânib-i şer'-iden i'lâmı verildiğın bildirub mahallinde şer 'iyye görölüb ihkâk-ı hak ve keyfiyeti i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için mahallinde şer'le görölmeğ bâbında.

Fî Evâil-i S sene [1]205

“derkenârı mûcibince mahallinde şer'legörölmeğ için tekrar emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]205”

(H-304)

Kandiye muhafızı vezîre ve Kandiye kâdisına hüküm ki;

Resmo kazâsı nâ'ibi mevlânâ İsmail Gasım zîde ilmühû rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Medîne-i Resmo sâkinlerinden Katarcı Mehmed oğlu Halil nâm kimesneler meclis-i

şer'e varub bunlar Medîne-i Kandiye sâkinlerinden Cezeryedâr Hacı İbrahim nâm kimesne ile Ali ol iştirâk mutasarrıf oldukları iki bin guruş fiyatlı bir kıt'a bergaziye(?) mutasarrıf iken müşterekleri mezbûr Hacı İbrahim müşterekleri mezkûrun gıyabından bergazi-yi mezbûru yine kazâ-yı mezbûr sâkininden Bilal demekle 'arîf kimesneye ma 'lûm'ul mikdâr akçe ahz ü bey' suretinde ma'raz tarîkiyle ibrâ' ve teslim ve bergazi-yi mezkûr merkûm Bilal'in yedinde zâyi' olduğuna binâ'en bundan akdem mezbûr İbrahim ile terâfu '-u şer'i şerîf aldıklarında kadîm mezkûrun tasdik fiyatı olan bin guruş Cezeryadar merkûmudan şer'an lüzum gelmekden nâşî meblağ-ı mezbûr bin guruş müşrikleri merkûmata edâsına cânib-i şer'den tenbiye-i şer'î olmuşiken mezbûrun bazı kimesnelere istinâdı olmak hasebiyle meblağ-ı mezkûru bi- vech-i şer'îedâsı te'allul ve muhâlefet ve şer 'î şerîfe 'adem-i i'tâ'ate ber vech-i müşterekleri merkûmata gadr-ı külli vaz'-ı sarf sevdasında olmağla siz Kandiye muhâfızı vezîr müşar ve mevlânâ mûmâ-ileyhsiz Cezeryedâr merkûmdan bergazi-yi mezkûrun şer'an îcab idüb nasb-ı hisse fiyatı olan ol mikdâr guruş hakları tamamen vekâleten tahsîl ve müşrikleri merkûmata alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında size hitâben vâki hali hükm-i humâyûnum verilmek ricâsına bi'l-iltimâs arz eylediği ecilden siz ki Kandiye muhâfızı vezîr müşar ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz mahallinde şer'le ru'yet ve ba'de'l şevk ihkâk-ı hak olunmak.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-305)

Razlık kâdîsına hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bu def'a tarafından der-i âlîyyeme vârid olan i'lâm ve kazâ-yı mezbûr ahâlilerinin bir kıt'a mahazırlarında kazâ-yı mezbûra tâbi Başka nâm karye mukâta'ası ashâbından ve Sofya sâkinlerinden El-hâc İslam nâm kimesne bin yüz doksan beş senesinden berü kazâ-yı mezbûr ber takrîb şehir kethûdası olmak takrîbiyle kendü taksimiçün emr ve defterden ziyâde meblağ müceddeden ve kere kavz cebren ve kahren bir mikdârını lede'l tahsîl ahâli-i merkûme merkûm şehir kethûdalığından ihrac etdikten sonra kuvvet--- kazâ-yı mezbûrede sâkin tenbih(?)---olub ancak bundan akdemce merkûm fevt olduğuna binâ'en oğlu verese zuhûr ---merkûmun şer'-i ahâli-i mezbûrede alacağı vardır deyu Sofya'ya ihzârları sevdasyıyla rencideden hali olmamağla ahâli-i merkûmun âher husûs-u mezbûr zımnında Sofya ve âhere azîmetlerinde avk u derkâr olmağla---müttefik(?) müteveffâ-yı merkûmun oğlu verese-yi vesâ'ir merkûmun ahâliye merkûm ile olan da'vâlarının mahallinde

şer'le ru'yet olunmak bâbında sana hitâben emr- şerîf sudûru tahrîr ve istid'â olunduğu cihetiyle vech-i meşrû'h üzere mahallinde şer'le görölmek.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-306)

İnebahtı sancağı mutasarrıfı vezîre ve Tırhala sancağı mutasarrıfı vezîre Badracık ve Tırhala hâmilîleri(?)zîde fezâilehûya hüküm ki;

Badracık sâkinlerinden Durak zâde Ahmed nâm kimesne gelub Badracık sâkinlerinden Ahmed nâm kimesnenin kerîmesi [] nâm ---bâliğ kâdîsi ve rızâsıyla cema'ati Müslüman meşhud mahazırında mühür kalemine ve mu'eccele kendüye akd-i nikâh idüb şer'an menkûhası olub ve nikâh üzere şer'an teslim değil iken Badracık sâkinlerinden Civan oğlu Hasan dimekle ma'rûf kimesne hilâf-ı şer 'î şerîf menkûhası mezbûreyi kendüye akd etmek sevdasıyla zabt ve müdafaa-yı şer'-i şerîf olmak için dâvet-i şer'-i olundukda mezkûr ---olub firar ve hâlâ taht-ı hükümet kazâsında mürd üzere olduğun vetaraf-ı şer'deni'lâm verildiğin ve bu bâbda da'vâsınâ muvaffak fetvâ-yı şerîfesi aldığın bildirub bulundukları mahalde fetvâ-yı şerîfe ve i'lâm-ı şer'imûcibince şer'le görölüb icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr- şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek.

Fi Evâir S sene [1]205

(H-307)

Edirne Bostancıbaşısına ve Çirmen kâdîsına hüküm ki;

Hassa hasekileriden Mehmed Seyid dimekle zîde kadruhû gelub rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Çirmen sancağında ve nâhiyesinde ---nâm karye ve garbinden dokuz bin akçe tîmâr mutasarrıfe Dergâh-ı mu'allâçavuşlarından Ahmed zîde kadruhû tîmâr-ı merkûm karyelerini bin iki yüz dört senesi martı gâyetine gelince zabt etmek üzere buna iltizâm ve bu dahi iltizâm kabûl ve bedel-i iltizâmı olan meblağ edâ etmeğle bu yine zabtıçün mâhud ve ma'mûl temessük vermekle tîmâr-ı mezbûr karyelerinde yanında olan temessük mûcibince kendüye zabt ve mahsûl ve rusûmu kânûn -u hukuk mûcibince ahz ü kabz etdirilmek bâbında mukaddemâ emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında

bin iki yüz dört senei Evâili ramazanında sâdır olan emr-i şerîf lede'l-vusûl mârrü'z-zikr tîmâr karyelerinde yedinde olan temessük mûcibince zabt ve ta'sîr ve devr-i keyl der-anbar eylediği ma'lûm vekîl 'öşr-i mahsûlde âherin alakası olmayub dahl olunub îcab etmez iken Edirne sükkânından olub hâlâ Çirmende sâkin Fettah Ağa zâde Mustafa Usta oğlu 'arîf Haseki demekle ma'rûf kimesne zuhûr ve karye-i mezbûr karyelerinden tüccarım uhde ve iltizâmı dürlü fuzûlî müdâhale mezbûr kabul de- anbar olmuş ma 'lûm'ul mikdâr hâsılatı tagallüben ahz ü kabz ve gadr-ı külli eylediğin bildirub Sen ki Edirne Bostancıbaşısı ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince tîmâr-ı mezbûr karyeleri yanında olan temessük mûcibince zabt-ı temyiz(?) ve devr-i keyl ve der anbar olan mezkûrun fuzûlî ahz eylediği 'öşr mahsûl mâ'rifet-i şer'le tamamen tahsîl etdirilmek bâbında sizlere hitâben emr-i şerîfim ricâ etmeğin siz ki Bostancıbaşısı ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz karye-i mezbûrenin mukaddem sâdır olan emr-i âli mûcibince zabt devr-i keyl olmuş hilâf-ı mezkûrunun mâ'rifet-i şer'le tahsîl olunmak bâbında.

Fî Evâil-i S sene [1]205

“tekrar emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]205”

(H-308)

Sisam Adası nâ'ibi zîde ilmühûya hüküm ki;

Kostandi ve Niko nâm zimmîler ile Defarna nâm nâsraniyye'amyâ'ları Sisam Ada tâbi Büyük Köy nâm karye mütemekkinlerinden Andreyâ nâm zimmî bin iki yüz senesinde hâlike oldukda karye-i mezbûre toprağında vâki on bin aded Müslüman mütecâviz emvâl ve eşya ve mülk bağ ve bağçe ve hane şer'an bunlara mevrûs olub itrak-ı müdâhalesine îcab etmez iken yine karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Endrina nâm nasranîyye zuhûra ve şiddete sülûka idüb 'amyâ'nız hâlik-i mesfûre üstüne hizmet eyledim hizmetimi mukâbelesine ecr-i sulh olarak bana vermişdir deyu zikr olunan emvâl ve emlâk zabta tasaddî ve bunları havâlilerinden mahrum oğlu Yanni nâm zimmî ile yek-dil olarak mağdûra mütecaviz olduklarında ve mahallinde mukâvemet ve icrâ-yı hak mümkün olmadığı mesfûrunda mukaddemâ 'arz-ı hâl inhâ ve ta'yîn olunan çavuş mübaşretiyle mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âlîyyeme ihzâr olmaları bâbında iki yüz dört senesi Evâhir-i zi'l-ka'desinde sâdır olan emr-i şerîfim divân-ı humâyûnum çavuşlarından Mustafa zîde mecdühû mübaşretiyle lede'l vürud mesfûran idüb nâsraniyye ile oğlu Yanni huzur-u

şer'-i ihzâr ve muvâceheleri kıraat ve müttefiki ba'del taksîm mersûm iden nâsraniyye ile oğlu mesfûr zikr olunan emlâk hâlik-i mesfûr hayatında bundan akdem sana mukaddem hibe-i şer'-i ile hibe ve teslîm eylemişdi deyu bir kıt'a hüccet ibrâz ve mer'â-yı mezkûrlar mülküyle inkâr ve mesfûrlardan yanına taleb ol tarafda –beyândan izhâr--- ve sulhune dahi râzı olmadıklarından birinden hüccet-i mezkûr menzil ve ---bağ ve dükkân ve eşyâ' cümlesini verese-i mezkûrdan Kostandi ve Yako ve Mariya ve Kari nâsraniyyeye ber mûcib defter-i kassâma teslîm etmek üzere mesfûre nâsraniyye ile oğlu mersûm Yanni şer'-i –cezire-i mezbûre nâ'ibi Hafız Mehmed Seyid zîde ilmühûnun der-i âliyyeme vârid olan bir kıt'a arzına ve husûs-u mezbûr fuzûli olmuşiken nâ'ib-i merkûm Hafız Mehmed Said'in azli zuhûr eyledikten nâşî sen ki cezire-i mezbûrenin hâlâ nâ'ibi olan mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin tekrar şer'-i da'vâ-yı mezkûre-yi ru'yet ederim deyu cezire-i mezkûr râhibi ve kocabaşı Benaki ve Kostandi vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler ve hâlâ cezire-i mezbûrede Abdullah nâm kimesne ile yek-dil olarak hilâf-ı şer 'î şerîf üç yüz elli gurus ve bir aded ---ahz birle ibtâl-i hakka cesâret olunduğun mübâşir çavuş mûmâ-ileyh bir kıt'a 'arz-ı hâlînde tahrîr ve inhâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûzkuyûd- ahkâma müracaat olundukda vech-i meşrû'h üzere tarih-i mezbûre emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olunmağla ber vech-i meşrû'h mazmûn i'lâma nazaran fuzûli madde olunmuş olmağla çavuş mübaşretiyle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince bu def'a dahi mahallinde şer'le görülüb ihkak-ı hak mümkün olmaz ise der sa'âdetimde ihzâr olmaları bâbında yazılmıştır.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-309)

Eyâlet-i Bosna'da Kilis sancağında vâki Akhisar kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi ---nâm karyelerinden Sağulina nâm karye ahâlîlerinden Ahmed ve Mustafa nâm kimesneler gelub bunlar karye-i mezbûrun defterlu re'âyâlarından olub karye-i mezbûre toprağında arâzi-yi tasarruf idenlerden Bedi nâm kimesne fevt olub oğlu ve kızı vesâ'ir ahâlî karyeden mukaddem verilen fermân olunanlardan kimesnesi kalmayub tasarrufunda olan ma 'lûm'ul hudûd yerler kânûn üzere tapuya--içün ve bunların ehl-i karyelerden ve yerlere zarûriyetleri olmamağla hak-ı tapu bunların olub ayru verdiği baha ile almağa talibler iken sâhib-i arz olan [] nâm kimesne vermeyub hilâf-ı kânûn müteveffâ -yı merkûmun abisi Osman nâm kimesne verub bunlara gadr eyledikde bildirub ol yerlerin verildiği baha ile sâhib-i arzdand ve bu kayd olan mezkûrdan kendülere aliverilub hilâf-ı kânûn

te'allul ve muhâlefet etdirilmemek bâbında emr-i şerîfîm ricâ eyledikleri içün kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-310)

Cunda adası nâ'ibine hüküm ki;

Ada-yı mezbûre mütemekkinlerinden Kortandil oğluYanni nâm zimmî gelub bunun yine Ada-yı mezbûre mütemekkinlerinden Kostandi Burbaci Anblo nâm zimmî zimmetinde bin iki yüz senesinden berü ra'y-ı zeyt tahtında yüz yirmi beş gurus alacak hakkı olub bi'd -defaât taleb olmak murâd eyledikde hilâf-ı şer 'î şerîf edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduğun bildirub mukadder mübâşir mâ'rifetiyle âsîtâne-i âlîyyeme ihzâr ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfîm sudûrunu istid'â eylediği ecilden mübâşir ta'yîn olunan Kudret zîde kadruhû mâ'rifetiyle li'ecli't- terâfu ' der sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-311)

Razlık kâdîsına hüküm ki;

İş bu sene-i mübârekede der sa'âdetimde ruz---verilecek mârifet-i --müretteb kazâlardan şerîfîmle sudûr olan evâmir-i şerîfîmle yüz bin re's ağnâmdan Pirelik kazâsında ağnâm mâtlubuyla gerek ahâli ve gerek birinci adamı munâzi'yeye umûr-u mühimmenin kat'iyeti -- hâlete ihbâr etmeleriyle bu def'a Pirelik kazâsı ahâlilerinden iki nefer kimesne li'eclil evâsıt der-i âlîyyeme vârid oldu istidlâl kazâ-yı mezbûrda ağnamın kudretî olmayub ancak imtinânen evâmir-i mevcûd olunan mağdurdan koyun(?) verilmeyub ziyâde taleb olunmayub kat'i menâzi' olunmasını itidâ'olunmağla fakat yedi yüz koyun(?) verilmek ve kanâ'at-ı mîrîyesini sipâhi ahâliye teslim olunmak ve yüz koyun zîyade taleb olunmamak şartıyla kazâ-yı mezbûrda emânet olan hâne-i mârifet-i şerle teslim ve kat'i nizâ olunmasını hâbi divân-ı humâyunumdan emr-i şerîfîm ısdârını hâlâ hassa kassab başı olan Hasan dâme mecdühû bâ-takrîr istid'â etmekle vech-i meşru'h üzere 'amel olunmak fermânım olmağın sen ki mevlâna-yı mûmâ-ileyhsin ber-minvâl-i emr-i şerîfîm kazâ-yı mezbûrda matlûb olan ağnamdan fakat

bu def'a beş yüz re's ağnam koyun(?) mîrîyesi üzere akçesi sipâhi-yi merkûm yedinden nakden ashâbına 'avâriz mârifet-i şerle müda'afa olunub zîyade mutâlebe ahâl-i merkûme ta'addî ve rencide olunmağın ağnam-ı -sıçûn kazâ-yı mezkûrda bu def'a mecvud olan hâzinenin sipâhi-yi merkûma teslimi hususu ihtimam ve dikkat ve hilâfindan tevzî'olunmak bâbında.

Fî Evâil-i S sene [1]205

"li'ecli't-terâfû' der-i âliyyeme ihzârıçün mübâşir mârifetiyle yazılmıştır. Fî Evâhir-i L sene [1]205"

(H-312)

İnebahtı mutasarrıfı ve İnebahtı kâdîsına hüküm ki;

İstanbul sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bununla pederi Hasan Ağa dimekle 'arîf kimesne kazâ-yı mezbûrede sâkin iken fevt oldukda kazâ-yı mezbûrede kâin ve hâlik olub üstünde altı bâb mülk dükkân ve iki kıt'a mülk ve bir kıt'a limon bağçesi ve ber mûcib temessük ol tasarrufunda ma 'lûm'ul-esâmî kimesne zimmetinde olan on beş bin gurus vesâ'ir emvâl ve eşyâ' ve emlâk ve ba'de'l verese şer'-i bununla kazâ-yı mezbûrede sâkin İbrahim ve Mustafa nâm kimesneler ile ve kız karındaşı Ayşe nâm hâtûna müntakıl olub lâkin bu sagîr olduğundan vâsileri mezbûrlar kendü hisselerinin 'adem-i kanâ'at birle tevkîl(?) hisse-yi irsiyesini dahi fuzûlî ahzûkabz idüb bu ---bâliğ ve i'lâm kaldıklarına müntâkil kız karındaşları ve validelerin fuzûlî ve tagalluben ahz ü kabz eyledikleri sâlifüz-zikr ve emvâl ve eşyâ'ları arsâsına isâbet iden hak-ı irsiyesini tarafından mektûb ve i'lâm verilmekle mutâlebe oldukda bi'l-iltimâs ziyâde teklîfiyle bi- vech-i şer'îve edâsı te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak sevdasında oldukdan mukâvemet ve icrâ-yı hak müş'ar ve mağdur olduğu ve resm--- da'vâsına mutâbık fetvâ-yı şerîfesi olduğun ve tarafından Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesneyi vekîl eylemek için ve haseki mübaşretiyle ber mûcib fetvâ-yı şerîfe şer'-i ru'yet ve bâbası müteveffâ-yı mezbûr fuzûlî ve tagalluben ahz ü kabz eyledikleri sâlifüz-zikr emvâl ve emvâl ve eşyâ'dan hakk-ı irsiyesi tamamen tahsîl ve istirdâd ve icrâ-yı hak olmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylemek haseki mübaşretiyle mahallinde şer'le ru'yet olmak bâbında.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-313)

Manastır kâdîsına ve Rumili kâim-makâmı zîde mecdühûya hüküm ki;

Manastır kazâsı sâkinlerinden Latif bin Ahmed ve Osman bin Ahed nâm karındaşlar ile Emine nâm hatun gelub bunlar Manastır toprağında vâki bâbalarından müntakil ma 'lûm'ul hudûd bir bâb menzile vech-i ştirak mülkiye üzere mutasarrıflar iken li'eclil mesâlih ve âhere gittiğinde menzil-i mezkûrun derûnunda müste'cir vaz' ve ba'de gelub menzil-i mezbûru zabt ve edâ eyledikleride dahl olunmak îcab etmez iken mezbûrlar kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden [] ve [] nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil olarak dürlü hile ve tard ve şiddete sülûk birle bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak fuzûlî zabt ve teslîmat ile ve imtinâ' ve gadr-ı külli eylediklerin bildirub sen ki mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'legörülüb mezbûrların hilâf-ı şer 'î şerîf fuzûlî zabt eyledikleri menzil-i mezkûr kendülere aliverilub icrâ-yı şer 'îyye ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eyledikleri için sen ki Rum ili kâim-makâmı mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-314)

Sakız ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Erbano nâm narsaniye gelub bu dahi İstanbul mütemekkinlerinden Kara teclîyeci Yorgi dimekle ma'rûf zimmînin İstanbul mütemekkinlerinden diğeri Boski nâm zimmî zimmetinde şirketden üç yüz otuz üç guruş elli akçe ve Yanni nâm zimmî zimmetinde mal-ı şirketden üç yüz otuz üç guruş elli akçe alacak hakkını kab'l el ahz bin iki yüz senesinde hâlik oldukda mesfûrların zimmetlerinde mal-ı şirketden olan meblağ-ı mezbûr bununla vasîyesi olduğu kızı Mariya ile kebîr oğulları Kostantin ve İstad nâm zimmîlere münhasır olub meblağ-ı mezbûru mesfûrlarında bi'la verese taleb olmak murâd eylediğin edâsı te'allul ve muhâlefet eyledikde ve mesfûr Yorgi ile bundan akdem mufâfa'a-yı şer'-i olduklarında meblağ-ı mezbûr hükm-i birle cânib-i şer'deni'lâm-ı şer'îverilub sagîre-yi mesfûrelerin hisse-i irsiyeleri edâ idüb ve bunun hakkı hissesini edâ etmek üzere iken mesfûr Yorgi Sakızda firar ve halde Sakızda ada-yı karyesinde olduğu mesfûr Yorgi nâm zimmî dahi Sakızda mütemekkin olmağla gadra tasaddî eylediklerin bildirub mahallinde şer'le görülüb mûrisleri mürd-ü mesfûrdan müntakil hak-ı irsiyeleri bi'la verese ve bi'la vesâyâ kendüye aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-315)

Manastır kâdîsına ve Rumili kâim-makâmı zîde mecdühûya hüküm ki;

Manastır kazâsı sâkinlerinden İbrahim nâm kimesne gelub kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden Ali Kalfa kızı Hayriye dimekle ‘arife nâm hâtûn kazâ-yı mezbûre toprağında mutasarrıfe olduğu ma ‘lûm’ul hudûd bir kıt’a çayırından hak-ı tasarruf rizâ’sı ve sâhib-i arz mâ’rifetiyle bin yüz doksan senesinde bunun ferağ ve takaddüs ve bu def’a takaddüs ve kabul ve yed’ine verilen sâhib-i arz temessüğü mücibince sene-i mübârekede beher sene zabt etmek için kânûn üzere ‘öşrden sâhib-i arza edâ idüb dahl olunmak icab etmez iken ferağ-ı mezbûre zuhûra ve yine çayır-ı mezbûru senin ferâğa aldım bir gün zabt etdirdim deyu hilâf-ı kânûn mukaddemleri ol müdâhale mudâfa’a-yı şer’-i olunduklarında mezbûrenin bi- vech-i meşrû’h mârifet-i şer’le men’ olmuşiken yine ---olmayub bin iki yüz dört senesinde ehl-i örfe istinâden bin üç yüz gurusunu dahi alub ziyâde gadr ve ta’addî eyledikde ve bu bâbda da’vâsına muvâfık fetvâ-yı şerife verildikde bildirub sen ki rum ili kâim-makâmı mûmâ-ileyhsin mâ’rifetinle mahallinde şer’legörölüb hilâf-ı kânûn ol vechile vâki olan ta’addîsi men’ ü def’ ve meblağ-ı mezkûru kendüye alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid’â eylediğin ecilden sen ki Rum ili kâim-makâmı mûmâ-ileyhsin mahallinde şer’le görölmek emrim olmuşdur.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-316)

Edirne mollasına ve Edirne Bostancıbaşısına hüküm ki;

Ayşe nâm hâtûn gelub bunun bâbası Çelebi El-hâc Osman Haseki dimekle ma’rûf kimesne Edirne’de sâkin iken bundan akdem fevt oldukda râiyeti bununla iken vâlidesi hâlâ mahrûse-i Edirne’de sâkin Zeliha nâm hâtûna lede’l ihzâr bu âsîtâne-i âlîyyemde sâkine olduğundan müteveffâ-yı mezkûrun üç bin guruşdan mütecâviz emvâl ve eşyâ’sını iken vâlidesi mezbûre Zeliha bin iki yüz dört senesinde zabt ve bu def’a hisse-i irsiyesi taleb olmak murâd eyledikde hilâf-ı şer ‘î şerîf bunun hissesini vermeğin te’allul ve muhâlefet ve ihkâk-ı hak ve gadr sevdasında olduğu ve taraftan zevci Süleyman nâm kimesneyi vekîl eylediğin bildirub sen

ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetin ve mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb vâlidesi mezbûrun zabt eylediği ol mikdâr gurusı emvâl ve eşyâ'dan bunun hisse-i irsiyesi her ne ise vekîl olan zevc-i mezbûr alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden sen ki Edirne Bostancıbaşı mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'leru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-317)

İnebahtı sancağında ---nâhiyesinin tâbi olduğu kazânın kâdisıyla Çatakça (?) kâdisına hüküm ki;

Eyâlet mülk-i berg defteri çavuşlarından Ali zîde kadruhû gelub mûmâ-ileyhin berât-ı şerîfle mutasarrıf olduğu tîmarı mülhakatından İnebahtı sancağında ---nâhiyesinde Duvarlı(?) ve Çatakça(?) nâhiyesinde ---olduğu karyelerinin bin iki yüz dört senesinde vâki olan mahsûlune ve rusûmâtı mûmaileyhin berâtı mûcibince tahvili tarihine düşmüşiken bazı müdâhalesiyle ahz ü kabz olmayub âli-i salâh kaldığı inhâ verilmek mûcibince tahvili tarihine düşmesine mezbûre mahsûl ve rusûmu tevcîh idenlerden tahsîl ve bi-kusûr tarafından vekîli [] zîde kadruhûya alıverilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i S sene [1]205

"iş bu emr-i âli lede'l-vusûl meclis-i şer'e müddeî-imesfûrun ehl-i muvâcehesinde lede'l-vürud bâis-i su'âl der-'akab inkâr müddeî-yi mesfûrundan beyne taleb olundukda izhâr idüb ve her yerleri ber---şer-i --etmeleriyle bi-vech-i şer'-i mesfûrdan mua'ârizadan men' olduğu tatbîk Midye nâibinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 5 zâ [1]205"

(H-318)

Midye nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Sofiya ve Tumay nâm nâsraniyyeler rikâb-ı humâyûnuma gelub bunların mûrisleri Kostandi nâm zimmî bin iki yüz senesinde Midye kazâsı toprağında kimesnenin mülk olmayan hali

mevzi'î katl olunub ma'lûm olmağla karye-i mezbûre ahâlilerine kassama deyn lazım olduğuna şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verilmek bildirub çavuş mübâşeretiyle mahallinde şer'le görülüb ber mûcib fetvâ-yı icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın çavuş mübâşeretiyle mahallinde şer'le görölmek içün yazılmıştır.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-319)

Edirne Bostancıbaşına ve İmbros kazâsı muzafatından Birgos nâ'ibine hüküm ki;

Hafize ve Fatma nâm hâtûnlar gelub bunlara Fatma'nın zevci ve mezbûr Hafize'nin bâbası uzun Süleyman nâm kimesne bin yüz doksan altı senesinde fevt oldukda emvâl ve eşyâ'sı irs-i şer'le bunlar ile iki nefer sagîr oğullarına Birgos kazâsı toprağında vâki ma 'lûm'ul hudûd arâzisi dahi nasb olduğundan meccanen oğuları sagîran-ı mezbûrana intikâl idüb mezbûre Fatma sagîr-i mezkûrlara bâ hüccet-i şer 'iyye vasîye nasb ve ta'yîn olmağla sagîr-i mezbûrelere bâbaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl terekede hisseleri vesâyeten ahz ve hıfz ve arâzilerinden dahi beher sene zabt-ı zirâatleri 'öşr ve resmleri sâhib-i arza edâ idüb müdâhale îcab etmez iken yine Birgos kazâsı sükkânından Ahmed ve İsmail nâm kimeseler kendü hallerinde olmayub mûrisleri müteveffâ-yı mezbûrda üç yüz gurusluk bir re's bi gayr-i hak ahz ve arâzilerini dahi hilâf-ı kânûn fuzûlî zabt idüb gadr-ı külli eylediklerin bildirub haseki mübâşeretiyle mahallinde şer'le görülüb mezbûrların hilâf-ı şer'îve kânûn fuzûlî zabt eyledikleri ra's 'alet ma's takım ve yerleri dahi vesâyeten aliverilub hilâf- şer'-i şerîf te'allul ve muhâlefet etdirilmek bâbında sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben hükmi-humâyûnum ricâ eyledikleri içün sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin haseki mübâşeretiyle mahallinde şer'le görölmek.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-320)

Eyâlet-i Bosna'da vâki Travnik kâdîsına hüküm ki;

Kuzzâtdan sâbık Akça Kızanlık kâdîsı mevlânâ Süleyman Raşidi zîde fazlihû gelub Travnik kazâsına tâbi Glavanita nâm karye toprağında arâzi tasarruf idenlerden Travnik mahallesinden

Gazi Mahallesi sâkinlerinden olan Emmi Mehmed Efendi demekle ma'rûf kimesnenin oğlu ve kızı ve bâbaları ve karındaşı kalmayub karye-i mezbûre toprağında tasarrufunda olan ma 'lûm'ul hudûd icrâ-yı kânûn üzere tapuya mustehakk ve hak üzerinde sâkine olmak şartıyla bâbaları ve karındaşı olan karye-i mezbûrede sâkin Ümran nâm hâtûnun olmağla tasarrufunda Müslümanların takrîr eyledikleri resm-i tapu ile olub zabt ve zirâat ve 'öşr ve resmi sâhib-i arza edâ ider iken evvel yerlerde hakk-ı tasarrufunda rizâ'sı ve sâhib-i arz mâ'rifetiyle mûmâ-ileyh ferağ ve hak ve yedine verilmek sâhib-i arza temessük mûcibince zabt ve zirâate ve işar ve resmi sâhib-i arza edâ idüb dahl olunmak îcab etmez iken müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi --- Bey'de sâkine ve Mehani nâm hâtûn zuhûr ve müteveffâ-yı mezbûr evvel yerleri hayatında mülk vermişidi deyu hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve zabtına muhâlefet ve gadr sevdasında oldukların bildirub evvel yerlerinde olan sâhib-i arza temessük mûcibince kendüye zabt etdirilub mezbûrenin hilâf-ı kânûn ol vechile zâhir olan müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-321)

Uzunca Abad-ı Hasköy kâdîsına ve Çirmen sancağı nâ'ibine hüküm ki;

Salih nâm kimesne gelub bu iş bu sene-i mübârekede kendü halinde Rum ili cânibinden gelur iken esnâ'-yı rahda zümre-i eşkıyâdan oğlu Osman demekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmayub rüfekalar ile yek-dil olarak bunun böyle üzerlerine gidüb ber mûcib defter-i müfredât üzerinde mevcûd ve ma 'lûm'ul aded nukûd ve eşyâ'sını hilâf-ı şer 'î şerîf ve ba'de'l hak cebren ve kahren ahz ve gadr-ı külli ve zulm-ü sarh eyledikleri ve mezbûrlar kazâ-yı mezbûrede--- karar üzere oldukları bildirub şer'le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak ahz eylediği nukûd ve eşyâ'sı kendüye aliverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-322)

Gümölcine kâdîsıyla zikr-i âti kimesnenin bulunduğu mahallin zîde fazlihûya ve memâlike zîde kadruhûya hüküm ki;

Tilbe ve Şerîfe ve Refiye nâm hâtûnlar rikâb-ı humâyûnuma gelub mezbûre Tilbe oğlu ve Şerîfe ve Refiye'nin zevci hassa silahşörlerinden Musa Ağa dimekle ma'rûf kimesne bundan akdem ordu-yu humâyûnum tarafından me'mûriyetiyle Siroz cânibine gidüb ol tarafına iş bu sene-i mübâreke de bâ emr-i şerîf fevt oldukda yanında mevcûd terekesini mâ'rifet-i şer'le verese-i--- taraflarından irsâl olmuş olub ancak müteveffâ-yı mûmâ-ileyh kimesne bu zimmetinde mevcûd üç bin guruşdan mütecâviz findık ve meyve olunan İstanbul ---bir aded kırmızı turbu derûnuna vaz' ve tahrîr olunmuş vesâ'ir eşyâ'ları --başı çuhâ-dârı Mehmed nâm kimesneye teslîmat bu tarafa irsâl olundukda çuhâ-dâr merkûm esnâ'-yı rahda melçe menziline terk kalmamağla çuhâ-dâr-ı merkûmun hâyâsı ve mahsûben ma'lûm olduğuna müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin bu def'a der-i âliyyeme vürud iden adamlarını haber verdikleri tarafından kimesneye vekîl eyledikleri bildirub siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz müteveffâ-yı mezbûrun baş çuhâ-dârı merkûm Mehmed fevt olmuş ise eşyâ'-yı merkûme ile ol mikdâr gurusluk alınan findık ve meyve mâ'rifet-i şer'le zahire icrâ-yı verese-i merkûmelerin vekîlleri merkûm teslîmat der-i âliyyeme ihzâr olunması bâbında size hitâben emr-i şerîfim ricâ eymeleriyle siz ki mevlânâ ve vesâ'ir mûmâ-ileyhsiz her merkûm Mehmed fevt olmuş ise eşyâ'-yı merkûmenin gümrük zabtına ---bi't- tahrîr mâ'rifet-i şer'le zahîre ihraç ve verese-yi merkûmenin vekîli merkûmenin teslîm ve taraflarına irsâl ve ihtimam eyleyeyiz ve Mehmed el-yevm hayatda ise olduğu mahalde ahz ve eşyâ'-yı merkûme ile der sa'âdetime irsâl ve ihzârına müsaade eylemeniz matlûb eylediği mâ'lumunuz oldukda ber minvâl-i muharrer 'amel ve harekete ikdâm ve hilâfindan mücanib eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-323)

Alasonya kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Kiliseli nâm karye mütemekkinlerinden Klaboni ve Dimitraki nâm zimmîler gelub bunların bâbaları bin iki yüz senesinde mürd oldukda karye-i mezbûrede vâki mutasarrıf olan ma'lûm'ul hudûd mülk bağ ve bağçesi üzere şer'-i---ile zevcesi Hazduda nâm nâsraniyyeye intikâl idüb âherde müdâhale olunmak îcab etmez iken Alasonya kazâsı sâkinlerinden Sagîr Abdi dimekle meşhûr kimesne zabt mezbûr olmak üzere iken olduğu fevt olub vâki veresesine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Molla Ahmed nâm kimesnenin taleb etdiği temessük bâbımız mürd-ü mesfûr zimmetinde olduğu ---etmiş deyu bi- vech-i şer'îverilmekle te'allul ve muhâlefet ve gadra cesâret eylemek ve âher husûsa mezbûr için

cânib- şer'deni'lâm-ı şer 'iyye verilmek mûcib mahallinde şer'le görölüb alıverilub icrâ-yı şer'îhkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemek mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-324)

Alasonya kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Kiliseli nâm karye mütemekkinlerinden Angeliya nâm nâsraniyye gelub bunun kimesneye deyn ve kefâleti yoğiken yine karye-i mezbûr mütemekkinlerinden mürd olan zevciAci Yanni nâm zimmînin karındaşı Avgo nâm zimmînin kızı Eftersi nâm nâsraniyye zuhûr ve benim senin zimmetinde ma 'lûm'ul mikdâr alacağım var idi deyu da'vâya tasaddî ve murafâ'a-yı şer'-i olmak üzere iken yüz elli guruşun sulh ve ber vech-i sul ile tamamen mağdura edâ idüb imrârına mute'âllik 'âmme-yi dâvâdan zimmet eylediği müş'ar cânib-i şer'denhüccet-i şer'îverilmek mugâyir hüccet-i şer 'iyye istid'â eylediği mûcib mesfûrun ol vechile olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-325)

Alasonya kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûrede vâki Kiliseli nâm karye sâkinlerinden Dimitri ve Kostaki nâm zimmîler ile kız karındaşları Borac ve Livaye nâm nâsraniyyeler gelub onların anaları yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Estanzi nâm nâsraniyye hâl-i hayatında karye-i mezbûrede vâki ma 'lûm'ul hudûd mülk bağlarını vesâ'ir bâ defter emlâk ve emvâl ve eşyâ'-yı ma'lûmesi 'aliyyü'l hâl her birilerine hibe teslîm olunur dahi teslîm olunur dahi teslim ve kabul idüb dahl icâb etmez iken ashâb-ı ağrâzdan yine karye-i mezbûre mütemekkinlerinden ve nâm zimmîler zuhûr ve emlâk ve arazisi ve istid'â yedlerinden zabt ideriz deyu müdâhale ve ta'addî eyledikleri mûcib mezbûrların hilâf-ı şer'îşerîfe ol vechile olan müdâhale ve te'addîleri men'

ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mahallinde şer'le görülmek için (yazılmıştır.)

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede'l-vusûl mesfûr huzûr-u şer-i ihzâr olundukda gerek mal-ı katl ve gerek gasb olunan eşyâ' ve akçeyi inkâr ve müddeî-i mesfûrdan yine taleb olundukda isbât-ı beyneden izhâr ve tahlîf dahi dalyan olunanlardan nâşi bundan akdem mal-ı katl ile üç yüz gurus mal iddiâlarında olanlardan dahi isbât-ı beyneden izhâr ve gadr etmeleriyle gerek mukaddem ve gerek bu def'a şer'an bir nesne lâzım olduğu muşârûn-ileyhin mektub ve Semeko vâlisinin ilâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 9 sene [1]205"

(H-326)

Rumili kâdîsına ve Semeko kâdîsına hüküm ki;

Kalo ve Rato nâm nâsraniyyeler gelub bunların zevcleri Retfo ve Tnâşî nâm celeb nâm zimmîlere Rumili cânibinden âsitâne-yi âlîyyemde sâkin 'ibâdu'allâhın muvezzi' zarûriyelerine medâr için ağnâm-ı âşina eylemek üzere hassa kassab Paşa tarafından mal-ı mîrî olarak on beş kese akçe lede'l i'tâ' celeb-i mezkûr râzı ve meblağ-ı mezkûrdan yalnız üç keselik gânim ahz ve bağ meblağ-ı mezbûr üzerlerinde olduğu halde Semeko kazâsına tâbi --- nâm karye mütemekkinlerinden çorbacı dimekle ma'rûf zimmînin medine-i Sakız'da derûnlarında subût eyledikleri gece dahi mersûm mesfûrları hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak bin iki yüz dört senesinde katl ve ol mikdâr meblağ ile ma'lûm 'ul emlâk bâr-gîrleri vesâ'ir eşyâ'larını gasb ve gâret ve ziyâde gadr ve zulm-ü sarîh eylediğin bildirub siz ki vezîr müşar ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hak mezkûr olmaz ise mesfûr der-i âlîyyeme ihzâr olunmak bâbında hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eyledikleri için siz ki vezîr müşar ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz mübâşir ta'yîn olunan zîde kadruhû mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hakka dikkat ve mala katl-i şer-i bâbında ve mülhakat olunur ise katl-i darb ilgâ ve keyfiyet ve der sa'âdetime i'lâm olunmak ve zik-i ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise mesfûr der sa'âdetime ihzâr eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-327)

Gelibolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâilehysin İbrahim zîde ilmühûsun mektûb gönderub Ayşe dâme Gülsüm binti El-hâc Ali Efendi dimekle 'arîfe nâm hâtûnlar meclis-i şer'-i varub bunlar Medîne-i Gelibolu kazâsı muzafatından ---kasabasında vâki Gazi Süleyman Paşa tâbe serâhûnun evkâfı karyelerinden kazâ-yı mezbûra tâbi [] nâm karye toprağında vâki ma 'lûm'ul hudûd ve mukâta'a tarlalara sâhib-i arza temessûkle yüz altmış senesinden berü müşterek mutasarrıflar beher sene taraflarından zabt ve zirâat ve 'öşr ve resmden sâhib-i arza edâ idüb âherden dahl olunmak îcab etmeyub ve bu makûle on sene murûr iden toprak da'vâsında istimâ memnû iken Süleyman ibn Haydar nâm kimesne zuhûr ve ol yerler merkûmeden mukaddem bâbamızın olmuş deyu hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve gadr dâ'iyesinde olmağla mezbûrun hilâf-ı kânûna vâki olan müdâhale ve te'addîsi men' ü def olunmak bâbında hükm-i humâyûnu verilmek ricâsına vâki hali bi'l-iltimâs 'arz eylediğin içün kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205**(H-328)**

Hanya kâdîsına hüküm ki;

Hanya ceziresi re'âyaları rikâbı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunlar üzerlerine edâsı lazım gelen evâmîr-i âlîyyeme vârid olan deyn ve kefâleti emr ve defter mûcibince cemâ'at me'mûr edâsı kusûrları olmayub ve fîmâbâd vezîrlük ve mîr-i mîran seferler vaktinde seferiye ve hasrda huzûr ve mutasarrıflar havâssıyla kanâ'at idüb sûde vesâ'ir vucûhla ---baha ve zâhireyi bunlar ---mezâlimden biriyle fukarâ'-yı iz'ac eylemek ve kaffe-yi harekâtlarını kuds-i şer'le mübalağa tatbîk ile ve def'ine olan re'âyâ ve sükkân mahallin üzerlerine---birle -ihtimâm etmeleri tafsil ve işar kılınarak bin iki yüz üç senesi Evâsıt-ı şevvâlinde balâları hatt-ı humâyûn adalet-i makrûnumla mu'anven rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumdan sâdır olan evâmîr-i âlîyyemin ---râ'iyet olunmak ârzusunda iken ehl-i örf tâ'ifesi bundan akdem hilâf-ı emr ve rizâ' ol te'addî---müftüsü vesâir --ve mezâlim ile ile te'addî olundukları Hanya muhafızı sâbık vezîrim Arif Paşa dâme iclâl tarafına lede'l inhâ istid'â men' ü def içün yedlerine ayrıca buraları itâ idüb lâkin ehl-i örfâtâ'ifesi salîfû'z-zikr râ'i ve mezâlim ile yine te'addî ve rencideden hali olmadıkların inhâ men' ü def içün emr-i şerîfim sudûrunu istid'â

ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda Anadolu ve Rum ilinin sol kollarına bilâ hatt-ı hûmâyûn divân-ı adalet makrûnumla mu'anven vech-i meşrû'h üzere tarih-i mezbûrda evâmîr-i âliyyeme verildiği mestûr ve mukayyed olmağla vech-i meşrû'h 'amel olunmak fermânım olunmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâleyhsin zaman-ı sair iktirâ'n-ı mülûkhanemde cenâb-ı râb olan re'âyâları vesâ'ir bir kerede bu makûle zulm ve te'addîleri vukû'atine kat'an rizâ'-yı daveraneme olmadıği ma'lûmun oldukda fimâbâd mugâyir emr ve rizâ' bu makûle vâki olan râ'i ve mezâlimin men' ü def'ine ihtimâm ve dikkat ve hilâfına vaz' u hareket ve kanâ'ati tecvîzden olmağla gâyete mûcanebet eylemek bâbında.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-329)

Rodosçuk kâdîsına hüküm ki;

İstanbul'a vâki müteveffâ İbrahim Paşa-yı âtik câmi'-i şerîfi vâkfının bâ-berât-ı kâim-makâmı mütevellîsi olan Mehmed zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb vâkf-ı merkûm mülhakatından Rodosçuk kazâsında Şair mescidi vâkfının muzafatından câmi'-i vâkfının cemm' eylediği vâkıf akçeleri âherin alakası yoğiken Rodosçuk sâkinlerinden Seyid Abdullah nâm kimesne bin iki yüz senesinde mal-ı vâkıfdan hilâf-ı şer'îve bi-gayr-i hak ferâğ ile bertakrîb otuz altı gurusunu ahz ü kabz baliğ idüb mezkûrun hilâf-ı şer'î ve bi- gayr-i hak ahz eylediği otuz altı gurusu bil'nevâle tarafından Hüseyin nâm kimesne tahlîs eylediğın vermeğın muhâlefet vakf-ı şerîfe gadr-ı külli sevdasında olduğın bildirub zâbiti mâ'rifetiyle şer'le görölüb mezkûr Seyid Abdullah hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak eylediği otuz altı gurusu mal vakfı tamamen tarafından vekîl merkûme alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek içün yazılmıştır.

Fî Evâil S sene [1]205

"iş bu emr-i âli lede'l-vusûl mersûm li'ecl'il tedâfû taleb olduğundan bir dürlü olunub mukaddemâ âsitâne-yi âliyyeye azîmet etmişdir deyu cevâb verdiğini tatbîk Selânik kâdîsının varîd olan i'lâmının ve mütesellimin bir kıt'a arzının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 11 sene [1]205"

(H-330)

Selânik kâdîsına ve mütesellimine hüküm ki;

Alasonya sâkinlerinden Hasan Ağa zâde Mehmed Emin nâm kimesne gelub bu fi'l-asıl Alasonya mütemekkinlerinden olub hâlâ Selânik'de mutavattın sarraf tâ'ifesinden Bennak nâm Yahudi zimmetinde bin yüz doksan altı senesinden berü hınta behâ'sında bâ temessük yirmi üç bin gurus alacak hakkı olub vermekde te'allul ve avk ve te'hîr ile bey' ve gadr sevdasında olduğun bildirub mübâşir mâ'rifetiyle şer'-i görölüb alıverilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemek kâim-makâm-ı âlimakâm kethüdası çuhâ-dârlarından Hüseyin çuhâ-dâr zîde kadruhû mübâşeretiyle mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

“ derkenârı mûcibince emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı C sene [1]204”

(H-331)

Eyâlet-i Bosna'da vâki mevlânâ Travnik kâdîsına hüküm ki;

Travnik kazâsı sükkânından Hüseyin nâm kimesne gelub tîmâr mülhakatından Travnik kazâsı toprağında arâzi tasarruf idenlerden bunun ammesi Osman Sipahi dimekle ma'rûf kimesne fevt oldukda oğlu ve kızı ve bâbaları öbür kız karındaşları vesâ'ir bununla yine kazâ-yı mezbûrede sâkin zevcesi Rafîne nâm hâtûn gayri mukaddem tapu ile verilmesi fermân olunanlardan kimesnesi olmayub tasarrufunda olan ma 'lûm'ul hudûd yerleri kânûn üzere tapuya müstehak ve ol yerler üzere müteveffâ-yı mezbûrun ve kimesne ve esliha ve terbiyesiyle olmuş mülk-imalda işcarı olub ve ol işcar bununla zevcesi mezbûreye irsen lede'l intikâl görölüb ve su'ûbet olduğundan bahs olunan hakk-ı tapu alanların olmağla örf-ü Müslümanların takrîr eyledikleri resm tapu ile ol hissesi sâhib-i arzdan olub zabt ve zirâat etmek murâd eylediğin mezbûre ra'iyye cümlesinden aldım deyu hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve gadr sevdasında olduğunu bildirub mezbûrenin hilâf-ı kânûn ol vecihle zâhir olan müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-332) (bu hüküm geçersizdir)

Amasya kâdîsına hüküm ki;

Es-seyid Hafız Abdulrahim nâm kimesnenin rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği ‘arz-ı hâlî mefhûmunda Amasya’da vâki Gazi mûrise vâkfından senevî üç mer-habt ile mu'idlik cihetine kendü ile bâbası Hafız Ahmed bin Ali ile mutasarrıflar iken bâbası mezkûr Hafız Ahmed fevt oldukda cihet mezkûrun nısfı kendüye---bâbında kazâ-yı mezbûr kâdîsından i'lâm mutâlebe eylediğin vermeyub der-i âlîyyeme geldiğinden âhere tevcîh olunub gadr olmağla cihet-i mezkûrenin nısfı bâbası ve andan ref'atdan kendüye ibkâ' ve tevcîh olmak bâbında diğer ‘arz-ı hâl ve istid'â ve inâyet ve salifü'z-zikr mu'idlik cihetine bundan akdem mutasarrıf olan kabz ile zâlif cihet-i mezbûreyi Hafız Ahmed bin Ali'ye tasarruf etmişiken merkûm Hafız Ahmed nısfını kendüye ve nasb olmağla oğlu Es-Seyid Abdullah cemâ'atinetevcîh ve berât etdirilub merkûm Es-seyid Abdullahın cemâ'tinin i'lâm olunmak âşinası mezkûr Hafız Ahmed fevt oldukda biri hali kalmağla mahlûlundan hissesi bin iki yüz beş senesi muharreminin on altıncı gün tarihinde Amasya kâdîsı Hasan zîde fazlihunun arzıyla salifü'z-zikr Hasan zîde ilmühûya tevcîh ve kuds-i humâyûnum verildiği der kenar olunmağla bu suretde merkûm Seyid Abdülcemin hizmetde olarak cihet-i mezkûrenin nısfı bâbası --- sudûrunda mukaddem kazâ-yı mezbûr kâdîsının arzıyla tevcîh olunmuş olmağla mahallinde meclis-i şer' de kazâ-yı mezbûrun hüsn ve ihzâr ve bi- gayr-i hak (silik) kimesneler vakf-ı mezbûrun mütevellî vesâir el-yevm tevcîh olunan kimesne---olduğun halde merkûm Seyid Hafız Abdülcemin müteveffânın oğlu olub ---ahâlisi muvacehesinde.

(H-333)

Livadya kâdîsına hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed zîde fezâilehû rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub kazâ-yı mezbûra tâbi ---manastırın râhiblerinden Papa Nekforos vesâ'ir râhibleri meclis-i şer'e varub civarlarında kâin ---çiftliği re'âyâlarından ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler Koca vesâ'ir da'vârlarını zabt etmeyub şâki bahanesiyle gönderub bunlar mutasarrıf oldukları bağ ve bağçeleri arasına salıverub külli ve ziyan ve gadr-ı külli zulm-i sarîh etmeleriyle mesfûrların vâki olan zarar ve takaddesleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîf südunu bi'l-iltimâsarz ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnum kal'ami muzafası minal oldukda bunların civarlarında kâin ---nâm çiftliğin re'âyâlarından ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler inhâ

olunduğu üzere vesâ'ir da'vârları zabt etmeyub şakî bahanesiyle gönderub bunların mutasarrıf oldukları bağ ve bağçeleri arasına salıverilub zarar ve ziyan eyledikleri vâki ise bu makûle bağ ve bağçe vesâ'ir mahsûlât arasında davar kendü rizâ'-yı humâyûnum olmamağla hak ba'de'l zarar ve ziyan etdirilmemek üzere mâ'rifet-i şer'le hükm olunmak için mahallinde şer'lehavâle ile emr-i şerîf i'tâ'sı iktizâ eylediği tahrîr olmağla vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak.

Fî Evâil-i S sene [1]205

“mu'ahharan dahi husûsun istimâ'sıyla emr yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-334)

Boğaz muhâfızı vezîre ve Gelibolu kazâsı nâ'ibine zikr-i âti zimmîlerin bulundukları kazânın kâdîsına hüküm ki ;

Abdülhamid zîde kadrih rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği 'arz-ı hâlinde mûmâ-ileyh hassa silahşörlerinden Şeyhsuar zâde mîr Seyyid Derviş Mehmed zîde mecdühûnun Medîne-i Gelibolu'ya vâki mutasarrıf olduğu ---dimekle ma'rûf çiftliğin nazırı olub sene-i mezbûrede çiftlik-i mezbûr derûnunda çoban olan İstivardil nâm zimmî kendü halinde olmayub Gelibolu kazâsı civarında vâki---nâm karye sükkânından Hoca oğlu nâm kimesne ile yek-dil veyek-cihet olarak çiftlik-i mezbûrun derûnuna duhul ve nazır-ı merkûmun bin iki yüz guruş nukûd ve bin guruşlukdan mütecaviz emvâl ve eşyâ'sını gasb iden mesfûr İstanbul zimmîye mu'ayyen --kefil olan kazâ-yı mezbûr civarında vâki vaz' karyesinde mütemekkin Acı Bilegiriya ve Boğasır Kosri ve Çeşte oğlu Yanni nâm zimmîlerin hanelerinde iktizâ idüb bu vecihle gadr-ı külli zulm-i sarîh eylediklerine inhâ ve sen ki muhâfız-ı muşârûn-ileyhsin mâ'rifetinle mesfûrlar bulundukları mahalde ahz ü kabz eyledikleri eşyâ' ve nukûd 'aliyyü'l hâl zahîre ihrac ba'de'l şevk tamamen tahsîl ve kendüye alıverilub bi- vech-i şer'îte'allul ve muhâlefet etdirilmeyub ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ etmeğin senki muhâfız-ı muşârûn-ileyhsin mesfûrlar bulundukları mahalde ahz eyledikleri eşyâ'sıyla 'aliyyü'l hâl mal zahîre ihrac ve lede' l şevk alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-335)

Kordos kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden El-hâc Halil nâm kimesne gelub bu kazâ-yı mezbûre toprağında tasarruf etdiği bir bâb dükkânı yine kazâ-yı mezbûre sükkânından El-hâc İsmail nâm kimesneye bin iki yüz senesinde üç yüz kırk guruş fûruht olan meblağ-ı mezkûru almadan merkûm Hacı İsmail fevt olub terekesini ahz iden oğulları kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden Said ve Mustafa nâm kimesnelerden taleb olmak murâd eylediğın hilâf-ı şer'îşerîfe edâda te'allul ve muhâlefete ve ibtâl-i hak ve gadr-ı külli sevdasında oldukları bildirub şer'le görölüb alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-336)

Tekfur Dağı kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Tekfur Dağı kazâsı mütemekkinlerinden Nazır oğlu Akob nâm zimmî gelub buna kazâ-yı mezbûrda Murâd oğlu Seyid Salih Efendi dimekle ma'rûf kimesneden bin iki yüz senesinde istikrâz eylediği yüz elli guruş mukâbelesinde kazâ-yı mezbûr toprağında vâki altmış dönüm ma 'lûm'ul hudûd arâzisini hibe ve idüb meblağ-ı merkûmu mezkûru edâ ve tarlasını alıb zabt etmek istedikde mezkûr tama' husûsa nâşî vermekde muhâlefet eylediği ve bu bâbda da'vâsına muvâffık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğın bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görölüb meblağ-ı merkûmu edâ ve yerleri alıverilub zabt etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek içün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-337)

Yenişehir-i Fener kazâs ı muzafatından Gulus nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Bayezid ve Mustafa ve Hacı Ahmed ve Selim nâm kimesneler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunların mûrisleri nâhiye-i mezbûra tâbi --- nâm karye sükkânından Tütün oğlu Molla

Osman demekle ma'rûf kimesne mukaddemâ fevt oldukda veraseti bunlar ile nâhiye-i mezbûrede sâkin verese-i isâiresi ma 'lûm'ul-esâmî kimesnelere intikâl idüb lâkin bunların oldukda gadr-ı şer'-i olduğundan mezbûr bâ hüccet terekeye ahz ü kabz etmişleriken bir müddet da'vâ idemeyub o esnâ'da mûrisleri müteveffâ-yı mezbûra müntakil mezbûrun fuzûlî ahz ü kabz eyledikleri terekeden icâbında iden hisse-yi irsiyeleri talep eylediklerinden zaman-ı murûr eyledi da'vânız mesmû olmaz deyu vermeğin te'allül ve muhâlefet ve ibtâl-i hak ve gadr-ı külli sevdasında olduğunu bildirub şer'-i görölüb mûrisleri müteveffâ-yı mezbûreden müntakil mezkûrların fuzûlî ahz ü kabz eyledikleri salifü'z-zikr terekeden icâbında iden hisse-yi irsiyeleri tahsîl ve istirdâd ve icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylemek için mahallinde şer'le ru'yet olunmak.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-338)

Selânik mütesellimine ve Yenice-i Vardar kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra vâki ---nâm karye sâkinlerinden Ali nâm kimesne gelub bunun karındaşı İbrahim nâm kimesneden müntakil emlâk ve eşyâ'-yı ma'lûmesine âher alakası olmayub dahl olunmak icab etmez iken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne bin iki yüz senesinde fuzûlî ahz ve gadr eylediği ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub mahallinde şer'le görölüb alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-339)

Tırnova kâdîsına hüküm ki;

Hüseyin gelub Ayasofya-yı kebir câmi'-i şerîfi nezdinde merhûm ve mağfurûn Sultan Selim Han ve Sultan Murâd Han ve Sultan Mehmed Han tâbe serâhünün terbiye-yi latifeleri evkâfi mukâta'ası mülhakatından Tırnova kazâsında vâki Sekban Kara Ali mukâta'ası berât-ı şerîfimle 'uhdesinde olmağla mukâta'a-yı mezbûre karyelerinden tarafları kazâsına tâbi --- karyeleri topraklarında zirâat ve harâset idenlerin re'sleriyle hâsıl eyledikleri tarlaları kânûn üzere sekizde bir'öşr ile sâlâriyyelerin mukâta'a-yı mezbûre mutasarrıfları taleblerin mûcibleri talep ve olmak murâd eylediklerinde bizler sekizde bir 'öşr ile sâlâriyye vermez bir mikdâr

mukâta'a veririrz deyu hilâf-ı kânûn te'allul ve muhâlefet ve mukâta'a-yı mezbûr mahsûlundan kimesneye bâ'is oldukları bildirub karye-i mezbûre topraklarında zirâat ve harâset idenlerin zirâatleriyle hisse eyledikleri terekelerinden kânûn üzere sekizde bir 'öşr ile sâlâriyyelerin makûleleri merkûm---hali bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i M sene [1]205

(H-340)

Rodosçuk kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Tekfur Dağı kazâsı sâkinlerinden Fatma nâm hâtûn gelub bunun Tekfur Dağında sâkin iken bundan akdem fevt olan Hacı nâm kimesnenin verâseti bununla bâ hüccet-i şer 'iyye vasîyesi olduğu Salih oğlu Musa nâm sagîrlere intikâl müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl iki yüz yetmiş iki iki buçukguruşunu yine Tekfur Dağında sâkin Kara İmam Mehmed Efendi dimekle ma'rûf kimesne bin iki yüz senesinde olunan ba'de'l şevk mukâbelesinde kazâ-yı mezbûrede vâki ma 'lûm'ul hudûd bir bâb mülk-imenzilini istiklâl tarafıyla buna bey' ve teslim eyledikten sonra meblağ mal benim mezbûru merkûm ---deyu terekesinde âhz olduğu halde bin iki yüz dört senesinde merkûm Mehmed Efendi dahi fevt olmağla menzil-i mezbûru ma'rîfet-i şer'-i ve bizde olan fetvâ-yı şerîfe mûcibince fûrûht ve emvâl benim mezbûr istif olundukdan sonra ziyâdesi derûnlarında kısmet olunmak murâd eyledikde yine Tekfur Dağında sâkin müteveffâ-yı mezbûrun beynlerinde ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler razı olmayub menzil- i mezbûr ba'de'l fûrûhta hâsıl olan --- idhal iderüz deyu hilâf-ı şer'îve mugâyir müteveffâ-yı münîf müdâhale ve sagîr-i mezbûre gadr sevdasında olmalarıyla ve bu bâbda da'vâsına muvaffık şeyhu'l-islâmdan yedine fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub ber mûcib fetvâ-yı şerîfe mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hak olunmak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden ber mûcib fetvâ-yı şerîfe mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-341)

Manastır kâdîsına ve Rumili kâim-makâmı zîde mecdühûya hüküm ki;

Manastır sâkinlerinden İbrahim nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb bunun kimesneye deyn ve kefâleti olmayub ve üzerine şer’an bir nesne sâbit olmuş değil iken Manastır kazâsı sâkinelerinden Ali hâlike kızı dimekle ‘arîfe Hadiçe nâm hâtûn kendü halinde olmayub bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer ‘î şerîf bi gayr-i hakhavâlisine tâbi ehl-i örf tâ’ifesi iştirâken bunun üç yüz gurusunu ahz ve ziyâde gadr sevdasında eyledikde ve bu bâbda da’vâsına muvâfık şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin şer’le görölüb alıverilub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyldiği için mahallinde şer’le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-342)

Hanya kâdîsına hüküm ki;

Hanya sâkinlerinden Birinci oğlu Mehmed dimekle ma’rûf kimesne gelub bunun kimesneye deyn ve kefâleti yoğiken yine Hanya kazâsı sâkinlerinden Hafız İbrahim dimekle ‘arîf kimesne zuhûr ve senin zimmetinde emtia ve eşyâ’ olan ma ‘lûm’ul mikdâr alacağım var idi deyu vech-i şer ‘î üzere olunan imdibi- vech-i şer ‘îta’addî eylemek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek ve taraf-ı şer’-iden dahi i’lâm-ı şer’îverilmek bi-mûcib mezbûrun bu vechile olan te’addîsi men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemek mahallinde şer’le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-343)

Edirne Bostancıbaşıasına ve Şehir Köy kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Bandırma sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelub bunun karındaşı Hüseyin Beşe dimekle ma’rûf kimesne bin iki yüz dört senesinde sefer-i humâyûnuma âzimet ve ba’de ‘avdet idüb esnâ’-yı tarîkde Şehir Köy kazâsına tâbi –karyesiyle ---karyesi beynlerinde kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden beş nefer ma ‘lûm’ul-esâmî re’âyâ tâ’ifesi ve bir nefer sekban eşkıyâsı – merkûmenin karındaşı mezbûru ahz ve hilâf-ı şer ‘î şerîf bi gayr-i hak katl ve Edrinede mevcûd ve---yüz on aded altununu ahz ve gadr eylediklerin inhâ ve sen ki Bostancıbaşı-yı

mûmâ-ileyhsin mâ'rifetinle mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â eylediği ecilden sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'le kılmak için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-344)

Çorlu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Çorlu kazâsında vâki- --karyesinde kâin Şeyh Sinan zâviyesinin berât-ı şerîfim Seyid Paşa vâkfının mütevellisi olan sûlehadan Şeyh Abdülhalim ve Şeyh Mehmed Efendi gelub zâviye-i mezbûrenin vâkif karyelerinde kazâ-yı mezbûra tâbi ---nâm karye toprağında bazı yerler bunların zamanında üç sene âli ---mukaddemâ ve bazı kimesneler dahi tabir olub üç senede ber zimmet-i mîrî ve mektûb(?) gelmeyub ve bazı kimesneler dahi zamanında fevt olub oğlu ve kızı olmayub tasarruflarında olan yerleri rîca yerleriyle tatbîk olundukda tasarrufları resm tapu ile eylemek fuzûlî tasarruf eyleyub ve bazı kimesneler karyenin ta'addî olduğuna bunların topraklarında vekîllerin ittikâ' olmayan yerler olub ve bazı kimesneler dahi karyeleri toprağında olan yerleri bunların ve toprağında vekîlleri nefis yoğiken birbirlerine ferâğ etmeleriyle bunlar dahi kânûn üzere resm tapu ile talep eyledikleri mezbûrların yerleri zirâat ve çayırıları tasarruf idüb sende 'öşr ve resm ve sâhib-i arza 'öşr ve resm olmak tasarrufunda olan tapu hıfz olub ol yerler benim olmuş oldu deyu nizâ eylediğin bildirun men' ü def' olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği istid'â ve o makûle hilâf-ı kânûn resm tapusuz hıfz olunan yerlerden ricâ ve ücret sâhib-i arza bâhâ 'öşr ve resm olmağla resmi tapu almak hükm-i humâyûn vârid zimmetlerine merâ ve erbâb-ı tîmâra gadr olmağla asl fuzûlî zabr olunan bedel ve icâreler ve yerler ve çayırılar olanların sâhib-i arza gerek asl ve gerek 'öşr ve resm alınmağla tapu senet olmayub evvel yerler rıza yerleri hilâf-ı kânûn fuzûlî tasarruf eylediğinin olduğuna mer'â-yı hûmâyûnum mustehakk tapu olan yerleri çayırıları tasarruflarının gerek resm-i tapu ile verilmek fermân olmağla vâki değil ise sâhib-i arza tîmâr olub- diğerine resm tapu ile fermânım oldukları bazı Müslümanlardan eyledikleri resm-i keyfiyet olmayub talep olur ise zirâat üzere 'öşr ve resm-i tapu senet olub ol yerler benim deyu nizâ iderlerse sâhib-i arza hükm üzere sen ki --- ve sen ki--- sınuru dâhilinde sâhib-i arza ittikâ' yoğiken yerleri dahi resm tapu ile ücret-i keyfiyet(?) ahz ve kabul idüb iltizâm üzere zirâat 'öşr ve resm benim deyu nizâ' iderler ise sâhib-i arza resm tapu ile sâhib-i arzın karyesi toprağında yedlerinde ma'rûz zikr çayırıları dâhilinde dahi sâhib-i arza edâ olurlar ise tekâlif-i

resm-i tapuyu alub yerleri ve icrâ-yı temessüğü sâhib-i arza edâ ve fermân olmağla ol bâbda beyân olunan kânûn üzere 'amel üzere emr-i şerîf yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

“Seyid Mehmed ve Abdullah ve Murad ve Hadice inhâsıyla mübâşeretiyle emr yazılmıştır. Fî Evâhir-i Zâ sene [1]205

(H-345)

Gelibolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Serhâzin-i enderûnî Hassa nezâretinde evkâfdan Gelibolu'da vâki vezîr-i a'zam Şeyh Paşa evkâfı karyelerinde Gelibolu kazâsına vâki İsmail nâm karye ahâlilerinin iktizâ iden tekâlif ve umûr sâ'irelerini nezâret kaleminde murâbahacı tâ'ifelerinden karye-i mezbûre sâkinlerinden(üzeri çizili) dört bin yüz gurus râci senet ahâli olanlardan dört yüz elli gurus Ali oğlu dimekle meşhûr kimesneden dört bin beş yüz gurus râci senevî onda birinden kendüye dört yüz elli gurus Çelebi Efendi dimekl 'arîf kimesneye üç bin râci senevî üzere onda birinde üç yüz gurus ve Ali dimekle ma'rûf kimesneye üçyüz yirmi gurus ve râci senevî üzere onda birinde alınmış iki gurus cem'an ona iki bin üçyüz yirmi gurus re'âyâyâ fevt-i merkûmun oğulları olub mezbûreninde murâbaha nâmıyla beher sene bin iki yüz altmış iki gurus taraf-ı vakfdan mal-ı (bulanık) murâbaha beher sene mütevellî vakt olanlar re'âyâ-yı merkûmdan bin iki yüz altmış iki gurus tahsîl olanlarına edâ eylediğinden sonra merkûmlar dahi meblağ-ı merkûm defaten talebi ahzühabs teklîfi vesâ'ir bahane ile ta'addî ve emvâl-i fukarâ' diğer günden perişanlarına bâ'is olmalarıyla emr-i şerîf hüccet—olan ol mikdâr akçeyi karındaşları yedine almalarına edâ etdirmeyub ---oldukda murâbaha defaât taleb ve ahz ü habs ve teklîfi ile te'addî olunmaları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bundan akdem ihtimâm rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda şurûtu su'âl olundukda re'âyâ-yı mezbûr zimmetlerinde tasarruf eylediği akçe üzerlerinde devr şer'-i ve iltizâm râci olmuş değil ise mezbûr murâbah taleb olunmağla ve zikr devr-i şer'i iltizâm râci olunmuş ise kimesne dahi senede onda birinde ziyâde murâbahaya husûs vermeyub devr şer'-i iltizâm murâbaha olunan senelerde üzere onda birinden ziyâde devr şer'-i iltizâma râci olunan senelerde dahi bilâ devr şer'-i murâbaha nâmıyla alınan akçe lede'l asl mala tama' olundukda bâki kalan -- defaâten olarak karındaşları olmadığı ve anları muvâcehesi bâbında olur ise bu makûle def'ne icrâ-yı 'adem-i kûdreti bâis olan tâksit-i şer' edâ-yı deyn eylemesiçün mukaddem âli sudûrunu divân-ı

humâyûnumda (üzeri çizili) geldiği muharrer olmağla arz ve şüruyu mûcibince ‘amel olunmak bânında bin iki yüz dört senesi Evâsıt-ı saferinde emr-i şerîfîm sâdır olmuşidi ---sen ki Gelibolu kazâsı nâ’ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh şerîf İbrahim zîde ilmühûsun takdîm olunan i’lâmda ber vech-i muharrer sâdır olan emr-i şerîf Gelibolu mahallesine lede’l-vusûl emr-i âli ba’de’l şevk karye-i mezbûre re’âyâsı iki yüz dört senesine mahsûben iltizâm râci ol mikdâr meblağ-ı deynleri mezbûredan zimmetlerinde deynleri olduğu Gelibolu kazâsına vâki dâi Mehmed Efendi mukataası olan Bergos karyesi ahâlîsinin dahi kezalik mezbûrenin ve gayr--- olan on iki bin üç yüz ell guruş iki buçuk guruş ve mûmâ-ileyhin olan bin dörtyüz doksan beş guruş olunur Kadirzâde Mehmed beşyüz on bir buçuk guruş zimmetlerinde tamamen on dört bin üç yüz altmış iki buçuk guruş zimmetleri olup ----olmadığını kendüleri meclis-i şeriye ihzâr etmeleriyle ma’rûzzikr karye-i mezbûre ahâlîlerinin cem’an---olan zimmetlerini --şer’-i ile icrâ-yı---eylediği defaâten talebi ve ahz teklîfi ile mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfîm müdâhale ve ta’addî etdirilmek bâbında hassa hükm-i humâyûnum verilmek ricâsına bi’l iltimâs serhâazi müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahsûben kuyûd-u ahkâma mürâca’at olundukda vech-i meşrû’h üzere merkûmun emr-i şerîf verildiği mestûr ve te’addî olmağla vech-i meşrû’h üzere sâdır olan emr-i şerîfîm mûcibince ‘amel olunmak bâbında **Fî Evâsıt-ı S sene [1]205**

“iş bu emr-i âli lede’l-vusûl ber-mantûk emr-i âli re’aya-yı mezbûrenin derûnlarına kabul-u şer’iden tenbîh ve ol vecihle leffen emr-i âli aldığını tatbîk Siroz nâ’ibinin vârid olan i’lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh yazılmıştır. Fî 23 [1]205”

(H-346)

Selânik kâdîsına ve Dergâh-ı mu’allâKapucu başlarından Selânik mütesellimi dâme mecdühûya hüküm ki;

Nezâret-i şeyhu’l-islâmiye esved evkâfdan merhûm ve mağfurün Sultan Bayezid tâbe serâhûnun âsîtâne-i âlîyyemde kâin câmi’-i şerîfî vâkfî karyelerinden Medîne-i Sirozda mûzaf Ahyolu nâhiyesine tâbi ---nâm karyenin re’âyâları tekâlifleri maslahatları Arnavud tâ’ifesi vesâ’ir murâbahâcî zümresinden ma ‘lûm’ul-esâmî kimesneler ile bundan akdem istikrâr eyledikleri ma’lûm ol mikdâr meblağı defaâten edâ kudretleri olmayub kudretleri mertebe taksit-i şer’île vermeğe razılar iken mezbûrlar taksiten ahz ü kâbza kanâ’at etmeyub ihkâka muzâf murâbaha ve ahz u habs teklîfiyle cebren tahsîl-i dâ’iyyesiyle teklîf ve rencideden hali olmamalarıyla emsâline verilen emr-i âli kaydı ba’de’l ihrac mukaddem zarurlarından emr-i

şerîf ve taksit şurûtu mûcibince 'amel olunmak için sâdır olan emr-i şerîfi imtisâlen meblağ-ı mezbûru kudretleri mertebe taksiten edâya mâ'rifet-i şer'le nizâm verilmişiken dânları 'adem-i kanâ'at ve te'addîye cesâret eyledikleri tekrar inhâ ve istid'â olundukda bâlâsı hatt-ı humâyûnum ile makûle amm hûdâvendgâr sâbika zamanında sudur iden emr-i âli mûcibince tahrîren Siroz nâ'ibine hitâben sudur iden emr-i şerîf mugâyir bilâ devr şer'-i murâbaha cem' iki yüz kırk iki bin gurus fukarâ' duyûna der-bar mahsûlatından cebren ahz birle üzerlerine edâsı lâzım gelen teklifleri edâya 'adem -i iktidâr medîne-i merkûmede ittikâden emr-i âli mümkün olmadığı ve zikr olunan ---karyesinin ancak umûr-u şer'-iyyesi Selânik kazâsında ru'yet olunmak üzere bâ fermân-ı âli nefis olunduğu inhâ ve mübâşir mâ'rifetiyle asliyelerini murabahahecı tâ'ifesinde edâya 'adem-i kudretleri da'îleri muvâcehelerinde ba'de'l tahkîk on beş seneye dakik beher sene tahmîllerine göre edâsı husûs-u taksit rabt olunmak için emr-i âli sudûru mukaddemâ istid'â oldukda ber vech-i muharrer Siroz nâ'ibine hitâben divân-ı humâyûnumdan bir kıt'a ve Paşa sancağında Siroz kazâsına tâbi ---karyesinin ber mûcib-i tahrîr elli dört nefer ve---re'âyâsı üzerlerine eylediği aded-i avâriz ve bedel-i tezvîl(?) muhâsebesi olmağla üzerlerinde mukayyed hane-yi avâriz vesâ'ir evâmîr-i âliyyemde var ise olan tekâlifinde emr ve dikkate gelmek üzere emlâk ve arâzi ve mal ve tahmîllerine göre mahallinde cümle muvâcehesinde mâ'rifet-i şer'le te'addî ve rencîde üzere tanzîm olunub tevzî defteri mûcibince hisselerine isâbet ideni -kazâsı ahâlileri ile ma'a edâ etmeleri şartıyla ancak emr-i şer'-iyyesi kazâ-yı mezbûrede ifraz ve Selânik kazâsında ru'yet olunmak üzere karye-i mezbûre re'âyâları istid'âları ile bin yüz doksan altı tarihinde maliye tarafından emr-i âli sâdır olunduğu mevkûfâtıdan lede'l ihrac karye-i mezbûre ahâlilerinin üzerlerine mukayyed hane-i avâriz vesâ'ir evâmîr-i âliyyemde vârid olan tekâlifi kâdimi kazâsı olan Siroz kazâsına iktizâ eylediği tahrîr olmağla vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak için bâ tahsîs sudûrlarından emr-i şerîf mûcibince sene-i Evâsıt-ı rebî'ülahirinde Selânik kâdîsına hitâben mübâşir mâ'rifetiyle görülmek için sâdır olan emr-i şerîf --baş İbrahim zîde kadruhû mübâşeretiyle lede'l-vusûl re'âyâ-yı merkûmun umûrunu ru'yet için mübâşir-i mûmâ-ileyh Medîne-imerkûme ve Siroz sâkinlerinden İsmail 'in tarafından yüz nefer-i sekban ile bir büyük baş götürüb mübâşir-i mûmâ-ileyh ihrac etdirildiği beyânıyla ---mîr-i mûmâ-ileyhin ber- minvâl-i muharrer vâki olan te'addîsi men' ü def'içün emr-i sâdır Selânik mutasarrıfı sâbık tarafından der sa'âdetime vârid olan tahrîrâtı ve ahâlinin 'arz-ı hâlinde tekrar istid'â ve istirhâm olduğuna binâ'en mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince emr-i âli sudûrunu hâlâ rikâb-ı humâyûnumda baş defterdarım olan Osman dâme ikbâlihû bundan akdem i'lâm etmekde i'lâmı mûcibince 'amel ve hareket olunmak için Selânik kâdîsına hitâben sene-i mezbûre Evâhir-i Ramazan'ında dahi bir kıt'a evâmîr-i şerîfe sâdır olunmuşidi -

---karyesi ahâlisi ve re'âyâsının rikâb-ı humâyûnuma takdîm eyledikleri 'arz-ı hâlinde mukaddemâ taksiyi hâvi sâdır olan emr-i âli mûcibince zimmetlerini daileri edâya verildikleri iken mugâyir emr-i âli defaâte talebi ahz ve habs teklifi ile te'addî ve rencideden hali olmadıkları inhâ ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince mübâşir mâ'rifetiyle taksit ile edâ olunmak bâbında müceddeden emr-i şerîf sudûrunu istid'â divân-ı humâyûnumda mahfûzkuyûd-u ahkâma mürâca'at olundkda vech-i meşrû'h üzere tarih-i merkûmede emr-i şerîf verildiği mestûr ve mukayyed olunmağla sen ki mevlânâ ve mütesellim mûmâ-ileyhsiz size hitâben tanzîmiçün müceddeden emr-i şerîf sudûrunu mevlânâ Mehmed zâde Mustafa idâme olduğu fazlihu işâret etmeleri mübâşir mâ'rifetiyle işâretleri ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince husûs-u mezbûru mübâşir mûmâ-ileyh mâ'rifetiyle tanzîmeihtimâm ve dikkate ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mugâyir hareket ve mubâderet eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-347)

Edirne Mollasına hüküm ki;

Edirne sâkinelerinden Emine nâm hâtûn 'arz-ı hâl idüb bunun mûrislerinden müntakil Çirmen kazâsına tâbi Güzelce kazâsı re'âyâlarından Kor oğlu ve Kuman oğlu Yanni oğlu Mihail oğlu Dimo ve Estoban oğlu Davut oğlu Yanni oğlu Nikola ve Todori ve Dimitri nâm zimmîler zimmetlerinde yüz doksan dokuz senesinden berü bâ hüccet-i şer 'iyye bin yüz kırk dokuz gurus alacağı olmağla bundan akdem defâatle taleb olmak istediğin her birileri müte'ahhid olmuşlar iken ibtâl hak gadr sevdasında olduğunu bildirub sen ki mevlânâ ve bostancıbaşı mûmâ-ileyhsiz mezkûrlarıyla re'âyâ-yı mesfûrlar Edirne'ye ihzâr ve terâfu ' şer'le ve ber mûcib hüccet-i şer 'iyye zimmetinde olan ol mikdâr gurus hak-ı irsiyesi tamamen tahsîl ve kendüye alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mesfûrlar Edrine'ye ihzâr ve şer'le görölüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fi Evâhir S sene [1]205

(H-348)

Dergâh-ı mu'allâkapucubaşlarından olub hâlâ Edirne kapucubaşlarından olan dâme mecdühûya ve Çirmen ve Uzunca Abad-ı Hasköy kazâları nâ'ibleri zîde ilmühûya;

Âsîtâne-i âliyyem sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb mahrûse-i Edrinede sâkin iken düyûn-u terekesinden azl olduğu halde bundan akdemce fevt olan bunun dayısı Çirmen sancağı mütesellimi sâbık Kürd El-hâc Mustafa dimekle ma'rûf kimesnenin verâseti bunun lede'l ihzâr âhere olan düyûn ve kesiresinde eşkiyâsına dahi bununla sarraf tâ'ifesinden Bikola ve Nikola nâm zimmîler kefil olub Edirne'de bâ defter-i kassam makbûzları olan terekesini düyûn-u müteallikesine --etmeyub ve anları bunları nefis yerlerinde mevcûd defter-i kassam ve temessûkan ve cemm şer 'iyye mûciblerince Çirmen ve Uzunca Abad-ı Hasköy kazâlarında sâkin ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler zimmetlerinde bin iki yüz senesinden berü on altı bin beş yüz gurus mütecâviz olacağı olmağla taleb ve hak murâd eyledikde hilâf-ı şer 'î şerîf edâda te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukları ve tarafından [] nâm kimesneyi vekîl eylediğin bildirub sen ki Edirne Bostancı başısı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetin ve mübâşir mâ'rifetiyle görölüb meblağ-ı mezbûr tahsîl ve vekîl-i mezbûre aliverilub nefisinden tahlis ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği ecilden sen ki Edirne bostancıbaşısı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetin ve mübâşir mâ'rifetiye mahallinde şer'le görölüb ba'de'l şevk ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205**(H-349)**

Tekfur dağı kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

İslambol sâkinlerinden Hasla nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Tekfur Dağı kazâsına tâbi Binâdersi nâm karye mütemekkinlerinden Şaneci Dimitri nâm zimmî ile yüz doksan bir senesinden berü tüccarında müşterek olub ve bundan akdem hesablarıda ru'yet ve sem' şirket iden mesfûrların zimmetinde iki bin beş yüz gurus alacağı olunmağla mesfûr meblağ-ı merkûmun edâsına taahhüd ve karye-i mezbûrdan Todori ve Rusi ve Kostî ve Karman nâm zimmîler dahi meblağ-ı mezkûrun veresesî kefil bâ-mahal meblağ-ı merkûm mesfûrdan vekîlleri mesfûrlar der sa'âdetimde taleb eyledikde her ne ise mütegalibeye --- vermekde muhâlefet ve mağdurlar ile--muâ'rıza iktirâ olub mağdur ---çavuş mübâşeretiyle

mesfûr der âliyeme ihzâr olunması bâbında emr-i şerîfimricâ eylediği ecilden çavuş mübaşretiyle li'ecli'l tedâfû der-i âliyyeme ihzârlarıçün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-350)

Alasonya kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Topal Ahmet dimekle ma'rûf kimesne gelub bunun kimesneye deyn ve kefâleti olmayub ta'addî olunmak icâb etmez iken kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Göçek Osman nâm kimesne zuhûr ve benim senin zimmetinde dört bin gurus alacağım vardır deyu iddi'â ve bundan akdem Alasonya kâdîsı huzûrunda murâfa'a-yı şer 'îşerîf olundukda mukaddemâ meblağ-ı mezkûr ---olub ancak tamamen kendüye teslîm ile tahsîl deyn eylediği meşhud udûl ile şer'an bâis ve kat'i nîzâ ve nıfs-ı hususa --birle cânib-i şer'denbunun yedine hüccet-i şer 'iyye verilub ve bu makûle murâfa'a-yı şer 'îgörülüb kabul olunub kat'i nîzâ ve nasb-ı husûsa ----birle cânib-i şer'denhüccet-i şer 'iyye verilen hukûk da'vâsının istimâ-yı memnû iken mezkûr ---olmayub hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir hüccet-i şer 'iyyeye ol vechile fuzûlî müdâhale ve ahkâm-ı müracaata iştirâk ve hali olmadığın bildirub hüccet-i şer 'iyyesi mûcibince 'amel olunmak mezbûrun hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir hüccet ol vechile vâki olan ta'addîsî men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek içün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-351)

Kıbrıs (?) adası nâ'ibine hüküm ki;

Ada-yı mezbûr sâkinlerinden Mehmed Efendi dimekle meşhûr kimesne gelub bunun kimesneye deyn ve kefâleti yoğiken yine ada-yı mezbûr sâkinlerinden Ömer sipahi dimekle 'arîf kimesne sana tasarrufu olan olan tarlamı fûrûht iderim deyu bilâ ferağ nâmıyla bin iki yüz senesinden berü mütevellîsiyle ma 'lûm'ul mikdâr eşyâ'sını ahz idüb lâkin tarlasını ferağ etmeyub ve bedel-i merkûmu almak murâd eyledikde bi vech-i şer'îvermeğe te'allul eylemek

ve ol bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub şer'le görölüb aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında ricâ eylemek mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-352)

Mora vâlisine ve Tripoliçe kâdîsına hüküm ki;

İnebolu zâbiti sâbık Ömer zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin Mora ceziresine vâki Tripoliçe kazâsı sâkinlerinden Odabaşı oğlu İsmail Paşa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin iki yüz senesinden berü bâ temessük yalnız bin guruş alacak hakkı olub meblağ-ı mezbûrdan beş yüz guruş bundan akdem edâ ve teslîm idüb bâki zimmetinde beş yüz guruş alacağı kalmağla bi'd defaât mutâlebe olmak murâd eyledikde hilâf-ı şer 'î şerîf edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduğu bildirub sen ki vezîr-i muşârün-ileyhsin mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb merkûmun zimmetinde gayr ez teslîm bâki kalan meblağ-ı mezbûr aliverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında sana hit'ben emr-i şerîfim ricâ etmeğin sen ki Mora vâlisi vezîr-i muşârün-ileyhsin mübâşir ta'yîn olunan zîde kadruhû mâ'rifetiyle mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-353)

Mesuri(?) nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Hoca Ömer nâm karye sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelub karye-i merkûme toprağında mutasarrıf olduğu ma 'lûm'ul hudûd yerlerini beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ idüb ve dahl îcab etmez iken yine karye-i merkûme sâkinlerinden Köylü Beşe dimekle ma'rûfa bin iki yüz senesinde hilâf-ı kânûn ve fuzûlî zabt eyledikten gayri bunu darf-ı şiddet ile darb ve katl kasıdla olmağla nâşi firar ve karye-i merkûmede vâki emlâkıyla dahi tagalluben ve zabt ve mezkûrun---abad---mezkûr ile mukâvemet ve ihkâk-ı hak mümkün olmadığı bildirub şer'le görölüb mezkûrun hilâf-ı şer'îve kânûn fuzûlî zabt eylediği emlâk ve arâzisi kendüye aliverilub ihkâk-ı hak olunmak

bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden hilâfına emr yoğise mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâil-i S sene [1]205

(H-354)

Sakız ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i sakız mütemekkinlerinden Kostantin nâm zimmî gelub bunun cezîre-i merkûmede mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan bâbası [] nâm zimmînin cezire-i mezbûre toprağında mülkiye üzere tasarrufunda olan ma 'lûm'ul hudûd arsası irsen bunun intikâl idüb dahl îcab etmez iken yine cezire-i mezbûrede mütemekkin maktûl Dimitri nâm zimmînin karındaşı Canni nâm zimmî bin iki yüz senesinde fuzûlî zab ve yine cezire- i merkûmede mütemekkin Kozili nâm zimmî zimmetinde dahi yine sene-i mezbûreden berü bâ temessük beş yüz doksan beş ve yine cezire-i mezbûrede mutavattın Kosta oğlu Yanni zimmî zimmetinde dahi yine sene-i mezbûreden berü bâ temessük yüz elli iki gurus alacak hakkını kabul olunaz bâbası mersûm red olub meblağ-ı mzbur ve arsa-yı merkûme bunun irsen lede'l intikâl mesfûr Kosta zimmetinden arsasını ve mesfûrlardan dahi meblağ-ı mezbûru taleb olmak murâd eyledikde hilâf-ı şer 'î şerîf edâda te'allul ve muhâlefet ve ibtâl hak ve gadr sevdasında olmadıklarını bildirub mahallinde şer'legörülüb arsa-yı mezbûre ile meblağ-ı mezbûr mesfûrlardan kendüye alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek bâbında

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-355)

Tekfur Dağı nâ'ibine hüküm ki;

Mehmed nâm kimesne gelub bu ücret ile hizmet ider makûleden olub kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Hacı Abdullah nâm kimesnenin talebiyle ücret-i kavlınsız bin iki yüz senesinde sekiz mah hizmet idüb hizmet eylediği eyyâmın ücretini taleb eylediğin bi-vech-i şer'îvermekde te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduğunu ve bu bâbda şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince mahallinde şer'le

görölüb hizmet eylediği eyyâmın ücretiyle aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-356)

Edirne mollasına ve Edirne Bostancıbaşısına hüküm ki;

Edirne sâkinlerinden Emine nâm hâtûn gelub bu sulbi oğlu Abdi nâm sagîrin bâ hüccet-i şer 'iyyesi vasîyesi olub sagîr-i mezbûru birine ve emvâl ve eşyâ'sını hıfz ve emvâlini ---ve istifâde üzere ru'yet idüb berü âherinde dahl olunmak îcab etmez iken Edirne sâkinlerinden icâbından harem kethûdası Mehmed dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve icâbında alakası yoğiken sagîr-i mezkûrun umûrunu ben ru'yet iderim deyu iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf sagîr-i mezbûr bâbasından müntakıl bin guruşlukdan mütecâviz emvâl ve eşyâ'sını ahz ve kendü ve umûruna sarf ile iştirâk ve gadr eyledikde ve tarafından Mehmed Efendi dimekle ma'rûf kimesneye vekîl eylediğin bildirub mahallinde şer'le görölüb sagîr-i mezbûr ile bâbasından müntakıl mezbûrun hilâf-ı şer 'î şerîf ahz eylediği ve kendü umûruna sarf ile ---eylediği ol mikdâr guruşlukdan mütecâviz emvâl ve eşyâ'sı tarafından vekîl-i mutasarrıfa aliverilub icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-357)

Kalkandelen kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Çolak nâm karye ahâlileri gelub bunlar üzerlerine edâsı lazım gelen 'avâriz ve hazer vesâ'ir evâmîr-i şerîfe ile varîd olan tekâliflerin hâl ve umûruna gelen cemâ'at-ı me'mûra edâsı kusûrları yoğiken yine karye-i merkûme mütemekkinlerinden Kokorik oğlu Dimo ve Yabos nâm zimmîler kendü hallerinde olmayub bazı---makûlesini başlılarına cem' ve hisselerine isâbet iden kefâletleri vermediklerinden mâ'adâ kendü nefsleriçün defter-i maliye ve ahere zamm' ve cebren tahsîl ve günden güne ta'addî ve rencîdelerinden ---meslûb perakende ve perişan bâ'is ve bâdî olunmaları bildirub mârifet-i

şer'le muhâsebeleri ru'yet ve mesfûrların hilâf-ı şer'îve bi gayri hak umûrlarından ziyâde kendü mağdur olduğu meblağ her ne ise tamamen tahsîl ve ashâbına alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği için mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-358)

Edirne Bostancıbaşıasına ve zikr-i âti firârînin olduğu mahâlin kâdîsına hüküm ki;

Şerîfe nâm hâtûn gelub loca hane-i âmîrem ocağı Süleyman Çelebi İsmail nâm kimesnenin zevcesi ve on iki sene taht-ı nikâhında olub mezbûr Kemal Halil ve Gaddar olduğundan bunun Kılıç Ali nâm mahalde mutasarrıfe olduğu sâhil-hânesi inâyete fûrûht ve ahz eylediğinden gayri bakkal ve kassab sâ'ireye olan düyûn ve ifâdesini bunun üzerine bırağub firar ve ba'de bunun ıtlakıçün siz gönderub iki nefer sagîr edâlarıyla cânib ve hasr birle kâdiminden mâ-'adâ mâlik olduğu ----dimekle taşra istidâne eylediği sarraf-ı râhibe vaz' idüb ve kendüsüne ve nafaka ve kisvesi verüb beş seneden berü mezbûr İsmail Rumili havâlisinde geşt-i güzâr olmağla bu hâvalis-i mezbûr kâh Edirne ve kâh etraf kazâlarda murûr ve ubûr üzere olduğu bildirub mübâşir mâ'rifetiyle bulunduğu mahalde ahz ve li'ecli't- terâfu ' âsîtâne-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mübâşir mâ'rifetiyle bulunduğu mahalde der sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

“âher husûsa mübâşereti derkenârı mûcibince tekrar emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâil-i Câ Sene [1]205”

(H-359)

Siroz nâ'ibine hüküm ki;

Selânik emti'a gümrük emîni sâbık Hasan zîde kadruhû gelub hudâvengdgâr sâbık ümmü merhûm ve mağfurün Sultan Abdülhamid Han tâbe serâhünün evkâfı mukâta'asından Selanik emti'a gümrüğünden ile alınan gümrük malım sene-i sâbıkadan ma'an âsîtâne-i âliyyeme gelur iken esnâ'-yı rahda Siroz kazâsı serverinden on dört nefer eşkiyâ zikr olunan Selanik

emti'a gümrük malım olan üç bin yüz on guruş yağma ve gâret olunmalarıyla nehb olunan emvâl ---kazâsı olunur ise zümre-i rah ve nizâm umûr-u mîrîye için ol kazâdan nasb ve tahsîl olunmak ve her bir kazâdan emti'a vesâir mîrî-hâneleri me'mur ---ile birbirlerine ırsâl eylemeleri lâzımeden eylediğinden tahlîye-yi yağma olunan emvâlin beş yüz on guruş Selanik emti'a gümrük malım Siroz kazâsından îcab ve iktizâ idenlerden mârifet-i şer'-i ve Haremeynden Ömer halife zîde kadruhû mübaşretiyle tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mukaddemâ bâ-emr istid'â olunmağla vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak için yine sene-i mâzîye Evâhir-i Muharrem'inde sâdır olan emr-i şerîfim mahalline lede'l-vurud meblağ-ı mezbûr mutâlebe olundukda emvâl-i mezkûrenin tahsîli afv u te'hîre ihzâr olub ol vechile tenfîz emr-i âli mümkün olmadığı mukaddemâ bâ 'arz-ı hâl inhâ mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince müceddeden bâ-gayr-i hâvi emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak bâbında sene-i mezbûrede Evâsıt-ı Cemâziyelâhir'inde dahi emr-i şerîfim sâdır olmuşiken tenfîz ve icrâsı mümkün olmayub afv u te'hîr olunduğunu bildirub mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince müceddeden ---hâvi emr-i celb ve lâzım sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûzkuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda tarih-i merkûm bi- vech-i meşrû'h emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak fermânım olunmağla imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ber vech-i muharrer mukaddemâ sâdır olan evâmîr-i âlîyyem mûciblerince yağma ve gâret olunan emvâlinin yedi yüz on guruş Selanik emti'a gümrük malım Siroz kazâsından îcab ve iktizâ idenlerinden tahsîl ve bu tarafa birle tenfîz emr-i münîfime ihtimâm ve dikkat ve bu vesile mâzîyede müdâhale olunan meblağ-ı mezbûrdan tahsîli lazım gelen cürm kimesnelere celb-i mala mebnî --nehbe ile hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir emr-i münîf ve ta'rruz ve ta'addî olduğundan inâyete ilgâya nâşî mucânebet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-360)

Alasonya kâdîsına hüküm ki;

Havass-ı humâyûnum karyelerinden Alasonya kazâsına tâbi Kiliseli nâm karyede kırk seneden mütecâviz mütemekkin olan Pezloki ve Yanni ve Kosta ve Dimitri ve Tebaş ve Esirbo ve Boti ve Acı Todorî ve Bano ve Kosta ve Hiristo ve Eştaşı ve Yorgaki Korki ve Tenaş ve Mezo ve Kosta ve Yorgaki nâm zimmîler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunlar

tîmâr karyelerinden Yenişehir-i Fener muzafatından ---nâhiyesine tâbi ---nâm karye toprağında bittaleb zabt ve tasarruflarında hâne-i 'avârizе toplu tekâlif olunmak icâb ider emlâk ve yerleri ve karye-i mezbûrenin defterden dahi mukayyed zimmî-yi ra'yyet oğullarından olmayub resm-i ispenç ve tekâlif talebine te'addî ve rencîde olunmaları îcab etmez iken karye-i mezbûre sipâhisi olan Osman nâm sipahi zuhûr ve şirrete sülûk ve karye-i mezbûre Kocabaşlarından Papa Yanni ve Riboz nâm zimmîler ile ---şerh karyemiz olan salifü'z-zikr ---karyesinin reâyasından beş yüz --vech-i şer-iden resm-i ispençe ve karyemizde vârid olan tekâlifden dahi hisse alıruz deyu ta'addî ve mukaddemâ lede'l murâfa'a icrâ kaydı hilâf-ı şer'îve kânûn olunduğu şer'an bâis vemuârizâ'dan men' birle cânib-i şer'denbir kıt'a hüccet-i şer 'iyye verilmişiken yine mûcib ve mudâfa'a olmayub muârizâ'lardanısdar ve gadr dâ'iyesinden oldukları ve bu bâbda da'vâlarına muvâffık fetvâ-yı şerîfe verildikde bildirub hilâf-ı kânûn ve mugâyir bir fetvâ-yı şerîfe ol vechle zâhir olan muârizâ' ve te'addîlerin men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden muktezâ olunman üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-361)

İnebolu kâdîsına hüküm ki;

Sâbık İnebolu zâbiti Ömer zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun Mora ceziyesinde vâki Anadolu kâdî-'askerînden mîr-i mîranından İbrahim Paşa nâmında iki bin sekiz yüz doksan sekiz gurus yirmi yedi para alacak hakkı olup meblağ-ı mezbûru mûmâleyh İbrahim Paşasında taleb olmak murâd eylediğin mevkûf-- deyu edâsı te'allul ve muhâlefet eylediğinden mûmâ-ileyh ile bundan akdem şer'-i olundukda meblağ-ı mezbûru hükm birle tahsiliçün cânib-i şer'deni'lâm-i şer 'iyye vermeyub meblağ-ı mezbûru mûmâ-ileyhden taleb olmak lazım iken mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh bin iki yüz senesinde fevt olmağla mûmâ-ileyhin zimmetinde olan meblağ-ı mezbûru vaz' sayd olan derbendleri İnebolu kal'asinden sun' kolağası ---karındaşı Ömer Bey dimekle ma'rûf kimesnelerinde ve mal-ı müteveffânında taleb olmak murâd eyledikde bi-vech-i şer'îvermeğin te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak gadr-ı külli sevdasında oldukların bildirub şer'le görülüb müteveffâ-yı merkûmun zimmetinde bâis ve mahkûm olan meblağ-ı mezbûr hakkı terekesine vereseleri ---mezkûrlardan ve mal-ı müteveffâdan bi'l ihtimâm tahsîl diğr edâda te'allul ve muhâlefet iderler ise ihzârları i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin husus-u mezbûr mahallinde şer'le ru'yet

müteveffa-yı merkûmun zimmetinde bâis ve mahkûm olan sayı her ne ise lede'l şevk mâ'rifet-i şer'le terekesine vaz' ül sayd olan veresesı mürûr-u ka'naatden tahsıl diğér edâsına muhâlefet iderler ise der âliyye ihzârları i'lâm olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-362)

Selâtin-i Hasekinelerinden hâlâ Su Paşa karyesinde kâin Selim Giray Sultana hüküm ki;

Rumili kolluk hisarı fukarâ'tından olub bundan akdem fevt olan Arnavud Muhas nâm kimesnenin katillerinin zahîre icrâ-yı halleriçün hâlâ boğaz muhâfız dergâh-ı mauallim kapucu başlarından Kapucu Mustafa dâme mecdühûya hitâben sudûr iden fermân-ı âliye imtinaden maktûl-u mezkûrların katillerinden Rumili Hüseyin ve Arnavud Ahmed ve Arnavud Osman nâm kimesnelerin zahîre ihrac götürülmesiçün ferâğ Nakşa nâzırı ve --- kal'asiyle ferağ sâ'ire dizdarları olan mahallere götürülüb habs üzereler iken nazır-ı mûmâ-ileyh zikr olunan katillerden merkûmât Ahmed ve Osman salifü'z-zikr Subaşı karyesine gittiklerini haber olundukda karye-i merkûmeye lede'l vürud tarafının müşâhit ve sizden matlûb olundukda red ile cevap verub merkûmat el-yevm te'kîde mevcûd ve refiki kâtib Hüseyin ma'lûm olduğun nazır-ı mûmâ-ileyhe ifâde eylediğün muhâfız kapucubaşı mûmâ-ileyh bâ takrîr-i inhâ etmeğle bu tarafda hısımlarıyla terâfu ' şer '-iiçün haseki mübâşeretiyile--merkûmun der-i âliyyeme ihzârları fermânım olmağın idi sen ki sultan-ı mûmâ-ileyhsin o makûle katilleri istishab ile ibtâl hakkı mevcûd garete cesâret şan-ı Selâtin-i hasekilere gayr-ı şaban ve gayr-ı cehâlet eylediği ve merkûmların firar ve âher gûne ---ibrâdıyla ihzârlarında musâhele ve ibtâl-i hakka tasaddî iderler ise muktezâ icrâ kılınacağı mâ'lumun oldukda bir minvâl-i muharrer tarafda olan ---merkûmâtı bilâ tevkîf ta'yin olunan haseki-yi mûmâ-ileyh teslimen bu tarafda sahibesiyle li'ecli't- terâfu ' der sa'âdetime irsâl ve tesyîrleriyle ef'al emr-i münîfime müsade ve ihtimâm vaz' ve halde--tahrîrden ta'yin ve mubâderet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

“ihzârlarıçün mübâşereti emr yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı Câ [1]205”

(H-362)

Gelibolu nâ'ibine hüküm ki;

Kasım nâm kimesne gelub kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Mehmed ve İmam Ali Efendi ve Hasan Mehmed Efendi ve Şeyh Mehmed Efendi dimekle ma'rûf kimesneler zimmetlerinde birbirlerinin kefâletleriyle bin iki yüz senesinden berü yedi yüz on gurus alacak hakkı olub defaâtle taleb ve olmak istediğin bi-vech-i şer'îvermekde te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak ve gadr sevdasında oldukları bildirub mahallinde şer'le görölub mezbûrların zimmetinde olan ol mikdâr gurus hakkı tamamen tahsîl ve bi-kusûr kendüye alıverilub ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205**(H-364)**

Menlik kâdisına ve Rumili kâim-makâmına hüküm ki;

Kalyoncu Murâd dimekle meşhûr kimesne gelub bunun bâbası ve abisi [] nâm kimesneler müttefiken(?) kazâ-yı mezbûra tâbi--- nâm karyede vâki ma 'lûm'ul hudûd mülk-imenzil ve mülk-iarsa ve eşyâ'-yı sâiresi âherin alakası yoğise yine kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden Ahmed ve nâm kimesneler fuzûlî zabt olundukda taleb eylemek müceddeden zaman-ı murûr eyledi deyu bi-vech-i şer'den verildiğin te'allul ve muhâlefet eylediğin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib-i şer 'îgörölub alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205**(H-365)**

Hanya kâdisına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Ali nâm kimesne gelub mukaddemâ Hacı İsmail nâm kimesne fevt olan karındaşı Hoca Süleyman nâm müteveffâdan müntakil Hanya kazâsına kâin mülk-imenzilini ma'lûm'e mukâbelesinde buna bey' ve teslîm olduğu gibi irâs âherin müdahalası îcab etmez iken Salih oğulları dimekle meşhûr ve [] nâm kimesneler zuhûr ve müteveffa-yı mezbûre ---bize yüz gurus vasîye idüb ba'de mevcûd Ali mâziyede fevt olmağla imdi menzil-i mezbûru aldım deyu müdâhale eyledikleri ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek

bilub şer'-i görölüb ol vechile olan ta'addî men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemek mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-366)

Rodos ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Rodos ceziresi sâkinlerinden İbrahim bin Nasuh nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Rodos'a vâki müteveffa ashâb-ı hayratdan Abdülhalis bin Seyyid Murtaza vâkfının vâkfiye-yi mâmûl-u behâsına ba'de ikbâlihûdan(?) Rodos ceziresine tâbi ---mütevellî vâkf temessük mûcibince dergâni Ömer dimekle ârif mütevellî ba-hüccet veresesinden iki bâb bar-gir ve bir bâb odası ve bir ---mütevellîyi hâsıl bağçe bin iki yüz senesinden berü beher sene îcaresini mütevellî-yi vâkfa edâ idüb fuzûlî müdâhale îcab etmez iken Rodos sâkinlerinden [] ve [] nâm kimesnelerden mütevellî-yi vâkf ile yek-dîl olub bağçeyi sizden birinden olub zabt iderüz deu hilâf-ı şer'îve mugâyir temessük fuzûlî müdâhale ve zabtına muhâlefet idüb eyledikde da'vâsına muvâfık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verdikde bildirub fetvâ-yı şerîfe ve mütevellî-yi vâkf temessük mûcibince katl olub hilâf-ı şer'î şerîf ve mugâyir olub tapu ve temessük mezkûrlara ol vechile müdâhale ve ta'addî etdirilub men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istidâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-367)

Çekmece-i Kebîr nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Nâhiye-i mezbûre sâkinlerinden Hacı Mehmed Seyid İbrahim dimekle meşhûr kimesne gelub nâhiye-i mezbûra tâbi ---nâm karye toprağında vâki ma 'lûm'ul hudûd vâkf-ı mezbûre mutasarrıfı olan kimesne ol yerleri ziraâtine alub üç sene âli ol -- yüz ve hali olub kânûn üzere müstehakk tapu alındıkda bu ol yerleri mütevellî- yi vâkfdan resm-i tapu ile bundan yedi sene mukaddem olub beher sene-i zabt ve ziraat ve 'öşr ve resmde sâhib-i arza edâ idüb dahl îcab etmez iken [] nâm hâtûn zuhûr ve ol yerler otuz sene mukaddem bâbama verilmiş deyu fuzûlî müdâhale ve te'addî edilmek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verildiğin bilub

mezbûrenin hilâf-ı kânûn olvechile olan ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

“iş bu emr-i âli mübâşir yediyle mahalline lede'l-vusûl ber mûcib emr-i münîf ihzâr olunmak üzere iken câniblerine maslahı kabl idüb da'vâ-yı mezkûre buna yüz otuz gurus avk inkâr etmiş afv u sâlih eylediklerini dahi mezbûru kab'l el ahz olan meblâğ-ı mezbûru bundanahz ü kabz idüb fi-mâbâd husus-u mezbûre vesâire mute'allike-i amme-i dâ'vâdan ibrâz-ı hak eylediği der-i âliyyeme i'lâm eyler deyu mübâşiri muvâcehesinde müddeî-yi mersûm takrîr eylediği tatbîk Sisam ceziyesi nâ'ibinin vârid olan i'lâmın mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi Fî 7 C sene[1]205"

(H-368)

Sisam adası nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûre mütemekkinelerinden Angelina nâm nâsraniyye gelub bu kendü halinde ırzıyla mukayyed ve mugâyir şer'-i vaz' u hareketi olmayub ber vechile müdâhale ve te'addî icab ider hali yoğiken yine cezire-i mezbûrede mütemekkin Kocabaş zimmînin oğlu Dimitri nâm zimmî kendü halinde olmadığından havâlisine tâbi Benaki ve pederi Kostandi nâm zimmîlere istinâd bin iki yüz dört senesinde bunun cezire-i mezbûrede vâki menzilini basub fiil-i şiddet kasdıyla üzerine hücum ve hilâf-ı şer'ler arza---eylediğinden başka üzerinde olan yüz aded islâmbol --ile iki yüz gurus akçesini gasben ahz ü kabz şedid ile darb ve gadr etmekle meclis-i şer'e varub temessüğü vemesfûru huzûr-u şer 'iyye ledel' ihzâr ---olduğu mesfûrlar inâyetiyle ihkâk-ı hak mümkün olmayub ba'de katl kasdıyla izaç ve ziyâde ta'addî etmeleriyle ber takrîb mezbûr ve âsîtâne-i âliyyeme vürudu ol vecihle mesfûrlar oldğu mahallinde mukâvemete iktizâ olduğun bildirub mersûm Dimitri mübâşir mâ'rifetiyle li'ecli't- terâfu ' âliyyeme ihzâr ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin mübâşir mâ'rifetiyle der sa'âdetime ihzârı fermânım olunmağın idi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ta'yîn olunan mübâşir-i mûmâ-ileyh mâ'rifetiyle Dimitri mûmâ-ileyh li'ecli't- terâfu ' der-i âliyyeme irsâl ve ihkâka mubâderet ve 'adem ihzârına mebnî tahrîrât irsâli mucânib eylemek bâbında

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-369)

Tırhala kâdîsına ve Tırhala sancağı mütesellimine hüküm ki;

İstanbul mütemekkinlerinden ve sarraf tâ'ifesinden Varnisi ve İstifan nâm zimmîler rikâb-ı humâyûnuma gelub bunlar Tırhala kazâsına tâbi --- nâm karye mütemekkinlerinden Ayrum nâm zimminin karındaşı Aftoni nâm zimmî zimmetinde bin iki yüz senesiden berü cihet-i karz-ı şer'-inden bâ temessük iki bin dört yüz guruş alacak hakları olub meblağ-ı mezbûru bi'ddefaât mutâlebe olmak murâd eylediklerinde hilâf-ı şer 'î şerîf ta'yîn ve te'allul ile edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında oldukları ve mesfûrun mahallinde muayyen kesiresi olub ber vechile mukâvemet-i iktidarları olunduğu ve taraflarından [] nâm kimesneyi vekîl eyledikleri bildirub sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'-le görölüb mesfûrun zimmetinde olan meblağ-ı mezkûr şer'-iyyeleri mezbûru alıverilub ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzâr olunmaları bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ etmeleriyle sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'-le ru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzâr olunmaları bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-370)

Bergos kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

İsnamak nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun Bergos kazâsı sâkinlerinden Halil nâm kimesne zimmetinde bin iki yüz senesinden berü bâ temessük iki yüz yirmi iki guruş alacak hakkı olub bi'd defaât mutâlebe olmak murâd eyledikde hilâf-ı şer 'işerîfe edâsı te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak sevdasında olduğun bildirub mahallinde şer 'iyye görölüb mezbûrun zimmetinde olan meblağ-ı mezbûr alıverilub icra-yı şer'-i ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise merkûm zâbit mâ'rifetiyle der âliyeme ihzâr olmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'-le görölüb ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

“mevcûd âher husûsa mübâşeret mahallinde şer'-le görölmek içün emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâil-i Ca sene [1]206”

(H-371)

Tırhala kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki Tırhala nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Hocaîzâde Hafız Mehmed Sadık zîde ilmühûsun mektûb gönderub İstanbul mütemekkinlerinden Acı Nikola nâm zimmînin kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Papa Yanni ve Benaki ve Tırakili Bota ve Luta ve Yorgaki nâm zimmîler zimmetlerinde iki kıt'a temessük mûcibince bin iki yüz senesinden berü on sekiz bin yedi yüz elli sekiz gurus alacak hakkı olub bi'l defaât mesfûrlardan mutâlebe eyledikde mahallinde mütegalibeye istinâden envai hayl ve âher –sulûk birle ibtâl-i hak sevdasında oldukları ve meblağ-ı mezbûr sarraf tâ'ifesi olduğundan ashâb-ı---eylediği ve müşahidleri dahi bu tarafda olduğundan mukâvemet ve ihkâk-ı hak mümkün olmayub mağdûr olduğuna mukaddemâ ba'de'l inhâ şer'an mübâşir mâ'rifetiyle ber mûcib temessük mesfûrların zimmetlerinde olan ol mikdâr gurus hakkı alıverilub ihkâk-ı hak edâsı muhâlefet iderler ise zimmî mesfûrundan Papa Yanni ve---li'eclil terâfu ' der sa'âdetie ihzâr olmaları bâbında bin iki yüz dört senesi evâhir-i rebi'ül ahirinde sâdır olan emr-i şerîfim mübâşir ta'yîn olunan kâim-makâm-ı âlimakam çuhâ-dâr Hacı Mehmed zîde kadruhû ile irsâl mesfûrda li'eclit-terâfu ' meclis-i şer'-i ihzâr ve müddeî mesfûr tarafından vekîl olan Levâsi zimmî ile mudâfa'a ve münazara -yı kesire olduğundan sonra beynlerine mesâlihîn evsât ve bin iki yüz beş senesinde edâ eylemek üzere avk-ı inkâr on bir bin gurus üzerine afv u te'hir şer-i eyledikleri bi'l-iltimâs 'arz edilmek için verilen emrin kaydı bilâ sene şer'-i ve müş'ar-ı âlişan yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205**(H-372)**

Filibe Mollasına hüküm ki;

Filibe kazâsına tâbi---nâm karye mütemekkinlerinden Bohid nâm zimmî ile Ümmi kızı [] nâm nâsraniyye gelub bunların karye-i merkûm toprağında vâki bi-vech-i iştirâken mutasarrıf ve beher sene iştirâken zabt-ı zirâ'at ve'öşr ve resm sâhib-i arza edâ idegeldikleri yerleriyle emlâklarında âherin alakası olmayub –nâm zimmî fuzûlî zabt ve mezbûr mürd olmağla evlâdı olan oğlu yine karye-i mezbûr mütemekkinlerinden Bito nâm zimmîden taleb eyledikde kâh zaman-ı mürûr eyledi kâh babamdan aldım deyu te'allul edilmek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib-i şer 'îkânûn üzere görölüb mesfûrun fuzûlî zabt edilmek emlâk ve

arâzileri vârid olan oğlu alıverilub te'allul ve muhâlefet etdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

"takdîm olduğu üzere bâ fermân-ı âliye tebdîl olunmuştur. Fî 4 zâ sene [1]205"

(H-373)

Dergâh-ı mu'allâ kapucubaşlarından Edirne Bostancıbaşısına ve Malkara kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Celeb tâ'ifesinden Çıkor Kara nâm celebler rikâb-ı humâyûnuna 'arz-ı hâl bunlar iş bu sene-i mübâreke Mora cânibinden emr-i âli tahsîl eyledikleri mîrî keçiler ile âsîtâne-i âliyyeme gelurler iken esnâ-yı rahda Malkara kazâsına tâbi Kalyona nâm karye ye duhûl ve ikâmet üzereler iken Malkara voyvodası olan nâm kimesne ile karye-i mezbûrenin Kocabaşları yekdil olub hilâf-ı şer 'î şerîf bunlar ahz ve yirmi gün habs ve darb-ı şedid ile darb ve mahrum eylediklerinden gayri kendü yirmi keçilerinden dahi iki yüz doksan dört keçilerini ahz ü kabz idüb halleri inâyet diğér gün olduğu bildirub mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer 'î şerîf fuzûlî gasb eyledikleri ol mikdâr re's keçilerini kendülere alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnm ricâ ve husûs-u mezbûr hâlâ hassa-yı kassab başısı olan Dergâh-ı mu'allâmkapucu başlarından Hasan dâme mecdühûnun isti'lâm olundukda Yenişehir ve Mora taraflarından mîr ---ağası ağnâm râhiblerinden zimmî-i mesfûrlar kendü halleriyle bir Malkara kazâsından ---nâm karyede murûr ider iken bi gayr-i hak voyvoda-yı mezkûrun sekbanları ve Kocabaşı mesfûrlar mağdûrunu ahz ve mahrum tecerrüm kasdıyla habs ve iki yüz doksan dört re's keçilerini gasb eylediklerini ve mağdurların mukâvemete kudretleri olmamağla vesâ'ir ---bildirub der-i âliyyeme gelub ifâde-yi hâl ve fi'lhakika o makûle ve re'âyâ yedlerinde olan mîrî ve gayri ağnâm eyleye geldiklerinde---karyesinin Kocabaşısı ve sekbanlar ta'addî eylemediğın işcâr-ı müsmireleri olduğu sâ'ir ahâli ve fukarâ' ve celeb tâ'ifesi dahi ağnâm ashâbını ta'arruzdan kuvvete etmelerini hâvi emr-i şerîfim sudûrunu i'lâm mûcibince mübâşir mâ'rifetiyle sen ki Bostancıbaş-yı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetin mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-374)

Sakız ceziresi nâ'ibine ve ma'a muhassallına hüküm ki;

Sakız ceziresinde vâki Timbane nâm karye mütemekkinlerinden Loki nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb karye-i mezbûrenin bin aded zeytun ibâret ve murûr ve ubûr idüb esnâ'---ve nizâ'larında hesâbların olmakdan nâşî karye-i mezbûre derûnunda –fuzûlî' olmadığından ve kabz iden tan üç dört saat mesafede olan ve bu suretde gerek murûr ve ubûr idüb esnâ'yı ---ve gerek ahâli-i karye tan-ı--husûs ---kemâl ve bir bâb etmek üzerine ihtiyâc bunun (silik) küsarında zarûri olmadığı bir bâb olduğu beyânıyla ---aziz zulm ve abad ol vechile furûht-u hak ile nasb(?) etdirilmek ile karye-i mezbûrede ---küşad etdirilmek için emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekle sen ki mevlânâ ve muhassıl ve mûmâ-ileyhsiz nizâmı beldeye muhâlefetine zarar-ı şer'-iyyesi bu i'lâm etmeniz fermânım olmağla imdi sen ki mevlânâ ve muhassıl ve mûmâ-ileyhsin karye-i mezbûrede müceddeden furûht-u küşadının ol tarafında nizâmı beldeye muhâlefeti ve kimesneye bir gûne zarar-ı şer'-iyyesi bâ-taharri tahkîk idüb keyfiyyeti sarf ve hakikati üzere derbâr-ı şevket makrunuma arz ve i'lâma mübaderet ve hilâfında ta'yîn olan ve mubâderet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-375)

Debre kâdisına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi ---nâm karye ahâlileri gelub kadîmden berü karyelerine hâvi kışlak ve imtinâ idegeldikleri mahsûs ve müntakil havâlilerinde âherin alakası olmayub müdâhale olunmak îcab etmez iken havâlilerinde vâki nâm karye ahâlileri zuhûr ve ol suyu îcab havâlilerinde müteveffâ Süleyman nâm kimesne sizin karyenizde icrâ etdirmemiş bizim o suyda alakamız vardır deyu hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir kadîm mecrâyı kadîmden icrâsı ve kendü karyelerine edâ edilmek sevdasıyla ta'addî ve gadr-ı külli edâsında oldukları bildirub mahallinde şer'le görölüb ol kadîm te'addîsi üzere eyledik karyelerine edâ ve bi gayr-i hak olunmak bâbında divân-ı humâyûnum ricâ etmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-376)

Siroz kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

El-hâc İbrahim nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun Siroz kazâsında tâbi --nâm karye mütemekinlerinden Sutin ve Aleks ve Kimaki nâm zimmîler zimmetlerinde bin iki yüz senesinden berü bâ temessük dört yüz altmış gurusş alacak hakkı olub defâatle taleb eylemek murâd eyledikde hilâf-ı şer 'î şerîf vermekde te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak ve gadr sevdasında olduğun bildirub âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle şer'le görülüb ber mûcib temessük mesfûrunun zimmetlerinde olan ol mikdâr gurusş hakkı tamamen tahsîl ve kendüye aliverilub bi- vech-i şer 'iyye te'llul etdirilub icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmekle âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-377)

Midillu ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelub Midillu ceziresinde sâkin Dede Mehmet Efendi dimekle ma'rûf kimesne bununla on yedi sene mukaddem mutasarrıf olduğu bir adet--- kırk altı gurusş mukâbelesine müsellimle muvâcehesine buna bey'---ile bey' ve kat'î ile teslim ve meblağ-ı mezbûru bundan ahz idüb dahl olunmak icab etmez iken bâliğ-i mezbûr Mehmed fevt olmağla Zeynep nâm hâtûn zuhûr ve şirrete sulûk ve Midillu ceziresinde sâkin zevci Hasan Ali dimekle ma'rûf kimesne ile yek-dil ve büyük bâbam mezbûr sana bir vermişidi şimdi fevt olmağla ve irsen bana intikâl etmekle senden aldım deyu bu makûle bilâ gadr şer'-i on beş sene murûr iden hûkûk da'vâsına istimâ -yı memnû iken sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ıtmâ ve hilâf-ı şer'îşerîfe da'vâsını istimâ bununla---lede'l havâle bir nefer şahidini istimâ ve bir neferini dahi üzere iken fukâra-yı mezbûru bin iki yüz senesinde bunun yedinden cebren ahz ve gadr eyledikde ve bu bâbda da'vâsına muvafık şeyhu'l-islâmdan muteaddid fetvâ-yı şerîfesi aldığın bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince mahallinde şer'le görülüb fukarâ-yı mezbûr kendüye aliverilub hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir fetvâ-yı münîf te'allul ve muhâlefet etdirilmeyub icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

“iş bu emr-i âli mübâşiri sebebiyle mahallinde lede’l-vusûl ihzâr kılınıb emr olundukda”

(H-378)

Kavala kâdîsına hüküm ki;

Kavala kazâsı sâkinlerinden El-hâc Hüseyin nâm kimesne gelub bu kendü halinde ırzıyla mukayyed iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Hasan bin oğlu Mustafa oğlu Emin nâm kimenesneler ile mezbûr Mustafanın zevcesi Ayşe nâm hâtûn kendü halinde olmadıklarından mütegalibeye istinâden hilâf-ı şer ‘î şerîf bin iki yüz senesinde üç bin gurus cebren fuzûlî zabt vegadr eyledikde mukaddemâ inhâ mahallinde şer’legörülüb alıverilub bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemek mahallind şer’-i görülmek için sene-i mâzîye -yi Evâhir-i zilhicce'sinde emr-i şerîfim sâdır olmuşiken ber vechile mukayyed ve vârid olub mağdûr olduğu bildirub mübâşir mâ’rifetiyle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücibince müceddeden emr-i şerîfim sudûru istid’â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûzkuyûd-u ahkâma mürâca’at olundukda tarih-i mezbûr bi- vech-i şer’î emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olunduğu mübâşir mâ’rifetiyle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücibince’amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-379)

Dergâh-ı mu’allâ kapucu başlarından Beyzâde Osman bin dâme mecdühûya ve Ermiye kâdîsına hüküm ki;

Saâdat-ı kirâmdan Es-seyyid Mehmed Haşim zîde şerefehu rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin berât-ı şerîfiyle mütevellîsi olduğu El-hâc Ebubekir Ağa zevcesi Ayşe binti Ali bin nâm vasîyet’ül---vâkfının nukûd mevkufasından zâde hanım Ahmed Efendi demekle ma’rûf kimesne kefâletiyle ---kazâsına tâbi---nâm karye re’âyâsından ma ‘lûm’ul-esâmî zimmetlerinde bin iki yüz senesinden berü bin gurus alacağı olub bi’l defâat taleb olmak murâd eyledikde hilâf-ı şer ‘î şerîf edâsı te’allul ve muhâlefet ve vâkf-ı şerîfe gadr sevdasında oldukları bildirub sen ki kapucu başı mûmâleyhsin mâ’rifetinle mahallinde şer’le görölüb nukûd-u mevkufa-yı mezbûre mesfûrlarında tahsîl ve bi-kusûr kendüye alıverilub alacak hakkı olundukda bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid’â eylediği ecilden sen ki

kapucubaşı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetinle mahallinde şer'le görölüb ba'de'l şevk tahsîl ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede'l-vusûl beş yüz gurus istikrâz eylediklerin tatbîk Manastır na'ibinin vârid olan i'lâmın kâ'im-makâmın bir kıt'a 'arz-ı hâlinin mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî [1]205"

(H-380)

Manastır kâdîsına ve Rumili kâim-makâmına hüküm ki;

Sen ki Manastır kâdîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin seninle Florina ve Pirlepe nâ'iblerinin vârid olan i'lâmı ve sâbika Serfiçe kâdîsı Mustafa zîde fezâileyh rikâb-ı müstetâbıma vürud iden bir kıt'a 'arz-ı hâlinin mevlânâ-yı mûmâ-ileyh kendü halinde ---ve hak ve azl üzere icrâ-yı ahkâm-ı şer 'iyye ile meşgûl iken Serfiçe kazâsı varoşunda mütemekkin cemâ'at ve Kocabaş Todori ve Bako ve Papa Tenaşi ve Papa Taşo nâm zimmîler kazâ-yı mezbûre bölük başısıyla varoş-u mezkûr civarında mütemekkin iken bölük başı merkûme ahz ve te'hîr birle ---iade etdirdikleri taharri ve tahkik ve divân Rumilinden vârid olan buyruldu mûcibince mevlânâ-yı mûmâ-ileyhe vâki hisse i'lâma etmekden nâşî---bin ve şehir kethûdası Ali ve Osman ve Ahmed ve Kara Abdi nâm kimesneler ile müttetfiken mahazırlarıyla hükümetden 'amel eylediklerinde 'adem-i kanâ'at ve iş bu sene-i mübâreke mahkemesini basub mûmâ-ileyh ahz ve habs etdirilmek kâffe emlâk ve eşyâ'sıyla üç bin gurus nukûdunu gasb eyledikleri tahrîr ve inhâ ve 'avene-yi merkûmdan ile mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde terâfu ' şer 'iyye ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise âsitâneye ihzârları i'lâm olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediğine binâ'en ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle --muharrer zimmîler divân-ı rum iliye ihzâr ve terâfu ' şer 'iyye ba'de'l şevk ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzârları i'lâm olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-381)

Mîr-i mîran-ı kirâmdan İnöz sancağı mütesellimi dâme ikbâlihûya ve Hisar kâdîsına ve Livâdyâ voyvodası Livâdyada kâin kapudan zîde mecdühûya hüküm ki;

Haremeyn-işerîfine tâbi ma'a(?) tarafından tersâne-i âmirem tarafından icâre olunan Livâdyâ mukâ'ta'sı Eğriboz sancağında vâki Kırhisar kazâsı sâkinlerinden iken bundan akdem hilâf-ı nezâretine mebnî ceziresi tertîb vee emvâl ve eşyâ' ---cânibde mîrandan hinta ve tahsîl olunan Hacı oğlu Busak oğulları Ömer ve Ahmed ve Ali nâm kimesne ler ---humâyûnum mâ'rifetiyle --başlarına cem'eyledikleri şekâvete başkaları ile kazâ-yı mezbûr---bulunduğu karyelerdegeşt ü güzâr ve ehl-i re'âyâsı ibtâl-i hasârlarıyla o makûle merkûmun karye-i merkûme ahâlilerinden alacağı olub cânib-i tarafına zabt ve tahsîl olunan hinta vesâ'ir emvâl-i sâiresini sizlerden tahsîl ideriz deyu ta'addîsini hilâf-ı şer'îşerîfe bi-te'arruz günden güne tecerrûm eylediğinden mâ-'adâ karye-i mezbûre re'âyâlarından üç nefer kimesnelerin dahi bi-te'arruz te'addîsiyle darb ve katl etmeleriyle ol vecihle re'âyâ-yı merkûmenin bâlâsına musallat eylediklerine er-i şerîf olacaklarından gayrı şekâvet-i mezbûrun def'lerine elzem olunduğu Haremeyn-i şerîfe ve tersâne-i âmireme âid--eylediğin pâyidar olmağla şekâvet-i mezbûrlar hilâf-ı şer 'î şerîf mugâyir rizâ'ları bâ-ta'addîsine vâki olan tasallutları men' ü def' ve bi-gayr-i hakk katl eyledikleri on nefer kimesnelerin i 'tâ' iden zimmetleri mâ'rifet-i şer'le ve mübâşir mâ'rifetiyle tamamen tahsîl vereselerine edâ ve teslîm olduktan sonra şekâvet-i mezbûrelerin merkûmeden tard olmaları bâbında sen ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhsin saa hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Dergâh-ı mu'allâmkapucu başlarından südde-i berât almağla Ahmed nâm---kethûdası ve tersâne-i amîrem nazırı olan Yusuf dâme ilmühû i'lâm etmeğle mübâşir-i mûmâ-ileyh vech-i meşrû'h olan 'amel olmak fermânım olmağın rikâb-ı humâyûnumdan emr-i şerîfim ısdar ile irsâl olmuşidi imdi senki mütesellim ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ağası ---mâ'rifet-i şeri hilâf-ı şer'i rizâ' ve ta'addî olunduğuna kat'en râzı olduğu ve şekâvet-i merkûme karye-i mezbûreden tard ve men'ü def' istihsâl iş'ar isâbet---iddiâsıyla ihkâk-ı hak olunmak taleb olunduğuna mâ'rifetiniz ve mâ'rifet-i şer'-i ve mübâşir-i mûmâ-ileyh mâ'rifetinle eşkıyâ-yı merkûmenin ehl-i fukârasına vâki olan mezâlîm ve ta'addîleri men' ü def'iyle karye-i merkûmeninde tard ve umûrların istihsâline musâraat olunmağın katli edinlen kimesnelerin zimmetleri mâ'rifet-i şer'le sevk olduğundan sonra ber mûktezâ-yı şer'i olduğun ve ehl-i fukâraların işâretleriyle ashâblarına kemâl-i i'lâm ve dikkat etmeniz bâbında.

(H-382)

Boğaz muhâfızı vezîre ve İnöz nâ'ibine hüküm ki;

Hâlâ Keşan nâ'ibi El-hâc Mustafa zîde ilmühû tarafından rikâb-ı humâyûnuma takdîm olunan i'lâmında ahâlisinin bir kıt'â mahazırlarından hürmet'ül şerîf evkâfı karyelerinden Keşan kazâsına tâbi ---nâm karyede mütemekkin ehl-i re'âyâ bâ --meclis-i şer'e varub iş bu sene-i mübârekede karye-i mezbûrede zâbit olan İnözlü Halil Ağa oğlu İbrahim demekle ma'rûf kimesne mülûkâneye mutasarrıfları tarafından karye-i mezbûru iltizâm idüb a'sâr-ı şer'-iyyesi re'âyâ-yı mezbûrdan tamamen tahsîl ve der-anbar etmişiken hazır olan mahsûlunu cebren ve kahren tahrîrlerine tahmîl ve nefis etdirdiğinden mâ'adâve bi gayri hak defter-i müfredâtndan iki bin iki yüz guruşdan mütecâviz akçelerini ahz ü kabz ve darb etdirmeleriyle darb ve habs bu vecihle zulm ve ta'addîleri sebebiyle karye-i mezbûrede mütemekkin Dimitrive Aleksi nâm zimmîler sen ki Boğaz muhâfızı muşârûn-ileyhsin bâ 'arz-ı hâl mebnî tarafından civarları tahrîr ve ta'yîn eylediğinden geldiklerinden mübaşretiyle Keşan kazâsı mahkemesine lede'l vurûd mûcibince ihzârlarıçün murâsele-yi şer 'iyye dâvet-i şer'-i merkûm İbrahim binâ'en İnöz kazâsına ve mesfûr Yorgaki huzûr-u şer-i hazır eylediklerinde mağdûrların külliyyen meslûb yedlerinden böyle karyemizde olur ise olacağımız zaman olmakdan nâşi ber mûcib saray tarafıyla ihzâr olunmak üzere iken beynlerine meslûb ve tevassut idüb mesfûr Yorgaki fîmâbâd karyesine gelub ve karyemiz umuruna ve kendü halinde umuruyla mukayyed olmak üzere taraflara arz ve i'tâ' olunmağla zâhir merkûmun ber mûcib defter olduğu mahallinde şer'leri'yet istirdâd ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında vâki hassa hükm-i humâyûnum verilmek bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden sen ki Boğaz muhâfızı muşârûn-ileyhsin vech-i meşrû'h üzere mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-383)

Mîr-i mîranı kirâmdan ve Resmo mutasarrıfı dâme fezâileyhe ve Resmo kâdisına ve Yeniçeri zâbitı [] zîde mecdühûya ve gümrük emîni zîde kadrihûya hüküm ki;

---sultan dâme ikbalihûnun mâlikane 'uhdesinde olan cezire-yi Giridde vâki vâki resm ve revgan-ı zeyt ve sabun mukâta'asının mutasarrıfı olan Hanya ve Kandiye ve Resmo gümrüklerinin birkaç nefer kalmaları 'uhdesinde olub hâsılat-ı fitrat-ı halak ve vikayesi lazımeden iken ve Resmo iskelesinde gümrük civarında---iskele hilâf-ı şer 'î şerîf bir bâb-şıra

hâne ihdâs olmakdan nâşî gümrük-ü mezbûra gelen ve iskele-yi mezbûreden sefâ'ine revgan-ı zeyt tahmîl iden Mora civarında olan tahrîr-i ashâbı tüccâr makûlesine şıra hâne-yi merkûm emr-i şerîf iden ashâbı hilâf-ı şer 'î şerîf -envaî cevır ve edâ iderek tüccâr makûlesinin emin ve râzıları külliyyen meslûb mutevahhis olmalarıyla tüccâr-ı merkûme iskele-yi mezbûreden gelub münkatı ve bu vechile mukâta'a-yı mezbûre hâsılâtının külli nesne bâdî ve cenâb-ı mîrîye ve sultan muşârün-ileyhin mukâta'a--mûdi olmağla zikr olunan --menbî ba'de küşad olunması üzere mezbûreden def'-i men' birle ---mezbûre tüccâr malı vaz' olunmak ve diğır mahrec-i mezbûr hedm olunmadıkça ref'i mümkün olmaz ise mâ'rifet-i şer'le derakab hedm ve manî olunmak bâbında sen ki mîr-i mîran-ı mevlânâ-yı muşârün-ileyhsin sana htâben emr-i şerîfim sudûrunu sultan muşârün-ileyhin kethûdası olan hassa silahşörlerinden Ömer zîde mecdûhû istid'â etmeğle sen ki Resmo mutasarrıfı mûmâ-ileyhsin vech-i meşrû'h 'amel ve hareket olunmak fermânı olmağla rikâb-ı humâyûnumda iş bu emr-i şerîfim ısdar olmuştur imdi siz ki mîr-i mîran ve mevlânâ ve Yeniçeri zâbitı ve muşârün-ileyhimsiz mukâta'a-yı mezbûre hâsılâtının tetarruk vikayesi lazımdan ve memâlik-i mahrûsemde bu makûle hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir emr-i münîf --memnû eylediği ma'lûmunuz oldukda fimâbâd küşad olunmamak üzere ber-vech-i meşrû'h mashûb mezbûrdan ref' ve men' ü def' ve mahrec-i mezbûre tüccâr mani vaz' mahrec-i mezbûr hedm olunmadıkça kazâ-yı mezkurenin ref'i mümkün olmaz ise mârifet-i şer'le derakab hedm ve men' birle tüccârın tevehhüş ve takrîrlerini mûcib esbâbın istihsâline mubâderet ve ihkâk-ı emr ve rizâ' ve ---tahvîzden ve mubâderet etmeniz bâbında

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-384)

İpsala kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden diğır oğlu Mehmed dimekle 'arîf kimesne gelub bin iki yüz senesinde yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Uç Şerif ve Ali nâm kimesneler ma 'lûm'ul keyl buğday iştirâ' Bekir nâm kimesneye ve birisine verdim deyu buna emr etmeleriyle bu def'a ol mikdâr keyl buğday meblâğ iştirâ' mezbûr Bekir'e teslîm etmeğle ---merkûmu mezbûrdan taleb eyledikde bi-vech-i şer'îvermekde ta'allûl ve muhâlefet ve gadra cesâret eyledikleri ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub mahallinde şer'le görölub ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mahallinde şer'le görölub için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205**(H-385)**

Keşan nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Kara nâm karye re'âyâlarından Yanni ve Benaki nâm zimmîler gelub bunlar kendü hallerinde iken karyeleri zabt olub hâlâ karye-i mezbûre sâkinlerinden [] nâm kimesne bin iki yüz senesinde cebren bin iki yüz gurusları ahz ve gadr eylemek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi- mûcib-i şer 'îgörülüb alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında ricâ eylemek mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205**(H-386)**

Marmara nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Nâhiye-i mezbûre mütemekkinlerinden Odki nâm zimmî gelub bunun kimesneye deyn ve kefâleti yoğiken Dimitraki nâm zimmî zimmetinde meydandan ma 'lûm'ul mikdâr alacağım vardır deyu li'ecli't- terâfu ' müddeîsini isâbet edemeyub mu'ârazadan men' oldukları sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin seni muârizâdan men'eyledim iddiâ olunan akçenin resmini ve dürlü hilâf-ı şer 'î şerîf tarafından ta'addî olundukda ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi- mûcib fîmâbâd tarafından ol vechile ta'addî olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205**(H-387)**

Midillu ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûre sâkinlerinden Hayrani nâm hâtûn gelub bunun sagîr oğlu Yusuf ile Zeliha nâm sagîrenin mukaddemâ ve vasîsi olan Aliş nâm kimesne mal-ı sâgirana bâis olduğuna binâ'en mâ'rifet-i şer'le mezkûr ve hâtûndan azl olunub bu hâli nasb olub dahl îcab etmez

iken vasî-yi sâbık mezbûr hilâf-ı şer 'î şerîf vasîyeti üzere ta'addî edilmek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib-işer'le görölüb mezbûrun ol vechile olan te'addîsi men' ü def olunmak emr-i şerîfim ricâ eylemek mahallinde şer'le görölme için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-388)

Kandiye kâdisına hüküm ki;

Medîne-i Kandiye vâki Fazıl Ahmed Paşa câmi'-i şerîfi vâkfının kâim-makâm mütevellîsi olan Ahmed Efendi dimekle ma'rûf kimesne gelub yine kazâ-yı mezbûre sükkânından Seyid Mehmed Ebu Bekir bin El-hâc Osman dimekle meşhûr kimesne bundan akdem mal-ı münbit olduğu ma 'lûm'ul hudûd gibi kendü malından karar ve hâsılı muşârün-ileyh kendü hanesinde ref' ve vâkf eyledikten başka yine kazâ-yı mezbûre sancağında vâki mülkiyet üzere mezbûr olduğu ma 'lûm'ul hudûd emlakını dahi mûcib şer'-i ve teslîmi dahl olan âliyyesini kendü hane mezkurede hafız kendü ve mütevellî ve nazır olduğu şart ve ta'yîn eylediği ve başka kaza-yı ma'mûl-u behâ'sında mukayyed dahl olunmak icab etmez iken mezbûr fevt oldukda zevcesi Hafize nâm hâtûn zuhûr ve abisi Mehmed Ağa dimekle 'arîf kimesne ile yek-dil olarak inkâr birle bizim hak-ı murâdımız deyu olub zabt ider deyu fuzûlî müdâhale ve li'ecli't- terâfu ' mezbûr mer'âları vech-i meşrû'h üzere isbât idemeyub muârizâ'dan men' ve gördüklerine birle cânib-i şer'-i hüccet-i şer 'iyye verilmişiken mezbûr vaz' olmayub hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir hüccet-i şer 'iyye fuzûlî müdâhale ve ta'addîden hâli olmadıkların bildirub hüccet-i şer 'iyye mûcibince mahallinde şer'legörölüb mezbûrların hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir hüccet-i şer 'iyye olvechile zâhir üzerenden müdâhale ve ta'addîsi men' ü def olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölme için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-389)

Manastır ve Pirlepe kâdîlarına hüküm ki;

Süleyman zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin 'uhde ve iltizâmında olan tîmâr karyelerinden Manastır kazâsına tâbi Resmine ve Pirlepe kazâsına tâbi

Küçük Ludy ve Moğdanice nâm karyeler topraklarında defterlu re'âyâ ve defterlu re'âyâ yerlerde zirâat iden haric re'âyâ tâ'ifesinin ra'yyetleriyle hâsıl eyledikleri terekeleri 'öşrleri âlâ karyelerinde olan esbâba ba'de her ---zuhûr tereke konulur---nefs etdirmek murâd eylediğin hilâf-ı kânûn te'allul ve muhâlefete ve tîmâr-ı mezbûrun kesr ve nafakasına bâ'is oldukların bildirub kânûn üzere mezbûre nefis etdirilub mezbûrları hilâf-ı kânûn te'allul ve muhâlefet etdirilmemek bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-390)

Siroz kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

İbrahim nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun Siroz kazâsı sükkânından oğlu Esseyid Ahmed nâm kimesne zimmetinde bin iki yüz senesinde berü bir kıt'a temessük mûcibince bin altmış gurus alacak hakkı olub defaâtle taleb olmak murâd eyledikde hilâf-ı şer'îşerîfe vermekde te'allul ve muhâlefet ve ibtak-i hak ve gadr-ı külli sevdasında olduğu bildirub âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle şer'le görölüb ber mûcib temessük zimmetinde olan ol mikdâr gurus hakkı tamamen tahsîl ve bi-kusûr kendüye alıverilub bi-vech-i şer'îte'allul ve nizâ' etdirilmeyub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylemekle âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-391)

Zağra-yı Cedid kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûre mütemekkinlerinden Mahço nâm zimmî gelub bu kendü halinde halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer 'î şerîf kimesneye vaz've zikr olmayub ber vechile dahl îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûra tâbi ---nâm karye sâkinlerinden İbrahim dimekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmayub bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf bunun menzîllerini basub derûnunda mevcûd iki aded gerdanlık ve bir aded şişhâne --ve bir aded kalem ve sâir

guruşlukdan mütecâviz emvâl ve eşyâ'sı gasben ahz ve ziyâde gadr-ı külli eylediğin bildirub mahallinde şer'le görölüb kendüye alıverilub icrâ-yı şer'ikânûn hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-392)

Şumnu kâdısına hüküm ki;

El-hâc Ahmed zîde kadruhû gelub müteveffâ sâbık Halil Paşanın Medîne-i Şumnu'da -vâki câmi'-i şerîfî vâkfı karyelerinden Medîne-i mezbûra tâbi karakul ve tevâbi karyelerini iş b bin iki yüz beş senesi martı gâyet gelince zabt etmek üzere vâkf-ı mezbûrun kâim-makâm-ı mütevellisi Mehmed Emin zîde kadruhû tarafından üç bin beş yüz guruş buna iltizâm ve bu dahi der 'uhde ve iltizâm ve birle iltizâmı olan meblağ-ı merkûmun iki bin beş yüz guruş ber vech-i şer'icâlib vâkfa teslim ve bâkî kalan bin guruşunu dahi câmi'-i mezkûr --- vâzifeleri mahallinde vâkf ve edâ ve teslim eylemek şartıyla zabtıçün yedine i memhûr ve ma'mûleye temessük verildiğin inhâ ve yedinde olan temessük mûcibince vâkf-ı merkûm karyelerinde sene-i mezbûrede cânib-i vâkfdan kendüye zabt ve vâki olan mahsûlât ve rusûmat kânûn ve defter mûcibince ahz ü kabz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin vech-i meşrû'h üzerezabt etdirilmek bâbında.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

“ mu'ahharen mübâşeretiyle emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâhir-i C sene 1206”

(H-393)

Selânik mütesellimine ve Kara Ferye kâdısına hüküm ki;

Işlak kazâsından El-hâc Abdullah zîde fazlihu gelub bunun bin iki yüz senesinden berü Kara Ferye kazâsı ahâlilerinden ma 'lûm'ul-esâmî kesân zimmetinden ber mûcib cihet-i karz şer'idan yedi bin yüz elli beş guruş alacak hakkı olub taleb eylediğin zimmetinde olduğu edâ etmek bu gün para edâ ideriz deyu mumâtele ve ibtâl-i hakka ihbâr üzere olduğun inhâ ve husûs-u âher me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'leru'yet ve mezbûlârin zimmetlerinde olan meblağ-ı merkûme tamamen ve kemâlen tahsîl ve mûmâ-ileyhe alıverilub

ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemek âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-394)

Çatalca nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Nâhiye-i mezbûre sâkinlerinden Mustafa ve Mehmed nâm kimesneler gelub bunların tîmâr karyelerinde Berge kasabasının defterden mukayyed ra'yye ve ra'yyeti oğullarından olub resm-i ra'yye mutâlebesi ve iskân teklîfiyle ta'addî olunmak îcab etmez iken kazâ-ı merkûme sipahisi zuhûr ve sizin bâbanız yirmi otuz sene mukaddem kazâ-yı mezbûrede zeâmete sakin olmuş olmalarıyla vechsiz benim re'âyâm olmuş oldunuz senede resm-i ra'yye nâmıyla bana bir mikdâr akçe verin yâhud şer'-i kazâ-yı merkûmeye nefy ve iskân iderim deyu hilâf-ı kânûn men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemek kânûn üzere 'avâriz için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-395)

Sakız ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezkure mütemekkinlerinden Aleksi ve Yanni ve Çoçono nâm zimmî gelub cezire-i mezbûrede muzaf---ceziresi mülhakatından Hırsto mahallesinde kâin ma 'lûm'ul hudûd bir bâb mülk-imenzil arsasını bin yüz doksan sekiz senesinde cezire-i mezbûre mütemekkinlerinden mutasarıf Yanni nâm zimmî doksan guruh mütalebesinde buna bey' bâbda kat'i ile bey' ve taraf-ı şer'idan yedine hüccet-i şer 'iyye verilmişiken mesfûr Yanni arsa-yı mezkureyi aldım deyu hilâf-ı şer'îve mugâyir hüccet-i şer 'iyye havâssına tâbi bir kazâlarına iştirâken menzil-i mezbûr arsasını zabt dâîyesiyle fuzûlî müdâhale ve gadr sevdasında olduğunu bildirub şer'le görölüb mesfûrun hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir hüccet-i şer 'iyye zâhir olan müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-396)

Silistire kâdîsına hüküm ki;

Nezâret-i sadrazamdan--evkâfdan Silistirede merhûm ve mağfurün Sultan tâbe serâhûnun binâ ve ihyâ eylediği câmi'-i şerîfî vâkfının kâ'im-makâm mütevellîsi olan Es-seyyid Osman bin Halil zîde kadruhû gelub Silistirede Türbe mahallesinde vâki ashâb-ı hâyratdan müteveffa El-hâc Mehmedin binâ eylediği câmi-i şerîfî vâkfı iken bundan akden muktezâ olduğu mâlum olmağla ashâb-ı hâyratdan müteveffa sadrazam Mehmed zâde Mehmed Paşa nâm sâhibin--câmi'-i mezkûru kudsî üzere binâ ve yine yalnız Türbe mahallisiyle El-hâc Mehmed câmi'-i şerîfî vâkfından olmak üzere yirmi altı akçe vazîfe ile imâm-ı hürmeti Es-seyyid İsmail mahallatından Es-seyyid Mehmed bin Ahmed bin yüz doksan altı senesi cemazileyevvelinde sekizinci gününde bâ-'arz-ı hâl tevcîh ve yine El-hâc Mehmed vâkfı muzafatından olmak üzere yirmi iki akçe vazîfe ile mütevellî İsmail bin İbrahimin mahallatından Es-seyyid Mehmed bin Ahmede yine sene-i mezbûre Ramazanının dokuzuncu gününde bâ-'arz-ı hâl tevcîh husûs-u humâyûnda dahi tahrîr-i berât verildiği 'askerî ruznâmçesinde ayrıca mukayyed olub iken sâdır olan fermân-ı âliye istinâden Es-seyyid Mehmed bin Ahmed ile taraflarından kâim-makâm mütevellî merkûm yedinde olan i'lâm-ı mantukunca îcabından Es-seyyid Mehmed bin Ahmed nâm kimesne vâkı'a-yı muşârün-ileyhin binâ ve ihyâ eylediği câmi'-i şerîfin arsası tâbi mütevellîsi olduğum merhûm El-hâc Mehmedin mescîdi arsası olmağla vâkı'a-yı muşârün-ileyhin vâkfı kavliyatına ve cihet-i sâ'iresine benim tasdikim iktizâ ider deyu eylediği da'vâsına şer'an ittikân olunmayub merhûm Es-seyyid Osmana su'âl dahi tevcîh etmediği ma'lûm olub ancak merhûm Mehmed ---ve cihet-i sâ'iresinin zabt ve tasarrufuğun askerden aldığı berât mûcibince müdâhaleden hali tevcîhçi zâhir olunmağla mezbûr Es-seyyid Mehmedin bundan olan 'askerî berâtının ref ve terfiçün emr-i şerîfim sudûrunu kâim-makâm mütevellî merhûm Es-seyyid Osman huzûr-ı şer'deistid'â-yı inâyet ve istid'âsı musâde-i âlîyyem---kaleminden bil'fi'il Rumili kâdî'askerî Abdullah i'lâm olduğu fazlihu i'lâm etmekde i'lâmı mûcibince 'askerî kaydı ref ve terkîf olunmak içün ruznâmçe 'askerîye 'alem ve haberi --müş'ar fermân-ı âliye yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-397)

Gelibolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûrede muzaf Eceabad nâhiyesine tâbi---nâm karye sükkânından Musa nâm kimesne gelub bu kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer 'î şerîf kimesneye vaz' u hareketi olmayub ta'addî olunmak îcab etmez iken yine karye-i mezbûre sükkânından Pavlo Halil dimekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmayub bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayr-i hak iftirâya murâd etmeleriyle bununla ahz ve habs birle bir bâb mülk-ifırını cebre ahz ve oğlu Mehmed dimekle meşhûr kimesneye fuzûlî bey' ve teslim ve bunun olvechle gadr-ı külli eylediğin bildirub şer'le görölüb mezbûrun hilâf-ı şeri şerîf ve bi gayr-i hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

"iş bu emr-i âli lede'l-vusûl müddeî-yi merhûm mezbûr Mustafa'dan lede'l dâ'vâ ve'l istidâ müddeî-yi mezbûrdan yedine taleb olundukda izhâr idüb tahlîf dahi taleb olduğuna müddeî-yi mezbûr husus-u mezbûrçün merkûm Mustafa'ya bilâ yedine bi-vech-i mu'ârazadan men' olduğu tatbîk ve Edirne kâdisinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verillub 'arz-ı hâl emri yazıldı.Fî Evâhir-i S sene [1]205"

(H-398)

Edirne mollasına ve Dergâh-ı mu'allâkapucubaşlarından Edirne Bostancıbaşısı dâme mecdühûya hüküm ki;

Maliye kal'ami nezâretinden Mehmed Sâid zîde kadruhûnun rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği 'arz-ı hâlinde mûmâ-ileyhin oğlu Sâid Ahmed bin iki yüz üç senesine mahsûben Rüstem Paşa vâkfi karyelerinden İpsala kazâsına tâbi---karyesi iltizâmında olmakdan nâşî mahallinde altmış dört köy evkat ve İpsala kazâsından âsitâne-yi âliyyemden ve Tekfur Dağı kazâsına âzim olmağla hâlâ İpsala'da sâkin şehir kethûdası-El-hâc Mustafa ve El-hâc İbrahim Efendi ve Mehmed dimekle ma'rûf kimesneler Keşan ve Malkara ve İncik kazâları şehir kethûdalarına bi'd defaât oğlu mezbûr ile bir nefer hidmetin hevâ-yı rahda bi-gayr-i hak katl ve yanında mevcûd gerek mal vâkfi ve gerek kendü malı olarak ben bin gurus mütecâviz akçesiyle istid'â-yı sâ'ire ve İskeçe sancağında ahz ve gadr-ı külli eylediği mukaddemâ lede'l

inhâ vârid şer'an sen ki mevlânâ ve Bostancıbaşı mûmâ-ileyhsiz mâ'rifetiniz ile mezbûrlar 'aliyyü'l hâl ahz ve yedlerine ihzâr ve terâfu ' şer 'iyve mal -ı vakf ve gayr-ı birle maldan mezkûre zahîre i'lâm ve lede'l şevk katilleri -ibkâ ve keyfiyyet-i vech der-i âliyyeme 'arz ve i'lâma mubâderet ve gadr ve bu misillü vaz' u hareketden hazr eylemeniz bâbında bin iki yüz döt senesi evâsıt-ı şevvâlinde size hitâben sâdır olan emr-i şerîfim tarafından lede'l vürud Keşan ve Malkara ve İncik kazâları şehir kethûdalarını Edirne'ye ihzâr vebî'l taharri habs olundukda külliye inkâr ve Edirne'ye ihzâr olmayan İpsala'da sâkin şehir kethûdası merkûm Hacı Mustafa müteveffâ-yı merkûm tevcîh olduğu halde istikrâ' tahsîl olunan ---ile kazâmızdan ihrac aldı deyu vaz' ile mukâbele eyledikde Mehmed nâm kimesneden taleb olundukda ordu-yu humâyundan fîrar etmiş olmağla götürülüb senki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin sana teslîme lede'l şevk ve ba'de'l habs ve teslîm merkûme şehir kethûdası merkûm-- -El-hâc Mustafa ---başısı ile Ahmed ve diğer Ahmed nâm ---irsâl idüb Tekfur Dağı kazâları - ---merkûm ---bâbında mevcûd nukûd ve emvâl ve eşyâ'sını alub sana göturdüler deyu merkûm Hacı Mustafa'nın muvâcehesinde İpsala'da huzûr-u şer'-i de takrîr--etmekle li'ecli't-terâfu ' Edirne'ye ihzârları murâd olundukda merkûm havâssına tâbi üç yüz neferdenmütecâviz müselleme eşkıyâ ile bunun üzerlerine hücum ve adem-i itaati izhar ve ol vecihle emr- âli mümkün olmağla mezbûrun adem-i itaatini müş'ar İpsala na'ibinden i'lâm taleb edildiğın vermeğın imtinâ ve husûs-u mezbûr minvâl-i meşrû'h üzere olduğu bildirub sen ki Edirne Bostancıbaşısı mûmâilyhsin mâ'rifetin ve âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince Edirne'de ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise li'ecli't- terâfu ' merkûm Hacı Mustafa ---başısıda Ahmed der-i âliyyeme ihzâr ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müsttabıma divân-ı humâyûnumda mahfûzkuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşuh tarih-i mezbûrda emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olmağla sen ki Edirne Bostancıbaşısı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetin ve âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince vech-i meşrû'h üzere bi'l taharri şer 'iyye ru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzâr olmaları bâbında.

(H-399)

Mora ve Badracık kâdîsına hüküm ki;

Badracık kazâsı mütemekkinlerinden ma 'lûm'ul-esâmî re'âyâları rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed ve kimesneye ve bir hareketi yoğiken kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden mütegalibe ve cebabire oğlu İbrahim vekîli Hasan ve Hafız Ahmed dimekle ma'rûf kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet olarak hilâf-ı şer 'î şerîf bunlara iftirâ'-yı hâvi murâd isnad ve bi gayr-i hak tahrîr ve te'addîden mânî oldukları ve mezkûrların şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub muârizâdan men'taraf-ı şer'denhüccet-i şer 'iyye i'lâm-ı şer'-i verilirken mugâyir hüccet-i şer'îve i'lâm-ı muvâcehesine ısdar ve ta'addî ve tahrîrde hilâf-ı şer'îve mugâyir i'lâm müdâhale ve te'addîsini men' ü def' olma bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için mahâlinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-400)

Girniş(?) kâdîsına hüküm ki;

Girniş(?) kazâsı mütemekkinlerinden sâir ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb kazâ-yı mezbûre mütemekkinlerinden Biroki oğlu Tenaşi oğlu nâm zimmîler ile bin iki yüz senesinde berü ahz-ı i'tâ'dan hilâf-ı şer 'iyye mute'âllik hesabları olmağla mesfûrlara muhâsebeleri şer'-i ru'yet ve zimmetlerinde olmak ve taraflarından zuhûr iden -- olmak murad eyledikleri sagîrler muhâsebeden imtina ve ibtâl-i hak sevdasında olduklarından taraflarından nâm kimesneyi vekîl eyledikleri bilub şer'le muhâsebe görölüb ihkâk-ı hak rizâ' ve emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-401)

---ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûr mütemekkineler Atok nâm zimmî gelub bunun mûrisi halinde Estomiki nâm nâsraniyyeye müntakil bâ-hüccet-i şer 'iyye mülkiyet üzere mutasarrıf olduğu iki aded

bağ ve ma 'lûm'ul hudûd arsasında âherin alakası olmayub müdâhale olunmak îcab etmez iken yine cezire-i mezbûre mütemekkinlerinden Marko ve karındaşı Antolina nâm zimmîler mütegalibeye iştirâken bin iki yüz senesinde hilâf-ı şeri şerîf fuzûlî zabt idüb alacağı emlâk-ı mezkureyi --- cezire-i mezbûre mütemekkinlerinden ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler zimmetlerinde hâlîke-yi mesfûreden müntakıl bin iki yüz yetmiş gurus alacak hakkını taleb eyledikde te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli eyledikleri bildirub mahallinde şer'-le görölüb alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin hilafına emr yoğise mahallinde şer'-le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-402)

Alasonya kâdisına hüküm ki;

Alasonya kazâsı mütemekkinlerinden Todor nâm zimmî gelub bu def'a mezbûrede vâki tasarrufunda olan ma 'lûm'ul hudûd mülk-içiftlik menzili odalarında âherin alakası olmayub dahl olunmak îcab etmez iken kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden [] nâm kimesne müceddeden celb-i akçe sevdasıyla hilâf-ı şer'îve bi gayr-i hak fuzûlî müdâhale birle ta'addîden hali olduğu ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib mûcibince şer'-i görölüb mezbûrun ol vechile olan te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mahallinde şer'legörölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-403)

Malkara kazâsı nâ'ib'ü şer'i olan mevlânâ zîde ilmühûya hüküm ki;

Malkara kazâsı ehl-i fukarâ'sı rikâb-ı humâyûnuma gelub bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen evâmîr-i şerîfimle vâki olan tekâlifî –mûcibince başka me'mura edâsı kusûr yoğiken kazâ-yı mezbûrede sâkin şehir kethûdalığı dâisinde olan Haseki Mehmed dimekle ma'rûf kimesne sene-i mâziyede---oldukdan ziyâde kendü nıfsçün fukarâ'dan cebren ve kahren mevcûd olan akçesinin mübâşir mâ'rifeti ve mâ'rifet-i şer'-le emr-i şerîfimle hâvî ru'yet oldukda zimmetinde olduğu bâis ve sâbit olan dokuz bin yüz gurus ve ba'de Haremeyn ashâbına edâya

ru'yet ve taahhüd ve ta'addîsini cihet-i şer'iden i'tâ' olunan i'lâm-ı şer'îemr-i mezbûrun kaydı bâlâsına şerh olunmuşiken vâkf-ı merkûm ibtâl-i hak ve taahhüd etmediğinden mâ-'adâ iş bu sene-i mübâreke de dahi kazâ-yı mezbûr sükkânından Kasım Paşa'nın oğlu Ali ve kassab Seyid Ahmed nâm kimesne ile mutasarrıf ve hâlik emr ve defter --altmış iki buçuk kese akçe lâzım olundukdan --tahsîl-- zulm ve ta'addî olub mevcûdu ve zimmetinde bâis ve sâbit olan mebâliğ tamamen tahsîl-i istirdâd icrâsında olmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le ru'yet olunmak bâbında yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-404)

Malkara nâ'ib'ül şer'i olan mevlânâ zîde ilmühûya hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûrede sâkin Çelebi Es-seyyid Mehmed zîde şerefehu ile zikr-i âti mağdurların verese-i rikâb- humâyûnuma gelub verese-i mezbûrenin bâdî kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer 'î şerîf kat' i ve hareketi olmayub ve üzerlerine dahi şer'an nesne bâis olmuş değil iken hassa hasekilerinden kazâ-yı mezbûrede sâkinim şehir kethûdalığı iddi'âsında Seyid Mehmed Haseki kendü halinde olmayub mezkûr mahalde nıfsını olmadığından kazâ-yı mezbûrede sâkin Pazar başısı oğlu Ali nâm kimesne iğfâl birle mezbûr Mehmed'in hizmetkârları verese-i mezbûrenin mûrisleri İsmail ve Ahmed ve Mustafa nâm kimesneleri bin iki yüz senesinde bi gayri hak galeyân katl etdirilmek ve zulm ve ta'addî ve garete ihbâr eylediği inhâ ve mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'leru'yet ve ihkâk-ı hak ve zikr olundukda icrâ-yı hak mümkün olmaz iseder-i âlîyyeme ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim dîsurunu istid'â etmeğin mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âlîyyeme ihzâr olunmak bâbında

Fî Evâhir-i S sene [1]205

"iş bu emr-i âli lede'l-vusûl merkûm ihzâr ve lede'l tedâfû müddeî-i mesfûrenin zikr olunan defteri tatbîk olduğu vechile mesfûrdan bir akçe vereceği olduğuna huzûr-u şer'-ide tahlîf eylediği ve yine müddeî-yi mesfûre gayr-ı ez defter imdi mûmâ-ileyhden bin iki yüzon bir guruşu taleb eylediği mesfu're zevci hâlik-i mersûme zımnında efendi-yi mûmâ-ileyh --beş kantar otuz beş vasiye-yi mezbûre beher kantar yirmi sekiz guruş cem'an dokuz yüz seksen beş guruş teslim eylediğini şâhid mâ'adâ yüz guruşu bâ-tahmîl elli iki dahi müddeî-yi mûmâ-işeyhe tekrar tahlîf eylediğine binâen mâ'adâ beş guruşdan cem'an müddeî-yi mesfûre --

eylediği müşârün-ileyh mektûb ve Sultaniye kâdîsının vârid olan bir kıt'a i'lâmının mefhûmu bâfermân-ı âli şerh verildi. Fî 17 sene [1]205"

(H-405)

Boğaz Muhâfızı vezîre ve Kale-i Sultaniye nâ'ibine hüküm ki;

Gelibolu mütemekkinelerinden Aloş nâm nâsraniyye rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb mesfûrenin zevci yine Gelibolu mütemekkinlerinden Geliyami Bardir nâm yahudinin yine Gelibolu sükkânından ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler dahi zimmetlerinde bâ defter-i mesfûrdan bin yüz doksan senesinden berü ma 'lûm'ul mikdâr alacağı olub kabl' el ahz Yahudi-i mesfûr mürd oldukda tereke ve emvâl ve eşyâ' ve zimmetinde olan alacağı irsen bununla vasîyeleri olduğu mürd-ü mesfûrun sagîr oğulları Ali ve Osman ve sagîre kızları Zeynep ve Ayşe nâm anlara intikâl etmekle taleb olmak murâd eyledikde mezkûrlar hilâf-ı şer 'î şerîf vermekde te'allul ve muhâlefet eylediklerine binâ'en bunların akdem mübâşir mâ'rifetiyle tarafından vekîl olan Galoya nâm Yahudi ile mahallinde şer-i görölmek için Gelinolu nâ'ibine hitâben emr-i şerîfim sâdır ve mahalline lede'l vurûd hak-ı irsiyeleri mübâşir mûmâ-ileyh mâ'rifetile tahsîl vekîlleri mesfûre teslim olunan ve yine Gelibolu sâkinlerinden Kalyoncu zâde Mustafa Efendi demekle ma'rûf kimesne zimmetinde dahi bâ defter-i müfredât üç bin guruslukdan mütecâviz hak-ı irsiyeleri olmağla mezbûr dahi davet-i şer'-i olundukda i'tâ'-at-i şeri için zimmetinde olan mûrisleri 'aliyyü'l hâle kalub mağdur olduğu ve husûs-u mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğu tatbîk Gelibolu tarafınızdan bir kıt'a i'lâm ve i'tâ' olduğu mezbûr ile mahallinde mukâvemet mümkün olmadığı ve tarafınızdan teslim yahudiye vekîl eyledikde bildirub sen ki muhâfız-ı müşârün-ileyhsin mâ'rifetin ve mübâşir mâ'rifetiyle merkûm Mustafa'ya hitâben kal'asine ihzâr ve şer'-i ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eyledikleri için sen ki Boğaz muhâfızı vezîr-i müşâünileyhsin mâ'rifetin ve mübâşir ta'yîn olunan mâ'rifetinle merkûm Mustafa Efendi --- kal'asine ihzâr ve şer'le ru'yet ve ihkak-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-406)

Mora Vâlisine ve Halomiç nâm-ı diğer Atik kâdîsına hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı Osmânî üzere cülûs-u humâyûnum meymenet makrûnum vâki olup umumen tecdîd-i ahkâm fermânım olmağın kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Ahmed nâm mahallatının taraf-ı şer'-iden matlûb vasîsi Mehmed nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma gelub olunan mezkûrun ---hıfz idüb şer'an ber vechile müdâhale olunmak îcab etmez ike kazâ-yı mezbûrede sâkine Ayşe nâm hâtûn zuhûr ve---mezkûrun vasîyesi ile sana vasîyet etdim deyu fuzûlî müdâhale ve mezbûrenin malı cânibi bâis olup şeyhu'l-islâmdan bunun yedine verilen fetvâ-yı şerîfe mûcibince hükm-i mezbûreyi bâ temessük ve bununla dahl îcab etmişiken mezbûre hilâf-ı şeri şerîf ve mugâyir fetvâ-yı münîf ta'ddiden hali olmadığı mukaddem inhâ ve fetvâ-yı şerîfe mûcibince 'amel olunub hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir fetvâ ol vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmekde bi-mûcib fetvâ-yı şerîfe mahallinde şer'legörölmek için umum -u hudâvendgâr ihzâr sâbık merhûm ve mağfurün Sultan Abdülhamid han zamanında bin iki yüz senesi Evâil-i zi'l-hiccesindeemr-i şerîfim verildiği bildirub tahrîrât ricâ etmeğın hilafına emr yoğise vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-407)

Rodos ceziresi nâ'ibine ve Rodos sancağı mütesellimine hüküm ki;

Cezire-i mezbûr sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma gelub bunun mezbûrede sâkin İbrahim nâm kimesneye bu sene-i mübârekede üçyüz elli beş guruş deyn olup edâsı kat'i olmayub---iken mezbûr bununla taraf-ı şedid ile darb etdiren cebren ve kahren bin beşyüzguruş ikdar -- temessük ahz ve mülk bağçesini dahi fuzûlî ve tagallüben zabt ve gadr-ı külli eylediği ve bu bâbda şeyhu'l-islâmdan da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirub fetvâ-yı şerîfe mûcibince şer'-i görölüb diyeti olan meblağ mezbûr üç yüz elli beş guruş mezbûra ba'de edâda cebren ahz eylediği temesük ve bağçe-yi merkum istirdâd ve icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-408)

Pirlepe ve Tikveş kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı Osmânî üzere cülûs-u humâyûn meymenet makrûnum vâki olub umumen tecdîd-i ahkâm fermânım olmağla der sa'âdet-i kîramdan Mehmed zîde ilmühû gelub bâ berât-ı âli mollası olduğu haremyn-i mahremeyn evkâfı karyelerinden Pirlepe ve Tikveş nâhiyesine tâbi olduğu karyeleri ---ve maktu' ikdâm ---olub vâki olan resm-i harac cânibinde ve resm ---kul ve cariyemizde kâineleri vesâ'ir havalilerine mîr-i mîran ve mîr Liva ve Mütesellim ve Voyvoda ve serdar ve Su Paşa vesâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi tarafından ber vechile dahl ve te'âruz olunmak îcab etmez iken ehl-i örftâ'ifesi tarafından mersûm Seyid Paşa havâlisine hilâf-ı kânûn fuzûlî müdahaele ve re'âyâ-yı ahz ve habs teklîfiyle ta'addî ve rencideden hali olmadığı mukaddemâ inhâ ve mersûm ---Paşa ---havâlisine ehl-i örftâ'ifesi tarafından hilâf-ı kânûn bir dürlü dahl ve te'addî ve te'aruz re'âyâ-yı--- ahz ve habs teklîfiyle ta'addî ve rencide etdirilmeyub men' ü def' olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden imdi---teklîfi---maktu---olub mersûm ----vesâ'ir ---havâlisine ehl-i örftâ'ifesi tarafından müdâhale olunmak hilâf-ı kânûn olmağla bu bâbda kânûn üzere 'amel olunmak içün--sâbık umum merhûm ve mağfurûn Sultan Abdülhamid Han tâbe serâhûnun zimmetinde bin yüz doksan beş senesi Evâil-i receb'inde emr-i şerîf verildiğin bildirub görölüb ricâ etmeğin hilafına emr yoğise mukaddemâ sâdır olan emr-i âli mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Ra sene[1]205

“derkenar mûcibince Edirne Bostancıbaşına hitâben mübâşir emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâsıt S sene [120] 7”

(H-409)

Zikr-i âti zimmîlerin bulundukları mahâlin kuzât ve nüvvâbı zîde fazlihuya hüküm ki;

İstanbul'da zikr-i âti kapu haricinde Çerçi Paşa Mahallesi sâkinelerinden Emine nâm hâtûn gelub bunun zevci Hamülecî Hüseyin demekle 'arîf kimesne bundan akdem fevt oldukda veresesini bununla bâ hüccet-i şer 'iyye vasîyesi olduğu kız karındaşı Ayşe ve er karındaşı oğlu sagîr Mehmede lede'l ihzâr müteveffâ-yı mezbûrunda müntakil İpsala kazâsına tâbi ---nâm karye mütemekkinlerinden celeb tâ'ifesinden Mihael karındaşı Yanni nâm zimmîler

zimmetlerinde bin yüz doksan senesinden berü bâ temessük beş bin otuz sekiz gurusş alacak hakları lede'l da'vâ tavsîtili dört bin gurusş üzerlerinden afv u sulh ve mezbûrdan dörtyüz gurusşunu teslim ve bâki üç bin altı yüz gurusşunu dahi ceste ceste edâya mâhud şeriden hüccet-i şer 'iyye vermekle sagîrlerden mahûd oldukları birle zulm mezkûrdan bâki meblağ-ı mezbûru taleb olmak üzere iken mesfûrat fîrar--- ve Cîsr-i Ergene kazâlarına tâbi Kalyobir karyesinde sâkin oldukları ve taraflarından Mehmed nâm kimesneyi vekîl eyledikde mukaddemâ lede'l inhâ ve istidâ-yı şer'le görölüb müteveffa-yı mezbûrdan müntakîl mesfûrların zimmetlerinde birle sulh olan meblağ--ı bâki mezbûr tamamen tahsîl ve vekîl-i mezbûre aliverilmek bâbında iki yüz yedi senesi Evâil-i zi'l-hiccesinde üç yüz dört adet i'tâ'at-i birle karar eyledikleri ve husûs-u mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğu tatbîk Su Ergene nâ'ibi tarafından bir kît'a i'lâm ve i'tâ' olduğu bildirub ---amîremde kalfacı (?) mübâşeretiyle mesfûrlar bulundukları mahalde ahz ve kusûr-u şer'-i ihzâr ve ber-mûcib hüccet-i şer 'iyyezimmetlerinde bâis olan üç bin üç yüz gurusş tamamen tahsîl ve bi-kusûr aliverilub icrâ-yı şer'îihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ ve vech-i meşrû'h üzere sudûr iden emr-i âlinin kaydı irâde-i humâyûnumla alınub kânûn defterlerde olmağla yedinde olub ibrâz eylediği emr-i âliden ihrac olmuş olmağla kalfacı(?) mübâşeretiyle mesfûrlar bulundukları mahalde huzûr-ı şer'-i ihzâr ve terâfu ' şer 'iyye ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-410)

Tırhala kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Hoca zâde Hafız Mehmed zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Medîne-i Tırhala kazâsına tâbi Kalika karyesi mütemekkinlerinden ehl-i zimmet re'âyâlarında iki yüz senesinden berü bin beş yüz iki akçe yüz elli ve nefslarıçün emvâl ve kiramızı ve bâliğ eylediler deyu Tırhala ahâlileri rikâb-ı humâyûnuma bâ 'arz-ı hâl iştirâk etmeleriyle gadr---mahâlinde cebren ve kahren müdâhale ve ba'de'l şevk olduğu ihkâk-ı hak olunmak bâbında sâdır iden emr-i şerîfim mübâşiri yediyle medîne-i mezbûre mahkemesine vârid ve hıfz ba'de davet-i şer'-i olunan ehl-i fukarâyâ râ'yyet ve muvâcehelerinde ----emr-i münîfî cümle adâlet ve işâret olundukda--zâhir ---ba'del edâ havâlilerinden cümle ehl-i beldesinin ulemâ ve sulehâ ve saâdat-ı kîram veahâli ve re'âyâ bu vechile iş'ar eyledikleri kazâ-yı mezbûrede ehl-i islâm teklîfden dahl ve teklîf etmiş olan

yahudi ve katari(?) tâ'ifesi dahi iki yüz seneden bu yana gelince mâ'rifet-i ve mâ'rifet-i şer'le tevzî'olan mubâyaat hinta şa'ir ve mekkari ve bargiri ve Rumili ve sancak vâlileriyle ta'yîn olunan evamîr-i mesfûreye ve iktizâ iden kanâat ve mübâşiriyle da'vâsına ---vesâ'ir duyûn ve isâbet ve bi'lcümle ve edâ ve mesârif zarûrîyeleri cümle mezkûr mâkule olub mersûmâtndan da'vâ ve yedlerine dahi edâların i'tâ'ları diğerk üç nefer mezbûrlardan Benaki ve-nâm şerîf Beşeleri mukaddemâ şehir kethûdalılığına tagallûben taleb ve----bâ emr-i âli tard olan Halil Ağa tâhrikiyle hilâf-ı inhâ iştirâk ve merkûm Celal Ağa'nın hîle ve ta'addîsi olmağla mersûm mezbûrlar emr-i âlişan ve üzerinde da'vâyâ tasaddi etmeyub da'vâları ----olmağın ----emr-i şerîf mezkûrun--- ve terkîn olunmak veder sâdetime i'lâm iden ---etmeleriyle vâki halim bi'l iltimâs 'arz eylediğın için vermeyub emrin kaydı terkîn olmayub i'lâm hali fermân âli yazılmıştır.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]205

(H-411)

Gelibolu kazâsı nâ'ibine hükûm ki;

Kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden Seyid Mehmed ve Seyid Abdullah zîde şerefêhû ile mesfûre Hadiçe nâm hâtûnlar gelub bunların kimesneye deyn ve kefâleti olmayub ta'addî olunmak îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden Hafız Mustafa nâm kimesne zuhûrve mütevellisi olduğı ve fukâra-yı âlâsından Ali nâm kimesne ma 'lûm'ul mikdâr akçeyi ahz eyledikten sonra müceddeden ta'ddî olmağla şimdi şerh ve müteveffadan aldım deyu ta'ddî ve rencideden hali olmadığı ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib mezkûrun ol vecihle olan müdâhale ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek mahallinde şer'le görûlmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-412)

Mîr-i mîrandan Eğriboz muhâfızı dâme ikbaluhûya ve---kâdîsına hükûm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi ---nâm karye mütemekkilerinden İstamabu nâm zimmî gelub bu mukaddemâ ---kazâsı sâkinlerinden Hacı oğlu Ahmed dimekle meşhûr kimesenden istikrâz

eylediği kırk gurus beher senelerinin üzerine devr-i şer'-i ve ilzâm-ı resm olunmuş değil iken mezbûr bilâ devr-i şer'-i meblağ-ı mezbûrun da'vâsı nâmıyla bin iki yüz senesinden berü hilâf-ı şer 'î şerîf li'eclil—beş yüz seksen beş aded --emvâl ve eşyâ'yı sâiresini cebren ahz ve üzere dahi aynî olan kırk gurus mezbûr—bilâ devr-i-şer'-i muvâcehe ve men' olunmak ol mikdâr gurusluk emvâl ve eşyâ'sını taleb olmak sudûruna iken mezbûr---olunub--olan ---olmalarına kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden İsmail ve Mustafa nâm kimesnelerde li'eclil müteveffâ-yı mezbûrdan taleb itmeğe ve verdiklerinden mâ'adâ bilâ devr-i şer-i --talebiyle istid'â eyledikleri ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib mahallinde şer'le görülüb bi mûcib fetvâ-yı şerîfe ihkâk-ı hak ve bilâ devr-i şer'-i ----talebiyle vâki olan te'addîleri mârif'et-i şer'le men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemek mahallinde şer'le görülmek içün yazılmıştır.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede'l-vusûl müdde-i mezbûre veyahud vekîli --çıkmayubol vecihle ihzâr --dahi şer-i iktizâ eylediği tatbîk Selânik'in kâdisının vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şer-i verildi. Fî 2 B sene [1]205”

(H-413)

Selânik mollasına ve Selânik mütesellimine hüküm ki;

Selânik sâkinelerinden Ümmühan nâm hâtûn mübârek rikâb-ı kâmertab-ı mülûkâneme 'arz-ı hâl sunub bunun bâbası Selânik sükkânından ikinci 'arabacı İsmâ dimekle ma'rûf kimesne bin iki yüz senesinden bilâ---mezkûr fevt oldukda kazâ-yı mezbûra tâbi ---nâm karyede vâki mutasarrıf olduğu çiftlik emlâkı ve yine kazâ-yı mezbûrede silah hânede kâin ikinci ---dimekle ma'rûf bir bâb kahve dükkânı ve bir bâb mülk-imenzil irsen buna muharısa ve ma'lûm'ul hudûd ve kat'i çiftlik arazisi vesâ'ir barakaları dahi sâhib-i arz tapuya müstahakk ve hak-ı tapu bunun olduğundan bi-arz-ı müsellemin takrîr eyledikleri resm tapu ile sâhib-i arzdan olmağla tapu iken icabından kazâ-yı mezbûr sükkânından Seyid zâde Çelebi diz-dâr oğlu kethûdası Hacı Hüseyin nâm kimesneler arâzi-i mezbûreyi hilâf-ı kânûn fuzûlî zabt eyledikten sonra mezbûrlar fevt olduklarında oğulları karye-i mezbûr sâkinlerinden Mustafa ve Mehmed nâm kimesneler dahi fuzûlî zabt ve âhere ferağ ve zikr olunan kahve dükkânını dahi kazâ-ı mezbûrede sâkin mütegalibeden Şeyh oğlu Osman nâm kimesne ve menzil-i mezbûru dahi yine kazâ-yı mezbûrede sâkin olan Mahmud Beşe oğlu dimekle 'arîf kimesne

hilâf-ı şer'î şerîf fuzûlî ve tagallüben ahz ü kabz etmeleriyle mezbûrlar olub zabt etmek isterken hilâf-ı şer'îve kânûn vermek te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak ve gadr-ı külli sevdasında olub mezbûrlarıyla mahallinde mukâvemet olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden sen ki Selânik mütesellimi mûmâ-ileyhsin mâ'rifetin ve mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le ru'yet vech lede'l şevk emvâl ve eşyâ'sı 'aliyyü'ül hâl aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-414)

Mîr-i mîran-ı kirâmdan Yanya Sancağı mutasarrıfı dâme ikbalühüye ve Yanya kâdısına hüküm ki;

Mîr-i mîran-ı kirâmdan Mehmed Tahir zîde ilmühû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin berât-ı şerîfimle emlâk-ı meşrû'ta üzere mütevellîsi olduğu ceddi defterdar Esseyid El-hâc Mustafa Osman Efendi nâm sahib'ül tüccârın âsîtâne-i âliyyemde Şeyh Ebu karyesinin binâ ve ihyâ eylediği---hanesi vâkfından Grebene kazâsına tâbi ---nâm karye ahâlilerinden ma 'lûm'ul-esâmî kimesnelerin kimesneye deyn ve kefâleti olmayub dahl îcab etmez iken Grebene Kocabaşlarından Papa Yorgi oğlu ve Papa Niko nâm zimmîler birbirleriyle yek-dil ve celb-i mal sevdasıyla otuz kırk nefer arnavud eşkıyâsını karyelerine irsâl ve bin iki yüz senesinde mukaddemâ ve meccanen benim vesâ'ir mezkûrat ahz eylediklerinden gayri beher sene üçer kese akçeden üç seneden berü dört bin beş yüz guruşdan cebren ahz ve ziyâde ta'addî eylediklerinden Tırhala ve mahal-i sâ'ireye yerlerinde perişan olduklarından Yenişehir-i Fener kâdısının vârid olan i'lâmına mebnî mahallinde şer'leru'yet ve ba'de'l şevk olmuş hukûk-u fukarâ' ashâbına istirdad ile ihkâk- haklarında olmağla için Rumili vâlisine ve Gerebene kâdısına nezâret iki yüz dört senesi Evâil-i zi'l-hiccesinde emr-i şerîfim sudûr olmuşken tenfiz ve icrâ olduğundan bahisle sen ki mîr-i mîran ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mesfûrlar Yanya'ya ihzâr ve ihkâk-ı hak olunması bâbında sana hitâben emr-i şerîfî sudûrunu istid'â ve muktezâsı ve divan-ı humâyûnumdan su'âl olundukda husûs-ı mezbûr inhâ olduğu lâzım ise cema'aten oldukda ve hesabınâ mesfûrdan Yanya'ya ihzâr ve terâfu ' ba'de'l şevk ve ihkâk-ı hak ve fimâbâd re'âyâ-yı mesfûreye taraflarından ser-i mü ta'addî ve vukû'na gelmemesi mâ'rifet-i şer'le geldiği gibi tenbîh ve te'kid olmayub emlâk----iz'ac-ı fukarâ'ya cesâret iderler ise tediyeleleri icrâsıçün keyfiyyetde arz ve i'lâm olunmak bâbında sen ki mîr-i mîran ve mevlânâ-yı mûmâilehsin sana hitâben emr-i şerîfim

sudûru menûtdur deyu tahrîr olmağla vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak fermânım olmağla imdi sen ki mîr-i mîran-ı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetinle mesfûrları Yanya'ya ihzâr ve sen ki Yanya kâdîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin huzûrunda iddi'â-yı hukûk ve ta'yîn-i halde iden sahib ile âli ol fukarâ' ve kemal hak da'vâ üzere terâfu ' ve zimmetlerinde bâbında ve muhakkak olan hukûk-u fukarâ' her ne ise tahsîl ve ashâbına red ve teslim birle ihkâk-ı hakka mubâderet ve fimâbâd re'âyâ-yı mezkûreye o makûle ta'addî olmaları gibi --ve ziyâde ihtimâm ve dikkat eylesesiz şöyle ki ---olmayub iz'ac-ı fukarâ'yı mûcib harekete cesâret iderler ise muktezâ-yı te'dibleri icrâsıçün der sa'âdetime arz ve inhâya müsaderet ve kusûr-ı irzâlarındab ibtâl ve mûcib tahrîrlerinde ihkâk ve mubâderet eylemeniz bâbında.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-415)

---kâdîsına hüküm ki;

---kazâsı sâkinlerinden Çınarzâde Hasan dimekle ma'rûf kimesne ile Niko ve Dimitri nâm zimmîler gelub bunlar kendü hallerinde ırzıyla mukayyed ve hilâf- şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve te'addîleri olmayub üzerlerine dahi şer'an bir nesne bâis olmuş değil iken bin iki yüz senesinde yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Kocabaş Darki nâm zimmî kendü halinde olmayub iki nefer rızâlarıyla yek-dil ve yek-cihet olarak ehl-i örf tâ'ifesine istinâden hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak üç yüz gurusularını gasben ahz ve ba'de vecihle gadr-ı külli eyledikde bildirub şer'le görölüb mesfûrenin hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak gasben ahz eylediği ol mikdâr gurus hakları tamamen tahsîl ve bi-kusûr alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hüküm-i humâyûnum ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

(H-416)

Görice kâdîsına hüküm ki;

Görice kazâsına tâbi Darşok ve [] nâm karyelerinde mütemekkin zimmî re'âyâ tâ'ifesi rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb re'âyâ-yı mesfûrun içlerinden biri eceliyle mürd oldukda iken bâ-talepleri üzere dikkatlerinin murâd eylediklerinde dahl olunmak îcab etmez iken sen

ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin tarafından olan nâmıyla bana ma ‘lûm’ul mikdâr akçe vermedikçe mugâyirinizi kaldırub dikkat ettik deyu hilâf-ı şer’îve kânûn ve te’addiden hali olmadıkları bildirub tarafından hilâf-ı şer’îve kânûn ol vechile akçe mutâlebesiyle fimâbâd müdâhale ve ta’addî olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumdan kânûn su’âl olundukda inhâ olunduğu üzere ---kazâsında mütemekkin zimmî re’âyâ-yı tâ’ifesinden olan mesfûratın içlerinden biri eceliyle mürd oldukda vasîleri olan [] nâm mütevellî bana ma ‘lûm’ul mikdâr akçe vermekdikçe mugâyirinizi kaldırub dikkat etmek deyu bu makûle zimmî re’âyâ-yı tâ’ifesinin içlerinden biri eceliyle mürd oldukda bâ-talepleri üzere dikkatlerinin mürd eylediklere vaz’ olunan nâmıyla akçe mutâlebesi bâ-meşrû iken hilâf-ı şer’îve kânûn ta’addî eylediği vâki ise men’ ü def’çün kânûn üzere emr-i şerîf yazılagelmiştir deyu tahrîr olmağla kânûn üzere ‘amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

(H-417)

Selânik kâdîsına ve Selânik sancağı mütesellemine hüküm ki;

Selânik kazâsı muzafatıdan İnöz ceziresinde vâki ----manastırının râhibi olan [] nâm râhibi rikâb-ı humâyûnuma gelub bunun üzerine şer’an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken cezire-i mezbûrede ---nâm karyenin Kocabaşları zuhûr ve şirrete sülûk ve manastır-ı mezbûrun ahvâllerinden---karyesinde vâki --- çiftliğinin ----nâm---çiftlik-i mezbûr darb-ı istimâ olunmak mesâfe-i ba’de katl olunub makbul-u mezbûru n iki bin üç yüz beş gurus yirmi iki para cümlesini olmikdâr vermeniz akçeyi senden aluruz deyu hilâf-ı şer ‘î şerîf ta’addî ve der ‘uhdelerinde ahval ve diğer güne ve bu bâbda da’vâsına muvaffak şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe vermekde bildirub hilâf-ı şer ‘î şerîf ve mugâyir fetvâyı münîf ve bi-gayr-ı hak akçe mutâlebesiyle kendüden ta’addî etdirilmmeek bâbında siz ki hitâben mevlânâ ve mütesellim-i mûmâ-ileyhsiz sana hitâben emr-i şerîfim sudûruistid’â-yı azîmet olmağın sen ki mevlânâ ve mütesellim-i mûmâ-ileyhsiz mahallinde şer’le görülmek bâbında yazılmıştır.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-418)

Havâss-ı Mahmud Paşa kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Ali Sipahi demekle 'arîf kimesne gelub bunun 'uhde ve iltizâmında olan kazâ-yı mezbûra tâbi Korgu nâm karyeden hâsıl devr-i keyl ve an bâr olmuş ma'lûm 'ul keyl 'öşr mahsûlunde âherin alakası olmayub müdâhale olunmak îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden Abdullah ve Reşid Haseki demekle ma'rûf kimesne bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf fuzûlî zabt ve gadr eyledikde ve husûs-u mezbûru tatbîktaraf-ı şer'denmurâsele-yi şer 'iyye verildiği bildirub şer'le görülub mezbûrların hilâf-ı şer 'î şerîf fuzûlî zabt eyledikleri olmikdâr keyl-i 'öşr mahsûlü kendüye saydırub icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205**(H-419)**

Hanya muhâfızı vezîre ve Hanya kâdîsına hüküm ki;

Hanya kal'asi sükkânından Kasım ve Hüseyin nâm kimesneler ile kız karındaşları Zahibe nâm hâtûn gelub bunların vâlideleri Atike bin Hasan nâm hâtûnun Hanya kazâsında Selene nâhiyesinde kâin mutasarrıfe olduğu bir kıt'a mülk-izeytun bağçesi ve çiftlik emlâkını bâbaları İbrahim bin Kasım nâm kimesne mezbûrenin---nâhiye-i mezbûrede sakib Mustafa nâm kimesneye fuzûlî bey' ve teslîm etdirdikden sonra ---muhammere mahalde olduğu mezbûre-yi müteveffâ ve emlâk-ı merkûme bilâ-verese istimâ bunlara münhasır olub lâkin bunlar oldukda sagîr olduklarından lazım ----da'vâ idemeyub bağçe-i merkûmenin mahsûlunu dahi ahz ve istihdam idüb bunlar---- baliğ ve da'vâya sâdır olduklarından vâlideleri müteveffa-yı mezbûreden müntakil-i mezkûrun fuzûlî zabt ve gadr eylediği çiftlik-i emlâkı ve bağçe-i merkûme ile mahsûl-u müşteki emr-i şerîfim mezbûrunda mutâlebe ve ahz ü kabz murâd eylediklerinde bâbanızdan aldım zaman-ı mürûr eyledi deyu bi- vech-i şer'îvermeğin te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak sevdasında olub mezbûr mahalde mukâvemet ve icrâ-yı hak mümkün olmayub mağdur oldukları ve bu bâbda şeyhu'l-islâmdan da'vâsına mutâbık iki fetvâ-yı şerîfeleri olduğuna inhâ ve sen ki muhâfız-ı müşar ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz ber- mûcib fetvâ-yı şerîfe şer'-i ru'yet vâlideleri müteveffa-yı mezbûreninde müntakil mezkûr fuzûlî ve tagallüben ahz ü kabz eylediği çiftlik emlâkı ve bağçe-i mezbûre ile mahsûl kendülere alıverilub icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak ve mahallinde icrâ-yı hak mümkün

olmaz ise mezkûrun der sa'âdetime ihzâr ve i'lâm olunmak bâbında size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeleriyle siz ki vezîr müşar ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz mahallinde şer'leru'yet ve ba'del şevk ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzârı i'lâm olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

(H-420)

Cısr-i Ergene kâdisına hüküm ki;

Mültezim tâ'ifesinden Mustafa zîde kadruhû gelub mûmâ-ileyhin tîmâr karyelerinden 'uhde-i iltizâmından olan kazâ-yı mezbûra tâbi Yenice nâm karyenin hâsılı tahtında 'öşr olan defterde hâsıl yazılmağla karye-i mezbûre toprağında zirâat ve harâset idenlerin zirâatleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinde sekizde bir 'öşr ile sâlâriyyeleride e ve karye-i mezbûre toprağında kalan müslüman re'âyâ tâ'ifesinin ---aldıkları yerlerinden mâ-'adâ hâsıl olan bâ cümle mallarından şer 'iyye müteveccih olan üzere bir 'öşrlerinde taleb olmak murâd eylediğin hilâf-ı kânûn ve defter vermekde te'allul ve muhâlefet üzere oldukları bildirub kânûn üzere 'amel olunmak karye-i mezbûr toprağında zirâat ve harâset idenlerin zirâatleriyle hâsıl idenleri terekelerinden sekizde bir 'öşr ile sâlâriyyeleride ve karye-i mezbûre toprağında kalan Müslüman re'âyâ tâ'ifesinin aldıkları mallarından mâ-'adâ hâsıl olan bâ-cümle mallarından şer 'iyye müteveccih olan üzere bir 'öşrleride aliverilub hilâf-ı kânûn te'allul ve muhâlefet etdirilmemek bâbında emr-i şerfîm ricâ etmekde kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

(H-421)

İnöz nâ'ibine hüküm ki;

Vech-i (?) hâyırdan müteveffâ Raife binti Mustafa nâm hâtûnun Medîne-i İnözda binâ eylediği câmi'-i şerîfî vâkfının bil'f'iil berât-ı şerîfle mütevellisi İbrahim zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma gelub vâkf-ı mezbûrun beher meşhûr yirmi seneden îcare-i ihâle ile işcâr olagelen vâkfiye-i ma'mûl behâ'sında mukayyed musakkafâtında İnöz'de vâki bir bâb ma 'lûm'ul hudûd han ve tahtında kâin bir bâb kahve dükkânı vesiar dekâkin ve mahrec (?) ile

bir bâb ma ‘lûm’ul hudûd vâkf-ı menzil bin ikiyüz senesinde tamamına dek sâlif’üz-zıkr meşhûruna ile îcarından Medîne-i İnöz’de sâbık Hacı Halil dimekle ma’rûf kimesnenin müddet-i îcaresi olan bir nesne namıyla olmağla taraf-ı vâkıfdan ziyâde ile icâbına talebi imdi zuhûrundan--olduğun âhere îcar olunmak murâd olundukda müstecir-i mezbûr Halil --mezbûre ra’iyyet gerek ağnam ben zabt iderim âhere îcar eyledim deyu mukaddemâ lede’l tedâfû’ mahallinde bi’d-defâat müdâhalesi men’ ve taraf-ı vâkıfdan âhere îcarına hükm-i şer-i olmak ve hüccet ve ağnâm i’tâ’ olmuşiken mugâyir hüccet ve i’lâm-ı şer’-iyyeye müdâhalesinde ---vâkf-ı şerîfimle irâde eylediği ve bu bâbda şeyh şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiği bildirub bâ-hüccet-i şer ‘iyye görölüb mezbûrun mugâyir hüccet ve i’lâm-ı şer’îve fetvâ-yı şerîfe ol vecihle vâki olan müdâhalesi men’ve def’ olunmak bâbında emri şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer’-le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-422)

Bosna Eyâletinde vâki Teşene kâdisına hüküm ki;

Süleyman nâm kimesne gelub Teşene kazâsında ---kal’asi karyesinde Ada nâm mahallede vâki ma’lûm’ul hudûd yerlere ve derûnunda mülk-imeyve işcarını müsmir sâhib-i arz temessüğü mutasarrıf olan El-hâc Süleyman nâm kimesne kurbundan berü yerleri zabt ve beher sene zirâat ve ‘öşr ve resm sâhib-i arza edâ ider iken evvel verilen yerlerin hak tasarruf rızâsı arz mâ’rifetiyle bin iki yüz senesinde bunun tasarruf ve bu dahi ve yedine verilen sâhib-i ‘arz temessüğü mûcibince zıkr olunan yerleri tevîc seneden berü zabt ve zirâat ve ‘öşr ve resm sâhib-i arza edâ iderler iken âherden ber-vechile dahl olunmak îcab etmez iken mezbûr --kal’asi sâkinlerinden Osman oğlu Mehmed kethûda ve zevcesi nâm hâtûn zuhûr mer’âmızdır deyu da’vâ-yı tasaddi tervîc def’ mahallinde terâfu ‘ şer ‘-ioldukda zıkr olunan yerler kurbdan zirâat ve ‘öşr ve resm sâhib-i arza edâ olunagelen yerlerden olduğu şühud-u ardıl ile ba’del isbât mezkûrların bi-vech-i muârizâ’ları men’ birle cânib-i şer’deniki kıt’a hüccet-i şer ‘iyye verilub verilen hüccet-i şer ‘iyye üzerine Bosna vâlisi tarafından civarları i’tâ’ olunmuşiken merkûmat bir dürlü memnû olmayub hilâf-ı şer’îve kânûn ve mugâyir hüccet-i şer ‘iyye olvecihle müdâhale ve muârizâ’dan hali olmadıklarından gayr-i işcar mezbûrenin hâsıl olan meyvesi ahz ve umûrlarına istihlâk ve gadr-ı külli eyledikleride bildirub şer’le görölüb zıkr olunan tapu ve temessüğü yerleri gerek kendüye zabt ve zirâat etdirilub mezbûrların vâki olan musallat ve te’addîleri men’ ü def’i tagallûben ahz ve istihlâk

eyledikleri muhassıl her ne ise aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le ve kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

(H-423)

Edirne Bostancıbaşısına ve İpsala kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

İpsala sâkinlerinden Mehmed Sâid ve Mehmed Şükür nâm kimesneler ile Fatma nâm hâtûn 'arz-ı hâl idüb bunların İpsala kazâsına tâbi Saricâ Ali karyesinden şâki oğlu Osman ve Receb oğlu Mahmud oğlu Süleymana ve Bakkal Ali vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler zimmetlerinde iki yüz senesinden berü bâ temessük iki bin yüz altmış altı gurus alacakları olub defaâtle taleb eyledikde edâsı te'allul ve muhâlefet birle gadr-ı külli sevdasında olmadıkları bilub mubâşeretile bostancı başı-yı mûmâ-ileyhsin mârif'etle ber-mûcib temessük mezbûr zimmetinde olan ol mikdâr gurus hakları tamamen tahsîl ve vekîl oluverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu ricâ etmeleriyle sen ki Edirne Bostancıbaşısı mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

"iş bu emr-i âli lede'l-vusûl mukayyed yerlerinden olan mülk-imezbûre cemaati ibraz ve nazar olundukda vasîyet-i şer'le ru'yet olduğunu hüccet-i şer 'iyye bâis olduğunu muayyen hüccet-i şer 'iyyeyi ibraz olduğuna hükm olunub mesfûre bi-vech-i mu'ârazada men' olundukları tatbîk Sisam nâ'ibinin vârid olan i'lâminin mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verilmeyub emr yazıldı."

(H-424)

Sisam Adası nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Ada-yı mezbûra tâbi ---nâm karye mütemekkinlerinden Yanni nâm zimmî meclis-i şer'e varub karye-i mezbûrede vâki mutasarrıf olduğu menzil ve bağçe emlâkıyla sâ'ir emvâl ve eşyâ'sıçün karye-i mezbûrede Kostandi ve Banlu nâm zimmîler ile Emarina nâm nâsraniyye ammeleri İtirna nâm zimmî hâlikden bil verese kendülere müntakîl olub mesfûr Yanni dahi bi

gayr-i hak zabt ve bunları hak-ı irsiyeleri mahrûm olmadı deyu mesfûr Yanni ile anası İbrin nâm nâsraniyyeden iddiâ-yı mukaddemâ ---istid'â eyledikde mahallinde şer'leru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzârları bâbında sâdır iden emr-i şerîfim divân-ı humâyûnum çavuşlarından Mustafa Çavuş ile lede'l vurûd ber mantuk emr-i münîf şer-i olundukda salifü'z-zikr menzil ve bağ ve emvâl ve eşyâ'nın mukaddemâ mutasarrıf olan ammeleri hâlik-i mesfûrdan âli-i taraf inhâ zabt iden mesfûrlarda nâsraniyye oğlu ---Yanni zimmî ber-vech-i şer'îsbâtlarıyla izhâr ile emvâl ve eşyâ'yı mezkurenin verese-i mesfûrdan Kostandi ve Banlu nâm zimmîler ile ve Karli nâsraniyyeye ber mantuk defter-i kassama teslimcilerine şer'-i olduğu bâis sâbık i'lâm eyledikden sonra bâ'is olunmak dahi ada-yı mezbûrede müteveccih başı ve--voyvodası bi'd defaât mal-ı mezbûreyi tekrar ru'yet da'vâsıyla ibtâl-i hak iradesinde olacağı mu'ahharen inhâ olmağla çavuş mübâşeretiyile mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim tekrar mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der sa'âdetim ihzârları bâbında iş bu sene-i mübâreke evâil-i saferinde emr-i şerîfim ısdar olmuş olup dahi mesfûr Yanni da'vâ-yı mezkuresinin ----müceddeden yedine hüccet-i şer 'iyye i'tâ' olduğu beyânıyla mesfûrun bi-i vech-i müdâhale ve muârizâ'larının men' ü def'ini hâvi emr-i şerîfim sudûrunu azl etmiş arz ve divân-ı humâyûnumdan muktezâsı su'âl olundukda mefâhim i'lâm emr-i mezkûr husûs-u mezbûr tarafına gadr ve--vecihle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince şer'-i ru'yet ve ibtâl hakkı mûcib halden tahrîr olunmayarak şer'-i mazhar ihkâk-ı hak mubâderet olunmak için mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimin bil ta'addî hâvi emr-i şerîfim sudûru iktizâ ider deyu olmağla vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

(H-425)

Gelibolu nâ'ibi hüküm ki;

Gelibolu mütemekkinelerinden Libeniye nâm nâsraniyye rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun zevci yine Gelibolu mütemekkinlerinden Geliya Marlice nâm yahudinin yine kazâ-yı mezbûr sükkânından Börg Süleyman Beşe zimmetinde bâ temessük bin iki yüz senesinden berü beşyüz gurus ve diğer mal---olarak bâ temessük beş yüz gurus ve mühr-dar zâde Abdulmecid Zaim zimmetinde bâ defter yüz elli gurusdan mütecâviz ve Emîr Ali zimmetinde bâ defter dört yüz on ve bir def'a dahi iki yüz yirmi beş ve Küçük Çelebi zimmetinde iki yüz gurus vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler zimmetlerinde bâ defter müfredât ma 'lûm'ul

mikdâr alacağı almadın mürd oldukda veraseti bununla vasiyesi olduğu mürd-ü mesfûrun beş nefer eytâmlarına munhasıra olunub taleb eyledikde vermekde te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukları ve tarafından Alek nâm yahudiyi vekil eylediğin bildirub âher husûsa mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

(H-426)

Tekfur Dağı kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Âsitâne-yi âlîyyemde vâki Yeni Handa mütemekkin sarraf tâ'ifesinden Lorak nâm zimmi bunun Tekfur Dağı sâkinlerinden Haseki-i hassadan İkini El-hâc Ahmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin iki yüz dört senesini şevvâlinde on dokuzuncu gününden cihet-i karz-ı şer'denmahud ve ma'mûleye temessük mûcibince yirmi altı bin yüz seksen beş gurus alacak hakkı olup kab'l el ahz merhûm fevt olmağla Tekfur Dağında sâkin ma 'lûm'ul-esâmî vereseşi emvâl ve eşyâ'sına vaz'-ı yed olmalarıyla mezbûrlardan mal-ı müteveffâdan taleb olmak murâd eyledikde hilâf-ı şer 'î şerîf edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduklarına ve tarafından Ahmed Ağa nâm kimesne vekil eylediğin bildirub şer'le görülüb meblağ-ı mezbûr hakkı alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

(H-427)

Yenişehir-i Fener mollasına hüküm ki;

Yenişehir-i Fener kasabası mahallatından Eminmahallesi sâkinelerinden Emine nâm hâtûn gelub bu kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Arab Abdül dimekle ma'rûf kimesneden yüz gurus ve İsmail nâm kimesneden altmış gurus istikrâz idüb meblağ-ı mezbûru edâya deyn-i iktidârı olmayub ve taksite ile edâya razı iken mağdûr olmağla da'vâ etmeyub defâate taleb ve ta'addî ve rencideden hali olmayub âher diğer gün olduğu bildirub şer'le mezbûrların görülüb

anların mezbûrların defâaten talebiyle zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri me' ve def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda kânûn minvâl olunarak divân-ı humâyûnum tarafından emr-i şerîf yazılacağı tahrîr olmağla şurûtu mûcibince mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-428)

Alasonya kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Baloni ve Todor ve Lio nâm zimmîler gelub bunlar iki yüz senesinden berü kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Sağır Abdi nâm kimesne ile şevket---ile--olub ahz ve i'tâ'dan hukûk-u şer'iyeye mute'allik hesâbları olmağla şer'-i muhâsebeleri ru'yet asl mal bunların zimmetinde iki bin iki yüz gurus hakkı zuhûr idüb meblağ-ı merkûmu tamamen kendüye teslim idüb mezbûr Abdi fevt olmağla müdâhale olunmak icab etmez iken müteveffâ-yı merkûmun vereselerinin vasîsi tarafından Mehmed nâm kimesne zuhûr ve müteveffâ-yı merkûmun sizin zimmetinizde ol mikdâr alacağı var imiş deyu müdâhale bundan akdem Alasonya kâdîsı huzûrunda murâfa'a-yı şer'î şerîf olundukdan meblağ-ı mezbûru mukaddemâ eylediğini şühud-u ardıl ile şer'an---ve mu'ârazadan men' birle cânib-i şer'den bunların yed'lerine hüccet-i şer'iyeye verilmişken mugâyir hüccet-i şer'iyeye müdâhalesinde ısdar üzere olundukda bildirub hüccet-i şer'iyeleri mûcibince 'amel olunub mezbûrun hilâf-ı şer'î şerîf ve mugâyir hüccet-i şer'iyeye olvechile vâki olan te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â için mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

“tebdîl olduğu üzer vechile başkaca kayd olundu”

(H-429)

Kandiye muhafızı vezîre ve Kandiye kâdîsına hüküm ki;

Girid ceziresinde vâki Hanya sâkinlerinden Mahmud nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun iki yüz senesinde esliha âher azîminde Hanya kal'asi sükkânından erbâb-ı hayrâtdan İbrahim nâm kimesne bunun 'iyâlini ber takrîb hîle-yi hudâ ile iğfâl ve bunun kazâ-

yı mezbûrda mâlik olduğu yirmi bin guruşluk emvâl ve eşyâ' ve emlâkını hilâf-ı şer 'î şerîf ahz ü kabz idüb bu dahi varub keyfiyyetini Hanya muhâfızı tarafına 'arz-ı hâl kat'i hâl ve mezbûr ile murâfaa-yı şer'-i olmak üzere iken mezbûr İbrahim'in Kandiye'ye firar ve ibtâl-i hak ve gadra cesâret eylediğin inhâ ve sen ki vezîr muşârün-ileyhsin mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ocakdan mübâşir mâ'rifetiyle merkûm ile terâfu ' şer 'iyve fuzûlî ahz ü kabz eylediği sâlifü'z-zikr emlâk ve emvâl ve eşyâ'sı tamamen tahsîl ve istirdâd ve icrâ-yı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekde siz ki vezîr müşar ve mevlânâ – yı mûmâ-ileyhsiz ocakdan mübâşir mâ'rifetiyle merkûm meclis-i şer'-i ve ihzâr ve---terâfu ' şer 'iyve bi gayr-i hak ihkâk-ı hakka dikkat olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

(H-430)

Zikr-i âti mukâta'a karyeleri re'âyâlarının bulundukları mahallerin kâdî ve nüvvablarına hüküm ki;

Zide mecdühû gelub hâremeyn-i evkâfdan ber-vech-i mülûkâne 'uhdesinde olan---mukâta'ası karyelerinden kazâ-yı mezbûra tâbi ---ve---karyelerinin defterde mukayyed ra'iiyyet ve ra'iiyyetini oğullarından bazıları kâdîmî karyelerini terk ve kalkub varub taht-ı kazânızda vâki bazı kuzzât ve karye ve 'askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla bu dahi re'âyâ-yı mezkûrdan bulundukları mahallerden voyvodası mâ'rifetiyle kaldırılub kâdîmî karyelerine nakl ve iskân murâd eyledikde hilâf-ı kânûn ve defter te'allul ve muhâlefet ve ol vechle hâsılât-ı mukâta'anın ---tenbîhe bâ'is ve ziyâde oldukları bildirub re'âyâ-yı mûmâ-ileyhin bulundukları mahallerden ve voyvodası mâ'rifetiyle kaldırılub kâdîmî karyelerine nakl ve iskân etdirilub hilâf-ı kânûn ve defter te'allul etdirilmek bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

"iş bu emr-i âli lede'l-vusûl ve'l dâvâ müddeî-yi 'adem zahir olmakdan nâşi dâvâsı sârih olduğu tatbîk Sakız kâdîsının vârid olan i'lâminin mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 21 M [1]205"

(H-431)

Sakız ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Sisam ceziresine tâbi Karlo nâm karye re'âyâlarından ve sefine re'islerinden Martadolu nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bin iki yüz senesinde re'is-i mersûm suvârolduğu sefinesine bahr-i sefid cânibinden hinta ve şa'ir-i mubâyâ'a ve tahmîl etmek zımnında Halaka/Haleke(?) ceziresine duhûl ve cezire-i mezbûre limanında deniz ---üzere iken cezire-i mezbûre Kocabaşlarından Papa Siloki nâm zimmî kemal cümlesinden nâşî kendü hânesinde musâferet tarîkiyle celeb ve mesfûrun hânesinde musâferet mümkün iken yine cezire-i mezbûre re'âyâlarından Nikola nâm zimmîyi Kocabaş-ı mesfûr altı saat sakız mahalle irsâl ve üç beş nefer eşkiyâlarını cem've kocabaş-ı mesfûrun hânesine götürüb re'is-i mersûmu ahz ve dokuz yüz elli gurusş nukûdunu cebren aldıklarına 'adem-i kanâ'at birle sefinesini karye-i mezbûrenino gûne te'dîb ve sefine-i mezkûrenin yüz yirmi gurusşluk alacağı dahi ahz ve bu vecihle harekât-ı bâgiyâneye --ve re'is-i mersûma ahz ve gadr-ı külli katl-i sarîh eyledikleri ve mesfûrlar mütegalibeden olmalarıyla mahallinde ber vecihle mukâvemet ve ihkâk-ı hak mümkün olmayub ahvâl ve diğer gün olunduğu ve husûs-u mezbûr minvâl-i meşrûh üzere olduğunu tatbîk cânib-i şer'denbir kıt'a ihbâr itâ olduğu inhâ ve mübâşir mâ'rifetiyle mesfûrdan Sakız'a ihzâr ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin huzûrunda terâfu ' şer 'iyve mesfûrların tagallüben ahz eyledikleri nukûd ve emlâk sefine her ne ise tamamen ve kâmilten tahsîl ve bi-kusûr re'is-i mersûm alıverilub icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği ecilden der-i âlîyyeme sâbık mübâşir ta'yîn olunan zîde kadruhû mâ'rifetiyle mesfûrdan Sakız'a ihzâr ve terâfu ' şer 'iyve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205**(H-432)**

Zikr-i âti metropolidin dahl-i iltizâmında olan kazâ-yı mezbûrun kuzzât ve nüvvabinâ hüküm ki;

İstanbul vâililiği Rum patriği ve der-i âlîyyemde mukîm cemâ'at-i metropolidden mühlrlü 'arz-ı hâl gönderub ve deyn ve Belgradcık ve Bozruca kazâlarıyla Gorgo Sofya ve Zağra'da Kumpoliği nâhiyeleri kazâsının metropolidi Meros nâm râhib dahl-i iltizâm olan mahallerde mutavattın-ı re'âyâ tâ'ifesi deâvî-yi şer'-i zımnında oldukları himem-i şer'iyye vesâ'ir

‘arzlarve murâsele olduğundan ve şimdiye etdirdikleri kazâdan vesâ’ir mahkemeye dair mevaddan kânûn üzere iktizâ iden rusûmâtı olan râhibler iken bir müddetten berü tarafınızından hilâf-ı şer’îve kânûn ziyâde talebi ve ahvâle ta’addî ve rencideden hali olmadıkları bildirub vech-i muharrer kânûn ziyâde talebiyle ta’addî ve rencîde olundukda bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği divân-ı humâyûnumdan kânûn-u su’âl olundukda râhibler sâ’ir ehl-i fukârânın da’vâ-yı şer’-iyyeleri zımnında verdikleri hüccet-i şer ‘iyyevesâ’ir ‘arzlarından resm---vaz’ ve yirmi akçe --mahkeme içün beş akçeyi cem’an yirmi beş akçe ve iktizâdan olan iki akçe ve rusûmata sâbit olunan kazâlardan resm-i ---sekiz akçe murâseleden altı akçe alınmak ziyâde mutâlebesiyle oldukları hilâf ve kânûn olmağla muktezâ-yı kânûn üzere ‘amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Zâ sene [1]205

(H-433)

Balçık kâdîsına hüküm ki;

Balçık kazâsı muzafatından Kavarna kazâsı sâkinlerinden müteveffâ Mehmed bin câmi’-i şerîfî vâkfının evlâdiyet ve meşrû’tiyet üzere hâlâ mütevellîsi olan Şerîfe binti Mustafa nâm hâtûn gelub bu câmi’-i şerîfî vâkfının bâ-berât-ı şerîfî mütevelliyeleri olan ma ‘lûm’ul-esâmî kimesnelerin yed’lerinde olan berâtları mûcibince hizmetleri mukâbelesindemestûr olub vazîfelerin tamamen edâ idüb ziyâde talebiyle ta’addî ve rencîde olunmak îcab etmez iken mezbûrlar berâtları mûcibince hizmetleri mukâbelesinde mestûr oldukları vazîfeleriyle almağa kanâ’at etmeyub ziyâde talebiyle ta’addî ve rencîde eyledikleri bildirub berâtları mûcibince hizmetleri mukâbelesinde mestûr oldukları vazîfelerin tamamen aldıklarından sonra ziyâde talebiyle kendüye ta’addî etdirilmeyub men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer’le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

(H-434)

Edirne Mollasına ve Edirne Bostancıbaşısına hüküm ki;

İbrahim hanzâde Abdurrahman zîde mecdühû rikâb-ı humâyûnuma mühlülü 'arz-ı hâl gönderub ber-vech-i meşrû'ta hâlâ bâ-berât-ı şerîfimle mütevellîsi ceddî şühud Mehmed Paşa evkâfının mahrûse-i Edirne'de vâkı vâkfa ma'mûl bahasına hakk-ı musakkafâtından bi'l îcâreteyn-beher beş yüz seksen akçe îcare ile taraf-ı vâkıfdan bâ temessük bir bâb mumhâneye mütevellîd olan Ahmed Beşe dimekle ma'rûf kimesne bin iki yüz senesinde mûmâ-ileyhin zamanında olur mumhâne-i mezkûru cânib-i vâkfa âid olmuşiken taraf-ı vâkıfdan zabt ve murâd olundukda mahrûse-i Edirne sâkinleriden İbrahim nâm kimesne ---ve sabunhâne dürlü zabt ve bundan akdem terk-i tarafından vekîli iki murâfa'a olundukda mezkûr murâfaanında bi'l fi'il karar eyledikde inhâ ve mahallinde şer'le ru'yet vaziyetine--- vâzife âid râci' olan mumhâne-yi mezkûru taraf-ı vâkıfdan hilâf-ı şer'-iyyesi Hasan Ağa dimekle ma'rûf kimesneye alıverilub zabt ve talibine îcar etdirilmek bâbında sen ki mevlânâ bostancıbaşı mûmâ-ileyhsiz sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â-yı inâyet eyledikde senki mevlânâ bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsiz mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205**(H-435)**

Çavuşbaşı Ağaya hüküm ki;

Hâlâ hakan divân-ı humâyûnumdan hâlâ ru'ûs-u humâyûnum kîse-dârı El-hâc Ömer zîde kadruhû tarafından bu def'a rikâb-ı hümayuma takdîm olunan 'arz-ı mufredâtımda Paşa sancağında Siroz nâhiyesinde ---nâm karye gayrından on beş bin iki yüz yirmi ber-vech-i tekmlîl yirmi bin akçe ze'âmete mutasarrıf divân-ı humâyûnum gedikleri El-hâc Mustafa hesâbının on bir bin dört yüz on altı akçe üç zâi bin iki yüz üç senesi muharreminin yedinci gününde mûmâ-ileyh tevcih ve berât ve tenbîh karye-i merkûme ve gayrından üç bin sekiz yüz beş akçe tîmâr mutasarrıfı Es-seyyid Mehmed zeâmet olunub tîmâr-ı mezbûr mûmâ-ileyhin icmâllu(?) ve müştereği bulunduğundan ---zarur iden hat-ı divân-ı şevketmakrûnum şûrutu mûcibince bin iki yüz dört senesi muharreminin yedinci gününde bi-vech-i ve cümle hâsılası on beş bin iki yüz yirmi ber-vech-i tekmlîl yirmi bin akçe olmak üzere hâlâ berât-ı şerîfimle mûmâ-ileyhin üzerinde olduğu defter-i hakânide mukayyed mûmâ-ileyh ze'âmet-i mezbûrun iki yüz üç senesinde üç rub'hâsılası mutasarrıf olduğu hareketle üç senesine

mahsûben ze'âmet-i mezkûrun bir rub'hâsılasında mukaddemâ bâ temessük âhere der 'uhde idüb iki hisseyi kimesneye iltizâm etmiş ve zabtıçün temessük vermiş değil iken Siroz sükkânından Hacı Alemdarın karındaşı Ökkeş nâm kimesne tîmâr-ı mezbûrun sâ'ir hissesi benim 'uhde-i iltizâmımda deyu diyerek bilâ temessük zıkr olunan iki hisseyi dahi fuzûlî zabt ve mûmâ-ileyhin hissesine âid iki bin beş yüz gurusluk mahsûlât ve rusûmâtı ahz ü kabz verildiği tarafından ihbâr olduğu mukaddemâ bâ-'arz-ı hâl inhâ ve âher husûsa me'mûr-u mübâşir mâ'rifetiyle ze'âmet-i mezbûr karyelerinde iki hâsılatının sene-i mezbûrede mahsûben zabt ve mahsûl ve rusûmâtı ahz ü kabz olmuş ise merkûme ve âherin zimmetlerinde kalmış ise îcab ve iktizâ etdirilen 'aliyyü'l hâl mübâşir-i mûmâ-ileyh teslim ve zıkr-i merkûm Ökkeş gasb-ı zabt idüb def'ine mahsûlât ve rusûmât edâsı te'allul ider ise li'eclit-tâhsil mübâşir-i mûmâ-ileyh mâ'rifetiyle ordu-yu humâyûnuma ihzâr olunmak bâbında bin iki yüz dört senesi Evâsıt-ı Receb'inde Siroz nâ'ibine hitâben olduğu tarafından sâdır olan emr-i şerîfim mahale lede'l vurûd merkûm cümlesinden er karındaşı ile ma'a âsitâne-yi sa'âdetimde firar idüb emr-i münîf mahallerin olmayub ve mûmâ-ileyhin ziyâde der sa'âdetime--emrin ve husûs-u mezbûr--muharrer üzere olduğun tatbîk hâlâ Siroz nâ'ibi Sinorzâde mevlânâ Ahmed zîde ilmühû tarafından i'lâm olduğu iha ve mezbûr der sa'âdetimde edâda muhâlefet ider ise çavuş mübâşeretiyle meştâ-yı humâyûnum irsâlim bâbında emr-i celb sudûrunu esnâ'-yı ---muharrer ordu-yu humâyûnum tarafından sudûr iden emr-i münîfin kaydı ihrac ve rikâb-ı müstetâbma irsâl ve ibrâz olmağla binâ'en mûmâ-ileyh El-hâc Ömer zîde mecdühûnun tâhvili --ze'âmet hissesi iki yüz üç senesine mahsûben her kim takrîr etmiş ise ordu-yu humâyûnum ihzârı bâbında sâdır olan emr-i mezkûrun imtisâlen mezbûru -hâlâ der sa'âdetimde mukîm El-hâc Mustafa nâm kimesne zabt eyledikde Siroz nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh i'lâm idüb îcab olan meblağ-ı merkûm bilâ tard 'aliyyü'l hâl tamamen der-kenarı tahsîl ve mûmâ-ileyhin tarafına teslim edilir şöyleki mûmâ-ileyh Ömer ordu-yu humâyûnumda rüus kîse-dâr olmak -dersa'âdetime azîm ve emr--- olmağla mezbûr Hacı Mustafa bilâ iltizâm merkûm edâsı muhâlefet ider ise li'eclil tedâfu çavuş mübâşeretiyle ordu-yu humâyûnuma irsâli fermânım olmağla imdi ise mûmâ-ileyhin ---merkûmun zimmetinde olan ze'âmet-i hâsılatı tahsîli matlûb olmağla çavuş mûmâleyhsin ber-vech-i meşrû'h mezbûr Hacı Mustafa bedel-i iltizâm merkûmu tarafından edâsı te'allul ve muhâlefet ider ise li'eclil tedâfu divân-ı humâyûnum çavuşları ta'yîn olunan çavuş-u mûmâ-ileyh mübâşeretiyle meştâ-yı ordu-yu humâyûnumda ve irsâl ve ihzârıyla mübâderet ve ihkâk-ı hak ihtimâm ve dikkat vaz' u hareket vukuâta mübâderet olunmak bâbında.

(H-436)

Rodosçuk nâm-ı diğerk Tekfur Dağı kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden olub hassa hasakilerinden ikinci El-hâc Ahmed nâm kimesne bu senede fevt olmağla müteveffâ-yı merkûmun Rodosçuk ve Keşan ve Malkara kazâlarında vâki tehâllûfatı tahrîr ve terkîm husûsu murâd ve mahsûs-u 'askerîyeden olmağla iktizâ iden de'âvîsini istirhâm ve fasl ve hısım olmamasını hâlâ Rumili kâdî'askerî mevlânâ Abdullah zîde fezâileyh tarafından sana ihâle olunmağla müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin zikr olunan kazâlarda vâki terekesini lüzum bâbında olan---tahsîl ve tahrîr ve terkîm idüb vakıa --- de'âvîyi vaz-ı istirhâm ve fasl ve hısım olunub beyn'el verese âli ve karz olundukda tevzî' ve etmeğk mürûr-u sem'î eylesesin deyu mevlânâ-yı muşârûn-ileyh tarafından mühürlü mektûb vermeğk vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205**(H-437)**

Badracık kâdîsına hüküm ki;

Badracık kazâsı ahâlileri üzerlerine edâsı lazım gelen avârız ve seferiye vesâ'ir evâmîr-i şerîfimle vârid olan tekâlifleri tahmîllerine göre vasîyelerine der---emr-- mûcibince cem'ine me'mur edâda kusûrları olmayub ta'addî olunmaları îcab etmez iken kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Kocabaşlık iddî'âsı olan Ana Kostandî nâm Kocabaş kendü halinde olmayub seksen yüz nefer Arnavud tâ'ifesini başka bey' ve kazâ-yı mezbûrun ---başısıyla yek-dil bin iki senesinden berü tekâlifleri umûruna karışub beher tekâlif ve kabzinde umûr ve defterden ziyâde kendü nefsi ve başında olan Arnavud tâ'ifesiçün yüz bey' defterine külli akçe zulm ve cebren tahsîl ve bu vecihle zulm ve ba'desinden ahvâlleri diğerk gün olduğı kazâ-yı mezbûr ahâlisi mukaddemâ bâ 'arz-ı hâl lede'l inhâ âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde sicil-i mahfûz kuyûdatına nazar ve muhâsebeleri mâ'rifet-i şer'le ru'yet ve mesfûrların zimmetinde bâis olan hukûk-u fukarâ' ashâbına istirdâd ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu ba'de'l şer'an âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde sicil-i mahfûz kuyûdatına nazar ve ber-vech-i tahrîri muhâsebeleri ba'de'l şevk şer'-i bâbında ve mukakkak olan hukûk-u fukarâ' ashâbına redd-i birle ihkâk-ı hak olunmak içün mahallinde şer'le görölmek bâbında bin ikiyüz dört senesi evâsıt-ı recebinde sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben mubâderet olan emr-i şerîfim kazâ-

yı mezbûr mahkemesine âher husûsa me'mûr mübâşeretiyle lede'l-vusûl husûs-ı mezkûr taharrî olundukda mesfûrun müddeîsi zuhûr etmeyub umûr---dahi li-ebevyn vekîlleri ru'yet idegeldiklerine mebnî mesfûrun zımnında olan --mezkûre gayr-ı vâki olub husûs-u mezbûrda i'lâmı ve müdâhale olmadığın sen ki mevlânâ-yı mûmâileyhsin bu def'a der-i âlîyyeme vârid olan bir kıt'a i'lâm sonra ahâlinin takdîm eyledikleri iki kıt'a muhasırlarından tahrîr ve inhâ ve vech-i meşrû'h üzere hilâf-ı inhâya mebnî verilen emrin kaydı def' ve terkîn ve âlâ müş'ar emr-i şerîfim sudûru tahrîr ve istid'â olunmağla ve bir kıt'a emrin kaydı terfî ve âlâ ma'lûm olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

(H-438)

Yenişehir-i Fener kâdisına hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâileyh İsmail Gelenbevi zîde kadruhû fezâileyhsin rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub fil'asıl Alasonya kazâsı sâkinlerinden Hadiçe Hanım binti Hasan bin nâm hâtûn Yenişehir-i Fenerde meclis-i şer'e varub ve El-hâc Emine Hanım binti Ali nâm hâtûn bin yüz doksan beş senesi hal-i hayatında ve kemal-i akl zımnında Yenişehir-i Fener kazâsı toprağında vâki emlâkına bâ-hüccet vasîyesi dahi --- sâhib-i arz mutasarrıfe olduğu mahrur çiftlik dimekle ma'rûf ma 'lûm'ul hudûd bir bâb çiftlik hudûdu dahilinde lede'l asl zilhicceden ma 'lûm'ul hudûd ve vakıa arâzi ve mandıra ve çayırılık dimekle ma'rûf arâziyi bâ on sâhib-i arza hak-ı rizâ'sıyla hak-ı tasarrufunun bana ferağ ve tefviz ve ---tefviz ve kabul ve yedime verilen sâhib-i arz temessüğü mûcibince sene-i mezbûreden berü beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ idüb ber-vechile dahl olunmak îcab etmez iken li-ebevyn karındaşım Mehmed bin nâm sagîrenin bâ-hüccet-i şer 'iyye vasîyesi olan li-ebevyn kız karındaşım Hadiçe Hanım nâm hâtûn fuzûlî ve kat'i nâzi müdâhale etmeğle mahallinde bil terâfu ' müdâhalesi men' ve arâzisi mahrûse-i mezbûrenin tarafından ---olan sâhib-i arz temessüğü mûcibince bana hükm ve olbâbda yed'ime hüccet-i şer 'iyye dahi ibtâl olunmuşiken yine müdâhaleden hisse olmağla yed'ime verilen hüccet-i şer 'iyye ve sâhib-i arz temessüğüne mugâyir vâki olan müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru rizâ'sına dürlü--i'lâm iderüz deyu iltimâs etmeğle hal-i minvâl-i muharrer üzere olduğuna sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sen ki---ilmühû---olmağın ol bâbda hükm-i humâyûnum verilmek rizâ'sına vâki hali bi'l-iltimâs 'arz edilmek için mahallinde şer'lekânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205**(H-439)**

Gelibolu nâ'ibine hüküm ki;

Benaki nâm zimmî ile karındaşları sâ'ir lede'l ma 'lûm'ul-esâmî nâsraniyyeler gelub bunların mûrisleri bâbaları bundan akdem Gelibolu'da mütemekkin Derako nam zimmînin Gelibolu sâkinlerinden ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler ile yine kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Valçi oğulları Rali ve oğulları ve Terfar oğlu Kubayi nâm Yahudi ile ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler zimmetlerinde bin iki yüz senesinden berü bâ temessük ve defter altı bin guruşdan mütecâviz alacak hakkı kab'l el ahz murâd eyledikde meblağ-ı mezbûr irsen bunlara intikâl idüb bunlar dahi bi'd-defaât her birilerinden taleb olmak murâd eylediğin alel beyhûde ile vermekde te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukları bildirub mahallinde şer'legörülüb alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205**(H-440)**

Tatarpazarı kâdîsına ve Rumili kâim-makâmı zîde mecdühûya hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Otlak nâm karye mütemekkinlerinden Delko nâm zimmî gelub bu kendü halinde ırzıyla mukayyed olub kimesneye ta'addîsi olmayub şer'an ber vechile müdâhale olunmak îcab etmez iken karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Derzi Kirnam nâm zimmî kendü halinde olmakdan nâşî -kızının [] nâm nâsraniyyeye bana tezvîc idecek idin deyu müceddeden icrâ-yı 'arz-ı te'addîyle ---mevad etmeleriyle havâssına tâbi ehl-i örfe istinâden bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak gasben ikiyüz guruşunu ahz ve ziyâde gadr ve ta'addi eylediğinden ve bu bâbda da'vâsına muvâffık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerife verilmekde bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince şer'-i görölüb mesfûrun hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayr-i hak gasben ahz eylediği ol mikdâr guruşu kendüye alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek içün yazılmıştır.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-441)

İpsala kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

İpsala sâkinlerinden Fatma nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl mezbûrenin vâsîyesi olduğu sulbi oğulları Mehmed Sâid ve Mehmed Şükrü nâm sagîrlerin çiftlikleri kethûdası olan kazâ-yı mezbûrda sâkin molla Mustafa nâm kimesne iki yüz senesinde çiftlik-i mezbûrun hâsılatı olan ma 'lûm'ul hudûda ve hareketle ---zabt edildiğinden gayri kazâ-yı mezbûra tâbi Koca Ali karyesi ahâlileri zimmetlerinde dahi ve ma 'lûm'ul keyl Sisam mahsûlunu dahi ahz ü kabz ve ihkâk ile iderim mezbûre alacakları olan iki bin dokuz yüz elli guruşdan dahi ahâlileri karz ve ihtifa' ile etdim mezbûre gadr-ı külli eyledikten bildirub mahallinde şer'legörülüb ve husûs-u mezbûr ile ol mikdar keyl ve Sisam mahsûlu ve meblâğ ve bi'l vesâya kendüye alıverilub şer'-i şer'-i muhâlefet etdirilmeyub muktezâ(?) tahsîl ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğle mahallinde şer'le görülmek emrim olmuştur.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

(H-442)

Manastır kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Manastır kazâsına tâbi Kaş nâm karye sâkinlerinden İbrahim ve Hasan ve Hüseyin nâm karındaşlar rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunlar bil'fi'il mesfûr ve ma 'lûm'ul-esâmî Dergâh-ı mu'allâyenîçerilerinden olub tasarruflarında kendü sebeb maaşlarıçün yüz iki yüz aded kapudanlardan âdet-ağnâm mutâlebesiyle ta'addî olunmaları icab etmez iken âdet-i ağnâm cem'ine me'mûr olanlar taraflarından hilâf-ı kânûn olvechile zâhir olan te'addîsi men' ve def olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-443)

Mora vâlisine ve Kordos kâdîsına hüküm ki;

İstanbul mütemekkinlerinden Papa oğlu Kara Bey ve Şerki Mardos zimmîler rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb bunların Kordos kazâsı sükkânından tîmâr tâ’ifesinden Yenişehirli tvaralya Ahmed dimekle meşhûr kimesne zimmetinde ve kendü behâ’sından bin yüz doksan üç senesinden berü iki kıt’a temessük mûcibince gayr-ı ez-teslîm altıyüz seksen iki guruş alacak hakları olup defaâtle taleb olmak murâd eyledikde uğûr ehyeb ile edâsı te’allul ve muhâlefet ve âkil ve bey’ dâ’iyyesinde olduğu ve tarafından Seyid Mehmed Efendi dimekle ma’rûf kimesneyi vekîl etdikleri bildirub şer’-i görölüb mezbûrun olan gayr-ı ez-teslîm ol mikdâr guruş alacak hakları tamamen tahsîl ve vekîlleri mezbûra alıverilub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden şer’le görölmek emrim olmuştur.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-444)

Kandiye muhâfızı vezîre ve Hanya kâdîsına hüküm ki;

Girid ceziresine vâki Hanya sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelub bu bin iki yüz senesine li-eclî’l maslaha âhere azîmete Hanya kal’asi sükkânından erbâb-ı mâ’lûm Hafız İbrahim nâm kimesne bunun eyâlet-i ber takrîb hîle ile iğfal ve bunun kazâ-yı mezbûrda mâlûm olduğu yirmi bin aded emvâl ve eşyâ’ ve emlâkını hilâf-ı şer ‘î şerîf ahz ve zabt idüb bu dahi varub keyfiyyeti Hanya muhâfızı tarafına bâ-’arz-ı hâl kat’î hâl ve mezbûr ile mudâfa’a-yı şer’-i şerîf iken mezbûr İbrahim cebren Kandiye’ye firar ve ibtâl-i hak ve gadra cesâret eyledikçe inhâ ve sen ki vezîr muşârûn-ileyhsin mâ’rifetin ve âher husûsa mübâşir mâ’rifetiyle merkûm İbrahim Hanya’ya ihzâr ve Hanya’da terâfu ‘ şer ‘iyve fuzûlî ahz ve zabt eylediği salifülzîkr emvâl ve eşyâ’sı tamamen tahsîl ve istirdâd icrâ-yı hak olunmak bâbında sana hitâben emr- şerîfim sudûrunu istid’â etmeye sen ki vezîr muşârûn-ileyhsin mâ’rifetin ve loca mübâşir mâ’rifetiyle merkûm İbrahim Hanya’ya ihzâr ve sen ki Hanya kâdîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin huzûrunda hasebiyle terâfu ‘ şer ‘iyve ba’de’l şevk ihkâk-ı hakka dikkat olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205

(H-445)

Edirne kâdîsına hüküm ki;

Mustafa rikâbdar şehriyârı zîde mecdühûnun rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği ‘arz-ı hâlinde mûmâ-ileyhin ber-vech-i mülûkâne hân-ı berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu --- mukâta’ası karyelerinde mahrûse-i Edirne kazâsına tâbi [] ve [] ve kaldığı karyelerinin ve defterde mukayyed ra’iyye ve ra’iyyet oğullarından bazıları karyeleri toprağında bil fiil zabt ve tasarruflarında zirâate sâlih hâsıl –bâ- ihtimâm zirâat itmedin bırağub âherin karyesi toprağında zirâat ve âherin toprağında hâsıl eyledikleri terekelerini götürüb hilâf-ı kânûn mukâta’a-yı mezbûr karyeleri toprağında hizmet idüb olvechile mukâta’a-yı merkûm mahsûlune kendünizâmından tertibine bâ’is olduklarına inhâ ve olunan kânûn üzere hükm-i humâyûnum sudûrunu istid’â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumdan kânûn-u su’âl olundukda mûmâ-ileyhin bâ-berât-ı arz-ı tasarruf olduğu mukâta’ası karyelerinden marû’lbeyân karyesinin defterde mukayyed ra’iyye ve ra’iyyet oğullarından bazıları karyeleri toprağında bil fiil zabt ve tasarruflarında ziraate ve--hâsıl ve birer yerleri tamamen zirâat itmedin bırağub varub âherin karyesi toprağında zirâat ve âherin toprağında hâsıl eyledikleri terekeleri götürüb hilâf-ı kânûn mukâta’a-yı mezbûr karyeleri toprağında hizmet idüb gadr eyledikleri vâki ise men’ ü def’içün tenbîhe hâvi kânûn üzere emr-i şerîfim yazılagelmiştir deyu tahrîr olunmağla kânûn üzere ‘amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205**(H-446)**

Selânik mollasına ve dergâh-ı muâllim kapucu başlarından Selânik sancağı mütesellimi dâme mecdühûya ve Demîr Hisar kâdîsına hüküm ki;

Dergâh-ı mu’allâ gediklilerinden Ahmed zîde mecdühû rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub mûmâ-ileyhin Paşa sancağında Demîr Hisar kazâsında Kürş ve[] nâm karye ve gayrından bâ-berat-ı âlişan mutasarrıfı olduğu ze’âmetin baş kalemi olan salifü’z-zikr Kürşve ve tevâbi’ karyelerinden hâsıl bin iki yüz senesinde vâki devr-i keyl ve der anbârolunmuş ma’lûm ‘ul keyl ’öşr mahsûlata âherin alakası olmayub şer’an dahl olunmak îcab etmez iken mütegalibe ve bu bâbda Demîr Hisar kazâsında sâkin şehir kethûdası Abdullah Paşa dimekle meşhûr kimesne sene-i mezbûrda hilâf-ı şer ‘î şerîf ve bi gayri hak ve bâlâsız ve fuzûlî ahz ü kabz idüb ‘öşr eylediği mukaddemâ inha ve ‘inâyete istid’â eylediği sen ki mevlânâ ve

mütesellim-i mûmâ-ileyhsiz âher husûsa me'mûr mübair mâ'rifetiyle mahallinde şer'legörülüb zimmetinde olan sene-i merkûme mahsûl---tamamen kendü halinde tahsîl ve ihrac te'allul ider ise Selânîk'e ihzâr olunmak bâbında bin iki yüz üç senesi evâil-i zilkâdesinde emr-i şerîfim sâdır olmuşiken olan muhassıl olunmayub merkûmun zimmetinde olduğu ve bervechile ---emr-i âli ve ihkâk-ı hak mümkün olmadığı inhâ ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince altıyüz guruşluk 'öşr mahsûlu tamamen ve kâmilten tahsîl ve bi-kusûr aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında te'kîdi hâvi müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımdan divân-ı humâyûnumdan mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda vech üzere tarih-i merkûmun emr-i şerîfim verildiği mestûr olunmağla mukaddemâ sâdır emr-i şerîfim mûcibince 'amel ve hareket olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

(H-447)

Yenişehir-i Fener mollasına hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh İsmail zîde fezâileysin mektûb gönderub Yenişehir-i Fener kazâsına tâbi ---nâm karye mütemekkinlerinden İtak ve Agoş ve Yanoş ve Karator ve İştir ve Tırakili ve Mesco nâm zimmîler meclis-i şer'e varub mesfûrlar -kazâsına tâbi ---nâm karyenin defterde mukayyed ra'yye ve ra'yyeti ğullarından iken kalkub varub karye --- olmadığındanda kırk seneden mukaddem mutavattın olub arnavud zimmîleri yerlerde üzerlerine edâsı lazım gelen rusûm-u ispençeleri asıl ra'yye kayd oldukları salifü'z-zikr Kukarada karyesi zâbitine kânûn ve defter mûcibince edâya râzılar iken Ezdin (?) voyvodası Osman Bey dimekle 'arîf kimesne zuhûr ve senevî kâdîmi karyende nakl ve iskân iderim deyu bu makûle perişan olub hâlâ mütemekkin oldukları yerlerde 'avâriz hanesine kayd olmağla sâkin ola--sene-i mezbûrlarından re'âyâ iskân teklîfiyle ta'addî olunmak hilâf-ı kânûn iken sekbanlar te'aruz ile hilâf-ı kânûn iskân teklîfiyle ta'addî ve rencideden hali olmamalarıyla -- yerlerde üzerlerine edâsı lazım gelen resm-i ispençelerini kânûn ve defter mûcibince salifü'z-zikr Kukarada karye zâbitine edâ eylediklerinden sonra voyvoda-y merkûm tarafından hilâf-ı kânûn iskân teklîfiyle zâhir olan müdâhale ve taaddsi men' ü def olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek rizâ'sına vâki hali bi'l-iltimâs 'arz eylediğin için muktezâ-yı kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205

(H-448)

Edirne mollasına ve Dimetoka kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Müteveffâ bin zâde Mahmud Bin vâkfının ber- vech-i meşrû'ta bâ-berât-ı âli müştereken mütevellîleri olan Mîr Mehmed ve Serdar ve Hasan zîde kadrihû 'arz-ı hal idüb vâkf-ı mezbûrun defter-hânesinde mukayyed karyelerinden Edirne kazâsına tâbi Musa beyliği karyesiyle Dimetoka kazâsına tâbi Çerkez ve hasılât-kâr ve Loca Bekâr nâm karyeler topraklarında vesâir bunun emsâli ol –derc etmeleriyle o makûle derc eylediklerinden irsâl eyledikleri hayvanatlarından ve bağçelerinden hâsıl eyledikleri meyvelerinden şer'le müteveccih olan ve andan verilmişlerin taraflarından voyvodaları taleb ve vâkf için ahz ü kabz murad eyledikleri ashâb-ı hilâf-ı şer'i ve fuzûlî' ta'allül ve teklîfi cânib-i vâkfa gadr-ı külli eylediklerin bildirub şer'le müteveccih olan onda bir 'öşrleri tamamen alıverilmek ve emr-i şerîfim verildiğin kânûn üzere 'amel olunmak ecilden yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]205

(H-449)

Edirne kâdîsına hüküm ki;

Dergâh-ı mu'allâYeniçerileri ortalarından kırk altı cema'atinin ortası mütevellîsi Abdullah odabaşı dimekle ma'rûf kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun mütevellîsi olduğu orta-yı merkûme kaleminden olmak üzere hâlâ Edirne Yeniçeri zâbitı olan Mustafa zîde mecdühû zimmetinde bin yüz doksan senesinden berü iki kıt'a temessükân iki yüz gurus alacağı olub meblağ-ı mezbûru mûmâ-ileyhin bi't-tevliye defa'âtla taleb olmak murâd eylediğin dürlü 'alet ve bahane ile edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğun bildirub olduklarına mübâşir mâ'rifetiyle şer'le görölüb orta-yı mezkûrenin mal-ı müteveffâsı olan meblağ-ı mezbûr ber mûcib temessükân bi't-tevliye kendüye alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin ocaktan ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle meblağ-ı mezbûr ber mûcib temessükân mâ'rifet-i şer'-i tahsîl olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205

“iş bu emr-i âli matlûb olunmasına binâen mutâlebe hıfz olunmuştur”

(H-450)

Çatalca kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûrenin ahâli-i ve ashâb alakası rikâb-ı humâyûnuma gelub yine kazâ-yı mezbûrede vâki müteveffâ Mahmud'un tasarrufunda olan çiftliğinin kethûdası olan Arnavud tâ'ifesinden çiftlik-i mezkûrda sâkin Karacı dimekle ma'rûf Mehmed nâm kimesne kendü halinde olmadığından nâşî başına cem' eylediği Arnavud eşkıyâlarıyla iş bu sene-i mübârekede kazâ-yı mezkûrede vâki ashâb-ı alakanın çiftliklerini icrâat-ı zirâat eylediğinden mâ-'adâ seferler takrîbi kazâ-yı mezbûr bundan kesireye ---iken merkûm Mehmed kethûdası olduğu darulu çiftliği zârununu ---ol ahâli kazâ ve ashâb-ı alakadan hilâf-ı şer-i şerif ve bi-gayr-i hak fuzûlî yirmi beş kese akçe ta'addî defterine idhâl ve cebren ve kahren tahsîl eylediğine binâ'en ehl-i merkûm perâkende ve perişan olmalarına bâdî olduğun bildirub şer'le görülüb merkûmun fuzûlî tevzî' cebren tahsîl ve ahz eylediği ol mikdâr kese akçe kendüden red ve tahsîl birle ashâbına aliverilub icrâ-yı şer ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeleriyle merkûmun hilâf-ı şer 'î şerîf ber mûcib yirmi beş kese akçe tahsîl vâki ise mahallinde terâfu ' şer 'iyve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205**(H-451)**

Edirne mollasına ve Bostancıbaşısına hüküm ki;

Sen ki Edirne vâlisi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed Emin zîde fezâileyhsin bu def'a rikâb-ı humâyûnuma takdîm olunan bir kıt'a i'lâmın mahrûse-i Edirne sâkinelerinden Emine nâm hâtûnun vâlidesi Fatma nâm hâtûndan müntakil Haremeyn kazâsına tâbi Kızılca karyesi re'âyâlarından Kuse oğlu Brasko Koman oğlu Yanni ve Yanni oğlu Mihal oğlu Dimo İstibak oğlu ve Arif oğlu Yanni ve Dibin oğlu ve Nikola ve Todori ve Dimitri vesâ'ir mâ'lum'ul esâmî zimmîler zimmetlerinde bin yedi yüz seksen bir guruş alacak hakkı taleb eylediğın edâsı muhâlefet etmeleriyle re'âyâ ve mesfûrlar Edirne'ye ihzâr ve ber mûcib hüccet-i şer 'iyve ol mikdâr guruş hak-ı irsîye tahsîl ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında mukaddemâ 'arz-ı hal ve inâyete istid'â eyledikde siz ki mevlânâ ve Bostancıbaş-ı-yı mûmâ-ileyhsiz size hitâben sâdır olan emr-i şerîfim lede'l usûl mezbûre Emine mahrûse-i Edirne mahkemesinde meclis-i şer'deÇirmen kazâsına tâbi Tuzca karyesi re'âyâlarından ihzâr etdirildiği Yanni ve Todori ve Mağvodoli ve Dimitri ve Yanni ve Todori ve Andriye ve Bolak ve Kosta ve Mical ve Dimo

ve Nasto ve Dmitire ve Reskerin nâm zimmîler –mehâzirlerinde üzerlerine da'vâ eylediklerinden akdem vefât iden vâlidesi Fatma binti Ahmed Efendi'ye zevci müteveffâ El-hâc İbrahim'den mûris bin yüz seksen bir guruşa bâ hüccet-i şer 'iyye alacak hakları kabl'el-ahz fevt olub mûris olduğu ve meblağ-ı mezbûrdan her biri âherin zimmetine lazım gelen malın edâsına bâ-evâmir ve'l kabul kefâlete hüccet-i şer 'iyye ile kefil be-heme-hâl olmalarıyla meblağ-ı mezbûru mesfûrundan taleb iderim deyu ba'de'l da'vâ ve'l su'âl ve'l inkâr müddeî-yi mezbûre mer'âsını zimmîden mezbûr red-i muvâcehelerinde lede'l terk alakaları Koğacı Molla Mustafa bin Ahmed Koğacı Ömer Beşe Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle ba'de'l isbât istidâ-yı re'âyâ-ı mesfûrdan meblağ-ı mezkûrun edâsına tenbîh-i şer'-i olunub yine re'âyâ-yı mesfûrun meblağ-ı mezbûrun edâsına muhâlefet etmeleriyle meblağ-ı mahkûm mezbûr sen ki Bostancı başı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetinle tamamen tahsîl ve (üzeri çizili) mezbûr üzerine teslîm birle ihkâk-ı hak olunmak bâbında vâki hali vech-i humâyûnum verilmek ricâsına bi'l-iltimâs eylediği ecilden sen ki Bostancıbaşı mûmâ-ileyhsin vech-i meşrû'h üzere mahkûmeye olan meblağ-ı mezbûr 'aliyyü'l hâl mâ'rifet-i şer'le tahsîl olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin vech-i meşrû'uh mesfûrun zimmetlerinde bâ'is ve mahkûmeye olan meblağ-ı mezbûru 'aliyyü'l hâl mâ'rifet-i şer'le tahsîl ve mezbûre üzerine teslîm birle icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak mezbûr ihtimâm ve dikkat ve ibtâl-i hakkı mûcib halde ve tecvîzden ittikâ' ve mubâderet olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

(H-452)

Eğriboz kâdîsına hüküm ki;

Mehmed nâm kimesne gelub Eğriboz sâkinlerinden Mahmud dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin iki yüz senesinden berü iki yüz elli guruş alacak hakkı olub taleb olmak murâd eyledikde der-i âlîyyemde bahane ile edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli ve ibtâl hak sevdasında olduğu bildirub mahallinde şer'le görölüb mezbûrun zimmetinde olan ol mikdâr guruş alacak hakkı alıverilub bi-vech-i şer'ite'allul ve muhâlefet etdirilüb icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'legörölme bâbında.

Fî Evâil-i Ra sene [1]205

(H-453)

Hanya muhâfızı vezîre ve Hanya kâdîsına hüküm ki;

[] Nâm kimesne gelub bunun bâ-hüccet-i şer ‘iyye vasîleri olduğu Hanya kazâsında Apokoron nâhiyesine tâbi Fres nâm karyede sâkine Ayşe ve Refia ve Emine nâm sabîyelerin büyük bâbaları [] nâm kimesne fevt oldukda karye-i mezbûre toprağında vâki bâ-hüccet-i şer ‘iyye tasarrufunda olan ma ‘lûm’ul hudûd ve istimlâk emlâkı irs-i şer’le büyük mezbûruna lede’l intikâl emlâk-ı mezbûreyi bu bi’l vesâyâ zabt etmek murâd eyledikde ber-vechile müdâhale olunmak îcab etmez iken Hanya’da sâkin Sarı oğlu Ali dimekle ma’rûf kimesne zuhûr ve benim müteveffâ-yı mezkûrdan alacağım var idi deyu mer’âsın vech-i şer’üzere isbât etmeyub bin iki yüz senesinde emlâk-ı mezbûreye hilâf-ı şer ‘î şerîf fuzûlî zabt ve sagîr-i mezbûrelere gadr eyledikde ve bu bâbda da’vâlarına muvaffak şeyhu’l-islâmdan mute’addid fetvâ-yı şerîfe verilmek bildirub sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin mahallinde şer’legörülüb mezbûrun der âlîyyeme ihzârı i’lâm olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid’â eylediği ecilden sen ki vezîr muşârûn-ileyhsin mahallinde şer’le ru’yet ve ba’de’l şevk ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der sa’âdetime ihzârı i’lâm olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede’l-vusûl vekîli Mersol nâm zimminin meclis-i şer’eye ihzâr etdirilmesi --- -karyesi re’âyâlarının kâffe-yi umûrları vekîlleri muvacehelerinde bilâ-vükela yedi bin beş yüz gurus taleb olmak müddeî-yi âlîyye külliyyen inkâr ve vekil-i mersûmdan yine taleb olunub istihsâl mürûrunda izhâr ve tahlîf olundukda vekîl-i mersûm yahud mu’ârazadan men’ olunduğunu tatbîk Sakız na’ibinin vârid olan i’lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh yazıldı.

Fî 11 L sene [1]205

(H-454)

Sakız ceziresi nâ’ibine hüküm ki;

Benaki Kotra nâm zimmî gelub bunun cezire-i mezbûre mütemekkinlerinden Aci Kara Niko ve Aci Papa Nikol ve Dimitri vesâ’ir ma ‘lûm’ul-esâmî zimmîler zimmetlerinde bâ defter bâ temessük bin iki yüz senesinden berü bin beş yüz gurus alacak hakkı olub meblağ-ı mezbûru mesfûrların bil’defaât taleb olmak murâd eylediğin ---ile vermeğin te’allul ve muhâlefet ve

ibtâl-i hak ve gadr-ı külli sevdasında oldukları ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı Şerîfeleri olduğu bildirub âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifet-i şer'le görölüb mesfûrların bâ temessük defter zimmetlerinde olan meblağ-ı mezbûr kendüye alıverilub icrâ-yı şer 'ıyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmekde âher husûsa ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205

“bâ-fermân-ı âli şerh verilub i'lâmı mahal emr yazılmıştır. Fî Evâil-i L sene [1]205”

(H-455)

Mora vâlisine ve Nakşa kâdîsına hüküm ki;

Trablus ve Tunus ve garb ocakları vekîli Süleyman zîde kadruhû gelub mûmâ-ileyhin Nakşa kazâsına tâbi ---nâm karyede mütemekkin ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler zimmetlerinde bin iki yüz senesinden berü yüz on iki ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi ---karyesi mütemekkinlerinden ma 'lûm'ul-esâmî zimmîlerde zimmetine sene-i mezbûrede zimmî-yi mezbûreden berü beş yüz otuz yedi ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi ---nâm karye mütemekkinlerinden ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler zimmetlerine zimmetine sene-i mezbûre---yirmi sene ---mecnû' beş bin üç yüz altmış dokuz gurus alacak hakkı olub defaâtle taleb olmak murâd eyledikdeher biri bi-vech-i şer'ivermekde te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak ve gadr sevdasında oldukların bildirub mahallinde şer'le görölüb alıverilubihkâk-ı hak olunmak bâbında sen ki vezîr muşârün-ileyhsin hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden sana hitâben sen ki vezîr muşârün-ileyhsin mahallindeşer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205

(H-456)

Cihân Hanı Giray Han dâme ilmühû ve---kâdîsına hüküm ki;

Selâtin-i cennetmekândan Şehnaz Giray sultan dâme ilmühûnun rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği 'arz-ı hâlinde mûmâ-ileyhin bundan akdem bâbası mütevellî Abdal Giray Sultanından muntakil bir nefer ---yedlerinde bin gurus hakların bâhâsından bin üç yüz ve resm-i tapu bâhâsından yedi yüz ve otuz bin iki yüz gurusluk cem'an dört bin iki yüz gurus

hakkını mûmâ-ileyhe hibe olmak hasebiyle bilâ mâ'rifet-i şer'le ---sana selâtin-i cihân Giray Sultan cebren zabt ve zirâat etmek fevt olub ve mûmâ-ileyhin dahi emr-i şerif bâliğ ve da'vâya karar olub müteveffâ-yı mûmâ-ileyh --yerleri Sultanın ve malik olan hakkını kabz iden oğlu Âlim Giray Sultanından ve mal-ı müteveffâdan taleb olmak üzere iken bu ziyâde mûmâ-ileyh Âlim Giray Sultan dahi fevt olub terekesine kat' olan hâlâ--kazâsına tâbi ---sâkin ma 'lûm'ul-esâmî mal-ı müteveffâ taleb olmak murâd eyledikde hilâf-ı şer 'î şerîf üzere âli ile edâsı te'allul ve muhâlefet ve ibtâl ve gadr sevdasında oldukları ve muayyen da'vâsına muvaffak şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verilmekde ve mukaddemâ lede'l inhâ ve istid'â mahallinde şer'leru'yet ve ihkâk-ı hak olmak içün bin iki yüz üç senesi Evâhir-i cemâziyelevvelinde sâdır olan emr-i şerîfim lede'l-vusûl vârid olan ---Giray Sultan emr-i şerîfim 'adem-i i'tâ'at birle edâsı mutâlebe olvechile te'kîd emr-i âli mümkün olmayub mağdûr olduğun ve bu def'a bâ-'arz-ı hâl inhâ ve siz ki Han-ı muşârûn-ileyh ve mûmâ-ileyhsiz mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim size hitâben hükmi humâyûnum rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at oldukda vech-i meşrû'h üzere bâliğ mezbûrede emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olmayub siz ki Han-ı muşâr ve mûmâ-ileyhsiz mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mersûm Giray Sultan ve Edirne'ye ihzâr ve terâfu ' şer 'iyve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede'l-vusûl müddeî-yi mezbûre mesfûrların mahazirlerine lede'l dâ'vâ ve'l istinkâf mesfûrlar cevaplarında mezbûrenin vâlidesi müteveffâ-yı mezbûre bâliğ mezbûru bundan akdem yedinden ba'de'l dâ'vâ ve'l inkâr ol vechile müddeîsi beyânına havâle olduğu beyân sudûrunda iken ---müddeî-yi mezbûre ile biri—etmiş -eylediklerine biz dahi ba'de'l kabul bedel-i mezkûru iki taksit ile müddeî-yi mezbûreye edâ idüb ol vechil zimmetimiz mutalebesinden biri almışdır deyu ba'de'l def' ve re'âyâ-yı mesfûrlar dahi mezkûrunu ba'de'l isbat ---mmuvacehe müddeî-yi mezbûre re'âyâ-yı mesfûrlara meblağ-ı mezkûr mutalebesiyle bi-vech-i mu'ârazadan men' olunduğuna tatbîk Edirne nâ'ibinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verilub —emri yazıldı. Fî 8 câ sene [1]205”

(H-457)

Edirne mollasına ve Edirne Bostancıbaşısına hüküm ki;

Mahrûse-i Edirne sâkinelerinden Emine nâm hâtûn gelub bunun yine Edirne sâkinlerinden o ki bâbası Kara El-hâc İbrahim dimekle ma'rûf kimesnenin Cisir-i Ergene kazâsına tâbi ---nâm karye re'âyâlarından bu olub ve bâbaları olan Dimitri ve Mihal ve Dimitri ve Elkor nâm zimmîler zimmetlerine bâ temessük alacağı olan otuz bir bin dokzu yüz ve yine Cisir-i Ergene kazâsına tâbi Paşa nâm karye re'âyâlarından Dimo ve Kosta ve Kartil ve Metri ve Trapin ve Kostantin ve Todori ve Anu Mogori ve İşbas ve Şibri nâm zimmîler zimmetlerine bâ temessük alacağı olan otuz üç bin beş yüz yetmiş mecmû' yetmiş üç bin kırk yedi gurus alacak hakkı kab'l el ahz o ki pederi merkûm bin yüz doksan yedi senesinde fevt oldukda meblağ-ı mezbûr bunun vâlidesi mahrûse-i mezbûre sâkinlerinden Fatma nâm hâtûna lede'l ihzâr muktezâ-yı şer'îmazhar meblağ-ı mezbûrede vâlidesi mezbûrenin hisse-i irsiyesine cem'an sekiz bin yüz seksen dört gurus ashâbını tahkikinden sonra husûs-u mezbûra tatbîk vâlidesi mezbûrenin yedine cem'-i şer'îyye i'tâ olunub taleb olmak üzere iken kabul ve ahz bin iki yüz senesinde vâlidesi mezbûre dahi müteveffâ olmağla meblağ-ı mezbû irs-i şer'îbuna intikâl idüb bu dahi mesfûrlardan bil verese taleb olmak murâd eyledikde edâsı dürlü alet ve bahane ile gadr-ı külli sevdasında oldukları mukaddemâ inhâ ve mesfûrların Edirne'ye ihzârlar bâbında hükm-i humâyûnum sudûrunu istid'â eyledikde sen ki mevlânâ Edirne Bostancıbaşısı mûmâ-ileyhsiz mersûmlar li'ecli't- terâfu ' Edirne'ye ihzâr ve mezbûrenin yedine olan cem'i şer'î mûcibince bâbında olan hakkı ma'rîfet-i şer'le tahsîl olunmak içün sene-i mâziyeEvâhir-i cemâziyelevvelinde emr-i şerîfim sâdır ve mahalline lede'l-vurûd bervechile tenfîz emr-i âli ve ihkâk-ı hak mümkün olmayub ahval-i diğêr gûne olunduğû inhâ ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince meblağ-ı mezbûrun tahsîli bâbında müceddeden hükm-i humâyûnum sudûrunu istid'â derkâb-ı müstetabımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at olunduğuna vech-i meşrû'h üzere tarih-i merkûme emr-i şerîfim verildiğî mestûr ve mukayyed olunmak mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel ve hareket olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205

(H-458)

Kandiye muhâfızı vezîre ve Resmo kâdîsına hüküm ki;

Kassam-ı şerîf tüccârlarından Seyid İbrahim fukarâ' dimekle meşhûr kimesne gelub bunun Resmo muhâfızı mîr-i mîran-ı kirâmdan Osman Paşa zâde Hasan dâme ikbâlihû zimmetinde bin yüz doksan sekiz senesinden berü cihet-i karz-ı şer'-i yirmi yedi bin gurus alacak hakkı olub meblağ-ı mezbûru mûmâ-ileyh bil vukû'at mutâlebe ve ba'de murâd eyledikde ikâmet ve musâmaha ile edâsı te'allul ve muhâlefet eyledikde ve tarafından Resmo'lu Ali nâm kimesneyi vekîl eylediğin bildirub mübâşir mâ'rifetiyle şer'le görölub Paşa-yı mûmaileyh zimmetinde olan meblağ-ı mezbûr hakkı 'aliyyü'l hâl vekîli mezbûr teslim olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmekle ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle meblağ-ı mezkûr 'aliyyü'l hâl mâ'rifet-i şer'le Paşa-yı mûmâ-ileyh tahsîl vekîli merkûm Ali'ye teslim ve tarafına tesyîr etdirilmek bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205**(H-459)**

Rumili vâlisi vezîre ve Manastır kâdîsına hüküm ki;

Halil Sipâhi dimekle 'arîf kimesne gelub bunun zevcesi Manastır'da sâkine –Ali Efendi dimekle 'arîfe Hanife hâtûn müteveffâ olduğu oğlu olmayub Manastır kazâsı toprağında vâki mutasarrıf olduğu ma 'lûm'ul hudûd tarlaları kânûn üzere tapuya mustehakk ve hîn-i tapusu cümleden mukaddem bu müteveffâ mezbûrenin kız karındaşları ve [] nâm hâtunlar ile sâhib-i 'arzdan bilâ müşterek resm-i tapu ile ba'de yedlerinden sâhib-i 'arza temessük mûcibince ber-vech-i müşterek beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm ve sâhib-i arza edâ idüb dahl olunmak îcab etmez iken îcabından Mustafa Efendi dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve ol yerleri Manastır voyvodası Dîmo nâm kimesneden imdi resm tapu ile istedim deyu bunların yed'lerinde olan temessüğüne mugâyir hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve gadr sevdasında olduğu bildirub kânûn üzere 'amel olunub mezbûrun hilâf-ı kânûn olvechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ve rikâb-ı müstetâbım divân-ı humâyûnumdan fuzûlî minvâl olundukda vâlidesi yerleri oğullarına on seneye dek resm tapu ile verilmek kânûn olub ve müteveffânın oğullarından gayrıya hak- ı tapu fermân olmağla bunun zevcesi müteveffâ oldukda oğlu kalmayub taarrufunda olan tarlaları kânûn üzere tapuya müstahak ve sâhib-i arz resm tapu ile varub zirâat etdirmek muvaffîk kânûn

olmakdan nâşî inhâ olduğu üzere minvâl-i muharrer üzere müstahak tapu olan yerleri kendüsü ile müteveffâ-yı mezbûrenin kız karındaşı resm tapu ile cânib-i arzdan olub zabt iderler iken zirâat etmeyub üç sene bâki ve hali koyun kânûn üzere tapuya müstahak oldukda dahl iden mezkûr Mustafa Efendi dimekle ma'rûf kimesne yüzünden ve yâhûd bunlarında mukaddem resm tapu ile sâhib-i arzdan olmağla müdâhale etdirilmeyub fi'l-hakîka vech-i muharrer üzere müstahak tapu olan yerlere sahib tapuda mezkûr Mustafa'nında ukaddem sâhib-i arzdan resm tapu ile olub yed'lerinde verilen sâhib-i arz temessük mûcibince beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ iderler iken mezkûr Mustafa hilâf-ı kânûn ve sâhib-i arz temessûğüne mugâyirmüdâhale eylediği vâki ise men' ü def' için kânûn üzere emr-i şerîf yazılagermişdir deyu tahrîr olmağla siz ki Rumili vâlisi vezîrmuşârûn-ileyh ve Manastır kâdisı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205

(H-460)

Sakız ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Tâ'ife-i tüccârdan ve cezire-i Mora mütemekkinlerinden Yorgi nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bu cezire-i Sakızda sâkin yine tüccâr tâ'ifesinden İstikalı Ahmed ve diğer Ahmed nâm tacirler ile bin iki yüz üç senesinden berü şirket-i unat ile şirketinin olmalarıyla beynlerinde –ile bin gurus mal-ı sermaye bin gurus bunun ve beş yüz gurus dahi mezbûrların olub sene-i mezbûrede berü bey'ü şira olunan emti'a ve hayvanat zımnından şimdiye dek yedi yüz kırk beş gurus kabz husûle gelmekle akçesine göre malı taleb eyledikde vermediklerinden da'vâ-yı sermaye olan meblağ-ı mezbûrun guru dahi mücerred iken bey' sevdasıyla hilâf-ı şer 'î şerîf edâsı te'allul ve muhâlefet ve bervechile mukâvemete iktidarı olmayub mağdur olduğu bildirub hâlâ kapudan-ı deryâ mükerrem-i nizâm'ül sâlih vezîrim Gazi Hüseyin Paşa tarafından mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'legörölüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden vezîr-i müşârûn-ileyh tarafından ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek emrim olmuştur.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205

(H-461)

Edirne kâdîsına hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı Osmânî üzere cülûs-u humâyûnum meymenet makrûnum vâki olub umumn tecdîd-i ahkâm fermânım olmağla mahrûse-i Edirne mütemekkin yahud vesâ'ir re'âyâ-yı fukarâ'sı rikâb-ı humâyûnuma gelub teb'alarından biri li'eclil mesâhasıyla mürd oldukda şâyethayatından berü hükkâm tarafından resm Hacı Ahmed veresei dahl olunduğu ve tereke dahi mahazir nâmıyla akçe ahzıyla ve ta'addî oldukların mukaddemâ inhâ ve ol vechile vâki olan---olduklarından men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediklerine binâ'en hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir fetvâ-yı münîf ve kânûn balâsında ve mezâlim ile fukarâ'-yı ra'yye rencide ve ta'addî olunmamak bâbında yüz dosan sekiz senesi evâsıt-ı şevvâlinde hudâvendgâr sâbık merhûm ve mağfurûn Sultan Abdülmecid Han tâbe serâhü zamanında emr-i şerîf verildikde bildirub tahrîrât-ı istid'â etmekde hilâfına emr yoğise mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîf mûcibince 'amel olunmak fermânım olmağın idi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin zaman-ışahanemde ve defâaten gâret olan re'âyâ makûlesine hilâf-ı şer 'î şerîf ta'addî ve rencide olunduğuna kat'i rizâ'-yı şâhânem olduğu ve mülûkânemde iş bu sene-i ---halleri matlûb humâyûnum eylediği ma'lûmun oldukda fi-mâbâd re'âyâ-yı mesfûrun mesâfeleri zuhûruna mugâyir şer'-i şerîf ve menâzi-yı fetvâ-yı münîf ve muhâlefet kânûn-u hazıra ilga içün rızâsını hâvi tereke teklîfinden mûcânib ve balâsız resm-i kassama tereke dahi nâmıyla tarafından ihlâkının câniblerinden bir akçe alınub vesâ'irelere dahi aliverilub bu gûne râ'yye ve mezâlimin fukarâ-yı ra'yye üzerlerinden men' ü def'i hâlâ ihtimâm ve dikkat taraf-ı humâyûnum içün fukarâdan alınmayub dâvet-i câriyeye mubâderet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205

(H-462)

Gelibolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Gelibolu sâkinlerinden Seyid Ahmed ve Seyid Abdullah ve Hüsrev nâm kimesneler ile Hadiçe nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunların mûrisleri Seyid Mustafa Efendi dimekle ma'rûf kimesnenin mezbûre---nâm karye mütemekkinlerinden Kara Baş Kosti ve Dmitri ve Tnaş nâm kimesneler zimmetlerinde bin iki yüz bir senesinde cihet-i şer 'iyye ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi --- nâm karye mütemekkinlerinden Papa Yorgi ve Dimitri nâm

zimmîler zimmetlerinde ma 'lûm'ul mikdâr gurus alacak hakkı olub imdi meblağ-ı merkûm irsen bunlara intikâl idüb taleb eylemek vermekde bi-vech-i şer'îte'allul ve muhâlefet eylemek ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe verilmekde bi-mûcib-i şer 'îgörülüb aliverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Ra sene [1]205

(H-463)

İnebahtı muhâfızı vezîre ve Greneş (?) kâdîsına hüküm ki;

Greneş (?) kazâsına tâbi -nâm karye mütemekkinlerinden Kosta ve Dimitri nâm zimmîler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bâbaları Yorgi nâm zimmî karye-i mezbûre mütemekkinlerinden ma 'lûm'ul hudûd yerlere ve beher sene zabt ve ziraât ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ ve yine karye-i mezbûrede mülk-imeyve işcarlarına dahi müşterek olundukda mûcâb ve emlâkı irsen bunlara intikâl etmişiken karye- mezbûre sâkinlerinden Sarı Salih Ağa demekle ma'rûf kimesnenin bin iki yüz senesinde zabt ve ta'addî eylediğin ve bu bâbda mersûma fetvâ-yı şerife verildiğin bilub fetvâ-yı şerifesi şer'le görülüb mezkûrun ta'addî-yi şer'-i ve kânûn ve zabt eylediği yerleri ile aldıkları aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemek için mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205

(H-464)

Haslar kazâsı muzafatından nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Nâhiye-i mezbûra tâbi Haric nâm karye sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun li-ebevyn karındaşı Osman oğlu İsmail nâm kimesne bin iki yüz senesinde fevt oldukda karye-i mezbûrede vâki mülk-i îcarı mülk bağçesi vesâ'ir ma 'lûm'ul hudûd ve emvâl ve eşyâ'sı irsen buna intikâl etmişiken karye-i mezbûreden ve vâlidesi [] nâm hâtûn fuzûlî zabt ve gadr-ı külli ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe aldığı bilub şer'-i görülüb mûrisinden müntakil mezbûrenin fuzûlî ve hilâf- şer'-i şerîf

eylemek ve emlâkı kendüye alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmekde mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205

(H-465)

Hâlâ Kuman Hanı Giraydan dâme Cisir-i Ergene kâdisına hüküm ki;

Selâtin-i Şehnaz Giray Sultan zîde ilmühûnun rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği bir kıt'a 'arz-ı hâlinde Hayrabolu kâzasına tâbi Öri nâm karyede vâki mülkiyet üzere mutasarrıf olduğu çiftlik-i mezbûrede vâki çiftlik emlâkına mutasarrıf olan Hacı oğlu dimekle ma'rûf kimesne ve emlâk-ı mezbûru bey' etmek murâd eyledikde mûmâ-ileyhe şefi' olmağla --- yoğiken bin iki yüz dört senesinde Cisir-i Ergene kazâsında sâkin Giray Sultan zîde ilmühûya bey' etmeğe mûmâ-ileyh dahi bey' istimâ etdiği üzere istirdâd idüb şûrutuna tamamen re'âya ile olmak istedikde mûmâ-ileyh hilâf-ı şer 'î şerîf vermekde ta'addî ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğu ve bu bâbda dâ'vâsına muvâffık şeyh'ul-islâmdan fetvâ-yı şerife verildiğin bilub fetvâ-yı şerife icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında sizki Han-ı Giray mûmâ-ileyhsiz size hitâben İbrahim sudûrunu istid'â eylediği için siz ki Han-ı muşârün-ileyhsiz mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]205

(H-466)

Hanya muhâfızı vezîre ve Hanya kâdisına ve Mekri zâbiti zîde mecdühûya hüküm ki;

Girid ceziresine vâki Hanya sancağında Akrator nâhiyesine tâbi müteveffâ Gazi Hasan Paşa evkâfı karyesinde Köstili karyesi ahâlisinin Arnavud cemâ'atinin fukarâsının mesfûrların cemâ'tinin olmadıkları bahs-ve Mustafa nâm kimesne kendü halinde olmadıkları irs-i mezbûre mütemekkinlerinden Aleki nâm nâsraniyyenin vâkf-ı mezbûre hanesine dahl ve bi gayri hak nüfz ve ta'addîsinin azimet olduğu siz ki Hanya muhâfızı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bu def'a tarafınızdan der-i âliyyeme vârid olan i'lâmı haber ve inhâ ve ol bâbda emr-i şerîfim sudûrunu vâkf-ı mezbûrun hâlâ mütevellisi olan Fatma Sultan tarafından takdîm olunan bir kıt'a 'arz-ı hâlinde istid'â olunmuş terkîn hâlâ rikâb-ı humâyûnumda sekban başı

olan Ömer dâme ilmühûdan istirhâm olundukda siz ki vezîr-i müşârün-ileyhsin mâ'rifetinle ve mâ'rifet-i şer'le ve husûsa ta'addî olunan mübâşir mâ'rifeti merkûmat-ı --huzûr-u şer 'îihzâr ve inhâ olunan mal-ı mezbûrenin mahazir olunduğu şer'-ileri loca olduklarına sâdır olup merkûmat azl olundukları gibi ziyâde katl olarak şevk olur ise bi'l-iltimâs sâirleri tahrîr-i muktezâ-yı şer'-iyyesi ile icrâ-yı kânûn üzere olan fukarâ' ve ra'iiyetin olan rızaları isti'âb istihsâle olunmak bâbında size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu ---Paşa iş bu emr-i şerîfim ile ısdar ve husûsa te'addîsi olunan ---irsâl olunmuş ---i'lâm mûcibince 'amel olunmak bâbında fermânım olmağın imdi siz ki vezîr-i müşârün-ileyhsiz mevlânâ yeniçeri zâbiti mûmâ-ileyhsin vech-i meşrûh üzere alınan katl maddesi merkûmun ---oldukları üzerlerine (üstü çizili) sudûr idüb merkûmlara gadr etmiş -- olunub zarur olmuş ise --olunub istihsâl olup olmuş-- olundukda maslûb eylediği mâlûmun olundukda mübâşir ta'yin olunan mübâşir-i merkûm mârifetiyle merkûmata geşt ü güzâr oldukları mahallinde ahz ü kabz şer'le ihzâr ve katl maddesi gereğince --alarak zâhire ihrâc ve ziyâde katl olup mûmâ-ileyhin berât-ı icrâ-yı şer'îşerîf olmak üzere olan fukârâ ve râ ''iyyetin tahlisleri emrine dâvet ve ikâmete ---- ve mugâyir âherin alakası olunmayub üzerine şer'en bir nesne sâbit olmayan cürm bâbında hilâf-ı şer 'î şerîf ve mûcanebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]205

“derkenârı mûcibince emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı C sene [1]205”

(H-467)

Karakol kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Nişân -ı âlişanım verilen divân-ı humâyûnum kalemi kâtiplerinden kurûn-ı erbâb zîde mecdühû ile kalem-i mezkûrun-- İbrahim Edhem ve divân kâtibim Mehmed Azim zîde kadrihû bu def'a rikâb-ı müstetâbıma takdîm eylediği bir kıt'a 'arz-ı hâllerinde ---sancağında Karakol nâhiyesinde --- nâm karye ve gayrından on beş bin üçyüz otuz ber-vech-i temessük yirmi bin akçe ze'âmet katib-i mûmâ-ileyh Numan ve yine karye-i mezbûre ve gayrından olan beş bin üç yüz otuz beş akçe tîmârlara dahi mûmâ-ileyh İbrahim Edhem başka başka berât-ı şerîfimle istediğin mutasarrıflar olup mûmâ-ileyhin ze'âmet ve tîmârları mülhakatından yine nâhiye Karakol tâbi ---ra'iiyetinin muhattar mu'ayyen hudûdları dahilinde kurbdan 'öşr ve resm ze'âmet ve tîmârlar taraflarından ahz ü kabz olunagelen ma 'lûm'ul hudûd yerlere 'öşr ve rusûmunu âher dahl olunmak iktizâ etmez iken îcabından El-hâc Mehmed ve Osman ve El-

hâc Ahmed nâm kimesneler zuhûr ve duhûl evvel yerler bizim tîmârım karyelerinden Çeşme karyesi --deyu ‘öşr ve resm bir dürlüdür deyu hilâf-ı kânûn fetvâ-yı kadîm fuzûlî müdâhale ve bundan akdem irade-i humâyûnum tarafından sudûr iden emr-i şerîfim mahallinin üzerinde vekîlleri olan Mehmed Emin bin İbrahim bin dimekle ‘arîf kimesne ile murâffa-yı şer’-i şerîf olunduklarından menâzi olan mevrâ’nın hududu nehr-i kara cânibi şerîfesi sure(?) ve andan sarf-ı surre parasıyla ----andan---boyluca büyük ve andan ‘akârlara ve andan böyle—ile soğuk çeşmeyi ve andan nehr-i kara suyla varınca o hudud ile mücerred olub salîfû’zzikr çeşme karyesi muzafatının hudûd dahilinde olan yerlerde alaka ve müdâhaleleri olmayub kadîmden berü mutasarrıf-ı mûmâ-ileyhim tarafından zabt ve ‘öşr ve resm ahz olunagelen—olarak çoban Ali Beşe ve İbrahim Beşe ve Hasan ve Kara Yusuf nâm kimesneler şehâdetleri şer’an inâyet ve mûmâ-ileyhim hükm ve mezbûrların mugâyir kadîm vâki olan müdâhaleleri men’ ü def’---yerlerine vech-i taraf-ı şeriden yedlerine hüccet-i şer ‘iyye verilmişiken mezbûrlar memnû’ ve mütereffi olmayub mugair kadîm ve hüccet-i şer ‘iyye hali olmadıkları inhâ ve hüccet-i şer ‘iyye mûcibince kânûn üzere ‘amel olunub evvel yerlerin ‘öşr ve resm üzere taraflarından ahz ü kabz olunub mezbûrların hilâf-ı kânûn ve mugâyir kadîm hüccet-i şer ‘iyye ve muhâlefet zâhir olan men’ ü def’ olmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid’â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnum kaleminden muktezâ-yı kânûn lede’l-vusûl olan yerler dâhi iden mezkûrların tîmârları mülhakatından olan Çeşme karyesinin mu’ayyen hudûdu dahilinde kadîmden ‘öşr ve resm tîmârları tarafından olunagelen yerlerinde olmayub fi’l-hakîkainhâ olduğu üzere mûmâ-ileyhin iştirâk mutasarrıf olundukları ze’âmetleri mülhakatından Karakol nâhiyesine tâbi Çeşme karyesinin mu’ayyen hudûdu dahilinde kadîmden öş ve resm ze’âmetleri tarafından olunagelen yerlerden iken mezkûr hilâf-ı kânûn ve mugâyir kadîm fuzûlî müdâhale ve lede’l-vusûl mu’ayyen hudûd dahilinde kadîmden ‘öşr ve resm ze’âmetleri taraflarından olunagelen yerlerinde olduğu şer’an bâbında ve hudûdu – cânib-i şer’denhüccet-i şer ‘iyye i’tâ’ olunmuşiken yine ol vechile murâfa’a eyledikleri vâki ise men’ ü def’çün kânûn üzere emr-i şerîfim yazılagelmiştir deyu tahrîr olunmağla muktezâ-yı kânûn üzere ‘amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]205

(H-468) (hüküm geçersizdir)

Kızıl Ağaç ma'a Hatun ili kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin Es-seyyid Ömer zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub dergâh-ı muâllim Yeniçeri Ocağı kol çavuşlarında Mustafa Çavuş iş bu sene-i mübâreke Kubad-Abad kazâsında sâkin Seyyid oğlu tarafına bâ emr-i âli me'murîne gelur iken ili kazâsına tâbi ---karyesi ---menzil hanesine lede'l vurûd menzîlnini kemal-i tasarrufunda baş nizâ' tasaddî ve Çavuş-u mûmâ-ileyhin zamanlarında menzil-i mezbûrun odası arz-ı mâ'rifetinden karye-i merkûmede mütemekkin erâzil ve aşağıdan hali re'îs-i merkûm li'ebeveyn nâm şâkileri tâhribin ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi Bey mahallesi derûnunda karyesi mütemekkinlerinden ma 'lûm'ul-esâmî iki nefer şâkileri terkîn ve çavuş-ı merkûmat bir gün salîfû'z-zikr ve Zahar karyesi civarında çavuş-ı merkûmun önüne çıkub hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayr-i hak alenen katl olmayub üzerlerinde mevcûd beşyüz gurus kadar akçesiyle sâ'ir eşyâ' ve eslihasını gasb ve gâret etmeleriyle mübâşir mâ'rifetiyle karye-i mezkûrlarında maktûl-ı mezbûrun zimmetleri şer'an alenen ve emvâl ve eşyâ' ve eslihası zahîre ihrac ve i'tâ' eylediğin tahsîl olunub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak için ma' a hali b'il-iltimâs 'arz ve minvâl-i muharrer olvehile mübâşir mâ'rifetiyle müteveffâ-yı mezbûrun katl ve i'lâm olduğu mahalde katilleri her kimler ise 'âliyyü'l hâl zâhire ihrâc ve hâreket ve sâ'ire---olundukdan sonra müteveffâ-yı merkûm ve emvâl ve eslihâsı tahsîl ve teslim için mübâşir mâ'rifetiyle teslim etdirilmek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ rikâb-ı humâyûnuma sekban bâşı olan Ömer dâme mecdühûya i'lâm etmeğin i'lâmı mûcibince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bi-ech-i muharrer olundukda ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle müteveffâ-yı merkûmun katl ve i'lâm olduğu mahalde ve geldiği gibi maktûlun katilleri her kimler ise 'âliyyü'l hâl zâhire ihrâc gerek ve lede'l şevk müteveffâ-yı merkûmun emvâl ve nukûd ve eşyâsı zabt idenlerden tahsîl ve veresesine teslim olunan mübâşir mâ'rifetiyle der-i âliyyemde cânib olduğuna irsâl ve teslim etdirilub hak ve bâhâne ile kassama müdâhale olunmamak bi- cürm kabzine mûcanenebt olunmamak bâbında yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Zâ sene [1]205

“iş bu emr-i âli çavuş beyanıyla mahallinde lede'l-vusûl cümle ahali ve re'âyâ meclis-i şer'îyyeye ve müddeî-yi mesfûre mülkiyetinden tarafından ihâleten ve maktûl-ı mersûmun kız karındaşı tarafından vekîline taleb ve dâ'vâ ve gasb ve ahali dahi ---mesfûrun refiki Kara Alemdar su'âl olunmuşdur deyu cevap verdikleri mesfûr Kara Alemdar ile”

(H-469)

Çorlu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Silivri kazâsı mütemekkinlerinden (üstü çizili) merkûmenin karındaşı Halina nâm yahudi kendü halinde ırzıyla mukayyed olub ta'addî olunmak îcab etmez iken evvel ol hali hali yoğiken Çorlu kazâsı sâkinlerinden ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak –şartıyla zabt edip mürd olub katl-i sârih eyledikleri bildirub çavuş mübâşeretiyle mahallinde şer'le görölüb ber muktezâ-yı şer'îmazhar icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eyledikleri için çavuş mübâşeretiyle mahallinde şer'le görölmek lazım olmuştur.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205**(H-470)**

Kızanlık kâdîsıyla ve zikr-i âti kâtilin bulunduğu mahâlin kâdîsına ve zâbitan zîde kadruhûya hüküm ki;

Fi'l-asıl Kızanlık kazâsı mütemekkinlerinden nâm zimmî refikleri ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler ile Üsküdar kazâsı muzafatından Boros nâhiyesine tâbi ---kaziyesinde sâkin Mehmed Ağa demekle ma'rûf kimesnenin birahanesini basub katl edub-- tarafına firar eylediği mahsûben ihbâr olunmağla mesfûr – ta'yîn olunan Haseki mübâşeretiyle bulunduğu mahalde ahz ve mübâşir-i merkûme teslimen âsîtâne-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında siz ki mevlânâ vesâ'ir mûmâ-ileyhsiz size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ hassa-yı bostancıbaşı iftihar Es-seyyid Ebu Bekir dâme mecdühû bâ-takrîr istid'â etmekde takrîri mûcibince katl-i mesfûr bulunduğu mahalde mübâşir ta'yîn olunan Haseki mâ'rifetiyle 'aliyyü'l hâl ahz ü kabz olunub muhâfazasına bir müddet dikkat ve ihtimâm olunarak li'ecli't terâfu ' muharrer der-i âliyyeme ihzâr olunmak fermânım olmağla idi siz ki mevlânâ vesâ'ir mûmâ-ileyhsiz mâ'rifetiniz ve ta'yîn olunan Haseki-yi mûmâ-ileyh mübâşeretiyle katl-i mesfûr bulunduğu mahalde 'aliyyü'l hâl ve muhâfazasına bir müddet ihtimâm ve dikkat olunarak li'ecli't- terâfu ' der-i âliyyeme ihzârına ihtimâm ve dikkat ve kusûr ve--ve 'adem ahz ve ihzârıyla ibtâl-i hakmûcib olur halde ve tahrîrden inâyet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205

(H-471)

Arkadya kâdîsına hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin Es-seyyid El-hâc Abdullah zîde fazlîhûsun mukaddemâ rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Arkadya kazâsı havâlisine vâki ---kazâsı sâkinelerinden Ayşe nâm hâtûn ile oğlu Mehmed Emin nâm kimesne meclis-i şer’deArkadya kazâsına vâki --- ma’rûf ma ‘lûm’ul hudûd bir bâb sâhib-i arz temessüğüyle ber-vech-i minvâl mutasarrıf ve beher sene zabt ve zirâat ve ‘öşr ve resm sâhib-i arza edâ idüb dahl olmak îcab etmez iken ---vâki ---çiftliği dimekle ma’rûf çiftlik Salih nâm kimesne zuhur ve evvel yerler salifü’z-zikr çiftliğimdir deyu bin iki yüz senesinde hilâf-ı kânûn fuzûlî zabt ve gadr eyledikde sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mukaddemâ arz evvel yerler kendülere aliverilmek bâbında emr-i şerîfim verilmek rizâ’sına bi’l iltimâs ‘arz ve kânûn üzere ‘amel olunmak için iken dört sene fi’l-asl sana hitâben ve siz ki rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda emr-i şerîfim verilmişidi si ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bu def’a rikâb-ı humâyûnuma takdîm edilmek i’lâmda ber-vech-i meşrû’h sâdır olan emr-i şerîfim mahale lede’l vurûd mebnî kânûna su’âl oldukda fi’l el hakika çiftlik-i mezbûre bundan akdem mutasarrıf olan der sa’âdetime ikiyüz doksan bir senesi zilkâdesinde çiftlik-i mezbûrede çiftlik emlâkıyla çiftlik-i mezbûra tâbi tarlaların emvâl ve arsası ve bir tarafda kalan edâsı ise mahûd arâzisini toprağıyla mahallinde olduğu bey’ü ferağ bâbında verilen hüccet-i şer ‘iyye ve sâhib-i ‘arz temessük mûcibince çiftlik-i mezbûrun ---arâzisine kanâ’a etmeyub ittisalinde vâki merhûm der sa’âdetinde mutasarrıf olduğu hâseki arazisine müdâhale olduğu şer’-i nâşî ve mezbûrun hilâf-ı şer’îkânûna zâhir olan müdâhale ve men’ ü def’ birle şer’denverilen hüccet-i şer ‘iyyesinin bi’d defaât hasıl olmak sevdasıyla irsâl hüccet-i şer ‘iyyeye ve nakl mezkûr Ahmedin muârizâ’sına men’ olmuşiken merkûm Derviş Abdülkadir fevt oldukda arâzi-i mezbûr oğlu Mehmed Emine ve emlâk dahi irs-i şer’-iyyeleri mezbûr Mehmed ie mezbûrun karındaşı Ayşe hâtûna ba’de’l dahl beher sene zabt ve zirâat ve ‘öşr ve resm arza edâ iderler iken merkûm Seyyid Ahmed sekiz ---nâm yerler için benim mutasarrıf olduğum mezkûr Usturumca çiftliği arazisinde deyu kazâ-yı mezbûrda beyân eylediği mahâzir i’lâmı mebnî emr-i âli ısdar etmişdir deyu ‘âli taraf ihbâr ve meşhud ve hilâfına ikâmet olunmasına bu makûle olmağla merkûm Seyyid Ahmedin yedine verilen musaha mebnî sâdır olan emrin kaydı terkîb ve ol yerler Mehmed Emin ve Ayşe hâtûna zabt ve zirâat etdirilmeyub mezkûrun hilâf-ı kânûn v cem-i şer’-iyyeleri mugâyir mezbûr dahl ve müdâhale etdirilmemek bâbında kat’i nizâ emr-şerîfim verilmek rizâ’sına vâki hali bi’l iltimâs ‘arz olmağla zikr olunan yerleri mezbûr Mehmed Emin ve Ayşe olan sâhib-i arz temessüğü(silik) iderler iken murâbaha etmeyub üç

sene ‘ali ve itâ kalub sevk üzere tatbîk oldukda dahl iden mezkûr ve sâhib-i arza resmi tapu ile olmağla müdâhale iden olmayub fi’l hakika inhâ olduğu üzere evvel yerlere mutasarrıf ve beher sene zabt ve zirâat ve ‘öşr ve resm sâhib-i arza edâ etdirilmek mezkûr hilâf-ı kânûn ve mukaddemâ merkûm ile verilem cemm-i şer’-iyyelere mugâyir fuzûlî müdâhale birle arsasında olduğu vâki ise men’ ü def’ ber-vech-i iştirâk üzere olan yerleri mutasarrıf olan sâhib-i arz temessüğü mûcibince Mehmed Emin Ayşe’ye ber-vech-i iştirâk için kânûn üzere emr-i şerîfim sudûrunu rikâb-ı müstetâbımda olan Mehmed i’lâm etmekde mûcibince kânûn üzere ‘amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]205

(H-472)

Ahyolu kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Es-Seyid Hasan zîde şerefehu gelub bunun Ahyolu kazâsına muzaf Haseki nâhiyesine tâbi --- nâm karye mütemekkinlerinden Yanni nâm zimmî zimetine bin iki yüz senesinden berü bâ-temessük yedi yüz yetmiş gurus alacak hakkı olub ve defaâtle taleb ve avk-ı murad eyledikde hilâf-ı şer ‘î şerîf ve edâsı te’allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak gadr-ı külli sevdasında olduğu bildirub mahallinde şer’legörölmek meblağ-ı mezbûr kendüye verilub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında ricâ eylediği ecilden mahallinde şer’le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i R sene [1]205

(H-473)

İstanköy ceziresi nâ’ibine hüküm ki;

İstanköy ceziresi mütemekkinlerinden Yanni ve Dimitri Marli nâm zimmîler gelub bunların cezire-i mezbûrede mûrisleri Yorgi nâm zimmî iş bu sene-i mübârekede mürd olub elli keyl buğday ve otuz kile şa’ir ve üçyüz ve kıyye zeyt vesâ’ir ma ‘lûm’ul mikdâr terekelerinden bunlar ile cezire-i mezbûre mütemekkinlerinden Angela nâm nâsraniyyeye intikâl etmişiken mesfûre hissesine kanâ’at etmeyub cümlesine zabt ve gadr eylediğinden bu bâbda da’vâsına muvâfık şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verilmekde bildirub fetvâ-yı şerîfe mûcibince şer’-i

görölüb mevrûsları mürd-ü mesfûrdan müntakil zevcesi mesfûrenin zabt eylediği alıverilub ihkâk-ı hak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmekde mahallinde şer'le görölmek.

Fî Evâil-i R sene [1]205

(H-474)

Manastır kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Bilâd-ı islamiyede vâki mahkeme baş katiblerinden berâtları kayıtları bâ-işâret âliyye bundan akdem sâdır olan fermân-ı âli mantukunca ref' ve terkîn olmuş olmağla fi-mâbâd muhakkak cümlesinde berât ile baş katib olmayub her ne zaman nasbı iktizâ ider ise erbâb-ı istikâmeti zâhir olan kimesneler cümle ahâli mâ'rifetiyle intihâb birle gerek şer'-iyyeden ve gerek kismete ve gerek muhâsebesine baş katib hizmetlerinden bâ-murâsele-i şe'riyyeistirhâm olunmak için hâlâ Rumili kâdî'askerî i'lâmıyla bâ işâret-i âliyyeme Anadolu ve Rum ilinin üç kollarına iş bu sene-i mübâreke Evâil-i rebi'ül evvelinde rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnum tarafından evâmîr-i âliyyeme zâhir olub mûcib ve muktezâsıyla 'amel ve hareket olunmak üzeremde iken sen ki Manastır kazâsı nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin Es-sseyid El-hâc Ahmed zîd ilmühûsun bu def'a rikâb-ı humâyûnuma takdîm olunan i'lâmın kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden mahkeme başkâtibi İbrahim Efendi dimekle ma'rûf kimesne kazâ-yı mezbûr karyesinde nâ'ibinin bahanesiyle geşt ü gûzar ve bazı mevadî bilâ on murâsele hakkına ru'yet ve ahâlilerine cûrm-i hüccet ve resm-i kismete mezkûreleri i'tâ' ve ibad olmak hakkını ibtâl eylediğinden merkûmeden ahâli-i kazânın bi'l külliye emn olduğu kazâ-yı mezbûrede sâkin Ali ve Salih ahâli-i meclis-i şer'deihbâr ve mezbûrenin kâtibini kaydı terkîb olub fi-mâbâd umûr-ı kâtibeistirhâm olunmasını istid'â etmeleriyle bu bâbda vâki hisse hükm-i humâyûnum verilmek rizâ'sına bi'l-iltimâsarz edilmek için vech-i meşrû'h üzere 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağla imdi sen ki mevlânâ-y mûmâ-ileyhsin vech-i muharrer bilâd-ı islamiyede vâki mahkeme baş katiblerinin berâtları kayıtları bâ-işâret şeyhu'l-islâmı bundan akdem sâdır olan emr-i âli mantukunca ref' ve terkîb olmuş olmağla merkûm İbrahim ---mezkur ile mutasarrıf ve müncer ahâli ve yedine murâsele-yi şer 'iyye olmadıkça fi-mâbâd kaydı merkûme ---mebnî mahkeme-i mezkure başkâtibinin iddi'âsıyla fukarâ'ya zâhir olan zulm ve ta'addîsi men' ü def' ve ber mûcib emr-i âli 'amel ve hareket ve hilafından ilgâ ve mubâderet olunmak bâbında.

Fî Evâil-i R sene [1]205

“İdris Bey ve Mustafa Bey mahallinde şer’le ru’yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âlîyyeme ihzâr olunmalarıçün emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı câ sene [1]206

(H-475)

Mora vâlisine ve Tripoliçe kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Tunus ve Trablus ve Cezayir ocakları vekîli olan seferan kal’a-i sükkânından Süleyman zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed ve umûrlarıyla meşgûl olub hilâf-ı şer ‘î şerîf vaz’ u hareketini olmayub ve üzerine dahi şer’-i bir nesne sâbit olmaz değil iken Tripoliçe kazâsında sâkin defter kethûdası olunan Çelebi Mustafa demekle ma’rûf kimesnelerin bunun arkadaşları olduğundan nefsi-i fuzûlî’ olan harb ile bin iki yüz senesinde menziline basub hürmete duhûl ve defter-i müfredâta kayd olduğu emvâl ve eşyâ’sını gasb ve gâret ve bir re’s arab i’lâmını bi gayri hak katl ve hilâf-ı şer ‘î şerîf ‘arz ve günbe gün takrîr ve te’addî ve gadr-ı külli eyledikleri inhâ ve siz ki vezîr muşârün-ileyhsin şer’-i ru’yet ve ber-mûcib defter-i müfredât mezbûrların bi gayri hak ahz eyledikleri emlâk ve eşyâ’ tamamen tahsîl ve istirdâd dahi ber muktezâ-yı şer’îmazhar icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak vâki olan te’addîleri men’ ü def’ olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid’â etmekle siz ki vezîr muşârün-ileyhsin mahallinde şer’leru’yet olunmak bâbında.

Fî Evâil-i R sene [1]205

(H-476)

Karadere(?) kâdîsıyla zıkr-i âti vâkf-ı karyesi re’âyâsının perâkende olub hâlâ sâkin oldukları kazâların kuzât ve nüvvablarına hüküm ki;

Karadere kazâsına tâbi ---nâm karyede Koca Mehmed bin nâm sahib’ül hayrın binâ eylediği câmi’-i şerîfi vâkfının evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere bi’l fi’il berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan El-hâc Mehmed Ağa zade Mustafa gelub karye-i mezbûrenin defterde mukayyed zimmi ra’iyye ve ra’iyyeti oğullarından bazıları kadîmi karyelerinden kalkub varub hâlâ taht-ı kazânızda vâki Kırık karyede sâkin olmalarıyla mûmâ-ileyh karye-i mezbûrenin ol makûle defter-i ra’iyye ve ra’iyyet oğulları bulunduğu mahallerden kaldurub kadîmi karyelerine nefsi ve iskân etmek murâd eyledikde hilâf-ı kânûn te’allul ve muhâlefet vâkf-ı şerîfe gadra murâd

eylediği bildirub kânûn üzere kâdîmî karyelerine nefis ve iskân etdirilmek hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i R sene [1]205

(H-477)

Dermiye kâdîsına ve Tırhala sancağı mütesellimine hüküm ki;

Yorgaki nâm zimmî gelub Ermiye kazâsına tâbi Kurak nâm karye mütemekkinlerinden Papa Nikola ve Benaki nâm zimmîler zimmetlerinde cihet-i şer’denbin iki yüz üç senesinde ber mûcib temessük yüz guruş alacak hakkı olup meblağ-ı mezbûru taleb eyledikde avk ve ahz ile vermekde te’allul ve ibtâl-i hak sevdasında oldukları bildirub şer’-i görölüb ber mûcib temessük mesfûrların zimmetlerinde olan ol mikdâr guruş hakkı tamamen tahsîl ve bi-kusûr ve kendüye alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemek için mahallinde şer’le görölmek.

Fî Evâil-i R sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede’l-vusûl müşârün-ileyh huzurunda mezbûrdan itâ alur ve ibâdullaha ihâleten ve mezbûr taraflarından huzur Reis zâde Mehmedin meclis-i şer’demâ’lûm’ul esâmî fırıncı mezbûrunu re’âyâlarından ba’de’l-vürud ve mesfûrun ısdar ve ısdar etdirdikleri taksîti ibrâz etmeleriyle tarafeyn-i—Bergos karyesinin zimmîleri olan ahâlinin otuz dokuz guruşun bin iki yüz beş senesinde şühud—olan gâyetine gelince dört sene taksit iki bin yedi yüz iki guruşun bir rub’ on günde —şer’î vermeğle bâki kalan üç taksit ihbâr olunan on bin iki yüz yedi guruşun bir katı üç bin dört yüz iki guruş sene-yi mezkûrenin başı ve gâyetine gelince tamamen edâ ve Kızanlık nâ’ibinin şartı mezkûre beher sene edâ iderler ise (üstü çizili)

(H-478)

Hâlâ Boğaz muhâfızî hisarları ser ‘askerî vezîrim Arab Mehmed Paşa’ya ve Gelibolu kâdîsına hüküm ki;

Suvâr-i kirâmdan Seyid Mehmed ile Seyid Abdullah zîde şerefehu ve Mahmud nâm kimesneler ile Hadiçe nâm hâtûn rikâb-ı hûmâyunuma ‘arz-ı hâl idüb bunların Gelibolu kazâsına tâbi Bergos nâm karye mütemekkinlerinden Kara Boran oğlu Kostantin ve Afri oğlu

Attaş karındaşı Kosta vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler zimmetlerinde bin iki yüz senesinden berü bâbalarından müntakil bâ temessük on üç bin üçyüz dokuz buçuk gurus ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi ---nâm karye mutavattınlarından Taşni ve Gorgi oğlu Bitot vesâ'ir ma'lûm zimmîler zimmetlerinde dahi beş bin iki yüz altmış bir gurus alacakları defaâtle taleb eylediklerinde def'ine edâya kudretleri zâhir iken 'adem-i kudret beyânıyla mukassat edâ ideriz diyerek bir kıt'a taksit emr-i ibrâ' ile rub' bi-vech-i şer'îvermekde te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak ve gadr-ı külli olduklarına inhâ ve bu bâbda şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı Şerîfeleri olduğu ve siz ki ser'askerî muşârün-ileyhe mübâşir mâ'rifetiyle ber mûcib fetvâ-yı şerîfe şer'-i ru'yet ve mesfûrların zimmetlerinden şer'an yanında olan mebâliğ-i merkûma tamamen tahsîl-i istirdâd ve icrâ-yı hak olmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz ahkâm-ı kuyûdatına mürâca'at olundukda bâlâsı mestûr karyeler ahâlilerinin bunlara vesâ'ir murâbahacı tâ'ifesi --- olan mebâliğ ve def'ine adîmü'l-iktidâr oldukları huzûr-ı şer'dei'tibâr eylediklerini tatbîk sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin bundan akdem vârid olan i'lâmın mantûku ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince taksit-i şer'îile icra-yı şer'i ayrılıb def'ine talebi ve ahz ü habs teklifiyle ta'addî etdirilmemek için iş bu sene-i mübâreke evâsıt-ı saferinde ahâli tarafına emr-i şerîfim verildiği mugâyir ve muktezâsı lede'l iştirâk istid'âya nazaran ahâli tarafına ber vech-i meşrû'h verilen emr-i şerîfim üzere mübâşir mâ'rifetiyle ber mûcib fetvâ-yı şerîfe mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak mubâderet olunmak için emr-i şerîfim sudûru iktizâ eylediği tahrîr olunmağla sen ki ser'askerî muşârün-ileyhsin mübâşir mâ'rifetiyle ber mûcib fetvâ-yı şerîfe mahallinde şer'leru'yet ve ihkâk-ı hak mubâderet olmak bâbında.

Tahrîr Fî Evâhir-i Ra sene [1]205

“ve şürût'ül müddeîye bâki kalan üç tâksitib meblâğı on on bir gün hesâbı üzere ahâli-yi mesfûreye müddeiden mezbûreden bey' ve teslîm eyledikleri iki küttâb temennî bin iki yüz gurus iltizâm zulm olundukda on bir bin yedi yüz yedi gurus eytâmları olub mezkûrun şart-ı mezkûr üzere –karyesi ahâlilerinin zimmîleri olan zât beş bin iki yüz altmış bir gurusdan tâksit olarak icâb iden bin üçyüz on gurusun bin on beş gurus olunagelen alınıb bâki on bin dokuz yüz kırk altı gurus Bergos karyesi şartı üzere—şartıyla ve edâsı tâksit ve müddeî-yi mezbûrun ahâli-yi mesfûra bey' eyledikleri iki küttâb temennî olunub.”

(H-479)

Dergâh-ı mu'allâ Kapucubaşılarından Edirne Bostancıbaşı [] dâme mecdühûya ve Eflâk-Boğdan kâdîsına hüküm ki;

Kıdvet'ül emâcid ve'l-a'yân Mehmet Arîf zîde mecdühûnun rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği bir kıt'a 'arz-ı hâlinde hâremyn'ül şerefeyn mukâta'anızdan müteveffâ Saruca Mehmed Paşa'nın Gelibolu'da vâki 'imâreti evkâfından Kırıkilise kazâsında vâki ber-vech-i mülûkâneme bâ- berât-ı âlişanım 'uhdesinden olan asıl mukâta'ası derûnuna bin iki yüz senesinden berü [] nâm mîrdar ikâmet ve kazâ-yı mezbûrede vâki Ulufeci nâm mezra' üstünde kâin tek tek çobaları basub ma 'lûm'ul-esâmî keçilerini otlak ve iza'âte cesâret eylediği sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin tarafına ifâde ve nizâm-ı hal olundukda tarafından ziyâdetalebiyle huzûr-u şer 'îhzâr ve bi't taharrî---olundukda zikr olunan keçilerden elli iki re'sini ibtâl ve bâki kalan yüz elli re'sini zâyî olduğu ikrâr ve cânib-i şer'idan çoban yedlerine mukâta'a i'lâm-ı şer'îi'tâ' olmuşiken ---merkûm mukâta'a-yı mezbûr re'âyâsından üç beş nefer re'âyâyı hilâf-ı şer 'î şerîf ve bilâ-şevk şer'-i fuzûlî habs cebren ve kahren üç yüz elli guruşların ahz ü habsden tahlîs ve râhne-dar idüb mîr-zâ-yı merkûmun mukâta'a-yı merkûme re'âyâsını dâ'imâ ta'addî ve rencideden halim olmayub perâkende ve perişân beynlerine bâ'is ve bâdî olduğun mukâta'a-yı merkûme mültezimi tarafından bâ-mektûb ihbâr olduğun inhâ ve siz ki Bostancıbaşı ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz mîr-zâ-yı merkûm mukâta'a-yı merkûma derûnundan def' ve ta'addîsi olduğun ikâmet ve fukarâ'-yı ra'yyet dahi hilâf-ı şer 'î şerîf ta'addî olunmayub zulm ve te'addîden rencide olunmak bâbında size hitâben emr-i şerîfim sudûru istid'â etmekle siz ki Bostancıbaşı ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz re'âyâ-yı merkûm üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olub hilâf-ı şer 'î şerîf ve bilâ emr-i münîf ta'addî olunmayub cemâ't-i vaziyetlerine 'akde mîr-zâ-yı merkûm dahi dahl mukâ'taada def' ve ta'addî olduğu mahalden ikâmet etdirmeyub te'addîsinden fukarâ'-yı ra'yyet ve üstüne kalacak fermânım olmağın imdi cenâb-ı râb-ı âzime olan re'âyâ ve re'âyâ yedlerine zulm veta'addî vukû'âta kat'an rizâ'-yı mülûkânem olmayub taleb cemâ't --- mülûkânemden mustâtîl olmaları matlûb-ı şahanem olmağla siz ki Bostancıbaşı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz ber-minvâl-i muharrer re'âyâ-yı merkûmeüzerlerinde şer'an nesne bâis olmayan hilâf-ı şerîfe --ve mugâyir rizâ' kat'an ta'addî ve rencide olunmayub her halde cemâ't-i vâziyetlerine dikkat ve mîr-zâ-yı merkûm dahi mukâta'a-yı merkûme dahlinden vaz' u kadîmi sâkin olduğu mahalde ikâmet ve fukarâ'-yı ra'yyete zulm ve te'addîsinden rencide olmamaları hâlende ikdâm ve if'ad emr-i münîfe ihtimâm ve dikkat ve vaz' u halde vukû'âtını tahrîrden ittikâ' olunmak bâbında.

Fî Evâil-i R sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede'l-vusûl merkûm Ömer Ağa temessük-ü mezkûrda zuhûr olunandan ma'ada bâkî kalan beş bin beş yüz guruş sene-i evâil-i cemâziyelevvelinde yirmi birinci gününde doksan gün muhlet ile edâ iderim deyu âmâde diğ̃er emr-i âli ile me'murum ve âher güne –olmalarıyla ber-vech-i meşru'h üzere ma'âdası meblâğ-ı mezbûru edâ iderim deyu takrîr eylediğ̃in Akçakızanlık na'îbinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî C sene [1]205”

(H-480)

Akçakızanlık kâdîsına hüküm ki;

Nikolaki nâm zimmî gelub bunun bin iki yüz iki senesinden berü Akçakızanlık kazâsı sâkinlerinden Ömer Ağa dimekle ‘arîf kimesne zimmetinde bâ temessük sekiz bin guruş alacak hakkı olub bu defaâtle taleb olmak murâd eyledikde hilâf-ı şer’îşerîfe edâsı te'allul ve muhâlefet ve günden güne alel beyhûde ile avk u te'hîr ibtâl-i hak ve gadr sevdasında olduğ̃un bildirub mübâşir mâ'rifetiyle şer'-i görölüb mûcib temessük-ü mezbûrun zimmetinde olan ol mikdâr guruş hakkı tamamen tâhsil ve kendüye gönderilub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak ve te'allul ider ise ihzârı i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekle ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'leru'yet ve ihkâk-ı hak ba'de'l şevkle edâsı te'allul ider ise ihzârı i'lâm olunmak emrim olmuştur.

Fî Evâil-i R sene [1]205

“guruş zamm olundukda dört bin beş yüz kırk altı guruş ve Gelibolu ahâlisinin zimmîleri olmağ̃la meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda bu vecihle nizâm verilub kat'i nizâ husus olduğ̃u tatbîk Gelibolu na'îbinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 2 S sene [1]205”

(H-481)

Erdek nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb bunun kazâ-yı mezbûre toprağ̃ında vâki mutasarrıf olduğ̃u bağlarından defterde resm-i dönüm

hâsıl kayd olmağla bu dahi ol bağların beher sene îcab iden dönüm-ü rusûm kazâ-yı mezbûre voyvodasına edâ idüb ziyâde mutâlebesiyle ta'addî olunmak îcab etmez iken kazâ-yı mezbûrede voyvodası olanlar kanâ'at etmeyub hilâf-ı kânûn defter ziyâde talebiyle ta'addî ve rencideden hali olmadıkların bildirub kânûn üzere 'amel olunub kazâ-yı mezbûr voyvodası ziyâde talebiyle ta'addî ve rencide etdirilmemek bâbında hükm-i humâyûnum ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda kânûn su'âl olundukda merkûmun kazâ-yı mezbûr toprağında vâki tasarrufunda olan bağlardan defterde 'öşr yazılmış ve hâlâ tahrîrden sonra gars olunmuş bağları olub fi'l-hakîka inhâ olunduğu üzere defterde resm-i dönüm yazılan kadîmi bağlardan olub beher sene kânûn üzere îcab iden dönüm-ü rusûm edâ eyledikden sonra ziyâde talebiyle ta'addî ve rencide olunduğu vâki ise men' ü def' için kânûn üzer emr-i şerîf yazılmalıştır deyu tahrîr olmağla kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i R sene [1]205

(H-482)

Mîr-i mîrandan Yanya sancağı mutasarrıfı [] dâme ikbalihuya ve Yanya kâdisına hüküm ki; Âsîtâne-i âliyyemde mütemekkin sarraflar kethûdası Minas nâm sarraf gelub Yanya sâkinlerinden Ali Ziver Paşa zâde Hüseyin bin dimekle ma'rûf kimesne narh ve tevâbi' mukâta'asını bin iki yüz senesinde iltizâm eyledikde bedel-i iltizâmı hanımszâde Mîr-i Mehmed zîde mecdühû kefâletini üzerlerine i'tâ' eyledikleri deyn temessüğü mücibince iktizâ iden mahallerine şart için kendüye malından tamamen edâ ve teslîm eyledikden sonra merkûm mîr Hasan mukâta'a-yı mezbûru sene-i mezbûrede mahsûben zabt ve mahsûlunde ahz eylediğinden sonra bâ-temessük deyn olan müte'âllikden ceste ceste teslîmat mâ-'adâ zimmetinde altı bakır(?) meblâğ olduğu olmağla bi'd-defaât bâ-mektûb taleb eyledikde günbe gün avk u te'hir ve deyn te'allul ile imrâr-ı vakt ve gadr dâ'iyyesinde olduğu ve meblağ-ı mezbûr üzerine râci mahsûb idüb malım olunduğun ve tarafından ahz ü kabze [] nâm kimesneye vekîl eylediğin bildirub mahallinde şer'legörülüb tahrîr ve teslîm bâ-temessük mîr-i merkûmun zimmetinde olan ol mikdâr gurus hakkı âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle tamamen tahsîl ve bi-kusûr vekîline alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk ve zikr ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise mîr-i merkûmun der sa'âdetime ihzârı i'lâm olunmak bâbında. sen ki mîr-i mîran-ı mûmâ-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim ricâ etmeğin siz ki Yanya mutasarrıfı mîr-i mîran-ı mûmâ-ileyhsin âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle şer'-i ba'de'l şevk tahsîl ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der sa'âdetime ihzârları i'lâm olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene [1]205**(H-483)**

İnöz kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

İnöz kazâsı sâkinlerinden Halil nâm kimesne gelub kazâ-yı mezbûrede İskele kurbunda vâki ashâb-ı havâssından mutasarrıfe Raviye hâtûn binâ eylediği câmi'-i şerîfi vâkfının vâkfiye-i ma'mûl behâ'sında mukayyed musakkafatından câmi'-i merkûm tahtında vâki mahzen ve dekâkin bi'l-icâreteyn müteveli-yi vâkf tarafından verilen temessük mûcibince bunun 'uhdesinde olub beher sene icâresini cânib ve vâkfına edâ idüb dahl icab etmez iken kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden icabından [] ve []ve [] nâm kimesneler hilâf-ı şer'îve mugâyir temessük zabtına kânûn müdâhale ve ta'addî ve gadr sevdasında oldukların bildirub mezkûrun hilâf-ı şer'îve mugâyir temessük müdâhale ve te'addî etdirilmeyub men' ü def' olmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â-yı inâyet etmeğin mahallinde şer'le görölmek.

Fî Evâil-i R sene [1]205**(H-484)**

Dermiye kâdîsına ve Tırhala sancağı mütesellimine hüküm ki;

Yorgaki nâm zimmî gelub Ermiye kazâsına tâbi nâm karye mütemekkinlerinden Papa Yorga ve Benaki nâm zimmîler zimmetlerine bin yüz senesinde hüccet-i şer'denber mûcib temessük bin sekiz yüz gurus alacak hakkı olub taleb eyledikde vermeğin te'allul ve muhâlefet edildiğin ve ibtâl-i hak sevdasında oldukların bildirub şer'-i görölüb mesfûrların zimmetlerinde olan ber mûcib temessük ol mikdâr gurus hakkı tamamen kendüye alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek.

Fî Evâil-i R sene [1]205

(H-485)

Atina kâdîsına ve Atina voyvodası zîde kadruhûya hüküm ki;

Der-i âliyyem sekenesinden Hasan zîde kadruhûnun rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği bir kıt'a 'arz-ı hâl mefhûmunda Atina kazâsı mütemekkinlerinden Dimitraki Sandra Mazi Kostaki Yanni ve Todori nâm Kocabaşlar kefâletleriyle hüccet-i şer'iyye bir kıt'a mûmâ-ileyhe bâ temessük mûcibince ma 'lûm'ul-esâmî re'âyâ zimmetlerinde bin iki yüz üç senesinden berü yüz seksen bir madde ile on iç bin dört yüz otuz yedi gurus alacak hakkı olub defaâtle taleb eylediğin edâsı te'allul ve muhâlefet ve ibtâl- hak ve gadr sevdasında olduğu inhâ ve âher husûsa me'muriyetiyle ol tarafda olan mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'leru'yet ve ba'de'l şevk 'aliyyü'l hal tâhsil olunmak bâbında sen ki voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğle zâde mûmâ-ileyhsin mâ'rifet ve ol tarafda âher husûsa me'mur Ömer zîde kadruhû mübâşeretiyle hüccet-i şer 'iyye ve yanında olan temessük mûcibince mahallinde şer'leru'yet ve ba'de'l şevk ihtimâm ve dikkât olunmak bâbında. **Fî Evâil-i R sene [1]205**

(H-486)

Manastır kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı Osmânî üzere cülûs-u humâyûnum meymenet makrûnum vâki olub umumen tecdîd- âhkam fermânım olmağın --Elşerîf Ahmed zîde salahu rikâb-ı humâyûnuma gelub mûmâ-ileyhin bi'l fi'il berât-ı âliyye mütevellîsi olduğu Florina'da vâki Baba Efendi zâviyesi tekkesi vâkfı mülhakatından defter-i hâkanîyede mukayyed Manastır kazâsına tâbi [] nâm karyenin defter-i hâkanîde hâsılı tahtında resm-i bâlâda vâkf-ı mezbûre hâsıl kayd olunmağla karye-i mezbûre toprağında bâlâda dimekle ma'rûf bâlâ zimmetinde koyun vesâ'ir davarlarıyla çıkub yarub üstünden zarûrî intifâ idenlerin tahmîllerine göre kânûn üzere icab iden yaylak resmlerin taraf-ı vâkf için ahz ü kabz murâd eyledikde ve mersûm yaylakda âherin alakası yoğiken ve Manastır kazâları sükkânından olan ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler zuhûr ve ol yaylağın resm hilâf-ı şer'îve kânûn tagallüben kendülere ahz ve cânib ve vâkfa gadr eyledikleri mukaddemâ inhâ ve kânûn üzere 'amel olunub mezkûrların hilâf-ı kânûn ol vechile vâki olan müdâhaleleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîf ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûn kaleminden kânûn-u minvâl olundukda mûmâ-ileyh Şeyhim Ahmed'in --mütevellîsi olduğu zâviye-i mezbûre vâkfı mülhakatından Manastır kazâsına tâbi

salifü’z-zikr karyenin defter-i hâkanîde hâsılı tahtında resm-i yaylak vâkf-ı mezbûre hâsıl yazılmış ise ol yaylağın zamanında koyun vesâ’ir davarlarıyla çıkub yarub üstünden zarûrî intifâ idenlerin tahmîllerine göre kânûn üzere îcab iden yaylak resimleri alıverilmek muvaffak kânûn olub mersûm yaylağa âherin müdâhalesi mugâyir kânûndur deyu tahrîr olunmağla kânûn üzere ‘amel olunmak îcab-ı hidâmından sâbık merhûm ve mağfurûn –Sultan Abdülmecid/Abdülhamid Han tâbe serâhü zamanında bin iki yüz üç senesi Evâhir-i muharreminde emr-i şerîf verildiği bildirub tahrîr ve ricâ etmekde hilâfına emr yoğise mukaddemâ sâdır olmak emr-i âli mûcibince ‘amel olunmak.

Fî Evâil-i R sene [1]205

“mukaddemâ sâdır olan emr-i âlîşanın kaydı bâlâsına şerh ve ‘alâ ve mahal emri yazılmıştır. Fî Evâhir-i B sene [1]205”

(H-487)

Kandiye muhâfızı vezîre ve Resmo kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Girid ceziresinde Resmo sancağında muzâf Milopotamu nâhiyesinde ashâb-ı hayratından sadrazam müteveffâ Fazıl Ahmed Paşanın vâkfi olan ---olduğun karyelerinin sâbık kâim-makâm mütevellisi olan İbrahim bin Ahmed nâm kimesne İstanbul meclis-i şer’dekarye-i mezbûre re’âyâsından Yorgi ve nam zimmîler mahazırlarında salifü’z-zikr mugâyir --- karyeleri toprağında tasarruflarında olan zeytun işcarları bin doksan dokuz senesine hâsıl olan zeytunlarında tarafına kat’i âid olan ‘öşrden altı bin yüz ma’rûz zeytun ‘öşr karye-i mezbûre re’âyâlarından mesfûrat ile sâ’ir ma ‘lûm’ul-esâmî ehl-i re’âyâ zimmetlerinde kalub edâsı muhâlefet eylediklerine binâ’en bundan akdem sâdır olan emr-i âli mahalline lede’l hudûd Resmo nâ’ibi huzûrunda re’âyâ-yı mersûm ile Resmo mütevellîsi vesâ’irlerin hazır oldukları halde terâfu ‘ şer ‘-iolunmazdan her birilerinin zimmetlerinde ısdarları mûciblerince cem’an altı bin yüz ma’rûz zeytun ‘öşrü bâki kalub sana zulm ideriz deyu inhâ eylediklerini nâ’ib-i mûmâ-ileyhe der-i âliyyeme i’lâm eyledikde i’lâm ve ısdar ve taahüdleri mûciblerince zimmetlerindebaîs ve müstahak olan altı bin yüz mâ’ruz zeytunun tahsîli bâbında yed’ime fermân-ı âli i’tâ’ olunduğuna binâ’en re’âyâ-yı mesfûre zimmetlerinde olan ‘öşrünü muallel harac maaşları bana alıverilmek matlûbdur deyu eylediği da’vâsına re’âyâ-yı mesfûrlar istinkâf olundukda tebdil olan zeytunun ‘öşrünü tamamen müddeî-i merkûme edâ eyledik deyu mûmâ-ileyhin huzurunda terâfu ‘ ve ısdarlarını müddeî-i mezbûr bulundukda olan

re'âyâ-yı mesfûrdan her birilerinin zimmetlerinden mikdar 'öşrûn aldığın --olmağla ma'lûmunuzdur deyu beyan ile mahallinde terâfu 'şer 'iyve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rum ili kâdî'askerî Es-seyd tarafından mukaddemâ i'lâm olunmak mezbûrun kaydı defter-i hâkanîye ba'de'l ihrâc karye-i mezbûre toprağında tasarruflarında zeytun işçarı olanların hâsıl olan zeytunların 'öşre muallil bizde bir harac -cânib-i dikkat içün aliverilmek bâbında bin iki yüz senesi evâil-i rebî'ülahirinde sâdır olan emr-i âli mahalline lede'l hudûd cem' muvâcehesinde kat'i nizâ olundukda re'âyâ-yı mezbûre bâkî kalan altı bin yüz mâ'ruz tamamen kâim-makâm mütevellîye edâ iderüz deyu her birileri ısdar ve taahhüd eyledikleri binâ'en kâim-makâm mütevellî-yi merkûme dahi beher mâ'ruz zeytunun kat'isini yüz kırkparadan taleb eyledikde edâsı muhâlefet eyledikleri veKandiyeye i'lâm olunduğun kırkar parası tenzîl ve beher mâ'ruz zeytun yüz para olmak üzere imdi re'âyâ-yı fukarâ'dan tahsil olunmak içün mübâşir mâ'rifetiyle olmuşiken bazı mesfûrun --edâsı muhâlefet eyledikleri i'lâma kânûn olundukda mukaddemâ sâdır olan emr ve muktezâ defter-i hâkânî'amel olunmak içün i'lâmına sene-i mezbûre evâsıt-ı ramazan'ında emr-i şerif mîr-i kiram kâdî'askerî muşârûn-ileyh i'lâmı mûcibince 'amel olunmak bâbında bin iki yüz bir senesi Evâhir-i şevvâlinde emr-i âli sâdır olunmuşiken re'âyâ-yı mesfûreninde Yorgi nâm zimmî bedel etdiği yirmi nefer zimmîler ile gerek ---ber-takrîb ahz eyledikde hüccet-i i'lâm mebnî re'âyâ-yı mersumundan zimmîlerinde bâis ve müstahak olan olmikdâr ma'rûz zeytun 'öşr hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir emr-i âli vermekde te'allul ve muhâlefet ve ihkâk- hak ve emr-i âli mümkün olmayub mağdur olundukda ol bâbda da'vâsına muavaffık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerife ve verildikde merkûm İbrahim rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği 'arz-ı hâle tekrar inhâ ve mukaddemâ sâdır olan emr-i âli mûcibince görölüb icrâ-yı şer'-ive ihkâk-ı hak olunmak bâbındamüceddeden emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve ber-vech-i muharrer---mezbûrdan verilen emrin kaydı irade-i humâyûnumda olundukda evâmîr-i mezbûr rikâb-ı müstetâbımda ibrâz ve hilâfına emr yoğise mukaddemâ sâdır olan emr-i âli mûcibince mahallinde şer'legörölmek bâbında bin iki yüz dört senesi Evâsıt-ı cemâziyelevvelinde siz ki muhâfız müşar ve mûmâ-ileyhsiz size hitâben bir kıt'a i'lâm mezbûrun sâbık kâim-makâm mütevellîsi olan İbrahim bin Mahmud meclis-i şer'e umur etdirdiği bâlâsı mestûr esâmî-i re'âyâ muvâceherlerine re'âyâ-yı merkûmenin mutas'arîf olduğu zeytun işçarı mahsûlatından gayr-ı ez tesliman altı bin yüz ma'rûz zeytun 'öşrû bâ-defter-i müfredatdan beş yüz on nefer re'âyâ zimmetlerinde bâkî kalub hattâ mukaddemâ bâ fermân-ı âli ve Resmo mahkemesinde ba'de'l vakıa ol mikdâr zeytun 'öşrû zimmetlerinde bâkî kaldığı her birileri ihdâr ve edâsına mahud 'öşrler iken edâlanmayub âsîtâne-i âliyyeme azîmet ve hilâf-ı şeri 'arz-ı hâline cesâret ve muraffa-yı şer'-i olundukda te'aahud ve ızrarlarını inkâr idüb 'öşr-i mezkûr defterleri

bâbında mevcûd olmakdan her birilerinin zimmetindebâki -olduğu ta'yîn ve beyân olunmadığından mahallinde sulh ve beyân olunmak üzere emr-i âli sâdır olub lâkin deftermevcûd olmayub vemüşahidlerim dahi rusûmdan kânûna su'âl olunub mûcib-i şer'-iyyesi edâ olunmak matlûbdur deyu ba'de'l dâ'vâ ve'l istinkâf re'âyâ-yı mesfûrat-ı havâlilerinden mezbûr ile bundan akdem rusûmesi şer 'iyye olunmazdan ısdar etdirdiği emr-i âli ibrâz idüb --olundukda mahsûlâtınızdan lâzım gelen 'öşründen zimmetinizde bâki öşr'kalmışdur deyu tasaddî eylediği da'vâsına ba'de'l şevk istbâtından etmeğe bi-vech-i muârizâ'dan men' birle cânib-i şer'denverilen hüccet-i şer 'iyyeyi ibrâz etdiğin ba'de'l şevk müdde-i mezbûrun bi-vech-i şer'îzâhir olan muârizâ' ve müdâhalesi men' olduğu tatbîk Kandiye vâlisi ilan eylediği ecilden -i'lâm verilen emrin kaydı bâlâsına şerh verilub i'lâm-ı mal-ı--iki yüz iç senesi evâhir-i Şaban'ında dahi bir kıt'a evâmîr-i âliye sâdır olub defter-i hâkânî ve kâdî-asker-i müşârûn-ileyh i'lâmı mûcibince sâdır olan emr-i şerîfim tenfiz ve icra olundukda mezbûr İbrahim tekrar bâ-'arz-ı hâl inhâ ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîf mûcibince 'amel olunmak bâbında siz ki vezîr müşar ve mevlânâ -yı mûmâ-ileyhsiz tarafınızla hitâben bi-vech-i meşrû'h İbrahim sâdır olmuşiken re'âyâ-ı mesfûrdan 'adem-i i'tâ'at birle havâlilerinde tâbi Kandiye kâdîsına tebdîl-i -ile itmâ' üzere ahz eyledikleri i'lâma mebnî emr-i âli ısdarıyla olan ve gadr eyledikleri inhâ ve mukaddemâ ber mûcib defter-i hâkânî sâdır olan emr-i âli ve fetvâ-yı şerîfe mûcibince re'âyâ-yı mesfûrat o mahallinde terâfu ' şer 'iyye ihkâk-ı hak olunmak bâbında tekrar müceddeden emr-i şerîfim sudûru istid'â ve husûs-u mezbûr için --ber-vech-i muharrer --emr-i şerîfim sâdır olub iken merkûm İbrahim bu def'a olan inhâsı muvaffak nıfs-ı evâmîr olundukda ma'rûz-ı ibtâl ve gadr-ı mûcib halinde olmağla mukaddemâ istid'âsına mebnî sâdır olan emr-i şerîfim ve bunda olan fetvâ-yı şerîfe mûcibince ancak mahallinde huzûrunda vechile marifet-i şer'le ru'yet ve ba'de'l--- ihkâk-ı hak ve keyfiyet-i suduru ---der-i âlîyyeme 'arz ve i'lâma mubâderet olunmak için müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ rikâb-ı humâyûnumda re'îsu'l-kuttâbım olan Mehmed Raşid dâme mecdühû i'lâm eyledikde i'lâm mûcibince 'amel ve hareket olunmak bâbında sene-i mâziye evâil-i zilkâdesinde emr-i şerîfim sâdır olmuşidi bu def'a dahi merkûm İbrahim'in rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği 'arz-ı hâlînde ber-vech-i meşrû'h sâdır olan emr-i şerîfim mahalline lede'l vurûd siz ki Resmo nâ'ibin mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz tarafınızdan hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir emr-i âli dahi sudurunla celb etdirilmek ve bu vecihle emr-i âli ve ihkâk-ı hak mümkün olmayub ahval diğerk gün olduğuna inhâ ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince müceddeden hükm-i humâyûnum sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at

olundukda ber-vech-i muharrer ---mezbûrede emr-i şerîf verildiği mestûr ve mukayyed olunmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince ‘amel ve hareket olunmak bâbında.

Fî Evâil-i R sene [1]205

(H-488)

Rum ili vâlisi vezîre ve Ergiri Kasrı kâdisına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Karalık demekle ma'rûf karyelerin re'âyâları gelub bunlar kendü hallerinde ırzlarıyla mukayyed olub hilâf-ı şer 'î şerîf kimesneye vaz' u hareketleri olmayub ve üzerlerine dahi şer'an bir nesne bâis ve zâhir olmuş değil iken Ergiri Kasrı kazâsı sâkinlerinden 'ayânlık iddi'âsında olan Kapudan Paşa oğulları demekle meşhûr Seyid Bey ve Bey nâm kimesne bu kendü hallerinde olmayub havâlilerine tâbi Arnavud eşkıyâlarını bunların üzerlerinde musallat ve envaî zulm ve ta'addî idenlerinden başka bundan akdem karye hane-i merkûm Kocabaşlarını fuzûlî ahz ü habs ve zulm ve ta'addîlerinin inhâsını olmayub ahvâl-i fukarâ' diğer gün ve parakende ve perişan olmalarına bâ'is ziyâde oldukları bildirub sen ki vezîr muşârûn-ileyhsin mâ'rifetinle merkûmun re'âyâ-yı fukarâ'sı üzerlerine vâki olan mezâlimleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeleriyle sen ki Rum ili vâlisi vezîr muşârûn-ileyhsin bu def'a cenâb-ı kîram olan re'âyânın her halde cema'at ve hayatları ---şâhânem olunmak fermânım olmağın siz ki vezîr müşar ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz zaman-ı adalet-i iktiran-ı şâhânemde defâatle ecânib halde olan re'âyâ-yı fukarâ'sız ve birkaç zulm ve ta'addî olunduğuna kat'en rizâ'-yı şerîfim ---vâki olan --men' ü def' istihsâl-i isâbet fukarâ'ya iktidâr olunmak matlûb humâyûna etdiğiniz ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrû'h merkûmun ehl-i fukarâ'sına ecilden vâki olan ta'addîlerinin men' ü def' hâlâ—fî-mâbâd fukarâ' ve zu'afâ' üzerlerine taraflarından ser-i mû zulm ve ta'addî gelmemek---müsaraat —emr ve rizâ' tahrîr etmeniz bâbında.

Fî Evâil-i R sene [1]205

(H-489)

Filibe kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Kalofer nâm karye mütmekkinlerinden Aci Yerko nâm zimmî gelub bunun kimesneye deyn ve kefâleti olmayub ve üzerlerine dahi şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine karye-i mezbûre sâkinlrinden Korlu oğlu Timur oğlu Gru nâm zimmîler zuhûr ve hukûk iddi'âsıyla de'âvî-i mezbûreye tasaddî ve mesfûrlar ile mudâfa'aya razı olub temerrüdlüğü yoğiken mesfûrat kemâl-i temerrüdlerinden nâşî tecrîm ve tasaddîye bunun üzerine mübâşir gönderub gelen mübâşir mâ'rifetiyle verilen fetvâ-yı şerîfe mûcibince şer'an müdde-i lâzım gelmişken aherin mübâşeretiyle bunun bin iki yüz senesinde bin beş yüz doksan iki gurusun fuzûlî ahz ve gadr eyledikleri ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe olduğu bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince şer 'iyye görölub mesfûrların hilâf-ı şer'îve mugâyir fetvâ-yı münîf aherin mübâşir nâmıyla ahz eyledikleri olmikdar meblâğ-ı mezbûr hakkı tamamen tahsîl ve bi-kusûr kendüye aliverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ ve rikâb-ı müsttabımda divân-ı humâyûnumda şûrut-u su'âl olundukda lede'l terâfu ' üzerine şer'an bir nesne sâbit olmayub müddeînin iddi'âsı---ba'de'l şevk eylediği bu makûlenin aherin mübâşeresi müddeîni yedinden alıverilmek için verilen fetvâ-yı şerîfe mûcibince mahallinde şer'lehilâf ile emr-i şerîf yazılagelmiştir deyu tahrîr olunmağla şûrut mûcibince 'amel olunmak bâbında emr-i âli yazılmıştır.

Fî Evâil-i R sene [1]205**(H-490)**

Edirne kâdîsına ve Bostancıbaşısına ve zikr-i âti firarîlerin bulundukları mahallerin zâbitine hüküm ki;

İbrahim Hanzâde [] zîde mecdühûnun rikâb-ı müstetâbıma takdîm eylediği bir kıt'a takrîrinde mûmâ-ileyhin ber-vech-i meşrû'ta bâ-berât-ı âlişan mütevellîsi olduğu cedd-i merhûm ve meşhur Mehmed Paşa evkâtından Edirne'de vâki Angoli Tatarî nâm karye toprağında kâin beher sene taraf-ı vâkıfdan ittîcar olundukları defterde Edirne'de mamûl bâhâsında mukayyed ma 'lûm'ul hudûd vâkf-ı çayırda âherin alakası olmayub dahl olunmak îcab etmez iken Edirne sâkinlerinden Mehmed ve Ahmed nâm kimesneler bin iki yüz senesinde bâlâsız fuzûlî müdâhale ve ma 'lûm'ul mikdâr— bey' ve taraf-ı vâkf-ı şerîfe gadr ve tasaddî eyledikleri ve husûs-u mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğu tatbîk canîb-i

şer'îden i'lâm şer 'iyye verildiği inhâ ve çavuş mübâşeretiyile olduğu mahalde ahz ve Edirneye ihzâr ve tarafından vekîli Hasan zîde kadruhû ile terâfu ' şer 'iyye nüfûzlarında olan hâsîlat-ı ---her ne ise tahsîl ve lede'l şer'-i vekîl-i mezbûra teslim ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında sen ki mevlânâ v bostancıbaşı ve zâbitân-ı mûmâ-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûru istid'â olmağla siz ki mevlânâ ve Edirne Bostancıbaşı oldukları mahâlin zâbitânı mûmâ-ileyhimsiz çavuş mübâşeretiyile merkûmlar Edirneye ihzâr ve terâfu şer'-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâil-i R sene [1]205

(H-491)

Kandiye kazâsına tâbi olduğu kazânın kâdîsına ve Kandiye voyvodasına hüküm ki;

İstanbul sâkinelerinden Zeliha nâm hâtûn gelub bunun zevci hassa silahşorlarından Kumaşçı Es-seyyid Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesne bin iki yüz senesinde bâ-fermân-ı âli yeden Kandiye'ye me'mûr olub olunubda fevt olmağla terekisi bulunmağla bâ-hüccet-i şer 'iyye vasîyesi olduğu sulb-i sagîr Seyid Abdülhalid nâm sagîre münhasır olmağla müteveffâ-yı mezkûrun hîn-i zamanında yanında olan nukûd ve ma'lûm vesâ'ir --ol bâbda olduğun ve tarafından[] nâm kimesneye bâ-hüccet-i şer 'iyye vekîl eylediğin bildirub ber-veh-i muharrer müteveffâ-yı mezkûrun emvâl ve eşyâ'sı mâ'rifet-i şer'le zahîre ihrac vekîli merkûma edâ ve teslim birle ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekle sen ki Kandiye voyvodası mûmâilehsin müteveffâ-yı merkûmun vasîyesi emvâl ve eşyâ'sı mâ'rifet-i şer'le vekîl-i merkûmatakdîm ve emr-i şerif etdirilmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-492)

Çekmece-i Kebir ve Silivride Bozcaada ceziresinde ---üzerinde vâki kuzât ve nüvvab-ı zîde fazlihu ve mütesellimler ve Voyvodalar ve oğulları ve iskele eminleri vesâ'ir zâbitân zîde kadruhûya hüküm ki;

Bu def'a çavuş mübâşeretiyile Bozcaada ceziresinde ---hususuna irâde-i âlîyyeme te'alluk iden Çekmece-i kebir su başısı İbrahim ile Silivri sâkinlerinden Baltacı oğlu Hüseyin nâm

kimesnelerin Bozcaada'ya vâridince esnâ'-yı rahda muhâfızaları hâlâsına ihtimâm ile mahal-i muttekâlarına i'tâ'ları esnâsının istihsâline ikdâm olunmak mehamm ve mukezâsı olunmakdan nâşî siz ki mevlânâ vesâ'ir mûmâ-ileyhimsiz müteveffâ-yı merkûmların çavuş-u mezbûr ile her kazânızın taht kazâsına dahl olurlar ise muhâfazalarına dikkat ve esnâ'-yı rahda dahi yanlarına mikdâr küffar adamları kafîle kazâyâ irsâl v mahal-i muttefâlarına ashâblarına ihtimâm etmeniz fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfîm ısdar ve irsâl olunmuş idi siz ki mevlânâ vesâ'ir mûmâ-ileyhimsiz ber-vech-i meşrû'h muttefâ-yı mezbûr çavuş-ı merkûm ile her kazânızın taht-ı kazâsına dahl olurlar ise muhâfızalarına dikkat ve esnâ'-yı rahda dahi yanlarına bir mikdâr adamlar tâ'yin ile birbirinize irsâl ve mahal-i mutefâlarına îsalleri husûsuna ihtimâm ve dikkat eyleyesiz şöyle ki merkûmlar mahal-i muttefâfaları ashâbları husunda kusûr der-çavuş ve der-i âlîyyeme fîrar eylemek ihmali olur ise minvâl ve mugâyir olacakları ---kuvvet 'amel ve hareket dahilinde kararına hazır ve mucânib eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-493)

Bir Suret

Kıbrıs ceziyesine varınca çavuş mübaşretiyle nefy husûsuna irâde-i âlîyyeme kılınan kimesne içün ber-vech-i muharrer.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-494)

Bir Suret

Çavuş mübaşretiyle Kıbrıs nefy olunan Ahmed nâm kimesne Kıbrıs varınca ber-vech-i meşrû'h.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-495)

Bir suret

İnegöl'den İstanköy'e varınca cezire-i mezbûreye nefy olunan Derviş Paşa zâde mîr Ahmedin nesfiçün İstanköy'e varınca ber-vech-i meşrû'h.

Fî Evâil-i Câ [1]205

(H-496)

Bir Suret

İnegölden Midillu'ya varınca cezire-i mezbûreye nefy olunan çukâdar- zâde Mehmedin nefsiçün yolculuğu ber-vech-i muharrer.

Fî Evâsıt-ı Câ [1]205

(H-497)

Bir Suret

Âsitânedен nefy olunan Seyid Mehmed ve Mustafanın 'ye varıncaya dek yolculuğu ber-vech-i meşrû'h.

Fi Evâhir Câ [1]205

(H-498)

Bir Suret

Çorumdan Sisama andan varınca Sisama nefy olunan Çorum müftüsü sâbık şeyh Abdullah Efendi ile Sisam sükkânından alenen nefy olunan kettanzâde Fazıl ile Sisama nfy olunan Hattatzâde Seyid Ali'nin mahale varınca yolculuğu.

Fî Evâsıt-ı L sene [1]205

(H-499)

Bir Suret

Edirne'den kurbalarına varınca Edirne kadîsının nefy ve ihâle olunmak için yolculuğu.

Fî Evâhir-i L sene [1]205

(H-500)

Bir Suret

Yenişehir-i Fenerden Eğriboz'a varınca Yenişehir-i Fener sükkânından –sancâğı nefy sâbık kethûdaları bazı ve su başısı Ahmedin Eğriboz'a nefy ve vâridleriçün yolculuğu.

Fî Evâil-i Zâ sene [1]205

(H-501)

Eğriboz muhâfızı dâme ikbâlihûya ve Eğriboz kâdîsına hüküm ki;

Eğriboz kazâsı sâkinlerinden Raşid Ahmed zîde şerefêhû gelub bunun kimsneye vereceği olmayub üzerine şer'an bir nesne sâbit olmayub bi-vech-i şer'îta'addî ve rencide olunmak îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerlinden Ahmed nâm kimesne zuhûr ve şiddete sülûk ve mûrisim İbrahim nâm kimesne hal-i hayatının sizin için benim---deyu ikdar eylediğinden sonra fevt olmağla terekesinden ma 'lûm'ul mikdâr gurusluk emvâl ve eşyâ'sını zabt etmekle şimdi senden aldım deyu iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf buna ahz ü habs ve haber ve kere ve bu dahi mâkir hâ' iki yüz yetmiş iki gurus yedlerine sulh-i birle mal-ı mezbûru bulduğundan gayri Eğriboz kazâsı toprağında vâki ma 'lûm'ul hudûd iki kıt'a mülk-imenzilini dahi hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir hak fuzûlî zabt etmekle bu dahi mezbûrun cebren ve kerhen olduğu ol mikdâr gurusluk menzillerini alub zabt etmek siz ki hilâf-ı şer 'î şerîf vermekde te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğu ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe veridikde bildirub fetvâ-yı şerîfe mûcibince şer'-i görölüb mezkûrun hilâf-ı şer 'î şerîf cebren kerhen olmak ol mikdâr gurusuyla menzilleri kendüye alıverilub bi-vech-i şer'îte'allul ve muhâlefet etdirmeyub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında hüküm-i humâyûnum ricâ etdiği için mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205**(H-502)**

Cisr-i Mustafa Paşa kazâsı nâ'ibi zîde ilmühûya hüküm ki;

Cennet mekân-ı sâdır âlişan-ı Osman zîde mecdühûnun ber-vech-i mülûkâneme berât-ı âli 'uhdesinde olan mahalle-i ---ve tevâb'mukâta'ası karyelerinden kazâ-yı mezbûra tâbi ve karyeleri ahâlileri rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunların karyeleri topraklarında vâki kadîm yerlerinden berü vesair hayvanatları râ'î olunub üstünden ve suyundan intifâ ide geldikleri mer'âları âherin ve sâhib-i arza ber-vech-i otlak ve mer'âları olmayub dahl olunmak îcab etmez iken Cisr-i Mustafa Paşa kazâsı sükkânından cebâbireler Hacı Halim dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve ol mer'â yerler için senevî bir gurus mukâta'a ile bâ-temessük ---mezbûrun mültezîmiçün aldım deyu bu makûle kadîmî mer'âları alınıb sancak ve tapu ile verilub zirâ'at olunmak hilâf-ı kânûn iken fuzûlî zabt ve zirâat ve gadr-ı külli eyledikleri ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri aldığı bildirub mezkûr hilâf-ı kânûn ve mugâyir kadîm ol vechile müdâhale ve te'addîsi men' ve evvel yerlerine kadîmî üzere mer'âlık vechile---mezbûr ahâlilerine zabt ve koyun vesair da'vârları râ'î etdirilmeyub mezkûru ol vechile yerlere dahl ve ta'addî etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeleriyle kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205**(H-503)**

Livadya kâdîsına ve Kokoş voyvodası []zîde mecdühûya hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin Mehmed zîde fazlihusun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Livadye kazâsı muzafatından Kokoş mukâta'ası karyelerinin kazâ-yı mezbûra tâbi --karye zâbiti zîde kadruhû meclisi-i şer'-ide karye-i mezbûrenin muhtar ve mu'ayyen hududu dâhilinde kadîmden berü 'öşr ve resm karye-i mezbûre toprağından üzere gelen yerlere 'öşr ve rusûma ve re'âyâ başına âherden dahl olunmak îcab etmez iken civarda vâki --nâm karye mültezimi zuhûr ve ol yerlerini mültezim olduğum karyenin arâzisi'dir'öşr ve resmiye aldım deyu hilâf-ı şer'îve kânûn ve mugâyir kadîm fuzûlî müdâhale kuvvet-i maliye hasebiyle tagallûben zabt etmek kasdıyla Makriye karyesi ahâlileriyle müttefikten mar'ul beyân

mukâta'a karyesi re'âyâsından ma 'lûm'ul-esâmî zimmîleri tasaddî ve gadr ve te'addîden hali olmamağla mültezim-i mezbûrun hilâf-ı şer'îve kânûn ve mugâyir kadîm olvechile vâki olan müdâhale ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfîm sudûrunu ricâsına vâki hali bi'l-iltimâssen ki voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin i'lâm-ı mantuku ve muktezâ-yı kadîm ve husûsuna 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-504)

Mora vâlisi vezîre ve Balyabadra kâdîsına hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı Osmânî üzere cülûs-u humâyûnum şevketmadrûnum vâki olub umumen tecdîd-i ahkâm fermânım olmağla Mora ceziyesinde Balyabadra kazâsında Trablus garb ocağının vekîli Osman Reis ve oğlu Süleyman nâm kimesneye gelub bunların Balyabadra kazâsı toprağında hane-i avârizâ' bağılu bana böylelikle icab ider emlâk ve yerleri Balyabadra 'ayânı ve Kocabaşlarına zimmîleri ve âherin deyn-i kefâletleri olmayub Balyabadra re'âyâları ve Kocabaşları ve locasız ile bize ve bu bâbda mes'arîfi ve akçe iktizâ eyledikçe verdik deyu hilâf-ı şer'îve kânûn daima ta'addî ve temyîz hali olmadıklarına mukaddemâ inhâ ve ol vechile hilâf-ı şer'îve kânûn akçe mutâlebesiyle haber ve ta'addîsi men' ü def' olunmak emri-i şerîfîm sudûrunu istid'â ve inâyet ve divân-ı humâyûna kalemine su'âl oluna 'ayân ve Kocabaşlara zimmîleri ve âherin deyni edâya kefâletleri olmayub ve kazâ-yı mezbûre toprağında dahi bi'l fi'il zabt ve tasarruflarında hane-i avârıza bağılu bana böylelikle icab ider kadimi re'âyâ emlâk ve yerleri yoğise hilâf-ı şer'îve mugâyir kânûn cebren istirdâtına ve tekâlif talebiyle merkûmata ta'addî ve rencide etdirilmemek için mahallinde ber-muktezâ-yı şer'-i ve kânûn ru'yet olunmak üzere emr-i şerîf i'tâ'sı iktizâ ider deyu tahrîr olmağla vech-i meşrû'h üzere mahallinde şer'lekânûn üzere 'amel olunmak için hudâvendgâr sâbık merhûm ve mağfurün umum Sultan Abdülhamid Han tâbe serâhü zamanında bin yüz doksan altı senesi Evâhir-i Recebinde emr-i şerîfîm verildiği bildirub tahrîr etmeğle hilâfına emr yoğise ber-vech-i meşrû'h 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-505)

Edirne mollasına hüküm ki;

Şerîfe Refiye nâm hâtûn gelub bunun zevci Edirne sâkinlerinden Kara Belad oğlu Salih dimekle ‘arîf kimesne karısından hâsıl oğlu Mehmed ve kerîmesi Zeliha nâm sagîrelerin bâ-hüccet-i şer ‘iyye takrîr olunan nafaka ve kere bahası bin yüz doksan sekiz senesinden berü merhûm Salih zimmetinde muhakkak olub taleb olmak murad eyledikde merkûm askerinin da’iyyesiyle hilâf-ı şer ‘î şerîf ve mugâyir hüccet-i şer’iyye edâsı ta’llul ve muhâlefet ve gadr-ı külli eylediğin bildirub zâbiti mâ’rifetiyle şer’le görölüb ber-mûcib hüccet-i şer ‘iyye sâgir-i mezbûrların nafaka-yı mağdureleri bunun alıverilub hilâf-ı şer ‘î şerîf ve ta’allul ve muhâlefet etdirilmeyub icrâ-yı şer ‘iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmekle zâbiti mâ’rifetiyle mahallinde şer’le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-506)

Sakız ceziresi nâ’ibine hüküm ki;

Maktûl Sakızlı câni zimmînin zevcesi Artebri nâm nâsraniyye gelub hâlik-i mersûmun cânib-i Midye’den ba’de’l zabt birle ma’lûm mukâbili bâ-mülûkâne-i humâyûn irsiyelerine red ve dahl olunan emlâkına cezire-i Sakız’da kâin ma ‘lûm’ul hudûd bir bâb menziline taraf-ı âherde müdâhale olunmak îcab etmez iken cezire-i mezbûre mütemekkinlerinden Kara Niko nâm zimmî zuhûr ve menzil-i mezbûrun benim hanemin duvarına zararı vardır hânemi hedm etdirirm deyu bi-vech-i şer’îta’addî ve rencîde eyledikçe inhâ ve ba’del şevk dahi mezbûrun hilâf-ı şer ‘î şerîf ol vechile vâki olan ta’addîsinin men’ ü def’içün emr-i şerîfim sudûrunu istid’â ve hâzine-yi âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda nâsraniyye-i mesfûre zevci maktûl mersûmun zimmetlerini mukîm arzan ve iskân eylemek şartıyla teslim her ne arza ad eylediği yirmi beş bin gurus birle mukâbili emlâk vâkf olduklarını taraf-ı vâkıfdan ve havâss-ı zira’ât ve timar toprağında olanlarını mutasarrıf tarafından temessüklerini avk şartıyla --cem’ olmağla mutasarrıf olub zabta taraf-ı âherden dahl ve müdâhale olunmaya deyu bin iki yüz üç senesinden zilkâdesinin bin yirmi beşinci gün tarihinde mefâsil ve meşrû’h mülûkânem-i humâyûn verildiği mestûr divân-ı humâyûnumda muktezası su’âl olundukda mesfûr ve eytâmlarına mülkiyeme merkûm mûcibince ihsanım olan emlâkıma mesfûrenin mutasarrıf olub menzilin zararı şer’iyyesini bâbında ve zâhir

olmaya ol mâkule bi-vech-i vâki olan müdâhale ve ta'addinin mâ'rifet-i şeri men' ü def' İçün mahallinde şer'lehilâf ile evâmîr-i şerîfe yazılagelmiştir deyu tahrîr olmağla vech-i meşrû'h üzere emr-i şerîfîm sudûru bâbında hâlâ rikâb-ı müstetâbımda baş defterdarım olan Osman dâme ilmühû i'lâm etmekde i'lâmı mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-507)

Tırhala kâdîsi ve Tırhala sancağı mütesellimi []zîde kadruhûya hüküm ki;

Tırhala kazâsına vâki ---nâm karye mütemekkinlerinden Papa Lefv oğlu Pevan nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb kendü halinde ırzıyla mukayyed hilâf-ı şer 'î şerîf kimesneye kat'i ve ta'addîsi olmayub ve üzerine şer'-i bir nesne sâbit zâhir olunmuş değil iken karyeler mütemekkinlerinden olan ve ehl-i zimmet tâ'ifesinden Yannaki oğlu nâm zimmî kendü halinde olmayub bin iki yüz seksende hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-i hak menzilini basub altı küçük kerîmesi ve Karani nâm nasraniyyeyi kabz idüb o taraftan der-'akab lâkin te'allul sevdasında iken ber takrîb müteveffâ ve te'addîleriyle masarîf(?) olarak mümkün olmadığın bilub tarafından [] nâm zimmîye şer' görülüb bilub şer'-i görülüb şer'-i icab ise zimmeti alıverilub ihkâk-ı hak ve o taraftan emr-i şerîfle mahallinde şer'legörölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı B sene [1]205

"iş bu emr-i âli lede'l-vusûl Çekmece-yi Kebir kârhanesinin iki yüz keyl ve -kârhanelerinden dâhi vârid olan emr-i âlinin üç gün mukaddem dört yüz keyl der-i âliyyeye irsâl ve bundan böyle vârid iden dâhi irsâle ihsâni mefhûmu olmaların Çekmece-yi Kebir ve---kâdîsının ve kârhane dört yüz keyl Sisam ve kettan tahmil ve ziyâdesini der-i âliyyeye ol taraftan vârid idem dahi irsale mefhûmu olundukların üç beş seneden bundan böyle dâ'vâsını der-i âliyyeye irsal ideceklerin [] nâ'ibinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh yazıldı. Fî 2 sene [1]205"

(H-508)

Çekmece-i Sagîr ve Kebir ve Tekfur Dağı ve Malkara ve Mihaliç kazâlarının kuzât ve nüvvab zîde fezâileyh ve iş(?) erleri zîde kadruhûya hüküm ki;

İstanbul ve tevâbi' olan mahallerde kâin rûhi kethudâ ve mâlûm'ul esâmî kimesneler meclis-i şer'e varub kadîmden berü ve tersâne-i âmire ve cemhane-yi âmireme mîrî küttabı üzere şurûtu ve tezvîde geldikde binâ'en ve her kazâlarda hâsıl olan susam ve kettan tahmil der-i sa'âdete nakl olunmak ve her bir kârhanenin parası bazargirin olub der mâliyyeye bağ isti'âb ziyâde etdirmemek ve senevî ve dört yüz ziyâde taşra süvarhânelerinde cem' ve iddihar olunmak şurut-u nizâm kadîmden iken bu esnâ'da zikr olunan kuzât nüvvabda muhtekirlerinin olub kemal-i tabhânelerinden nâşî hâsıl olan susam ve kettan tahmili rencîdeden iştirâ ve kârhanelerinde mu'taddan bâbında bir kârhanede dürlü bargîri rek idüb lüzumundan ziyâde bağ isti'âb etraf ve iktifâ irsâl eylediklerinden âsîtâne-i âliyyeye gelub umûr-u muhâsebenin tâtiline bâdî mezkûrun klan galâsına ---olurlar deyu iştikâ ve -mezkûrun olan susam ve kettancı muhtekirleri men' külli ile men' ü def' vâki olub olmikdar bâde olan kârhanelerde bundan ziyâde bağa ahmal olunmayub ve bir sene sonra ve ziyâde susam ve tahmilleri olan muhtekirlerinde âsîtâne-i âliyyeme nakl olunmak bâbında siz ki mevlânâ-yı vesâ'ir mûmâ-ileyhimsiz size hitâben mübâşiri emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eyledikde hâlâ İstanbul kâdisı olan mevlânâ İbrahim zîde kadruhûya ilâm etdiğin mübâşir mâ'rifetiyle ilâmı mûcibince vech-i meşrû'h üzere 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağla idi siz ki mevlânâ-yı vesâ'ir mûmâ-ileyhsiz mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ilâmı mûcibince mûcibince 'amel ve hareket ve hilâfında zarar ve müte'addîd olunmak matlûb edildiği ma'lûmunuz oldukda keyfiyeti taht-ı kirâmında ve makamınızda olan kârhaneler ashâbına ve muhtekir tâ'ifelerine gerek gibi ---ve tekid mugâyir halde zuhûruna mesarinde men' ve tezvîze dahi bervech-i meşrû'h harekete mubâderet iderek mâ'rifetiniz ve mübâşir-i mûmâ-ileyh mâ'rifetiyle kabz ve kettancı-yı mezkurede olan susam ve kettancı muhtekirlerini bilinmedi külliyyen men' ü def' ve muhtevî olan tâ'ifelerinin yedlerinde bulunan susam ve mezkûrların cümlesini şer'-i şerîf der-i âliyyeme irsâl-i vesili ihtimâm ve dikkat ve hilâfı vaz' u hareket ve te'addîsi tecvîzden mucanebet etmeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-509)

Pınar kâdîsına ve Selânik Liman Duhân Emîni Abdülrahim zîde mecdühûya hüküm ki;

Hâlâ İstanbul ve tevâbi' duhân gümrük emîni Dergâh-ı mu'allâkapucu başlarından Es-seyyid Osman dâme mecdühûnun rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği bir kıt'a takrîrin kaydı mefhûmunda liman gümrük mülhakatından Selânik duhân gümrüğünün---Pınar kazâsında hâsıl olan duhândan ibaret olub bundan akdem kazâ-yı mezkûrun şehir kethudâsı olan Abdülhalim nâm kimesne ile ehl-i beynlerinde vâki hesaplarını ru'yet murâd eylediklerinde merkûm Abdülhalim Rum ili vâlisi tarafına azîmet ve ru'yet-i umûr-u belde için ol esnâda Hacı Hasan zade Ahmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne ehl-i fukarâ'nın istid'âlarıyla şehir kethudâsı olmuşken mezbûr Abdülhalim bu esnâda şehir kethudâsı olmak duasında olarak Rum ili vâlisi tarafından buyruldu ahz ve asker ile kazâ-yı mezbûre âzimetini sen ki Selânik liman gümrük emîni mûmâ-ileyhsin mesmûnun olmakdan nâşî ıslah için merkûm Abdülhalim Selânik'e celb ve mezbûrun mukaddemâ umûr ru'yet için vâki olan mesârif ve ma'hûdunun hesabı mahallinde mâ'rifet-i şer'-i ve sen ki Emin-i mûmâ-ileyhsin mâ'rifetinle ru'yet ve nasb ve hısm olunduktan sonra ehl-i fukarâ' her ---iderler ise ol vechile tanzim olunacağı inha ve mâ'rifet-i şer'le hesapları ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve hazîne-i amîremde mahfûz ma'rûf kalemi defterine nazar olundukda gümrük-i mezbûr emîni umûr-u kânûnda gümrük duhân maddesiçün için her ne istid'â ve istimâ ider ise emvâl-i mîriye için ahkâm-ı şerîfim i'tâ' olunmak ve rusûm gümrük maliyesinde Emin-i mûmâ-ileyhin ---ve siz ---makbul ve mugâyir mestûr tütünlük rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz ahkâm divanı ---etdirildikde fî-mâbâd şehir kethudâsı nâmı olmayub iş bu 'ayânlık maddesi huseması fî'l-asıl vechile cem' -i beldenin ehl-i fukarâ' tarafeyn olmayarak bi'l defâat her kimi ihbâr iderler ise ol kimesne 'ayân olmak ve 'ayânlık nasbını husûsuna gerek vezîr-i azam ve mîr-i mîran ve gerek ahkâm-ı vesâ'ir bervech müdâhale etmemek ve 'ayânlık için fermân ve mektûb ve buyruldu verilmek rüşvet ile 'ayân nasb olunmak ve mugâyir emr ve rizâ' her kim te'arruz ve müdâhale iderler ise beher hal bir bâb olunmak ve bu makûle etmeyub ahâli ile nasb olunan 'ayânlar dahi ru'yet ideceği gerek mühim divân-ı âlîyyeme ve gerek nazm-ı umûr memleketinde zinhâr ve zinhâr bir maddeyi ru'yet etmeyub cümlelerin iltizâm-ı mâ'rifeti ve mahsus gördükleri vechile mer'âsim-i hakkaniyetletatbik etdirilsiz te'diye ve tesviyeye ihtimâm ve o mâkule 'ayânlardan her tevakkuf hilâf-ı şerîfve mugâyir emr ve rizâ' görülüb müttefikleri zımnında fukarâ'dan akçe alan ve evvel devrinden evâmîr-i âliye ile matlûb olan mühim divân-ı âliyyenin bir vâkf-ı matlûb te'diyesinden mikdâr ana betâet izharıyla te'hîr maslahat-ı muhâsebeyeye alet olan ihlâl

şîrâze-i nizâ'm-ı memleket mûcib ser-i mû hareketi vukuâgelen - taraf-ı der-i âlîyyemden bil taharrî tahkik ve haklarından gelineceğini her biri muhakkak etmek ve iş bu nizâm---kayd ve ol baş emîrliği tutulub hilâfî bir vâkitde tahrîr olunmak üzere ve ifrâğı husûsuna irâde-yi âlîyyem ta'alluk etmekle şer'-i şerîfine sudûr olan hatt-ı humâyûn şevketmakrûnum mûcibince 'amel ve hareket olunmak için nasb ve meşrû'h Anadolu ve Rum ilinin üçer kollarına iş bu sene-i mübâreke evâhir-i rebiül-evvelinde evâmîr-i âliyeme ısdar olduğu mestûr ve mukayyed şûrut-u mezkûretatbik ile vech-i meşrû'h üzere -şer'-i şerîf havâle ile emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ rikâb-ı humâyûnumda baş defterdarım olan Osman Dâme ilmühû bâ-takrîr istidâ etmeğle vech-i meşrû'h üzere mahallinde şer'le görülmek fermânım olmağla rikâb-ı müstetâbım divân-ı humâyûnumda emr-i şerîfim ısdar ve irsâl olunmuşdur imdi siz ki mevlânâ ve gümrük emîni mûmâ-ileyhsiz mâ'rifetiniz ile mahallinde şer'le ru'yet ve iş bu emr-i şerîfin mazmûn nefy üzere 'amel ve hareket ve mugâyir emr ve rizâ' ve men' ve halde vukuât-ı tahrîrden gayete olunan mucanib eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-510)

Zağra-i Atik kâdîsı zîde fazlihuya hüküm ki;

Saâdat-i kirâmdan Ess-seyyid El-hâc Ahmed zîde şerefehû gelub mûmâ-ileyhin Zağra-i Atik kazâsı sükkânından Emin Efendi ve El-hâc İbrahim ve diğer İbrahim Ağa Osman Ağa ve Emin Ağa ve El-hâc Emin ve Mustafa Ağa dimekle ma'rûf kimesneler zimmetlerinde birbirleri kefâletleriyle bin iki yüz senesinden berü bâ-temessük bin beş yüz ve yine hâne-yi mezbûra tâbi ---karyesini ve---ahâlilerinden ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler ile ve kazâ-yı mezbûrda sâkin mültezim Salih Ağa dimekle ma'rûf kimesne Sarı Salih Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetlerinde defter-i müfredat ve temessük ve hesâb-ı memnû' üç bin yetmiş gurus alacak hakkı olub her birinden bil-defaât talep etmek murâd eyledikde hilâf-ı şer 'î şerîf edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukları bildirub âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle şer'-i görülob ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise ihzârları i'lâm olunmak bâbında ricâ etmekde âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle şer'-i ru'yet ve ihkâk-ı hak olmuş ise ihzârları i'lâm olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-511)

Şehr-i Köy kâdîsına hüküm ki;

Halta iskelesinde hamallar kethudâsı Esseyid Hasan ve karındaşı Esseyid İbrahim zîde şerefehu gelub bunların Şehr-i Köy kazâsına tâbi Kahoz nâm karyesinde mütemekkin İstoş nâm zimmî zimmetinde bin iki yüz senesinden berü hüccet-i kurbunda beş yüz kırk dört gurus alacakları olub mutâlebe olunan bi-vech-i şer'îedâsı te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak ve gadr sevdasında olduğu nazar kalandan hüccet-i şer 'iyye Es-seyyid El-hâc ibn Hüseyin nâm kimesneyi tevkîl eyledikleri inhâ ve ber-mûcib hüccet-i şer 'iyye ru'yet ve mesfûr zimmetinde bâis olan meblağ-ı merkûm tamamı tahsîl ve vekilleri merkûmu teslim birle ibrâ-yı şer'-i ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eyledikleri için mahallinde şer'legörölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-512)

Çatalca kazâsı nâ'ibine ve zikr-i âti firârînin Çatalca kazâsında bulunduğu mahallin zâbitânına hüküm ki;

Şerîfe Hadiçe nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma gelub bunun zevci Numan nâm kimesne kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer 'î şerîf ta'addî olunmak îcab etmez iken iş bu sene-i mübâreke saferinin yirminci gecesi bostani Taşçı Ali demekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmadığından zevci mezbûru odada bi- gayri hak katl ve Çatalca'ya firar ve hâlâ oltarafda olduğu inhâ ve haseki mübâşeretiyile merkûmun dersi'âdetime ihzârı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin sen ki zâbit-ı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetin ve haseki mübâşeretiyile merkûmun der sa'âdetime ihzârı bâbında fermân-ı âlişanım sâdır.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-513)

Zikr-i âti metropolidin dahl-i iltizâmında olan kazâ-yı mezbûrun kâdî ve nüvvabinâ hüküm ki; İstanbul tevâbî' Rum patriği der-i âlîyyemde mukîm cema'ati metropoliden mühlü 'arz-ı hal gönderub Travnik (?) metropolidi Kaltos nâm râhibin iltizâmıyla dahl ve devr-i şer'i ve selvi(?) Akçakızanlık ve Çirmen ve Zağra-yı atik kazâlarıyla –nâhiyesi mutavattın re'âyâ tâ'ifesi dâ'vâ-yı şer'-i zımnında oldukları himem şer 'iyye vesâ'ir 'arzlardan ve murasele ve rızâlardan sâbit etdirdikleri nâhiyelerinin kânûn üzere îcab iden rusûmâtı olan râhibler iken tarafınızda hilâf-ı şer'îkânûn ziyâde talebi ve ahzlarıyla rencide ve ta'addiden hali olmamaların bildirub ber-vech-i muharrer kânûn üzere 'amel olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumdan kânûn su'âl olundukda şer'-iyyeleri zımnında verdikleri himem-i şer 'iyye vesâ'ir 'arzlardan resm yirmi akçe mahkeme için beş akçe kese cem'an yirmi beş akçe ve o taraftan on iki akçe nasb olunan kazâlardan resm sekiz akçe ve muraselede altı akçe alınmak muvaffik kânûn olub ziyâde mutâlebesiyle bahs olunmaları hilâf-ı kânûndur deyu tahrîr olunmağla mukteza-yı kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-514)

Alasonya sancağı mutasarrıfı ve Arnavud--- kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Süleyman nâm kimesne gelub bunun karındaşı Abdullah nâm kimesne kendü halinde ırzıyla mukayyed ve kendiyle meşgûl iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden şeyh Hasan ve Ömer nâm kimesneler kendü hallerinde olmadıklarından bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak kurşunuyla darb dahl ve bu bâbda mevcûd iki yüz gurusuylaemvâl ve eşyâ'sını gasb ve gâret eylediği nefer-i hak ve Emine nâm kişiyi gadr eyledikleri ve hâlâ kazâ-yı mezbûra tâbi otlak nâm karyede mevcûd oldukların bildirub sen ki mîr-i mîran mûmâ-ileyhsin mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'leru'yet ve muktezâ-yı şer'îmazhar icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ eylediği sen ki mîr-i mîran-ı mûmâ-ileyhsin mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'leru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-515)

Sâbık hali olan Şehir Köyden dâme ilmühûya ve Edirne Mollasına ve Edirne Bostancıbaşı dâme mecdühûya hüküm ki;

Mali Beşe nâm mahalde beylik ağnâm ve keçi hayvanatlarının Bulungina nâm zimmi mâ'rifetiyle hisse-yi kuzât başı tarafından ve zor iden beş sürü keçileri beylik koyun mahal-i merkûma götürürler iken esnâ-yı rahda iş bu sene-i mübârekede teslim ve zimmi yedi nefer eşkiyâ tâ'ifesine tevkillerine çıkub iki yüz üç re'isini gasb ve gâret eylediklerinde lede'l şevk keçi-yi mezkûrlar mîrî ---olmalarına binâ'en elli iki re'isini alur bizim olub ahz ü kabz murâd eyledikde havâs-ı Mahmud Paşa kazâsına tâbi Osmanlı karyesinde sâkin Hacı Giray Sultan olduklarından Nazır Paşa mîrânınızdır deyu edâsı mülhakatında keçi-yi mezbûrlar mîrî olduğundan yedlerinden ahz ve kethûda-yı mersûma teslim olunub kusur yüz elli re'is dahi mîrzâde merkûmun zimmetinde olduğu lede'l tahkik sen ki Edirne Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mîrzay-ı merkûm tarafınıza irsâl olunduğunu taraf-ı Kilis nâ'ibinin der-i âliyyeme vârid olan ilâmında tahrîr olduğu bâ-takrîr ve istid'â olunmağla siz ki Han-ı sâbık müşar ve Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsiz mâ'rifetiniz ile zikr olunan keçilerin mîrzây-ı merkûmdan tahsîl olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

"iş bu emr-i âli lede'l-vusûl müddeî-i mezbûrenin vekîli Mustafa merkûmat muvacehelerini şer'î şerîf su'âl mezbûr Ali mezbûrenin zevci fevt oldukda terekesi -defter-i kassam olub müteveffanın kebîr oğlu Hasan mezbûrenin hisse-yi irsiyelerini ve teslim ve ibrâ'-yı vasîye birle hüccet-i şer 'iyye itâ idüb ve sagîr-i mezbûrun ba'de vefâta mezbûrenin hissesi yedine teslim olub vasîye-yi mezbûre hali ve mezbûrenin vasîyete 'adem-i kanâati hasebiyle mu'ayyen kesire mezbûr Ali vasî-yi nakl olundukdan sonra babası va abisi Mehmed Eminden müntakil ber-mûcib defter-i kassam mâlûm ol mikdâr emvâlini hıfz ve el-yevm mevcûd ve sâgir-i mezbûre her vecihle olduğu lede'l-şer'î zahî olub ber-muktezâ-yı şer'î iktiza olunub ve mezbûreHacı Mehmed dahi gerek müteveffa babası abisi merkûmâtın terekelerinden terekesini ahz"

(H-516)

Yenice-i Karasu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Râhiban nâm hâtûn gelub mezbûrenin zevci kazâ-yı mezbûra tâbi İskece nâm karye sâkinlerinden El-hâc Hüseyin Ağa dimekle ma'rûf kimesne bin iki yüz senesinde fevt olub mâlik olduğu yirmi bin aded ---mütecâviz emvâl ve eşyâ' emlâk ve hayvanatı irs-i şer'le bunun vasiyesi olduğu sagîr oğlu İbrahim ve kebîre kızı Emine nâm hâtûna intikâl idüb hakk-ı mevrûselerine âherden ber-vechile müdâhale olunmak îcab etmez iken kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden mütegalibeden Sarı Hacı Mehmed ve Ahmed oğlu Ali dimekle meşhûrlar kendü hallerinde olmayub zikr olunan emvâl ve eşya ve emlâk ve hayvanatı hilâf-ı şer 'î şerîf kânûn ve te'allul zabt ve bu vecihle gadr-ı külli ve zulm-i sarîh eyledikleri ve tarafından nâm kimesneyi vekîl eylediğin bildirub mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'legörölüb zevci müteveffâ-yı ---müntakıl mezbûrların hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak fuzûlî zabt eyledikleri emvâl ve eşyâ' ve emlâk ve hayvanat her ne ise tamamen tahsîl ve vekîli merkûm alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak ve zikr mahallinde ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âlîyyeme ihzârları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği ecilden mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'leru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âlîyyeme ihzârları bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-517)

Kandiye muhâfızı vezîre ve Kandiye kâdisına hüküm ki;

Şerafe nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Kandiye ceziresinde Estiye nâhiyesinde vâki Kartiye nâm karye sâkinlerinden oğlu Derviş Mehmed nâm kimesne kendü halinde ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer 'î şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden zümre yeniçerilerinden otuz yedi cema'atin Mustafa ve kırk iki cema'atin İbrahim nâm kimesneler kendü halinde olmadıklarından birbiriyle yekdil ve yekcihet olarak bin iki yüz senesinde oğlu mezbûrun hanesini basub hilâf-ı şer 'î şerîf kurşun ile darb ile fevt olduğu inhâ sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin mâ'rifetinin ve zâbitler mâ'rifetiyle terâfu 'şer'-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istirhâm etmekle siz ki vezîr ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz şerîf sudûr olan emr-i humâyûn meymenet makrûnum mûcibince m'arîfetiniz ve zâbitler m'arîfleriyle merkûmun Kandiye huzûr-u şer 'îihzâr ve terâfu 'şer'-i ve mâ-'adâ katl-i ba'de etmeyub -mukteza hükm-i şer'-i şerîf üzere

deyn ve kefâleti hükm-i şer'-i tertibi derler ise iktizâsını icrâyâ müsâraat ihkâk-ı hakka mubâderet ve teklîf vukû'-yu idareler sa'âdetime arz ve ziyâde mubâderet etmek fermânım olmağın imdi siz ki müşar ve mevlâna-yı mûmâ-ileyhsiz ma'adan merkûmun bervech-i şer'îmazhar-ı ru'yet ve ihkâk-ı hakka ihtimâm ve dikkat olunmak matlûb etdiği ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrû'h şerefyafte sudûr olan emr-i humâyûn şevket makrûnum mûcibince mâ'rifetiniz ve zâbitler mâ'rifetiyle kılınan merkûmu Kandiyede huzûr-u şer 'îihzâr ve terâfu 'şer'-i ve madde-yi katl bervec-hi şer'-i mağdur ve mustehakk olur ise mukteza-yı hükm-i şer'-iyyesi üzere muktezâsı hükm-i şer'-i tertibi derler ise iktizâsını icrâyâ ihtimâm ve dikkat birle ihkâk-ı hakka mubâderet ve keyfiyyeti sarf ve hakları üzere der-i âlîyyeme a arz ve inhâya müsâraat ve kusûr icâbında nâşî mubâderet etmeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-518)

Sakız ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Acı Todori nâm zimmi gelub Kasım Paşa'da Salih Ali Paşa câmi'-i şerîfi vâkfiye-yi ma'mûl bâhâsında musakkafatından cezire-i mezbûrda vâki Temnos adası dimekle ma'rûf mahalde kâin ma 'lûm'ul hudûd ve kışlak vâkf-ı arâziye mutasarrıf olan üzere Dergâh-ı mu'allâkapucubaşılardan Sakızlı Mahmud dâme mecdühû arâziyye-yi mezbûreyi taht-ı ma'lûm bâhâsında mu'ayyen muvacehesinin bin iki yüz dört senesinde bunun bey' ü kira verese verilen vâkf temessük mûcibince oda etmek murâd eyledikde Sakız ceziresi mütemekkinlerinde icâb ashâb-ağrâzdan []nâm zimmîler hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-ı hak ve olan mütevellî vâkf temessüğüne mugâyir fuzûlî müdâhale ve husûsa muhâlefet ve te'addilere hali olmadıkların bildirub mu'allellerin hilâf-ı şer 'î şerîf olvechile vâki olan müdâhale ve te'addileri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin hilâfına emr yoğise mahallinde şer'le görûlmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-519)

Bozcaada ceziresi nâ'ibine ve cezire-i mezbûre zabıtı zîde []kadruhûya hüküm ki;

Mehmed Tahir nâm kimesne gelub bunun mutasarıfım olduğu bir kıt'a sefînesine bundan akdem Selânîk cânibinden zahîre-i tahmîl ve asitâne-i âliyyeme gelir etmekde esnâ-yı rahda Bozcaada sükkânında muzâf olduğu bin iki yüz senesinde kazazede olub derûnunda mevcûd olan arpaya lâzimesi mahal-ı mezkûrede ihrac olunduğu ve tarafından kantarcı oğlu Hasan Reşid dimekle ma'rûf kimesneyi ahz ü kabz kesb eyledikde bildirub siz ki mevlânâ ve zâbit-i mûmâ-ileyhsiz ber-vech-i muharrer sefîne-i merkûmenin mahâli merkûma ihrac olunan arpa ve eşyâ'sı her ne ise mâ'rifetiniz ile vekîl-i merkûma tamamen edâ olunub âherden bir dürlü dahl ve te'arruz etdirilmemek bâbında size hitâben emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mübâşir mâ'rifetiyle vech-i meşrû'h üzere mahallinde şer 'iyye görülmek bâbında yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-519)

Rodos ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûre sâkinlerinden Bazar Paşa zâde Mustafa dimekle 'arîf kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer 'î şerîf vaz' u hareketi olmayub sudûruna dahi şer'-i bir nesne zâhir olmuş değil iken yine kazâ-yı mezbûr sükkânından Halil nâm kimesne zuhûr ve şevk-i sülûk idersen zevcemi iğfal ve bi taharrî -- vererek musallat ve murâfa'a-yı şer-i şerîf bunlarında üzerine şer'-i bir nesne sâbit olmayub bi-vech-i muârazadan birle cânib-i şer'denbunun yedine ilâm ve i'tâ' olmuşiken mugâyir ilâm-ı şer'-i yine --hali olmadığın bildirub mezbûrun hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir ilâm-ı şer'-i olvechle vâki olan tasallut ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-521)

Bozcaada nâ'ibine ve cezire-i mezbûre zâbiti zîde kadruhûya hüküm ki;

Kantarcı oğlu Hasan Raşid demekle ma'rûf kimesne gelub humâyûn tîmârlarından olub suvâr olduğu sefînesine Selânîk cânibinden on bin keyl hinta tahmîl ve âsitâne-yi âliyyeme götürldüğün esnâ-yı rahda muhâlîfe hava ile Bozcaada limanına ba'de'l duhûl bin yüz senesinde sefîne-i mezbûre kazazede olub derûnunda olan evrak ve mühimmatı ihrac ve kabzine murâd eylediğin bildirub siz ki mevlânâ ve zâbitâ'-yı mûmâ-ileyhsiz bi-vech-i muharrer sefîne-i mezkûre derûnundan olan evrak ve mühimmat ihrac olunan kimesnelerden toprak basdı ve âher vechle akçe mutâlebesiyle te'addî ve rencide olunmamak bâbında size hitâben emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden siz ki mevlânâ ve zabıta-yı mûmâ-ileyhsiz sefîne-i mezkûrenin ve ihraç olunan hamulenin tahrîr olunmağarak mecmu'nun mâ'rifet-i şer'le ihrac ve kimesne tarafından toprak basdı ve –saire ileta'addî etdirilmemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-522)

Mîr-i mîran-ı kîramdan Yanya Sancağı mutasarrıfı ve Yanya kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Âsitâne-i âliyyem mütemekkinlerinden Mihay nâm zimmî gelub bunun Yanya kazâsı muzafatından Meçova nâhiyesi mütemekkinlerinden Vasıl nâm zimmî zimetinde bin iki yüz senesinden berü cihet-i karz-ı şer'denbin yediyüz gurus hakkı olmağla mesfûrun karındaşı Dimitri nâm zimmî dahi verese-i kefil ve hali olduğundan bundan akdem mesfûr Dimitri İslambol civarında Üsküdar'da ahz ve ba'de'l vakıa cânib-i şer'denedâsına hüküm-i birle ilâm-ı şer 'iyye verilub ---su-başısı hizmetinde iken mesfûr ber takrîb firâr ve el-yevm nâhiye-i mezkûrda sâkin olduğun bildirub ol bâbda inâyet-i istid'â etmeğin sen ki mîr-i mîran-ı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetinle mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede'l-vusûl mübâşir-i merkûm ber-mantuk emr-i münîf der-i âliyyeye avdet etdirildiğini tatbîk –nâ'ibinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh yazıldı. Fî 29 C sene [1]205”

(H-523)

Zikr-i âti husûsa bundan akdem der-i âlîyyemde hassa mübâşir olunub el-yevm İstanköy'de olan kâim-makâm-ı âlimakam çuhâ-dârlarından Küçük Yusuf zîde kadruhûya hüküm ki;

İstanköy ceziresi tevâbi'sinden Kalimnos/Kalimbos(?) Adası mütemekkinlerinden Papa Nikola nâm râhibin taş ihracıçün hafr etdirdiği Karakaya nâm mahalde defîne zuhûr ve Adayı mezbûre subaşı Seyid Ebu Bekir nâm kimesne defîne-i mezbûreden nukûd ve âhere ihrac ve hanesine nakl eylediğinden tahmiliye mukaddemâ lede'l inhâ husûs-u mezbûrun zahîre ihracımı bâbından emr-i şerîfim sâdır olmuşidi bu def'a sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin seninle Rodos kâdîsı ve Rodos müftüsü Seyid Mehmed zîde fazlihunun der-i âlîyyeme vârid olan tahrîrâtlarında merkûm Seyid Ebubekir ile altı nefer kocabaşlar huzûr-u şer'îihzâr ve istintâk olunduklarına merkûm Seyid Ebu Bekir defîne zuhûrunda İmbros adasında olub ve mesfûr Papa Nikola nâm râhib mahal-i mezkûrda bir kebîr kaya zuhûr olundukda kendim ber-vech-i aded vesâ'ir adamlarım dahi ber-vech-i aded olub ahz eyledikleri kefare sikkesiyle meşgûl ceman seksen sekiz aded sikkeyi Rodos mütesellimi Ömer zîde kadruhûya irsâl eylediği ifade ve mersûmat kocabaşlar dahl madde-i merkûme minvâl meşrû'h üzere olub sâ'ire kimesnenin dahi kimi --- eyledikleri huzûr-ı şer'de takrîr eyledikleri tahrîr ve inhâ olunmağla kaydı bâlâsına şerh verilub sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin 'avdetin fermânım olunmağla idi sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin tahrîrât-ı mezkurenin verilen emr-i âlîşanın kaydı bâlâsına şerh verildiği ma'lûmun olundukda senin o tarafında ---mûcîbince halde kalmağla vusûl-u emr-i şerîfimde der-i sa'âdetime 'avdet olmağa mubâderet etmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205**(H-524)**

Yenişehir-i Fener mollasına ve Tırhala mütesellimine hüküm ki;

İnebahtı sancağının alay başısı sâbık İbrahim zîde kadruhû gelub bunun Yenişehir-i Fener kazâsı muzafatından ---nâhiyesi mütemekkinlerinden Bakkal Bele Menako ve İşko ve Kermari ve Maripa ve Todori ve Sore Yani ve Toşi Pozi ve Mihâl ve Acî Minam nâm zimmîler bin yüz doksan dört senesinde birbirlerine kefil bâ-mecâl olarak bâ temessük bin dört yüz otuz iki gurusu istikrâz ve meblağ-ı merkûmun dâ'vâsı mu'allel etdiğine binâ'en bundan akdem meblağ-ı merkûmu mesfûrlarından bil-defaât taleb ve hak-ı murâd etdikde bi-vech-i şer'îvermekde te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğunu bildirub âher

husûsa me'mûr-u mübâşir mâ'rifetiyle şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-525)

Rodos ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Rodos ceziresi ahâlileri gelub bilâd-ı islamiyede vâki mahkeme başkâtiblerinin berâtları kayıdları bâ-işâret şeyhu'l-islâmı bundan akdem sâdır fermân-ı âli ref' ve terkîb kılınmış olmağla fimâbâd mahkemenin cümlesinden berât- ilebaş katib olmayub her ne zaman nefsi iktizâ ider ise erbâb-ı mu'arîfdan ve baîs ve istikmâli zâhir olan kimesneler cümle ahâli mâ'rifetiyle intihâb birle gerek şer'iatda ve gerek kısmet ve gerek muhâsebeden baş katib hizmetlerinden --- şer 'iyye iltizâm olunmak için Rumili kâdî'askerî ilâmlarıya bâ-işâret şeyhu'l-islâmı Anadolu ve Rum ilinin üçer kollarına iş bu sene-i mübâreke Evâil-i rebûlevvelinde divân-ı humâyûnumdan evâmîr-i âliyyem verildiği mukayyed olub olub muktezası üzere 'amel ve hilafından ser- mû' olunmak lâzım iken kazâ-yı mezbûr mahallesi sâbık Paşa ser-kâtib hizmetinde olan [] nâm kimesne zuhûr ve mukaddemâ bâ-arz ile baş iderim deyu mugâyir emr-i âli kâtib-i mezbûre müdâhale ve ihlâl mahalline bâdi olduğu inhâ men' ü def'i bâbına hükm-i humâyûnum sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyu ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrû'h üzere tarih-i mezbûrda evâmîr-i âliyyeme verildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-526)

Haslar kazâsından Midye nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Nâhiye-i mezbûre mütemekkinlerinden Todoridek ve Mihal ve Nikom ve Korçok Todoridek nâm zimmîler gelub bunların ber-vech-i iştirâk mutasarrıf oldukları mülkün dalyan ve rencîde olan âherin alakası yoğiken nâhiye-i mezbûre mütemekkinlerinden Ortin ve bâbası Papa

Kosta nâm zimmîler iki yüz senesinden hilâf-ı şer ‘î şerîf cümlesi ve bi gayri hak fuzûlî zabt ve ziyâde gadr ve te’addî eyledikleri ve bu bâbda da’vâsına muvaffîk şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğın bildirub fetvâ-yı şerîf mûcibince şer’-i görölüb mesfûrların hilâf-ı şer ‘î şerîf ve bi gayri hak fuzûlî eylediğî mülkün dalyan ve –olanı her ne ise kendüye alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eyledikleri içün mahallinde şer’le görölmeğ bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-527)

Pınar Hisar kazâsı nâ’ibine ve Vize Sancağî mütesellimine hüküm ki;

Pınar Hisar kazâsına tâbi Üsküb nâm karye mütemekkinlerinden Yanni ve İstimato ve Petabot ve Todori nâm zimmîler gelub bunlar kendü hallerinde ırzlarıyla mukayyed ve hilâf-ı şer’îkimesneye vaz’ ve te’addîleri olmayub ve üzerlerine dahi şer’an bir nesne bâis ve zâhir olmuş değıl iken karye-i merkûme sâkinlerinden Acı İstifan nâm zimmî kendü halinde olmayub bin iki yüz senesinden hilâf-ı şer ‘î şerîf ve bi-gayr-i hak cebren ve kahren bunların bin yüz elli gurusları gasben ahz ve gadr-ı külli eylediğî bildirub şer’-i görölüb mesfûrun hilâf-ı şer’îve bi gayri hak cebren ahz eylediğî ve olmikdâr gurusların tamamen tahsîl ve kendülere alıverilub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfım ricâ eyledikleri içün mahallinde şer’le görölmeğ.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

“Mübâşeretıyle tekrar emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâıl-i S sene [1]205”

(H-528)

Elbasan ve Yenişehir ve Manastır kâdılarına vesâ’ir zâbitâna hüküm ki;

Asitâne-i âlîyyemde sâkin ‘ibâdu’llahın kömür husûsunda def’i ve muzâyakalarıçün kömür celb olunan mahallere beher sene gelub kömür ---me’lûf olan re’âyâdan Elbasan ve Yenişehir ve Manastır kazâları re’âyâlarına vakt-i zamanlarıyla gelub kömürcülük eylemek üzere kömürcü esnâ’fı taraflarından selef nâmıyla mebâliğ ve âhere i’tâ’ olunmuşiken re’âyâ-yı mesfûr vakt-i zamanlarıyla gelub kömürcülük etmediklerinden enâm-ı---’ibâdu’llahın zarûri ve

muzâyakalarına ve sulâfa(?) nâmıyla verdikleri meblağ derûnunda kalub ve ol cümle mezkûre gadr-ı külli olduğun bâ-'arz-ı hâl inhâ ve muktezası su'al olundukda mahal-i mezkûre re'âyâsından olub bir sene gelüb kömürcülükle me'lûf ve ----mezkûreden ahz etmiş olan re'âyâyâ vakt-i zamanlarıyla gelüb kömürcülük idegeldikleri mahallerde def'i muzâyakayı --zımnında kömürcülük eylemeleride ma'rifet-i şer'le ve zâbi'tâ'ları mâ'rifetiyleriyle te'kid olunmak için emr-i şerîfimsudûru iktizâ eylediği tahrîr olmağla ber-ech-i meşrû'h 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın ve ihtimâm iş bu emr-işerîfim ısdar ve irsâl olunmasıçün siz ki mevlânâ ve zâbitân-ı mûmâ-ileyhimsiz taht-ı kazânızda kâin o makûle beher sene gelüb kömürcülükle me'lûf olub mezkûreden ahz etmiş olan re'âyâyâ vakt-i zamanıyla gelüb kömürcülük idegeldikleri halde def'i muzâyaka zımnında olan kat'i mezkûr sarf eylemeleri mâ'rifet-i şer'le gördüğü gibi tenbîh ve te'kîde mubâderet ve kusûr----etmemeniz beyânında yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

"iş bu kayd emr-i âli terkîb olunub mahallinde görülmek için yazılmıştır. Fî 4 câ sene [1]205"

(H-529) (bu hüküm geçersizdir)

Edirne mollasına ve Edirne Bostancıbaşısına hüküm ki;

Edirne kazâsına tâbi ---nâm karye sükkânından Mehmed Ali Ağa dimekle 'arîf kimesne gelüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer 'î şerîf kimesneye vaz' u hareketi olmayub bi-vech-i şer'îte'addî olunmak îcab etmez iken karye-i mezbûre sâkinlerinden şehir kethudâsı Kara Ahmed ve Ali ve Hasan dimekle ma'rûf kimesneler kendü hallerinde olmayub bunun ırz-ı nefis beynlerinden olmakdan nâşî bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf bunun hâne ve çiftliğini basub bir aded kalem ve bir hokkasıyla---ve bir---ve bir aded ---kesesiyle çiftliğinde mevcûd bir hokka câmusu ve bir hokka kara---elli aded ---ve otuz keyl şa'îr ve otuz beş keyl ve bir re's --cebren ve kahren ahz eylediklerine 'adem-i kanâ'at birle bununla helâk-ı şedide üzerine hücum ve ol vecihle gadr-ı külli katl-i serh eylediklerime bildirubda siz ki mevlânâ ve Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsiz mezbûr Edirne ihzâr ve şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak ahz eyledikleri salifü'zzikr esliha ve hayvanıyla ol mikdâr keyl mahsûlu kendüye saydurulub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekde siz ki mevlânâ ve Bostancıbaşı mûmâ-ileyhsiz mezbûrların Edirne'ye ihzârları emrim olunmuştur.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-530)

Dergâh-ı mu'allâ kapucu başlarından Kıbrıs muhassılı dâme mecdühûya ve Lefkoşa kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Siz ki muhassıl ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz bu def'a dâhi tarafınızdan der sa'âdetime vârid olan arz ve i'lâmınız Lefkoşa sâkinlerinden El-hâc Hasan ve El-hâc Mehmed ve Bekir Mehmed nâm kimesneler kendü halerinde ırzlarıyla mukayyed iken Lefkoşa mütemekkinlerinden Sizker ve Niko nâm zimmîler kendü hallerinde olmayub kuvvet-i maliyeleri ve bazı mahalle üstadları hasebiyle vâzifelerinden çavuş mâ'rifetiyle ihdâs ve bunların taraf-ı şer'-iyyesi olmağla vâki murâd olundukda mesfûrlar kemal-i huşûnetlerinden nâşî zarar-ı şer'-iyyelerin men'eylemediklerinden mâ-'adâ havâssına tâbi ehl-i örfe dahi iştirâken iki bin aded ---mütecâviz emvâl ve eşyâ'larını hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak gasben ahz ve ol vechile gadra cesâret eyledikleri bundan akdem ba'de'l inhâ ve'l istidâ' âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'leru'yet olunmağla bâbında iki yüz üç senesinde evâil-i ramazanında sudûr iden emr-i şerîfim lede'l-vusûl müddeî eylediğin emrin bâ-ma'lûm olub ve ashâb-ı ağrâzın âher diyâr ahâlisinden tertib eyledikleri üç nefer bâ-ma'lûm mürûr olmağla ehl-i istinkâf olundukda mesfûrların menzillerinde binâ eyledikleri odanın hiç kimesneye havâlesi veyâhud bir zararsız âlisi olmayub ve mesfûrlar hiç bir kimesneden ta'bir-i hak gasb-ı emvâl etmek mesmûmuz olmayub kendü hallerinde ırzlarıyla mukayyed olduklarını umumen ahâliye haber verdiklerini tatbîk mukaddemâ tarafınızdan vârid olan i'lâm kılınmak mefhûmu bin iki yüz dört senesi muharreminin yirmi birinci gününde emr-i mezkûrun kaydı bâlâsına şevk olunmuşiken bundan ziyâde yine zirai-yi mezkûreye tasaddî ve mübâşir te'ayyunu daiyyesiyle ta'addî ve ısdardan hali olmamalarıyla bu makûlenin ücret-i mübâşiriyesi ber mûcib fetvâ-yı şerîfe husûs-u kadîmeye andan müddeî -i mültezîmden tahsîl etdirilmek içün emr-i şerîfim sudûr tahrîr ve istid'â olunduğuna binâ'en fuzûlî verilen emrin kaydı bâlâsına şerh verilub i'lâm hali müşar fermân yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-531)

Rumili vâlisi vezîre ve Alasonya kâdîsına hüküm ki;

Alasonya kazâsına tâbi Klisora nâm karye reâyaları rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb bunların üzerlerine vârid olan tekâlifleri emr ve defter mûcibince me’mûra edâ idüb ziyâde talebiyle ta’addî ve rencîde olunmaları îcab ve iktizâ etmez iken yine karye-i mezbûre mütemekkinlerinden İstilo ve Yekini ve Yanni ve Kosta nâm Kocabaşlar tam’a zamanlarından nâşî celb-i mal sevdasıyla kendü nefsleriçün emr ve defterinde ziyâde hilâf-ı şer’îve kânûn sekiz seneden berü tekâlifi defterlerine otuzar kırkar bin guruş tevzi ve cebren ve kahren tahsîl eylediklerinden re’âyâ kazâsı parekende ve perişan ve ahâlileri diğer gün buldukları ve da’vâlarına muvaffak şeyhu’l-islâmdan müfid/mukayyed fetvâ-yı Şerîfeleri aldığın bildirub mâ’rifet-i şer’le hesabları ru’yet olundukda mesfûrların hilâf-ı şer’îve kânûn fuzûlî ve tagalluben ahz ü kabz eyledikleri hukûk-u fukarâ’ tahsîl ve ashâbına red ve teslîm birle ihkâk-ı hak olunmak bâbında sen ki vezîr-i müşarûlileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu ricâ eyledikleri için sen ki vezîr müşarûn-ileyhsin mahallinde ma’rûz-u şer’-i ru’yet ve zimmetlerinde bâbında olan hukûk-u fukarâ’ tahsîl ve ashâbına red ve teslîm olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-532)

Eğriboz vâlisine ve kâdîsına hüküm ki;

Eğriboz kazâsı sâkinlerinden Seyid Ahmed zîde şerefehu gelub bnunun mevrûsesi Neslihan nâm hâtûna müntakil Eğriboz kasabası mahallatından Bayraklı câmi’-i şerîfi mahallesinde kâin ma’lûm’ûl hudûd mülk-imenzilinde âherin bir dürlü alakası olmayub dahl ve te’arruz olunmak îcab etmez iken kazâ-yı mezbûre sükkânından Yusuf nâm kimesne zuhûr ve menzil-i mezbûr mukaddemâ karındaşım Mehmed’in idi fevt olundukda irsen bana intikâl etmişken sen fuzûlî zabt eyledin imdi benden alub zabt iderim deyu da’vâ ve menzil ve ba’de bunun mülk-imûrise olduğu ---sâbit ikenbedel-i irs ile ıtmâ ve şuhud ve mütevâinin hilâfına hükm birle menzil-i mezbûr iki yüz senesinde fuzûlî zabt ve ziyâde gadr ve ta’addî eyledikde ve bu bâbda da’vâsına muvâfık şeyhu’l-islâmdan mütevellid fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub fetvâ-yı şerîfe mûcibince şer’le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer ‘î şerîf fuzûlî zabt etdiği için kendüye

aliverilub ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer ‘îyye ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden mahallinde şer’le görölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-533)

Zikr-i âti mezbûrun bulunduğu kazânın kâdîsına hüküm ki;

İstanköy ceziresi mütemekkinlerinden Ömer Ağa demekle ma’rûf kimesne gelub murûr ve daver ider makûlesinden Ekmekçi Cafer nâm zimmî zimmetinde ikiyüz senesiden berü mâziye-yi mezbûr şer’denyüz altmış guruş alacak hakkı olub defaâtla taleb ve hak-ı murâd eyledikde mesfûr vermediğinden mâ-’adâ ehl-i örfe intikâleten hilâf-ı şer ‘î şerîf ve bi gayri hak ve yüz elli guruşunu zimmî gasben ahz ve ziyâde gadr ve ta’addî eyledikde ve bu bâbda da’vâsına mutâbık şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildikde ve mesfûr İnebolu’da murûr ve gadr üzere olundukda bildirub bulunduğu mahâlin şer’-i görölub mesfûrun zimmetinde olan ol mikdâr guruş hakkıyla bi gayri hakka gasben ahz eylediği ol mikdâr guruş hakkı tamamen tahsîl ve bi-kusûr kendüye aliverilub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak ve bi-vech-i şer’îte’allul ve nizâ’etdirilmemek bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden mahallinde şer’le görölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-534)

Edirne Mollasına ve Edirne Bostancıbaşısına ve Hayra Bolu kâdîsına hüküm ki;

Panya kazâsı mütemekkinlerinden Etnaş nâm zimmî gelub bunun bâbası ve karındaşı Yandezi nâm zimmîlerinde Bolu kazâsına tâbi ---nâm karyede Ekmekçi ve bakkal ve çerçi ticaretleriyle meşğûl ve kendü hallerinde ırzlarıyla mukayyed olub bi-vech-i şer’îta’addî olunmak îcab etmez iken karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Karto ve Yorgaki nâm zimmîler ‘aveneleriyle yek-dil olarak iş bu sene-i mübârekede nefis-i mahalde hilâf-ı şer ‘î şerîf bâbası ve karındaşı mesfûrların yüz hak katl eylediklerinden mâ-’adâ dükkânında mevcûd sekiz yüz keylden mütecâviz hatta ve beşyüz ve kıyyeden mütecâviz revgân-ı madde ve bin ve kıyyeden revgân-ı zeyt altmış kely pirinç ve iki bin guruş nukûduyla sair bakkal ve

çerçi eşyâ'sını neb ü gâret ve bundan akdem ol vechile gadr-ı külli eyledikde bildirub sen ki Edirne Bostancı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetin ve haseki mübâşeretiyile mahallinde şer'le görölüb mesfûrların hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak nehb ü gâret eyledikleri salifü'z-zıkr hinta ve zeyt ve prinç ve olmikdâr nukûd akçesiyle sâ'ir eşyâ'sı kendüye alıverilub bi-vech-i şer'ite'allul ve niza etdirilmeyub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak mümkün olmaz ise mesfûrdan Edirne'ye ihzârları bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği ecilden sen ki Edirne Bostancıbaşı mûmâ-ileyhsin haseki mübâşeretiyile mahallinde şer 'iyye ru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise Edirne'ye ihzârlarıçün emr-i âli yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede'l-vusûl meblâğ-ı mezkûrun zâhire mümkün olmayub ahâlden tahsîli iktizâ etmeğe meblâğ-ı mezbûrun üç bin beş yüz gurusunu cemâziyelevvelinde beş yüz seksen günden ma'âda ile Baba-i Atîk kazâsı ahâlisi mefhûm olunmalarını mu'ayyen hüccet-i şer 'iyye ve temessük mûmâ-ileyhin Abdullah ile irsal olunduğu Edirne Bostancı başısının vârid olan mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verilub i'lâmı yazılmıştır. Fî Evâhir-i Câ sene [1]205”

(H-535)

Edirne Bostancıbaşısına ve Bâbâ-i Atîk kâdisına hüküm ki;

Dergâh-ı mu'allâ kapucubaşlarından Arpa emîni El-hâc Ali dâme mecdühûnun rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği bir kıt'a takrîri mefhûmunda iş bu bin iki yüz beş senesinde mahsûben 'uhdesinde olan Edirne kıptîyan hâzinesi malından olmak üzere mültezîmi El-hâc Şevket Mehmed mâ'rifetiyle hazînem zâbitiyle tarafına irsâl olunmak üzere ihrac olunan altı bin iki yüz elli gurus hâzinesi esnâ'-yı rahda kazâ-yı mezbûr karyelerinden Kocalı nâm karyede size şita ve ---etmek sebebiyle bâr-gîri ile cem' olmak üzere olmakdan nâşî der'-akab Edirne tarafına ihbâr olunub meblağ-ı mezbûrun tahmîli ve tahrîbi zımnında ta'yîn olan bu sene-i zâhirde ihracı husunda ihtimâm ve ikdâm birle taraflarına tahmîl olunan bâr-gîri Tocalı (nâm) menzil bâr-gîri içinde olunmağla meblağ-ı mezbûrun karye-i merkûmede Arife oğlu mütevellî Mehmed ve kazâ-yı mezbûr ahâlilerinden bi't-tahsis zahîre ihrac ve tamamen 'aliyyü'l hâl için sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu tahrîr ve istid'â ve meblağ-ı mezbûr hâzine malı olmağla harice ihrâcîçün ber-vech-i meşrû'h divân-ı humâyûnum tarafından mezkûr emr-i şerîfim tahrîrini rikâb-ı müstetâbımda baş defterdarım olan Osman dâme ilmühû i'lâm etmekle i'lâmı mûcibince 'amel olunmak

fermânım olunmağın te'kîd ve ihtimâm iş bu emr şerîfim ısdar ve irsâl olunmuşdur imdi meblağ-ı mezbûr hâzine malı olmağla âhere zahîre ihracı matlûb humâyûnum olduğu siz ki Bostancıbaşı ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz ma'lûmunuz olundukda bervech-i meşrû'h hâzine-yi merkûmatı mezbûr Mehmed ve ahâli-i kazâdan gerek ve mâ'rifet-i ikrâmınız ve mâ'rifet-i şer'-i zahîre ihrac ve âhere tamamen tahsîl ve tesyîre ihtimâm ve dikkat ve teklif bu bahane ile kazâdan müdâhale olmayan bi-cürm kimesnelere --- ile hilâf-ı şer 'î şerîf azl ve mugâyir emr rizâ'---âhereye zulm ve ta'addîden mubâderet olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-536)

Tırhala kâdisına hüküm ki;

Erbâb-ı tîmârdan Mehmed nâm sipâhî rikâb-ı humâyûnuma 'arzhal idüb bunun berât-ı âlişan mutasarrıf olduğu Yanya sancağında Malkas nâhiyesinde tîmârı karyelerinden Bozgül karyesinin defterde mukayyed zimmî ra'iiyyet ve ra'iiyeti oğullarından Mino ve [] ve [] ve [] v [] nâm zimmîler kadîmî karyelerinden kalkub Tırhala kazâsında mütemekkin olmalarıyla bu dahi mesfûrların üzerlerine edâsı lazım gelen resm-i ispençlerin kânûn ve defter mûcibince taleb olmak murâd eyledikde bazı mütegalibeye iştirâken hilâf-ı kânûn ve defter vermekde te'allul ve muhâlefet üzere oldukları bildirub kânûn üzere 'amel olunub mesfûrunun üzerlerine edâsı lazım gelen resm-i ispençlerin kânûn ve defter mûcibince kendüye aliverilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumdan kânûn-u minvâl olundukda resm-i ispençlerin vermekde te'allul iden mesfûrlar sipâhî-i mezbûrun berât-ı âlişan mutasarrıf olduğu tîmârı karyelerinden Malkas nâhiyesin tâbi Bozgül karyesinin defterde mukayyed ra'iiyye ve ra'iiyyet oğullarından ise üzerlerine edâsı lazım gelen resm-i ispençlerin kânûn ve defter mûcibince aliverilmek muvaffak kânûndur deyu tahrîr olmağla kânûn üzere 'amel olunmak bâbında emr-i şerîf yazılmıştır.

Fi Evâhir Râ sene [1]205

(H-537)

Eğriboz mütesellimine ve Eğriboz kâdısına hüküm ki;

Eğriboz kal'asi topçularınadan Ali Raşid nâm topçu rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Eğriboz sancağında ve nahiyesinde Salkoz nâm karye re'âyâsından bin yüz akçe gerek tîmârlarıyla kal'a-i mezbûre topçuluğu rızasıyla tazarrurundan merkûm Ali Raşid bin iki yüz üç senesi rebîülevvelinin altıncı gününde sâdır-ı sâbık Gazi Hasan Beşe tarafından tevcîh irâde-i amîremden verilen berâtıyla üzerlerinde olduğun bildirub gerek tîmâr-ı mezbûr karyeleri dahl yerleri mûcibince hâmis mukal'abe müstemîr olduğu mâmul ve ser-i mû tarafından ahz ü kabz etdirilub icrâ-yı şer 'îyyehusûs etdirilmemek bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-538)

Edirne kâdısına hüküm ki;

Tüccâr tâ'ifesinden İstifan ve Levasin ve Şarkir ve [] nâm gelub bunların Edirne mahallatından [] nâm mahale toprağının bi'l-iltimâs zabta ve tasarruflarında her ne avârizâ' bağlı tekâlif olunmak îcab ider emvâl yerleri olmayub tekâlif mutâlebesiyle ta'addî ve rencîde olunmaları îcab etmez iken mahalle-i mezbûre ahâlileri zuhûr ve evamîr-i şerîf ile vârid olan tekâlifden siz dahi şer'le muârizâ' verin deyu ta'addî ve ehl-i örftâ'ifesi taraflarından dahi bila emr-i şerîfim tekâlif şerîfe mutâlebesiyle hilâf-ı kânûn ta'addî ve rencîdeden hali olmadıkların bildirub mahalle-i mezbûre ahâlilerine hilâf-ı kânûn vâki olan tekâlifden ziyâde talebini ve ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından dahi bila emr-i şerîf tekâlif--mutâlebesiyle ta'addî ve rencîde emr-i şerîfim hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak bâbında

Fî Evâhir-i R sene [1]205

"Edirne'ye ihzârı vâki ihkâk-ı hak mümkün olunmaz ise der-i âlîyyeme ihzârıçün mübâşir mâ'rifetiyle emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı S sene [1]211"

(H-539)

İpsala kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Edirne kâdîsı Sakız zâde mevlânâ Mehmed Emin zîde fazlihu rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub maliye kalemi hulâsasından Fehim Sâid İbn El-hâc Çelebi'ni oğlu Sâid Emîr iki yüz üç senesine müceddeden Rasim Paşa vâkfı karyelerinden İpsala kazâsına tâbi Ahor karyesi iltizâmında olmakdan nâşî mahallinde altmış dört gün ikâmet İpsala kazâsından âsitâneye 'avdet ve Tekfur Dağı kazâsına azim olmağla hâvi İpsala (da) sâkin Şehir kethudâsı El-hâc Mustafa ve karındaşı Mehmed ve El-hâc İbrahim ve de Mehmed nâm kimesneler Keşan ve Malkara ve Aynacık kazâları şehir kethudâlarıyla bit- ittifak oğlu mezbûr ile bir nefer hizmetkârı râhda katl ve yanında mevcûd gerek mal-ı vâkf ve gerek kendü malı olarak beş bin guruşdan mütecâviz akçesiyle eşyâ' vesâ'iresini ahz ve gadr eyledikleri mukaddemâ inhâ ve istid'â etdiğin Edirne vâlisi ve Bostancıbaşı mâ'rifetiyle mezkûrlar ahz ve der-i âliyyeme ihzâr ve terâfu '-ü şer'-i ve kemal-i vâkf-ı birle ve madde-yi mezkûr zahîre ihrac ve lede'l şevk katilleri ---keyfiyyete der-i âliyyeme i'lâm olunmak üzere iki yüz dört senesi Evâsıt-ı şevâl'inde mûmâ-ileyhe hitâben emr-i şerîfim lede'l vurûd Keşan ve Malkara Aynacık/İnecik kazâları şehir Kethudâlarını Edirne'ye ihzâr tahsîs olundukda külliye inkâr ve Edirne'ye ihzâr olunmayan merkûm ---Hacı Mustafa mezbûr --- olduğu halde istikrâ ve tahmîl olunan arpa ile kazâmızdan ihrac olundu deyu def'le mukâbele edildikde arpacı da Mehmed talep oldukda orduya firar etmiş olmağla götürüb bostancıbaşıya mütesellimleri lede't-taahhüd ve bilâ istinkâf arabacıya merkûm Civan merkûm Hacı Mustafa Pazor(?) başısı ---Ahmed ---- imdi yedlerimizden irsâl Aynacık ve Tekfur Dağı yanında ---derûnunda merkûm katl ve yanında mevcûd nukûd ve emvâl ve eşyâ'sını ve götördüler deyu merkûm Hacı Mustafa'nın muvâcehesinde İpsalada huzûr-ı şer'detahrîr etmekle ve li'ecli't tedâfu Edirne'ye ihzârı murâd olundukda 'adem-i i'tâ'at birle emr-i âli olmadığı tekrar inhâ ve eşyâ'sına binâ'en âher husûsa mübâşir mâ'rifetiyle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince vech-i meşrû'h üzere bil taharrî şer'-i ru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzârlarıçün iş bu sene-i mübâreke Evâil-i rebülevvelinde Edirne kâdîsına ve Bostancıbaşısına mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfime binâ'en mezbûr Mehmed Sâid mahrûse-i mezbûreye ihzâr etdirdiği tahsîl-i mezbûr Seyid Mustafa muhâzarata meclis-i şer'devech-i muharrer üzere ta'addî olduğu ve inkâr müddeî mezbûr müddeîsini mebn3i beyâna talep olundukda ba'de'l istihsâl ve'l mahal isbât-ı beyândan izhâr ve tahlife dahi talep olduğu müdde-i mezbûr husûs-u mezbûr için mezbûr Seyid Hacı Mustafa'ya ber- mûcib muârizâ'dan olduğu müş'ar Edirne

kâdîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhe bi'l-iltimâs arz etmeğin âhere verilen emrin kaydı bâlâsına şerh ve i'lâm mal-ı muhtevî.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

“ derkenârı mûcibince mübâşeretiyle emr yazılmıştır. Fî Evâil-i L sene [1]205”

(H-540)

İmroz Adası nâ'ibine hüküm ki;

Merhûm ve mağfûrun Sultan Süleyman Han tâbe serâhûnun câmi'-i şerîfî evkâfî mukâta'alarından İmroz Mahallesi mukâta'asının kâim-makâm-ı mütevellîsi olan Latif Bey zîde kadruhû gelub bunun İmroz adası mütemekkinlerinden ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler zimmetlerinden bin iki yüz dört senesinen berü tuz behâ'sından olmak üzere ma'lûm olmişkâr gurus alacak hakkı olub taleb eylediğin vermeğe te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukları ve bu bâbda da'vâsına muvâffik şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görölüb alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğin ecilden mahallinde şer'le görölme bâbında.

Fî Evâhir-i Râ sene 120

“Boğaz muhâfızlığına hitâben mesfûrarin der-i âliyyeye ihzârlarıçün emr-i şerîf yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı L sene [1]205”

(H-541)

Gelibolu kazâsı nâ'ibine zikr-i âti zimmîlerin bulundukları kazânın kâdîsına ve Boğaz Hisarlarında muhâfız vekîli olan [] zîde mecduhya hüküm ki;

Hassa silahşörlerinden şehsuvâr zâde mîr Seyid ve Baş Mehmed Zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği 'arz-ı hâlinde mûmâ-ileyh Medîne-i Gelibolu'ya muzâf bu devirde vâki mutasarrıf olduğu Tori dimekle ma'rûf çiftlik derûnunda sene-i mezbûrede çoban olan İspanikol nâm zimmî kendü halinde olmayub Gelibolu kazâsı civarında vâki Doğan Arslan nâm karye sükkânından Cevace oğlu [] nâm kimesne ile yek-dil ve yek-cihet olarak çiftlik-i mezbûrun üzerine duhûl ve nazır-ı merkûmun bin iki yüz gurus nukûd ve bin

guruşlukdan mütecâviz emvâl ve eşyâ'sını İspanikol zimmîye maliye ve nakte kefil olan kazâyı mezbûr civarlarında vâki altı karyesinde mütemekkin olan Kırpaku ve Talya nâm zimmîler Kori Hoşme oğlu nâm zimmîlerin hanelerinde ihzârları bu vechile gadr-ı külli katl-i sarîh eyledikleri çiftlik-i mezbûr nazırı Abdulhamid zîde kadruhû bâ-'arz-ı hâl mukaddemâ inhâ ve istid'â eylediğine binâ'en Boğaz Hisarları muhâfızı vezîr El-hâc Gazimâ'rifetiyle mesfûrlar bulundukları mahalde ahz ü gasb eyledikleri eşyâ' ve nukûd-u âlileri hal-i zahîre ihrac ve--- aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında iş bu sene-i mübâreke Evâsıt-ı saferinde sâdır olan emr-i şerîfim mahalline lede'l vurûd vezîr-i muşârûn-ileyh tarafından mübâşir ta'yîn ve muşârûn-ileyh mesfûratdanolan Kostol ve İspanikol nâm zimmîler lede'l ahz ve'l istinkâf yalnız olmayub guruşluk nukûd ve eşyâ' ve zahîre ihrac ve bâ-emr-i âli mesfûrlar ve kassab zimmîlerin zimmetlerinde olmayub firâr eylediler deyu takrîr ve birle mesfûrat el-yevm olunmak bâbından mahsûs oldukların ve ---tâ'ifesinden olmalarıyla fî-mâbâd meslûb olduğu inhâ firâri mesfûrlar bâ-taharri ve teftiş ve nefsi ve zahîre ihrac ve dahl ve 'aliyyü'l hâl mahsûben der-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at oldukda ber-vech-i muharrer tarih-i mezbûrda emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olduğuna mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-542)

Kızıl Ağaç ma'a Hâtûn ili kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Esseyid Ömer zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Dergâh-ı mu'allâmYeniçerileri ocağı kol çavuşlarından Mustafa çavuş iş bu sene-i mübâreke Kızan Abad kazâsında sâkin Seyid oğlu tarafına bâ- emr-i âli me'mûriyetlim gider iken sırasında hâtûn kazâsına tâbi ---karyesi derbendi menzilhanesine lede'l vurûd menzilcinin mahal- i te'addîsinden nâşî nizâ -yı tasaddî ve çavuş-u merkûmu çok ve te'hîr birle menzil-i mezbûrun odacısı huzûrunda nefis beyninden karye-i mezbûrede mütemekkin arâzi ve eşkıyâdan Re's ve Kara Bola şakîleri tahrik ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi bin mahallesi ve derbenden karyeleri mütemekkinlerinden ma 'lûm'ul-esâmî iki nefer şakîleri dahi mesfûrata terkîn ve çavuş-u merkûmdan bir gün mukaddem çıkub salifü'z-zikr derbendde ve zuhûr karyesi civarında çavuş-u merkûmun o güne çıkub hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak umumeten katl eyleyub üzerinde mevcûd beş yüz guruş nakid akçesiyle sâ'ir eşyâ'

ve gasb ve gâret eyledikleri tahrîr ve inhâ ve husûs-u mezkûr hâlâ rikâb-ı humâyûnumda Sekban başı olan Ömer dâme mecdühûdan isti'lâm olundukda ocakdan mübâşir mâ'rifetiyle maktûl katilleri -ve alenen tefahhus ve zahîre ihrac ve emvâl ve eşyâ' ve---tahsîl ve veresesine teslîm için çavuş ocağına tesyîr olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Sekban Baş-ı-yı mûmâ-ileyhe i'lâm etmeğe i'lâmı mûcibince katilleri her kimler ise bi't-taharri evvela götürülüb emvâl ve nukûd tamamen zahîre ihrac ve madde-i katl üzerlerine bâ'is oldukları muhakkem habs ve haklarından gelmek için ism ve şahâdetleriyle der-i âliyyem tahrîr ve i'lâm olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ber vech-i tahrîr mâ'rifetin ve ocakdan ta'yîn olunan mübâşir-i mûmâ-ileyh mâ'rifetiyle maktûl serkerin katilleri bâ-taharri her kimler ise evvela götürüb emvâl ve nukûd tamamen zahîre ihrac ve ba'de'l şevk tahsîl ve verese-i müteveccihe teslîm için mübâşir-i mûmâ-ileyh ile cânib ocağına mubâderet ve madde-i katl üzerleriyle bâ'is oldukları muhakkem habs ve haklarından gelmek için ism ve şahâdetleriyle der-i âliyyeme tahrîr ve i'lâma müsaraat ve kusûr--kazâsında müdahale olmayan ---makûlesine hilâf-ı inhâya mütecâviz gadr ve---isnad--ile hilâf-ı şer 'î şerîf ---tecviden---bâbında fermân-ı âlişan yazılmıştır.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-543)

Gümülcine kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

İsmail nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma gelub Gümülcine kazâsına tâbi Tomruk nâm karye sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne zimmetinde bin iki yüz senesinden berü bâ-temessük iki yüz yetmiş gurus alacak hakkı olub taleb olmak üzere iken kabl'el -ahz merkûm iş bu sene-i mübârekefe fevt olmağla emvâl ve eşyâ'sına vaz'olan yine karye-i mezbûrede sâkin oğlu İsmail nâm kimesneden mal-ı müteveffâdan taleb olmak murâd eylediğın hilâf-ı şer 'î şerîf edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduğı ve bu bâbda da'vâsına muvâffık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğın bildirub mahallinde şer'le görölüb meblağ-ı mezbûr oğlu mezbûrdan mal-ı müteveffâdan aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim rica eylediğı ecilden mahallinde şer'le görölmeğ bâbında.

Fî Evâhir R sene [1]205

(H-544)

Kordos kâdîsına hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı Osmânî üzere cülûs-u humâyûn meymenet makrûnum vâki olub umumen tecdîd-i ahkâm fermânım olmağın Kordos kazâsına tâbi Boros nâm karyeden Nikola ve Yanna ve diğêr Nikola ve Mizo vesâ'ir karye-i mezbûrenin dahi re'âyâları rikâb-ı humâyûnuma gelub bunların karyeleri toprağında vâki tasarruflarında olan bağ ve bağçelerinden defter-i hâkanîden resm-i dönüm yazılmağla bunlar dahi bundan defter mûcibince resm-i dönümleri edâsı tasavvurları olmayub ber-vechile müdâhale ve ta'addî olunmak îcab etmez iken karye-i mezbûrenin ber-vech-i mülûkâne mutasarrıfı tarafından mültezimi olan Mehmed Beşe dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve dönüm-ü resmi aldım 'öşr alurum deyu nizâ ve fukarâ'yı ta'addî etmeğle bundan akdem mufâfa'a-yı şer'-i olduklarında yedinde olan sudûr defter-i hâkanîde resm-i dönüm yazıldığı zâhir-i mezbûrenin iddi'âsı hilâf-ı defter-i hâkanî olmağla mezbûrun hilâf-ı defter-i hâkanî te'addîsi men' birletaraf-ı şer'denyedlerine hüccet-i şeriye ve i'lâm-ı şer'îverilmişiken yine mündefî olmayub mugâyir hüccet-i şer 'iyye ve kânûn ve defteri 'öşr talebiyle fukarâ'yı ta'addî ve rencîde eyledikde mukaddemâ bâ-'arz-ı hâl inhâ ve mezbûrun hilâf-ı kânûn ve mugâyir hüccet-i şer 'iyye 'öşr talebiyle zâhir olan ta'addîsi fukarâ' üzerinde men' ü def' olunmak için hudâvendgâr --- sükkân Kordos âşiyân merkûm ve mâğfurun şan-ı Sultan Mustafa Han Tâbe serâhûnun zamanında bin yüz yetmiş üç senesi Evahir-i rebûlahiri tarihiyle kânûn üzere emr-i şerîf verildiğın lede'l inhâ tecdîd-i istid'â ve hilâfına emîr verilmiş ise kânûn üzerine 'amel olunmak için hudâvendgâr sâbık --- âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Han tâbe serâhûnun zamanında bin yüz seksen dokuz senesi evâhir-i zilkâdesinde kânûn üzere tahrîren emr-i şerîf verildiğın bildirub tecdîdle ricâ eyledikleri için hilâfına emr yoğise kânûn üzere 'amel olunmak bâbında fermân yazılmıştır.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

"bâ-işâret-i âliye emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâhir-i Câ sene [1]205"

(H-545)

Resmo nâ'ibine hüküm ki;

Girid ceziresinde Resmo kazâsı muzafatından Milopotamu nâhiyesinde ashâb-ı hayratdan vezîr-i azam müteveffâ Fazıl Ahmed Paşa'nın vâkıfı olan ma'aş(?) ve tevâbi' karyelerinin sâbık kâim-makâm mütevellîsi İbrahim bin Ahmed nâm kimesne İstanbul'da meclis-i şer'dekarye-i mezbûre re'âyâsından Yorgi ve nâm zimmîler mahazirlerinden salifü'z- zikr varoş ve tevâbi' karyeleri topraklarında tasarruflarında olan zeytun işçarlarının doksan dokuz senesinden hâsıl olan (üzeri çizili) vâkı'a âid olan a'sârdan ashâb-ı işçarın zeytun 'öşrü karye-i mezbûre re'âyâlarından mesfûrat ile vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî beş yüz on nefer re'âyâ zimmîlerinden kalub edâsı eylediklerinden mukaddemâ sâdır olan emr-i âli mahalline lede'l vürud terâfu 'lerinden ikdarlarıyla altı bin yüz ma'rûz zeytun 'öşrü sabit ve edâsına temhîr eyledikleri lede'l ilâm zimmetlerinden muthakkik olan 'öşr merkûm aliverilmek matlûbdur deyu ba'de'l dâ'vâ ve'l istinkâf etdikleri ikdarları inkâr etmeleriyle mesfûrların her birileri zimmetlerinden mikdâr 'öşr kaldığı bu tarafda ma'lûmu değildir deyu beyân idememekle mahallinde görmekle mûnderic olduğun Rum ili kâdî-askeri lede'l-ilâm vakf-ı mezkûrun kayd-ı defter-i hâkânîden ba'de'l ihrâc hâsıl olan zeytûn 'öşre muavvel mukaemeleri cânib-i vâkf için aliverilmek bâbında bin iki yüz bir senesi evâil-i rebî'ülevvelinde sâdır olan emr-i âli mûcibince mahallinde lede'l terâfu ' bana edâsı te'allul eylediklerin divân---deyu lede'l ilâm kırkar parası tertib ve beher mevrûd zeytun yüz paraya olmak üzere imdi re'âyâdan tahsîl olunmak murâd olundukda yine muhâlefet eylediklerin lede'l inhâ ve istid'â mukaddemâ sâdır olan emr-i âli ve mukteza-yı defter-i hâkanî üzere 'amel olunmak için re'îsu'l-kuttâb i'lâmıyla yine sene-i mezbûrede başka kâdî-'askerî muşârûn-ileyhin i'lâmı mûcibince dahi başka zarar iden emr-i âli lede'l vürud re'âyâ-yı mesfûre birbirleriyle yekdil ve dahi itmâ birle ber takrîb oldukları hüccet ve i'lâmıyla mebnî edâsı te'allul birle tenfiz emr-i âli mümkün olmadığı ve fetvâ-yı şerîfesi olduğu merkûm İbrahim lede'l inhâ mukaddemâ sâdır olan evâmîr-i şerîfenin tenfiz ve icrâsını istid'â ve merkûm İbrahimin istid'âsına mebnî sâdır olan evâmîr-i şerîfe mûcibince için mahallinde hâkâniyet-i vechile mâ'rifet-i şer'le ru'yet ve ba'de'l şevk ihkâk-ı hak ve keyfiyyet sadaret salâvatıyla der-i âliyyeme 'arz ve i'lâma mubâderet olunmak için müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ rikâb-ı humâyûnumda re'îsül-kuttâbım olan Mehmed Raşid dâme mecdühû ba'de'l i'lâm i'lâmı mûcibince 'amel olunmak için dahi bin iki yüz dört senesi evâil-i zilkadesinden sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sana ve Kandiye muhâfızına hitâben emr-i şerîfim sâdır olmuş idi evveline/evvelata üzere sen ki muhâfız-ı muşârûn-ileyh tarafından vârid olan tahrîrât ve i'lâmında vech-i

meşrû'h üzere müvefferan sâdır olan emr-i şerîfim lede'l-vusûl muhâfız-ı muşârün-ileyh müddeî merkûm İbrahimin yanına tarafından mübâşir terhib ve cümlesine irsâl idüb terâfu ' şer '-i olduklarında sene-i mezkûrede ber-takrîb tamamen tahsîl ve vâkf-ı mezbûr mütevellisine teslîm olunub zimmetlerine bir nesne kalub ve bundan akdem sudûr iden evamîr-i şerîfe mûciblerince dahi bil terâfu ' şer'an bir nesne lazım geldiği beyânıyla re'âyâyı mesfûrenin yedlerinde mevcûd şerîfimle kâim-makâm mütevellî-yi merkûm İbrahimin inhâsı tezvîc olduğun inhâ olmağla muharîza kaydı bâlâsına şerh verilub îlâm-ı mahal -- mutasarrıf fermân yazılmıştır.

Fî Evâhir R sene [1]205

"iş bu emr-i âli lede'l-vusûl huzûr-u şer 'îihzâr ve ba'de'l terâfu ' --zimmetlerinde şer'an bin elli guruşdan hakkı zâhir olmağla mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle tamamen tahsîl ve müddeî-i mrkûm Mustafa re'âyâyâ teslim ve ol vechile icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olduğun tatbîk ve Baba-i Atik kâdîsının vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. 23 câ sene [1]205"

(H-546)

Dergâh-ı mu'allâ kapucu başlarından Edirne Bostancıbaşı ve Bâbâ-i Atik kâdîsına hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh şâban zâde Rasim zîde fezâileyhsin rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Bâbâ-i Atik kazâsı sükkânından Molla zâde Mustafa Ağa dimekle 'arîf kimesne meclis-i şer'e varub meydanından vâki Hayrabolu kazâsına mutasarrıfından Karamali ahâlisinden Timur taş ve Daye Hâtûn vâkfının evlâdyet ve meşrûtiyet üzere mütevellîleri olan Es-seyyid Mehmed ve kâim-makâmı mütevellî İbrahim Ağa dimekle ma'rûf kimesneler zimmetlerinde bin ikiyüz senesinde bâ-temessûk iki bin üç yüz guruş alacak hakkı olub lâkin merkûmun kazâ-yı mezbûrda bazı kimesnelere te'alluk ve isnadları olub ber-vechile terâfu ' şer '-işerîf ve ihkâk-ı hak mükün olmamağla sen ki Bostancıbaşı-yımûmâ-ileyhsin mübâşir mâ'rifetiyle merkûmat Bâbâ-i Atik mahkemesine ihzâr ve terâfu ' şer 'iyve ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben bir kıt'a emr-i celil şânım sudûrunu El-hâc (?) ve iltimâs etmekle vâki hali bilâ-iltimâs arz idilmek için sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin kâim-makâm-ı âlimakam --Ağalarından Battal Süleyman zîde kadruhû mübâşeretiyle

merkûmân Bâbâ-i Atik mahkemesinde ihzâr ve terâfu ‘şer ‘iyve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-547)

Eyalet-i Bosna'da vâki Serberince kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub sulehâdan Şeyh Murâd zîde fezâileyh meclis-i şer'e varub mûmâ-ileyhin kazâ-yı mezbûra tâbi ---karyesi toprağında bi'l fi'il zabt ve tasarrufunda hane-i 'avâriz' üzere bağılu tekalîf olunmak icâb ider kâdîmî emvâl ve yerleri olmayub karye-i mezbûre ahâlileri üzerlerine evamîr-i şerîfe ile mezbûrda olan tekalîfde hisse talebi ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından dahi teklîf-i şerîfe mutâlebesiyle ta'addî ve rencîdeden hali olmadıkları inhâ ve men' ü def' olunmak bâbında hükm-i humâyûnum suduru ricâsına ---i'lâm edilir deyu El-hâc ve iltimâs etmeğin ve bu bâbda hükm-i humâyûnum verilmek ricâsına vâki hali bilâ-iltimâs etdirilmek için kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-548)

Bosna Vâlisi sâdır vezîr Yusuf Paşa'ya ve Yeni Pazar kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûrede vâki Paşa câmi'-i şerîfi imamı El-hâc Molla zîde fazlihû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed iken kazâ-yı mezbûr sükkânından maktûl Ali nâm şakînin oğlu Hüseyin olub Mustafa ve Abdullah nâm şakîler kendü hallerinde olduklarından bin iki yüz senesinde câmi'-i şerîfde iken bunun karındaşı müteveffâ menzîl hanesini alenen basub tahminen Büşra nâm sagîreyi cebren ve kahren ahz ü kabz ve nikâh zabt eylediklerine yine bu dahi Bosna vâlisi vezîrim Salih Paşa'ya bâ-'arz-ı hâl ve mezbûrların hareketlerini bâ i'lâm ve inhâ eylediklerinde mezbûrlar der-vâkitlerinde mezkûr olan icrâya tasaddî ve 'adem-i itaatlerinden nâşi bunun menzîlini otuz gün muhasır ve katl-i kasd ile hücum ve envâi emvâl ve eşyasını dahi gasb ve garet ve bunun zulm ve taaddîlerinin nihâyeti olmayub mağdur olduğu ve Bosna vâlisi sâbık tarafından yedine mefâsil

verildiğin ve şaki-yi mezbûrlar yeniçerilik iddiâ'sında oldukların ber-vecihle mukâvemete iktidârı olmadığı bildirub sen ki vezîr-i muşârun-ileyhsin mârifetin ve mübâşir mârifetini ve zabitler mârifetiyle mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hûmâyûnüm sudûrunu istidâ' ve terkîn etmeğin sen ki Bostancı başı ve vezîr-i muşârun-ileyhsin ta'yin olunan mübâşir mârifetiyle ve zabitler mârifetiyle mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fi Evâhir-i B sene [1]205

(H-549)

Silivri nâhiyesine nâ'ibine ve vesâ'ir zâbitân zîde kadrihûma hüküm ki;

Sefer-i humâyûnuma ve vârid ve 'avdet idüb 'asâkir olanlardan tarîk ---halden emr-i şerîf idegelen ehl-i fukarâ' ----hal iken bu esnâ'da murâd ve 'avdet idenlerden bazıları taraf-ı haldan ihâle birle---nâhiyesinde vâki karyelerde hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir rizâ' ve münbit akçe talebiyle ehl-i fukarâ mubâderet eyledikleri ve husûs-u derkâr olduğu ehl-i fukarâ' meclis-i şer'e inhâ eylediğin sen ki mevlânâ-yı mûmâi-leyhsin bu defa tarafından der-i âlîyyeme vârid olan i'lâmın tahrîr ve inhâ ve olunan emr-i şerîfim sudûrunu istirhâm olmuşiken ---cümlesi ---mûmâ- ileyhimsiz ol makûle avdet iden asâkir tâ'ifesi taraflarından akçe talebi ve husûs-u şer'-i ile fukarâ' ve ahâliye zulm ve ta'addîye iş'ar olduğu bi-vech-i meşruh vârid olan i'lâm mefhûmunda isbât(?) olmakdan nâşi bu defa üzere olan fukarâ' ve ahâliye zulm ve ta'addî vukû oldukda rizâ'-yı âlîyyem mûmâ-ileyhler tarafılarından mugâyir rizâ' vâki olan zulm ve ta'addîsinin men' ü def'i fukarâ'nın istihsâl asbâbları baş ve içlerinden iktidâm olmak fermân olmağın rikâb-ı humâyûndan iş'ar emr-i şerîfim isdar ve irsâl olmuşdur imdi siz ki mevlânâ ve serdar ve zâbitan-ı mûmâ-ileyhimsiz zaman-ı---mülûkânemde vâkı'a hasb ve darb olmakdan nâşi re'âyâ vesâir yerdelerde hilâf-ı şer 'î şerîf merkûma zulm ve ta'addî vukûatıyla kimesne tarafından iz'âc olmalarıyla ve inhâm olduğun rızâ-yı hilâfıma vâki olan mukaddem nâm(?) olmağın mâlumunuz oldukda taht-ı kazânızda murûr iden asker tâ'ifesi tarafında sâir minvâl-i muharrer ve ehl-i mezbûrdan mu'allel ve muharrer akçe talebi ve sâire ile inhâm olunduğu rencîde ve ta'addî vukûa gelmemek hâlâsının istihsâline mubâderet ve ihkâk-ı hak eyledikleri bâbında.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-550)

Yenişehir-i Fener mollasına hüküm ki;

İbrahim nâm zimmî gelub bunun Yenişehir-i Fener kazâsına tabi ---nâm karye sükkânından Celeb zade Hüseyin Bey dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin iki yüz üç senesinden berü bâ temessük iki yüz doksan dokuz gurus alacak hakkı olub defaâtle taleb olmak murâd eyledikde hilâf-ı şer 'î şerîf vermeğin te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğu bildirub âher husûsa me'mûr-u mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb ber-mûcib temessük-ü mezbûrun---olan ma 'lûm'ul mikdâr gurus hakkı tamamen tahsîl ve kendüye almayub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ' etmeğin âher husûsa mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-551)

Rum ili vâlisine ve Kesriye kâdîsına hüküm ki;

Kesriye kazâsına tabi ---nâm karye mütemekkinlerinden İşkifo nâm zimmî gelub karye-i mezbûre mütemekkinlerinden bunun kızı Çorim nâm nâsraniyye kendü haliyle mukayyed ve hilâf-ı şer'îta'addî olunmak îcab etmez iken yine karye-i mezbûr mütemekkinlerinden bu makûle Yorgi ve İstinko ve Niko nâm zimmîler kendü hallerinde olmadıklarından birbirileriyle yek-dîl ve yek-cihet olarak bin iki yüz senesinde kızı mesfûreyi hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayr-i hak peşto kurşunuyla darb ve katl eylediklerinden mâ-'adâ karye-i mezbûre toprağında vâki mülkiyet üzere mutasarrıf olduğu ma 'lûm'ul hudûd bir bâb hanesini ve bir kıt'a bağlar vesâ'ir emvâlini arzaten ahz ve mahsûlunu dahi iştirâk ve ol vechile ma'rûz olub zulm-u sârih eyledikleri ve bu bâbda da'vâsına muvâffık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirub sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin mahallinde şer'le görülüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin sen ki Rum ili vâlisi vezîr-i muşârûn-ileyhsin husûs-u mezbûr mahallinde mâ'rifet-i şer'le ru'yet ve ba'de'l atik ihkâk-ı hak mubâderet ve te'allul maddesi dahi bir ---şer'-i sabit olur ise ber mûcib fetvâ-yı şerîfe 'amel ve hareket olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

" bâ-işâret der-kenârı mûcibince tekrar emr-i şerif yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı câ sene [1]205"

(H-552)

Dimetoka kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Der sa'âdet-i kirâmdan Mîr Mehmed mekki gelub hâlâ mütevellisi olduğu nezâret-i şeyhu'l-islâmdan esved olan evkâfından İslambol'da vâki merhûm ve mağfurun Sultan Bayezid den tâbe serâhü câmi'-i şerîfi ve 'imâret-i amîresi vâkfi mülhakatından vâkfiye-i ma'mûl bâhâsında mukayyed musakkafatından Dimetoka kasabası derûnunda 'arz-ı maliye üzerine bazı kesân mütevellî dekâkin binâ ve ihdas eylediklerinden gayri cerde (?) vâkf bâlâsıyla hîleye tasaddî ve yine kazâ-yı mezbûre haricinde dahi 'arz ve vâkf üzerine bazıları dahi kiremidhâne binâ ve dut işçarı gars idüb vâkf-ı muzır olduğun ve bu bâbda şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub mûcibince 'amel olunub mezbûrların ol vechile gadr ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında istid'â-yı inâyet ve vech-i meşrû'h üzere emri şerîfim sudûrunu bi'l fi'il şeyhu'l-islâmdan ---lazım olan imdi zade mevlânâ Mustafa işâret etmeleriyle işâretleri mûcibince 'amel ve hareket olunmak bâbında

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-553)

Edirne mollasına hüküm ki;

Harmeyn'ül şerîf evkâfı mukâta'asından Saray Hünkâr mukâta'asının hâlâ berât-ı şerîfi mutasarrıfı Bekir Paşayı âli-i zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb mukâta'a-yı merkûm karyelerinden mahrûse-i Edirne kazâsı mutasarrıfından nâhiyesine tâbi Saray Hünkâr karyesi toprağında ma 'lûm'ul hudûd çiftlik arâzilerine mutasarrıf olan Bostani Kürd İbrahim çavuş demekle ma'rûf kimesne bin iki yüz senesinde bunun zamanında fevt olub oğlu ve kızı ve bâba bir er karındaşı vesair tapu ile verilmesi fermân olunmalarından kimesnesi olmayub birileri tapuya müstehakk olmağla mûmâ-ileyh dahi zamanında müstehakk tapu olan yerleri resm tapu ile talibine verüb zirâat etdirmemek istediğin mahsruse-i Edirne sâkinlerinden sâbık Edirne Bostancı başısı Silah başısı Giderci oğlu Ahmed demekle ma'rûf mütegalibe zuhûr ve müteveffâ-yı mezkûr Kürd İbrahim çavuş Bostancı olmağla yerlerini tamamen zabt iderim ve sana resm tapu ile verdim deyu hilâf-ı kânûn müdaha ve evvel yerler resm tapu ile verdim deyu hilâf-ı kânûn müdahae ve ol yerleri resmi tapu ile talibine ve yedine muhâlefet ve vakf-ı mukâta'anın mahsûlune gadr-ı murâd eyledikde mukaddemâ lede'l inhâ ve istid'â hilâf-ı kânûn mezkûr Ahmedin müdâhale ve te'addîsi men' ü def' ve ol yerleri resm tapu ile talibine

verilub zirâ'at etdirilmek için kânûn üzere 'amel olunmak bâbında bin iki yüz üç senesi Evâsıt-ı zi'l-hiccesinde Nafiz zâde Abdülhamit zîde fazlihuya mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim lede'l vürud mezbûr Ahmed meclis-i şer'e davet ve muvâcehesinde fehîm ve kıraat ve ---i'lâm ve işâret olundukda ---ba'de'l vârid olan arâzisi mezkûre fi-mâbâd müdâhâleden kuvvet-i yedini takrîr etmekle ve bu bâbda cânib-i şeride mûmâ-ileyhin yedine bir kıt'a i'lâm-ı şer'îdahi verilub dahl olunmak îcab etmez iken mezkûr Ahmed zuhûr ve mugâyir i'lâm-ı şeri ve hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale olundukda hali olduğun inhâ ve mezkûrun hilâf-ı kânûn ve mugâyir i'lâm-ı şer'îarâzi-i mezkûre vâki olan müdâhale ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında müceddeden hükm-i humâyûnum ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrû'h üzere tarih-i merkûme emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olunmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-554)

Edirne Bostancıbaşısına ve Bergos nâ'ibine hüküm ki;

Hassa Hasekilerinden Zebur Mehmed Haseki zîde kadruhû gelub bunun Bergos kazâsı sâkinlerinden Haseki İsmail ve kâtibi Kara Mehmed nâm kimesneler zimmetlerinde bin iki yüz senesinden berü bâ-temessükan dört yüz seksen üç guruş ve Küçük Ahmed oğlu Abdullah nâm kimesne zimmetine otuz altı ve mîr İbrahim nâm kimesne zimmetinde yüz yirmi bin yedi yüz otuz dokuz guruş alacak hakkı olub mezbûrlar bil-defaât mutâlebe eyledikde bi-vech-i şer'îedâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr iddasında oldukları bildirub mahallinde şer'legörölüb mezbûrların bâ-temessükan zimmetlerinde olan ol mikdâr guruş hakkı tamamen tahsîl ve bi-kusûr alıverilub bi-vech-i şer'îte'allul ve muhâlefet etdirilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında siz ki Bostancı başı ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz size hitâben emr-i şerîfim ricâ etmekde siz ki Edirne Bostancıbaşısı ve mûmâ-ileyhsiz mahallinde şer'le görölüb b ihkâk-ı hak olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-555)

Mîr-i Mîrandan Eğriboz mütesellimi dâme ikbalehûya ve Eğriboz kâdisına hüküm ki;

Dergâh-ı mu'allâ kapucu başlarından ve Hassa silahşörlerimden mîr El-hâc Mehmed dâme mecdühûnun rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği 'arz-ı hâli mefhûmunda mûmâ-ileyhin Eğriboz ceziresinde vâki mülkiyet üzere mutasarrıf olduğu İzmiki çiftliği dimekle ma'rûf ma 'lûm'ul hudûd çiftlik menzilleri--- çiftliği re'âyâ larından ma 'lûm'ul-esâmî re'âyâlar iki yüz senesinde rûzgârlı günde çiftlik-i merkûm menzillerinin kurbunda bir hal birle –alınmış bâ-fevt şiddet ve rencîde olmuş mûmâ-ileyhin menzillerini ma 'lûm'ul hudûd işçar ve ma'lûm vekîl mahsûl ve yedine ve bâ-hafr mâ defteri bâ-cem' eşyâ'sını alarak etmeleriyle mûmâ-ileyh mutassarrıf olan menâzil ve işcarların eşyâ ve mahsûl --mesfûrlara tasdikince kaldığına şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildikde bildirub ber mûcib fetvâ-yı şerîfe ve icra-yı şer'-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-556)

Haslar kazâsı muzâfatından Çatalcası nâ'ibine hüküm ki;

Nâhiye-i mezbûra tâbi Serköy nâm karye mütemekkinlerinden Ermikoz zimmî ile kız karındaşı Kibeko nâm nâsraniyye gelub bunların anaları İlasi nâm nâsraniyye bin iki yüz senesinde hâlike oldukda karye-i mezbûrede vâki tasarrufunda olan mülk-i menzil ve mülk-i bağ ve ma 'lûm'ul mikdâr on gurus eşyâsı üzere şer'le yüz elli yine karye-i mezbûr mütemekkinlerinden kızı Sunmi nâm nâsraniyyeye intikâl etmiş kızı mersûmeye maru'z-zikr emlâk ve gurus ve eşyâdan hisse-i irsiyesini üzere kanâ'at etmeyub hâlike-yi mesfûre hayatında onca kirâyı(?) alub mezkûr temessük şartıyla bana hediye ve teslim etmiş idi deyu cümlesini tagallüben zabt ve gadr eylemek ve bubâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib-i şer 'îgörülüb icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-557)

Rumili vâlisi vezîre ve Dermiye kâdîsına hüküm ki;

El-hâc Mahmud zîde kadruhû Dermiye kazâsına tâbi Avare karyesi ahâlileri üzerlerine edâsı lazım gelen imrar-ı hazariye vesâ'ir emr-i şerîfimle vârid olan tekâlîfî emr ve defter mûcibince cema'atle zamanında edâsı kusûrları yoğiken karye-i mezbûrede sâkin karye-i mezbûre zâbiti olan Murtaza nâm kimesne ile karye-i mezbûre Kocabaşlarından Acı Korilu ve Acı Dodor nâm zimmîler kendü nefsleriçün emr ve defterde ziyâde kim akçe etmeyub gadr eylediler deyu karye-i mezbûre ahâlileri bâ-'arz-ı hâl inhâ şer'le görölüb kayd olmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediklerinde mahallinde şer'le görölmek bâbında doksan dokuz senesi Evâhir-i cemâziyelâhîrinde bir kıt'a ber vech-i muharrer emr-i şerîfim sâdır olmuşiken mezbûr ---ve mesfûrlar ru'yet ve muhâsebeden imtina etmekle tenfiz emr-i âli mümkün olmamağla Rumili vâlisi ve mübâşir mâ'rifetiyle mukaddemâ sâdır olan emr-i âli mûcibince mâ'rifet-i şer'le muhâsebeleri ru'yet ve zimmetlerinde zuhûr iden hak-ı fukarâ' tahsîl olunmalarıçün sene-i mezbûre Evâhir-i Şaban'ında dahi bir kıt'a sâdır olan emr-i âlileri lede'l-vusûl muhâsebeleri ru'yet olundukda doksan bir senesinden berü zabt ve merkûm murtazânın karye-i mezbûre ahâlilerinden tahsîlat teklîf ve avâriz ve mesârifat sairlerine def'îçün mukaddem ve müstekriz oldukları beyânlarına merkûm murtazâ/sı kendü halinde sarf ile re'âyâ-yı mesfûrat zimmetlerinden ber mûcib temessük beş bin gurus ba'de'l-tenzîl yirmi üç bin üç yüz yetmiş üç gurus haklarını zuhûr ve re'âyâ-yı mesfûre bize göre akçe tedârik idemeyub ber makûleyi edâ ve zabt merkûm toprağından ve karye-i mezbûrede haraca te'ahhud eylediğini tatbîk müş'ir eylemek Dermiye kâdîsinin i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli bin iki yüz senesi muharreminin yirmi sekizinci gününde emr merkûmun kaydı bâlâsına şerh verildikten sonra merkûm murtezânın re'âyâ-yı mesfûrat zimmetlerinde ber-mûcib temessük gayr-ı ez tenzîl yirmi üç bin otuz gurus zuhûr eylediği tatbîk Dermiye vâlisinin vârid olan i'lâmının mefhûmu dahi bâ fermân-ı âliyye sene-i mezbûre Saferinin üçüncü gününde emr-i merkûm te'addî bâlâsına şerh verildiği divân-ı humâyûna ihrac olunmuş olup mukaddemâ merkûm mîr-i nefis ile El-hâc Mahmudda der-i âliyyeme takdîm eyledikleri 'arz-ı hâllerinde bin yüz doksan yedi senesine mahsûben ber-vech-i iltizâm 'uhdelerinde olan ---kazâsına tâbi Avare nâm karye ahâli ve re'âyâları zimmetlerinde olan alacakaklarını taleb eylediklerinde te'allul eylediklerine binâ'en istid'âlarına mebnî Rum vâlisine ve Dermiye kazâsına hitâben bi-vech-i muharrer ısdar etdirdikleri mübâşirini emr-i şerîf lede'l vürud buyruldu Dermiye mahkemesine ve sonra cümle muvâcehesinde tarafının hesabları mâ'rifet-i şer'le bakan bakan ru'yet olundukda beş bin gurus ba'de'l-tenzîl yirmi üç bin üçyüz yetmiş üç

guruş karye-i mezbûre ahâli ve re'âyâları zimmetlerinde alacakları olduğu şer'le bâ'is edâsına bin cânib-i şer'denhüccet-i şer 'iyye verilmişiken mugâyir hüccet-i şer 'iyye ve edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukları mukaddemâ inhâ ve meblağ-ı mezbûr karye-i merkûm Kocabaşları olanYorga oğlu Benaki ve Yanni ve Todor Aleksi vesâ'ir zimmîler zimmetlerinde ber-mûcib hüccet-i şer 'iyye bâbında ve mahkumeye olan ol mikdâr guruş tahsîl olunmak için emr-i şerîf sudûru lede'l istid'â vech-i muharrer üzere verilen bir kıt'a hüccet-i şer 'iyyeyi dahi ibrâz ve husûs-u mezbûr umûr-u şer'-iyyeye dair mevaddan ve mahallinde dahi mâ'rifet-i şer'le ru'yet ve karye-i mezbûre re'âyâları Kocabaşları zimmetlerinde yirmi üç bin üçyüz yetmişguruş alacakları olduğu şer'an bâ'is olduğu hüccet-i merkûm tatbîk olmağla bu sudûrunda mahallinde şer'le havâle ile emr-i şerîf sudûrunu re'îsu'l-kuttâb i'lâm etmeğin i'lâmı mûcibince mahallinde şer'le görûlmek için ikiyüz senesi Evâhir-i cemâziyelâhırinde Rum ili vâlisine ve Dermiye kâdîsına hitâben sâdır olan emr-i şerîfin kaydı irade-i humâyûnum ile ashâb-ı humâyûn defterlerinden olmağla birinden olub ibrâz eylediği emr-i âliden--- rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda ihrac olunub tenfîz olmayub mağdur olduğu mukaddemâ lede'l inhâ ve istid'â hilâfına emr-i şerîf ve Rum İli kâim-makâmına hitâben emr-i şerîfim sâdır olan emr-i şerîf mûcibince 'amel olunmak için bin iki yüz üç senesi Evâsıt-ı zilkadesinde Dermiye kâdîsına inhâ ve sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince sana hitâben müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûzkuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrû'h üzere tarih-i mezbûrda emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olunmağla sen ki Rum ili vâlisi muşârûn-ileyhsin mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak bâbında

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-558)

Ahyolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Vasîlikoz nâm karye mütemekkinlerinden Bidki nâm zimmî ile Mariya nâm nâsraniyye gelub mesfûr Bidtikinin karındaşı ve mersûmenin oğlu Yorgaki nâm zimmî hayatında bin iki yüz senesinde mürd oldukda bi'l cümle emvâl ve eşyâ' ve iki yüz maded altunu irs-i şer'le yüz elli yine karye-i mezbûre mütemekkinelerinden zevcesi Kanni nâm nâsraniyyeye intikâl etmişiken zevcesi merkûme maru'z-zikr altun ve eşyâ'dan hissesine kanâ'at etmeyub karındaşı --nâm zimmî ile müttefikten alınan altunları zevcem bana ibrâ ve

teslîm etmiş idi ondan benim oldu deyu cümlesini tagallüben zabt ve gadr eyledi ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib-i şer 'îgörülüb icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-559)

Ayvasîl ma'a İskele-i Bergos kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh kethudâ zâde Mehmed Emin zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub kazâ-yı mezbûr muzâfatından Bergos nâhiyesi sâkinelerinden Fatma nâm hâtûnun zevci Süleyman Paşa dimekle ma'rûf kimesneye nâhiye-i mezbûre mütemekkinlerinden Acı--nâm zimmîye bin doksan altı senesinde bâ temessük bin üç yüz gurus verub kabl'el-ahz fevt olmağla meblağ-ı mezbûr bâ irs-i şer 'îmezbûre ile ve cümlesi olduğu dört nefer eytâmına intikâl etmeğle meblağ-ı mezbûru mesfûrdan taleb eyledikde vermediğinden mâ'adâ yine nâhiye-i mezbûre sâkinlerinden İsmail ve Yusuf ve Ahmed Haseki dimekle ma'rûf kimesneler ile mesfûr ve mezbûreyi katl sevdasıyla hevâdarlarından ma 'lûm'ul-esâmî eşkiyâyı üzerine musallat ve ta'addîden hali olmadıklarından nâşî âsîtâne tarafına iştirâk zımnında âzim oldukda nâhiye-i mezbûrede kâin menzillerini dahi fuzûlî zabt ve mahallinde ihkâk-ı hak mümkün olmayub cemm'ine işâret olduğun mezbûre Fatma rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl lede'l inhâ ve'l istid'â âher husûsa me'mûr haseki mübâşeretiyile ba'de'l terafû' der sa'âdetime ihzâr için iş bu sene-i mübârekede evâil-i saferde sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben sâdır olan emr-i şerîfim âher husûsa me'mûr hassa hasekilerinden Mehmed zîde kadruhû mübâşeretiyile Bergos mahkemesine lede'l vürud olmağla zimmî-i mesfûr ile yaverci İsmail meclis-i şer'e ihzâr ve muvâcehelerinde --ve kıraat ve munhasıra takdîm olunub lâkin mezbûre Fatma nâm-mevcûd olmağla keyfiyyet-i ahâlden lede'l istizân mezbûre kendü halinde olmayub --- ve---olduklarından kere ba'de'l âheri mezbûreye mâ'rifet-i şer'le tenbîh olmuşiken ---olmağla diğer âhere dahi mâ'rifet-i şer'le tevzî' olundukdan sonra ber takrîb Bergosa vârid ve âsîtâne-i âliyye tarafına âzim olmak üzere Bergos iskelesinden sefîne-i suvâr olduğu merkûm yaverci İsmail menzilini mâhiyye üçer gurus lede'l icâr bir senelik icâresini dahi ber vech-i--tamamen ve kamulen ahz ü kabz etmiş olmağla sene-i kâmilesin oluncaya kadar menzil-i mezbûrdan ihracına mesağ-ı şer'-i olmayub ve mesfûr Acı Todor zimmî ile dahi bundan akdem Aydos vesâ'ir ol vusûle --me'mur mükerrerem nizâm vezîrim Ayvasilli Seyid Mehmed Paşa idâme olduğun ihâle tarafına tezvîc

müteveffâ-yı mezbûrun beş yüz guruş alacağı vardır deyu bâ-'arz-ı hâl bilâ senin muşârün-ileyh huzûrunda lede'l terâfu ' şer'an nesne lazım geldiğini Aydos nâ'ibi sâbık ba'de'l i'lâm muşârün-ileyh dahi bâlâsına buyruldu şimdi ol vechile muârizâ'sı ba'de'l men' te'diye iclâ idüb ve siz olmağla dâima mer'âsını nefis olunduğu huzûr-u şer'deninhâ ve mezbûr ile mesfûr ehl-i örf ve Haseki Mehmed dahi Bergos iskelesinde mebâliğden vekîli olmağla umûr ve mühimmenin ta'tilini mûcib bulunduğundan başka bu hususda mazlum ve mağdûr olmalarıyla ihzârlarıçün verilen emr-i şerîfin kaydı terkîn ve i'lâm hali müş'ir emr-i âlîşanım verilmek ricâsına i'lâm ediyor deyu El-hâc ve iltimâs hükm-i humâyûnum verilmek ricâsına vâki hali sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bi'l iltimâs arz eylediğin içün i'lâmın mûcibince verilen emrin kaydı terkîn ve ilâmım müş'ir emr-i şerîf yazılmıştır.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-560)

Yenice-i Karasu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi İskece nâm karye sâkinelerinden [] nâm hâtûn gelub karye-i mezbûre sâkinlerinden de Paşa zâde Hasan Ağa oğulları Hüseyin ve Mehmed Emin nâm kimesneler bunun bâ-hüccet-i şer'îvasîyesi olduğu İbrahim nâm sagîr ile bervech-i iştirâk karye-i merkûme toprağına ma 'lûm'ul hudûd yerleri mutasarrıf olub beher sene iştirâk-ı zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i ârza edâ iderler iken mezkûran Hüseyin ve Mehmed Emin mute'âkiben fevt olub oğulları ve kızları ve bâba birer karındaşları ve müştereğinden mukaddem tapu ile verilmesi fermân olduklarından kimesnesi olmayub ol yerlerden hisseleri tapuya mustehakk ve hak-ı tapu müşterek olduğu i'tibârıyla vasîyesi olduğu sagîr-i merkûm İbrahimin olmağla bi-te'aruz müslimanların takrîr eylediği resm tapu ile müteveffâ-yı merkûmların ol yerlerine hisselerini sagîr içün vasîyete üzere talibe iken karye-i merkûme sâkinlerinden Sarı Hacı Mehmed ve zevcesi Merve nâm hâtûn fuzûli zabt ve sagîr-i merkûma gadr eylediklerine ve tarafından [] nâm kimesneyi vekîl eylediğin bildirub müşterek oldukları i'tibârıyla müteveffa-yı merkûmların ol yerlerden hisseleri bi-te'aruz müslimanların takdîr eylediği resm-i tapu ile sâhib-i ârza nakl olan mezbûrlardan vasîyete sagîr-i merkûm içün alıverilub hilâf-ı kânûn te'allul ve muhâlefet etdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri içün kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmıştır.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-561)

Dergâh-ı mu'allâ kapucu başlarından olup hâlâ Kıbrıs muhassılı olan dâme mecdühûya ve Lefkoşa nâ'ibine hüküm ki;

Şerîfe Emine nâm hâtûn gelub Lefkoşa sâkinlerinden iken bin iki yüz senesini ---âsîtâne-i âliyyemegelur iken deryada iken sefine derûnunda fevt olan bunun karındaşı Şerîf Süleyman dimekle ma'rûf kimesnenin verâseti bununla abisi yine Lefkoşa'da sâkin Şerîf El-hâc Mustafa dimekle ma'rûf kimesneye lede'l ihzâr ve emvâlin mevcûdasına ber-vechile müdâhale îcab etmez iken yine Lefkoşa sâkinlerinden Kalyoncu tâ'ifesinden Topal Hüseyin dimekle ma'rûf kimesne--zamanında bulunmağla ber mûcib defter-i müfredât baş kalemlikten mütecâviz malıyla eşyâ'yı vesiaresini fuzûlî zabt ve Lefkoşa ya 'avdet eyledikde taleb olmak üzere iken mezbûr dahi bin iki yüz üç senesinde fevt olmağla emvâl ve eşyâ'sına vaz'ına kayd olan yine Lefkoşada sâkine kızı nâm hâtûn ile verese-i sâ'ir irsine mal-ı müteveffâdan taleb olmak murâd eyledikle hilâf-ı şer 'î şerîf vermeğin te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukları bildirub hâlâ kapudan derya vezirim gazi Hüseyin Paşa tarafından ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb emvâl-i mevrûsesi müteveffâ-yı mezbûrenin verese-i mezbûrdan mal-ı müteveffâdan verilub icrâ-yı şer 'îyye ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden sen ki Kıbrıs muhassılı mûmâ-ileyhsin muşârûn-ileyh tarafından ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i R sene [1]205**(H-562)**

Hanya muhâfızı vezîrim Hatman-zâde El-hâc Abdi Paşa ----hüküm ki;

Sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin sâbık kapu kethudânın hevâcegan divân-ı humâyûnumdan Kadri zîde kadruhûnun bu def'a rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği bir kıt'a 'arz-ı hâlînde mûmâ-ileyhin kapu kethudâlığı arasında ahz-ı i'tâ'sının hesabı ru'yet olunmak matlûb olduğuna binâ'en sâdır olan fermân-ı âliyye istinâden kapu kethudâlık Hasan ve Paşa çuhâdârın Hüseyin ve mührdarım Bekir Hüseyin ve kapu kethudânın sâbık mûmâ-ileyh ile vûzerâ-yı azîm kapu kethudâları Emin Paşa bâki kul sâbık celil ve hâzine muhâsebe hesabı vekîli sâbık Hüseyin Seyid zîde mecdühûm muvâcehelerinden mûmâ-ileyh kulunun kapu kethudâlık olduğu âlâsından infisâli ve vaktine değin kadîm üzere hesapları ru'yet ve mûmâ-ileyhi ber-mûcib defter-i müfredât yetmiş iki bin beş buçuk gurusu alacak hakkından senin

tarafından ber mûcib defter yirmi sekiz bin yüz otuz yedi guruş –bâhâ ----kırk üç bin sekiz yüz yetmiş sekiz buçuk guruş üzerine diğ̃er defter mûcibince tahsîs olacak süluk on bin altı yüz kırk beş guruş mesârifden cümleinin ittifâkıyla nefsi on beş bin sekiz yüz yirmi iki buçuk guruş mesârifden âheri beş bin sekiz yüz yirmi iki buçuk guruş sulh oldukda kırk dokuz bin altı yüz doksan bir guruş baliğ ve kâide-i mîrîye üzere mûmâ-ileyhin bin memnû' --meblağ-ı mezbûrenin iktizâ iden sarraf kendüsüne hesab olundukda yirmi dokuz bin dokuz yüz kırk altı guruş baliğ vekarşısına mezkûreden bi'l cümle muktezâsı olan meblağ-ı mezkûrun iktizâ iden hesab olundukda on bin iki yüz guruş bâhâsı olan sekiz bin yedi yüz kırk altı guruş---dahi cümle infâkıyla alacak yedi yüz kırk altı guruş tenzîl ve bâkî olan beş bin guruş kendüsüne fi'l-asıl matlûbatı olan kırk dokuz bin altı yüz doksan bir guruş zamm olundukda bi'lcüme matlûbat mezkûresi altmış dört bin altı yüz doksan bir guruşu resîd olundukda matlûbat-ı mezkûresinden kapu kethudâsı mûmâileyde emâneten mahbus ma'hûd temessüklecî zâde hacı Mustafa'dan mebâliğ eyledikde on yedi bin guruşluk şâ'ir bâhası olan mebâliğ-i mezkûrdan yedi bin guruşa dahi mahsûben ---bâhası sulh olundukda yalnız kırk yedi bin altı yüz kırk yedi guruş mûmâ-ileyh---zimmetinde alacağı zuhûr ve cümle ittifâkıyla hesabları ru'yet ve bu vecihle tarafeyn imza ve iskân olduğuna kapu kethudâlarının muhâsebe nazırı olan ---divân-ı humâyûnumda Ahmed zîde mecdühû i'lâm etmeğ̃in ber mûcib i'lâm-ı mübâşir mâ'rifetiyle kapu kethudâlık sâbık mûmâ-ileyhin ---zimmetinde zuhûr iden olmikdâr guruş alacağı mûmâ-ileyhin tarafından me'mûr edâ ve teslîm birle zimmetine müsaraat eylemek zımnında iki yüz dört senesi Evâsıt-ı cemâziyelevvelinde sâdır olan emr-i şerîfim mübâşeretiyle tarafına lede'l vürud merkûmun matlûbat olan mebâliğ-i mezbûreyi edâdan imtina birle mübâşiri gark ve gadr sevdasında olduğ̃u inhâ ve meblağ-ı mezkûrun tahsîli bâbında müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at etdikde vech-i meşrû'h üzere tarih-i merkûmede emr-i şerîfim verildiğ̃i mestûr ve mukayyed olunmağ̃la sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin mebâliğ-i mezbûrun şimdîye dek ber mûcib fermân-ı âli edâ olmasını bâ'is ve bundan sonra te'hîr hilâfolmağ̃la mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince mûmâ-ileyhin zimmetinde zuhûr iden ol mikdâr guruş alacağı tarafından me'mûr edâ ve teslîm birle yedine zimmete mubâderet bilfiil fermânım olmağ̃la imdi sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin mebâliğ-i mezkûrun şimdîye dek ber mûcib emr-i şerîfim edâ olmasını ve bu ana dek ---zimmetine alınmak üzere bâ'is ve bundan sonra dahi te'hîr ve tevkîf gune hareket zuhuru mugâyir rizâ'-yî hüsrevâneye eylediğ̃i ve mebâliğ-i mezbûrun serî'an edâsıyla mûmâ-ileyhi iskân eylemek matlûb-u şâhânem olduğ̃u ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrû'h mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince mebâliğ-i mezbûru mûmâ-ileyhin tarafından kabzine me'mûr beher mal

edâ ve teslîm birle üzerine mubâderet ve tevkif ve te'hîr ibtâl hakkı ve tekrar emr-i şerîfim ısdarına ---ider hilâfî ---ile mazhar ---şâhânem olmakdan hazr ve mucânebet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-563)

Rum ili vâlisine ve Usturumca kâdîsına hüküm ki;

Usturumca kazâsı sükkânından tîmâr tâ'ifesinden Ağroş Mustafa nâm kimesne gelub bunun Usturumca kazâsında sâkin mebâliğeci El-hâc Yusuf Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin iki yüz senesinden berü yüz doksan gurus alacak hakkı olub bundan akdem bi'd- defaât taleb etmek murâd eyledi-ğın bi-vech-i şer'îvermeğın muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğun bildirub şer'le görölüb mezbûrun zimmetinde olan ol mikdâr gurus hakkı tamamen tahsîl ve mezkûreye kendüye bildirub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında ricâ etmekde mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-564)

Mora vâlisine ve Karitene kâdîsına hüküm ki;

Südde-i berât—nâm ----Sultan --- dâme ilmühûnun ber-vech-i mülûkâne 'uhdesinde olan mukâta'asından Mora ceziyesinde vâki Karitene mukâta'ası mülhakatından kazâ-yı mezbûra tâbi ---karyesi sâkinlerinden ötede berü me'lûf olan Ahmed Ağa'nın oğlu Ali dimekle ma'rûf şakî kendü halinde olmadığından kazâ-yı mezbûrede kâin muşârûn-ileyhin çiftlikleri karyelerinden ---karyesini bin iki yüz sesinde basub hilâf-ı şer 'î şerîf mugâyir hak ma 'lûm'ul-esâmî bir nefer kimesneyi katl ve emvâl ve eşyâ'sını nehb ü gâret ve mukâta'a-yı mezbûrda kâin kendü çiftliğine tahsîl eylediğinden başka bu def'a yine mukâta'a-yı mezbûre karyesinden ---karyesini dahi basub hilâf-ı şer 'î şerîf iki aded ehl-i örf ma 'lûm'ul-esâmî zimmîleri dahi mugâyir hak katl ve emvâl ve eşyâ'ların gâret ve merkûmun bu makûle fesâhate cesâreti sebebiyle mukâta'a-yı mezbûre re'âyâlarının bi'l mukâbele – meslûb verildiğın olmalarına bâ'is ve bâdî oldukların bu def'a vârid olan i'lâmdan mustebân muşârûn-ileyhin ked-hudâsı cennetmekân divân-ı humâyûnumdan Ahmed zîde mecdühû bâ

takrîr inhâ ve ru'yet merkûmun hilâf-ı şer 'î şerîf te'allul ve gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ'birle ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitaben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin sen ki Mora vâlisi muşârûn-ileyhsin merkûm huzûr-u şer 'îhzâr ve hakkaniyesiyle ferdâten ve ferdâten terâfu '-ü şer'-i ve zımnında bâbında mütehakkık olan fukarâ' mâ'rifet-i şer'le tahsîl ve ashâbına red ve teslîm ve katl-i madde dahi üzerine bâ'is olur ise ilgâ ve keyfiyetve der-i sa'âdetime arz ve i'lâm olunmak bâbında

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-565)

Sisam Adası nâ'ibine hüküm ki;

Yanni nâm zimmî gelub bunun karındaşı Dimitri nâm zimmî bin iki yüz senesinde hâlik olub tereke ve emvâl ve eşyâ' ve nukûdu irsen buna intikâl idüb dahl îcab etmez iken Sisam Adası mütemekkinlerinden Aleko ve Kosti nâm zimmîler mürd-ü mesfûrun bin gurusuna mütecâviz akçesini fuzûlî ve hilâf-ı şer'îve bi gayr-i hak ahz ü kabz ve taleb eylediğin vermeyub gadr eyleğin ve mesfûrun mahalline mu'ayyen kesîresi olmağla ber-vechile mukâvemet ve ihkâk-ı hak mümkün olmadığın bildirub âher husûsa me'mûr mübâşir m'arîfetiyle mahallinde şer'le görülüb mürd-ü mesfûrdan müntakil ve mesfûrun hilâf-ı şer'îve bi gayri hak zabt edildiği ol mikdâr gurus hak-ı irsiyesi kendüye alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etdiği âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek içün yazılmıştır.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-566)

Sakız ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Aci Dimitri nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun cezire-i mezbûre sâkinlerinden Kostantin nâm zimmî zimmetinde bin iki yüz senesinden berü hüccet-i şer'denüçyüz altmış altı gurus alacak hakkı olub bundan akdem defaâtle taleb olmak murâd eyledikde bi-vech-i şer'îvermeğin te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak ve gadr sevdasında olduğu ve mesfûrun mahallinde muayyen kesiresi olmağla bervechile mukâvemet ve ihkâk-ı

ha mümkün olmadığının bildirub âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb mesfûrun zimmetinde olan ol mikdâr gurus alacak hakkı tamamın tahsîl ve bi-kusûr aliverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu ricâ eylediği ecilden âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-567)

Sisam Adası nâ'ibine hüküm ki;

Ada-yı mezbûr sâkinelerinden Andarina nâm nasraniyye gelub bu kendü halinde ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'ikimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken yine Ada-yı mezbûr mütemekkinlerinden Kosni nâm zimmî kendü halinde olmayub bunun menziline basub kızı Anya Kosta nâm kızı gasb ve hâlik idüb gadr eylediğin ve mesfûrun mu'ayyen kesiresi olmayub bervechile mukâvemet ve ihkâk-ı hak mümkün olmadığının bildirub mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında hükmi-humâyûnum ricâ eylemeğin mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-568)

İnebor nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Çavuş Kebir nâm karye mütemekkinlerinden Komino nâm zimmî gelub yine karye-i mezbûre mütemekkinlerinden bunun anası Madane nâm nâsraniyye bundan akdem hâlike oldukda veresesı bununla yine karye-i mezbûrede mütemekkinine Kosili nâm nâsraniyyeye lede'l intikâl hak-ı irsiyeleri mâ'rifet-i şer'le ba'de'l tahrîr neferlik birbirlerinden bir akçe bervehch alacak verecekleri olmayub ta'addî olunmak îcab etmez iken mesfûre zuhûra Anderi nâm hâlike mersûmenin eşyâ' ve emvâl vesâ'ir emvâlinden senin zimmetine ma 'lûm'ul mikdâr hakkı kalmamışdı deyu lede'l iddi'â beynlerine nefşçin tevassutuyla avk u inkâr üçyüz gurus üzerine akd ile sul ve sulh-u birle mezbûru huzûr-ı şer'detamamen ahz ü kabz ve bu vechile kat'i nizâ ' makûle şer'le görölüb kat'i niza ve kabz husûsunda canib-i şer'idin hüccet-i şer 'iyye verilen mîras da'vâsının tahsîl-i mahrûse –i

Mora tekrâr istimâ'-yı memnû'iken mesfûre mûcab olmayub yine te'addîden hali olmadığın bildirub mesfûrenin hilâf-ı şer'î şerîf ol vechile vâki olan müdahale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-569)

Ahyolu nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Perlik ve Nodiça nâm zimmîler gelub bunların kimesneden vekâletleri olmayub ve üzerlerine dahi şer' an bir nesne sabit olmuş değil iken kazâ-yı mezbûr Mustafa Ağa dimekle 'arîf kimesne zuhûr ve şiddete sülûk ve şûrut mûrisimiz müteveffâ El-hâc Ahmed Ağa dimekle ma'rûf kimesneden bin yedi yüz gurus matlûb olub siz terekesini karz etmenizden sizden aldım deyu hilâf-ı şer'î şerîf ve bilâ şevk şer'i akçe mutalebesiyle ta'addî hali olmadığın bildirub mezbûrun hilâf-ı şer'î şerîf ve bilâ şevk şer'-i ol vecihle akçe mutalebesiyle vaki olan müdahale ve te'addii men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmekde mahallinde şer'le görülmek bâbında

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-570)

Livadiya kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden İstani nâm zimmî gelub bunun bâba birader karındaşı [] nâm zimmî bin iki yüz senesinde hâlik oldukda oğlu ve kızı doğub kazâ-yı mezbûra tâbi nâm karye toprağında vâki ma'lûm'ul hudûd yerleri kânûn üzere tapuya mustehakk ve hak-ı tapu bâbımız er karındaşı olduğu ecilden bunun olduğuna binâ'en müslümandan takrîr eyledikleri resm-i tapuya sâhib-i arzdan almak istedikde sâhib-i arz olan kazâ-yı mezbûrda sâkin [] nâm sipahi bunun tama'sından nâşî vermeyub ziyâde bâhâ ile âhere veririm deyu hilâf-ı kânûn vermekde te'allul ve muhâlefet gadr sevdasında olduğu ve bu bâbda şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub kânûn üzere 'amel olunub mustehakk tapu olan er karındaşı yerleri bi-gayr-i hak müslümanların takrîr etdikleri resm tapu ile aliverilmek bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede’l-vusûl müdde-i mezbûre mal-ı merkûm Mehmedden lede’l-dâ’vâ huzûr-ı şer’-i mevcûd ulema ve suleha ve cemâ’at-i müslimden istinkâf olundukda mütevellî-yi merkûm Es-seyyid Mehmed’in beher sene ma’rifet-i şer’le ve cümle cemâ’at-i müsliminden mütevellî-i merkûmdan hali ru’yet olunub zahir olduğun ihbâr etmeleriyle müddeî-i mezbûreyi dâ’vâ şer’an bi-vech-i mu’ârazadan men’ olduğun tatbîk Limni na’ibinin varid olan i’lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 11 sene [1]205”

(H-571)

Limni ceziresi nâ’ibi mevlânâ zîde ilmühûya hüküm ki;

Müteveffâ Mehmed Paşa’nın Limni ceziyesinde vâki --vâkfının hâlâ berât-ı şerîfimle mütevekkilesi olan muharreratdan Ayşe Hâtûnum zîde ikbâlihû gelub vâkf-ı merkûmun cezure-i mezbûre sâkinlerinden kâim-makâm mütevellîsi olan Mehmed Efendi dimekle ma’rûf kimesne bin yüz doksan senesinden berü vâkf-ı merkûmun nukûd-u mevkûfesi olan altı yüz gurus iken ve balığ ve vâkf-ı şerîf gadr sudûrunda olmağla şer’-i muhâsebesi ru’yet ve mal-ı vâkf olan nukûd mevkufeyi bi’l-tevâlî olmak murâd eyledikde mezkûr muhâsebeden ile ve imtinâ’ eylediğın ve bu bâbda da’vâsına muvâffık şeyhu’l-islâmdan fetvâsı aldığın bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince Çavuş mübâşeretiyile şer’le görölüb ba’del muhâsebe zimmetinde zuhûr iden mal-ı vâkf alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın çavuş mübâşeretiyile mahallinde şer’le görölmek bâbında

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-572)

Gümülcine kâdîsı ve Rumili Kâim-makâmına hüküm ki;

Erbâb-ı tîmârdan Seyid İsmail nâm sipahi rikâb-ı humâyûnuma gelub bunun bâ-berat-ı alışan tasarruf olduğú tîmârı karyelerinden Gümülcine kazâsına tâbi Ağırhan nâm karyeden bin iki yüz senesine hâsıl ve devr-i keyl ve der-anbar olunmuş ma ‘lûm’ul keyl ‘öşr ve mahsûlunde âherin alakası olmayub dahl olunmak îcab etmez iken kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Sefer Ağa Mehmed Emin dimekle ma’rûf kimesne mahsûl merkûmu hilâf-ı şer-i şerîf tagallüben

ahz ve bu dahi mutâlebe eylediğin edâsı te'allul ve rencide oldukda bâhâsında ziyâde tekli'fiyle gadra cesâret eyledikde ve bu bâbda da'vâsına mutâbık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub mahallinde şer'le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer 'î şerîf tagallüben ahz eylediği ol mikdâr keyl mahsûl kendüye aliverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â-yı inâyet eylediği ecilden hilâfına emr yoğise mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-573)

Hâlâ kapudan-ı derya vezîrim Hüseyin Paşa'ya hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı osmânî üzere cülûs-u humâyûn meymenet makrûnum vâki olub umumen tecdîd-i ahkâm fermânım olmağın Çeşme kal'asi mustahfızlarından El-hâc Ahmed Ali ve El-hâc Mehmed bin Mustafa ve El-hâc Ahmed nâm müstahfızlarından hizmetleri mukabelesinde mustahakk oldukları Ocaklarından bir akçesi kat' olmayub tamamen tevzî' ve i'tâ' olunub müdâhale olunmak icab etmez iken kal'a-i mezbûre ve diz-dârı olan Hasan Ağa demekle ma'rûf kimesne câize diyerek kendü kol hûduyla mugâyir kâide-i kadîm mevâciblerinden yedi yüz elli guruş kat' ve ahz ü kabzden i'tâ' olvechile gadr-ı külli eylediğin mukaddemâ bâ-'arz-ı hal lede'l inhâ ve'l istid'â bu makûle ferağ fukarâ'sının mevâciblerine hizmete muhâfazası kusûr ve -bâdî ve muhâfazasına ehem olan mahâlin muhâfızından ---olmağla mevâciblerinden bir akçesi kat' olmayub tamamen tevzî' i'tâ' ve müdâhale idenler men' olunmak bâbında bin yüz doksan yedi senesi evâsıt-ı recebinde sen ki kapudan-ı derya vezîr müşârûn-ileyhsin müteveffâdan Hasan Paşa'ya hitâben hudâvendgâr Sâbık cennetmekân Firdevs-i âşîyan merhûm ve mağfurûn Sultan Abdülhamid Han tâbe serâhü zamanında emr-i şerîf verildiği inhâ ve tecdîd-i istid'â etmeleriyle hilâfına emr yoğise vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak fermânım olmağla imdi sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin bu makûle ferağ ve nizâ'nın mevâciblerine hizmete muhâfazadan kusûr ve—bâdî ve muhâfızına ehem olan mahâllin muhâfızından ---olduğu ma'lûmun olduğu mevâciblerinden bir akçesi kat' olunmayub tamamen tevzî' ve i'tâ' ve idenlerin men' ü def'ne ihtimâm ve dikkat eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-574)

Selânik kâdîsına hüküm ki;

Selânik sancağında Boğdanda emlâk küttâbı İmbros ve Zağra rehâbinleri ---manastırı râhibleri rikâb-ı humâyûnuma gelub Selânik sancağında ve nâhiyesinde emlâk küttâbı İnöz ve Zağra rehâbinleri nâm(?) mutasarrıf olub fetvâ-yı şerîfe mûcibince emr-i şerîf ile bey' olunan çiftlikler vesâ'ir emlâk yazıldığı mahallin tahtında manastır --tâbi İnöz ve Zağra nâhiyelerine zeyt çiftlik ---zaman ma'a karye-i Marmara 'öşr ---ve tarla kat' iki ve hane-i Burgaz darlarına ve bâb bir dalyan ve bir mâhî ---esbâbhâne üç bâb yedi göz ve ma'a mevâd-ı sâ'ire manastır-ı mezbûrda sâkin olan ruhbanlar zirâat eylediklerin tarla ve çayırları mutasarrıf mürd olduklarında yine yedinde kalanlar mutasarrıfe idüb 'öşr vesâ'ir sâlâriyelerin vermediklerinden sonra bir müdâhale ve gayr kimesne dahl olunmaya ve tapu taleb etmeye ve yine Zağra nâhiyesine tâbi karye-i Marmara tahtında çiftlik manastır-ı---karye-i Boza tâbi sinor derununda mezkûr bedel-i 'öşr fi senesinin ve dalyan ve der karye-yi Marmaraya hârice vâkfına kendüler ve vâkfına sâhib-i timâr mutasarrıf ve esîr(?) manastır-ı ruhbanları yedi kat' dalyana mar mâhî ve resm-i mâhî hârice ve mahsûl-u kaşmiye(?) der ma'bed-i---ma'a dalyan-ı mâhî dürlü tahrîr ve karye-i Marman ma'a Grube karye vezîr-i a'zam İbrahim Paşanın vâkfına bâ-hat olduğu teslim ve ba'de yüz yirmi iki tarihinde yine havâs-ı humâyûna teslim olduğu defter-i hâkanîye mukayyed ve manastır-ı mezbûr rehâbinlerine hâric tahrîr ve tahsîs kılınub rehâbinler tasarruflarında olan çiftlik-i mezbûr deyu(?) mukayyed ma 'lûm'ul hudûd çiftlik arâzisinde zirâat idenler zirâatlarıyla hâsıl eyledikleri terekelerinde 'öşr ile sâlâriyyeleri ve dalyan ve alaşa alınmazdan sayd olunan mülkûn nısf kendülerine ahz ü kabz dahi hisse-yi mezbûr mutasarrıflar tarafından voyvodalarına edâ idegelmişiken hisse-i mezbûr mutasarrıflar ve taraflarından voyvodaları ---a'yânı ve kethudâsı 'adem-i kanâ'ate birle ziyâde talebi vesâ'ir kimesne zirâ'î mezâlim ile ta'addîden hali olmadıkların inhâ ve inâyet-i istid'â etdikleri kuyûdat-ı defter-i hâkanîden ba'de'l ihraca defter emîni --'arzla sâdır olan emr-i şerîfin tenfîz ve icrâsı mümkün olmayub kazâ-yı mezbûr nâ'ibi mezbûrlardan ihtirâz eylediğinden nâşî husûs-u mezbûr bâ-işâret şeyhu'l-islâm sâbık Selânik nâ'ibi mütevellî ta'yîn ve mahalline varub mâ'rifet-i şer'le ru'yet ve İmbros ceziresinde kâin ---manastırı râhibleri ve mütevellîsinin yedlerinde olan vâkfiye-i ma'mûl bâha mûcibince manastır-ı mezbûr vâkfına olan diğer tamîr ve- köprü üstüde olan alaşa dimekle ma'rûf baş dalyan-ı mâhî vesâ'ir vâkfiyeden muharrer çiftlikler vâkıfdan manastır-ı mezbûr vâkf olunur mûris-i mûmâ-ileyhe 'arz ve inhâ ve fi-mâbâd defter-i hâkanî kuyûdatı mûcibince ve manastır-ı mezbûrların vâkfi olan mezkûr çiftlikler arâzisi ve dalyan ve bağlar --mu'ayyenelerine tatbîk

üzere zabt ve rabt ve mezkûrların şer' ve manastırlarından imdâdiyye vesâ'ir almak için manastır-ı mezbûr vâkf kapudân-ı deryâ olan vezîr-i a'zam nezâretlerine olmak vezîr himâyelerine mahmî olmak ve mukâlebesinde manastır-ı mezbûr vâkf mütevellîsine 'â'id olan ---vâkfından Gazi Hasan Paşa'nın deryâ kapudanı tersâne-i âmiremde müceddeden binâ ve inşa eyledikleri gelinciler kışlası vâkfına senevî beş yüz gurus i'tâ' ve teslim olunmak üzere vâkf-ı mezbûr dahi kapudân-ı deryâ nezâretine müceddeden kayd ve temlîk(?) olunmak üzere sâbika Haremeyn-i mahremeyn müftüsü i'lâm gönderub i'lâmı mûcibince Haremeyn muhâsebesine kayd olunmak için divân-ı humâyûnum tarafına emri tahrîr ve Haremeyn muhâsebesine 'alem ve haberr kâ'imesine vârid olmağla vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak için bin yüz doksan dokuz senesi Evâsıt-ı cemâziyelâhîrinde sâdır olan emr-i âlin bâlâsına mûcibince 'amel oluna deyu hatt-ı humâyûn şevketmakrûn gerek kılınmışiken yine ûcib olmayub nizâ-yı mezbûr tasaddî ve hatt-ı humâyûna verilen emrin kaydı divânımdan ve tarafından kayıdları defter-i hâkanîden ba'de'l ihrac ve ber-vech-i muharrer karar bâ-işâret şeyhu'l-islâm husûs-u mezbûr mütevellî tâ'yin olunan sâbık Selânik vâlisi mevlânâ Keçeci zâde Mehmed Sadık zîde fazlihû tarafından verilen bir kıt'a ilâmın hilâf-ı mefhûmunda sâdır olan emr-i âli kapudân-hâne çavuş mübâşeretiyile Selânik mahkemesine lede'l-vusûl ba'de'l şer'-i olunur ise Yanyanâ'ibi mîr-i Sa'âdet-i kirâmdan mevlânâ zâde Lütüfî zîde ilmühû irsâl olunur mübâşir-i merkûm ile ---kazâsında Cîsr üstünde kâin baş dalyan dimekle ma'rûf dalyan mâhir ve munâzi' olan çiftlik arâzisi üzerine varub cemâ'at-i müslimin muvâcehesinde akd-i meclis-i şer'-i emrinde hâlâ kapudân-ı deryâ nezâretinde esved evkâfından olub Selânik'de mutasarrıfı İmbros ceziyesinde vâki---manastır vâkfının mütevellîsi meclis-i mâ'kûd mezkûresi iş bu mu'ayyen hırka cîsr-i üstünde vâki baş dalyan ve andan aşâuı dört göz dolap değirmen ve diğer üç göz mevcûd değirmen ve andan dört aded vesâ'ir dalyanda ve andan sayd ile cânib-i şimâl kurbunda ta'bîr olunub hilelerinde marman çiftliğinin harabdarlarına andan -meyve(?) ile -karyesine mevcûd olan boğaz kesireye ve andan mezkûr hırka cîsrine marman çiftliği arâzisi ve yine nehr-i mezbûrdan taraf-ı halad ile Harsobolu karyesi dimekle ma'rûf mahalle ve andan çeşme karşısında taş kaldırım ve andan baş çeşme karyesine taraf-ı âmm ile derya içinde olan çeşmeye ve andan deryâ ile Taviler karyesi yoluna ve andan -kurbunda harab --- ve andan cânib-i şimâlde vâki deryâ ile karye-i mezbûr derûnunda kâin manastır-ı mezbûr vâkfından bir bâb Burgaz ve---adaları ve andan rumi-- Çeşmesine ve andan -deryâsı -kâ'ime deryâsından Çeşme'ye ve andan anca yol ile deryâya ve andan dört -kurbuna vâki mezkûr -manastırının demir kolu Burgaz ve kesiresine ve andan mezkûr hırka cîsrine ve andan -ile maru'z-zikr Hirso Yolu nâm mahale ve mare çiftliği arâzisi yedlerinde defter-i hâkanî manastır-ı mezkûrede sâkin olan rehâbinler zirâat eyledikleri tarlaları ve çayır

ve kışlak mürd olduklarından bundan kalanlar tasarruf idüb 'öşr ile sâlâriyyelerin verdiklerinden sonra sâlâriyyelerine ve gayr-ı kimesne dahl olunmaya ve tapu ve tapu alına deyu defter-i hâkanîde tahrîr olunan arâziyi ve zikr olunan baş dalyanı ve 'ayânı ve kethüdası Süleyman ve fuzûlî zabt eylediklerinden mâ-'adâ çiftlik-i mezbûrun diğer arâzisi üzerine mezkûr Süleyman binâ ihdâs etmeleriyle mezkûrlar dâ'vâ-yı şer'-i olunub ber- mantûk emr-i âli terâfu ' şer '-izikr olunan dalyan ve arâzi-i manastır mezkûr râhiblerinin ber mûcib defter-i hâkanî mutasarrıf eyledikleri iddi'asında olunduğuna bit-te'arruz kimesnelerin şehâdetleriyle bâ'is olduğunu mevlânâ-yı mezkûr mahallinde küttâbı ve tahrîr ve ma'a meclis-i şer'e gelub âli ve nizâ' ve takrîr eyledikleri Selânik kâdîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh arzında tahrîr ve râhib-i mesfûrlara dahi husûs-u mezbûr için kat'i bilfiil evâmîr-i âliyyeme sâdır olunmuş iken 'adem-i i'tâ'atlarından nâşî bâ-hatt-ı humâyûn sâdır olunan emr-i âlişanın hülasa olarak bazı takrîrat---der---hilâf-ı defter-i hâkanî ber takrîb evâmîr-i âliyyeme ısdar ve gadr olunmalarıyla bâlâsı mezkûr halad dahlinde olan çiftlik arâzisi ve dalyan-ı mezbûr ber-mûcib defter-i hâkanî râhib-i mesfûrlar taraflarından zabt etdirilub hilaf-ı defter-i hâkanî ve mukaddemâ bâ-hatt-ı humâyûn sâdır olan emr-i âlişana mugâyir mezkûrların ısdar etdirdikleri evâmîrin kaydı vaz' ve terkîb ve ber mûcib defter-i hâkanî ve dalyan divân-ı humâyûn Selânik kâdîsına hitâben emr-i tahrîr ve divân-ı humâyûn ve Haremeyn-i mahremeyn muhâsebesi ve haslar mukâta'asında olan evâmîrin kaydı bâlâsına şerh vermekle mutasarrıfçün emr-i âli defter-i hâkanîye hıfz için iki yüz senesi rebî'u'l-âhirinin yirmi beşinci gününde verilen 'alem ve haber kâ'imesi defter-i hâkanîde hıfz olunduğu ve defter-i hâkanîde mûmâ-ileyhin mukâta'ası mutasarrıflar sâbık Yenişehir-i Fener kâdîsı İsmail zâde Mehmed Ali ve hâzine vekîli Osman Ağa ve Es-seyyid zâde Mahmud tarafından vekîlleri mahrûse-i İstanbul ---manastırı vâkfının mütevellîsi Girkos ile Hüseyin --menâzi --olan arâzi üzerinde sâkin ehl-i islam ve re'âyâ ile senesinde mütecâviz arâzi-i mahrûse mezkûreyi mutasarrıf eylediklerini ve hüccet-i şer 'iyyede mezkûr baş dalyan dahi mukâta'a-yı mezkûr mutasarrıflar taraflarından zabt olduğunu mesfûr Papa Kordos --ve mağdûr olub dalyan-ı mezkûr ve ruhban ve arâzi-i mezkûr dahi arâzi-i mîrîden olduğuna emr-i âliyyeme menût olub deryâ-yı kapudân tarafından binâ olunan --kışlası vâkfına manastır vâkfı tarafına verilecek beş yüz gurus mukâ'atasına ashâb-ı mukâta'a taraflarından senevî beş yüz gurus verilub ve mahalline kayd olunub arâzi-i mezkûreyi mukâta'a tarafından re'âyâsı zabt ve zikr olunan baş dalyan dahi mukâta'atarafından zabt olunmak üzere Rum ili kâdîlıkları Seyid Mehmed Bey irâdem olunduğu fezâileyhe ilâm etmeğin --sâdır olan hatt-ı humâyûn şevketmakrûn ve i'lâm mûcibince 'amel olunmak için iki yüz senesi Evâsıt-ı Receb'inde divân-ı humâyûn tarafından sâdır olan emrin unvânı mûcibince 'amel oluna deyu hatt-ı şerîf kesire kılındığından sonra

emr-i âli baş muhâsebe defter-i hâkanî ve Haremeyn muhâsebesine ‘alem ve haber kâ’imleri hıfz olduğu derkâr olunmağla -- manastır-ı râhiblerinin meştâ ordu-yu humâyûnuma takdîm eyledikleri ‘arz-ı hâller mefhûmunda manastır-ı mezbûr emlâk olmak üzere defter-i hâkanîde mesfûr çiftlik ve dalyanın ancak zabt olanların yedlerinde olup ber mûcib defter-i hâkanî zabt ---manastırına mahsus çiftliklerin arâzilerini zirâat idenler zirâatleriyle hâsıl eyledikleri terekelerine kânûn üzere îcab iden ‘öşr ile sâlâriyyeleri mukâta’a –y-ı mezbûr mutasarrıfları tamamen voyvodalarına edâ ve hırka cisri demekle ma’rûf cisrin tahtında mahsus olan defter-i hâkanîde verese vekâletide baş dalyan esliha olunan dalyanın ber mûcib defter-i hâkanî --- karye---yedlerinde olup sayd olunan mâhînin i ‘tâ’ ve iddi ‘âsı ahz ü kabz âherin dahl hâsıl-ı mezbûr tarafına ve ---tâ’ifesinin tasarrufunda olup mukâta’a yazılan dalyanlardan sayd eyledikleri mâhînin kânûn ve âher mûcibince îcab iden mukâta’aları ve resm yazılan mâhînin ‘öşrü mâlûl ve rûsûmlarına mukâta’a-yı mezbûr mutasarrıflar taraflarından kabzına me’ mûr edâ idüb kusûrları yoğiken mukâta’a-yı mezbûr mutasarrıflar ve taraflarından voyvodaları olan Seyid Abdülhalim birbirleriyle yek-dil ve zikr olunan baş dalyanın ancak kabz ve ‘öşrü mukâta’a --yetmiş seneden berü mukâta’a tarafından müstakilen zabt ve ‘öşr ve resm ahz ü kabz olunagelmışdir deyu çiftlik-i mezbûr arâzisine ma’a hilâf-ı defter-i hâkanî ve mugâyir kânûn ve mukaddemâ bâ hatt-ı humâyûn şevketmakrûn sâdır olan emr-i âliyye---defter-i hâkanî kuyûdatına mürâca’at etdiklerin bildirdiği -- derûnuna duhûl-u mücerredlerine mubâyin ısdar etdirdiklerin emriniz—etmeleriyle tagallüben zabt ve rabt idüb gadr ve ta’addî eylediklerinden --katlim hal ve arz olasında murâfa’adan Rum İli kâdî’askerî Es-seyyid müteveffâ Mehmed Sadık tarafından verilen i’lâm ve hüccet-i şer ‘iyye ibrâz ve husûs-u mezbûr taraf-ı hilâf inhâ tasarrufa mebnî verilen emrin ve baş muhâsebe ve Haremeyn defter-i hâkanîye hıfz olunan ‘alem ve haber kâ’imelerinin kayıdları olunmasını istid’â ve defter-hâne-i amîremde mahfûz defter-i âmâl ve mûcib defter-i hâkanîye mürâca’at olundukda Selânik sancağına tâbi emlâk küttâbı İmbros zağra râhibleri vâkfiyesine mutasarrıf olup fetvâ-yı şerîfe mûcibince emr-i şerîf emr- şerîf ile bey' olunan çiftlikler ve arâzi vesâ’ir ayıruruz deyu bulunduğu mahâlin tahtında manastır --tâbi--nâhiye-i zenciye zeyt çiftliğinin --karye-i marman ‘öşr verilen tarla kat’i iki ve Hanya sancağında der-karye-i marmar tîmâr ve dalyan-ı mâhî ve andan esbâb-hane-i üç bâb—mevâd sâ’ire manastır-ı mezbûrda sâkin olan ruhbanlar zirâat eyledikleri tarlaları ve çayırları ve kışlak ve yaylakları mürd olduklarında yedlerinde kalanlar ve tasarruf idüb ‘öşr ve sâlâriyyelerin verdikden sonra tarlalarına zağrasına(?) kimesne dahl olunmaya ve tapu taleb etmeye deyu fermân olunmağla defter-i cedide kayd olundular deyu defter hâkanîde tahrîr kılınmayla tahrîr ve yine---nâhiyesine tâbi müslüman ve --ile karye-i marman hâsılı tahtında ---şa’îr çiftlik-i manastır---elli--- der karye-yi mezkûr

bedel-i 'öşrünü sene bin ve dalyan-ı verese hâric defter-i vâkfına götürdüler ve vâkfına hâsıl tîmâr-ı mezbûr beş yüz on ve----bâb yedi resm iki yüz on vaz' dalyandan mar mâhî fî sene-i kâmile üç yüz ve resm-i mâhî ---iki yüz on yedi ve mahsûl ---der----dalyan ve mâhî hâric otuz gün ma'a gayr-ı dokuz bin akçe para ile defter-i mülûkânede muharrer kalemiyle tahrîr ve hâne-yi ---ma'a -karye -deyu--mezkûresiyle defter-i icmâlde mukayyed vezîr-i a'zam hilâfında iken vezîr-i a'zam İbrahim Paşa'ya tatbîk olmak üzere yüz on dokuz tarihinde ve bâ-hatt-ı---ve ba'de yüz yirmi iki tarihinde yine bâ- hatt-ı ----mahsûs ve saydı mukâta'a olmak üzere 'amel ve mahsûl ve mahallerin başka başka kısım ve ba'de iki bir senesi rebî'u'l-âhîrinin yirmi beşinci gün bir kıt'a evâmîrin iki yüz bir senesinin Şaban'ın sekizinci gününde bir kıt'a husûs-u merkûmun şer'-i zımnında bâ fermân-ı âli verilen 'alem ve haber kâ'imeleri dahi defter hâne-i amîremde başka başka hıfz olunduğu âli kütûbım derkâr olunmağla ber mukteza defter-i hâkanî sâbık olunan karye-i mezbûre tahtında muharrer kılınmaya tahrîr olunan 'öşre bedel fî sene bin akçe para ile mukayyed çiftlik ve iki yüz on akçe para ile mukayyedbeş yüz on akçe para ile mukayyed dalyan veresesinin kat'î başka başka mukayyed karye-i mezkûrenin hâsılı ile mahsub olmağla mezkûra göre iktizâ iden 'öşr ve kânûn karye-i mezkûr mutasarrıflarına edâ edilmek üzere çiftlik-i merkûm ve yedi bâb esbâb-ı mezkûre ve dalyan veresesinin rehâbinleri taraflarından ba'de zabt ve tasarruf olub ve zikr olunan verese-i dalyan --ve mukâta'a dalyan -ı mâhî ve resm-i mâhî dahi ve mahsûl ma'a dalyan mâhî dahi karye-i merkûmenin a'şar ve rusûmat-ı sâ'iresiyle tamamen karye-i mezbûre mutasarrıfları taraflarından zabt olunmak muvaffak defter-i hâkanî olduğu bi'l-fi'il ordu-yu humâyûnumda defter emîni olan Ali Refik dâme mecdühû arz ve defter-i hâkanî emlâk kütûbı İmbros ve Zağra rehâbinleri vâkfa götürdük deyu yazıldığı mahalde zikr olunan ---manastırı râhiblerinin hakk-ı tahrîrde ve tasarrufunda olan çiftlik-i mezbûr arâzisinde zirâatleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinde sekizde bir 'öşr ile sâlâriyyelerine hassa-yı mezbûr tarafına ve manastır-ı mezbûr--mutasarrıfları olan verese-i dalyanda sayd eyledikleri mâhînin -kendüleri ve ahâli ücret dahi hisse-yi mezbûr mutasarrıflar ahz ü kabz idüb muktezâ-yı defter-i hâkanî ve muvaffak kânûn olub hisse-i mezbûr mutasarrıfının hilâf-ı inhâ takrîre mebnî ısdar etdirdikleri emr ile o tarafda manastır-ı mezbûr râhiblerine tahrîr ve tahsîs kaydı çiftlik ve dalyan verese almadıklarından müdâhâlerini hilâf defter-i hâkanî ve mugâyir kânûn olduğu kapudân-ı deryâsından olmağla bu suretde bâlâda mezkûr halad dâhilinde olan çiftlik arâzisi ve dalyan verese ihzârların ber mûcib defter-i hâkanî nâzır ve emîni mûmâ-ileyhe arz mûciblerince manastır-ı mezkûr râhibleri taraflarından zabt etdirilub hassa-yı mezbûr mutasarrıflarının hilâfa defter-i hâkanî ve mukaddemâ bâlâsı hatt-ı humâyûn şevketmâkrûn ile mukaddemâ sâdır olan emr-i âlîşan mugâyir hilâf-ı taraf-ı takrîre mebnî ısdar etdirdikleri emr ile

müdâhalelerinin men'çün emr-i şerîf i'tâ'sı menût re'y eyledikde ordu-yu humâyûnuma bi'l fi'il re'îsu'l-kuttâbım olan Es-seyyid Abdülbahri dâme mecdühû i'lâm etmeğin i'lâmı mûcibince hâsılı tarafına verilen emrin kaydı ve baş muhâsebe ve Haremeyn muhâsebesi ve defter-i hâkânîye verilen 'alem ve haber kâ'imelerinin kayıdları ref' ve terkîb ve mukaddemâ sâdır olan emr-i âli mûcibince ordu-yu humâyûnum tarafından emr-i şerîf etdirilmek bâbında bin iki yüz dört senesi evâil-i recebinde bâlâsına hatt-ı humâyûn şevketmakrûnum ile mûcibince manastır vâkfı tarafından zabt sâdır olmuşken --mukâta'a-yı mezkûr mutasarrıfı olan Abdül--Bey tarafından müdâhale ve rencîdeden hali olmadıkların beyânıyla çavuş mübâşeretile emr-i şerîf merkûm ---mahkemesinde ve kayd ve mûcibince 'amel ve hareketine dikkat mugâyiri def'ine cesâret idenlerin müdâhale ve ta'addîlerinin men' ü def' ihtimâm ve gayret ve memnû olmayanların -ve resmleriyle der-i âliyyeme 'arz ve i'lâma müsâraat olunmak bâbında müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve bervech-i muharrer ordu-yu humâyûnumda verilen emrin aynı rikâb-ı müstetâbında ibrâz ve rikâb-ı müstetâbında divân-ı humâyûnumda su'âl olundukda ber vech-i muharrer ve husûs-u mezbûr zımında bâlâsına hatt-ı humâyûn şevketmakrûnuyla ısdar iden emr-i âlişanın --mahfûz kayd ve tenbîh birle tenfiz ve icrâsına mubâderet ve mugâyiri harekâta ibrâz idenleri men' ü def' ve memnû olmayanların der-i âliyyeme isim ve şehâdetleriyle i'lâma akd olunmak için Selânik kâdisına hitâben muhtevî çavuş mübâşeretile emr-i şerîf i'tâ'sı husûs-u re'y-i âlimine menüttur deyu tahrîr olunmağla çavuş mübâşeretile vech-i meşrû'h ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak fermân olunmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ber-vech-i muharrer sâdır olan emr-i şerîfim mübâşir ta'yîn olunan divân-ı humâyûnum çavuşlarından [] zîde kadruhû ile tarafınıza lede'l-vusûl muhakkem sicillatına haber olunmuştur re'îsu'l-kuttâb ım ve defter emîni mûmâ-ileyhin ilâm ve 'arzları mûcibince hısımları olan hisse-i mezbûr mutasarrıfları tarafına verilen emrin kaydı divân-ı humâyûnumda ve baş muhâsebe ve Haremeyn muhâsebesi ve defter hâneye verilen 'alem ve haber vesâ'irleri ref' ve terkîb olunduğu ma'lûmun oldukda zikr olunan --ve karanık manastırı vâkfına tahrîr ve tahsîs kılınan çiftlikler arâzisi ve dalyan verese almayı defter-i hâkânî ve mukaddemâ ve hâlâ hatt-ı humâyûn şevketmakrûn ile mu'anven sâdır olan emr-i âli mûcibince taraf-ı vâkıfdan zabt ve mezkûr çiftlikler arâzisinde zirâat iden râhib tâ'ifesinin zirâatleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden 'öşr ile sâlâriyyelerin ve manastır-ı mezbûr keşişlerine tahsis kılınan dalyan verese olunmaları sayd eyledikleri mâhînin kendü ahz ü kabz ve ibtâl âherleriyle mutasarrıflarına maktû'dalyanlar mâhî yazılan dalyanlarda sayd eyledikleri mar mâhînin dahi kânûn ve ahz mûcibince îcab iden mukâta'aları ve resm mâhî-yi hisse yazılan mâhînin dah 'öşr-i mu'allel rusûmların dahi mukâta'a-yı mezbûr

mutasarrıflarına ve taraflarından voyvodalarına edâ eylediklerinden sonra hisse-i mezbûr mutasarrıflarının mugâyir defter haneyi ve hilâfa kânûn inhâ-yı takrîrat ile ısdar idenlerden kaydı terkîn olunan emr-i mezkûr ile zikr olunan çiftlikler arâzisine ve dalyan verese hilâf-ı defter-i hâkâniyi ve mukaddemâ ve hâlâ sâdır sâdır olan emr-i âliye mugâyir zâhir olan müdâhale ve ta'addîlerinin men' ü def'ine ihtimâm ve dikkat ve bi-kusûr ve rehâvet ve hilâfına def' i ve hareket ve da'vâsına ahz ü kabzden ---olmayanların ismi ve şehadetleriyle der-i âlîyyeme i'lâma mubâderet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i B sene [1]205

(H-575)

Eyâlet-i Bosna'da Hersek Sancağında vâki mevlânâ Mostar kâdîsına hüküm ki;

Mostar kazâsı mahallatından Nakşalı El-hâc Ahmed mahallesi ahâlileri gelub Mostar sahasında cereyân iden nehr-i Rodolede ifrâz mevki-i İbrahim Bey dimekle ma'rûf sarraf ile kadîmden berü mahalle-i merkûmeye mahsûs ve müstakil cereyân iden sularında âherin alakası olmayub kadîmde mugâyir müdâhale olunmak îcab etmez iken kazâ-yı mezbûrdan bazı kesân ol suyu icrâ-yı kâdimînden ihrâc ve--- şakî ve ahâli-yi mahallenin zarurat ve müşkilâtlarına bâ'is ve bâdî ve kadîme mugâyir ta'addî eylediklerin ve yedlerine ---şer'-iyyeleri ve bu bâbda da'vâlarına muvaffik fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirub şer'le görülüb ol su mahalle-i mezbûreye kâdimi üzere icrâ ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve inâyet eyledikleri içün mahallinde şer'le görülmek.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-576)

Mîr-i mîran-ı kirâmdan Avlonya Sancağı mutasarrıfına ve Premedi kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Toşkoş nâm karye sükkânından Mustafa nâm kimesne ile vâlidesi ve Fatma ve karındaşı Fatma nâm hâtûnlar gelub mezkûr Mustafa'nın ve mezbûre Fatma'nın bâbaları ve mezbûrenin dahi zevci Osman kimensne bin iki yüz senesinde fevt olub mutasarrıf olduğu emvâl ve eşyâ' ve emlâk ve zemâmeti irs-i şer'le bunlar ile yine karye-i mezbûre sâkinelerinden müteveffâ-yı merkûmenin kızları ve nâm hâtûnlara intikâl idüb dahl olunmak

îcab etmez iken mezbûreler kendü hisselerini ahz ü kabz ‘adem-i kanaat birle cümlesini hilâf-ı şer ‘î şerîf ve fuzûlî ve tagallüben zabt ve bunlara gadr-ı külli eylediklerin bildirub şer’le görölüb mûrisleri müteveffâ-yı merkûmeden mûntakîl merkûmelerinin ve fuzûlî ve hilâf-ı şer’î zabt eyledikleri emvâl ve eşyâ’ ve emlâk ve zimâmetinden hisse-i irsiyeleri her ne ise tamamen tahsîl ve bi-kusûr alıverilub icrâ-i şer’-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûn ricâ eyledikleri mahallinde şer’le görölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene [1]205

(H-577)

Kandiye muhâfızî vezîre ve Kandiye kâdîsına hüküm ki;

Kandiye kal’ası derûnunda vâki ashâb-ı hayratdan Dergâh-ı mu’allâyenîçerileri kethudâsı müteveffâ Zülfigâr Ağa nâm sâhib’ül -hayrın binâ ve ihyâ eylediği câmi’-i şerîfî vâkfının hâlâ bâ-berât-ı kâtibi olan İbrahim bin Mustafa zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyh ‘uhdesine lâzum gelen hizmetini yevmî ve istikâmet üzere ru’yet eylediği bundan akdem divân-ı humâyûnum ile bahr-i siyah cânibine azîmet etmekden nâşî hizmet kâtibi ru’yetine tarafından Malo --dimekle ‘arîf kimesneyi bi’ vükela hizmetini ru’yet idüb ecânib ve ashâb-ı ağrazdan bi-vech bâlâsız küttâbı umûruna müdâhale ve te’arruz olunmak icab etmezleriken câmi’-i mezbûrun imâm ve hatibi olan Salih bin Mehmed nâm kimesne kendü halinde olmayub arz---icrâ zımnında küttâbı umûruna bi-vech-i ve bâlâsız müdâhale tarafından vekîli merkûmun zabtına muhâlefet ve gadr sevdasında olunduğun inhâ ve sen ki Kandiye muhâfızî muşârûn-ileyhsin İmam-ı merkûmun bi-veche ve bâlâsız -ol vecihle zâhir olan müdâhale ve te’addîsi men’ ü def’ olunmak bâbında sana hitâben hükm-i humâyûnum ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda hazîne-i amîremde mahfûz ve tâ’til muhâsebesi defterlerine mürâca’at olundukda küttâb-ı mezkûr vech-i muharrer üzere merkûm İbrahim bin Mustafa’nın üzerinde olduğu mesfûr ve mukayyed bulunmağla sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin vech-i meşrû’h üzere ‘amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Câ [1]205

(H-578)

Rumili vâlisi vezîre ve Ergiri Kasrı kâdîsına hüküm ki;

Mehmed Ali nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma gelub bunların bâbası Ömer Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin Karlı ili sancağında İbrahor kazâsı mahallatından mahalle-i cedid mütemekkinlerinden Karamoz nâm zimmî zimmetinde bâ temessük yedi bin beşyüz gurus alacak hakkı olub imdi bâbaları mezbûrlarında olmağla meblağ-ı mezbûr irsen bunlara intikâl idüb bâbaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil meblağ-ı mezbûru temessük mûcibince taleb eylediklerinde bazı kesana isnâd vermediğinden gayrı mesfûr firar ve hâlâ Ergiri kazâsına tâbi Mekurun karyesinde mütemekkin olub gadr-ı külli ve ibtâl hak sevdasında olduğu bildirub şer'le görülüb bâbaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil zimmî mesfûrun zimmetinde olan ber mûcib ol mikdâr gurus hakları aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-579)

Bergos kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kıdvetü'l-kudât ve'l hükkâm Bâbâ-i Atik vâlisi Şaban zâde İbrahim zîde fezâileyh rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Bergos kazâsına tâbi --- karyesi sâkinelerinden Rukiye nâm hâtûndan Bâbâ-i Atik mahkemesinde meclis-i şer'e varub karye-i mezbûr sükkânından iken bundan akdem fevt olan bâbam Ömer Paşa'nın veraset-i temelliye karye-i mezbûrede sâkin kız karındaşı Fatma ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi Kara --nâm karyede sâkine diğerkız karındaşım Emine nâm hâtûnlara lede'l intikâl ber mûcib defter-i kassam bilâ-irs-i şer'i benim hisseme isâbet iden ma 'lûm'ul mikdâr eşyâ' ve terekeyi dahi mezbûr bin ikiyüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf zabt etmeleriyle taleb ve 'avka murâd eyledikde mezbûr---kazâ-yı mezbûrda kâin bazı musallateyn çingeneye almalarıyla ihkâk-ı hak mümkün olmayub mağdure olmalarıyla âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle görülüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîf sudûru ricâsına dürlü ---i'lâm aliverilur mevlânâ-yı mûmâ-ileyh El-hâc ibrâ' etmeğın ve bu bâbda vâki hali hükm-i humâyûnum verilmek ricâsına bi'l iltimâs 'arz eylediği ecilden âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb ihkâk-ı hak olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-580)

Sultan Hisarı nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki,

Sultan Hisarı kal'asinin topçu fukarâ'sından Ahmed nâm topçu kal'a-i mezbûrenin bundan akdem topçularından iken bir nesne üç yüz elli gurus hasb alur bir aded topçu tîmârı mahlûl oldukda tîmâr-i mezkûr kendüye tevcîh olunmak için kal'a-i mezbûrede sâkin hâlâ kal'a-i mezbûrun topçu başısı olan İbrahim zîde mecdühûdan 'arz taleb eylediğinde tîmâr-ı mezbûrun sekiz senelik hâsılatı mikdârı meblağ mutâlebe ve bin iki yüz üç senesinde cebren iki bin beş yüz gurus ahz ve gadr eylediği mukaddemâ inhâ ve inâyet istid'â eyledikleri husûs-u mezbûre bâ-işâret şeyhu'l-islâmı kal'a-i Sultan Osman zîde ilmühû mütevellî nasb ve ta'yîn yerler mahallinde şer'leri'yet olunmak bâbında sene-i mezbûre Evâsıt-ı recebinde emr-i şerîfim sâdır olmuşidi bu defa mütevellî-yi mûmâ-ileyhin rikâb-ı humâyûnuma takdîm olunan bir kıt'a i'lâmında ber-vech-i muharrer sâdır olan emr-i şerîfim mahallinde lede'l vürûd topçu başı-yı merkûm kâh firar kâh ihfâ'taraf-ı şer'denmursele-yi şer 'iyye irsâl ve davet-i şer'-i olmuşiken 'adem-i ita'at ve ibtâl-i hak sevdasında olduğu tahrîr ve inhâ ve husûs-u mezbûr hâlâ kapudan-ı derya ---mükerrem müşrîfim nizâm -ı 'alem vezirim Gazi Hasan Paşa'ya i'lâm olundukda iclâlden isti'lâm olundukda ber-vech-i meşrû'h topçu Paşa-yı merkûmun 'adem-i ita'ati mütevellî-yi mûmâ-ileyh i'lâmından mustebân olmakdan nâşî merkûmun da'vâsı der-i âliyyemde ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak üzere topçu Paşa-yı merkûmun tersâne-i amîre tarafından mübâşir mairfetiyle der-i âliyyeme ihzârı ve iktizâ eylediğin muşârün-ileyhin i'lâm etmekle i'lâmı mûcibince tersâne-i amîre tarafından ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle der sa'âdetime ihzâr olunmak.

Fî Evâil-i Câ [1]205

(H-581)

Filibe mollasına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden saâdât-ı kîramdan Es-seyid Mustafa zîde şerefêhû gelub yine Filibe sâkinelerinden Ümmü Gülsün nâm hâtûn Filibe kazâsında kâin ---mutasarrıfı olan vâkf-ı mûmâ-ileyhin rizâ'sı ve -ve on mütevellî on dokuz sene mukaddem buna ferağ ve bazı ve

ba'de dahi te'arruz duhûl idüb dahl icab etmez iken ferağ-ı vasiye ve vâkf-ı mezbûru sana ferâğ etdim aldım deyu tarafından bazı tasallut ve bundan hali olmayub ol vechile –ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûcib mezbûrenin ol vecihle olan müdâhale ve te'addisi men'ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-582)

Draç kâdîsına hüküm ki;

Draç kazâsı mahallatından kal'a mahallesinde sâkin ehl-i islamdan ma'lûmûl esâmî kimesneler gelub mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne yine mahalle-i mezbûrede vâki mutasarrıf olduğu ma 'lûm'ul hudûd bir bâb mülk-imenzilini tama'sından nâşî hilâf-ı şer 'î şerîf yine Draçda mütemekkin Arzi zevcesi dimekle Mu Sofya [] nâm nâsraniyyeye bin iki yüz senesinde tamamen ma'lûm bey' ve fûrûht ve derûnunda ehl-i zimmetinden re'âyâ makûlesini vaz' ve iskân ve menzil-i mezbûr câmi'-i şerîf ittisalinde vâki olmağla cemm ehl-i islamı bi-kusûr ve gadr eylediğin şeyhu'l-islâmdann iki kıt'a fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub şer'le görüleb ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i R sene [1]205

(H-583)

Mevlânâ zikr-i âti firârî zimmînin bulunduğu mahallin kâdîsına hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı osmânî üzere cûlûs-ı humâyûn meymenet makrûnum vâki olub umumen tecdîd-i ahkâm fermânım olmağın tüccâr tâ'ifesinden Yanni nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma gelub mesfûr mukaddemâ Sirozda meclis-i şer'e varub Nikola ve Drarir nâm zimmî doksan senesinden berü şirket-i Osman ile şartların olub beyânlarına hâvi muhâsebeleri ru'yet olunmayub bir müddet tâtil kılınmağla Medîne-i mezbûrede mukîm tüccâr ve bazargân muvâcehelerinde vâki olan muhâsebelerini ru'yete mubâderet etdikde mesfûr kemâl-i hîle da'vâsından nâşî kassam defterleri kim ihzâr-ı ibrâzla ahz ve i'tâ'dan mesârif lâzıme bâhası

olundukda bâkî zimmetinde mebâliğ ve fire alacak hakkı zuhûr ve keyl vârid firar ve gadr sevdasında olmağla mesfûr Nikola bulunduğu mahalde ahz ve mâ'rifet-i şer'le hesabları ru'yet ve zimmetinde zuhûr iden hakkı tamamen tahsîl ve bi-kusûr aliverilub ihkâk-ı hak olunmak için sen ki firârî mesfûrun bulunduğu mahâlin kâdîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûru beyânlarıyla dürlü -i'lâm ider deyu sâbık Siroz kazâsı nâ'ibi mevlânâ Esseyid Ahmed Müttaleddin zîde ilmühûya lede'lşevk aliyyü'l hal takrîr meşrû'huna mütabık ve nefis evâmîre muvafık olduğunu meclis-i şer'denmevcûd bazargân tâ'ifesi dahi bilâ--bahası ihbâr olmalarıyla vâki hali mevlânâ-yı mûmâ-ileyhe bi'l iltimâs mukaddemâ der-i sa'âdete lede'l arz sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin şer'le görülmek için bin yüz doksan sekiz senesi Evâhir-i rebî'u'l-âhirinde hudâvendgâr sâbık firdevs-i âşîyan merhûm ve mağfurün nişân-ı umûm Sultan Abdülhamid Han tâbe serâhunun zamanında sana hitâben emr-i şerîfim verildiğın bildirub tahrîrâta ricâ etmeğın hilâfına emr yoğise ber vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-584)

Midye nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlâna-yı mûmâ-ileyh Mehmed Emin zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Havâss-ı Refîa kazâsına muzaf -kasabası Midye'de sâkin ehl-i İslam ve ehl-i zimmet re'âyâları bâ-cema'at meclis-i şer'e varub kazâ-yı mezbûrda sâkin ser-dâr oğlu Ali Ağa dimekle 'arîf kimesne bundan akdem fukarâ'nın sekiz yüz guruş olub hukkâm ta'yîn ve tahsîs eyledikleri mahkemeyi bilâ-mûcib basub kendüye hürmete biri bakub kazâ-yı mezbûrede mütemekkin Gaffar ve Ali'nin babasından müntakil dokuz yüz guruş ve iki bâb menzillerini fuzûlî zabt ve kendüye samanlık idüb ve fukarâ'nın olan vesâ'ir gümrük sırasında intifâ idegeldikleri hayal ve ---etmeleriyle fuzûlî zabt ve âhere bey' ü kirâ olan beş hayta eşkiyâsıyla nâhiye-i mezbûre fukarâ'sının kapu kolları olan iki yüz kişi cebren ve kahren basub taksim ve ikişer guruş -iken cebren beher kilesi vârid'öşrden fukarâ'dan tahsîl ve tamamen ahz ü kabz idüb mezbûrun zimmetinde olan hakları mutâlebe eyledikte --- ve şehâdetleriyle darb ve mecrûh zulm ve te'addîsi yine bâhâya ve fukarâ'nın ---bâ'is ve bâdî olmalarıyla mübâşir ve zâbiti mâ'rifetiyle merkûm âli terâfu ' şer '-i ihkâk-ı hak için der sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında emr-i celil lâzım sudûru ricâsına vâki hali bi'l iltimâs arz

edilmek mübâşir ve zâbiti mâ'rifetiyle merkûm âli li'ecli't- terâfu ' der sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Câ [1]205

(H-585)

Rodos ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Ali nâm kimesne gelub bunun oğlu Çuhâ-dâr Seyid nâm kimesne Rodos ceziresinde misâfire-i mütemekkin üzere iken iki yüz senesinde fevt oldukda terekisi irs-i şer'le bâbası Ali'ye intikâl idüb âherin müdâhalesi iktizâ etmez iken hîn-i vefâtında yanında mevcûd bulunan Rodos'da mütemekkin –nâm re'îs bi'l-cümle mevcûd tereke ve nukûd ve emvâl ve eşyâ' ve yanında olan ma 'lûm'ul mikdâr alacağını bi't-taleb ahz idüb zimmetinde olmağla mukaddemâ tarafından bâ hüccet-i şer 'iyye vekîli Osman nâm kimesne olub tereke müteveffâ-yı merkûmdan mukteza taleb edildikde hilâf-ı şer 'î şerîf edâsı muhâlefet ve hâlâ Rodos'da sâkin olduğun bildirub âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb oğlu müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl ve merkûmun mukteza olan muhâlefet ve emvâl ve eşyâ' ve nukûd her neyi var ise tamamen tahsîl ve bil verese vekîli mezbûra aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hüküm-i humâyûnum ricâ etmeğîn âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-586)

Mora vâlisine ve Karitene kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Şeyh Mustafa zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub ----sultan dâme azîmet ve ----'uhdesinde olan Karitene mukâta'ası mülhakatından ve kazâ-yı mezbûra tâbi fırıncı çiftliği mütemekkinelerinden Angelina nâm nâsraniyye meclis-i şer'e varub li'ebevyn er karındaşı Nikola nâm zimmî bin iki yüz iki senesinde mürd oldukda bi'l cümle emvâl ve eşyâ' ve nukûd ve 'akâret kurb ve civarlarda vâki ---kazâsında -- -çiftliği emlâkı ve---nâm çiftlik fuzûlî emvâl ve –karyesinde ma 'lûm'ul hudûd mülk arsa ve taraf-ı içcarı ve ---karyesinde vâki mülk-imenazil ve Balyabadra kazâsında ma 'lûm'ul mikdâr

eşyâ' ta'bir olunur mülk-ikirâmı ---vesâ'ir kiramı ve kazâ-yı mezbûr derûnunda üç bâb dükkân ve bir bâb zeytun bağçesi ve mülk-i menâzil ve işcarı bi-vech-i vesâ'ir eşyâ'sı irs-i şer'le bunun ve kız karındaşları yine çiftlik-i mezbûrede mütemekkin ma 'lûm'ul-esâmî ashâblarına lede'l intikâl idüb âherinde müdâhale olmak icab etmez iken yine Karitene kazâsında mütemekkin ider Niko ve Kostanzi nâm zimmîler zuhûr ve hilâf-ı şer 'î şerîf bi'lcümle emvâl ve eşyâ' ve emlâk ve 'akâret ve fuzûlî zabt ve gadr-ı külli idüb ve bunda da'vâsına muvâffık fetvâ-yı şerîfesi olmağla âher husûsa me'mûr haseki mübâşeretiyile mahallinde şer'le görülüb alıverilub icrâ-yı şer 'îyye ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-iltimâs arz eylemek içün âher husûsa me'mûr hassa hasekilerinden Ali zîde kadruhû mübâşeretiyile mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-587)

Resmo kâdisına hüküm ki;

Resmo ceziresi sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma gelub bu Resmo ceziresine bâ berât-ı âli kassab başısı olub kassab başılık hizmeti edâ idüb âherinde bâ berât ve bâlâsız kasab başılığı umûruna dahl ve te'arruz olunmak iktizâ etmez iken cezire-i mezbûre sâkinlerinden icâbından ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler hilâf-ı şer 'î şerîf bâ berât ve--- kassab başılığı umûruna fuzûlî müdâhale ve te'addîden hali olmadığın bildirub men' ü def' olunmak bâbında hükm-i humâyûnum sudûrunu istid'â eylediği ecilden inhâ olduğu üzere umûruna bazı kimesneler taraflarından bi-vech-i müdâhale ve ta'addî olunduğu vâki ise mahallinde mâ'rifet- şer'le men' ü def' olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-588)

İmroz ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Fazlillah zîde kadrihu rikâb-ı humâyûnuma gelub hâlâ iltizâm 'uhdesinde olan nezâret-i sadrazamlık olan Firdevs-i âşîyan Sultan Süleyman Han tâbe serâhunun irade-i sa'âdetimde kâin câmi'-i şerîfi evkâfı mukâta'asından İnekorti mukâta'sı mülhakatından cezire-i mezbûre

toprağında zirâat ve harâset idenlerin zirâatleriyle hâsıl eyledikleri yerlerinde ‘öşrleri kanâ’ate birle olub bu dahi cezire-i mezbûre toprağında zirâat ve harâset idenlerin hâsıl eyledikleri tereke-i mezbûre kânûn üzere ’öşr ile sâlâriyyelerin ahz ü kabz cezire-i mezbûrede vâki Haremeyn yerlerine götürüb muvâcehesinde cezire-i mezbûrede olan ---etdirilmek murâd eyledikleri cezire-i mezbûrede kânûn ve mugâyir te’allul ve muhâlefet etdirilmeyub men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid’â ve divân-ı humâyûnumda kânûn su’âl olundukda ol âbâdda(?) ’öşr kanâ’at bâbında---olmayub fi’l hakîka inhâ olduğu üzere cezire-i mezbûre toprağında zirâat idenler gerek ehl ve gerek gayretinden her kim olur ise zirâatleriyle hâsıl eyledikleri terekesinden kânûn üzere sekizde bir ’öşr ile sâlâriye üzere alıverilub Haremeyn yerine götürüb emâneten müntakil etdirilmemek içün kânûn üzere emr-i şerîfim yazıl gelmişdir deyu tahrîr olunmağla kânûn üzere ‘amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-589)

Gelibolu kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Kasım nâm kimesne ile zevcesi Hafize nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb bunların Gelibolu kazâsı sâkinlerinden Ali Efendi demekle ‘arîf kimesneler ve kızı Hayriye ve Hacı Mehmed nâm kimesne zimmetinde birbirlerinin kefâletleriyle bin iki yüz senesinden berü iki bin yedi yüz seksen yedi gurus alacak hakları olub taleb edildikde edâsı te’allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak sevdasında olmaları bildirub mübâşir mâ’rifetiyle mahallinde şer’le görölüb ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise li’ecil terâfû’der-i âliyyeye ihzâr olunmaları bâbında emr-i şerîfim istid’â etdikleri ecilden mübâşir mâ’rifetiyle mahallinde şer’le ru’yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeye ihzârı olunmaları bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-590)

Mezistre kâdîsına ve Mezistre vâlisine hüküm ki;

Sen ki Mezistre kâdîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh zîde fazlihûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Mezistre kazâsında sâkin ulemâ ve sulehâ ve ahâli ile karye-i ---mütemekkin re’âyâ

ve kocabaşları meclis-i şer'e varub kazâ-yı mezbûra tâbi yerden vesâ'ir dokuz aded firarîler ahâlilerinden Mihalki ve Yorgaki ve Kostaki ve Yanni nâm zimmîler birkaç sene ve karye-i mezbûre re'âyâları üzerlerine musallat ve istedikleri mikdâr-ı meblağ üzerlerine tard ve tevzî' ve tahsîl ve re'âyâ-yı zulm etmeleriyle re'âyâ ve fukarâ'ya zulüm ve ta'addîden hali olmadıkların ve mesfûrlar kânûn oldukları edâ kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Kara Fevzi dimekle ma'rûf kimesne ile vesâ'ir havâlilerine tâbi kimesnelerin iddi'âsıyla da'vâları olan mûmâ-ileyhin oğullarının(?) (silik) nâm kimesneden vesâ'irlerinden karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Agnos oğlu Galipoli nâm zimmîye âsîtâne-i âliyyeme irsâl ve intikâl etmeğle mûcib derkâna ısdar etmeleriyle zimmî mersûmu mütemekkin olduğu karyesine iadesi husûsu cümle ahâli ve fukarâ' mahazirleri--ider deyu ihrac etmeleriyle vâki hali emr-i şerîfim verilmek rizâ'sına bi'l-iltimâs arz edilmek ecilden sen ki voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin dahi mesfûr mübâşeretle mahallinde irsâl olunub fîmâbâd kendü halinde olmak şartıyla karyesinde ikamet etdirilmek bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-591)

Ölenderik kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Hüseyin Beşe dimekle 'arîf kimesne gelub bu Ölenderik kazâsına vâki ---çiftliği dimekle meşhûr mâlûm'ul hudud çiftlik arâzisine İbrahim nâm kimesne ile müşterek mutasarrıflık müşteki bin iki yüz senesinde fevt oldukda oğlu ve kızı ve bâbamız er karındaşı ve kız karındaşı ve müştekî mezkûrdan mukaddem ashâb-ı tapudan kimesnesi olmayub evvel yerlerden hissesi tapuya mustehakk ve hak-ı tapu müştekî-yi mezbûrun olmadığından müşterek olduğu i'tibârıyla ehl-i müsliminin tasdîr eyledikleri resm-i tapu ile hisse-i merkûmeyi sâhib-i 'arzdzn almak taleb etdiğin sâhib-i 'arzdân tama'dan nâşî vermeyub tapu ashâbından --müteveffâ-yı mezbûrun annesi kızı []nâm hâtûna verub hilâf-ı kânûn gadr eylediğin bildirub kânûn üzere görölüb müştakî hisseye müşterek olduğu i'tibârıyla bazı Müslim tasdîr eyledikleri resm-i tapu ile sâhib-i 'arzdân--olan --aliverilub hilâf-ı kânûn te'allul ve muhâlefet etdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ etdiği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-592)

Filibe kâdîsına hüküm ki;

Filibe mahallatından Musalla Mahallesi sâkinelerinden Ümmü Gülsüm binti Mustafa nâm hâtûn gelub mezbûrenin mahalle-i merkûmede kâin tercüman Yusuf vâkfindan mutasarrıf olub ma ‘lûm’ul hudûd cemâ’tin âherin alakası yoğiken yine mahalle-i mezbûr sâkinlerinden Cemal Seyid Mustafa nâm kimesne zabt ve bu dahi olundukda bu mutasarrıfından taleb ve da’vâ idegelub –üzere –mezkûr zabt iden mezbûrdan taleb eylediğın bana ferağ olmuş idi deyu te’allul ve müdâhale-i şer’-i şerîf olundukda iddi’âsı hilâf-ı şer ‘î şerîf eyledik şer’an zâhir ve imam-ı mezkûrdan yedine birle cânib-i şer’deni’lâm ve hüccet-i şer ‘iyye verilmişiken mûcib ve mündefî olmayub gadr ve ta’addî eylediğın ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek ve tarafından Mehmed nâm kimesneyi vekîl eylediğın bildirub mahallinde şer’le görölüb mezbûrun fuzûlî’ zabt eylediğı bazı himem-i mezkûr vekîli merkûme alıverilub bi-vech-i te’allul ve muhâlefet etdirilmeyub icrâ-yı şer ‘iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mahallinde şer’le görölmece ecilden yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-593)

Mîr-i Mîrandan Eğriboz sancağı mütesellimine ve Ölenderik kâdîsına hüküm ki ;

Mültezim tâ’ifesinden Ali nâm kimesne gelub bunun bin iki yüz senesine mahsûben ‘uhde-i iltizâmında olan kazâ-yı mezbûrede tâbi [] nâm karyeden hâsıl devr-i keyl ve der-anbar olunması ma ‘lûm’ul keyl ‘öşr mahsûlunde âherin alakası olmayub dahl icab etmez iken yine kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden Dur oğlu Süleyman dimekle meşhûr kimesne mahsûl-u mezbûr tagallüben ahz ü kabz edilmek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub şer’le görölüb alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mahallinde şer’le görölmece için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

“der-kenârı mûcibince emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâhir-i zâ sene [1]205”

(H-594)

Yenişehir-i Fener mollasına hüküm ki;

Medîne-i Yenişehir-i Fenerde muzâf Glos nâhiyesinde vâki Kesirli mukâta'ası karyelerinde nâhiye-i mezbûra tâbi Malas nâm karye mütemekkinlerinden Yanni ve Kostanzi nâm zimmîler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunlar üzerlerine edâsı lazım gelen tekalîf vesâ'ir husûslar için tahsîl ve iktizâ murâhabacı tâ'ifesinden ma 'lûm'ul-esâmî kimesnelerden istikrâz eyledikleri ma 'lûm'ul mikdâr akçe beher sene üzerlerine ba'de şer'-i ve iltizâm olunmayub def'ne edâya 'adem-i kanâ'atleri zâhir ve mukassat-ı şer'-i ile vermeğe râzılar iken merkûmlar mukassat ve tedriç ile olmağa kanâ'at etmeyub duyûn-u asliyelerine ba'de'l şer'-i murâbahacı muraffa-yı hükm akçe talebi ve ahz ü habs teklîfiyle hilâf-ı şer 'î şerîf ta'addî ve rencîdeden hali olmadıkların inhâ ve ber mûcib şûrut şer'le ru'yet ve vârisleri merkûmlara olan ehl-i zimmîler mukassat -ı şer'-i ile edâ etmeyub bilâ devr-i şer'-i murâbahacı def'ne talebi ile hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir şûrut ta'addî edilmeyub vâki olan te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve divân-ı humâyûnum kaleminden mukteza-yı şûrut lede'l su'âl mesfûrların murâbahacı tâ'ifesinden istikrâz eyledikleri akçe üzerlerine devr- i şer'-i ve iltizâm-ı resm olunmuş değil ise murâbaha taleb olunması zikr olunan iltizâm-ı resm alınmış ise senede on on bir buçuk ziyâde murâbahaya mezbûre verilmek devr-i şer'-i ve iltizâm-ı resm olunan senelerde on on bir buçuk ziyâde devr-i şer'i iltizâm-ı resm alınması senelerde murâbaha nâmıyla alınan senelerde on on bir buçuk sulh ve tekâss olunub bâki kalan zimmetlerini dahi def'ne edâya kanâ'atleri olmadığı zimmîler muvâcehesinde şer'an bâ'is olunsa deyu bu makûle def'ne - 'adem-i kudreti sâbit olan mukassat-ı şer'-i ile icrâdan etdirilmesiçün evâmîr-i şerîfem yazılagelmekle istid'âları ---mezkûre mûcibince emr-i şerîfim i'tâ'sını iktizâ eylemek tahrîr olunmayla şer'-i mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205**(H-595)**

Tekfur Dağı kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

İslambol sâkinlerinden Mehmed Emin nâm kimesne gelub bunun Tekfur Dağı sâkinlerinden Seyid Mehmed nâm kimesne zimmetinde bin iki yüz senesinde hüccet-i şer'denbin beş yüz guruş alacak hakkı olup mezkûr bin iki yüz bir senesinde âsîtâne-i âlîyyemde bulunmağla

zâbit mâ'rifetiyle der-i âliyyemde huzûr-ı şer'-ide murâfa'a-yı şer 'îolunduklarında şer'an sâbit ve hükm ve meblağ-ı merkûm tahsîli içüntaraf-ı şer'denverilen i'lâma şer'-i mûcibince âsîtâne-i âliyyemden nakl ve mahbûs olub mezkûr mahbûs olduğu halde meblâğ-ı mersûmdan yüz gurusunu teslim ve ---âstanede edâ mümkün değildir Tekfur Dağında tedârik ve edâ iderim deyu ber takrîb –havâs ve Tekfur Dağına varub meblağ-ı bâki bin dört yüz gurus ---olunagelince zimmetinde olduğu bildirub nakl çavuş mübâşeriyile mahallinde şer'le görölüb şer'le bâ'is ve muhkûmeye olan bâ i'lâma şer'-i meblağ-ı bâkî bin dört yüz gurus tamamen tahsîl ve bi-kusûr kendüye aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin nakl çavuş mübâşeretiyle mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-596)

Edirne mollasına ve Edirne Bostancıbaşısına hüküm ki;

İstanbul mütemekkinlerinden Malorki nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb mersûmun Yanbolu kazâsı sükkânından Es-seyyid İbrahim nâm kimesne zimmtinde bin iki yüz senesinden berü bâ-temessük bin sekiz yüz—ve cihet-i şer'denüç bin iki yüz elli gurus mesmû' beş bin iki yüz gurus alacak hakkı olub bundan akdem bil defaât taleb olmak murâd etdikde avk u te'hîr birle bi-vech-i şer'îedâsı te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak ve gadr-ı külli sevdasında olduğu inhâ ve sen ki Bostancıbaş-ı-yı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetin ve âher husûsa me'mûr haseki mübâşeretiyle mezbûr Edirne'ye ihzâr ve sen ki Edirne Bostancıbaşısı mevlânâ mûmâ-ileyhsin huzûrunda terâfu '-ü şer'-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında size hitâben emr-i şerîfim ricâ etmeğin siz ki mevlânâ ve Bostancıbaş-ı-yı mûmâ-ileyhsiz âher husûsa me'mûr haseki mübâşeretiyle Edirne'ye ihzârı ve terâfu '-ü şer'-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-597)

Arkadya kâdisına hüküm ki;

---Sultan dâme ilmühûnun ber-vech-i mülûkâne-i âmîresinde olan Mora ceziyesinde Arkadya kazâsında mütemekkin Koca başılık daiyyesinde olan sarraf emîni ---Paşa ve Todor ve Dora nâm zimmîler kendü hallerinde olmayub bin iki yüz senesinden berü kazâ-yı mezbûr

re'âyâsından –masarîf namıyla tahsîl eyledikleri ma 'lûm'ul mikdâr mebâliği ile vebelde masarîf kazâyâ edâ etmeyub hilâf-ı şer 'î şerîf bunlara tevzî ve âkil ve bey' idüb re'âyâ fukarâ'sına derbar bu misillu hali olmamalarıyla mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde mâ'rifet-i şer'le ve makbuzasına ve masârifatları hesabı ru'yet olunmak bâbında te'kidi hâvi emr-i şerîfim ısdarını muşârün-ileyhin kethudâsı hevâcegân divân-ı humâyûnumda Ahmed zîde mecdühûya takrîr istid'â etmekle ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle mesfûrların mahallinde mâ'rifet-i şer'-i muktezâyâ ve masârifatları hesabı ru'yet olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetin ve ta'yîn olunan mübâşir-i mûmâ-ileyh mesfûrları mahallinde meclis-i şer'-i ihzâr ve --- ve masârifatları hesabı hakkaniyet vechile ru'yet ve zimmetlerinde bâ'is ve mütehakkık olan hukûk-u fukarâ' ashâblarına red ve teslîm mubâderet ve ibtâl hakkı mürâca'at olur edâ ve men' ve halinde ---olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-598)

İnebahtı mutasarrıfı vezîre ve İneboru ma'a Kara Vadi kâdîsına hüküm ki

Kazâ-yı mezbûra tâbi –nâm karyenin ma 'lûm'ul-esâmî ehl-i zimmet re'âyâları gelub bunların kimesneye deyn ve kefâletleri olmayub üzerlerine dahi şer'an bir nesne bâis ve zâhir olunmuş değil iken kazâ-yı mezbûra tâbi ---nâm karye mütemekkinlerinden Şiran oğlu Hevaki nâm zimmî kendü halinde omayub sâ'ir refikleriyle yek-dil ve yek-cihet olarak bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf menziline basub bâ-defter-i müfredât ma 'lûm'ul mikdâr emvâl ve eşyâ' ve hayvanatları zabt ve zirâat ve gadr-ı külli ve zulm-i sârih eylemek ve husûs-u mezbûr içün cânib-i şer'deni'lâm-ı şer 'iyye verildiğın ve tarafından Bilor nâm zimmîyi vekil eylediklerin bi-mûcib i'lâm-ı şer'-iyyeleri –mahallinde şer'le görölüb mesfûrların hilâf-ı şer 'î şerîf yağma ve gâret eylediği emvâl ve eşyâ' ve hayvanatları ve imdi merkûma alıverilub ber mukteza-yı şer'-i mazhar ve icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mahallinde şer'le görölmeğ için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-599)

Köstendil kâdîsına hüküm ki;

Astâne-i âliyyemde vâki Dergâh-ı mu'allâyenîçerileri Orta Câmi'-i şerîfi evkâfî karyelerinden Köstendil kazâsına tâbi---nâm karyeler ahâlileri re'âyâlarından Mehmed Paşa ve Salih ve Balcı İbrahim dimekle ma'rûf kimesneler ile Angeli ve Kosta ve Tdoro ve Movi ve S,ranki ve Atasi ve Meri İstifan ve Serkoz nâm zimmîler ile sâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî kocabaşlar (üzeri çizili) birbirleri kefâletleriyle bin gurusş nukûd mevkufuna taleb oldukda mezbûr hilâf-ı şer 'î şerîf vermeğin te'allul ve muhâlefet eylediklerin inhâ ve şer'le görölüb mezbûrların zimmetlerinde olan ber mûcib temessük ol mikdâr gurusş nukûd mevkufuna taraf-ı vakfiçün aliverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-600)

Bozca ada ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Liman re'îsi Molla Mehmed nâm kimesne gelub Bozca Ada ceziresinde sâkin Sol Kol Ağası El-hâc Ahmed Ali dimekle ma'rûf kimesne bin iki yüz senesinde umûr-ı mahallatında olan bundan beş yüz gurusş istikrâz idüb bundan akdem defaâtla taleb ve murâd eylediğinde hilâf-ı şer 'î şerîf günbe gün illet-i beyhûde ve avk u te'hîr ve imrar ve vâkt-i birle edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğun bildirub mahallinde şer'le görölüb mezbûrun zimmetinde olan ol mikdâr gurusş hakkı tahsîl ve aliverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek emrim olmuştur.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205

(H-601)

Gelibolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Gelibolu sâkinelerinden [] nâm hâtûn gelub bunun zevci [] nâm kimesne mukaddemâ fevt oldukda tereksi ba'de'l irs-i şer 'î bununla [] oğlu nâm kimesneye intikâl etmişiken oğlu mezbûr cem' terekeyi kabz idüb bu dahi gerek mührünü ve gerek da'vâdan terekeden hisse-i

şâyi'ası imdi oğlu mezbûr dahi fevt olub terekesine vârid olan yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden vereseleri ma 'lûm'ul-esâmî kimesnelerden ve mal-ı müteveffâ-yı mezbûrdan taleb eyledikden mücerred ibtâl-i hak sevdasıyla tamamen murad eyledi dergâh mu'allâminiz bâis olduk deyu bi-vech-i şer'îvermeğin te'allul ve muhâlefet ve gadra cesâret üzere oldukların ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verildiğin bi-mûcib fetvâ-yı şerîfe mûcibince mahallinde şer'le görölüb ber mûcib fetvâ-yı şerîfe ve icra-yı şer'-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-602)

Ağustos kâdîsına ve Rumili kâim-makâmına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Burgi nâm zimmî gelub bunun bin yüz doksan beş senesinden berü yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Mavol nâm zimmî ile zevcesi Esme nâm nâsraniyye zimmetlerinde olan yetmi ş dört gurus alacağı mukâbelesinde Ağustos kazâsında kâin mülk bağrını buna red ve teslîm idüb ba'de meblağ-ı mezbûr ve mezkûrlardan taleb eyledikde vermediklerinden başka bağ-ı mezbûru dahi âhere bey' ve gadr eyledikde ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub mahallinde şer'le görölüb ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'îyye ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek için şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-603)

Selânik mollasına hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin İsmail zâde Abdullah zîde fazlihûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Medîne-i Selânikde vâki merhûm Çerçici Kemal nâm sahib'ül etrakın binâ eylediği mescid-i şerîfe imâmlarına gallesini şart eylediği menzil -i âti -kâffe bâ berât-ı âli mütevellî olan câmi' hafızı Mustafa Efendi ibn Ali meclis-i şer'e varub vâkf-ı mezbûr muzafatından olub mescid-i mezkûr kurbunda vâki iki taraftan gelur---mülk-imenzili ve bir taraftan taraf-ı hâs ile müceddeden tûlen yirmi beş buçuk zirâ' ve arzaten on beş buçuk zirâ'

mahsûb terbi' üç yüz doksan beş zirâ' arz üzere mebnî üç bâb dükkânı oda ve bir küçük ve harab ve kendüye ve bir makkari hâvi vâkf-ı menzil hisse-i şerîf olub ve ---dahi ta'mîre müsa'ade olmamağın mûmâ-ileyh çavuş zâde Ahmed Raşid bin İbrahim Ali Ağa zîde fazlihunun Medîne-i Selânîk'de Topçu mahallesinde vâki dahliye ta'bîr olunub bir tarafda Hasan Paşa menzili ve bir taraftan İbrahim Ağa menzili ve bir taraftan menzil-i mezkûrun hariciyesiyle mahdûd tûlen altmış altı zirâ' ve arzeten olunmaz zirâ' mahsûb terbi' bin seksen zirâ' arz üzerinde mebnî kadîm ûlyasında iki bâb fevkânî oda ve divânthane ve kameriye ve bir bâb kebir oda ve üç bâb oda ve kiler ve bekâr iki ---hâvi mülk-imenzili mevlânâ-yı mûmâ-ileyhime iştirâk murâd eyledikde kabl-i şer'i ider oturandan lede'l muşâhede ve mülk olan menzil ve vâkf ve vâkf olan menzil-i mezbûrdan mesâha --vech-i meşrû'h iştirâk cânib-i vâkfa enfâ'dır deyu bu makûle ---olan erbâb ---etmeleriyle zikr olunan mülk-i menzil ve vâkf olan menzil-i mülk olmak üzere iştirâk için evvela emr-i şerîfim verilmek ricâsına vâki hisse bi'l-iltimâs 'arz ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda şûrutı su'âl oldukda bâlâda mezkûr iştirâk murâd olunan menzil ve vâkf-ı menzil-i mezbûrdan --- idenler olub iştirâk vâkfiyesi kat'i ise iştirâk tahrîr iden fukahâ lede'l inhâ üzere mülk olan menzil ve vakf ve vâkf olan menzil-i mülk olmak ve vâkf olmak şûrutı ve vâkf bâbında edâ olunmak üzere iştirâk olunub tarafına hüccet-i şeriye verilmek için âti hâvi emr-i şerîfim yazıla gelmiştir deyu tahrîr olmağla şûrut iştirâk mevcûddur ise iştirâk olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205

(H-604)

Mîr-i mîrandan Eğriboz mütesellimine ve Eğriboz kâdîsına hüküm ki;

[] nâm kimesne gelub mûmâ-ileyh Eğriboz gümrük mukâta'asından berât-ı âlişan mutasarrıf olub yine Eğribozda vâki mütevellî Ali Paşanın binâ eylediği çeşmeleri ve nefis muzafatından beher sene taraf-ı vâkıfda îcar olunagelen gümrük-ü cedit -ma'aruf ma 'lûm'ul hudûd bir bâb vâkf-ı menzil mukâta'a-yı mezbûr mûmâ-ileyhin tarafından iltizâm idene bir sene kala yüz on verese îcar bu sene gelmeden başı hâlâ gümrük -ü mezbûr mültezimi kazâ-yı mezbûrede sakın [] nâm kimesne ve menzil-i mezbûru mütevellî-yi vakf tarafından ikiyüz üç maruf senelerine mahsûben iki yüz yirmi gurus îcar ve mezbûru dahi kabul ve işcârı mu'allel tarafından vâkf tarafına temessük ---mezkûrda îcareten vakfi taleb iden mülk te'allul ve mûmâ-ileyhe ve vech-i muharrer îcarete-i mezbûrun kefil olmakdan nâşî mütevellîye bu def'a

tamamen edâ edilen tahsîli meblağ-ı mezbûr mütesellim-i mezkûrdan kendüye aliverilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-605)

Mîr-i mîran-ı kirâmdan Yanya sancağı mutasarrıfı dâme fazlihuya ve Yanya kâdisına hüküm ki;

Mültezim tâ'ifesinden Ali zîde kadruhû gelub Eğriboz sancağında vâki ---mukâta'ası iki yüz dört senesinde 'uhdesinde olub mugâyir-i şer'-i şerîf kimesneye ta'addîsi yoğiken sâbık Tırhala sancağı mutasarrıfının bölük başılarından Veli Alaaddin Bey dimekle ma'rûf kimesne der saray(?) müfettişi dâ'iyyesiyle komutanlığını basub siz ki me'mûr Mehmed Macid nâm kimesneyi bi gayri hak karye ve Yanya mutasarrıf mukâta'a-yı mezbûr mahallinde üç bin beş yüz gurusunu ahz eylediğinden da'vâ bunun hisse-yi duhûl dört bin guruşdan mütecâviz emvâl ve eşyâ'sını yağma ve gâret ve mal-ı hazineden beş bin guruş daha ahz ve başına cem eylediği – ile mukâta'a-yı mezbûr re'âyâ fukarâ'sını devr-i tecebbür ve iderek maktûl-u mezbûrun size edâ malım vardır haber iden birbirlerini kefile itâ' ile iden yedi kese akçeyi re'âyâ-yı mesfûrundan bir kıt'a muharrer deyn temessük ahz ve Yanya kazâsına tâbi Klisora nâm mahale firar eyledikten bu dahi der saray(?) nazırı Hasan EbuBekir Paşa ihâleye keyfiyyeti lede'l inhâ muşârün-ileyh tarafından bâ-usûl ve irsâl olundukda mezbûr buyrulmasını (?) i'tâ'at ve gadr-ı külli eylediklerine mübaşeretiyle merkûm Yanya ihzâr müdâhale ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise dahl iltizâm der-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden siz ki Yanya mutasarrıfı mîr-i mîran ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz Haseki mübaşeretiyle merkûm Yanya'ya ihzâr ve terâfu '-ü şer'-i ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz der sa'âdetimde li'ecl-terâfu ' ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205

(H-606)

Kara kol kâdîsına hüküm ki;

Aram ve Kara kol vesâ'ir havâlidenden bundan akdem zuhûr iden Arkolo dağı eşkıyâsının men' ü def'içün sâdır olan evâmîr-i âlîyyem mûciblerince eşkıya-yı mezbûr –olmalarından men' ü def' ve perâkende ve perişan olmalarıyla Aram kazâsından emvâl ve eşyâ' gâret iden eşkıyânın bazıları gâret eyledikleri eşyâ' ve emvâlî kazâsına ve karyelerinden ihtifâ eyledikleri beyânıyla ihtifâ olunan emvâl-i mezbûre âher husûsa mübâşir mâ'rifetiyle zahîre ihrac birle ashâbına red ve teslim bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rum kadîsı bir kıt'a i'lâmında muhazzirlerinden istid'â etmeleriyle âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle ber vech-i meşrû'h üzere 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağla imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetin ve âher husûsa ta'yîn olunan mübâşir-i mûmâ-ileyh mâ'rifetiyle eşkıya-yı merkûmenin kazâsından gâret idüb Avram kazâsına ve karyesinden ihtifâ etdikleri emvâl ve eşyâ'yı mâ'rifet-i şer'le bi'l-taharri zahîre ihrac ba'de'lşevk ashâbına red ve teslim birle ihkâk-ı hakka mubâderet ve tahrîre kusûr ve rehâvet ibtâl hakkı mûcib hâlâ-tevcîzden nâşî ve mâ-'adâ eyleyesin ve lâkin bu husûs-u celb-i maliye veyshûd ve hilâfa inhâya mebnî kazâsına alaka ve müdâhale olmayub bi-cürm makûlesine sizlerde emvâl mevcûdiye vardır deyu gadra nihâyet ve hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir ricâ münîf karyelerinde zulm ve ta'addî ve vukûâtı tahrîr ile mazhar olmakdan nâşî ittikâ eylemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205**(H-607)**

Mora vâlisine ve Resmo kâdîsına hüküm ki;

Ali nâm sarraf rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bâbasından müntakil kazâ-yı mezbûra tâbi –nâm karyede vâki mülkiyet üzere mutasarrıf olduğu ma 'lûm'ul hudûd çiftlik ve hizmete 'öşr ve işcar-ı müsmire ve meyve biri verilub eşyâ'sını karye-i mezbûre kocabaşılar vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler bin iki yüz senesinde îcâre-i ma'lûm ile işcar ve bazı dek zabt ve tasarruf etmişler iken îcab iden ücretini vermeyub zimmetinde memnû' olunmağla emlâk-ı mezkûre ile ücretini bil defaât mutâlebe ve ahz ü kabz murâd eylediğın kazâ-yı mezbûr kocabaşısı Santraki nâm zimmîye isnaden günbe gün hîleye sülûk birle bi- vech-i şer'îvermeğın te'allul ve muhâlefet ve tagallüben zabt ve ibtâl-i hak ve gadr-ı külli sevdasında oldukları inhâ ve sen ki vezîr-i müşârûn-ileyh ol tarafa husûs âhere me'mûr Hassa

Hasekilerinden Hüseyin Haseki zîde kadruhû mübâşeretiyle terâfu ‘-ü şer’-i ve emlâk –ile memnû’olan ücret tamamen tahsîl ve istirdad ve icrâ-yı hak olmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid’â etmeğin sen ki vezîr-i muşârün-ileyh âher husûsa me’mûr Haseki mûmâ-ileyh mübâşeretiyle mahallinde şer’le ru’yet olunmak bâbında hükümdür.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205

(H-608)

Mora vâlisine ve Erhor kâdisına hüküm ki;

Mora ceziresinde vâki Kordos’da kâin ser-başılık Murâd ve Hafız Mehmed Efendi zâde Osman zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb bunların Erhor kazâsına tâbi –ve Kastri nâm karye re’âyâlarından ma ‘lûm’ul-esâmî zimmîler zimmetlerinde Kocabaşıları kefâletleriyle bin iki yüz senesinde bâ-temessük altı bin guruşdan mukteza alacak hakları olunub bil defaât mutâlebe eylediklerinde günbe gün hîle ve dâ’iyyesi sülûk birle ibtâl-i hak sevdasında oldukları inhâ ve sen ki vezîr-i muşârün-ileyhsin mâ’rifetin ve ol tarafda âher husûsa me’mûr mübâşir mâ’rifetiyle terâfu ‘-ü şer’-i ve ber mûcib temessük mesfûrların zimmetlerinde bâ’is olan meblağ-ı merkûm tamamen tahsîl ve istirdâd ve icrâ-yı hak olmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid’â etdikleri için sen ki vezîr-i muşârün-ileyhsin âher husûsa me’mûr mübâşir mâ’rifetiyle mahallinde şer’le ru’yet olmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205

(H-609)

Bozcada ceziresi nâ’ibine hüküm ki;

Boğaz Hisar sâkinlerinden Hacı Osman Efendi dimekle kimesne gelub bu kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer ‘î şerîf kimesneye hareketi deyn ve kefâleti olmayub üzerine dahi şer’an bir nesne sâbit olmuş değil iken Bozcada sâkinlerinden Ham Hâtûn oğlu Hacı Hüseyin dimekle ma’rûf kimesne kendü halinde olmayub bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer ‘î şerîf ma ‘lûm’ul mikdâr ma ‘lûm’ul mikdâr akçesini gasben ahz ve gadr eylediği ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bi-mûib-i şer’le görülüb mezbûrun gasben ahz eylediği ol

mikdâr gurus kendüye aliverilub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer’le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205

(H-610)

Ölendirek kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Hüseyin beşe dimekle ma’rûf kimesne gelub bu Ölendirek kazâsında vâki Veli Efendi çiftlikleri dimekle ma’rûf ma ‘lûm’ul hudûd çiftlik arâzisine ammesi [] nâm hâtûn ile şer’-i ve müşterek mutasarrıflık müşterek mezbûre bin iki yüz senesinde müteveffâ oldukda oğlu olmayub ol yerlerde hissesini tapuya mustehakk ve hak tapu müştekî mezbûrun olundukdan müşterek olduğu i’tibârıyla bi-te’arruz müsliminin takrîr eyledikleri resm tapular ile hisse-i merkûmeye sahib efendi olmağa taleb eylemek/etmek sâhib-i arza tama’ sından nâşî vermeyub müteveffîye-yi mezbûrenin kızı nâm hâtûna verilub hilâf-ı arzdan gadr eylediğin bi-mûcib kânûn üzere aliverib müştekî hissesi müşterek olduğu i’tibârıyla bi-te’arruz müsliminin takrîr eyledikleri resm tapu ile sâhib-i ‘arzdan —olan mezbûreden aliverilub hilâf-ı kânûn te’allul ve muhâlefet etdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede’l-vusûl müdde-i mesfûr mesfûrların muvacehelerinde lede’l da’vâ ve’l inkâr taleb olundukda mesfûr da’vâ olunan re’âyânın karye-i mezbûrede olan emlâkı---deyu tagayür-ü müddeî idüb re’âyâ-yı mesfûrdan dahi ---men’ ile müdde-i mesfûre karındaşı iştirâ edecek olmuşki müdde-i mesfûrun iddi’âsı —mebnî olduğunu ---dahi ber vech üzere bu misillü ihzâr eylediğini cevâbda vâki ehl-i kânûn huzûr-u şer ‘îihzâr eylediklerini Selânik kâdîsına vârid olan i’lâmının mefhûmu bâ-fermâ-ı âli şerh verildi.Fî 28 Safer [1]205”

(H-611)

Selânik mollasına ve Selânik sancağı mütesellimine hüküm ki;

Selânik kazâsı muzafatından Gelmeriye nâhiyesine tâbi Seyfe nâm karye mütemekkinlerinden Nikola nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed

olub dahl ve te'âruz olunmak îcab etmez iken yine karye-i mezbûre mütemekkinlerinden üç baş oğlu Kokor oğlu ve diğer Kokor koca oğulları ve kocaoğlu Yuna ve diğer Soya nâm zimmîler birbirleriyle yek-dil olarak kendü hallerinde olmadıklarından bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi gayri hak hûkûk bunun menziline basub avk u hareket ile üzerlerine hücum ve darb ve üç nefer bakire kızlarını fi'il-i şenî ve fenâlık etmek arz eylediklerinden da'vâ dört bin guruslukdan mütecâviz emvâl ve eşyâ'sını yağma ve gâret ve ziyâde gadr-ı külli eylediklerin bildirub sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb hilâf-ı şer 'î şerîf yağma ve gâret eyledikleri ol mikdâr gurusluk emvâl ve eşyâ'sı alıverilub icrâ-yı şer 'îyye ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği için sen ki mütesellim-i muşârün-ileyhsin mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205

(H-612)

Eyâlet-i Bosna'da Hersek Sancağında vâki Mostar kâdîsına hüküm ki;

Ömer ve Mustafa ve Salih zîde kadruhûm gelub cülûs-u humâyûnumdan mûmâ-ileyh ber vech-i mülûkâne berât-ı şerîfimle iştirâk 'uhdesinde olan kazâ-yı mezbûra tâbi Gradaça mukâta'ası karye-i mezbûr Gradaça ve Blat(Bulut) karyelerinde 'öşr-i bostan ve 'öşr-i kettan ve resm -i koyun ve resm-i esbab zâhirde has- mezbûre hâsıl yazılmağla karye-i mezbûr toprağında vâki isimlerin kânûn üzere esbâb ve resmleriyle re'âyâ tâ'ifesinin tasarruflarında olan topraklarından kânûn ve defter mûcibince kalan resmleri müceddeden alub topraklarına bostan-ı zirai idüb bey've tenâzu eyledikleri bostanları mahsûlâtlarından zirâ'î eyledikleri keşânlarından şer'le tevcîh olan 'öşre taleb eyledikleri bazıları hilâf-ı kânûn ve defter ve edâsı te'allul ve muhâlefet ve hassa-yı mezbûrun kesr ve— tertibine bâ'is olundukda bildirub kânûn ve defter mûcibince alıverilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205

(H-613)

Sisam Adası nâ'ibine hüküm ki;

Ada-yı mezbûra tâbi Kebir nâm karye mütemekkinlerinden Yanni ve Yorgi nâm zimmînin karye-i mezbûrede vâki mutasarrıf olduğu menzil ve bağçe emlakıyla sâ'ir emvâl ve eşyâ'sıçün karye-i mezbûrede Kostandi ve Yakoba nâm zimmîler ile Mariya nâm nâsraniyye abileri Etderim nâm zimmî hâlikden bilâ verese kendülere müntakıl olub mesfûr Yanni zimmîye bi gayr-i hak zabt ve bunları irsiyeden mahrum eyledi deyu mesfûr Yanni ile inhâsı idüb nâm nasraniyden iddi'â-yı muhtevi mukaddemâ inhâ ve istid'â eylediklerinde mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i âliyyeme ihzârları bâbında sudûr iden emr-i şerîfim divân-ı humâyûnum çavuşlarından Mustafa çavuş ile lede'l vurûd bir/ber –terâfu ' şer ' -iolduklarında salifü'z-zikr menzil ve bağçe ve emvâl ve eşyâ'nın mukaddemâ mutasarrıfı olan ağabeyleri hâlik-i mesfûrunda âli taraf-ı irsiye zabt iden mesfûrlar ve Etrin nâsraniyye ile oğlu mersûm Yanni zimmî bir –şer' isbât-ı tenbîhden izhar ---ile emvâl ve eşyâ'-yı mezkûrenin verese-i mesfûrat Kostandi ve Yakoba nâm zimmîler ile ve Karni nâsraniyyeye ber mantûk defter-i Kassam mütesellime tenbîh-i şer'-i olmuşiken ada-yı mezbûrenin kocabaşısı ve voyvodası ile bi'd defaât mal-ı merkûmeyi tekrar ru'yete dâ'iiyesiyle ibtâl-i hak iradesinde olduğu tekrar inhâ eyledikde çavuş mübâşeretile mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak bâbında iş bu sene-i mübâreke Evâsıt-ı rebî'u'l-âhirinde dahi bir kıt'a emr-i şerîfim sâdır olmuşidi bu def'a sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin rikâb-ı humâyûnuma vârid olan i'lâmında ber-vech-i muharrer sâdır olan emr-i şerîfim mahalline lede'l vurûd ber mûcib emr-i âli hısımları meclis-i şer'e ihzâr ve—mesfûr re'âyâ ile oğlu Yanni yedlerinde olan mülk-imevhûbeyi muhtevi hüccetini ibrâz ve nazar olundukda defaâte şer'le ru'yet ve mtehakkıkbâbında olduğu ve müceddeden diğer muhazîra bâbında hüccet-i şer 'iyyeye dahi nazar olundukda mesfûr re'âyâ ile oğlu Yanni'nin takrîrleri nefis-i irs muvaffak olub için imtisalid evâmîr---hüccet-i şer 'iyyey mutâbık tenbîh taleb olundukda Papa Yanni ve Papa Diknavi ve Papa Koda ve Koturdan nâm zimmîler ile sâ'irler meclis-i şer'dehazarat olub istihsâl olundukda her birileri muhâzir hüccet-i şer 'iyyeye edâ-yı şehâdet-i şer 'iyye eylediklerinde gayrû'l tâdil ve ---şehâdetleri kabul ve mûcible hükm olunmağın nefsiçün i'lâm verilen emrin kaydı bâlâsına şerh ve fi'mâbâd verese-i mesfûrunun bi-vech-i şer'î zâhir olan mesarifeleri men' ü def' olunmak bâbında vâki hassa-yı hükm-i humâyûnum sudûrunu bil-iltimas arz eylediğın ecilden i'lâm verilen emrin kaydı bâlâsına şerh verilen i'lâm hassa-yı meş'ar fermân-ı âlişanım sâdır olmuşidi.

(H-614)

Sofya mollasına hüküm ki;

Sen ki Sofya kâdisı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed Şakîr zîde fezâileyhsin bu def'a rikâb-ı humâyûnuma mühürlü mektûb gönderub medîne-i Sofya'da vâki Yazıcı zâde mescîdî vâkfının bâ-berât-ı imamı olan Ali bin Ahmed zîde selâhu meclis-i şer'e varub tevliye ve seksen mescid-i mezkûrda imâm olanlara meşrû't Medîne-i mezbûrede Yazıcızâde mahallesinde vâki Mustafa Ağa ve Molla Ahmed ve Derviş Ali kerîmesi ve Abdullah Ağa menzilleri ve taraf-ı câmi' ile iki oda ve iki Sofya evi ve birkaç ve bir mikdâr havluyu müştemil vâkf-ı menzil mürûr ile bi'l külliye harab olmağla cânib-i vâkıfda dahi tamîre sâ'ire olmadığından ber vechile olmayub mahalle-i mezbûrede mescid-i şerîf kurbunda vâki Molla Hüseyin ve Timur Ağa ve Ali Paşa menzilleri ve taraf-ı imâm ile dahliye ve hariciye bir mikdâr havluyu müştemil mülk-imenzil arzeten ve hudûdeten ve –ve kafiyyeten ve mücerreten vâkf-ı menzil mezkûrunda---olub –olan Mustafa Ağa demekle 'arîf kimesne dahi istinâd râgib olmakdan nâşîtaraf-ı şer'denba'de'l şevk ve olmuş vech-i muharrer üzere cânib-i vâkfa ecilden olmağla menzil-i merkûmat-ı mezkûr –mezbûr ile istidlâl bâbında vâki hali hükm-i humâyûnum verilmek ricâsına bi'l-iltimâs ve rikâb-ı müstetâbım divân-ı humâyûnumda şürotu su'âl olundukda vech-i meşrû'h üzere istidlâl murâd olunan mülk-imenzil-i mezkûr ve vâkf-ı menzil mezkûrdan ---olub istidlâl vâkfa ---hâli ise tahrîr iden fukaha-yı kâdî olan üzere mülk-imenzil-i mezkûr vâkf olub vâkf olmak şürotu sabit icrâ etdirilmek içün divân-ı humâyûnumda evâmîr-i şerîfe verilmeğe geldiği tahrîr olmağla meşrû'h üzere şürotu istidlâl ise mahallinde şer'le görülmek.

Fî Evâsıt-ı Câ [1]205**(H-615)**

Lefkoşa nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh El-hâc Ahmed zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Lefkoşa sâkinlerinden El-hâc Mehmed nâm kimesnenin Kıbrıs ceziresinde mütemekkin tercüman Acı Yozgak nâm zimmî zimmetinde bin iki yüz senesinden berü bâ temessük ve bâ defter on bin sekiz yüz on gurus ve yine cezire-i merkûmede mütemekkin dört nefer ma 'lûm'ul-esâmî Nikos zimmîler zimmetlerinde bâ temessük sekiz bin yüz gurus alacak hakkı olub bi'd defaât mutâlebe olundukda muayyen kesireleri olduğundan şiddete

sülûk birle vermekde te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak ve gadr sevdasında oldukları mukaddemâ lede'l inhâ ve'l istid'â ve âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında bin iki yüz üç senesi Evâhir-i şevvâlinde sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben sâdır olan emr-i şerîfim lede'l vurûd tercüman-ı mesfûr firar ve râhib-i mesfûrlar dahi beşyüz guruşunu inkâr ve da'vâsını ikrâr eylemeleriyle mahdud merkûme temessük i'tâ'sıyla kat' nizâ' olunduğun meş'ar vârid olan tahrîrât-ı da'vânın mefhûmu iki yüz dört senesi Evâsıt muharreminde emr-i mezkûrun kaydı bâlâsına bâ-fermân-ı âli meşrû'h verdiği mukayyed iken merkûm El-hâc Mehmed ber-vech-i muharrer tekrar lede'l da'vâ mesfûr Acı Burgaki civarında mukaddemâ merkûm Mihrabzâde El-hâc Mehmed Ağa ve müteveffâ karındaşı Derviş Mustafa Efendi ile beyânlarımızda cari olan bey'ü şiraya mağlub ahz ve i'tâ'nın m'arîfet-i şer'le hesab-ı ru'yet olundukda ve şimdi merkûmenin bir akçe ve alacağı zuhûr etmeyub kat'i nizâ' ve fazl-ı hâsılay birle –şer'-i ve bir kıt'a dahi ve mahdum ve mâmûleye ibrâ'-yı tezkiresi i'tâ' olunmağla âhere dönüm bu kadar deyu cevâb ve bir kıt'a hüccet-i şer 'iyye ve bir kıt'a ibrâ terekesi ibrâz ve defaâtle mukâbele edilmek mesfûrun def' meşrû'hunu taleb olundukda ardıl – müsliminden Medîne-i mezbûre sükkânından El-hâc Ali inâyet El-hâc Osman ve El-hâc Mustafa Ağa bin El-hâc Şeyh Ali Ağa dimekle meşhûr kimesnler meclis-i şer'den vech-i muharrer üzere merkûmât-ı Hacı Mehmed ve karındaşı Derviş Mustafa ile ibrâ oldukları ahyâr ve şehâdet etmeleriyle ibrâ-yı merkûmenin zımnında ba'de'l hükm mesfûrun yedine mücerreden hüccet-i şer 'iyye i'tâ' olunmağla mezmur verilen emr-i âlinin kaydı bâlâsına şerh-i da'vâ---emr-i şerîfim verilmek ricâsına sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bi'l iltimas 'arz (üzeri çizili) verilen emrin kaydı bâlâsına şerh verilub âlâ-yı mahal meş'ar fermân-ı âli yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205

(H-616)

Keşan kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh El-hâc Mustafa zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Ümmü Gülsüm nâm hâtûnun ceddi ibn Seydi bin nâm sahib'ül hayrûn Keşan kazâsına tâbi nâm-ı diğér –köy nâm karyede vâki emlâkını tescil-i şer'-i ve teslim ile almış birle kânûn eyledikde tevliye ve âliyyesi vârid olanın matlub olunmak olub derecesi mesâvî zikr ve 'aliyyü'l hâl şart ve ta'yîn eylediği vâkfiye-i mamaul behâ'sında mukayyed ve mezbûre Ümmü Gülsüm vâkfının –matlub olunmakda olan derecesi mesâvî olub âli vâkıfıdan

hisselerini kazâ-yı mezbûrede sâkine evlâd ve hâtûn Ayşe nâm hâtûn ile müşarınız ahz ü kabz etmek murâd eylediğin dahl olunmak îcab etmez iken mezbûre Ayşe bin iki yüz senesinden berü bunun hissesini vermeyub gadr etmek şer’le görölüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid’â eylediğine binâ’en mahallinde şer’le görölmek için bin ikiyüz dört senesi Evâil-i recebinde sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben sâdır olan lede’l vurûd mezbûre Ümmü Gülsüm tarafından vekîl şer’-iyyesi olan oğlu Haseki İbrahim Ağa dimekle ma’rûf kimesne meclis-i şer’-i de- Keşan’da sâkin olan Es-seyyid Hasan Paşa ve Ali ve Fatma ve Ayşe vesâ’ir on dört nefer kimesneler mahazirlarında müvekkilem ve vâlidem mezbûre Ümmü Gülsüm dahi evlad vâkıfdan ve mezkûrdan ile derecesi mesâvî olub vâkıfdan hissesini ahz ü kabz etmek murâd eylediğin mezbûrdan muhalif iderler su’âl olunub alıverilmesi matlubdur deyu ba’de’l da’vâ ve’l inkâr müdde-i mezbûrdan talep olundukda mezbûre Ümmü Gülsüm evlâd ve hâtûn olub mezbûr ile derecesi mesâvî olduğu ikrâr ricâ müsliminden İsmail Beşe ibn Süleyman ve Musa Beşe nâm kimesneler şehâdetleriyle şer’an - --cânib-i şer’denhüccet-i şer ‘iyye i’tâ’ olunmağla vâki hassa sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bi’l iltimas arz ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca’at olundukda vech-i meşrû’h üzere tarih-i mezbûrda emr-i şerîf verildiği mestûr ve mukayyed ve husûs-u mezbûr umûr-u şer’-iyyeden ve mahallinde –muvâcehesinde şer’le ru’yet olundukda mezbûre Ümmü Gülsüm evlâd-ı vâkıfdan olub derecesi mesâvî şühud –ile şer’an bâ’is ve cânib-i şer’denhüccet-i şeriye i’tâ’ olunmuş olduğu ta’yîn-i i’lâm-ı mezbûrlar tatbîk olunmağla bu suretde ber-vech-i muharrer cânib-i şer’denverilen hüccet-i şer ‘iyye ve şart ve—mûcibince ‘amel olunub mezkûrlar hilâf-ı şer ‘î şerîf ve mugâyir şart te’allul ve muhâlefet etdirilmeyub icrâ-yı şer ‘iyyeihkâk-ı hak olunmak için şer’le hilâf ile emr-i şerîfim sudûrunu iktizâ eylediğin hâlâ rikâb-ı humâyûnumda re’îsu’l-kuttâb ım olan Mehmed Raşid dâme mecdühû i’lâm etmeğin i’lâm mûcibince mahallinde şer’le görölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205

(H-617)

Kordos kâdîsına hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Esseyid Süleyman zîde fezâileyhsin rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub cülûs-u humâyûnum karyelerinden Kordos kazâsına tâbi –mukataâ karyesi El-hâc Molla tarafına vekîli oğlu Esseyid Salih ile yine kazâ-yı mezbûra tâbi –karye sipahilerinden Medîne-i Anamiye sâkinlerinden Mehmed Emin Ağa ve bu diğer Molla Salih

ve Ömer Beşe ve Abdi Beşe ve Molla Mustafa ve Hacı Ümmü ve Yusuf Paşa demekle ma'rûf muvâcehelerinde meclis-i şer'-i mezbûr me'aşım zikr olunan ---karyesinin tîmâr ve muayyen sinor dâhilinde kadimden 'öşr ve resmi mukataâ-yı mezbûre tarafından ahz ü kabz olunagelen ma 'lûm'ul hudûd yerleriçün sipâhîyle merkûme sinor sipâhîsi olduğunuz ma'rûz-zikr – karyesi arâzisi olmağla biz kabz etdiriruz deyu muhâlefet etmeleriyle el-yevm matlûbdur deyu ba'de'l da'vâ mezkûrun ber-vech-i muharrer re'âyâsına mutâbık yine taleb olundukda ba'de'l irsâl ve isti'mâl olub irade-i mezbûreyi –karyesinden olduğunu ber vechile isâbet kâdir olmadığından da'vâ munâzi' inhâ olan yerler ashâb-ı tapu ashâbının toprakları karye-i mezbûre sipâhîlerinin men' ile iki sene tarihli temessük ibrâz ve a'sâr-ı şer'-iyyesi dahi karye-i –olmadığın sipâhîlerinin edâ eylediğini meşhûd –ile bi-te'arruz kimesneler şehâdet ve ihzâr etmeleriyle müddeî-i mezbûrun bi-vech-i şer'îmu'ârazadan men' olunmağla evvel yerlerin müddeîsi üzere 'öşr ve resmi sipâhî-yi mezbûrların tîmârları hukûk üzere ahz ü kabz etdirilmek bâbında emr-i şerîfim sudûru ricâsına vâki hali bilâ iltimas 'arz etdirilmek ecilden şer'le görülmek içün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205

(H-618)

Edirne kazâsı nâ'ibine zikr-i âti zimmîlerin bulunduğu mahâlin kuzât ve nüvvablarına vesâ'ir zâbitân zîde kadruhûya hüküm ki;

Südde-i saadet Sultan dâme ikbâlihû 'uhdesinde olan çiftlikânemde Çatalca vusûlünde vâki kayalık ve taş ocağı vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî çiftliklerde olan ağnâmlarına ve Çatalca kazâsında olan kavak kışlalarından râî olunagelub iş bu sene-i mübârekede dahi ağnâm-ı mezkûr zikr olunan kışlalara suya ve râî olunub ağnâm-ı mezkûrenin fu'adî olan Mikaili ve Kosti nâm zimmîler Gölü nâm karye hayvanları hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-i hak katl etmeleriyle siz ki mevlânâ ve zâbitân-ı mûmâ-ileyhsiz merkûmatın katilleri her kim kimesne Haseki mübâşeretiyle bi'l teharri zahîre ihrac ve keyfiyeti der-i âliyyeme i'lâm olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim muşârûn-ileyh ked-hudâsı olan Yusuf dâme ilmühû temhîr-i inhâ ve istid'â etmeğle Haseki mübâşeretiyle vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ ve zâbitân mûmâ-ileyhimsiz muharrer ma'rîfetiniz ve Haseki mûmâ-ileyh mübâşeretiyle ru'yet mesfûratın katilleri her kimler ise taharri ve meclis-i şer'e zahîre ihrac ve keyfiyeti halinde-- üzere der-i âliyyeme 'arz ve i'lâma mübâderet vekîli

mu'ayyen ile mezkûrede i'lâma müdâhale olacak kimesnelere hilâf-ı şer 'î şerîf 'adl ve mûgayir rıza muvâcehesiyle birle hilâfı tahrîrden ve mucanebet eylemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205

(H-619)

Mora vâlisi vezîre ve Kordos kâdîsına hüküm ki;

Kordos kazâsı sâkinlerinden Halil nâm gelub bunun bundan akdem Atina'da müteveffîye olan Ebu bin halindesi(?) Tutikaldiye dimekle ma'rûf hatunun vereseyi hakkı bunun münhasıra olmağla ber mûcib defter-i müfredât ma 'lûm'ul mikdâr emvâl ve eşyâ' ve nukûdu buna intikâl idüb dahl olunmak îcab etmez iken müteveffîye-yi mezbûrenin li'ebeveyn karındaşı kâim-makâm Ahmed Ağa dimekle ma'rûf müteveffânın kızları yine Kordos'da sâkine Ümmiye ve Ayşe nâm hâtûnlar bin iki yüz üç senesinde fuzûlî zabt ve mahallinde lede'l terâfu ' bu verasetini ba'de'l isbât emvâl i mûrisesi bunun hükm-i birle yedine hüccet-i şer 'iyye dahi verilmişiken mezbûr hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir hüccet-i şer 'iyye edâda te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukların bildirub mahallinde şer'le görölüb müteveffîye-yi mezbûreden müntakil emvâl-i veresesi her ne ise kendüye alıverilub icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-620)

Malkara kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Ze'âmet karyelerinden Malkara kazâsına tâbi Develi nâm karye ahâlileri rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunların karyeleri toprağında vâki kadîmden berü çoban vesâ'ir toprakları râ'i olunub üstünden ve suyundan intifâ' eyledikleri mahsus ve müstakil kâdîmî mer'â yerlerinde âherin alakası olmayub dahl olunmak îcab etmez iken içlerinde olan Osman oğlu Mehmed nâm kimesne kendü hayvanatı bunların davarlarıyla ma'a râ'î etmeğe kanâ'at etmeyub haricden çoban ve sürü tâ'ifesinin koyun vesâ'ir hayvanatları celb ve mer'â-yı merkûmede hilâf-ı kânûn ve mugâyir kadîm ve fuzûlî râ'î idüb bunların hayvanatlarının celb ve mer'â

mas'arîflerinin bâ'is ve bâdî olduğu inhâ ve ber mûcib kânûn 'amel olunub mârr iden mer'â yerlerinde kâdîmî üzere müstakil hayvanatları râ'î edilmeyub hilâf-ı kânûn ve mugâyir kadîm dahl ve bi'-te'arruz etdirilmeyub men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim istid'â ve divân-ı humâyûnum kaleminden kânûn-u suâl oldukda ehl-i mezbûrenin karyeleri toprağında vâki kâdîmî mer'â yerlerinde dahl iden çoban ve sürü tâ'ifesinin hayvanatları karye-i merkûm ahâlîlerinin toprağıyla ma'a râ'î kadîmden berü râ'î olunagelmesinden olmayub fi'l hakîka inhâ olduğu üzere karye-i merkûm ahâlîleri hayvanatları mahsûs ve kâdîmden berü müstakil râ'î olunub üstünden ve suyundan intifâ idgeldikleri kâdîmî mer'âları ile içlerinden olan mezkûr kendü hayvanı karye-i mezbûre ahâlîlerinin toprağıyla ma'a râ'î etmeğe kanâ'at etmeyub haricden çoban ve sürü makûlesinin koyun vesâ'ir hayvanatları götürülüb râ'î etdirilub bunların hayvanatları – mâ-mesarifeleri ile bâ'is ve bâdî olduğu vâki ise men' ü def' içün ve kânûn üzere emr-i şerîfim yazılagelmiştir deyu tahrîr olunmağla mukteza-yı kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205

(H-621)

Bozca ada ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı Osmânî üzere cülûs-u humâyûnum meymenet makrûnum vâki olunub umûmen tecdîd-i ahkâm fermânım olunmağın cezire-i mezbûre sükkânından Mehmed nâm kimesne gelub cezire-i mezbûrede vâki vâkfiye-yi ma'mûl bâhâsında mukayyed beher sene yedi guruş îcabında ve ihâle olunagelen vâkf-ı 'akâret cezire-i mezbûrede kâin beher sene yedi guruş îcâreten ve icrâ ile taraf-ı vâkfdan yedine verilen temesûk mûcibince merkûm olduğu bir bâb dükkânın îcâresini beher sene taraf-ı vâkfa edâ ve tamîr ve termîme dahi ve iki yüz guruşudan mütecâviz akçe derc ve sarf idüb ziyâde îcâre mutâlebesiyle ta'addî olunmak îcab etmez iken vâkf-ı mezbûr mütevellîsi olan Mustafa nâm kimesne tama'sından nâşi ber mûcib temessûk îcâreten kâdîmî –ziyâde akçe talebiyle daima ta'addî ve takrîrden hali olmadığı mukaddemâ bâ 'arz-ı hâl inhâ ve mütevellî-yi merkûmun hilâf-ı şer'î şerîf ve mugâyir temessûk ziyâde mutâlebesiyle vâki olan te'addîdi men' ü def' olunmak bâbında hüküm -ü humâyûnum ricâ etmeğın mahallinde şer'le görülmek içün hudâvendgâr sâbık merhûm ve mağfurûn Sultan Abdülhamid Han tâbe serâhûnun zamanında bin yüz doksan altı senesi Evâil-i recebinde emr-i şerîf verildiğın bildirub tecdîdeyn ricâ etmeğın hilâfına emîr yoğise mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîf mûcibince 'amel olunmak içün yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-622)

Girid ceziyesinde vâki mevlânâ Hanya kâdisına hüküm ki;

Hanya kazâsında vâki [] vâkfının hâlâ berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan Halil zîde kadruhû gelub vâkf-ı mezbûrun vâkfiye ma'mûl bâhâsında mukayyed musakkafatından Hanya'da vâki otuz altı seneden berü beher sene taraf-ı vâkfdan îcâr olunagelen bir bâb vâkf-ı sabunhane dükkânında âherin alakası olmayub dahl olunmak îcab etmez iken Hanya sâkinlerinden Ali Re'îs dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve ol sabunhaneye bâbam mülkiyet üzere mutasarrıflığı karyeler mutâbık olunmağla andan iskân ve intikâl eyledi mülkiyet üzere yine zabt iderüm deyu hilâf-ı şer'îve mugâyir vâkfiye fuzûlî müdâhale ve te'addîden hali olmadığın ve bu bâbda da'vâsına muvâffık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince 'amel olunub mezbûrun hilâf-ı şer'î şerîf ve mugâyir üzere ol vechile zâhir olan müdâhale ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğin ecilden mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-623)

Yenişehir-i Fener mollasına hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Gelenbevi İsmail zîde fezâileyhsin rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Medîne-i Yenişehir-i Fener kazâsına tâbi Ortarina çiftliği dimekle Şerîf Ali nâm çiftlik re'âyâsı meclis-i şer'e varub çiftlik-i mezkûrun İbrahim nâm kimesne tama' sından nâşi çiftlik-i mezbûru Arnavud tâ'ifesinden [] nâm kimesneyi –idûb üzerlerine edâsi lazım gelen a'sâr-i şer'îyye ve rusûmât-ı 'arîfeyi kadîmde bununla geldiği vechile ahz ü kabz 'adem-i kanaâte envâ' gûne ısdar ve ol vechile ahvâlleri diğer gûne rusûmâta mürâca'at olmalarıyla fî-mâbâd Arnavud tâ'ifesi çiftlik-i mezbûr iltizâm olunub müteveffâ-yı mezkûr İbrahim ile teksir etdirilub veyahud bir ma'hûd kimesneye teksir etdirilub Arnavud tâ'ifesi teksir etdirilmek vâki gelur ise külliyyen maslûb ve perâkende ve perişan olacakları zâhir olmağla men' ü def' olunmağa bâbında vâki hassa-yı hükm-i humâyûnum verilmek ricâsına bi'l-iltimâs arz ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma

mürâca'at olundukda kâffe-i mukâta'ası yirmi sene mukaddem mikdâr birle iltizâm ile lazım olunagelmîş ise fi-mâbâd olmakda lazım olunub bir akçe ziyâdeye vermemek ve voyvoda ve mültezimler a'sâr-i şer 'iyye ve rusûmât-ı kânûniye istid'â re'âyâdan bir akçe ve bu mukavemet ol ziyâdeye iltizâmı alınmış mukâta'at ve buraları iş bu nizâm-ı takrîrîyle zarar etdiği olur ise ---re'âyâdan çıkarmaya ---deyu ---a'sâr ve rusûm mukayyed mallarını verdikleri bedel-i iltizâma ziyâde idüb ma'âda zarar ---alub mukâta'alarından talep ve ahz etmek ve ze'âmet ve tîmâr dahi buna kıyas olunmak içün ve tâ'til ve Rum ilinin üçer kollarına bin iki yüz üç senesi Evâsıt-ı şevval tarihinde bâlâları hatt-ı humâyûnuma adalet-i mülûk3aneme evâmîr-i şerîfe mestûr ve mukayyed olunmağla vech-i meşrû'h üzere mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîf mûcibince 'amel olunmak içün yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-624)

Seferi Hisar-ı Çeşme kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûre mukataâsından Sığacık kal'ası sâkinlerinden Cavidli Abbas çavuş dimekle ma'rûf kimesne ile ahâli ve fukarâ' kal'a-i sâire gelub Sığacık kal'ası diz-dârı İsmail nâm kimesne ile bin iki yüz senesinden berü bunların hukûka mute'allik da'vâları olduğu hâlâ kapudan-ı derya Gazi Hüseyin Paşa tarafına mukaddimce lede'l inhâ diz-dâr mâ'rifetiyle müşârün-ileyh mâ'rifetiyle kazâ-yı Kasım Paşa kâtibi huzûrunda bi'l terâfû' müddeî -yi mezbûrlardan bir neferinin dâ'vâsı zabt ve-da'vâları vech-i şer'îüzere ru'yet olunmak üzere iken diz-dâr-ı merkûm berk-takrîb fîrar ol vechile mağdûr olduklarına inhâ ve mahallinde -vâki şer'-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve husûs-u mezbûr kapudan-ı derya vezîr-i müşârün-ileyhe isti'lâm olundukda Sığacık diz-dârı merkûm İsmail'in ahâli ve fukarâ' ve kal'a-yı bi gayr-ihak olduğu mubâderet - verilmesi mukaddem lede'l istid'â da'vâları mâ'rîfet-i şer'le ru'yet ve []ve [] ve [] nâm üç nefer kimesnenin dört yüz seksen sekiz gurusu alacağı bâ'is ve i'lâm şer 'iyye olunub inhâ olduğu üzere bunların da'vâları kabul--- merkûm mahallinde azîmet eylediği haber verilmeleriyle müddeî-yi mezkûrların da'vâları mahallinde mâ'rîfet-i şer'le ru'yet ve bi-gayr-i -ihkâk-ı hak ve ber mûcib i'lâm-ı şer'îtahsîl îcab iden meblağ dahi tahsîl etdirilmeğe sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu müşârün-ileyhe i'lâm etmeğin sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin i'lâm mûcibince müşârün-ileyh tarafından ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-625)

Yenişehir-i Fener mollasına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr muzafatından Agrafa nâhiyesi mütemekkinlerinden Dimitri ve Yorgi nâm Kocabaş rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb bunun kimesneye vermeğe yoğiken nâhiye-i mezbûr mütemekkinlerinden ashâb-ı ağrâzdan [] ve [] nâm zimmîler ile yek-dik olarak zuhûr ve nâzâr i’tâ’dan iskele cânibine varmayla ve buraya varub sülûk ve murâfa’a yı şer’-i ve rizâlarında lede’l şer bâbında alınmayub –şer’i zâhir ve men’ ü birle taraf-ı şer’-i hüccet-i şer’îverilmeğin mezkûrum hilâf-ı şer ‘î şerîf ve bi-gayr-ı hak rencîde ve te’addîden hali olmadığından bilub hilâf-ı şer’î ve mûgayir icrâ-yı şer’i mezbûr ma’rifetiyle te’addi etdirilmeyub men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer’le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-626)

Bosna vâlisi vezîre ve Belgradcık kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi ---nâm karye sükkânından Mehmed nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma gelub bu karye-i mezbûre toprağında kâin ma ‘lûm’ul hudûd mülk-i menzil ile yine karye-i mezbûre toprağında vâki ma ‘lûm’ul hudûd mülk bağ ve bağçeye karındaşı Süleyman nâm kimesne ile ber-vech-i iştirâk mutasarrıflariken âher diyarda li’ebevyn karındaşı mezbûrdan kendü husûs-u zabta ‘adem-i kanaâte birde bunun husûsu dahi hilâf-ı şer ‘î şerîf fuzûlî zabt etmeğe şimdi bu gelub da’vâ olub zabt etmek üzere iken mezbûr kabz olunub fevt olmağla kızları karye-i mezbûr sâkinlerinden Fatma ve Hasibe [] ve [] ve [] ve nâm nâm hâtûnlar dahi zabt etmeleriyle emlâk-ı mezbûrdan bu husûsunu hâlâ zimmete olan sevdasında taleb olmak murâd etdiğin bâ emr yedinde olan ve kâh mücerred kâh zaman-ı murûr eyledi deyu bi-vech-i şer’îvermeğin te’allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında oldukları ve bu bâbda da’vâsına muvâfık şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub fetvâ-yı şerîfe mûcibince mahallinde şer’le görölüb karındaşı mezbûrun hilâf-ı şer ‘î şerîf fuzûlî zabt eyledikleri emlâk-ı mezbûrdan hissesini hâlâ der kayd olan ---nâmıyla kendüye alıverilub

icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğin mahallinde şer’le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-627)

Zikr-i âti zimmîlerin Rum ili cânibinde bulundukları mahallerin kuzât ve nüvvab zîde fazlihu ve zâbitân ve a’yân ve ---zîde kadruhûya hüküm ki;

Bundan akdem Tekfur’da Ahi Bekir oğlu Mehmed’in hanesinde duhûl iden Parmaksız Marko Fırıncı Tuno ve Dağto ve Papaz oğlu Tahrn ve Berk karındaşı Rado nâm haydud eşkıyâları istinkâf olundukda Bostan ve Parmaksız karındaşı Todorî nâm zimmîler takrîrlerinde vakı’a gecesî ---vekîl(?) eylemek içün ---idenler bâlâda tahrîr olunan altı nefer zimmîler ile merhûm Mehmed’in hanesinde mücaddeden mürd bulunan fihi ma fî Todorî zimmî evvel gece mesfûrlar Tekfur’da sâkine Bukoz nâm zimmînin şerîf hanesine varub burada merkûmun hanesini basub ve andan bir kıt’a –süvar Boğan nâm mahale çıkub andan ordu-yu hûmâyûn cânibine firar etmişler deyu takrîrlerine binâ’en mesfûr şarap-haneci bundan dahi götürülüb bâ vürûd mesfûrların keyfiyyetleri su’âl olundukda gerçi evvel gece mürd bulunan fihi ma fî Todorî ve refîki fihi ma fî Tano nâm zimmîler ve yanlarında iki nefer refîkleri isimler ile mesfûrun şarap hanesine gidub bir def’aya cemr olub gitdiler deyu cevâb ve ba’de bir mesfûr karındaşı Todorî zimmî eşkıya-yı mesfûrunun ahz olunmaları içün muâyene bir mübâşir ta’yîn ile Rum ili cânibinde oldukları mahalde buldum deyu te’âhüd eyledikde hâlâ rikâb-ı humâyûnumda bostancıbaşı dâme mecdühû bâ takrîr inhâ ve istid’â mesfûrların bulundukları mahalde Haseki mübâşeretiyle ahz ve mahsûben âsîtâne-i âlîyyem ihzârlarıçün emr-i şerîfim sudûrunu istid’â eylediğine binâ’en ber-vech-i meşrû’h Haseki mübâşeretiyle mesfûrlar bulundukları mahallerde ahz ile der-i sa’âdetime ihzâr olunmaları fermânım olunmağın imdi siz ki mevlânâ ve a’yân vesâ’ir zâbitân-ı mûmâ-ileyhsiz ber minvâl-i muharrer bâlâda mestûr esâmî altı nefer zimmîleri taht-ı cülûsa ve kazâlarınız bulundukları mahallerde ma’rifetiniz ve ma’rifet-i şer’-i ve mübâşir ta’yîn olunan Hassa Hasekilerinden Haseki zîde kadruhû mâ’rifetiyle ahz ile der-i sa’âdetime ihzâr ve irsâlleri istihsâline mubâderet eyleyub ama bu bahane ile kazâda müdâhale olmayan re’âyâ makûlesine gadr ve ta’addîden mûcanib etmeniz bâbında.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede'l-vusûl mütevellî-imerkûmun icâre ve keyfiyyeti mahallinde gidub o tarafdân bi'l istinkâf bunlar mezkûreyi hakkaniyet ve istikamet üzere edâda zimmetinde bir akçe mal-ı vâkf zuhûr ve hüsn-ü hâli ihbar olunmaları tatbîk Tırhala nâ'ibinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-ferman-ı âli şerh verilub âlâ mahal emri yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı C sene 1206”

(H-628)

Tırhala kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki Tırhala kazâsı nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh hevace zâde Hafız Mehmed Sa'âdet zîde ilmühûsun bu def'a rikâb-ı humâyûnuma takdîm olunan i'lâmında Medîne-i Tırhalada sâkin ulema ve suleha ve erbâb-ı tîmâr meclis-i şer'e varub medîne-i merkûmede vâki müteveffâ Mustafa bin câmi'-i şerîf ve mektebi vâkfının vazîfe müftü ile bu misillu mutasarrıf Abdul nâm kimesne vazîfe-i kaziyesine kanâ'at etmeyub cülûs ve ma'aş aynî ile i'lâmda vâkf-ı şerîfî bunda umûruna vech ve itlâf etmekle evkâf-ı mezkûrdan câmi'-i şerîf ve mekteb-i münîf ve vâkf-ı mezbûr harab olmakdan nâşî mezbûr Abdulkerimin mugâyir şart ve vukûtdan hareketi zâhir ve 'adem-i istihsâli zâhir olunmağla ehl-i murtezîkaya erbâb-ı eşrâfdan Hafız Ahmed hürmet-i hâl --olmağla bâzı mezkûr merkûm Ahmed bi'l iltimâs kabz mezkûr Mustafa bin İbrahim'in üzerinde iken bin iki yüz bir senesi zi'l-kâdesinde Tırhala nâ'ibi merkûm Abdulbekir hâlâ üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed olmağla varid olan i'lâm murâfa'a-yı şer mebnî olundukda mahallinde meclis-i şer'decâmi'-i mezbûrun cemâ'ati ve vâkf-ı merkûmun mürtezikası oldukları halde mütevellî-i merkûm Abdulbekir ihzâr -- tarihinde gadr ve şer'le ru'yet ve 'adem-i itâ'at zâhir olur ise tekrar muvâcehesinde arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim i'lâm etmeğın i'lâmı 'amel ve hareket olunmak bâbında

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-628)

Alasonya kâdîsına hüküm ki;

Alasonya kazâsı muzafatından Çay Hisar kazâsı mütemekkinlerinde İstanko Aci Kalobani nâm zimmi gelub bunun kazâ-yı mezbûrede mutasarrıf olduğu mülk-imenzili ittisâlinde mülk-i menzilde mutasarrıf olan [] nâm zimmi menzil-i mezkûru bey' murâd eylediğın bu sem'î

istimâ' eylediği anda ittihâd şüf'a ve şerâ'it ve zirâat idüb anda verdiği bâhâ ile menzil-i mezkûru almağa talib iken mesfûr buna vermeyub kazâ-yı mezbûrdan Kosti nâm zimmîye bin iki yüz senesinde bahs-i ma'lûmeye bey' idüb gadr eylediğin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görölüb şüf'a olduğu i'tibâriyla anda verdiği bahâ ile kendüye aliverilub ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-630)

Eyâlet-i Bosna'da Hersek sancağında vâki Mostar kâdîsına hüküm ki;

Ömer ve Mustafa ve Salih zîde kadruhû hem gelub cülûs-u humâyûnumdan mûmâ-ileyhin ber-vech-i mülûkâneme berât-ı şerîfimle iştirâk 'uhdelerinde olan kazâ-ı mezbûra tâbi Gorince mukâta'ası karyelerinden resm-i çift defterde hacı mezbûre hesab olmağla Blat nâhiyeleri topraklarında re'âyâlarında zirâat ve harâset idenlerden kânûn ve defter mûcibince çift-i resm taleb etdiklerinde edâsında te'allul eylediklerin bildirub kânûn ve defter mûcibince çift-i resmleri aliverilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-631)

Keşân kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyh El-hâc Ahmed zîde ilmühûsun mektûb gönderub Keşân kazâsına tâbi -karyesi ahâlileri meclis-i şer'e varub bunlar karyeleri umûrların ru'yet edâda küçük murâbahacı tâ'ifesinden ma 'lûm'ul-esâmî kimesneden istirdâd eyledikleri on bin gurus mikdârı zimmîlerin def'ine edâya bir dürlü zararları olmayub—vâkf—ahz ü habs teklîfi ile ta'addî ve rencîde olunmak icâb ider ise halleri yoğiken—olmaları def'i tâlebiyle dâ'î olanları ve tekrîrden hali olmadıklarından bilâ-vûkelâ perâkende ve perişân olduklarına bâ'is ve bâdî olunmaları (üzeri çizili) ettirmek bâbında emr-i şerîfim verilmek rizâ'sına bi'l iltimâs 'arz ve

divân-ı hûmâyûnumdan şer'le görölmek ahâli-yi mezbûre istirdâda eyledikleri akçeyi def'ine –‘adem-i iktidâr muvâcehesinde bâ'is ve mutehakkık olunmaları rencide ve ta'addîleri olmayub zimmetlerinde muvâcehesinde bâ'is olan mersûmun tâksit-i şer'i ile icrâ-yı deyn edilmesiçün fermân-ı âli sudûr ve irsâlden verildiği görölmeğle vech-i meşru'h ve tâksit olunmak bâbında fermân-ı âli yazılmıştır.

Fi Evâhi Câ sene [1]205

(H-632)

Hanya muhâfızı vezîre ve Hanya kâdîsına hüküm ki;

Hanya kazâsı sâkinlerinden Ali ve Murad dimekle ‘arîf kimesneler ile kız karındaşları Hadiçe ve Ayşe ve Şerîfe nâm hâtûnlar gelub bunların bâbaları Ahmed Osmandimekle meşhûr kimesne bundan akdem fevt oldukda Hanya kazâsında kâin tasarrufunda olan ma ‘lûm’ul hudûd mülk-imenzil ve mülk-isabunhane ve bağ ve bağçesi irs-i şer'le bunlara intikâl idüb lâkin bunlar olundukda sagîr bulunduklarından yine Hanya sâkinlerinden analarının karındaşı Mehmed nâm kimesne Hanya sâkinlerinden []ve [] nâm kimesnelere bey’ ve bunlar dahi idişüb bâliğ da’vâya kâdir ve babalarından müntakil fuzûl bey’ olunan emvâl-i merkûmeyi alduk deyu mezkûrlardan taleb etdiklerinde mücerred ve—içün kâh zaman-ı mürur eyledi kâh mezkûrdan kânûn olan bu hilâf- şer’-i şerîf te’allul ve muhâlefet ve gadra cesâret eyledikleri ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub mahallinde şer'le görölüb ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mahallinde şer'le görölmek içün yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-633)

Gelibolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Gelibolu kazâsı mütemekkinlerinden Andreyâ nâm zimmî gelub bunun kimesneye deyn ve kefâleti olmayub şer'an dahl îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Abdullah nâm kimesne zuhûr ve benim mukaddemâ []nâm zimmîde olan emti'a ve eşyâ'sından ma ‘lûm’ul mikdâr alacağına kefil-i mal olması iden bununla ahz ü kabz şedid ile darb ve tahrîk

ve tehdid iden cebren ve kerhen kefâlet-i merkûmeyi bunun ikrâr etdirilmek bu makûle mütegalibe ile olan kefâlet şer'an sulb ve sagîrmdeğil iken ikrâr-ı merkûmeye binâ'en kefil olursa deyu celeb-i mal sevdasıyla hilâf-ı şer 'î şerîf fuzûlî müdâhale ve ta'addîden hali olmadığın ve bu bâbda şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub mezbûrun ol vecihle olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-634)

Mîr-i Mîrandan Eğriboz mütesellimine ve Eğriboz kâdisına hüküm ki;

Ölenderik kazâsı sâkinlerinden Ali nâm kimesne gelub bu kendü halinde iken Eğriboz sâkinlerinden Uzunlu Osman dimekle 'arîf kimesne havâssına tâbi refikyle bin iki yüz senesinde cebren ma 'lûm'ul mikdâr akçe ve eşyâ'sı ahz ve gadr eylediğin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verildiğin bilub şer'le görölüb alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-635)

Uruşa(?) kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Uruşa(?) sâkinlerinden sa'âdet-i kirâmdan mevlânâ Mehmed Paşa zâde Ahmed zîde ilmühû gelub merhûm ve mağfurün Sultan Süleyman Han tâbe serâhünun câmi'-i şerîf ve 'imâret-i 'arîfesi evkâfı mukâta'ası karyelerinden ---kazâsına tâbi --nâm karye toprağında tahminen iki yüz keyl dönüm istî'âb ider ma 'lûm'ul hudûd tarla ve iki yüz dönüm rusûmlu koruya ve iki kıt'a işcar-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi hâvi mülk-ibâğlara mutasarrıf olan İslam Mustafa Beşe bin İslam karye-i mezbûre toprağında kırk keyl dönüm istî'âb ider ma 'lûm'ul hudûd tarla ve ma 'lûm'ul hudûd mülk-iişcar-ı müsmire ve gayr-ı müsmireye mutasarrıf sekban başı oğlu Mehmed nâm kimesne bin iki yüz dört senesinde zikr olunan tarlaların ve koruyu rizâ'ları ve sâhib-i arz olan mütevellî-yi kânûn vekîli mâ'rifetiyle tahminen ma'lûm mukâbelesinde mûmâ-ileyh ferâğ ve tefviz ve mûmâ-ileyh dahi tefviz ve kabul ve emlâk-ı

mezkûru dahi bey' bâbında kat'î ile bey' ve teslîm ve tahmîlleri ahz ve tarafı vâkfdan yedine verilen temessük ve senelik mûcibince zabt ve tasarruf murâd eylediğin kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden ashâb-ı ağrazdan ve îcabından ve [] ve [] nâm kimesneler hilâf-ı şer'îve kânûn ve mugâyir temessük ol yerleri – emlâkı zabt ve tasarrufuna fuzûlî müdâhale ve ta'addîden hali olmadıkların bildirub hilâf-ı şer'îve kânûn ve mugâyir temessük ve senelik icab-ı mezkûrlaradahl ve ta'addî etdirilmeyub men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le ve kânûn üzere 'amel olunmak.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]204

(H-636)

Ziştovi kâdîsına hüküm ki;

Ruşuk sâkinlerinden El-hâc İsmail ve Şergili Osman nâm kimesneler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb iş bu sene-i mübârekede Ziştovi sâkinlerinden [] nâm kimesneler ile []nâm Yahudi zimmîden i'lâm-ı şer'î-behâ'sında bin doksan beş gurusu alacak hakları olub taleb eylediğinden sonra ta'addî ve muhâlefet eyledikleri ve taraf-ı şer'-i yedlerinde i'lâm-ı şer'î-ber-mûcib i'lâm-ı şer'îgörülüb icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-637)

Filibe mollasına hüküm ki;

Defterdar mektupçusu kalfalarından Ahmed 'arîf zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyh yedi meyveli terbazar başısı El-hâc Yusuf nâm kimesnenin Filibe sâkinlerinden sâbika Filibe Arpacı başısı Şerîf Hasan dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde cihet-i karz-ı şer'-i bir kıt'a ma'hûd temessük mûcibince bin iki yüz senesinden berü alacak hakkı olan bin ikiyüz gurusu kabl'el-ahz fevt oldukda meblağ-ı mezbûr irsen oğlu mûmâ-ileyhe intikâl etmeğin ve müteveffâ-yı merkûmdan mûntakil merkûmun zimmetinde olan meblağ-ı mezbûru buluna dek bâ mektûb bi'd-defâat mutâlebe olmak murâd etdikde hilâf-ı şer 'î şerîf gadr sevdasıyla edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli iddi'âsında olduğun

bildirub âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb meblağ-ı mezbûr mezbûre – muhâsib ve ihkâk-ı hak olunmak mümkün olmaz ise merkûmun der-i âliyye ihzârı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin âher husûsa me'mur mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise der-i sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-638)

Manastır kâdîsına hüküm ki;

Manastır kazâsına tâbi Arnavud nâm karye sâkinlerinden muhtedi İbrahim nâm rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bu şerîf-i İslam ile meşgûl olub kendü halinde ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer 'î şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi olmayub ber vechile dahl îcab olmaz iken karye-i mezbûr sâkinlerinden Mehmed nâm kimesnelerin bunun ırz ve 'adâvetleri olmağla kendü hallerinde olmayub havâlilerine tâbi mütegalibeye istinâden envâ gune hâvi – ve hilâf-ı bi-gayr-i hak tağrîm ve tecrîm olan ve ol diğêr gûn olduğı vetaraf-ı şer'denhüccet-i şer 'iyye ve fetvâ-yı şerîfesi olduğı bildirub fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer 'iyyesi mûcibince 'amel olunub hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-i hak mezkûrlara ol vechile ta'addî ve rencîde etdirilmeyub men' men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mahallinde şer'le görölmek içün yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-639)

Kandiye muhâfızı vezîre ve Resmo kâdîsına hüküm ki;

Nezâret-i şeyhu'l-islâm –evkâfdan Kandiye'de vâki müteveffâ Giridli zâde Fazıl Ahmed Paşa vâkfının bâ hatt-ı humâyûn kâim-makâm mütevellîsi ve sâbık İstanbul kâdîsı mevlânâ Mehmed 'arîf zîde fezâileyhin rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediğı bir kıt'a 'arz-ı hâlinde vâkf-ı muşârün-ileyhin bundan akdem kâim-makâm mütevellîsi olan cezire-i mezbûre sükkânından İbrahim nâm kimesne kâim-makâmlıktan terfi' olduğından merkûm mezkûr mülhakatından Resmo kazâsı muzafatından Milopatamu nâhiyesine tâbi Magaris ve tevâbi'

karyeleri ahâlileri zimmetlerinde iki yüz bir senesi ‘öşr-i zeytundan kadîm ma’arîf belde üzere altı bin yüz mor zeyt kaldı deyu üç def’a hilâf vâki ref’ ref’ine ıstikâ ile emr-i âli ısdar ve nefer gelen olan ve hukkâma bilâ-mûcib fukarâ'-yı mezkûrları kemâl-i tecerrüm mezbûrun mürûr ve ---olduğu gadr— zaman ve muârizâ'dan men’ ve yedlerine mute’addid hilâf-ı şer’îi’tâ’ ve ısdar etdirdiği evâmîr kayıdları bâlâlarına şer’-i da’vâ ve mahal-i evâmîr-i âliye dahi verilmişiken ‘adem-i kanâ’at –izrârlarında ısdar ve âsîâne-i âlîyyeme vürudunda re’âyâ-yı merkûme tarafından li’ecli’t- terâfu emr-i âlîşan ısdarını istid’â etdiği ihtifâ ve cezire-yi mezbûreye firar eylediği tahrîr ve fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer ‘iyye ve-- şer ‘iyye mûciblerince merkûm kesîreye ma’rifet-i şer’le men’ olunub mezkûrun ref’inden sonra da’vâ-yı mezkûre ta’addîsi hilâf-ı şer’ietdiği bi’l gayr olduğuna binâ’en fî- mâbâd hilâf-ı şer ‘î şerîf ve mugâyir hüccet-i şer’îve fetvâ-yı münîf merkûm da’vâ-yı mezbûreye tasaddî ve fukarâ'-yı re’âyâ –vâki olur ise isgâ’olunmayub –zâhir olduğuna binâ’en bâ-emrini i’lâm olunmak bâbında siz ki vezîr-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid’â ve vech-i meşrû’h üzere emr-i şerîfim sudûruçün bi’d-defaat şeyh’ul-islâm ve müftü [] nâm olan mevlânâ Hamidi zâde Mustafa adam olundukda buna işâret etmeleriyle işâretleri mûcibince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vezîr müşâr ve mevlânâ mûmâ-ileyhsiz ber vech-i meşrû’h mezkûrun da’vâ-yı mezbûrede murûr olduğu lede’l şer’-i zâhir olunub fî-mâbâd hilâf-ı şer ‘î şerîf ve mugâyir hüccet-i şer ‘iyye ve fetvâ-yı münîf da’vâ-yı mezbûreye tasaddî ve fukarâ'-yı re’âyâya tasallutu vâki olur ise muarîza vve isgâ’olunmayub bildirub der-i âlîyyeme ‘arz ve i’lâma mubâderet ve hilâfindan nâşî---olmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede’l-vusûl ehl-i İslâm da’vâ vesâ’ir ve ehl-i esâmî vekilleri meclis-i şer’e ihzâr ve meblâğ-ı bâki mezkûr kendülerinden taleb ve su’âl olunduğu bu misillu akçeden hîle ve inkâr olunur deyu her bir köy külliye inkâr eylediklerini tatbîk Atina na’ibinin vârid olan i’lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 19 L sene [1]205”

(H-640)

Atina kâdîsına hüküm ki;

Mamavko nâm zimmî gelub bunun Atina kazâsında sâkin İbrahim ve Sipâhî Hüseyin Ağa dimekle ma’ruf kimesneler ile yine Atinada sâkin Cayori ve Burgaci ve Benadorci ve Benaki vesâ’ir ma ‘lûm’ul-esâmî zimmîler zimmetlerinde bin iki yüz senesinden berü bâ temessük

alacağı olan seksen bin guruşdan elli iki bin otuz guruş ceste ceste(?) ol bâki yirmi yedi bin altıyüz kırk beş guruşdan dahi yirmi beş bin guruşunu âli-i tarafoldukça teslim etmeleriyle gayr-i ez teslimat bâki kalan otuz kırk beş guruş ma'a taleb olunmak murâd eyledikde kayd ve kabul ile hilâf-ı şer 'î şerîf edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında eylediklerinden mukaddemâ lede'l inhâ ve istid'â âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle ber mûcib temessük meblağ-ı bâki me'mûr ma'rîfet-i şer'le ashâb mezbûr iktizâ idenlerden tahsîl ve teslim etdirilmek bâbında bin iki yüz dört senesinde Evâsıt-ı muharreminde sen ki mevlâna-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sâdır olmuşiken temyîz dâ'va olmayub mağdûr olduğun bildirub âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında müceddeden emr-i şerîfim bir emr-i şerîfim ricâ ve rikâb-ı müstetâbımdan divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrû'h tarih-i mezbûrda emr-i şerîfim verildiğın mestûr ve mukayyed olunmağla âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-641)

Delvine kâdîsına hüküm ki;

Hevacegân divân-ı humâyûnumdan hâlâ kâim-makâm-ı âli makam mektûbçusu olan Mîr Mustafa zîde mecdühûnun bâ berât-ı âlişan mutasarrıf olduğú tîmârı karyelerinden İnebahtı sancağında ve –nâhiyesinde Uğurlu nâm ve –karyelerini bin iki yüz dört senesine mahsûben tarafından zabt ve hâsılatı ahz ü kabz içün Yusuf bin zâde Emin Bey dimekle ma'rûf kimesneyi bundan akdem der 'uhde ve iltizâm etmeğē tîmâr-ı mezkûr karyelerini sene-i mezbûrda mültezim-i mûmâ-ileyh zabt ve vâki olan a'sâr ve rusûmatı kânûn ve defter mûcibince ahz ahz ü kabz etdirilub îcabından bir dürlü dahl ve te'arruz etdirilmemek içün bin iki yüz dört senesi Evâsıt-ı zi'l-hiccesindebir kıt'a emr-i şerîfim ısdar olunmuşıdi –emr-i şerîfim nazaran sene-i mezkûre mahsûl-u hâsılat mezkûrede bulunadek mültezîmi mûmâ-ileyh tarafından ahz ü kabz olunması iktizâ ider iken bazı kimesnelerin müdâhalelerine binâ'en el-yevm tahsil olunmayub –kaldığın ve tenfiz emr-i âli mümkün olmadığın mektûbı mûmâ-ileyh bir kıt'a der sa'âdetime takdîm eylediğı bir kıt'a 'arz-ı hâliyle inhâ ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince mahsûlatı ve rusûmatı kânûna ve defter mûcibince mültezim-i mûmâ-ileyh zabt ve ahz ü kabz etdirilmeyub ol vecihle merkûmların vâki olan müdâhale ve ta'addînin men' ü def'i mücerreden emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda

divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrû'h üzere tarih-i mezbûre emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olduğu mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak fermânım olunmağın te'kîden ve -iş bu emr-i şerîfim ısdar ve irsâl olunmuşdur imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mektûbi-yi mûmâ-ileyh kaç parsa hâsılatının beher mal mültezimi mûmâ-ileyhe ahz ü kabz etdirilub esbâb-ı rızâ ve -- istihsâline mubâderet ber-vech-i meşrû'h mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince tîmâr-ı mezbûr karyelerini sene-i mezbûrede mahsûben bi-vech-i vâki olan müdâhalenin men' ü def'lerine iltizâm ve müsâraat olunmak lâzımesi eylediği ve bu bâbda kusûr ve rehâvet tecviz ile hâsılat-ı merkûmenin pesmânde-yi ---mugâyir rizâ'-yı humâyûn olduğu ma'lûmun oludkda bir senede re'âyâdan mükerrer mahsûl ve rusûm alındıktan mücânib olunarak mûmâ-ileyh tarafından verilen muharrer temessük mûcibince mültezimi mîr-i mûmâ-ileyh zabt ve vâki olan a'sâr ve rusûmatını kânûn ve defter mûcibince ahz ü kabz etdirilub îcabından olan mezkûrların ol vechile vâki olan müdâhale ve ta'addîlerin men' ü def' husûsuna ihtimâm ve dikkat ve tenfiz evâmîr-i âlîyyem müsâraat eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-642)

Belgradcık kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Belgradcık kazâsı ahâlileri gelub kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Abdullah ve Ömer ve Hamdi nâm kimesnekendü hallerinde olmayub şedid ve ---olub Fazıl ve Voyvoda ve Serdar ve Yusuf Paşa vesâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi yanına varub bunları hilâf-ı vâki murâd etmeleriyle ehl-i örfe -bi gayr-i hak kendüleri dahi alet ve alaka ve müdâhale olmadıkları iden mezâlim bilâ emr-i şerîf tekâlifleri umûruna kalub bunların zulm ve te'addîlerinin nihayeti olmadıklarından perâkende ve perişan olmalarına bâ'is ve bâdî olduklarıma bildirub men' ü def' olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eyledikleri için kânûn üzere 'amel olunmuştur.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-643)

Bosna mollasına hüküm ki;

Fatma ve Meryem nâm hâtûnlar gelub bunların Saray Bosna kazâsı muzafatından Berdo nâhiyesine tâbi [] nâm karye toprağında vâki resm-i tapu ile bâbalarından müntakıl ma 'lûm'ul hudûd bâhâsına taraflarından zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm ve sâhib-i arza edâ idgeldikleri tarlalarına âherin ber vechile alaka ve müdâhale olmayub dahl olunmak îcab etmez iken kazâ-yı mezbûr sükkânından Ökkeş oğlu Ali dimekle ma'rûf kimesne bin iki yüz senesinden berü hilâf-ı kânûn üzere zabt ve gadr-ı külli eyledikde ve bu bâbda da'vâlarına muvaffık şeyhu'l-islâmıdan fetvâ-yı Şerîfeleri aldığın bildirub fetvâ-yı şerîfe mûcibince kânûn üzere 'amel olunub mezbûrun hilâf-ı kânûn tagallüben zabt eylediği yerleri kendülere aliverilub zabt ve zirâat etdirilmek bâbında hükmi humâyûnum ricâ eyledikleri için kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

“ derkenârı mûcibince ocakdan mübâşeretı emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâhir-i Zâ sene 2”

(H-644)

Selânik mollasına ve mütesellimine hüküm ki;

Hadice nâm hâtûn gelub mezbûr Selânik kal'asinde mütemekkin çuka vekîli Avram nâm Yahudi zimmetinde cihet-i karz-ı şer'denolmak üzere bin ikiyüz senesinden berü bâ temessük dört bin guruş alacak hakkı olub bundan akdem meblağ-ı mezbûrdan Yahudi mesfûr fakat beşyüz guruşunu edâ ve teslîm ve bâki kalan üç bin beş yüz guruş dahi bi'd-defâat taleb olmak murâd yledikde bi-vech-i şer'îvermeğin te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduğu bildirub ocakdan mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölub meblağ-ı bâki mezkûr Yahudi mesfûrdan tamamen tahsîlve bi-kusûr aliverilub ihkâk-ı hak hükmi humâyûnum ricâ eylediği ecilden ocakdan mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-645)

Ferecik kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Ferecik kazâsı sâkinlerinden [] nâm hâtûn gelub bu def'a kazâ-yı merkûmede vâki ma 'lûm'ul hudûd mülk dükkâna müstemil oğlu Mehmed dimekle meşhûr kimesne ile müşterek mutasarrıflariken müştere-i mezbûr değirmen-i mezbûrdan hissesini 'adem-i kanâ'at birle cümlesini tagallüben müstakilen zabt ve mezbûr mütegaliben olmadığından taleb ve dâ'vâ idemeyub mezbûr Mehmed fevt olub hisse-i merkûmeye vârid olan yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden vereselerin ve [] nâm kimesnelerden taleb idüb mağdûr olunub ancak zaman-ı mürûr eyledi deyu te'allul eyledikleri ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub şer'le görölüb bi-mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölme için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-646)

Keşan kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Haremeyn karyelerinden Keşan kazâsına tâbi Maros nâm karye sâkinelerinden Fatma ve Ayşe nâm hâtûnlar gelub arâzi-i tasarruf idenlerden bunların bâbaları İsmail nâm kimesne bin iki yüz üç senesinde fevt oldukda oğlu olmayub karye-i mezbûre toprağında tasarrufunda olan yerleri tapuya mustahakk ve hakk-ı tapu ile kızları mezbûrelerin olub bi-te'arruz müsliminlerin takrîr eyledikleri resm-i mîrî ile sâhib-i arzdan iştirâk olunmayacak iken mûcib bazı sâhib-i 'arzdân tama' olmakdan nâşî ba'de verdiği bâhâ ile---olan olandan verdim deyu te'allul edilmek bi mûcib görölüb babaları yerlerinin bi-te'arruz müsliminin takrîr eyledikleri resm-i tapu ile mûcib kabzden alıverilub hilâf-ı kânûn te'allul ve muhâlefet etdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

“tekrar emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı S sene [1]205

(H-647)

Hâlâ Mora vâlisi vezîre ve cezire-i Mora'nın hâvi olduğu kazâların kuzât ve nüvvablarına hüküm ki;

Divân-ı humâyûnumda tercüman ve katiblerin berât-ı âlişanıyla 'uhdelerinde olan Mora tercümanlığı ve tarihçilik ru'yet ve idaresinde vâridat ve rusûmâtının cem'an ve tahsiline cezire-i mezbûr mütemekkinlerinden Benaki ve Binot nâm zimmî tercüman vekîli nasib ve re'âyâ rencide ve âidat ve rusûmât muâyene te'hîri tecviz olunduğu bâbında ---Karaca zîde--divân-ı humâyûnum tercümanlığı odasında sene-i mâziye Evâsıt-ı Şaban'ında emr-i şerîfim sâdır olunub dündenberü tercümanlar muâyyen olan âidat ve rusûmât muâyeneden bâki kalan iki bin guruşluk tahsîli bâbında bundan akdem sadrazam tarafından sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin sana mektûb tahrîr olmuş iken bu ana kadar bir cevâbı zuhûr etmediğinden bahisle meblağ-ı mezbûr iki bin guruş iktizâ idenlerden tahsîl ve terkîne teslim olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrunu mûmâ-ileyhe Karaca -mukaddemâ 'arz-ı hâl ile istid'â ettiğin sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin vech-i meşrû'h üzere kendülerinden tahsîl olunmak bâbında iş bu sene-i mübâreke Evâsıt-ı rebîülevvelinde irade-i humâyûnum tarafından bir def'a emr-i şerîfim sâdır olunub lâkin mesfûrlar Balohat oğlu Benaki Mora tercümanı nasb ve mukaddem tercüman olan Tevdiş nâm tercümanın hîn-i azlinde 'â'idât ve rusûmât muâyeneden almak üzere birine tercüman olan mesfûr Benaki'ye defter muhâfızı fukarâ' ve hilafına teslim eylediği iki bin yedi yüz on dört guruş alacak mesfûr Benakiden iktizâ eylediğin tercüman-ı mersûm Karaca-bu def'a rikâb-ı humâyûnuma bâ 'arz-ı hâl inhâ ve âher husûsun me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mesdur Benakinin zimmetinde geçen meblağ-ı mezbûr iki bin yedi yüz on dört guruş tamamen tahsîl ve tarafına teslimi bâbında hükm-i humâyûnum ricâ ve ber-vech-i muharrer irade-i humâyûnumdan verilen emrin aynı rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumdan ibrâz olunmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince vech-i meşrû'h üzere âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle iktizâ idenlerden tahsîl olunmak fermânım olmağın imdi dündenberü tercümanlara muâyyen olan âidat ve rusûmât-ı muâyeneden bana kalan bâ- defter-i müfredât iki bin yüz on dört guruş mesfûr Benaki'den bâ iktizâ idenlerden âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle tamamen tahsîli matlub edildiği siz ki vezîr-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda ber minvâl-i muharrer âidat ve rusûmât-ı müayeneden bâki kalan bâ-defter-i müfredât iki bin yedi yüz on dört guruş îcab ve iktizâ idenlerin mübâşir-i mûmâ-ileyh mâ'rifetiyle tamamen tahsîl ve tarafınızdan kuzâtına me'mûr ta'yîn eylediği üzere teslim mubâderet ve 'arz ve müsamahadan mubâderet olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205**(H-648) (bu hüküm geçersizdir)**

Sisam Adası nâ'ibine hüküm ki;

Kostandi ve karındaşı Bakuli nâm zimmîler ile hısımları Karali nâm nâsraniyye gelub mesfûratın mûrisleri Sisam Adasına tâbi Büyük köy nâm karye mütemekkinlerinden Andirite nâm zimmî bin iki yüz senesinden mürd olub mâlik olduğu on bin guruslukdan mütecâviz emvâl ve eyşâ ve mülk bağ ve bağçe ve menzil-i irs-i şer 'ibunlara intikâl idüb âherinde bervechile müdâhale olunmak îcab etmez iken içinden yine karye-i mezbûr mütemekkinlerinden Ebirbi nâm nâsraniyye zuhûr ve şiddete sülûk birle hâlik-i mesfûr etdirir otuz sene hizmet aldım acer-i müsellah mukâbil hal-i cânibinde zikr olunan emvâl ve eşyâ' ve emlâkını bana hibe eyledi deyu envâ güne --beyhude ibrarıyla cümlesini fuzûlî zabt ve gadr eyledine binâ'en bundan akdem sâdır olan emr-i âli mûcibince mesfûr ile mahallinde lede'l tedâfu mesfûrenin da'vâsına mutâbık beyâna taleb olundukda isbât-ı---ihzâr ve bi-vech-i muârizâ'nında men' birle cânib-i şer'denbir kıt'a hüccet ve i'lâm-ı şer 'iyye i'tâ' ve mesfûratının fuzûlî zabt eylediği marû'lbeyân emvâl ve eşyâ' ve emlâkın verese-i mesfûruna teslîmi cânib-i şer'dentenbîh olunmak üzere iken kazâ-yı mezbûr nâ'ibi azl ve nasib olmak ada-yı mezbûr voyvodası Hacı Abdullah ve Koca başları Benaki ve Kordukine Monal nâm zimmîler ile yek-dil olarak şedide-i mesfûreden mebâliği ahz ve şevk ile mesfûratının haklarını ibtâl ve bu vecihle mahallinde bir dürlü ihkâk-ı hak mümkün olmakdan nâşî mesfûratının tekrar der-i âliyyeme ihzârı bâbında dahi bir kıt'a emr-i âli sâdır olmuşiken mesfûratının mahallinde muâyen-i kesire olduğundan der-i âliyyeme ihzârından men' sevdasında oldukları inhâ ve şedide-i mesfûrat çavuş mübâşeretiyile der-i âliyyeme ihzat ve huzûrda terâfu' şer 'iyve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eyledikleri cihetinden çavuş mübâşeretiyile li'ecli't-terâfu ' der-i âliyyeme ihzâr olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-649)

Mora vâlisi vezîrim Seyid Ahmed Paşa ahvâline;

Kandiye tüccârlarından Ömer Ağa ve El-hâc Ahmed Ağa ve Hasan Ağa ve Mustafa ve El-hâc Fazıl ve Dağlı Mehmed Ağa dimekle mutasarrıf kimesne ile vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî kimesnelerin İskenderiye'de sâkin şerîkleri iş bu sene-i mübâreke Saferinde Yorgi nâm re'îsin bir 'akl olduğu sefinesiyle Yanni Kaltorak nâm re'îsin suvâr olduğu üç vergili makûlesine çorağı ve fihre ve kitâb ve vesâ günlük ve hazr ve eşyâ'sı vesâ'ire cem'an yirmi bir bin yedi yüz yirmi sekiz gurusluk emvâl ve vaz' ve tahmîl ve tüccâr-ı merkûme tarafına irsâl etdikden sonra esnâ-yı rahda Kefalukani Andre nâm kapudan zikr olunan sefineleri ahz ve Mora ceziresi mülhakatından ve yine havalisinde dalyan ta'bîr olunur mahalde sefâ'in-i merkûmun havâlilerini ihrâc ve dalyan-ı mezkûr civarında mevcûd mahallerinde bir mikdârını vaz' ve İşkadri nâm karye mütemekkinlerinden kapudan Antola ve yeni kapudan Dimitri nâm zimmîlerin emvâl zâi olunmamasıçün Panya/Yanya (?) başılığı locasının tarafına mütecâviz mezkûre ashâbına ihzâr ve hâlâ kapudanlar vezîrim Gazi Hasan Paşa ahvâle tarafına inhâ olduğu beyânıyla emvâl-i mezkûremücerredlerden nakl olduğun tüccâr-ı merkûme taraflarına şerîkleri Mikail ile haber vermeleriyle emvâl-i mezkûrenin tahlisi beyânında oldukları Kandiye Gümrük Emîni zîde kadruhûnun bu def'a derya ve şevketmakrûnuma vârid olan bir kıt'a 'arz-ı hâlde ve Kandiye vâlisine bir kıt'a i'lâmının hilâf-ı mugâyir-i derc ve iş'ar olunması azl ve beyân olunan emvâl-i masume-yi mezkûreden el-yevm mevcûd mücerred olan eşyâ'nın kapudan-ı derya vezîr-i muşârûn-ileyh tarafına ve ihkâk-ı hak içün Hanya sancağı cânibinden suvârları tahrîr olunur ve tersâne-i amîre tarafına ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle tahsîli husûsuna sen ki Mora vâlisi vezîr-i muşârûn-ileyhsin tarafına dahi inâyet olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu kapudan-ı derya-yı muşârûn-ileyhe i'lâm etmeğin sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin i'lâmı mûcibince tarafına dahi inâyet olarak tersane tarafından ta'yîn olunan mübâşir mâ'rifetiyle tahsîli fermânım olmağın rikâb-ı humâyûnumda iş bu emr-i şerîfim ısdar ile irsâl olunmuş imdi sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin zaman-ı adalet-i --bâ şâhânem --ikrârıyla zulüm ve gadr ve ---humâyûnum olduğu inâyet olunarak emvâl-i masumane-yi mezkûrede el-yevm mevcûd mücerred olan eşyâ'nın tahsîli husûsuna ihtimâm ve ikrâm etmek matlub-u şâhânem eylediği ve eşyâ'-yı merkûmun tahsîliçün fetvâ-yı şer'-i üzere tarafından mîr-i merkûme buyruldu tahrîr etdirildiği ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrû'h 'amel ve hareket ve tarafından ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrû'h mübâşir mâ'rifetiyle istid'â merkûme-i masumenin tahsîli husûsunda mubâderet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

"iş bu emr-i âli lede'l-vusûl huzûr-ı şer' decümle muvâcehesinde fahm olundukda iddi'â-yı mezkûr kitâb-ı sarîh olunub ancak doksan üç senesinde vaz' eşkıyâ zımnında çiftliklerinden hakk-ı rızâlarıyla birer mikdâr 'öşr ahz ve itâ olunmak olduğu tatbîk Kordos na'ibinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205"

(H-650)

Mora vâlisine ve Kordos kâdisına hüküm ki;

Müderri-i kirâmdan --ve--zîde ilmühû ile Hassa şîlahşörlerinden Osman zîde mecdühû ile Emine--nâmıyla nâm hâtûnlar [] ve [] nâm kimesneler gelub bunların Mora ceziyesinde vâki Kordos kazâsında mâlik ve mutasarrıf oldukları ve nâm karyelerde vâki çiftliklerinde hâsıl ve devr-i keyl der-anbar olunması ma 'lûm'ul keyl mahsûlatlarında âherin alakası olmayub dahl îcab etmez iken a'yânlık iddi'âsında olan kazâ-yı mezbûr sâkinlerinlerinden Abdi dimekle ma'rûf kimesneler ile yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Kocabaş [] ve [] nâm zimmîler 'aveneleriyle yek-dil olarak bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi- gayr-i hak olmikdâr keyl mahsûlatlarını cebren ahz ve kendü umûrlarına sarf-ı birle tûmârıyla def'aatle taleb eylediklerinde vekîl-- nâsraniyye ve basub mu'ârazadan dahi ikrârları olmayub ahvalleri diğer gün aldığın bildirub sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir kânûn cebren ahz ve istihkak eyledikleri olmikdâr keyl mahsûlatları kendülere alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ etmekde sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i L sene [1]205**(H-651)**

Sisam Adası ceziyesi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûrede vâki Yenigün nâm karye mütemekkinelerinden Enkliya ve kız karındaşı nâm nâsraniyyeler gelub bunların bâbaları Yorgi nâm zimmî bundan akdem hâlik oldukda

karye-i mezbûre toprağında vâki ma 'lûm'ul hudûd bir kıt'a mülk- bağ ve bağçesiyle yüz aded zeytun ağaçlarına karye-i mezbûrede mütemekkin abileri Yanni nâm zimmî müttakîye istinâden hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-i hak fuzûlî zabt ve mahsûlatım ahz ve kendüye umûruna havale ve istihlâk taleb eylediklerine bi-vech-i şer'îvermeğe te'allul ve muhâlefet birle gadr-ı külli sevdasında oldukların bildirub çavuş mübâşeretiyile mahallinde şer'le görülüb mahsûl ---mesfûrat hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi -gayr-i hak zabt eylediği zeytun bağçesiyle olmikdâr zeytun ağaçları mahsûl ile kendülere alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eyledikleri için çavuş mübâşeretiyile mahallinde şer'le görülmek emrim olmuştur buyruldu.

Fi Rab' [1]205

(H-652)

Eğriboz kâdısına hüküm ki;

Eğriboz ceziresinin ahâli ve re'âyâsı gelub bunlar üzerlerine edâsı lazım gelen avâriz ve imdâd-ı seferîye vesâ'ir evamîr-i şerîfimle vârid olan tekâliflerin emr ve defter mûcibince edâsı ile kusûrları olmayub avâriz ve ay me'âşları mugâyir olan emr-i âli mugâyir ta'addî olunmaları için iktizâ etmez iken cezire-i mezkûre mütesellimi vesâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından mugâyir evâmîr-i âlîyyeme kıvamîyye verilmek tahmîllerinden ziyâde sa'âdet tevzî' hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir rızâ-yı münîf birle tahsîl eylediklerinden başka celb sevdasıyla ehl-i fukarâ'sını günbe gün mukaddemâ ile tecrîm ve takrîr gune derkâna bâ ---ve ol vecihle emvâlleri diğer gün perâkende ve perişan olmalarına bâis ve bâdî oldukların inhâ ve usûl-u bâ fermân-ı âli me'mûr kılınan Seyid Mîr Ali zîde kadruhû mübâşeretiyile husûs-u takrîr mahallinde m'arîfet-i şer'-i bi't-tahrîr ve der-i âlîyyeme 'arz ve i'lâm olunmağla bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda fî mâbâd vezir ve mîr-i mîrandan seferler vaktinde bazı mutasarrıfları havâlisiyle --idüb -- vesâ'ir vecihle kudûmmiye ve şer'îyye bâhâ ve zâhire-i bâhâ ve bunlar mezâlimden biriyle fukarâ'yı izac edilmek ve kâffe-i derkânlarını ta'tîl-i şer'-i mu'ayyen tatbik ile def'a ile olan re'âyâve sükkân-ı memalik üzerinde --- ihtimam olunmasıçün hatt-ı humâyûn ile Anadolu ve Rum ilinin üç kollarına bin iki yüz üç senesi Evâsıt-ı şevvâlinde evamîr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed ---mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim vech-i meşrû'h üzere mîr-i mûmâ-ileyh mübâşeretiyile mahallinde isti'lâm olunmak bâbında.

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-653)

Mora ceziyesinde vâki Alina kazâsının tâbi olduğu kazânın kâdîsına hüküm ki;

Hemreli oğlu Kostaki nâm zimmî gelub bunun Alina kazâsı metropolidi Yusuf nâm râhib zimmetinde bin iki yüz senesinden berü cihet-i kefâletinde olmak üzere altı mah mâ-'adâ ile ber-mûcib temessük sekiz yüz guruşluk alacak hakkı olub da'vâsı zamanında meblağ-ı merkûmu mesfûre taleb olmak murâd eylediğin hilâf-ı şer 'î şerîf vermeğin te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli iddi'âsında olduğun bildirub âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb ber mûcib temessük mesfûrenin zimmetinde olan ol mikdâr guruş hakkı tamamen tahsîl ve kendüye alıverilub hilâf-ı şer 'î şerîf te'allul ve muhâlefet etdirilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğin âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-654)

Yenice-i Karasu kâdîsına hüküm ki;

Mustafa nâm kimesne gelub bu kendü halinde ırzıyla mukayyed olub kimesneye dahi deyn ve kefâleti olmayub te'addî üzere îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Ser-dâr -- oğlu Hasan dimekle 'arîf kimesne kendü halinde olmadığından bin iki yüz senesinde ehl-i örfe istinâden hilâf-ı şer 'î şerîf bi-gayr-i hak yüz doksan guruşunu cebren ahz ve gadr-ı külli ve zulm-i sarîh eylediğin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhu'l-islâm fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görülüb mezbûrun cebren ahz eylediği ol mikdâr guruş hakkı tahsîl ve kendüye alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â edildiği için mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-655)

Eyâlet-i Bosna'da Hersek sancağında vâki Mostar kâdîsına hüküm ki;

Mostar kal'asi mülhakatlarından Abdullah nâm muhâfız gelub bunun berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu gümrük tîmârı karyelerinden Mostar kazâsına tâbi Graniçe ve Basnice ve-- ve karyelerinden 'öşr-i bostan ve 'öşr-i kettan ve resm-i kovan ve resm-i esbâb ve 'öşr-i soğan defterde tîmârında hâsıl olmağla karye-i mezbûr topraklarında vâki esbâbların kânûn üzere esbâb -ı resmleri re'âyâ tâ'ifesinin tasarruflarında olan kovanlarından kânûn ve defter mûcibince kovan resmleri ve fukarâ'-yı mezbûr topraklarında bostan-ı ziraî idüb bey' ve intifâ eyledikleri bostanları mahsulâtlarından zirâi idenleri kettanlarından şer'le müteveccih olan 'öşrleri talep eylediğin bazıları hilâf-ı kânûn defter edâsı emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-656)

Eyâlet-i Bosna'da Hersek sancağında vâki Blagay kâdîsına hüküm ki;

Blagay kazâsına tâbi Radine ve Garaç nâm karyeler ahâlileri gelub Karanlık sükkânından Hıdır ve Mustafa ve Salih ve Süleyman ve mute'allik Ahmed ve Mehmed ve Cuna oğlu demekle ma'rûf kimesneleri n bi'd-defaat zabt ve tasarruflarında hane-i avâriz bağlu tekâlif olunmak îcab ider kâdîmi emlâk ve yerleri olmağla Karanlık mezbûr ahâlileri üzerlerine avâriz vesâ'ir evamîr-i şerîfimle vârid olan tekâlifden mezkûrların mal ve tahmîllerine göre hisselerine isâbet iden Karanlık ahâlileriyle ma'a cem'an me'mûre edâ idüb mülk murâd eylediklerinden mezbûre hilâf-ı kânûn vermeyub bunlara aliverilub gadr eylediklerin bildirub ma'a edâ etdirilmeyub hilâf-ı kânûn te'allul ve ma'rîfet etdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-657)

Edirne vâlisi zıkr-i âti vâkf karyelerinin firar iden re'âyâlarının bulundukları mahallerin kuzât ve nüvvab-ı zîde fezâileyhe hüküm ki;

Dâru's-sa'âde ağası nezâretinde esved evkâfdan müteveffâ Ayşe binti Hamdi vâkfi mülhakatından Edirne kazâsına tâbi Şivardar karyesinin defterde mukayyed ra'iyye ve ra'iyyet oğullarından bazıları kadîmi karyelerinden kalkub varub defterde vâki bazı kuzât ve diğer 'askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla cânib-i vâkfa mas'arîfi mûcib olduğunu vâkf-ı mezbûr mütevellisi Mehmed ve-inhâ ve bulundukları mahalliden kaldurub kabl karyelerine nakl ve iskân etdirmeyub hilâf-ı kânûn ve defter te'allul ve muhâlefet etdirilemek bâbında emr-i şerîfim ricâ ve şartı mûcibince kânûn üzere emr-i şerîfim sudûruçün b'il-fi'il dâru's-sa'âdet'üs şerîfem Ağası olan İdris Ağa dâme ilmühû i'lâm etmeğin vech- meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-658)

Cisr-i Ergene kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Âsîtâne-i âliyyem sâkinelerinden Refiye nâm hâtûn gelub bunun zevci Cisr-i Ergene sâkinlerinden Hacı oğlu El-hâc Mehmed dimekle ma'rûf kimesne bundan akdem irâde-i şerîfim içün cânib-i şer'-i şerîf ve --bin iki yüz dört senesinde ecl-i mevâdıyla fevt olmağla verasetini bununla yine Cisr-i Ergene kazâsında sâkin müteveffâ-yı merkûm karındaşı oğulları Ömer ve İbiş nâm kimesnelere lede'l intikâl ve kazâsından Cisr-i Ergene kazâsına tâbi ---nâm karye sükkânından Hacı Bekir nâm kimesne müteveffâ-yı mezbûrun yanında mevcûd emvâl ve eşyâ' ve nukûd her ne ise bunlara ve – vasî-yi nasb olmağla li'eclil ifâ ma'lûm-yi mevcudeyi ahz ve Cisr-i Ergene'ye bu dahi –mal-ı mevrûsesinden hissesini ahz idüb tarafından vekil irsal eylediğin ve mal-ı merkûm müteveffâ-yı mezkûrun karındaşı oğulları merkûmat ve bunun hissesini verdiğinden mâ-'adâ keyfiyyeti dahi gadr eyledikleri ve mahallinde muâyen kesireleri olduğundan ihkâk-ı hak mümkün olmadığı bildirub vasî-yi merkûm ile mezbûrat Ömer ve İbiş mübâşir mâ'rifetiyle li'eclil terâfu ' der-i âliyyeme ihzat olunmaları bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri içün mübâşir ta'yîn olunan zîde kadruhû mâ'rifetiyle li'eclil terâfu ' der-i âliyyeme ihzârları fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ta'yîn olunan mübâşir-i mûmâ-ileyh mâ'rifetiyle vasî-i merkûm ol yevm

eyledikleriyle merkûmatı Ömer li'ecli't-tedâfu der-i âlîyyeme irsâl ve ihkâk-ı ihtimâm ve dikkat ve ihtimâm ve ihzârlarıyla ibtâl hakkı mûcib olur ise mucanebet etmek bâbında .

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-659)

Hâlâ Bosna (üzeri çizili) ve Travnik kâdîsına hüküm ki;

Dergâh-ı mu'allâ mutasarrıflarından Es-seyyid El-hâc Mehmed Emin zîde mecdühûnun rikâb-ı humâyûnumda takdîm eylediği 'arz-ı hâlim mefhûmunda mûmâ-ileyhin Kapukethudâsı olduğu müteveffâ Cafer Paşa zâde hâlâ Travnik'de sâkin sâbık Niş muhâfızı mîr-i mîran-ı kirâmından Ebu Bekir dâme ikbalihu zimmetinde bin iki yüz iki senesinden berü ba'de'l muhâsebe gayr-i ez teslîmat yedine verdiği ma'hûd ve ma'mûl bir temessük mûcibince yedi bin elli gurus alacağı olup bi'd-defâat taleb olmak murâd eylediğin hilâf-ı şer 'î şerîf edâsında te'allul ve muhâlefetile imrâr –ı ikâmet ve gadr sevdasında olduğun inhâ ve mahallinde şer'le görölüb tarafından vekîl eylediği [] nâm kimesneye alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeğin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-660)

Yanya sancağı mutasarrıfı [] dâme ikbalihûya ve Yanya kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Ergiri kazâsı mütemekkinlerinden Talo nâm zimmî gelub bunun Yanya kazâsı sâkinlerinden Abdülkadir nâm kimesne zimmetinde cihet-i şer'denbin iki yüz senesinden bin sekiz yüz gurus alacak hakkı olup bi'd-defâat taleb olmak istedikde vermeğin bi-vech-i şer'ite'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli ve ibtâl-i hak sevdasında olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâffık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görölüb mezkûr Abdülkadir'in zimmetinde olan ol mikdâr gurus hakkı tamamen tahsîl ve bi-kusûr kendüye alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-661)

Yanya sancağı mutasarrıfı [] dâme ikbalihûya ve Yanya kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Ergiri kazâsı mütemekkinlerinden Talo nâm zimmî gelub bunun bâbası Basud nâm zimmî bin iki yüz senesinde Ergiri Kasrı kazâsında vâki olan emlâk ve mülk-i çiftliğini Yanya sâkinlerinden Abdülkadir nâm kimesneye altı kese akçeye bey' idüb meblağ-ı mezbûrdan üç kese akçesini bâbası mesfûre edâ ve teslîm ve bâki kalan üç kese akçe emlâk-ı bâhâsından alacak hakkı imdi bâbası mesfûr mürd olub meblağ irsen buna intikâl idüb te'allul eylediğin vermekde bi-vech-i şer'îmuhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâffık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub fetvâ-yı şerîfe mûcibince şer'le görülüb bâbasından müntakıl mezkûrun zimmetinde olan ol mikdâr gurus hakkı tamamen tahsîl ve bi-kusûr kendüye alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin şer'le görölmek.

Fî Evâhir-i Câ sene [1]205

(H-662)

Uruşa(?) nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Seyid Mehmed Tahir zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub --kazâsı sâkinlerinden Kara Ahmed ve Bağcı Ali ve Hasan nâm kimesneler meclis-i şer'e varub bundan mukaddem kazâlarında a'yânlık iddi'âsında olan Haseki oğlu Hüseyin Ağa dimekle 'arîf kimesnenin oğlu kazâ-yı mezbûrda sâkin Mehmed nâm kimesnenin bunlara 'arz-ı nefis beynleri olduğundan mücerred edâ ve ızrar-ı kasdıyla çiftliği basub ma 'lûm'ul keyl ve emvâl ve eşyâ' ve hayvanatını gasb ve gâret eylediniz deyu hilâf-ı vâki inhâ ve iştikâ birle Edirne'ye ihzârları mahsûben ber takrîb emr-i şerîf ısdârıyla gadr etmeğle mahallinde terâfu ' şer '-iolunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru ricâsına der-i sa'âdetime i'lâm olunması El-hâc ve Ehl-i zimmî mehazir etmeleriyle vâki hali bilâ-iltimâs 'arz edilmek ecilden ihzârlarıçün verilen emrin kaydı terkîn ve mahallinde şer'le ru'yet olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-663)

Drama kâdîsına hüküm ki;

Drama Selâtin----ve Drama kâdîsı hâlâ vezîrim nazırı Mehmed Halil ‘uhdesinde olmağla bu esnâ’da nefs Drama kazâsı üzerine Arnavud ve Karmelu eşkiyâları hücum eylediklerinde ahâlî kazâ-yı mezbûre ayrıca men’ ü def’lerine ikdâm idüb Hasan Paşa zâde Abdülkirâm bin dimekle El-hâc Hasan nâm kimesne iktizâ-yı merkûm ile yek-dil ve yek-cihet olduğundan inâyet birle tekrar kazâ-yı mezbûreye hücum ve burada kazâ-yı mezbûreye duhûl etmeğle – olmakdıklarından nazır-ı mûmâ-ileyhin civar-ı kazâ-yı mezbûrede kâin çiftliklerini basub burdan mevcûd ondalık ve kıyyeden mütecâviz-- havâyic hilâf-ı şer ‘î şerîf gasb ve garet karyelerine duhûl ise karyelerine –cesaretle eyledikleri ve eşkiyâ-yı mezbûrenin men’ ü def’lerine ikdâm olunduğu sürede muşârûn-ileyhin havâli olan çiftlik izhar ve yedlerine dahi mutasarrıfları olacağı aşikâr olmağla eşkiyâ-yı mezbûrenin havâli-yi merkûmede men’ ü def’ine ikdâm olunmağla fî-mâbâd mîr-i mûmâ-ileyhin vekîli merkûm El-hâc Hasan tarafından eşkiyâ-yı merkûmeyi inâyet ie muşârûn-ileyhin havâlisine ve gerek kazâ-yı mezbûre ve nazır-ı mûmâ-ileyh ve çiftlikhâne-yi merkûmeye ta’addîleri vukûa gelen çiftlikâneye merkûmları salifü’z-zikr yağma ve garet ---kazâsı ve karyesine götürdükleri ve-- havâlisine m’arîfeti tamamen tahsîl olunmağa bâbında siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu muşârûn-ileyh kethudâsı hâlâ tersâne-i amîrem ve nazırı olan Yusuf dâme ilmühû bâ takrîr istid’â etmek vech-i meşrû’h üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz zaman-ı adalet-i ---şâhânemde karyelerimizde fukarâ’ ta’addî vukuâta kat’en rizâ’-yı âliyyem olmayub eşkiyâ-yı merkûmun havâli-i merkûmede men’ ü def’ine ikdâm ve vaziyete matlûb karye-i mezbûrem etdiğin ve fî mâbâd mîr-i mûmâ-ileyhin vekîli merkûm El-hâc Hasan tarafından istid’â merkûmeye şer’an --inâyet ile muşârûn-ileyhin havâlisine ve gerek kazâ-yı mezbûre ahâlisine ve nazır-ı mûmâ-ileyh ve gerek çiftlikhâne-yi merkûmeye ber-vechle ta’addî ve rencide olunmağın lazım gelir ise merkûm El-hâc Hasan Raşid ikbâlihû ile mûcib olunmakdan başka ve mîr-i mûmâ-ileyh alacağı merkûmun olmuş hîbeye (?) eşkiyâ-yı merkûmların gasb ve gâret birle ---kazâsına nasb eyledikleri --ve hayvanatının m’arîfet-i şer’le bi’l taharri tamamen tahsîl ve ihkâk-ı hak olunmak matlubum eylediği ma’lûmunuz oldukda ber-vech-i muharrer ‘amel ve harekete ihtimâm ve dikkat etmeğe bahane ile kazıyyede müdâhale olmayan bi-cürm makûlesine --- mukâvemet ile mûcib halde vukuatı tahrîr ile inâyete ittikâ etmeniz bâbında.

(H-664)

Alasonya kâdîsına ve Alasonya Voyvodası zîde mecdühûya hüküm ki;

Südde-i---Esman Sultan dâme ikbâlihû bunun ber-vech-i mülûkânem ‘uhde olan Alasonya mukâta’ası karyelerinden kazâ-yı mezbûra tâbi Kiliseli nâm karye mütemekkinlerinden Naciye ve Kostamari Engliye nâm nâsraniyyeler ile Dimitri nâm zimmî rikâb-ı humâyûnıma gelub mûrisleri mersûm Naciye'nin zevci ve mesfûratının bâbaları Benaboti nâm zimmîden müntakıl karye-i mezbûrede vâki mutasarrıf oldukları bi bâb mük-i menzillerinde âherin alakası olmayub dahl olunmak îcab etmez iken yine karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Banoli Aci Gelan nâm zimmî kendü halinde olmayub hilâf-ı şer ‘î şerîf bin yüz doksan sekiz senesinde fuzûlî ve tagallüben zabt ve gadr eylediğine binâ’en bundan akdem lede’l murâfa’a menzil-i mezkûr mûrisleri hâlik-i mersûmdan bunlara intikâl idüb hak-ı mûrisleri olduğu şer'an bâ’is ve mu’ârazadan men' ve mesfûrun kuvvet-i yedine tenbîh birle menzil-i mezkûrun verese-i mesfûruna zabtıçün katl şer’denyedlerine hüccet-i şer ‘iyye i’tâ’ olmuşiken mersûm yerler mücab olmayub mu’ârazasında ısdar ve menzil-i mezkûru bunlara teslîmden bi-vech-i – imtinâ’ ve gadr sevdasında olduğun bildirub hüccet-i şer ‘iyyeleri mûcibince şer’le görölüb mesfûrun fuzûlî zabt eylediği muhakkemeye mülk-i menzil-i mezkûr alıverilmek bâbında sen ki voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfîm ricâ eyledikleri için sen ki voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin mahallinde şer’le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i C sene [1]205**(H-665)**

Hâlâ Mora muhassılı vezîrim Seyid Ahmed Paşa'ya hüküm ki;

Sâbık divân-ı humâyûnumda tercüman olan Kostantin zîde şerefehû rikâb-ı müstetâbıma takdîm eylediği bir kıt'a ‘arz-ı hâlinde iki yüz iki sene cemâziyelevvelinde on beşinci gününden sene-i mezbûre Şaban'ının sekizinci gününe gelince divân-ı humâyûnum tercümanlığı huzûrunda olub tercümanlığı mezbûre bu mülhak Mora tercümanlığı âidatından hâlâ Mora'da mukîm Zoloş nâm zimmetinde --el-yevm üzere alacağı olan dokuz (yüz) yirmi iki guriş yirmi dört akçeyi her --mesfûreden taleb eylediğin ‘adem-i kanâ’at ile vermeğe muhâlefet ve meblağ-ı mezbûr zimmetinde olduğu mukaddemâ inhâ ve sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin meblağ-ı mezbûr ma’rîfetinle mersûmdan tahsîl ve tarafından kabze me’mûra edâ ve teslîm olunmak üzere sana hitâben emr-i şerîfî sudûrunu istid’â ve Mora

tercümanlığı bundan berü divân-ı humâyûnum tercümanlığı mülhakatından olub divân tercümanlıkları Mora tercümanlığına dahi taraflarından bir kimesneyi tevkîl ve zabt ve hasılatda kabz idegelenleriyle tercümanlığı mersûm merkûm Kostantinin selefi tarafından mesfûr Toloş zimmîye dört bin gurusı ihyâ olmuş olmağla mesfûr Kostantinin Mora tercümanlığından meblağ-ı mezbûrdan kat'i el-yevm hesâbı üzere tarafına i'tâ'sı lazım gelen âidatını mesfûr Toloş zimmîden bi'd-defâat mutâlebe eydiğin ve edâsı izhâr suret-i muhâlefet ile vermekde te'allul ve gadr iddi'asında olmağla rusûmât-ı mezbûreden kat'i el-yevm hesabı üzere tarafına râci olan her ne ise mesfûr Toloş zimmetinde---etdirilmek muktezâsıdır deyu divân-ı humâyûnumda ba'de'l tahrîr ber-vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak için sana hitâben sene-i mâziye Evâhir Ramazan'ından sâdır olan emr-i şerîfim ile olan tenfiz ve icrâ olunmayub bu ana değin te'hîr ile mağdur olduğu bu defa dahi 'arz-ı hâl inhâ ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince hak-ı sarfında olan meblağ-ı merkûmun tahsîliçün sana hitâben --hâvi mücerreden hükm-i humâyûnum ricâ ve divân-ı humâyûnumda rikâb-ı müstetâbımda mahfûz ahkâm kuyûdatı görüldüğün vech-i meşrû'h üzere tarih-i mezbûre emr-i şerîfim verildiği mukayyed olduğuna binâ'en mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak fermânım olunmağın te'kîden ve istima'en iş bu emr-i şerîfim ısdar ve irsâl olunmuş imdi sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin ber-vech-i muharrer tercüman-ı makrûn âidatının tarafına ve bir cümle --ma'aş matlub eylediği ma'lûmun oldukda Mora tercümanlık rusûmâtından kat'i el-yevm hesâbı üzere mesfûr Kostantinin müddet-i tercümanlıktan hissesine isâbet iden her ne ise ---mersûmTodori zimmetinden bi'd-defâat tarafından kabzine me'mûr edâ ve teslîm ile irzâ ve iskâna yedlerinden lâzım dikkat ve mubâderet mukarrer --ve hibesine --ile meblağ-ı mezbûr 'adem---mûcib vukuâ gelmesinden kusûr ve ricâsından mucanebet eylemek bâbında.

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-666)

Rumili vâlisi vezîre ve Köprülü kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ataûllah zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Timurtaş Yorgaki nâm zimmînin Köprülü kazâsında sâkin doksan yedi Süleyman Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin iki yüz senesinden berü bâ tahvil üç bin yüz elli gurusı alacağını edâsı muhâlefet eylediğine binâ'en mahallinde şer'le görölub tahsîli bâbında sana hitâben sâdır olan emr-i şerîfim lede'l vürud imtisâlen der-'akab mezkûr sulûk meclis-i

şer'e da'vâlı ve emr-i mezkûr kânûna su'âl oldundukda fi'l hakîka sene-i mezbûrede li'eclil maslaha iş'arım gönderilmek müteveffâ cebren kazâmızdan olan Mavodî mukâta'ası bedel-i kusûruna vermek için mesfûrdan ol mikdâr meblağ istikrâz etmiş idim lâkin edâya kudretim olmadı diyerek işâret idüb ancak meblağ-ı mezbûru edâsı muhâlefeti derkâr ve mütegalibeden olmakdan nâşî tahsîli ve sulûk olmayub vekîl-i mesfûrun olunmasıyla hali hükm-i humâyûnum verilmek ricâsına 'arz eylemek için sen ki Rumili vâlisi vezîr-i muşârûn-ileyhsin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-667)

Kandiye muhâfızı vezîre ve Kandiye ve Resmo kuzâtlarına hüküm ki;

Resmo kazâsına tâbi Maris nâm karye ahâlilerinden Yorgi nâm zimmî ile vesâ'ir ehl-i fukarâ'sı gelub bunlar kendü hallerinde ve kimesneye deyn ve kefâletleri ve üzerlerine dahi şer'an bir nesne sâbit olmayub ta'addî olunmaları îcab etmez iken İbrahim nâm kimesne kendü halinde olmayub 'akl ve iktirâya murâd etmeleriyle ehl-i 'örfe istinâden hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-i hak bin iki yüz üç senesinden berü üç def'a beşer bin guruslarını gasb ahz ve gadr-ı külli eylediğin ve bu bâbda dâ'vâsına muvâfık şeyhu'l- islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin ve mezbûr kâh Resmo kâh Kandiye mutasarrıfları murâd ve gadr üzere olduğun inhâ ve bulunduğu mahalde şer'le görölüb ihkâk-ı hak olmak bâbında sen ki Kandiye muhâfızı vezîr-i muşârûn-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve husûs-ı mezbûr inhâ olduğun üzere hukûk-u şer 'iyyeye dair olmakdan nâşî hısımları merkûm mahalde ahz ve huzûr-u şer'î ihzâr ve terâfu' şer 'iyve ba'de'l şevk ihkâk-ı hak olunmak için mahallinde şer'le havâle ile emr-i şerîf sudûru iktizâ eylediğin hâlâ rikâb-ı humâyûnumda re'îsu'l-kuttâbım olan Mehmed Re'îs dâme mecdühû i'lâm etmeğin i'lâmı mûcibince 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-668)

Kara Ferya kâdîsına hüküm ki;

Ömer nâm gelub Selânîk Kara Ferya nâhiyesinde ve Sele nâm karye ve gayriden ber-vech-i iştirâk tîmâra mutasarrîf Mustafa ve Ahmed nâm sipâhîler tîmâr ve mezbûr karyelerini bin iki yüz beş senesi gâyetine gelince bir sene kala zabt ve rabt etmek üzere bunun ‘uhde ve iltizâm ve bu dahi iltizâm ve kabul etmekle tîmâr-ı mezbûr karyelerini sene-i mezbûrede bunun zabt ve vâki olan mahsûlat ve rusûmâtı kânûn ve defter mûcibince ahz ü kabz etdirilmek için yedine mahûd ve ma’ mûleye temessûk verdiği bildirub yedinde olan mahûd ve ma’ mûleye temessûk mûcibince zabt etdirilub âherden dahl ve kabz etdirilmemek bâbında hük-m-i humâyûnum ricâ etmeğin temessûk mûcibince zabt etdirilmek.

Fî Evâil-i C sene [1]205**(H-669)**

Kara Kol kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Nişân-ı âlişanım verilen divân-ı humâyûnum kalemi katiblerinden Nûman Nazif zîde mecdühû ile kalem-i mezbûrun Kerkes Osman ve Kara İbrahim Edhem divân kâtibi Mehmed Asım zîde kadruhûnun bu def’a rikâb-ı müstetâbıma takdîm eyledikleri bir kıt’a ‘arz-ı hâllerinde Yaş sancağında Kara kol nâhiyesinde ---nâm karye ve ‘avdet on beş bin otuz otuz sekiz bervech-i keyl yirmi bin akçe ze’âmete kâtib-i mûmâ-ileyhe Numan Nazif ve yine karye İşfodar dâhilinde ve gayrından on beş bin içer yüz otuz beş akçe tîmârlara dahi mûmâ-ileyh Osman Refik ve İbrahim Edhem başka başka berât-ı şerîfimle iştirâken mutasarrıflar olmayub mûmâ-ileyhin ze’âmete ve tîmârlara mülhakatından yine nâhiye-i Karakol Alasonya’ya tâbi Tuzköy mezra’asının tîmâr ve mu’ayyen hudûdu dâhilinde kadîmden ‘öşr ve resmi ze’âmete ve hâneleri taraflarından ahz ü kabz olunagelen ma ‘lûm’ul hudûd yerlere ve ‘öşr ve rûsûmuna âherden dahl olunmak îcab etmez iken îcabından El-hâc Mehmed ve Osman ve El-hâc Ahmed nâm kimesneler zuhûr ve ol yerler nâm tîmâr-i mezbûr karyelerinde --karyesi arâzisinden ‘öşr ve rusûmunuz alınur deyu hilâf-ı kânûn ve mugâyir kadîm fuzûlî müdâhale ve bundan akdem ordu-yu humâyûnum tarafından sâdır iden emr-i şerîfim meclis-i şer’-i üzerinde vekîlleri olan Mehmed Emin bin İbrahim bin dimekle ‘arîf kimesneler ile vakıa şer’-i şerîf olanlarında munâzi’ mühimme olan mezra’nın hudûdu nehr-i kara mülk cânib-i şer’-iyyesi sıra taşlara ve andan sarf ve andan büyük ve bundan balya ve andan nehr-i mezbûre

var ise bu hudûd ile mahdûd olub salifü’z-zikr Eşliha karyesi mutasarrıflarının hudûd-ı mezkûr dâhilinde olan yerlerde alaka ve müdâhale olmayub marû’z-zikr Kuru Kefale mezra’ası mutasarrıfları mûmâ-ileyh taraflarından kadîmden berü zabt ve ‘öşr ve resmi ahz ü kabz olunageldiği ol diyarın hüsn ve ihtiyar ve ehl-i vâkfından Civan Ali Beşe dâmeEfendi veAhmed ve Şaban ve İbrahim ve Ali Beşe ve Hasan ve Ahmed Halife ve Kara Yusuf dâme Mehmed ve Mehmed ve Abdülkadir ve muhazır Hasan ve Derviş Receb nâm kimesneler şehâdetleriyle şer’an bâ’is ve mûmâ-ileyh hükm ve bazılarının hilâf-ı kânûn ve mugâyir kadîm ve hüccet-i şer ‘iyyeye menâfi vâki olan müdâhaleleri men’ ü def’ ve kuvvet berâtlarına birletaraf-ı şer’denhüccet-i şer ‘iyye i’tâ’ olunmuşiken ve bazıları memnû’ ve müdâhale olmayub mugâyir kadîm ve hüccet-i şer ‘iyyeye menâfi yine nizâ’dan hali olmadıkların inhâ ve hüccet-i şer ‘iyye mûcibince kânûn üzere ‘amel olunub evvel yerlerin ‘öşr ve resmi kâdîmî üzere vekîllerinden ahz ü kabz etdirilub mezbûrların hilâf-ı kânûn ve mugâyir kadîm ve hüccet-i şer ‘iyyeye muhâlefete zâhir olan müdâhaleleri men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid’â ve muktezâ-yı kânûn lede’l minvâl menâzi olan birle dahl iden vekîllerin tîmârları mülhakatından olan --karyesinin tîmâr mu’ayyen hudûdu dâhilinde kadîmden ‘öşr ve resm tîmârları olunan oluna gelen yerden olmayub fil elhakika inhâ olduğu üzere mûmâ-ileyhin iştirâken mutasarrıf oldukları ze’âmetleri mülhakatından Kara kol nâhiyesine tâbi Kuru Kefale mezra’asının tîmâr-ı mu’ayyen hudûdu dâhilinde kadîmden ‘öşr ve resm ze’âmetleri tarafından olunagelenyerden iken bazıları hilâf-ı kânûn ve mugâyir kâdîmî fuzûlî müdâhale ve lede’l murâfa’a ol yerler mezra’a-yı mezbûrenin tîmâr ve mu’ayyen hudûdu dahilinde kadîmden ‘öşr ve resmi ze’âmetleri taraflarından olunagelen yerden olduğu şer’an bâbında ve hudûdu beyânıyla cânib-i şer’denhüccet-i şer ‘iyye i’tâ’ olmuşiken yine ol vecihle müdâhale eyledikleri vâki ise men’ ü def’içün kânûn üzere emr-i şerîfim yazılagelmişdir deyu tahrîr olunmağla muktezâ-yı kânûn üzere ‘amel olunmak bâbında iş bu sene-i mübâreke Evâhir-i Rebîülevvel tarihiyle müverrih ısdar iden emr-i şerîfim ef’al ve evvela olunmağın inhâ ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince te’kîdi hâvi bu def’a dahi emr-i celil’iktidârım ısdarını istircâ’ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz ahkâm kuyûdatına mürâca’at oldukda tarih-i mezbûre emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olunmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince ‘amel olunmak bâbında.

(H-670)

İpsala kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

İnöz kazâsına tâbi Çavuş nâm karye ahâlilerinden ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler gelub bunlar İpsala kazâsına tâbi havâss-ı humâyûnumdan Edirneli mukâta'ası mülhakatından Sultani nâm karye toprağından zirâate Salih (nâm) kimesnenin tasarrufunda olmayan hali yerlerin sahib'ül arz ile (üzeri çizili) bin iki yüz senesinde umûruna kurub tarla idüb yedlerine verilen sahib'ül arza temessük mûcibince iştirâk zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sahib'ül arza edâ idegeldikleri beşyüz dönüm mikdârı tarlalarına dahl olunmak îcab etmez iken civarlarına vâki İnöz kazâsına tâbi Yenice nâm karye ahâlilerinden ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler zuhûr ve ol yerleri sizden sonra biz dahi resm tapu ile aldık deyu hilâf-ı kânûn kendülere alıverilub yedlerinde olan sahib'ül arz temessüğü mûcibince iştirâk zabt ve zirâat etdirilmek bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-671)

Yenişehir-i Fener mollasına hüküm ki;

Arâzi tasarruf idenlerden kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden İbrahim bin zâde Murtaza bin ve Tahir bin dimekle ma'rûf kimesneler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunların kazâ-yı mezbûrda kâin ber-vech-i iştirâk tasarruflarında olan tapulu ve temessüklü ma 'lûm'ul hudûd çiftlik arâzisi beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ ve kusûrları olmayub îcabından bervechile müdâhale ve tasarruf olunmak îcab etmez iken îcabından ve ashâb-ı ağrâzdan kazâ-yı mezbûr sükkânından ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler bunların tasarruflarında olan çiftlik arâzisini zabt sevdasıyla fuzûlî ve balasında müdâhale ve te'addîden hali olmadığın bildirub kânûn üzere 'amel olunub ve merkûmların hilâf-ı kânûn ve sâhib-i arza temessükle mugâyir olvecihle zâhir olan müdâhale ve te'addîleri men' ve def olunmak bâbında rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda kânûn-u su'âl olundukda bunların kazâ-yı mezbûre toprağında vâki tasarruflarında olan ma 'lûm'ul hudûd çiftlik arâzisini zabt iderleriken zirâat etmeyub üç sene hayvanatı yüz ve hayli koyun kânûn üzere tapu mustehakk oldukda dahl iden mezkûrlardan yüzden ve sâhib-i arza resm tapu ile almalarıyla müdahale iderler olmayub fil elhakika inhâ olduğu üzere çiftlik-i mezbûr arâzisine bunlar iştirâk mutasarrıf ve beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ iderleriken mezkû r

hilâf-ı kânûn müdâhale eyledikleri vâki ise men' ü def'îçün kânûn üzere emr-i şerîf yazılagelmiştir deyu tahrîr olmağşa kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-672)

Yenice-i Vardar kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Yenice-i Vardar kazâsı sâkinlerinden Mematzâde Mehmed Efendi dimekle ma'rûf kimesne meclis-i şer'e varub mâlik karındaşı Hüseyin nâm kimense ile hilâf-ı şer'-iyyeye mute'allik da'vâları zuhûr ve şer'an murâfa'aya razı olmayub temerrüdü yoğiken karındaşı mezkûr Hüseyin Kemal temerrüdlüğünden nâşi mücerred --üzerine mübâşir götürüb gelen mübâşir mâ'rifetiyle hayli mu'ârazadan üzerine şer'an bir nesne bâ'is olmayan taraf-ı şer 'iyye yedine hüccet-i şer 'iyye îta olunduğu lâkin mübâşirin âherde verilen fetvâ- yı şerîfe mûcibince şer'an mücerred-i mezkûrede lazım gelmişiken karındaşı mezkûre hibe nâmıyla akçe mutâlebesiyle ta'addî ve rencideden hali olmadığın ve mezbûrun âherde mübâşir nâmıyla akçe mutâlebesiyle vâki olan ta'addî ve rencidesi men' vâki olunmak bâbında vâki hali emr-i şerîfim verilmek rizâ'sına bi'l iltimas arz ve şûrut-ı su'âl olundukda lede'l terâfu ' üzerine şer'an bir nesne sâbit olmayub müddeî'nin iddi'âsı men' edilmek ba'de'l şevk tahkîk edilmek bu makûlenin ücret-i mübâşiresi müddeî-i --içün fetvâ-yı şerîfe mûcibince mahallinde şer'lehilâf ile emr-i şerîf verilegeldiği tahrîr olmağla şûrut mûcibince vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-673)

Selânik kâdîsına hüküm ki;

Sen ki Selânik mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Üryâni zâde Abdullah zîde fazlihûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub medîne-i Selânik'de mütemekkin Rum tâ'ifesi kocabaşları bâ-cema'at meclis-i şer'e varub tâ'ife-i mesfûre üzerlerinde edâsı lazım gelen emr-i şerîfe ile vârid olan tekâlifden âlâ ve evsât ve ednâ i'tibârıyla hisselerine düşeni medîne-i Selânik

vesâ'ir ehl-i re'âyâsıyla ma'a cema'ate me'mûr iddi'âsı kusûrları olmayub ziyâde talebiyle ta'addî olunmaları îcab etmez iken sefer-i humâyûnum mukarrer ve tekâlifleriziyâde olmak hasebiyle yine medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden ve içlerinden bazı men' ve --zimmîler Yeniçeri tâ'ifesine ve bazı mütegalibeye istinâden kendü tekâliflerin tahkik için hisse-i tekâlifleri vermeyub tâ'ife-i mesfûreye tahmîl ve cebren tahsîl ile nizâ'm-ı kadîmlerinin ahvâline divan-ı kesireye mutasarrıf olmalarına bâdî oldukları inhâ ve zimmî-i mesfûrların mütegalibeye iştirâken ol vecihle vârid olan tekâlifden tahmîllerinden ziyâde hisse-i ve tahsîliyle vâki olan müdâhale ve ta'addîleri ma'rîfet-i şer'le men' ü def' ve hisse-i tekâlifleri kendüleriyle ma'a cema'atine me'mûr edâ etdirilub o makûle zimmîleri nasb-ı dâ'iyyesinde olanların dahi men' ve tahrîrlerine ve memnû'olmalarının der-i âlîyyeme i'lâmlarına mubâderet olunmak için emr-i şerîfim sudûru istid'â olunduğu tahrîr ve inhâ ve divân-ı humâyûnumdan muktezâsı su'âl olundukda medîne-i mezkûrede mütemekkin Rum tâ'ifesi üzerlerine edâsı lazım gelen evâmîr-i âlîyyem ile vârid olan tekâlifden âlâ ve evsât ve ednâ i'tibâriyle hisselerine isâbet iden emr ve defter mûcibince sâ'ir ahâli ve re'âyâ-yı mezbûre ile ma'a cema'atinem me'mûre olmaya razılar iken içlerinden bazı men' ve--zimmîler mütegalibeden bazı kimesnelere istinâden kendü tekâliflerin tahkik için tâ'ife-i mesfûreye tahmîllerinden ziyâde tekâlif tarh ve tahmîliyye hisselerin mesfûrlara çıkarub gadra tasaddî eyledikleri ve bu vecihle tekâlifleri nizâmının ahvâline bâdî oldukları vâki ise fi-mâbâd emr-i şerîf ile vârid olan tekâlifden emr ve defter mûcibince herkes hissesine isâbet iden ma'a cema'atine me'mûra edâ etdirilub içlerinden biri ---te'allul ve muhâlefet etdirilmek ve hisse-i tekâlifleri vermeğin te'allul idenleri ashâb-ı---ma'rîfet-i şer'le men' ü def' vâki olub memnû'olmalarını der-i sa'âdetime i'lâma musâra'at olunmak için sen ki mevlânâ-yı müşârûn-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim î'tâ'sı iktizâ eylediği tahrîr olunmağla vech-i meşrû'h ve kânûn üzere'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı C sene [1]205

(H-674)

Sofya mollasına hüküm ki;

Sofya sâkinelerinden Emine nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Sofya sükkânında El-hâc İslam nâm kimesnenin ümmü'l veledi olub zevci mezbûru hâsıl istimâ ve evlâd- buldukdan hak-ı mezbûr İslam fevt oldukda âher zevcesinin mütevellid oğlu Ahmed binti Fazilet nâm hâtûn zuhûr birle bâbamızın cariyesi ---fûrûht ider deyu hilâf-ı şer 'î şerîf te'arruz

ve ta'addîden hali olmadıkların ve bu bâbda dâ'vâsına muvaffık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğın bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince 'amel olunmak mezbûrların hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir fûrûht te'arruz ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediğı ecilden mahallinde şer'le görölmek içün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı C sene [1]205

(H-675)

Cisr-i Ergene kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Keşan kazâsı sükkânından Nikola ve Kostantin nâm zimmîler ile mübâşir ve Sofya ve Malkari nâm nâsraniyye gelub bunların bâbaları Acı Todori nâm zimmînin yine andan Giri kazâsına tâbi Demîr Köy sâkinlerinden Fersitoni nâm zimmî zimmetinde yüz doksan beş senesinden berü yüz on beş ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi Seman nâm karye mütemekkinlerinden Sedri nâm zimmî zimmetinde yüz on sekiz gurus alacak hakkı hakkı aldın bâbaları mesfûr mürd oldukda meblağ-ı mezbûr irs-i şer'le bunlara münhasır olmağla bunlar dahi ba'de'l irs meblağ-ı mezbûru taleb eylediğın mesfûrlar zuhûr ve şerîf-i sülûk ve meblağ-ı mezbûru bâbanız hâlik-i mesfûr hal-i cânibinde bize nasb etmişdi deyu müddeîlerin vech-i şer'üzere isbât-ı karar olmadın ve bu bâbda da'vâsına mutâbık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğın bildirub fetvâ-yı şerîfe mûcibince şer'le görölüb ve bu bâbda bâbaları hâlikin mesfûrundan müntakıl mesfûrların zimmetlerinde olan ol mikdâr gurus mal-ı mûrisleri tamamen tahsîl ve bi-kusûr kendüye aliverilub ber-mûcib fetvâ-yı şerîfe icra-yı şer'-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğın mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı C sene [1]205

(H-676)

Edirne mollasına hüküm ki;

Edirne kazâsına tâbi Kozluca nâm karye mütemekkinlerinden İstavik nâm zimmî gelub bu kendü halinde ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer 'î şerîf kimesne vaz' u te'addîsi olmayub bi-vech-i şer'îta'addî ve rencide olunmak îcab etmez iken yine karye-i mezbûre

mütemekkinlerinden Ezdan ve Todronci nâm zimmîler kendü hallerinde olmadıklarından nâşî bin iki yüz senesinde bunun karye-i mezbûre toprağında vâki mutasarrıf olduğu mülk-i menzili icrâât bâ-kenâr ve derûnunda mevcûd emvâl ve eşyâ'sını ve bir re's-i kara mutasarrıf ettiği ahz-ı istihlâk ve ol cümle gadr ve ta'addî eyledikleri ve bu bâbda da'vâsına mutâbık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub fetvâ-yı şerîfe mûcibince şer'le görülüb mesfûrların icrâât-ı bâ-kenâr eyledikleri menzilin -îcab iden -nehb ü gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ' ve -dahi kendüye alıverilub ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı C sene [1]205

(H-677)

Sofya mollasına hüküm ki;

Emine nâm hâtûn 'arz-ı hâl idüb bu Sofya sükkânından El-hâc İslam nâm kimesnenin ümmü'l-veledi iken mezbûr Hacı İslam bununla i'tâk ve beher tesmiyesiyle kendü nefesine berveche etdikden sonra merkûm fevt oldukda terekesi bununla kazâ-yı mezbûrda sâkin ma 'lûm'ul-esâmî vereseleri intikâl eylediğin bu tereke sevkden beher sahasıyla âli ve hisse-i irs taleb olmak istediğin verese-i mezbûr mücerred mukaddemâ ümmü'l-veled bana hisse vermediniz deyu hilâf-ı şer 'î şerîf vermeğin te'allul ve muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğundan ve bu bâbda da'vâsına mutâbık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfesi verildiğin bildirub hükmi-i şer'-i görülüb tereke muhâlefetden beher mesâhasıyla âli ve mezbûre---hisse-yi şerîfesi her ne ise tamamen tahsîl ve kendüye alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı C sene [1]205

(H-678)

Gelibolu nâ'ibine hüküm ki;

Gelibolu mütemekkinlerinden Yorgaki nâm zimmî gelub bundan akdem mürd olan abisi Drabo nâm zimmî mukaddemâ beyinlerinde cihet iden ahz ve i'tâ'larının muhâsebesini mesfûr ile ru'yet birle icrâ-yı zimmete eylediklerinden sonra abisi mersûm mürd oldukda buna

bervecihle dahl olmak îcab etmez iken bin ikiyüz senesinden berü mesfûrun veresesı yine kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden ma ‘lûm’ul-esâmî zimmîler zuhûr ve verese-i sülûk birle mukaddemâ mübâşir mesfûr ile hayatında ru’yet eylediğinin hesabı tapunuz deyu hilâf-ı şer ‘î şerîf akçe mutâlebesiyle bundan hali olmadıkların ve bu bâbda da’vâsına muvaffık şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğın bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince ‘amel olunub mesfûrların hilâf-ı şer ‘î şerîf ve mugâyir fetvâyı münîf ol vecihle vâki olan ta’addîleri men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mahallinde şer’le görûlmek içün.

Fî Evâsıt-ı C sene [1]205

(H-679)

Tekfur Dağı kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Mustafa nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb bunun karındaşı Ali nâm kimesne Tekfur Dağı kazâsında sâkine zevcesi [] nâm hâtûnun kazâ-yı mezbûrede vâki mülk-i menziline ma’a sâkin iken karındaşı mezbûr menzil-i mezkûr derû nunda bin iki yüz senesinde hâricen katl olunub katili ma’lûm olmağla karındaşı maktûl-u mezbûrun kassam-ı müfredatı zevcesi mezbûre lazım gelmekle taleb edildiğın hilâf-ı şer ‘î şerîf vermeğın te’allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduğın ve bu bâbda da’vâsına muvâfık şeyh’ul-islâmdan yedine fetvâ-yı şerîfe verildiğın bildirub kapu kethudâsı mübâşeretiyile mahallinde şer’le görûlüb ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâyı şer’-i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın kapu kethudâsı mübâşeretiyile mahallinde şer’le görûlmek bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-680)

Gelibolu kazâsı nâ’bine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Yorgaki nâm zimmî bunun abisi Südarfi nâm zimmî bir akçe deyn ve kefâleti olmayub bi-gayr-i şer’-i olub ta’addî olunmak îcab etmediğı abisi mesfûr mürd oldukda kazâ-yı mezbûrda mütemekkin mürd-ü mesfûrun vereselerinden ma ‘lûm’ul-esâmî zimmîler zuhûr ve şiddete sülûk ve mesfûrun senin zimmetinde alacağı olub imdi hâlik olub irs-i şer’lerinde intikâl etmeğle şimdi senden alur deyu üzerine şer’an bir

nesne sâbit olmadığının hilâf-ı şer ‘î şerîf ta’addîden hali olmadıkların ve bu bâbda da’vâsına muvâfık şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğın bildirub fetvâ-yı şerîfesi şer’le görölüb mesfûrların hilâf-ı şer ‘î şerîf ve mugâyir fetvâ-yı münift ol vecihle vâki olan ta’addîleri men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mahallinde şer’le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-681)

Havâss-ı Refia kazâsı mutasarrıflarından Çekmece-i Sagîr nâhiyesi nâ’ibine hüküm ki;

İstanbul’da vâki nezâret-i şeyhu’l-islâmdan evkâfdan merhûm ve mağfurün Sultan Bayezid Han tâbe serâhûnun câmi’-i şerîf ve ‘imâret-i âmîresi vâkfının hâlâ mütevellîsi olan Mîr-i Mehmed Bey zîde mecdühûnun rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediğı ‘arz-ı hâlî mefhûmunda vâkf-ı merkûm mukataâsından Haslar kazâsı mutasarrıfından Çekmece-i Sagîr nâhiyesine tâbi medrese ve menzil ve bâbası ile vâkfiyla ve Nikoz (?) vâkıfla Defterdar Paşa ve Alemdar nâm karye gerek hudûdları dâhilinde vâki kâdimî olan yerlerine zamanında hâricden kuyûdatlarıyla gelub durub oturub üstünden ve suyundan intifâ idüb ‘öşr ve resm gibi nesne vermemek kanûn üzere îcab iden otlak rusûmâta cânib-i vâkfdan ahz ü kabz etmek murad eylediğın dahl olunmak icâb etmez iken karye-i merkûme (silik) ve çiftlikân ashâbı zuhûr vech-i muharer üzere olan otlak resmlerin ---olub vâki olan tekâlifden veririz deyu bu def’a otlak ve kışlak ve yaylak rûsûmları ahâli karyelerinin çiftlikân ashâbının alaka ve ta’addîleri yoğiken hilâf-ı kânûn fuzûlî’ müdâhale ve taraf-ı vâkfdan ahz ü kabza muhâlefet ve vâkf-ı şer’denmahsûlune gadr-ı külli iddi’âsında oldukları bildirub kânûn üzere îcab iden otlak resmleri taraf-ı hukûk ahz ü kabz etdirilub ahâli karye-yi merkûme çiftlikân ashâbını hilâf-ı kânûn ol vecihle br dürlü dahl ve te’arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnum kaleminden kânûn su’âl olundukda inhâ olduğı üzere merhûm ve mağfurün Sultan Bayezid Han tâbe serâhûnun câmi’-i şerîf ve ‘imâret-i âmîresi ve nefis-i mukataâsından Havâss-ı Refia kazâsı mutasarrıflarından Çekmece-i Sagîr nâhiyesine tâbi karye-i merkûmdan karye toprağında vâki kâdimî otlak yerleri zamanında hâricden kuyûdatlarıyla gelub durub üstünden ve suyundan intifâ idüb ‘öşr ve resm gibi nesne vermeyenlerin kânûn üzere îcab iden otlak rûsûmlarında ahâli karye ve çiftlik ashâbının alakaları yoğiken karye-i merkûm ahâlileri ve çiftlikân ashâb-ı rûsûm –tekâlifinde verese-i hilâf-ı kânûn ve fuzûlî müdâhale eyledikleri vâki ise men’ ü def’içün kânûn üzere emr-i şerîfim yazılagelmişdir deyu tahrîr olunmağla kânûn üzere ‘amel olunmak.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-682)

Havâss-ı Mahmud Paşa kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûreye tâbi Belde nâm karye mütemekkinlerinden Etnasi ve Aleksi nâm zimmîler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunların bâbaları Todoriki nâm zimmî karye-i mezbûrede vâki mutasarrıf olduğu mülk-i bakkal dükkânını senevî elli guruşa karye-i mezbûrede mutasarrıf bakkal Dimo nâm zimmîye bundan akdem icâr iden bir sene zarfında elli gurus ücreti kab'l el-ahz yerleri mesfûr mürd olub meblağ-ı mezbûr dükkân-ı mezbûr ba'de'l-irs-i şer'le bunlara intikâl olundukda sagîr olduklarından bu ana dek dükkân-ı merkûme müste'ciren mukîm ve zabt idüb bunlar bu esnâda bâliğ da'vâya kâdir olduklarından bâbaları mürd-ü mersûmdan müntakil dükkân-ı mezkûr ile şimdiye dek memnû'olan esfûrdan mutâlebe ve ahz ü kabz murad eylediğinden mücerred zaman-ı mürûr eyledi deyu bivech-i şer'îvermeğe te'allul ve muhâlefet ve ihkâk-ı hak ve gadr-ı külli sevdasında olduğun bildirub şer'le görölub alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eyledikleri için mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-683)

Atina kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki Atina kazâsı nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Derviş İsmail zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Atina kazâsı sükkânından Hamdi Efendi Emin dimekle ma'rûf kimesne meclis-i şer'e varub mezkûrun Atina kazâsına tâbi [] nâm karye toprağında kâin mutasarrıf olduğu tapulu temessüğü---çiftliği dimekle ma'rûf ma 'lûm'ul hudûd çiftlik arâzilerini beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ idüb âherden berü cümle dahl olunmak icab itmez iken çiftlik-i mezkûr ittisâlinde vâki tapu ve boş çiftlikleri mutasarrıfları taraflarından vekîlleri Seyid Ahmed ve Hasan Beşe ve Eğribozlu ve diğer mutasarrıfı Mustafa Şaban dimekle ma'rûf kimesneler çiftlik-i mezkûr arâzilerine hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve tagallüben zabt ve gadr eylediklerine binâ'en bundan akdem mahal-i nizâ' üzerinde lede'l murâfa'a çiftlik-i mezkûr arâzilerinde çiftlikân ashâb-ı mezkûrların

alakaları olmadığı şühud-u ‘udûl ile bâlâsına şer’an bâ’is ve mu’ârazadan men’ birle çiftlik-i mezbûr arâzilerinin hudûd-ı sudûrunu mübâyin merkûm İsmail’in yedine cânib-i şer’iden bir kıt’a hüccet-i şer ‘iyye ve i’tâ’ olunmuşiken mezbûrlarına mücab ve terâfu ‘ olmayub müdâhalelerinde ısdar ve gadr iddi’âsında olmalarıyla mezkûrların hilâf-ı şer’îve kânûn ve mugâyir hüccet-i şer ‘iyye fi mâbad vâki olan müdâhaleleri men’ ü def’ ve çiftlik-i mezkûr arâzilerini merkûm İsmailin yedinde olan hüccet-i şer ‘iyye ve tapu temessüğü ---kendüye zabt ve zirâat etdirilmek bâbında vâki hali hükm-i humâyûnum verilmk ricâsına bi’l-iltimâs ‘arz edilmek için muktezâ ve kânûn üzere ‘amel olunmak.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-684)

Livadya kâdisına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi nâm karye mütemekkinlerinden ma ‘lûm’ul-esâmî zimmîler gelub bunlar yine karye-i mezbûr mütemekkinlerinden Yorgaki nâm zimmîden bin yüz doksan beş senesinden berü istikrâz eyledikleri ma ‘lûm’ul mikdâr beher sene bunların üzerlerine devr-i şer’-i ve iltizâm-ı resm alınmış değil iken mezbûrlar birle devr-i şer’-i murâbaha nâmıyla asl maldan ziyâde cebren akçelerini ahz ü kabz etdikleri ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub mahallinde şer’le görölüb ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mahallinde şer’le görölüb için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-685)

Halomiç kâdisına hüküm ki;

Halomiç kazâsı musakkafatından ---kazâsı sâkinelerinden Saliha nâm hâtûn gelub bu kazâ-yı merkûm toprağına vâki ma ‘lûm’ul hudûd yerlere yine kazâ-yı mezbûr sâkinelerinden Mehmed nâm kimesne ile müş’ar ve müşterek mutasarrıflar olub ve ol yerler nasb-ı taksim olmağla ol yerler âlâ ve evsât ve ednâ i’tibâriyle sâhib-i arz muvâcehesinde muvaffık şer’le taksim hissesini alub mustakillen zabt etmek istediğın mutasarrıflık kânûn muhâlefet ve tasaddî edilmek ve bu bâbda şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub kânûn üzere görölüb zikr

olan arâzi âlâ ve evsât ve ednâ kânûn i'tibâriyle sâhib-i arz muvâcehesinde taksîm ve hissesi mustakillen kendüye zabt ve zirâat etdirilub mezbûru ol vecihle te'allul ve muhâlefet etdirilmemek bâbında emr-i şerîfîm ricâ etmek kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-686)

Halomîç kâdîsına hüküm ki;

Halomîç kazâsı muzafatından Gaston kasabası sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne gelub bu kazâ-yı merkûm toprağında vâki ma 'lûm'ul hudûd yerlere karındaşı Hasan nâm kimesne ile şer'-i ve müşterek mutasarrıflık müşterik mezbûr ol yerlerden hissesini edâ ferağ murâd eylediğın bu müşterek olduğı i'tibâriyle asl verdiğı bâhâ ile üzere taleb iken müştaki mezbûr bunun vermeyub bin iki yüzsenesine îcabından yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Osman nâm kimesneye verüb gadr edildiğın bilub kânûn üzere görölüb müşterik mezbûrun ol yerlerden müşterek olduğı i'tibâriyle asl verildiğı bâhâ ile ---olan mezbûrdan alıverilub hilâf-ı kânûn te'allul ve muhâlefet etdirilmemek bâbında emr-i şerîfîm ricâ etdiğı kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-687)

Çorlu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Der sa'âdet-i kîramda vâki Şeyh Sinan zâviyesinin bâ-berât-ı âlişanımla Sinan Paşa vâkfının mütevellîleri sûlehadan mübâşirim Mehmed Abdullah ve Şeyh Mehmed Efendi beher sulehâ' gelub zâviye-yi mezbûra tâbi mülhakatından Çorlu kazâsına tâbi --nâm karye toprağında vâki tahrîrden sonra 'arz olunan temessük kânûn üzere üzerinde bâ-'öşrleri vâkf için kânûn (mürekkep dağılmış) tamamen 'öşrlerin ber-mûcib alınub ba'dehû olunan teklîfiyle tahmil ve mahsûl (mürekkep dağılmış) mûmâ-ileyhaya gayri mervî olundukların bildirub kânûn üzere 'amel olunub ashâb-ı re'âyanın ol vecihle zâhir olan (mürekkep dağılmış) olunmak bâbında hükm-i humâyunum ricâ ve rikâb-ı mustetabımda divân-ı humâyunumdan kânûn su'âl oldukda (silik) berât-ı âlişânım --olunmaları zâviye-yi mezbûre vâkfının karyelerinde Çorlu

kazâsına tâbi –karyesi toprağında kâin yerlerin resm-i dönüm yazılmış olmayub fi'l-hakîka inhâ olduğu üzere tahrîrden sonra aynı alınmış (silik) olub mutlaka 'öşr alınmak kânûn iken ashâb-ı re'âya kânûn üzere üzerine bir 'öşrleriyle resm-i dönüm alınub vâkf-ı mezbûr gadr eylediği vâki ise men'ü def' için kânûn üzere emr-i kânûn yazılageldiği tahrîr olunmağla kânûn üzere 'amel olunmak ecilden emr-i şerif yazılmıştır.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

"âher husûsa me'mûr haseki mübâşeretiyile tekrar emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâsıt-ı R sene 1206"

(H-688)

Sofya mütesellimine ve Berkofça kâdisına hüküm ki;

Hassa Hasekilerinden El-hâc Mehmed Haseki zîde mecdühû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun Berkofça sâkinlerinden Ağır İbrahim Bey dimekle ma'rûf kimesne kefâletiyile Seyid Mehmed nâm kimesne zimmetinde bin yüz doksan beş senesinden berü temessükân iki yüz guruş ve Salih bin nâm kimesne zimmetinde beş yüz guruş ve mutasarıf Belkıs nâm kimesne zimmetinde yüz yüz guruş alacak hakkı olub bil'defaat taleb eylediğin bi-vech-i şer'îedâsı te'allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hakk ve gadr sevdasında oldukların bildirub âher husûsa me'mûr Haseki mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediğin ecilden sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin âher husûsa me'mûr Haseki mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-689)

Gelibolu ve Urşa(?) ve Keşan ve Malkara ve Şehir Köy kazâları nâ'iblerine ve a'yân vesâ'ir zâbitân ve iş erlerine(?);

Burga tâ'ifesini voyvodalar vesâ'ir ve Mora ahâli ve zâbitânın hizmetlerinin istihdam eylemeleri--mûcib olacağı dürüst(?) olduğu bu def'a inhâ olunmağla siz ki mevlânâ ve a'yân vesâ'ir mûmâ-ileyhsiz fi-mâbâd Burga tâ'ifesinin istihdam olunmaları fermânım olmağın

tenbîhen ve te'kîden rikâb-ı humâyûnumdan iş bu emr-i şerîfîm ısdar ve irsâl olunmuşdur imdi siz ki mevlânâ ve a'yân vesâ'ir mûmâ-ileyhimsiz fî mâbâd o makûle Burga tâ'ifesinin voyvoda vesâ'irler hizmetlerinde istihdam olunmaları husûsuna irâde-i âlîyyem kânûn eylediği ma'lûmunuz olduğu mutasarrıf emr-i şerîfîm taht-ı hükümetlerinizde iktizâ idenlere tenbîh ve te'kîde mubâderet ve âli iltizâm nezâret ve kânûn tenbîh ve mugâyir rizâ'-yı dâverânem---tecvîzden ittikkâ ve mubâderet etmeniz bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-690)

Gelibolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûrdan mukaddemâ meştâ-yı humâyûnuma müretteb ve matlûb olan yüz nefer asker için nefere kazâ-yı mezbûrun sâbık a'yânı olan Hafız Mustafa Efendi dimekle ma'rûf kimesne kazâ-yı mezbûr ahâlilerinden on dört kişi akçe tevzî' ve tahsîl birle fakat meştâ-yı humâyûnuma otuz beş nefer gönderub hîlesinden nâşî kazâ-yı mezbûr hükmünden meştâ-yı humâyûnum yüz nefer irsal olundu deyu i'lâmını ahz birle mebalîğ-i mezbûre Tatar Mehmed Ali ve Alemdar Mehmed nâm kimesneler ile bi'l iştirâk fukarâ'nın yedi sekiz kese akçesini âkil eylediği bu def'a vârid olan tahrîrât-ı mefhûmunda ma'lûm ve aşikâr olmağla sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin merkûm Hafız Mustafa'nın hesabı ma'rîfet-i şer'le ru'yet ve ru'yet olan hak fukarâ'-yı istirdâd olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin merkûmun 'asâkir-i mezkûreyi sebeb ve alet etmeleriyle emvâl-i fukarâ' 'âkil ve bey've gadra tasaddî eylediği --rizâ'-yı humâyûnumun muhâlif etdiği ve emvâl ve ba'de'l şevk-i istirdâd ve ihkâk-ı hak olunmak matlûb olduğu ma'lûmun olduğu ber vech-i meşrû'h merkûm Hafız Mustafa'yı m'a'rîfetiyle huzûr-u şer 'iyye ihzâr ve muhâsebesini ma'rîfet-i şer'le ru'yet ve zimmetinde bâ'is ve mustahakk olan hak-ı fukarâ' her ne ise ashâbına istidâd birle ihkâk-ı hakkımız ihtimam ve dikkat ve ibtâl hakkı mûcib olur hâlini tecvîzden mucânib eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-691)

Bosna vâlisi vezîre ve Travnik kâdîsına hüküm ki;

Dergâh-ı mu'allâgediklilerinden Seyid El-hâc Mehmed Emin zîde mecdühû gelub mûmâ-ileyhin mîr-i mîrandan sâbık Şerîf muhâfızî Cafer Paşa zimmetinde bin iki yüz bir senesinden berü bâ temessük gayr-ı ez teslîm dokuz bin yüz doksan bir gurus alacak hakkı olub kab'l el-ahz Paşa-yı mûmâ-ileyh fevt olmağla emvâl ve eşyâ'sına vaz'i yedlerinden oğlu mîr-i mîran gediklilerinden sâbık Şerîf muhâfızî olub hâlâ Travnik'de sâkin Ebu Bekir dâme ikbâlihûnunda mal-ı müteveffânın taleb eylediğın hilâf-ı şer 'î şerîf edâsı te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduğın bildirub sen ki vezîr-i muşârün-ileyhsin ma'rîfetinle mahallinde lede'l şevk-i şer'-i tahsîl ve kabzine me'mûr --- [] zîde kadruhûya teslîm olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ eylediğın ecilden sen ki Bosna vâlisi vezîr-i muşârün-ileyhsin mahallinde lede'l şevk-i şer'-i tahsîl ve kabzına me'mûre teslîm olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205**(H-692)**

Zıkr-i âti celeblerin Rumili cânibinde ağnâm ve keçi iştirâ' eyledikleri sâkin oldukları mahallerden koyun ve keçileriyle âsîtâne-i sa'âdetime gelince esnâ-yı rahda vâki kazâların kâdî ve nüvvabına hüküm ki;

Celeb tâ'ifesinden İstifan ve Dimitri ve Hristo ve Malta nâm celebler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb âsîtâne-i sa'âdetimde sâkin 'ibâdu'llâhın tevsî' ma'aşlarıçün Gelibolu ağnâm tedârik ve der-i âlîyyeme nakliye me'lûf olan celeb tâ'ifesi ta'addî ve rencîde olunub vucûhla cema'at ve zabt olunmaları muktezâ olmağla mesfûrlar otuz beş nefer çobanlarıyla ağnâm istirdâd der-i âlîyyeme nakl içün murûr ve udûl eyledikleri mahallerde kendülerini ve sermayelerini muhâfaza içün göturdükleri eslihalarına kimesne tarafından dahl ve te'arruz olunması ve gümrük ve keçi akçesi ve toprak basdı nâmıyla hilâf-ı kânûn bir nesne talebiyle rencîde etidirilmek bâbında gâyet-i istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda taht-ı divân-ı humâyûnumda imtinâ' su'âl olundukda âsîtâne-i sa'âdetime koyun ve keçi götürmek içün bulunan mahallerde râcî ile olub ordu-yu humâyûnumdan derkâb-ı müstetâbım tarafından mîr-i sipâhîlerinin umûr-u mubâya'asına celb verilmek üzere dört nefer celeb otuz nefer çobanlarıyla kendü neferleri ve mallarını hıfz içün bir def'a varub gelinceğe kadar kefâletiyle eslihalarına te'arruz olunmamak ve tekmil-i maslahatlarında eslihalarını fûrûht etmek üzere

istid'â'larına müsaade âlîyyeme irsâl kılınmasını ve mugâyir emr ve rizâ' gümrük ve geçid akçesi bac ve toprak basdı vesâ'ir hilâf-ı kânûn bir nesne talebiyle rencîde olunmaları içün yedlerine bir kıt'a emr-i şerîfim i'tâ'sını hâlâ hassa kassab başı olan Dergâh-ı mu'allâmkapucubaşılarında Hasan dâme mecdühû mukaddemâ lede'l i'lâm i'lâmı mûcibince bazı şûrutu hâvi mukâbil ve meşrû'h bin iki yüz dört senesinde evâsıt-ı cemâziyelevvelinde emr-i şerîfim verildiğin mestûr ve mukayyed bulunmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz celeb tâ'ifesinden bâlâsı mestûr dört nefer-i mesfûrlar otuz beş nefer çobanlarıyla mahal-i mezbûra varub gelinceğe kadar –keçilerine te'âruz olunmak ve ba'de'l enâm eslihalarını fûrûht etmek üzere müsaade-yi âlîyyeme --kılındığı ma'lûmunuz oldukda vech-i meşrû'h ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim koyun ve keçi iştirâ' ve der-i âlîyyeme nakliçün mesfûrdan bu defa varub gelinceğe kadar eslihalarına ve murûr ve udûl eyledikleri mahallerde hilâf-ı fermân ve mugâyir ricâ gümrük ve geçid akçesi ve toprak basdı talebiyle hilâf-ı kânûn te'âruz ve rencîdeden mubâderet ve vardıklarında silahlarını ehl-i islam diğer bâhâsıyla fûrûht etmeleri tenbîh ve te'kîd olunub hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir ricâ celb-i mal dâ'iyyesiyle silahlarını kabz-ı bâhâ ile fûrûht teklîfi ve âher cümle ta'addî ve rencîde olunmamak bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

“ derkenârı mûcibince emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâil-i S sene 1206”

(H-693)

Mora vâlisi vezîre ve Tripoliçe ve Vostice kâdîlarına hüküm ki;

Vostice kazâsına tâbi ---nâm karye mütemekkinlerinden Papa Meska ve İşkanoz ve Nikos nâm zimmîler ile Katerina nâm nâsraniyye rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunların karındaşları Avornos nâm zimmî kendü halinde ırzıyla mukayyed ve üzerine şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken karye-i merkûme mütemekkinlerinden Mical nâm zimmî kendü halinde olmayub öteden berü katl-i nüfus ve gasb-ı emvâl abâd-ı saîresi olmakdan nâşî bin iki yüz senesinde karye-i merkûmenin hudûdu dahilinde Belina nâm zimmînin tarlasında mukayyed Mical oğulları ve hizmetkârlarıyla yek-dil olarak –cariyesi (?) ile karındaşları mesfûru darb ve katl ve firar ve hâlâ taht-ı hükümet kazânızda murûr üzere bulundukların bildirub olduğu mahalde şer'le görölüb ber muktezâ-yı şer'îmestûr icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak

bâbında sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eyledikleri içün sen ki vezîr-i muşârûn-ileyh mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-694)

Arhos/Ledhos (?) kâdîsına hüküm ki;

Vâkf-ı karyelerinden kazâ-yı mezbûra tâbi İnorrhane nâm karye mütemekkinlerinden Çato oğlu Çola ve Ezoni nâm zimmîler gelub bunların kazâ-yı mezbûra tâbi Fener nâm karye toprağında bi'l fi'il zabt ve tasarrufunda hane-i avârizâ' bağlı teklîf olunmak îcab ider kâdîmî emlâkın ve yerleri olmayub imdi alınmak îcab etmez iken karye-i mezbûre ahâlileri zuhûr ve karye-i mezbûre toprağında vâki İskarbaku ve Tevnikos nâm müddeîleri mutasarrıflar taraflarından îcâre ile bir müddet mutasarrıf etmeniz içün imdi bizde ve derc olan tekâlîfden hisse verdin deyu hilâf-ı kânûn ta'addîden hali olmadıkların ve bu bâbda şeyhu'l-islâmıdan fetvâ-yı şerîfe ve cânib-i şer'dendahi i'lâm-ı şer'îverilmek bilub mezbûrların olvehile olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmıştır.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-695)

Edirne Bostancıbaşısına ve Bâbâ-i Atik kâdîsına hüküm ki;

Dergâh-ı mu'allâkapucu başlarından arpa Emîni El-hâc Ali dâme mecdühû iş bu bin iki yüz dört senesine mahsûben 'uhdesinde olan Edirne kıptîyan hazînesi malından olarak mültezim El-hâc Şerîf Mehmed mâ'rifetiyle hazîne raptıyla tarafına irsâl olmak üzere ihrâc-ı 'arz altı bin iki yüz elli gurus hazîne esnâ-yı rahda kazâ-yı mezbûr karyesinden---nâm karyede şevk--ashâbı ile bargiri ile vaz' olmakdan nâşî der-'akab Edirne tarafına ihbâr olunub meblağ-ı mezkûrun tahsîl ve tahsisi zımnında ta'yîn olunan arasında zahîre ihracı husûsu ihtimâm birle hazîne-i tahmîl olunan bargir nevâleyi menzil-i bargiri derûnunda bulunmağla meblağ-ı mezkûrun karye-i merkûmede --oğlu mültezîmi Mehmed ve kazâ-yı mezbûr ahâlilerinden bâ tahmîl zahîre ihrâc-ı ve tamamen âli lede'l hâl tahsîl olunmak içün sen ki Bostancıbaşı-yı

mûmâ-ileyhsin sana hitâben bâ takrîr emr-i şerîfim sudûru istid'â ve meblağ-ı mezbûr mal-ı mûcib olunmağla âli lede'l hal zahîre ihracıçün bervech-i meşrû'h divân-ı humâyûnum tarafından muvekkile emr-i şerîfim tahrîrini hâlâ rikâb-ı müstetâbımda baş defterdarım olan Osman dâme ilmühû i'lâm etmek mûcibince 'amel olunmak için iş bu sene-i mübâreke Evâhir-i rebî'u'l-âhirinde emr-i şerîfim sâdır olmuşıdi imdi sen ki Bostancıbaşı mûmâ-ilehysin tarafından bu def'a der-i âliyyeme ibrâz olan tahrîrâtın mefhûmunda ber vech-i muharrer sâdır olan emr-i şerîf mezkûr tarafına lede'l-vusûl meblağ-ı mezbûrun zahîre ihracı mümkün olmayub ahâliden tahsîli iktizâ etmeğle meblağ-ı mezbûrun on bin beş yüz gurusunu cemâziyelevvelinin yirminci gününden yüz seksen bir gün –ile kazâ-yı mezbûr ahâlisi icrâ-yı mute'ahhid oldukları beyân hüccet-i şer'îve temessük i'tâ' ve mûmâ-ileyh tarafına Çuhâ-dârı Abdullah zîde kadrihu ile irsâl olunduğu tahrîr ve inhâ olunduğuna binâ'en fuzulî' verilen emrin kaydı bâlâsına şerh verilub i'lâm verilmiştir.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-696)

Tarladan âsîtâne-i âliyyeme gelince yol üzerinde vâki kuzât ve nüvvaba ve gümrükçüler vesâ'ir zâbîtana hüküm ki;

İstanbul ve tevâbi' Rum patrikliği ve der-i âliyyemde mukîm cemâ'at-i metropolidin rikâb-ı humâyûnuma takdîm etdiği bir kıt'a mühürlü 'arz-ı hâllerinde tarih bulunduğu metropolidi Mukabaros nâm râhibin iki seneden berü zimmetinde olan mal-ı mîrî ve ahsâb-ı düyun ve ---lerinin daîre-i kâdimeleri üzere işcâr ile muhasebesini ru'yet ve irade-i mesâlih işcârı için metropolid-i mersûmun âsîtâne-i âliyyeme vâridi muktezâ olduğu inhâ metropolid-i mersûm yanında olan evâmir ile her kazâların taht-ı hükûmete ve rizâ'sına dahl olur ise muvaffık-ı şer'-i ve kânûn olan umûr husûsuna muâvenet ve her halde cem'iiyet ve---olunarak mu'ârazadan müdâhale olunmayub ---hürmet olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeleriyle vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ vesâ'ir mûmâ-ileyhimsiz metropolid-i mersûm ve yanında olan evâmirlerinin esnâ-yı rahda mürûruna muhâlefet olunmayub cem'iiyet ve hürmete birle iktizâ der-i âliyyeme ve edâya dikkat olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-697)

Rum ilinin sağ ve sol kollarında vâki ---vesâ'ir kuzât ve nüvvabına hüküm ki;

Celeb tâ'ifesinden Bali ve Hristo ve İstikok ve Yorgi ve Manot ve Dimitri ve Fata nâm celebler gelub âsîtâne-i âliyyemde sâkin 'ibâdu'llâhın tevzî' me'aşlarıçün ağnam keçi ve sığır ve mezbûrun ve der-i âliyyeme nakliyle me'mûr olan celeb tâ'ifesi ta'addî ve rencîde olunub vücûhla cemâ'at ve sarf olunmaları muktezâ olmağla mesfûrlar kırk beş nefer çobanlarıyla murûr-u udûl eyledikleri mahalde kendülerini ve sermayelerini muhâfaza için götürdükleri eslihalarını kimesne tarafından hilâf-ı şer'îve kânûn ta'addî ve rencîde olunmaları bâç ve toprak basdı ve hudûd ve geçid ve gümrük akçesi vesâ'ir ve cihet-i ---akçe talebiyle nasb etdirilmemek bâbında inâyet-i istid'â ve husûs-u mezbûr hâlâ kazâ-yı kapucu başısı olan Dergâh-ı mu'allâmkapucu başlarından Hasan dâme mecdühûdan isti'lâm olundukda âsîtâne-i âliyyemde mukîm Abdullah bey' için mesfûrdan kendü mallarıyla etraf ve --cem' eyledikleri ağnam ve keçi ve sagîr çobanlarıyla der-i âliyyeme gelurler iken esnâ-yı rahda ve yolda ve mukîm vesâ'ir zâbîtan taraflarında hilâf-ı şer'îve kânûn ta'addî ve rencîde olunmaları bâç ve toprak basdı ve zarar ve gümrük ve geçid akçesi vesâ'ir ve cihet-i hakk akçe talebiyle tazyîk etdirilmeyub zabt-ı birle vâki der sa'âdetime sevk ve tesyirlerine muâvenet olunmaları ve gittikleri mahallerden gelen muhâtaradan nesflerini ve sermâyelerini hıfz için eslihalarına te'arruz olunmakda ve cezerye husûsu muharrere bulundukları mahâlin cezerye darı --cezeryellerin vermemek ve bulundukları mahallerde ord-yu humâyûn ve rikâb-ı müstetâbım mîri sipâhîlerin umur-u mubâya'asına vaz' olacak hilâf-ı fermân-ı âli hareketde olmaları ve 'avdetlerlerinde eslihalarını fûrûht etmek üzere istid'âlarına ---âliyyeme irsâl ---i'lâm ve rikâb-ı müttabımda divân-ı humâyûnumda mahfûz ahkâm kuyûdatı tebliğ ve istikrâ olundukda celeb tâ'ifesinde ma 'lûm'ul-esâmî beş nefer celeblerin ---ağnam-ı mezbûr der-i âliyyeme nakl üzereler iken esnâ-yı râhda eslihalarına te'arruz olunmamak üzere Kasab Paşa-yı mûmâ-ileyhin i'lâmıyla bazı şûrutu hâvi mefâsıl ve meşrû'h --verilen emr-i şerîfim mûcibince bin iki yüz dört senesi Evâsıt-ı cemâziyelevvelinde emr-i şerîf verildiği mestûr ve mukayyed bulunmalarıyla i'lâmı mûcibince vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-698)

Bahr-i Sefîd'de vâki --- ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûre mütemekkinlerinden Mariya nâm nâsraniyye gelub bunun zevci Miholu nâm zimmî bin iki yüz senesinde mürd olub tereke ve emvâl ve eşyâ'sı irsen bunun iki mesfûrun oğlu İstimatî'ye ve yine cezire-i mezbûre mütemekkinlerinden mürd-ü mesfûrun bâbası İstimatî ve Kani nâm zimmîlere intikâl etmişken mürd-ü mesfûrun bâbası ve anası hisselerine isâbet ideni almağa 'adem-i kanaâte birle tama' ve hisselerinden nâşî tereke ve emvâl ve eşyâ'sının cümlesi hilâf-ı şer'îve bi-gayr-i hak ahz ü kabze ve kim ihfâ idüb vücûhla gadr ve ber-vechile mukâvemet ve ihkâk-ı hak mümkün olmadığı tarafından bâbası Estifani nâm zimmîyi vekîl eylediğin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe aldığı bildirub mahallinde şer'le görülüb hisse-i irsiyeleri alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükmi humâyûnum ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-699)

Keşan nâ'ibine hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Selim Ali dimekle 'arîf kimesne gelub bunun zevcesi Ümmü nâm hâtûnun yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden vâlidesi Zeynep nâm hâtûn zimmetinde mîrâsdan bin iki yüz senesinden berü bâ-defter-i kassam ma 'lûm'ul mikdâr alacak hakkı kab'l el-ahz zevcesi mezbûre müteveffâ olmağla meblağ-ı mezbûr görüb şer'-i bulunmağla vasîsi sagîr oğlu Hasan Hamdi ve mezbûre Zeyneb'e intikâl olunmağla mezbûrdan kendü hissesini asâleten vasîlerin hissesi vasîyete mezbûre Zeyneb'den mutâlebe eylediğin bi-vech-i şer'îvermeğin te'allul ve muhâlefet ve gadra cesâret etmek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verildiğin bilub mahallinde şer'le görülüb ber-mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunması bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-700)

Limni kâdîsına ve Limni nâzırına hüküm ki;

Sarraf tâ'ifesinden Saloy nâm zimmî gelub Limni ceziresi sükkânından ve cezire-i mezkûr nâzır Esseyid Ahmed nâm kimesne zimmetinde derzi başı Hassa El-hâc Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin kefâletiyle sarraf-ı mesfûrun bin iki yüz senesinden berü bâ temessük yirmi bin guruş alacak hakkı olub bundan akdem taleb olmak murâd eylediğin bi-vech-i şer'îedâsı te'allul ve muhâlefet ve ibtâl ve gadr-ı külli sevdasında olduğun bildirub sen ki Limni kâdîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'leri'yet ve nâzır sâbık merkûmu zimmetinde olan bâ-temessük ol mikdâr guruş alacak hakkını tamamen tahsîl ve bi-kusûr aliverilub bi-vech-i şer'îte'allul ve muhâlefet etdirmemek bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mevlâna nâzır-ı mûmâ-ileyhin mâ'rifetiyle bi-vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

"iş bu emr-i âli lede'l-vusûl husus-u mezkûr için mukaddemâ sadır olan emr-i âlinden berü emlâk-ı mezkûre mesfûr Ersol oğlu Hiristodan müdâhale etmeği ve bu esnâda ordu-yu humâyûnumdan matlûb buyruldu def'i teslim için ordu-yu humâyûna 'âzim olduğu--- olduğun tatbîk Ahyolu na'îbinin vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 13 S sene [1]205"

(H-701)

Ahyolu kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Ahyolu kazâsına tâbi Suzayolu nâhiyesi mütemekkinlerinden Hirsitoni ve Estoni nâm zimmîler ile Elince nâm nâsraniyye gelub bunların nâhiye-i mezbûr mütemekkinelerinden iken bundan akdem hâlike olan vâlideleri Yaloze nâsraniyye mesfûre bunun toprağında ma'lûm'ul hudud bildirub mülk-i menzili ve dalyan ile mesfûrlarında tasarrufunda ve ba'de'l emlâkın irsen bunlara intikâl idüb müdâhale îcab etmez iken Suzayolu mütemekkinlerinden Ersevak oğlu Hiristo Sokolu nâm zimmî havâssına tâbi ehl-i örfe istinâden fuzûlî müdâhale ve mahallinde şerîfe-i şer'-i murâd eyledikleride mesfûr firar ve âsîtâne-i âlîyyeme geldiği esnâ ve istid'â eylediklerinde sâdır olan fermân-ı âliye imtisâlen cem' 'arz odasında Haremeyn-i --- te'addîsi görülüb mevlânâ Ali zîde ilmühû ile ma'kûd meclis-i şer'-i Ahyolu kazâsına tâbi

Suzayolu nâhiyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlike olan Palas nâm nâsraniyyenin verâseti sulb-i kebir oğlu Hristo ve Kosti nâm zimmîler ile İltice nâm nâsraniyyeye ba'de'l ihzâr mersûm Hristo husûs ile gönderub asâleten ve karındaşı her--zimmî tarafından vekîl-i şer'-iyyesi olmağla vekâleten ve mesfûre – nâsraniyyenin zevci ve tarafından vekîli Todoraki nâm mesfûrun salif'üz-zikr menzil ve dalyan hâlâ vaz' biri mutehakkık olan diğer Hristo Skolu ve-- nâm zimmî ---tasaddînin nizâ'm-ı kesire vukû'ndan sonra zikr olunan ve diğer zabtı mesfûrlar fîrar ve 'avdet etmeğin ağnâmı ve fetvâ-yı şerîfe mûciblerince salifü'z-zikr menzil ve dalyandan mahallinde hâlike nâsraniyye mesfûrenin verese-i mersûme---ve diğer Hristo Skolu'ya ba'de'l-tenbîh mar'uz-zikr menzil ve dalyan sene-i mâziye ve zilkâdesinde emr-i şerîfîm sâdır olmuşiken zimmî mesfûrun fevk-i maliyesi mahallinde mu'ayyen kesiresi olduğundan tenfîz emr-i âli ve zabtları mümkün olmadığın inhâ ve bu sene ve mübâşir mâ'rifetiyle zikr olunan menzil ve dalyan verese-i mersûmuna zabt etdirilub bu def'a dahi 'adem-i i'tâ'at birle ma'rîfet ve icrâ-yı hak mümkün olmaz ise li'ecli't-terâfu ' mesfûr diğer Hristo Skolu âsîtâne-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında fi'len emr-i şerîfîm ricâ eylediği ecildenmübâşir ma'rîfetiyle istid'â üzere ihzâr olunmak fermânım olmağla imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ber muharrer mukaddemâ sâdır olan emr-i âliye mugâyir verese-i mersûmdan zikr olunan menzil ve dalyanın bu def'a dahi sahiblerine muhâlefet ve red ve teslîme muhâlefet ider ise li'ecli't- terâfu ' mübâşir-i mûmâ-ileyhin mâ'rifetiyle der âliyyeme ihzâr ve dersi'âdetime mubâderet etmek bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-702)

Havâss-ı Refia kazâsı muzafatından Çatalca nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Merhûm ve mağfurün Sultan Bayezid Han tâbe serâhunun câmi'-i şerîfî karyelerinden nâhiye-i mezbûra tâbi Ermeni karyesi ahâlileri rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb karye-i merkûmenin hudûdu dâhilinde vâki sâhib-i arza has ma'aş ve münâsib merkûm arâzileri ma'lûm'ul hudûd karyelerinde ve yine karye-i merkûme toprağında vâki kâdimden çobanları sâhib-i 'arz üstünden ve suyundan intifâ' idgeldikleri mer'â kâdimlerinden âherin alakası olmayub dahl olmak îcab etmez iken nâhiye-i mezbûra tâbi ---karyesi ahâlilerinden ma'lûm'ul-esâmî ve vâkf karyelerinin ihbârların fuzûli'kat'i ve hayvanatların dahi götürüb bunların kendğ mer'âlarında ra'i idüb arâzilerin basub hilâf-ı kânûn ve mugâyir kadîm ve

müdâhale ve ta'addîden men' ü def' olmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-703)

Havâss-ı Refia kazâsı muzafatından Silivri nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Havâss-ı humâyûnumdan hibe(?) çoban hassa karyelerinde nâhiye-i mezbûra tâbi Söküklü nâm karye mütemekkinlerinden Todor oğlu Yorgaki ve Aleksi ve Karkolan ve Deregan ve diğer Marlo ve Dorsan oğlu Bulgar Yorgi ve Marşı nâm zimmîler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb arâzi-yi mîrîden karye-i merkûme toprağında vâki diğer karyesine beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i 'arza edâ idgeldikleri ma 'lûm'ul hudûd yerlerinde âherin alakası olmayub müteveffâ iddi'âsına murûr iden arâzi-yi mîrîye mer'âsının Silivri sâkinlerinden Abdullah oğlu Halil Beşe dimekle ma'ruf kimesne mülk-i (üzeri çizili) olan yerler içinde benim beş altı dönüm tarlaları var idi deyu hilâf-ı kânûn müdâhale ve zabt ve zirâate muhâlefet ve ta'addîsi için ahvâllerden diğer gün ----bilub hilâf-ı kânûn ol vechile ta'addîleri men' ü def' irsâl yerlerde zabt ve tasarruf ettirmek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â-yı inâyet etmek için kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-704)

Mihaliç kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Çoban Dimo nâm zimmî rikâb-ı müstetâbıma 'arz-ı hâl idüb mesfûrun Mihaliç kazâsı sükkânından Bitola nâm zimmî ile zevcesi Tomaya nâm nâsraniyye zimmetlerinde birbirlerine kefil ve mal olarak bin iki yüz senesinden berü cihet-i karz-i şer'-i bâ temessük bin yüz otuz beş gurusu alacağı olmağla bi'd-defâat taleb etdikde ---deyu edâya muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğun bildirub âher husûsa me'mûr hâseki mübâşeretiyile mahallinde şer'le görülüb zimmetinde olan meblağ-ı mezbûr alacağı ber-mûcib temessük tamamen tahsîl ve bi-kusûr kendüye alıverilub bi-vech-i şer'îte'allul ve muhâlefet olunub ihkâk-ı hak

olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ etmeğin hassa hasekilerinden âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb emr-i şerîfim yazılmıştır.

Fî Evâil-i C sene [1]205

(H-705)

Edirne mollasına hüküm ki;

Edirne mahallatından Kuddis Ağa mahallesi sâkinelerinden Fatma nâm hâtûn gelub mahalle-i mezbûrede vâki ma 'lûm'ul hudûd vâkf-ı menzil olan vasîsi olan sagîr oğlu Abdülrezzak nâm sagîrine mahalle-i mezbûr sâkinlerinden karındaşı İbrahim nâm kimesne ile ber vech-i iştirâk mutasarrıf olub dahl îcab etmez iken mezbûr İbrahim menzil-i merkûmdan hissesini kanaât etmeyub mukaddemâ mesfûr benim mülkümü aldı deyu hilâf-ı şer 'î şerîf bin iki yüz senesinden tagallüben mesfûr zabt ve gadr eylediğin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe ve cânib-i şer'dendahi hüccet ve i'lâm-ı şer 'iyye verildiğin bildirub mûcibince şer'le görölüb ber mûcib fetvâ-yı şerîfimle icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-706)

Nakşa Pare ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûra tâbi ---nâm karye mütemekkinlerinden Aye nâm zimmî ile kız karındaşı Marine nâm nâsraniyye gelub bunların bâbaları Todori nâm zimmî mukaddemâ mürd oldukda karye-i merkûmde vâki tasarrufunda olan mülk-i menzil ve malın arz vesâ'ir bin guruslukdan mütecâviz eşyâ'sı anlara intikal idüb lâkin bunlar oldukda sagîr olunur vasîli icâbından karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Yanni nâm zimmî Nikolu zabt ve şer'-i bâliğ mar'uz-zikr emlâk ve eşyâ'sı mesfûrdan tamamen almak istediklerini mücerred ibtâl-i hak sevdasıyla ben mesfûr ile iki yüz elli gurus zamm aldım deyu te'allul ve muhâlefet ve gadra cesâret eylediğin ve bu bâbda şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub fetvâ-yı şerîfe mûcibince şer'le görölüb ber mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede’l-vusûl ve’l terâfû’ iktizâ iden maktû’ları edâ etmek üzere nizâm olunmak olduğunu tatbîk Kordos na’ibinin i’lâm ve Mora müteselliminin vârid olan iki kıt’a ‘arz-ı hâlinin mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 19 L sene [1]205”

(H-707)

Mora vâlisine ve Kordos kâdîsına hüküm ki;

İnebolu kal’asının sol kolağası Ömer ve şarken sâ’iresi(?) [] zîde kadruhûm rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb berât-ı şerîfimle iştirâken mutasarrıf oldukları tîmârları karyelerinde Kordos kazâsına tâbi karye---nâm karye toprağında vâki kadîmden berü zabt ve zirâat ve ‘öşr ve resm tîmârları tarafından ahz ü kabz olunagelen ma ‘lûm’ul hudûd yerlere mutasarrıf olan ma ‘lûm’ul-esâmî zimmîler bilâ-ücreti ol yerler üzerinde sonradan bağ ve üç gurus bâç idüb tîmârları hâsılâtının nefsiçün yedine bâ’is ve bâdî olundukların inhâ ve sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin mübâşir mâ’rifetiyle kânûn üzere ‘amel olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid’â etmeleriyle sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin mübâşir mâ’rifetiyle kânûn üzere ‘amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-708)

Uzunca Abad-ı Hasköy kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Ahmed ve diğr Ahmed nâm kimesneler ile Ayşe nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb mezbûrun ağabeyleri ve mezbûr Ayşe’nin zevci El-hâc Osman nâm kimesnenin bin iki yüz senesinden berü yine kazâ-yı mezbûra tâbi ---nâm karye sâkinlerinden Hasan ve Süleyman nâm kimesneler ile Acı Vanoş ve Dimo ve Yanni nâm zimmîler zimmetlerinde cihet-i karz beş buçuk bin beş yüz guruşdan mütecâviz alacağı olmağla imdi fevt olub meblağ-ı mezbûr irs-i şer’le bunlara intikâl etdiğinden nâşî mûrislerinden müntakil bâ temessük ve merkûmun zimmetlerinde olan ol mikdâr gurus hak-ı irsiyelerinde taleb eylediklerinde bi-vech-i şer’fedâsı te’allul ve gadr sevdasında olduğun bildirub mahallinde şer’le görölub merkûmdan ve mesfûrların bâ temessük zimmetlerinde olan ol mikdâr gurus

hak-ı irsiyeleri kendülere aliverilub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunma bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer’le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-709)

Selânik kâdîsına ve zikr-i âti râhiblerin bulunduğu mahâlin kâdîsına hüküm ki;

İstanbul ve tevâbi’Rum Patriği ve der-i âliyyemde mukîm cema’at-i metropolidan mühürlü ‘arz-ı hâl gönderub ve Hanya metropolidin Milos nâm râhibin kendü halinde olmayub vazîfesi olmayan umûra sülûk ve beynlerine mugâyir harekete icâblarına binâ’en bundan akdem sipâhi mâ’rifetiyle Aynoroz ceziresinde vâki ---kal’a bendiçün emr-i âli sâdır olmuşiken mesfûr bâ takrîb fîrar ve el-yevm Selânik ve Kara Ferye dâhilinde olduğu taraflarına ihbâr olduğun mukaddemâ inhâ metropolid mesfûr metropolidlikde ve gerek Selânik ve Kara Ferye vesâ’ir her mahalde olur ise imdi mâ’rifetiyle ahz ve li’eclil muhâsebe âsîtâne-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeleriyle vech-i meşrû’h üzere ihzârı bâbında sene-i mezbûre Evâhir-i Şabanın’da sâdır olan emr-i âlişanım sipâhi yediyle Selâniğe vusûl ve ahz üzere mesfûr mesfûr mukaddemâ Selâniğe gümrüğü –müş’ar Selânik metropolidi ahz idüb muhasebesine mebnî mesfûru ahz etmeyesiz deyu ve hâzinede olan me’âşlarıyla ve rızâ tahrîr etdirdiğinden mâ-’adâ mukaddemâ sâdır olan emr-i âlişan tarihinde iştâh vardır deyu behâne etmelerine mugâyir hareketi olan metropolidliklerin dahi ahvâl-i nizâmlarına bâ’isve işcârlarına masrâfı aşikâr olacağı tekrar inhâ mesfûr mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince bulunduğu mahâllin ser-dârı mâ’rifetiyle ahz ve dahl olmasıyla mahsûben der-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeleriyle mukaddemâ sâdır olan emr- şerîfim mûcibince vech-i meşrû’h üzere ‘amel olunmak içün sene-i mezbûre Evâhir-i şevvâlinde dahi emr-i şerîfim sâdır olmuşidi ---mesfûr el-yevm Selânik’de mukîm olub bu tarafdân –ile bazı muhâsebeyi vesâ’ir istintâk zımnında âsîtâne-i devlet-i âşiyana ihzârı muktezâ olduğu bildirub râhib Medîne- mezbûr taraflarına vesâ’ir her---sipâhi mârifetiyle ahz ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince râhib-i mesfûr âsîtâne-i âliyyemde ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca’at olundukda vech-i meşrû’h târih-i merkûme emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olunmağla vech-i meşrû’h ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince mesfûrun der sa’âdetime ihzârı bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede’l-vusûl terâfû’ şer’i oldukların hâzine-dâr Ali civarlarında bundan akdem murâfa’a olduğunuzdan mezbûre Hafize izhâr-ı azl olmuşiken murasele beş yüz altmış buçuk guruş mesâlih ve bu şartla beş üz altmış buçuk guruş mesâlih ve ‘ammeten dâ’vâdan def’-i ibrâ’ hüccet-i şer ‘iyye istid’â bu bir kıt’a hüccet-i şer ‘iyye ibrâz edilmek mezbûre Hafize istintâk olduğun vech-i meşru’h üzere olduğunu ısdar etmeğle merkûm Ali şer’an bir nesne lâzım gelmediğin Kal’a-yı Sultaniye na’ibinin vârid olan i’lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 13 R sene [1]205”

(H-710)

Kale-i Sultâniye nâ’ibine ve Boğaz Hisarları muhâfızı [] zîde mecdühûya hüküm ki;

İstanbul sâkinelerinden Hafize nâm hâtûn gelub bunun zevci Hazîne-dâr Ali Ağa dimekle ma’rûf kimesne bunun mâlike olduğu altundan olmak üzere cihet-i karz-ı şer’-i bin iki yüz senesinde bin guruş astane(?) ve meblağ-ı mezbûru kab’l el-ahz zevci merkûm kazâ-yı mezbûrda azîmet ve bu tarafda mülkiyet ve ikâmet üzere olundukdan ber vech-i def’a mezbûr mektûb verdim irsâliyle meblağ-ı merkûmu taleb eylediğin âkil ve meblağ-ı dâ’iyyesiyle bi-vech-i şer’îedâsı te’allul ve muhâlefet ve ibtâl-i hak ve gadr-ı külli sevdasında olduğun înhâ ve sen ki muhâfız-ı mûmâileyhsin çavuş mübâşeretiyle mahallinde şer’le ru’yet ve zevci merkûmun zimmetinde olan ol mikdâr guruş hakkı tamamen tahsîl ve istirdâd ve icrâ-yı şer ‘iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben hükm-i humâyûnum ricâ eylediğin için sen ki muhâfız-ı mûmâ-ileyhsin çavuş mübâşeretiyle mahallinde şer’le ru’yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-711)

Edirne mollasına ve Edirne Bostancıbaşısına hüküm ki;

Mahrûse-i Edirne’ye tâbi Dergâhcılar nâm karye sâkinlerinden Osman Alemdar dimekle ma’rûf kimesne gelub bu kendü halinde ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer ‘î şerîf kimesneye vaz’ u ta’addîsi ve borcu ve kefâleti olmayub ve üzerine dahi şer’an bir nesne sâbit ve zâhir

olmuş değil iken yine Kebir karyesi sâkinlerinden Hacı Alemdar demekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmadığından eşkıyâ tâ'ifesiyle müteffikan bin iki yüz senesinde darb ile bunun üzerine hücum ve darb-ı şedid ile darb ve ellerini bağlayub mecrûh eylediğinden mâ-'adâ yüz elli guruş nakd akçesiyle on—ve iki aded gümüşlü —ve bir aded gümüşlü ---ve bir aded gümüşlü – ve bir aded gümüşlü bacağı —mecmû'an dört yüz guruşlukdan mütecaviz emvâl ve eşyâ'sını hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-i hak tagallüben ahz ve ziyâde zulm ve ta'addîsinin nehhâbını(?) olmadığından mahallinde davet-i şer'-i olundukda 'adem-i i'tâ'ati hasebiyle bir dürlü mukâvemet ve icrâ-yı hak mümkün olmayub gadr-ı külli olduğu inhâ ve sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâleyhsin mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb mezkûrun hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-i hak olduğu ol mikdâr gurusluk emvâl ve eşyâ'sını tamamen tahsîl ve istirdâd ve icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ etmeğin sen ki Bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i C sene [1]205

(H-712)

Selânik mollasına hüküm ki;

Erbâb-ı tîmârdan Tahir nâm sipâhî gelub bunun bâ berât-ı âli mutasarrıf olduğu tîmârı karyelerinde Selânik kazâsına tâbi ---karye toprağında vâki kâdîmî otlak yerlerine haricen Memiş nâm kimesne zamanında koyunlarıyla gelub toprak otlatub üstünden ve suyundan intifâ' idüb 'öşr ve resm-i keçi bir nesne vermemeğe kânûn üzere îcab iden otlak-ı resm taleb eylediğin mezbûr hilâf-ı kânûn vermeğin te'allul ve muhâlefet eylediğin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub kânûn üzere 'amel olunmak îcab iden otlak resmi kendüye verilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-713)

Dermiye kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi ---karyenin ahâlileri gelub bunların kadîmden berü kazâ-yı mezbûra tâbi --nâhiyesinde vâki mahsus ve müstakil suları olub tarla ve bağ ve bağçesine şakî intifâ' idüb âherin müdâhalesi olmayub şer'an ber vechile müdâhale olunmak îcab etmez iken kazâ-yı mezbûra tâbi ---nâm karye-i mezbûr ahâlileri hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir kadîm zıkr olunan sulu mecrâ kâdîmînden ihrac ve sonrasında ihdâs eyledikleri bağ ve bağçelerini şakî ve intifâ ve bunların külli zarûriye mukâyeselerine bâ'is ve ba'di oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe vetaraf-ı şer'deni'lâm-ı şer 'iyye verildiğin bildirub te'addîsi üzere 'amel olunub mezbûrların hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir kadîm ol vechile zâhir olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfimle ricâ eyledikleri içün ber mûcib fetvâ-yı şerîfe mahallinde şer'le görölmek içün yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205**(H-714)**

Livadya kâdîsıyla ve Livadya mukâta'ası voyvodası Mehmed zîde mecdühûya hüküm ki;

Darb-hâne-i âmîrem tarafından bâ-hatt-ı humâyûn idare olunan mukâta'atda Livadiye mukâta'ası tevâbi'sinden Simor karyesi kadîmden berü mukâta'a-yı mezkûr voyvodaları taraflarından âhere mukaddemâ zabt olunagelmekden nâşî sen ki voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin karye-i mezkûre tarafından Konceli Murtaza nâm kimesneye sene-i sâbika iltizâm olunmuş olub iki yüz beş senesine mahsûben karye-i merkûm hasb'el -iktizâ âhere iltizâm olunacağı merkûm Murtaza'nın ma'lûmu olundukda merkûm nefsi beyinde bedel ve ihtidlâl(?) mukâta'a zımnında karye-i mezkûre re'âyâlarının Kostanzi Simîrci ve Nikoli Metro ve Benaki Papa Yanni dimekle meşhûr üç nefer eşkıya' makûlesi zimmîleri kendüye bi-gayr-ı hak ve karye-i mezkûreyi Livadya kazâsında ifrâz ve gayrıye ilhâk olunmasıçün Eğriboz kazâsı nâ'ibine hilâf-ı inhâya mebnî i'lâm ahz ile mesfûrları der-i âliyyeme irsâl eylediğin inhâ olundukda mersûme der-i âliyyemde bulundukları ı mahalde ahz ve Livadya'ya irsâl ve sen ki voyvoda-yı mûmâleyhsin mâ'rifetinle karyelerine îsal ve tesyîr etdirilmek emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ darb-hâne-i âmîrem nâzırı Yusuf dâme ilmühû takrîr-i istid'â etmeğle zimmî mesfûr bu tarafına taharrî olunduğun ---mukaddem ve Alandi(?) cânibine firar etmiş olmalarıyla sen ki voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetiyle bulundukları mahalde bâ-taharri

ahz ve karyelerine iskân etdirilub fi-mâbâd icrâ-yı kesire mu'eddî cesâret etmemek üzere muhakkem tenbîh ve te'kîd olmazlar ise ahz ü habs ve haklarından gelinmek için isim ve şehâdetlerini mubeyyen der-i âliyyeme 'arz la ve i'lâm mubâderet olunmak fermânım olmağın imdi sen ki voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin keyfiyyet-i ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer zimmî mesfûrları mâ'rifetinle olmadıkları mahalde bi'l taharrî ahz ve karyelerinde iskân etdirub fi mâbâd icrâ-yı kesire mu'eddî hâline cesâret etmemek üzere kendülere mukakkem tenbîh ve te'kîd olmaz ise ahz ü habs ve haklarından gelinmek için ism ve şehâdetlerini mubeyyen der-i âliyyeme 'arz ve înhâya mubâderet ve hilâf-ı emr ve rizâ' hâlini tevcîzden ittikâ ve mubaderet eylemek bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-715)

Dergâh-ı mu'allâkapucubaşlarından Çirmen ma'deni Emîni El-hâc Hasan ve hâlâ Edirne Bostancıbaşı dâme mecdühûya ve Çirmen Dimetoka ve Hasköy kazâlarının kuzât ve nüvvabına hüküm ki;

Çirmen ve Dimetoka ve havâlisiden Keşan ve irade-i âliyyem te'alluk iden ma'denin kurb ve civâr kazâlarda sâkin re'âyânın âsûde nîşinsiz olmaları lâzıme-yi halden olub kimesne taraflarından civar ve edâ ve tecrîm ve tağrîm olunmaları iktizâ etmez iken ser-eşkıyâ olan Atçakara oğlu ve Arpacı oğlu dimekle meşhûr şakîler Çirmen kazâsı ayanı Osman Usta ve Dimetoka ayanı Hacı oğlu [] Usta ve Hasköy kazâsı 'ayanlarına istinâden başlarına eşkıyâ cem' ve ma'deni-i mezbûr etrafında geşt ü güzâr ve fukarâ'-yı ra'ıyyete îsal dest-i hasâr ve ma'den Emîni mûmâ-ileyhin neferi olan Debre karyesi ve Alani karyesi ahâlisinden bir nefer zimmîyi hilâf-ı şer'î ve bi-gayr-i hak katl ve ordan karyeye duhûl-u murâd eylediklerinde emin-i mûmâ-ilyeh tarafından ayricâ bundan akdem ve ihtimâm olunub ancak ser cem'ıyyet olan mezbûr Akçakara oğlu ile Arpacı oğlu nâm şakîlerin 'aveneleriyle bu güne kadar kasab re'âyâlarına zulm ve cesârete icbârları kazâ-yı merkûm a'yânlarının tahrîrinin ve uğurlarıyla vukû' olduğu tahkik olunmakdan nâşî siz ki ma'den emîni kapucubaşı ve Edirne Bostancıbaşı ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin fi mâbâd eşkıyâ-yı merkûm tarafından ma'den re'âyâsına ve gerek kurb ve civar olan karye ve kasab re'âyâ ve sekiz sene bir güne ta'addî vukû' gelmemesi esbâbının istihsâline mubâderet etmeniz bâbında size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ darb-hâne-i âmîrem nâzırı Yusuf dâme ilmühû bâ takrîr istid'â etmeğle vech-i meşrû'h üzere 'amel ve hareket etmeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen rikâb-ı

humâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdar ile olunmuşdur imdi siz ki ma'den emîni kapucubaşı ve bostancıbaşı ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz zaman-ı adâlet-i şan-ı şâhânemde bu def'a olan re'âyâ fukarâ'sına ve bâ husûs sa'âdet-i humâyûnum re'âyâsına mağdûrlara zulm ve te'addîsi vukû'ata kat'en rizâ'-yı mülûkânem olmadığı fî mâbâd eşkıyâ-yı merkûm taraflarından ma'den-i mezbûr re'âyâsına ve gerek kurb ve civâr olan karye ve kasab ahâli ve sekiz sene bu misillu ta'addî vukû' gelmek ihtimâli olur ise a'yân-ı merkûmun der-'akab câri ---icrâsında def'ine âhere fevk olunmağacağı ma'lûmunuz olundukda ber vech-i muharrer 'amel ve hareket ve ---emr-i şerîfim a'yân-ı merkûmun gûş-i hûş ilkâ' ve ziyâde mubâderet birle ba'de el-yevm ma'den-i mezbûr ve havâlisinde kâin kazâların ahâli ve re'âyâsına mağdûrlara zulm ve ta'addî vukû' gelmemesi ve sâ'ir husûsa ihtimâm ve dikkat ve hilâfından aynı ilgâ'ya hazr ve mücânib etmeniz bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-716)

Vize kâdisına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Abdi Ağa dimekle 'arîf kimesne gelub bunun bâ hüccet-i şer 'iyye vasîsi olduğu karındaşı oğulları ma 'lûm'ul-esâmî sagîrlerin mührünü mutasarrıf ve istikâmet üzere hıfz idüb ve vesâyeti umûruna şer'an dahl îcab etmez iken sığar-ı mezbûrların anlara zuhûr ve mücerred mal-ı sığarları talan ve zâyî' etmek sevdasıyla mal-ı sığarları yedinden aldım deyu fuzûlî'müdâhale ve ta'addîden hali olmadığın ve bu bâbda şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verilmek bildirub fetvâ-yı şerîfe mûcibince 'amel olunmakol vecihle olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-717)

Hanya kâdisına hüküm ki;

Hanya kazâsında vâki [] vâkfın ber-vech-i meşrû'ta bâ berât-ı âlişan mütevellîsi Halil nâm kimesne gelub vâkf-ı mezbûrun vâkfıye-i ma'mûl bâhâsında mukayyed muktezâsından

kadîmden taraf-ı vâkfdan bununla gelen kazâ-yı mezbûrda kâin ma 'lûm'ul hudûd sabun-hâne dükkânında âherin alakası olmayub yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Ali Re'îs dimekle 'arîf kimesne zuhûr ve dükkân-ı mezbûr babamızdan müntakîl mülkdür deyu hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir vâkfiye-i ma'mûl bâhâ fuzûlî müdâhale ve ta'addîden hali olmadığın ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bildirub mûcibince 'amel olunub mezbûrun olvechile olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ için mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-718)

Halomiç kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr ---kazâsı sâkinelerinden Fatma nâm hâtûn gelub bu Halomiç kazâsında vâki beyaz çiftliği dimekle ma'rûf çiftlik arâzisinin mutasarrıfına on senede mütecaviz mutasarrıf ve beher sene zabt ve zirâat ve'öşr ve resm sâhib-i arza edâ idüb dahl îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne zuhûr ve ol yerlerinde merkûmdan mukaddem benim idi deyu bu makûle on sene müdded ile arâzi da'vâsının istimâsı memnû iken kânûn fuzûlî müdâhale ve ta'addîden hali olmadığın bilub kânûn üzere 'amel olunub mezbûrun hilâf-ı kânûn ol vecihle olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâil-i câ sene [1]205

(H-719)

Kara Ferye kâdîsına ve zikr-i âti tîmâr karyesinin re'âyâsının bulundukları mahallin kuzât ve nüvvabına hüküm ki;

Mehmed nâm sipâhî mektûb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tîmâr karyelerinin Kara Ferye kazâsına tâbi Kumas çiftlik nâm karyenin defterde mukayyed ra'yye ve ra'yyeti oğullarından bazıları kendü karyelerinden kalkub varub hâlâ taht-ı hûmayûnumda vârid ve 'askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla bu dahi o makûle defterlu re'âyâlarının bulundukları mahallerden kaldırub kendü karyelerine nüfs ve iskân murâd ettiği hilâf-ı

kânûn te'allul ve tîmârı mahsûlunun istintâk(?) tenbîhe bâ'is ve bâ'dî olundukların bildirub kânûn üzere 'amel olunub re'âyâ-yı merkûm bulundukları mahallerden kaldırub kendü karyelerine nefis ve iskân etdirilub hilâf-ı kânûn te'allul etdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

“ihtimâm olunduğu vecihle tebdîl olunmuştur.”

(H-720)

İstanbul kâdîsına hüküm ki;

İstanbul kâdîsı nezâretinde esved evkâfdan İstanbul'da Kapalı Fırın nâm mahalde vâki Kasım Paşa vâkfının bâ berât-ı mütevellîsi olan imam Ahmed mukîm bin Mustafa zîde kadruhû kulliyen mütevellîsi olduğu vâkf-ı mezbûr müstagallâtından olub sarraf Agob ve Nikos nâm zimmînin mutasarrıf olduğu mahrûse-i Galata Sultan Bayezid mahallesinde vâki bir taraftan Eradan zimmî menzili ve bir taraftan vâkf-ı Bostan ve bir taraftan Usuldir zimmî menzili ve taraftan taraf-ı 'adem ile mahdûd bir ma'a yedi yüz on zirâ'î arâzilerinde kâin iki bâb kârgir mahzen ve sûtundan iki aded permavil(?) müştemilât sâ'ire ve salifü'z-zikr Bostan tarafına kuyulu hâvi arsâsına mâlik olduğu mahrûse-i mezbûrede Kalkancı Paşa Yusuf Ağa mahallesinde vâki bir taraflarından kapucu suder zimmî menzili ve bir taraftan ---zimmî menzili ve birtaraftan zimmînin mesfûr mahâli ve bir taraftan kuds-i sâbık fukarâ'sına musallât vâkf-ı taraf-ı 'adem ile mahdûd bir ma'a yedi yüz altmış iken ve zirâ'î 'arz üzere mebnî iki bâb oda ve kesik ma- müştemilât-ı sâ'ireyi hâvi mülk-i menzil ile istidlâl murâd etmeğe arsa ve menzil üzere bâ-- istidlâl mevcûde ise i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve sâdır olan fermân-ı âli'ye istinâden kayd-ı şer'den kâtib Şanizâde Mahmud zîde ilmühû ile hassa mi'mârı Hâfız İsmail zîde kadruhû ile salifü'z-zikr Sultan mahallesinde vâki olan vâkf olan arsa-yı mevkûfe üzerine varub mi'mâr-ı mezbûrat vesa'ir ahâli ve vâkf hazır oldukları halde geşt ü tahmîn etdiklerinde arsa-yı mevkûfe mezkûre ittîfâkıyla ma'an el-yevm fi'âtı üç bin yedi yüz seksen üç gurus olub ve yevmi dört akçe icâre-i mu'eccele olduğunu haber verdiklerinden sonra mülk olan menzil üzerine varub geşt ü tahmîn etdiklerinde menzil-i memlûk mezbûrun el-yevm fi'âtı altı bin yedi yüz yetmiş üç gurus olub yevmî dört akçe bir bedel icârete-yi mu'eccele mahmûl olub ol vecihle mülk olan menzil rub've şerîf ve fi'ât ve Zağra cihetlerinde vâkf olan arsadan yalnız ve --olunub istidlâl

cânib-i vâkfa ve ittifâ'olduğu mâ'mul-u mezbûrdan vesâ'ir ehl-i vâkf müslimin zar verdikleri mevlânâ-yı mûmâ-ileyh mahalline ba'de --ve'l inhâ mütevellî merkûm arsa-yı mevkûfe-yi mezbûreyi mülk olan menzil-i mezbûr ile istidlâl olunmak bâbında izn-i hâvi emr-i şerîfim sudûrunu sen ki mevlân-yı mûmâ-ileyhsin i'lâm etmeğle i'lâmın mûcibince istidlâl olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-721)

İnebolu kâdîsına hüküm ki;

Mora ceziresinde vâki İnebolu kal'asi mülhakatından fukarâ' gelub bunların içlerinden birinin hilâf-ı şer'-iyyeye mute'allik da'vâdan şer'-iyyeleri ve kanâ'ate meclis-i şer'e ihzârları ve ahz ü habs ve te'diyeleri lâzım geldiğin da'vâ kânûn-ı kadîm üzere mutasarrıfları olan diz-dârları mâ'rifetiyle ru'yet olunub nazır ve yeniçeri ser-darı vesâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından ahz ü habs teklîfi ile ta'addî ve rencîde olunmaları îcab etmez iken hilâf-ı kânûn ve mugâyir kadîm ahz ü habs teklîfi ile ta'addî ve rencîde ve ol tarafından dahi bilâ emr-i şerif lokma(?) ve ---nâmiyla akçe mutâlebesiyle vesâ'ir gûne bed' nizâm ile ta'addî ve rencîdeden hali olmadıkların mezbûrların hilâf-ı kânûn ve mugâyir kadîm olvecihle zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etdikleri içün kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-722)

Zıkr-i âti zimmînin Mora cânibinde bulunduğu mahallin kâdîsına hüküm ki;

Ankıye mukâta'ası emîni Osman zîde mecdühû rikâb-ı humâyûnuma takdîm ettiği bir kıt'a takrîrinde 'uhdesinde olan mukâta'a-yı mezbûre mülhakatından ma'rûf kalemi Ankıye çiftliği umûr-u hususa edâya ve ru'yet iden Antonaki nâm zimmî iki yüz üç senesi kânun-u sâni ---re's sene i'tibâriyle iki yüz dört senesi teşrînisanı ayına gelince on bir mah çiftik-i mezbûreyi edâya ru'yet idüb hâsılat-ı mukâta'adan bir akçe teslîmi olmamağla hesâbı ru'yet olunmak içün mukâta'a-yı mezbûr emîni mûmâ-ileyhin tarafından ta'yîn eylediği emin mâ'rifetiyle

mesfûr Antonaki zimmînin âsîtâne-i âlîyyeme ihzâr olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda mahfûz ahkâm kuyûdatı lede'l terâfu ' Celeb Efendinin mûmâ-ileyh tereke eylediği mukaddemâdan Rumili mutasarrıfı ---ve siz ki zimmîlerin bâ temessük otuz dört bin gurus zimmetlerine edâsı mumâtale etmeleriyle mesfûratın hesapları ru'yet-i yedlerine tâhsil olunmak için ta'yîn olunan mübâşir mübaşeretiyle der-i âlîyyeme ihzârları bâbında sene-i sâbika Evâhir-i cemâziyelevvelinde mûmâ-ileyhin istid'âsına binâ'en emr-i şerîfim verildiği emsâl olarak ihrac olumuş olduğu ve bu sûretde hisse-yi meşru'h üzere mersûm Antonaki zimmînin hesâbı ru'yet olunmak için der-i âlîyyeme ihzâr olunmak için divân-ı humâyûn emr-i şerîf tahrîri bâbında hâlâ rikâb-ı müstetâbımda baş defterdarım olan Osman dâme ilmühûya i'lâm etmeğin mûcibince mersûm Antonaki zimmînin hesâbının ru'yeti zımnında der sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-723)

Girid ceziresinde vâki Resmo kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki Resmo nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin İsmail Asım zîde ilmühûsun rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub Medîne-i Resmo mütemekkinlerinden Re'îs zâde İbrahim ve Molla Yusuf nâm kimesnelerin taraflarından vekîl-i şer'-iyyeleri zâde El-hâc İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'e varub Medîne-i merkûmede kum ---vâki vekîli olduğu merkûmların mülkiyet üzerine mutasarrıf oldukları debbâğ-hânelerine dahl ve muhâlefet olunmak îcab etmez iken Resmo kazâsı mahallatından Fatma Hâtûn binti Mehmed Çelebi vâkfının mütevellîsi Ayda nâm hâtûn zuhûr ve şirrete sülûk ve evvel debbâğ-hâne mütevellîsi olduğu Fatma Hâtûn vâkıfdar iddi'â ve murâfa'a-yı şer 'îşerîf oldukları iddi'âsı ve -- olduğu şer'an sâbit ve mu'ârazâdan men' olunmağın vaz' hassa-yı hükm-i humâyûnum verilmek ve hissesine bi'l-iltimâs 'arz edilmek ecilden debbâğ-hâne-i merkûme mülkiyet üzere taraf olunur iken mütevellî-yi mezbûrenin hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-vech-i vâkfiye iddi'âsıyla ta'addî etmek vâki ise ma'rîfet-i şer'le men' ü def' olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

“derkenarı mûcibince –hâvi emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâil-i R [1]205”

(H-724)

Siroz nâ'ibine hüküm ki;

Selânik emti'a gümrük emîni sâbık Hasan zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb hudâvendgâr sâbık ümmü merhûm ve mağfurün Sultan Abdülhamid Han tâbe serâhünü evkâfı mukâta'asından Selânik emti'a gümrük malım ile duhân gümrük malım sene-i sâbıkada ma'a âsitâne-i âliyyeme gelur iken esnâ-yı rahda Siroz kazâsı sınırunda on dört nefer eşkiyâ zikr olunan Selânik emti'a gümrük malım olan üç bin yedi yüz on guruş yağma ve gâret-i cema'atleriyle nehb olunan emvâl-i mîrîye âmîre tamamen--kazâsı bulunur ise ---ve nizâm-ı umûr-u mîrîye için ol kazâdan tasdîk ve tahsîl olunmak ve her kazâdan emti'a-yı vesâ'ir mîrî hazineleri mağdur haydudlar birbirlerine irsâl etmeleri bu rizâ'dan eyledikten tahmîliye yağma üzere alınan üç bin yedi yüz on guruş Selânik emti'a gümrük malım Siroz kazâsından olub ve iktizâ idenlerden bunların ma'rîfet-i şer'-i ve cürmünden mu'ayyen Ömer zîde kadruhû mübaşeretiyle tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mukaddemâ bâ takrîr istid'â eylediğin vech-i meşrû'h üzere 'amel olunmak için sene-i mezbûre Evâhir-i muharreminde sâdır olan emr-i şerîfim üzerine lede'l vurûd meblağ-ı mezbûr mutâlebe olundukda --ve te'allul ile emvâl-i mezkûrenin tahsîli amîre-i zâhire dûçâr olub ol vecihle tenfiz emr-i âli mümkün olmadığıın tekrar bâ 'arz-ı hâl înhâ ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince ---te'kîdi hâvi emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediğin mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel ve hareket olunmak için sene-i mezbûre Evâsıt-ı cemâziyelâhirinde dahi bir kıt'a emr-i şerîfim sâdır olmuşiken tefviz ve icrâsı mümkün olunmayub ---olduğun tekrar înhâ ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince te'kîdi hâvi emr-i celil-i küşadım sudûrunu istid'â eylediğin mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak için iş bu sene-i mübâreke Evâhir-i Saferinde dahi bir kıt'a evâmîr-i âliyyeme sâdır ve mahallinde lede'l vurûd meblağ-ı merkûm mutâlebe olundukda kazâ-yı mezbûr --olunur bi-gayr-i hak ile emvâl-i mezkûrenin tahsîli husûsu tekabül ve ol vechile tenfiz emr-i âli mümkün olmadığıın înhâ ve âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince emva-i mezkûre îcab ve iktizâ idenlerden âliyyü'l hak tahsîl olunmak bâbında te'kîdi hâvi mahdûd emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda tarih-i merkûmda ber-vech-i mersûm emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olunmağla âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle ber-vech-i muharrer mukaddemâ sâdır olan evâmîr-i âliyyem

mûciblerince yağma ve gâret olunan üç bin yedi yüz on guruş Selânîk emti'a gümrük malım Siroz kazâsından îcab ve iktizâ idenlerden mübâşir-i mûmâ-ileyh mâ'rifetiyle tamamen tahsîl ve bu tarafa tesyir birle tefviz emr-i ---ihtimâm ve dikkat ve bu vesile ile kazâda müdâhale olmayan ve meblağ-ı mezbûrunda tahsîli lazım gelen bi-cürm kimesnelere celb-i mala mebnî tahrîr-i nehb ile hilâf-ı şer'îve mugâyir emr-i münîf karz veta'addî vuku'atdan mucanib ve eylemek bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-725)

Mîr-i Mîran-ı kîramdan Ohri sancağı mutasarrıfına ve Ohri kâdîsına hüküm ki;

El-hâc Ebubekir nâm kimesne gelub merkûmun Ohri sükkânından Debre kazâsından Mustafa Fehmi Efendi dimekle 'arîf kimesne zimmetinde bin iki yüz iki senesinden berü bâ temesük iki bin elli altı guruş alacak hakkı olmağla bi'd-defâat taleb eylediğin bi-vech-i şer'îedâsı muhâlefet ve gadr sevdasında olduğun bildirub meblağ-ı mezbûr mâ'rifet-i şer'le tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek için emr-i şerîf yazılmıştır.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-726)

Filibe kâdîsıyla Filibe kazâsı civarında vâki zikr-i âti zimmîlerin bulundukları mahallerin kuzât ve nüvvabına hüküm ki;

Uzunca Abad-ı Hasköy sâkinlerinden Ahmed ve Ebubekir Ahmed nâm kimesneler ile Ayşe nâm hâtûn gelub mezbûratın ağabeyleri ve mezbûre Ayşe'nin zevci Hacı Osman kimesnenin Filibe kazâsı mütemekkinlerinden Alya ve Hırsto ve Dimo ve Fula nâm zimmîler zimmetlerinde bin iki yüz senesinden ber vech-i şer'denbâ temessük iki bin guruşdan mütecaviz alacak hakkı olmağla imdi mezbûr Hacı Osman fevt oldukda tereke ve—irs-i şer'le bunlara intikâl etmeğle mûrislerinden müntakil mesfûrların bâ temessük zimmetlerinde olan ol mikdâr guruş hakk-ı irsiyelerine bi'd-defâat taleb eylediklerinde günbegün avk u te'hir ile vermeyub gadr da'vâsında oldukları ve mesfûratda kâin Filibe ve kâh civar kazâlarda vâki

kazâlarda –üzere oldukların bildirub mahallinde şer’le görölüb merkûmlardan müntakil mesfûrların bâ temessük zimmetlerinde olan ol mikdâr gurus hakk-ı irsiyeleri kendülere aliverilub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için mahallinde şer’le görölmek bâbında.

Fî Evâil-i Câ Sene [1]205

(H-727)

Cisr-i Ergene nâ’ibine hüküm ki;

Edirne vâlisi mevlânâ Nazırzâde Mehmed Emin zîde fezâ’ilinin rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği mektûbunda mahrûse-i Edirne sâkinelerinden Emine nâm hâtûnun o ki bâbası Kara El-hâc İbrahim demekle ma’rûf kimesnenin Cisr-i Ergene kazâsına tâbi Hisseci nâm karye re’âyâlarından dürlü neferlerinden ve bâbaları olan Dimitri ve Mihâl ve Kostaki nâm zimmîler zimmetlerinde bâ temessük alacağı olan otuz bir bin dokuz yüz ve yine Cisr-i Ergene’de Paşa Bekir nâm karye re’âyâlarından Dimo ve Kostantin ve Todori ve Muzi ve Agrori ve Eşnas ve Sidri nâm zimmîler zimmetlerinde bâ temessük alacağı olan otuz üç bin beşyüz yetmiş beş buçuk umumen yetmiş üç bin kırk yedi gurus alacak hakkını kab’el-ahz o ki pederi merkûm iki yüz doksan yedi senesinde fevt oldukda meblağ-ı mezbûr bunun vâlidesi mahrûse-i mezbûre sâkinelerinden Fatma nâm hâtûn lede’l ihzâr ber-muktezâ-yı şer’îmahzar meblağ-ı mezbûrdan vâlidesi mezbûrenin hisse-i versesine cem’an sekiz bin yüz seksen dört gurus isâbeti tahkikinden sonra husûs-u mezbûru tatbîk ve vâlidesi mezbûrenin yedine hüccet-i şer ‘îyye i’tâ’ olunub taleb olmak üzere iken kabl’el-ahz bin iki yüz senesinden vâlidesi mezbûre dahi müteveffâ olmağla meblağ-ı mezbûr irs-i şer’le buna intikâl idüb bu dahi mesfûrlardan bil-verese taleb olmak murâd eylediğin edâda te’allul eyledikleri mukaddemâ lede’l inhâ ve istid’â mesfûrlar li-ecli’t-tedâfu Edirne’ye ihzâr ve mezbûrenin yedinde olan hüccet-i şer ‘îyye mûciblerince isâbet iden hakkı mâ’rifet-i şer’le tahsîl olunmak için sene-i mâziye Evâhir-i cemâziyelevvelinde sâdır olan emr-i şerîf mahallinde lede’l vurûd ber-vecihle tenfîz ve ihkâk-ı hak mümkün olmayub diğr günde olduğu ve inhâ ve istid’â divân-ı humâyûnumda mahfûz ahkâm kuyûdatı lede’l tettebbu tarih-i merkûmda emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olunmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince ’amel olunmak için iş bu sene-i mezbûre Evâhir-i rebûlevvelinde sâdır olan emr-i şerîfim dahi ba’de’l vürud fakat kazâ-yı mezbûra tâbi sâbık Ebu Bekir Paşa Bekir karyesi re’âyâlarından Pazar ve Konti ve Guruski ve Yorgaki ve Lidimo nâm zimmîlere ber-mûcib emr-i âli Edirne bostancıbaşısı mâ’rifetiyle

Edirne'ye lede'l ihzâr terâfu 'larında bundan akdem fevt olan vâlidem Fatma hâtûnun zevci El-hâc İbrahim fevt oldukda müteveffâ-yı mezbûrun karye-i mezbûre ve re'âyâları zimmetlerinde ma 'lûm'ul mikdâr alacak hakkına karye-i mezbûre re'âyâ inhâ her biri âherin zimmetine ikdâr ve tahsis kılınub vâlidem mezbûre meblağ-ı mezkûr kabl'el-ahz fevt olub meblağ-ı mezkûre ---mûris olmağla meblağ-ı mezkûru re'âyâ-yı mesfûrlardan asâletine ve kefâletine binâ'en taleb iderim deyu ba'de'l da'vâ ve inkâr re'âyâ-yı mesfûrlar cevâblarında müddeî-yi mezbûrenin vâlidesi müteveffâ-yı mezbûre meblağ-ı mezkûru bundan akdem bizden ba'de'l da'vâ ve inkâr ol vecihle müddeîsi binâ'en havâle olduğu müddeîsi yedine sudûrunda iken Parkin mezbûr Fatma hâtûn ile bizi altı yüz altmış gurus üzerine sulh eylediklerinden biz dahi ba'de'l kabul bizle sulh mezkûru iki taksit ile mezbûre Fatma hâtûn edâ idüb ol vecihle zimmetlerimiz mutâlebesinde ide olmuştur deyu ba'de'l terâfu ' ve istidlâl ve inkâr re'âyâ-yı mesfûrlar dahi mezkûru müddeî-yi mezbûre Şerîfe Emine muvâcehesinde meşhûd ve alet lede'l --- ba'de'l isâbet mûcibince müddeî-yi mezbûre fakat Paşa Bekir karyesinden olan re'âyâ-yı mesfûre meblağ-ı mezkûr mutâlebesiyle bi-vech-i mu'ârazadan ba'de'l men' olunubda vâki hali bi'l-iltimâs eylediği ecilden fuzûlî verilen emrin kaydı bâlâsında şerh verilub i'lâm hali müş'ar fermân-ı âlişanım yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı B [1]205

“ İş bu emr-i âli lede'l-vusûl merkûm Mehmed vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî kimesnelerin keyfiyyet halleri Medîne-i mezbûr kazâ ahâlileriden su'âl olundukda keyfiyyet halleri ırzlarıyla mukayyed olanları —olvechile mezkûre ol vecihle mu'âraza ve da'vândan fermânım olundukları tatbîk Midillu nâ'ibinin vârid olan i'lâmın mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi Fî 14 L [1]205”

(H-728)

Dergâh-ı mu'allâkapucubaşlarından Kaledonyalı Ebu Bekir dâme mecdühûya ve Midillu nâ'ibine zikr-i âti katilerin bulundukları mahallin kâdîsına hüküm ki;

Salih kapudan demekle ma'rûf kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun karındaşı fî'l-asıl Girid ahâlilerinden olub Midillu ceziresi sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne kendü halinde ırzıyla mukayyed olun hilâf-ı şer'îkimesneye vaz' ve ta'addîsi ve üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olunmak değil iken geçen sene ahâli mâ'rifetiyle bayrak ağası nasb olunub sefer-i humâyûnuma azîmet esnâsında sen ki Kocabaş-ı mûmâ-ileyhsin Küçük Hasan ve

Tiryaki Mehmed ve Hacı Osman ve Kahveci İbrahim nâm kimesneler karındaşı-ı merkûm Ahmedî cezire-i mezbûra tâbî Sarılıca nâm karyede bin iki yüz dört senesinde hilâf-ı şer ‘î şerîf ve bi-te’arruz katl ve üzerinde mevcûd esliha ve gasb ve gâret ziyâde gadr ve zulm-ü sârih eylediklerin ve ahâlinin mütegalibbeye istinâdları olduğundan mahallinde muâvenet ve ihkâk-ı hak mümkün olmadığını bildirub sen ki Kocabaşı-ı mûmâ-ileyhsin mâ’rifetin ve mübâşir mâ’rifetiyle karındaşı-ı merkûmun katilleri bulundukları mahalde ahz ve Midillu’ya ihzâr ve terâfu ‘ şer ‘iyve gasb ve gâret eyledikleri esliha ve emvâl ve eşyâ’ tamamen tahsîl ve buna alıverilub icrâ-yı şer ‘iyyeihkâk-ı hak ve diğer ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise merkûmlar li’eclit-terâfu ‘ âsîtâne-i âliyyeme ihzâr olunmaları bâbında sana hitâben emr-i şerîfîm ricâ etmeğle sen ki kocabaşı-ı mûmâ-ileyhsin mâ’rifetin ve ta’yîn olunan mübâşir mâ’rifetiyle merkûmlar bulundukları mahallinde ahz ve Midillu’ya ihzâr ve husemâsıyla terâfu ‘ şer ‘iyve ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise merkûmlar der sa’âdetime ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâil-i B [1]205

“mesfûr ber mantuk emr-i âli mübâşirine teslîmen ihzâr ve irsâl olunduğu tatbîk Yanya na’ibinin vârid olan i’lâmın mefhûmu bâ fermân-ı âli şerh verildi. Fî 14 L sene [1]205”

(H-729)

Yanya nâ’ibine hüküm ki;

İstanbul tevâbi’ Rum Patriği ve der-i âliyyemde mukîm cema’at-i metropolidden mâhud ‘arz-ı hâl gönderub hâlâ Yanya metropolidi Mefaris nâm râhibin zimmetinde olan mal-ı mîrî ve zarar edâ eylediğinen ma’ada hâne ile muhâsebesi zımında metropolidlik âsîtâne-i sa’âdetime ihzârı muktezâ olduğu bildirub metropolid mersûm çavuş mübâşeretiyle li’eclil muhâsebe der-i âliyyeme ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfîm ricâ olunur ile vech-i meşrû’h üzere çavuş mübâşeretiyle ihzârıçün.

Fî Evâsıt-ı C sene [1]205

“takdîm olunduğu vecihle tebdîl olunmuştur.”

İş bu emr-i âli lede’l-vusûl müddeî-yi mesfûre ile kız karındaşı Veraki nâm nâsraniyye mersûm Yanni muvâcehesinde lede’l da’vâ ve istinkâf mesfûr cevâbına bâbaları mesfûr hal-i hayatında bundan akdem beş sene mukaddem on dört aded zeytun işçarı kendü mülkünden

alınur ve kız karındaşına mühürlük olmak üzere teslîm olduğu sevk-i saltanat yetmiş üç gurus bana bey' idüb ol vecihle zabt iderim deyu defâatle vevab be takrîr mutâbık --taleb olundukda şehâdetleri Mikola Papa Nikola ve Dimitri nâm zimmîler şehadetleriyle bâ'is olan bağçe dahi âher zimmîye bey' için olmağla mesfûreler bi-vech-i şer'îmu'ârazadan men' olunduklarını tatbîk Sisam ceziresi nâ'ibine vürud olan îlamın mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh yazılmıştır. Fî 12 zâ [1]205"

(H-730)

Sisam adası nâ'ibi mevlânâ zîde ilmühûya hüküm ki;

Angelika nâm nâsraniyye rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun bâbası Yorgi nâm zimmî ada-yı mezbûrede vâki Kıyıköy nâm karye mütemekkinlerinden iken bundan akdem yirmi sene mukaddem mürd oldukda emvâl ve eşyâ'sıyla karye-i mezbûrede vâki tasarrufunda olan zeytun ve bağçesiyle otuz aded zeytun işçarı bunula kız karındaşı [] nâm nâsraniyyeye münhasire olub bunlar ol vâkitde âher diyârda bulunmak takrîbiyle karye-i mezbûre mütemekkinlerinden mütegallibe ve câbire zümresinden abileri Yanni nâm zimmî mar'ûl beyân zeytun bağçesiyle otuz aded zeytun işçarını hilâf-ı şer 'î şerîf fuzûlî ve tagallüben zabt ve yirmi seneden berü mahsûlâtını ahz ve kendü ahvâline sarf ile istihlâk ve bu dahi alışub bâliğ da'vâya karar olub diyar-ı âherden varub hak-ı irsiyesi abisi mesfûrdan taleb ve ahz murâd eylediklerinde dürlü dürlü sülûk ile bazı mütegallibeye istinâden ve bir müddet te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında olduğu ve mahallinde muâvemete iktidarları olmayub mağdûre oldukların bildirub mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb mürd-ü mesfûrdan müntakil abileri mesfûrun hilâf-ı şer 'î şerîf fuzûlî zabtt edildiği zeytun bağçesiyle yüz aded zeytun işçarını ve mahsûl-u--- her ne ise tamamen tahsîl ve bi-kusûr kendülere alıverilub bi-vech-i şer'îte'allul ve muhâlefet etdirmeyub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri için mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Câ sene [1]205

(H-731)

Malkara kâdîsına hüküm ki;

Erbâb-ı tîmârdan Ahmed ve Mehmed ve sarraf Mustafa nâm sipâhîler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hal idüb Gelibolu sancağında Malkara kazâsı muzâfatından ---nâhiyesine tâbi ---nâm

karye ve gayrından ber-vech-i iştirâk mutasarrıf oldukları tîmârları karyelerinin iş bu sene-i mübarekede vâki olan a'şâr vesâ'ir hukûk ve rusûmâtları kânûn ve defter mûcibince taraflarından mültezimleri Es-Seyid Osman nâm kimesne ahz ü kabz murâd eyledikde dahl olunmak îcab etmez iken îcabında ve ashâb-ı ağrâzdan [] nâm kimesne re'âyâyı taharrînin ve ızlâl ile a'şâr vesâ'ir hukûk ve rusûmâtlarının ahz ü kabzine muhâlefet olub cemm'-i tîmârları mahsûlunun kesr ve --bâdî olduğun bildirub mezbûrun hilâf-ı kânûn olvecihle vâki olan ta'addîsî men' ü def' olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'leve kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene [1]205

"nehb(?) olunduğu mahalline nakl olunmuştur"

(H-732)(bu hüküm geçersizdir)

İzmid kâdîsına ve Kocaeli sancağı mütesellimine hüküm ki;

Kocaeli sancağı hazine-dârı Sâbık Saadettin nâm kimesne rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunun Ada Pazarı kazâsında sâkin Seyid İbrahim Alemdar ve odabaşı oğlu Ali ve kâtib Ahmed Efendi dimekle ma'rûf kimesneler zimmetlerinde bin iki yüz senesinden berü bâ temessük altı yüz yirmi beş gurus alacak hakkı olub bundan akdem bi'd-defâat taleb olmak murâd eylediğin beyhûde şer'-i vermekde te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukları ve mezbûrlar ile mahallinde şer'levecihle mukâvemet ve ihkâk-ı hak mümkün olmadığın bildirub sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin mâ'rifetinin ve mübâşir mâ'rifetiyle mezbûrlar İzmid'e ihzâr ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin huzûrunda terâfu ' şer 'iyve mezbûrların zimmetlerinden olan bâ temessük ol mikdâr gurus alacak hakkı tamamen tahsîl ve bi- kusûr kendüye aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden mevlânâ ve mütesellim-i mûmâ-ileyhimsiz mübâşir mâ'rifetiyle merkûmlar İzmid'e ihzâr ve terâfu ' şer 'iyve ihkâk-ı hak olmak.

Fî Evâsıt-ı B sene [1]205

" nehb(?) olunmağla mahalline nakl olunmuştur."

(H-733)

Hasköye tâbi Esköylü kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Müteveffâ Yemiş El-hâc Mustafa Paşa evkâfı karyelerinden Düzce kazâsına tâbi Darcık nâm karye ahalilerinden Mehmed nâm kimesne ile vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî re'âyâlar rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunlar karye-i mezbûre toprağında zira'iyye ve hârasat idüb zirâatleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcibince a'şâr vesâ'ir hukûk ve rusûmâtı vâkf-ı mezbûr zâbitine edâsı kusûrları olmayub ziyâde mutalebesine sâ'ir gün şer'-i mezâlîm ile ta'addî ve rencîdeden hali olmadıkları bildirub hüccet-i şer 'iyye ahalileri îcab etmez iken mültezimi Süleyman nâm kimesne kanâ'at etmeyub ziyâde mutalebesi vesair güne şer'-i ve mezâlîm—ile ta'addî ve mezbûr ile lede'l terâfu ' müdâhalesine men'birletaraf-ı şer'denhüccet-i şer 'iyye dahi verilmişiken---olmayub mütegalibeye istinâd(en) hilâf-ı kânûn ve mugâyir hüccet-i şer 'iyye ta'addî ve rencîdeden hali olmadıkların bildirub hüccet-i şer 'iyye mûcibince kânûn üzere 'amel olunub mültezim-i mezbûrun hilâf-ı kânûn ve mugâyir hüccet-i şer 'iyye ol vecihle vâki olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eyledikleri için kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı B sene [1]205

(H-734)

Dergâh-ı mu'allâ kapucu başlarından Kıbrıs muhassılı dâme mecdühûya ve Lefkoşa kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Fatma nâm hâtûn rikâb-ı müstetâbıma 'arz-ı hâl idüb cezire-i Kıbrıs'a vâki Ömeriye câmi'-i şerîfî vâkfı muzafatından Lefkoşa kazâsında vâki ma 'lûm'ul hudûd dekâkin ve eşyâ'ya mutasarrıf Şerîf zâde Derviş Mustafa nâm kimesne iki yüz senesinde taraf-ı hüccet bilâ-ahir fevt oldukda muzâfat-ı mezbûrda taraf-ı vâkfa intikâl âdî ile müntakıl oldukdan sonra taraf-ı vâkfdan bâ-talebe re'âyâ-yı ba'de'l intifâ' on bin guruş ma'mûl ile taraflarının üzerinde karardaş olmağla meblâğ-ı mezbûrunu cânib ve def'ne teslîm ve kâim-makâm müteveli olunan El-hâc Hasan nâm kimesnenin---ve şurûtu hâne zabtıçün yedine temessük i'tâ' olunub mugâyir temessük müdâhale olunmak îcab etmez iken bir sene sonra Sakızlı Hüseyin Kapudan nâm kimesne vâkf-ı mezbûre kâim-makâm müteveli olmağla kâim-makâm-ı sâbıkanın verildiği mahûd ve ma'mûleye temessüğe 'adem-i i'tibâriyle mu'ayyen kesiresine istinâd ile musakkafat-ı mezbûreyi fuzûlî ve hilâf-ı şer 'î şerîf zabt idüb gadr-ı külli

eyledikten ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb dekâkik ve esbâb-ı mezkûre taraf-ı vâkıfdan verilen temessük mûcibince zabt etdirilub ocak-ı merkûmun müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda muktezâsı su'âl olundukda husûs-u mezbûr bâlâsı tafsîl olunduğu vecihle ise mahallinde şer'le ru'yet ve ba'de'l sevk dekâkin ve eşyâ'-yı mezkûre yedine verilen temessük mantûkunca ve def'ine üzere kendüye zabt etdirilub ocak-ı merkûmun mugâyir fetvâ-yı şerîfe ve muhâlif şer'-i mestûr bi-vech-i müdâhalesinin mu'ayyen emr-i şerîf sudûru iktizâ idüb ancak mübâşir ta'yîni husûsu musâmahaya menût edildiği tahrîr olmağla âher husûsa me'mûr mübâşir mâ'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene [1]205

(H-735)

Eyâlet-i Bosna'da vâki Mostar kâdîsına hüküm ki;

İmam ve hutabâ'dan İbrahim Halife zîde salahû gelub bu Mostar kazâsına tâbi ---karyede vâki câmi'-i şerîfde bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle imâm ve hutebâ olub 'uhdesine lazım gelen hizmeti edâ idüb resm-i râiyye ve bâ emr-i şerîfim tekâlif-i şerîfe mutalebesiyle ta'addî olunmak iktizâ etmez iken kazâ-yı mezbûr zâbiti tarafından hilâf-ı kânûn resm-i râiyye ve ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından dahi bâ emr-i şerîf tekâlif-i şerîfe mutalebesiyle ta'addî ve rencîde olduğun bildirub hilâf-ı kânûn ta'addî ve rencîde olunmamak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin imdi bu makûle imâm ve hutebâ –başı oldukları i'tibâriyle resm-i râiyye ve bâ emr-i şerîf tekâlif-i şerîfeden mâlûmunuz ol bâbda kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene [1]205

(H-736)

Bosna vâlisi vezîre ve Travnik kâdîsına hüküm ki;

Mihal ve Bezovir ve Marko [] ve [] nâm zimmîler gelub bunların Travnik kazâsına tâbi--- nâm karye toprağında bi'l-fi'il zabt ve tasarruflarında hâne-i avârizâ' bağılu tekâlif olmak îcab ider emlâk ve vergileri olmayub tekâlif talebiyle ta'addî olunmaları îcab etmez iken karye-i

mezbûre ahalileri üzerlerinde evâmîr-i şerîfe ile vârid olan tekâlifden hisse talebi ve ehl-i örf tâ'îfesi taraflarından dahi bâ emr-i şerîf tekâlif-i şerîfe mutalebesiyle ta'addî ve rencîde olmayub ol vechile mağdûr oldukların bildirub karye-i mezbûre ahalileri taraflarından tekâlifden hisse talebi ve ehl-i örf tâ'îfesine topraklarından dahi bâ emr-i şerîf tekâlif-i şerîfe talebiyle hilâf-ı kânûn vâki olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin muktezâ-yı kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene [1]205

“derkenârı mûcibince emr-i âli yazılmıştır”

(H-737)

Mora vâlisine ve Kordos kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbur sâkinlerinden Molla Mustafa ve Ahmed ibn Mehmed nâm kimesneler gelub bunların bâbalarından müntakil kazâ-yı mezbûr toprağında bu --çiftliği arâzisine sâhib-i arza temessûkle yirmi senede mütecaviz mutasarrıf olub beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ idüb dahl olunmak îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Abdi bin oğlu Halil beyin karındaşları ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler ile vâlideleri Ayşe nâm hatunun vekîli İbrahim nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk birle çiftlik-i mezbûr arâzisini mûrisimiz müteveffa Abdi Beyden bize mûrisdir deyu fuzûlî müdâhale ve rencîde olunduğuna ba'de'l şevk bi-vech-i mu'ârazadan men' birle kabl-i şer'denhüccet-i şer 'iyye i'tâ' olunmuşiken mezbûrlar olmayub ehl-i örf istinâden hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir hüccet-i şer 'iyye müdâhale ve mu'ârazadan hali olmadıkların bildirub sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin mahallinde şer'le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer'îve mugâyir hüccet-i şer 'iyye ol vecihle vâki olan müdâhale ve muârizâ'ları men' ü def' olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden sen ki vezîr-i muşârûn-ileyhsin mahallinde şer'le görölmek içün.

Fî Evâsıt-ı B sene [1]205

(H-738)

Eyâlet-i Bosna'da vâki Azgur kâdisına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Azgur karyesi ahalileri rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb karye-i mezbûre toprağında vâki kadîmden berü mahsûs hayvanatları olub üstünden ve suyundan intifâ’ idegeldikleri kadimden re’âyâlarında mücerred olunan âherin alakası yoğiken kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden bazı kimesne zuhûr ve sizinde bir akçe verdikçe hayvanınız mer’â hareketde ra’y etdiriruz deyu hilâf-ı kânûn akçe mutalebesiyle ta’addî ve rencîdeden hali olmadıkların bilub hilâf-ı kânûn ol vecihle müdâhale ve ta’addî etdirmeyub men’ü def’ olmak rizâ’sına emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı B sene [1]205**(H-739)**

Bosna vâlisine ve Bosna-yı Brodi nâm-ı diğêr Travnik kâdisına hüküm ki;

Rum ili kışlak kuzâtından mevlânâ Mehmed zîde fazlihû gelub mûmâ-ileyhin hâlâ Bosna-yı Brodi kazâsında sâkin sâbık Bosna Alay başısı Ahmed nâm kimesne zimmetinde bin iki yüz iki senesinden berü cihet-i ma’lûmdan alacağı olan iki yüz guruş mukaddemâ lede’l mutâlebe mücerreden ---nâşî hilâf-ı şer ‘î şerîf edâsı te’allul etmeğle bundan iki sene mukaddem Bosna vâlisi vezîrim Ebu Bekir Paşa'ya ihâle ile Bosna-yı Brodi kazâsı nâ’ibi sâbık mevlânâ zîde ilmühû huzûrlarında lede’l terâfu ‘ şer ‘-iikrarıyla şer’an bâ’is edâsına hükm-i şer’-i olmak olduğundan hüccet ve i’lâm-ı şer’îve tahsîliçün muşârün-ileyh tarafından bi-vech-i şer’îbuyruldu dâhi lede’l i’tâ’ ---olmuşiken yine murûrundan(?)dan nâşî meblâğ-ı merkûmu edâ etmeyub hâlâ zimmetinde olmağla ol vecihle –olduğun bildirub yedinde olan şer ‘iyye ve muşârünileyh buyrulması mûciblerince meblağ-ı mahsûlune mezbûr tamamen tahsîl ve bi-kusûr kendüye icrâ-yı şer ‘iyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer’le‘amel olmak emrim yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı B sene [1]205

“derkenârı mûcibince tekrar emr-i âli yazılmıştır”

(H-740)

Çekmece-i Kebir ve Silivri ve Çorlu ve Tekfur Dağı ve Hayrabolu vesâ'ir mahallerin kâdîlarına hüküm ki;

Taht-ı âli baht-ı osmânî üzere cülûs-u humâyûnum meymenet makrûnum vâki olub tecdîd-i ahkâm fermânım olmağla hemşire-i mahremim Şah Sultan zîde ikbâlihû Çekmece-i Kebîre civarında kâin mutasarrıf olduğu anarış(?) ve Liçe(?) çiftlikleri nâzırı İsmail zîde kadruhû rikâb-ı humâyûnuma gelub çiftlik-i mezbûrlara --kara baş ağnâmı râcî üzere ashâbının rizâ'ları sipâhîye ve ---muhtâç olduğu nazır-ı mûmâ-ileyh mukaddemâ bâ 'arz-ı hâl înhâ ve taht-ı kazâlarınızda her mahalde ağnâm alur ise ashâbının rizâ'larıyla kefâlet mikdârları Karabaş ağnâmı mubâya'asına kimesne tarafından muhâlefet olmadığı üzere -- kıyâsen emr-i şerîf sudûrunu istid'â ve divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca'at oldukda Sultan Mehmed tâbe serâhûnun altıncı kadını rumi kadınının temelluku olan Çatalca'da vâki mutasarrıf olduğu çiftliğinde tapulu bir mikdâr marya koyun Rum ilinin Edirne kolunda vâki kazâlarda bulunan yerlerde ashâbının rizâ'ları satanlardan akçeleriyle istinâd' eylediklerinde celeb tâ'ifesinden size aldırılmazdır deyu nizâ've Çatalca'ya murûr eyledikleri köprülerde ve derbendlerde bâç akçesi ve kurban nâmıyla akçe mutalebe olunmağın üzeri yetmiş bir senesi Evâhir-i zilkâdesinde emr-i şerîf verildiği mestûr ve mukayyed olmağla vech-i meşrû'h 'amel olunmak içün hüdavendigâr sâbık merhûm ve mağfurûn Sultan Abdülhamid Han tâbe serâhûnun zamanında ikiyüz doksan senesi Evâil-i cemaziyelevvelinde emr-i şerîf verildiği bildirun tecdîden ricâ etmeğe hilâfına emr yoğise mukaddemâ sâdır olan emr-i âli mûcibince 'amel olunmak fermânım olmağla bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene [1]205**(H-741)**

Dimetoka kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Kara Kostandî nâm zimmî gelub bunun vasîsi olduğu Kostandî nâm sagîrinin bâbası Dimo nâm zimmî kazâ-yı mezbûra tâbi Odaköy nâm karye toprağında vâki tahminen dört buçuk keyl tahmîl istî'âb ider ma 'lûm'ul mikdâr yerlere on seneden mütecaviz mutasarrıf ve beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ eyledikleri bin iki yüz iki senesinde mürd oldukda tasarrufunda olan salifü'z-zikr yerler mücbîr olunduğundan mahsûben sagîr oğlu mezbûra intikâl idüb dahl olunmak îcab etmez iken yine karye-i mezbûr mütemekkinlerinden

Todoş ve diğêr Dimitraki nâm zimmî zuhûr ve ol yerler mukaddemâ benim idi ben derbâr iken vâlidem verdim [] nâm nâsraniyye fuzûlî senin babaya ferağ etmiş şimdi bu gunden aldım deyu bu mukaddemâ on sene murûr den zarur da'vâsının istim'â yoğiken havâssına tâbi na'ib ile yek-dil ve şâhid-i mezbûr ikâmetle ol yerleri sene-i mezbûrede fuzûlî zabt ve sagîr-i mezbûra gadr eylediğın bildirub kânûn üzere 'amel olunmak sagîr-i mesfûre bâbası mürd-ü mersûmdan müntakil zimmî-yi mesfûrenin fuzûlî zabt eylediği salifü'z-zikr yerler kendüye aliverilub zabt ve zirâat etmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i B sene [1]205

"tekrar emr-i âli yazılmıştır. Fî Evâhir-i L sene [1]205"

(H-742)

Bergos kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Hâlâ tersâne-i âmîrem emîni olan Dergâh-ı mu'allâkapucu başlarından dâme mecdühû tarafından bu def'a der sa'âdetime takdîm olunan bir kıt'a takrîrinde tersâne-i âmîrem ocaklığı malından Bîkâr Hisarı ve Midye ve Saray kazâlarından tersânelerinden olarak bir mu'tad kadîm bin yedi yüz yirmi beş gurusluk tahsîli bâbında sâdır olan emr-i şerîfim mübâşeretle mülûkâne mutasarrıfı hassa hasekilerinden Bergos'da sâkin Hacı Bekir Haseki tarafına mukaddemâ lede'l vürud Haseki-yi merkûme emr-i şerîf mezkûru mübâşirinden ahz birle meblağ-yı mezbûrun fakat üç yüz gurusunu bu tarafda tarafına bolca idüb da'vâsını irsâl iderim deyu mübâşir-i merkûmu i'âde ve şimdiye dek yedi mahı tecavüz etmişiken henüz bir para göndermediği ve götürmeyeceğini beyân birle meblağ-ı bâki mezbûrun tahsîliçün Hassa hasekilerinden me'mûriyetle el-yevm ol tarafda olan ve baş haseki zîde kadruhû mübâşeretiyle merkûm Hacı Bekir Hasekinin der sa'âdetime ihzârı ve meblağ-ı mezbûrun tahsîli bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve ber-vech-i meşrû'h meblağ-ı mezbûru edâda muhâlefet ider ise Haseki-yi mübâşeretiyle ve der-i âliyyeme ihzârı bâbında divân-ı humâyûnumdan emr-i şerîfim ısdarını hâlâ rikâb-ı müsttabımda baş defterdarım olan Osman dâme ilmühû bâ fermân-ı âli i'lâm etmeğle i'lâmı mûcibince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin meblağ-ı mezbûru edâda muhâlefet ider ise merkûm Hacı Hasekiyi mâ'rifetin ve ol tarafda me'mûriyetle olmak üzere olan Haseki-i

mûmâ-ileyhe mübâşeretiyle der-i sa'âdetime ihzâr ve der sa'âdetime mubâderet etmek bâbında.

Fî Evâhir-i B sene [1]205

(H-743)

Taşoz ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûr muzafatından Hisar nâm karye mütemekkinlerinden Yorgaki nâm zimmî gelub yine cezire-i mezbûre mütemekkinlerinden Marko ve Yorgi ve Yanni ve Mayokota Kalgos nâm zimmîler ber vech-i emanlık âsîtâne-i âliyyeme götürmek üzere iki yüz senesinde ma'lûm göke tahmîl ve şem'---bunun âkil olduğu vâkı'a vaz' ve men' ve tahmîl ve irâde-i âsîtâneye gelur iken esnâ-yı rahda fırtınaya dûçar ve Kartal nâm mahal ocağında kânûn-u mezbûr kazazede ve bi'l-mukâlebe olub bunun ta'addîsi ve ta'miri olmayub hilâf-ı şer 'î şerîf ta'addî ve rencîde olunmak îcab etmez iken mesfûrlar zuhûr ve mücerred diğer günden hücumu murûr sana tazyîk etdiririz deyu bi-vech-i şer'îta'addî ve rencîdeden hali olmadıkların ve bu bâbda da'vâsına mutâbık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe ve cânib-i şer'deni'lâm-ı şer 'iyye verildiğın bildirub mesfûrların hilâf-ı şer 'î şerîf ol vecihle zâhir üzere müdâhale idilub men' ü def' olunmak bâbında hükmi humâyûnum sudûrunu istirhâm eylediği üzere mahallinde şer'le görölmek içün yazılmıştır.

Fî Evâhir-i B sene [1]205

(H-744)

Eceâbâd nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki;

Seddûlbahirli Yusuf dimekle ma'rûf kimesne gelub bunun nahiye- yi mezbûrda vâkı -nâ'ibe nâm mahalde kâin mutasarrıf olduğu tapuyu ve temessüklü dalyanda âherin alakası olmayub vasî eylediği mâhiyyenin dahi müteveccih olan 'öşrünü nâhiye-i mezbûr tarafına tamamen edâsı kusûru olmayub âherde ber-vecihle müdâhale olunmak îcab etmez iken yine nâhiye-i sükkânından ashâb-ı ağrazından ma 'lûm'ul esâmîkimesneler hilâf-ı şer 'î şerîf ve mugâyir kânûn fuzûlî müdâhale ve ta'addîden hali olmadıkların bildirub men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene [1]205**(H-745)**

Edirne mollasına ve Edirne Bostancıbaşısına hüküm ki;

Edirne sâkinelerinden Emine nâm hâtûn rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb bunun İpsala sâkinelerinden İsmail Ağa zevcesi dimekle ma’rûf Şerîfe Zeynep nâm hâtûn zimmetinde bin iki yüz senesinden berü bâ temessük dört yüz altmış yedi gurus alacak hakkı olub meblağ-ı mezbûru mezbûrdan bi’ d-defaat mutalebe murâd eylediğın hilâf-ı şer ‘î şerîf edâsı te’allul ve muhâlefet ve mahallinde mu’ayyen kesiresi olunduğundan ber-vecihle ihkâk-ı hak mümkün olmayub ahvâl diğır gün olunduğın bildirub sen ki Edirne Bostancı başısı mûmâ-ileyhsin m’arîfetinle mezbûr Şerîfe Zeyneb’i Edirne’ye mahremiyle ihzâr ve zimmetinde olan bâ temessük o l mikdâr gurus alacak hakkı kendüye aliverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ etmeğın sen ki Edirne Bostancı başısı mûmâ-ileyhsin Edirne’ye ihzârı şer’le ru’yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i B sene [1]205**(H-746)**

Edirne mollasına ve Keşan kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Keşan kazâsı sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne gelub bunun zevcesi Ümmü Gülsüm nâm hâtûn kendü halinde iken Keşan kazâsı sâkinlerinden Kâtib Salih nâm kimesnenin Arap cariyesi kendü halinde olmayub bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer ‘î şerîf ve bi-gayr-i hak bunun zevce-i menkûhayı mezbûre Ümmü Gülsümü darb-ı şedid ile darb eylediğinden gayrı iki aded zükûr ---dahi helâk ve gadr eylediğın ve bu bâbda da’vâsına muvâfık şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğın bildirub mübâşır ma’rîfetiyle mahallinde şer’le görölüb ihkâk-ı hak mümkün olunmaz ise Edirne’ye ihzâr olunmak bâbında ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise mezbûre Edirne’ye ihzâr ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene [1]205

(H-747)

Selânik sancağı mütesellimine hüküm ki;

Yanko nâm zimmî rikâb-ı humâyûnuma takdîm eylediği ‘arz-ı hâlinde Aynoroz ceziresinde vâki Avas manastırı râhiblerinin umûrlarına ru’yet vekîlleri olan ma ‘lûm’ul-esâmî râhibler manastır-ı mezbûr umûruna sarf içün bin yüz doksan senesinde ber-mûcib temessük ber-vech-i istikrâz eyledikleri bin ikiyüz elli gurusu râhib-i mesfûrlardan bi’ d-defâat taleb eylediğin bazı kimesnelere istinâden günbegün ağırâr-ı beyhûde ibrâdıyla edâda te’allul ve muhâlefet ibtâl-i hak ve gadr-ı külli sevdasında olduklarında inhâ ve ol bâbda emr-i şerîfim istid’â etmeğin meblağ-ı mezbûrun edâ ve istirdâdı Rum Patriği tarafından tahrîr ve te’kîd olundukda râhib-i mezkûre ısgâ’ ve edâ etmedikleri inhâ olunmağla sen ki Selânik mütesellim-i mûmâ-ileyhsin mâ’rifetinle ber-mûcib temessük ma’lûmeye tamamen tahsîl ve istirdâd olunmak fermânım olmağın te’kîden ve ihtimâmen iş bu emr-i şerîfim ısdar ve irsâl olunmuş idi sen ki Selânik sancağı mütesellim-i mûmâ-ileyhimsin bundan akdem meblağ-ı mezbûrun edâ ve istirdâdı pâtrik-i mesfûr tarafından tahrîr ve te’kîd olundukda râhib-i mezkûre ısgâ’ ve edâ etmedikleri ma’lûmun oldukda zimmî-yi mesfûrun ber-mûcib temessük-ü ma’ mûl bâhâ rehâbin-i mesfûre zimmetlerinde tahkik iden ol mikdâr gurusu hakkı mâ’rifetin ve mâ’rifet-i şer’le ‘aliyyü’l hâl tamamen tahsîl ve istirdâdı hâlâ hak ve zimmî-yi mesfûra teslim olmak husûsuna murûr ihtimâm ve dikkat ve emr-i münife mubâderet ve hilâfından nâşi ve mücânebet eylemeleri bâbında.

Fî Evâhir-i B sene [1]205**(H-748)**

Zıkr-i âti ze’âmet karyelerinin tâbi oldukları kazâların kuzât ve nüvvâblarına hüküm ki;

Mültezîm tâ’ifesinden Osman gelub Köstendil ve Üsküb sancaklarında İştip ve ---nâhiyelerde Suflar nâm karye ve gayrdan bâ-berât-ı âlişan ze’âmete mutasarrıf kıdvetü’l-mâcid ve’l-a’yân Seyyid Mustafa Tuzi zîde mecdûhu ze’âmet karyelerini iş bu bin iki yüz beş senesi martı – şubatı gâyetine gelince zabt vâki olan mahsûl ve rusûm kânûn ve defter mûcibince ahz ü kabz eylemek üzere buna iltizâm ve bu dahi iltizâm ve bedel-i iltimâs ber-veche peşin tamamen tarafına edâ idüb zabtıçün yedine memhûr ve ma’ mûl temessük verildiğinde inhâ ve ze’âmet mezbûr karyelerini sene-yi mezbûre martı ---sında Şubatı gâyetine gelince yedine verilen temessük mûcibince kendüye zabt vâki olan mahsûl ve rusûma kanûn ve defter mûcibince ahz

ü kabz etdirilub mugâyir temessük cânib-i âherden –müdâhale etdirilmemek bâbında emr-i şerîfîm sudûrunu istid’â eylediği ecilden vech-i meşru’h üzere zabt etdirilmek bâbında.

Fî Evâhir-i B sene [1]205

(H-749)

Hanya muhâfızı vezîre ve Hanya kâdîsına hüküm ki;

Hanya sâkinelerinden Ayşe nâm hâtûn gelub bunun Hanya kazâsına tâbi Çömlekçi nâm karye toprağında vâki bâbasında müntakıl ma ‘lûm’ul hudûd mülk zeytun işcarlarında zevci Ali kethudâ dimkle ma’rûf kimesnenin alakası yoğiken zevc-i mezbûr bunun hayrı olmakdan gıyabında karye-i mezbûr sâkinlerinden mütegalibe ve cebâbire Hüseyin nâm kimesneye fuzûlî bey’ idüb zevc-i mezkûr dahi fevt olub mezkûr Hasan dahi mütegalibeden olmağla bir müddet taleb ve da’vâ idemeyub şimdi –olmağla fuzûlî bey’ olunan mülk zeytun işcarları taleb eylediğin zaman-ı murûr etmeğin da’vâlık mesmû olmaz deyu vermeğin te’allul ve muhâlefet eylediğin ve bu bâbda da’vâsına muvaffik şeyhu’l-islâmdan iki kıt’a fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub fetvâ-yı şerîfesi mûcibince mahallinde şer’le görölüb zevci müteveffâ-yı mezkûrun fuzûlî bey’ eylediği zeytun işcarlarıyla ahz eylediği mahsûl –aliverilub icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olmak bâbında emr-i şerîfîm ricâ etmeğin mahallinde şer’le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i B sene [1]205

(H-750)

Hayrabolu kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Ahmed Haseki zîde kadrihu gelub Hadiçe nâm hâtûn bâ hüccet-i şer ‘îyye vasîyesi olduğu oğlu Sami Mehmed’in Tire sancağında Hayrabolu nahiyesine tâbi mutasarrıf Börg Hacı – karye ve – bâ berât-ı âlişan olduğu ze’âmet karyelerinde salifü’z-zikr Börk Hacı el mezbûre ile yine nâhiye-i mezbûra tâbi –ve --nâm karyelerini iş bu bin iki yüz beş senesi martı esnâsında şubatı gâyet gelince zabt etmek üzere ve karye-i mezbûr tarafından bunun iltizâm ve bu dahi iltizâm ve kabul ve bedel-i iltizâmı olan sekiz yüz guruş tamamen tarafına edâ ve teslîm etmeğle ze’âmet mezbûrun karyelerini sene-i mezbûra mahsûben kendüye zabt ve def

olan mahsûlât ve rusûmâtı kânûn ve defter mûcibince ahz ü kabz etdirilub mukaddem ve mu'ahharen tarihli ahz yedinde temessûk zuhûr ider ise 'amel ve i'tibâr olunmak şartıyla yedine mâhud ve ma'mûleye temessûk verildiğın bildirub yedinde olan temessûk mûcibince ze'âmet-i mezbûrun salifü'z-zıkr karyelerini kendüye zabt etdirmeyub âheri ve ahz ü kabz etdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğı ecilden zabt etdirilmek bâbında.

Fî Evâhir-i B sene [1]205

(H-751)

Rum ili vâlisine ve Başlı (?) kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûra tâbi Tosna ---nâm karye mütemekkinlerinden İstradi ve Bolondi nâm zimmîler rikâb-ı humâyûnuma 'arz-ı hâl idüb bunların bâbaları [] nâm zimmî kazâ-yı mezbûra tâbi ---nâm karye toprağında vâki işcar-ı müsmîre ve gayr-ı müsmîreyi müştemil ma 'lûm'ul hudûd mülk bağçe ile yine karye-i mezbûre toprağında kâin ma 'lûm'ul hudûd arâziyi mutasarrıf ve ol yerleri beher sene zabt ve zirâat ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ iderler iken mürd oldukda zıkr olunan bağçe irs-i şer'le ve arâzi-yi merkûme dahi kânûn meccânen bunlara intikâl idüb âherden ber-vecihle dahl ve karz olmak îcab etmez iken bunlar olundukda sagîr bulunmaları takrîbiyle karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Zalice ve Kosta nâm zimmîler birbirleriyle yek-dil olarak mar'ül beyân emlâk ve arâziyi hilâf-ı şer 'î şerîf ve kânûna fuzûlî ve tagallüben zabt ve bağçe-i mezbûrenin mahsûlunu ahz ve kendü umûrlarına istidlâl idüb gadr ve şer'an bunlar emr-i şerîf baliğ ve da'vâsına karar olub bâbalarından müntakil salifü'z-zıkr tarla ve bağçeleriyle emlâk-ı mahsûl müstehlik mesfûrlardan taleb olmak murâd eylediklerinde hilâf-ı şer'îve kânûn vermeğın te'allul ve muhâlefet ve olvecihle gadr-ı külli eylediklerin bildirub mahallinde şer'le ve kânûn üzere görölüb bâbası mürd-ü mesfûrdan müntakil mesfûratın fuzûlî ve tagallüben zabt eyledikleri emlâk ve arâzisiyle mahsûl müstehlik kendülere alıverilub icrâ-yı şer'i ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri içün mahallinde şer'le ve kânûn üzere 'amel olunmak bâbında. **Fî Evâhir-i B sene [1]205**

(H-752)

Kandiye muhâfızı vezîre ve Kandiye kâdîsına hüküm ki;

Kandiye kazâsına muzaf Maloviz nahiyesine tâbi ---nâm karye sâkinlerinden Ali bin Mehmed nâm kimesne gelub yine karye-i mezbûre sükkânından iken bin iki yüz senesinde fevt olan İsmail bin Mehmed Ali dimekle ma'rûf kimesne ma 'lûm'ul mikdâr emlâk ve eşyâ'sından buna vasî idüb ba'dehu fevt oldukda yine karye-i mezbûrede sâkin müteveffâ-yı mezbûrun emlâk ve eşyâ'sına vâzîü'l-yed olan veresesinden Mustafa nâm kimesne ile yine karye-i mezbûrede sâkine zevcesi [] nâm hâtûndan müteveffâ-yı mezbûrun vasî eylediği malını talep olmak murâd eylediğin mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr vasî-yi mezbûreye vasîyet etmişidi tutmayuz deyu hilâf-ı şer'îvermekde te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukları ve bu bâbda da'vâsına muvaffik şeyhu'l-islâmdan yedine fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub ber-mûcib fetvâ-yı şerîfe şer'le görülüb icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfimle ricâ eylediğin ecilden mahallinde şer'le görülmek bâbında.

Fî Evâhir-i B sene [1]205

(H-753)

Bergos kazâsı nâ'ibine hüküm ki

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden menzilci Ali dimekle ma'rûf kimesneler gelub bunun kazâ-yı mezbûra tâbi Ahmed Bey ve Müstelli ve İneler nâm karye ahâlilerinden ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler zimmetlerinde bin iki yüz dört senesinden berü ber-mûcib senedât bin iki yüz doksan alt buçuk guruş alacak hakkı olub bi'd-defâat talep olmak murâd eylediğin i'tibârı beyhûde ider—vermeğin te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukları ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildikde bildirub fetvâ-ı şerîfesi mûcibince mahallinde şer'le görülüb mezbûrunun zimmetlerinde olan ol mikdâr guruş hakkı tamamen tahsîl ve kendüye alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i B sene [1]205

“iş bu emr-i âli lede'l-vusûl müdde-i mezbûrenin vekîli zevci Molla Mehmed kız karındaşım müteveffânın dâ'vâ eylediği mütteveffâ-yı mezbûrenin hal-i avk u hal babası ---vâlidesi –Rum Mora ceziresi olmayub Karadağa ve—karyesi bu ma 'lûm'ul-esâmî kimesneler –etmeleriyle

vekil-i mezbûr dâ'vâsı ve gayr-ı mesmû olunmağın vekil-i merkûm bi-vech- mu'ârizadan men' olunduğu tatbîk Selânik kâdîsının vârid olan i'lâmının mefhûmu bâ-fermân-ı âli şerh verildi. Fî 23 R sene [1]205"

(H-754)

Selânik kâdîsına ve mütesellimine hüküm ki;

Leyla nâm hâtûn gelub bunun li'ebeveyn kız karındaşı Selânik kazâsı sâkinelerinden Ayşe nâm hâtûn bin iki yüz senesinde bilâde müteveffâ oldukda kazâ-yı mezbûrda vâki mâ-melek olduğu on bin guruslukdan mütecaviz mülk-i 'akar ve eşyâ' ve çiftlik emlâkıyla mahsûlatı ve ma'lûm ol ikdar nukûd ve hayvanatdan vesâ'ir emlâk ve eşyâ'sı irs-i şer'le buna ve diğer kız karındaşı Ümmü Gülsüm nâm hâtûn ile mezbûr Ümmü Gülsüm dahi müteveffâ oldukda ana dahi veresesini yine buna intikâl idüb kız karındaşları müteveffıyan-ı mezbûrdan müntakil hisse-i irsiyesi âherden dahl olunmak icab etmez iken mezbûr kabz ile kendü hissesini ahza kanâ'at etmeyub buna üç yüz gurus tekâlif ve bâki mezkûru kim ve iki ve bâliğ da'vâsıyla gadr-ı külli eylediğın ve mezbûr ile mahallinde mukâvemmet mümkün olmadığın bildirub çavuş mübâşeretıyle mahallinde şer'le görölub kız karındaş müteveffıyan-ı mezbûreden müntakil hisse sâbıkası tamamen tahsîl ve kendüye alıverilub icrâ-yı şer 'ıyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekde çavuş mübâşeretıyle mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i B sene [1]205

(H-755)

Kara Ferye kâdîsına hüküm ki;

Bakkal Nikola nâm zimmî gelub bunun Kara Ferye kazâsı toprağında bi'l fi'il zabt ve tasarrufunda hane-i avârizâ' bağlu tekâlif olunmak icab ider emlâk ve yerleri yoğiken kazâ-yı mezbûr ahalipleri zuhûr üzerlerinde ol vecihle ile edâsı olan tekâlifden---nâmıyla ma'a hisse eyledi hilâf-ı kânûn talebiyle ta'addiden hali olmadığın bildirub kânûn üzere 'amel olunub ahâli kazâ-yı mezbûrun ol vecihle olan ta'addileri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın kânûn üzere 'amel olunmak bâbında.

Fî Evâil-i S sene [1]205**(H-756)**

Balyabadra kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Kaldo ve Kozi nâm zimmî gelub yine kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden Timorend ve oğlu Todorî nâm zimmîler ile Faray ve Bağın nâm nâsraniyyeler kazâ-yı mezbûra tâbi Kara Belde nâm karyede kâin mülkiyet üzere mutasarrıf oldukları işcar-ı müsmîre ve on sekiz dönüm zeytun işcarı müstekmil tahminen on dönüm bağları altıyüz guruşdan mukâbelesinde buna bey' bâb -ile bey' ve teslîm ve temennî olan meblağ-ı mezbûru ba'de'l vürud cânib-i şer'denverilmek hüccet-i şer 'iyye mûcibince zabt etmek murâd eyledikde dahl ve te'arruz olunmak îcab etmez iken yine kazâ-yı mezbûr mütemekkinlerinden ecânib ve ashâb-ı ağrazdan ma 'lûm'ul-esâmî zimmîler zuhûr ve hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-i hak fuzûlî müdâhale birle zabtine muhâlefet ve gadr sevdasında oldukların bildirub yedinde olan hüccet-i şer 'iyye mûcibince 'amel olunub mesfûrların hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi- gayr-i hak ol vecihle vâki olan müdâhale ve ta'adîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğin mahallinde şer'le görûlmek bâbında.

Fî Evâil-i B sene [1]205**(H-757)**

Varna muhâfızı vezîr Ferhad Paşa'ya ve Varna kâdîsına hüküm ki;

Fi'l -âsıl Galli sükkânından Süleyman nâm kimesne gelub bunun bundan akdem kendü malı olan altıyüz kırk iki guruş iştirâ eylediği ma 'lûm'ul-esâmî koyunlarında âherin alakası olmayub ber-vecihle müdâhale ve ta'addî olunmak îcab etmez iken bin iki yüz senesinde Kilya tarafında Beş oğlu Hacı Ahmed dimekle ma'rûf kimesne ağnâm-ı mezbûreden üç yüz on üç yedi re'sini hilâf-ı şer 'î şerîf ve bi-gayr-i hak fuzûlî ve tagallûben ahz ve gadr etmekle merkûmdan da'vâ olmak üzere iken bundan akdemce fevt olmağla emvâl ve eşyâ'sı vâzîü'l-yed olan Varna'da sâkin oğlu Salih nâm kimesneden mal-ı müteveffâdan talep olmak murad eylediğin mütegalibeden olmağla mu'ayyen kesiresi mukâvemete 'adem'ül iktidâr olmak mümkün olmadığından vecihle mağdûr olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhu'l-islâmdan mute'allik fetvâ-yı şerîfe verildiğin bildirub sen ki muhâfız-ı muşârûn-ileyhsin

mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği ecilden muhâfız-ı muşârün-ileyhsin mahallinde şer'le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i B sene [1]205

(H-758)

Kandiye muhâfızı vezîre ve Kandiye kâdîsına hüküm ki;

Giridi Mustafa zîde kadruhû gelub Girid ceziresinde vâki mukâta'ası birle iltizâmda olmak üzere Kandiye sükkânından Abdülmecid nâm kimesne zimmetinde bin iki yüz senesinden berü gayr-i ez teslîm üç bin beşy üz ve ber mûcib defter -i müfredât bin dört yüz yirmi dokuz cem'an dört bin dokuz yüz yirmi dokuz gurus alacak hakkı olub imdi merkûm Abdülmecid fevt olmağla terekesi ahz ü kabz iden yine Kandiye sükkânından ma 'lûm'ul-esâmî verese-i şer'-i mal-ı müteveffâdan taleb olmak murâd eyledikde hilâf-ı şer 'î şerîf vermekde te'allul ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukların bildirub sen ki muhâfız-ı muşârün-ileyhsin mâ'rifetinle mahallinde şer'le görölüb alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâil-i B sene [1]205

(H-759)

Mora valisi vezîre ve Halomîç kâdîsına hüküm ki;

Kazâ-yı mezbûr musakkafatından---kasabası sâkinelerinden Fatma nâm hâtûn gelub emlâk ve 'arâzi mutasarrıf iden kız karındaşı Emine nâm kimesne kazâ-yı merkûm toprağında tasarrufunda olan ma 'lûm'ul hudûd arâzisini bundan on sene mukaddem kemal müntakil ve --mûcib olub mâ'rifetiyle ve emlâkını dahi hüccet-i şer 'iyye ile buna bey'ü fâriğ ve bu dahi merkûmeyi beher sene zabt ve ziraât ve 'öşr ve rusûm sâhib-i arza edâ idüb dahl îcab etmez iken fâriğ mezbûrun emmioğlu yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne zuhûr ve fâriğ mezbûr emlâk ve 'arâziyi sanahîn-i fâriğında --tarafında bi'l-vesâya bir gün aldım deyu fuzûlî müdâhale ve bin iki yüz senesinde tagallüben zabt ve gadr edilmek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bildirub mahallinde şer'le ve kânûn üzere görölüb mezbûrun olvecihle tagallüben zabt eylediği emlâkın ve 'arâzisini alıverilub icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak

olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Ş sene [1]205

(H-760)

Bozcaada ceziresi nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûr sâkinelerinden Emine nâm hâtûn gelub bunun zevci Molla Mehmed nâm kimesne bin yüz doksan bir senesinde fevt oldukda tereke ve eşyâ'sı bununla oğlu Mehmed nâm kimesneye intikâl etmişiken oğlu mezbûr cem' terekeyi tagallüben zabt ve ba'de zevci müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde olan mührü ve terekeden hissesini aldın mezbûr Mehmed dahi fevt olub terekesine ---olan oğlu yine cezire-i mezbûr sâkinelerinden Hasan nâm kimesneden taleb eylediğin bi-vech-i şer'îvermekde te'allul ve muhâlefet ve gadra cesâret edilmek ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub şer'-i görölüb ber-mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer 'îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Ş sene [1]205

(H-761)

Bozcada nâ'ibine hüküm ki;

Cezire-i mezbûre sâkinelerinden Seyid Ahmed zîde şerefehu gelub bunun bin iki yüz senesinden berü cezire-i mezbûr sâkinelerinden Salih dimekle 'arîf kimesne zimmetinde ücretden yüz gurus ve cihet-i karzdan yüz otuz ber-vecihle âherden dahi dört yüz on altı gurus alacak hakkı olub taleb eylediğin bi-vech-i şer'îvermekde te'allul ve muhâlefet ve gadra cesâret eylemek ol bâbda fetvâ-yı şerîfe verilmek bilub şer'le görölüb alıverilub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmek mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâil-i Ş sene [1]205

(H-762)

Terkos nâhiyesi nâ'ibine ve zikr-i âti eşkıyânın civarında bulundukları mahallerin kuzât ve nüvvabına ve Avcı başı vesâ'ir Zâbitân başı erlerine hüküm ki;

Bundan akdemce Terkos ve civarında yirmi nefer mesfûru sudûr ve eşkıyâsı zuhûr ve Çekmece-i sagîr mezbûre bir karyeyi basub bir iki nefer kimesneyi katl eyledikleri tahkik olunmak hasebiyle eşkıyâ-yı merkmûmenin ahz ve hâreketde olunmaları için hâlâ bostancıbaşısı tarafından bâ-fermân-ı âli hüküm ve ---bu seneleri me'mûr ta'yîn olub eşkıyâ-yı merkûmenin bil-taharrî olarak götürülüb ahz olunmaları husûsa (üzeri çizili) sen ki bostancıbaşı-yı mûmâ-ileyhsin sen ki akdem ve kâim-makâm eylemek için me'mûriyetini hâvi emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ rikâb-ı humâyûnumda sekbanbaşı olan Ali dâme mecdühû i'lâm etmeğin i'lâmı mûcibince 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdar ile irsâl olunmuşidi sen ki loca başı-yı mûmâ-ileyhsin zâbiti merkûmda bu makûle sizede zuhûr idüb îsâl-i kuzât ve muşâr iden eşkıyânın bi'l-taharrî bulundukları mahalde ahz ve gereklerine mübaderet ve murûr ve mazarrâtları belâ' ve --ve te'mini hâlâtının istihsâline müsâraat eylemek matlub etdiği ma'lûmun oldukda kasabada alaka ve müdâhale olmayub kimesneleri ve re'âyâ ve fukarâyı bu bahane ile tercim ve tekrar gün halde vukû'âtdan nâşi mucânibe olunarak eşkıyâ-yı merkûmeyi mâ'rifet ve iltimâsının ve mâ'rifet-i şer'i ve cümle ittihâdıyla Terkos ve civarında bi'l-taharrî bulundukları mahallere mahalde ahz ve gerekenlerine şer' ve mazarrâtlarında bilâ 'ibâdu'llâhın --akdem ve mübaderet ve keyfiyyete der-i âliyyeme i'lâm ve inhâya müsâraat ve zinhar ve zinhar tama' ve nefesine mebnî kasabada alakası olmayub kimesne gadr-ı nehb ile hilâf-ı şer 'î şerîf ta'addî hâlde vukû'yla mazhar --şedid olmakdan nâşi mubaderet eylemek bâbında.

Fî Evâil-i B sene [1]205**(H-763)**

Edirne mollasına ve Bostancıbaşısına hüküm ki;

El-hâc Ahmed nâm kimesne gelub bunun mahrûse-i Edirne sâkinlerinden kettâncı esnâfindan Usta Dimitri nâm zimmî zimmetinde bin iki yüz iki senesinden berü cihet-i şer'denbâ-temessük bin üç yüz altmış dört buçuk gurus alacak hakkı olub kânûnla taleb eyledikde edâsı muhâlefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğu ve tarafından meblâğ-ı merkûmu da'vâ ve ahz ü kabze [] nâm kimesneyi vekîl eylediğın bildirub şer'le görölüb meblâğ-ı merkûmu tarafından

vekîli merkûma aliverilub ve diğ̃er edâsı muhâlefet ider ise sen ki Edirne bostancıbaşı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetinle âsîâne-i sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfîm sudûrunu istid'â-yı inâyet etmeğ̃in sen ki Edirne Bostancıbaşı mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hak olmaz ise der sa'âdetime ihzâr olunmak içün yazılmıştır.

Fî Evâil-i Ş sene [1]205

(H-764)

Selânik mollasına hüküm ki;

Sen ki Selânik kâdisı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh İsmail bin zâde Abdullah zîde fezâileyhsin rikâb-ı humâyûnuma mektûb gönderub bundan dokuz on mukaddem venedik kapudanlarından Vilhem nâm kapudan bir kıt'a sefinesi zî-kıymet cümlesiyle Selânik iskelesine gider iken Selânik körfezinde vâki Kesendire nâm adaya geldikde kazâ-yı kara(?) oldukda kapudan tâ'ifesi şiddet-i havâliye tahmîl idemeyub akşam karîb---cürm ve sefineden üç saat ba'de bir manastırı yağma etmişler iken Akça nâm karyede sâkin Kesendire zâbitlari olan ehl-i islamdan Es-seyid suoğlu Mortos Ağa ve Abdi ve Şarkıcı Sarı Mehmed dimekle ma'rûf kimesneler ile ehl-i zimmîden Debka nâm zimmî kazâ-yı mezbûreye duhûl ve kapudanın odasında mevcud demîr sandığını meskûn ve derûnunda bulunan altı bin nukûd akçeleri otuz dokuz bin gurusunu sevketen ahz idüb gadr eyledikleri Venedik cumhûrunun âsîâne-i âlîyyemde mukîm beldesi tarafından mukaddemâ mühürlü 'arz-ı hâlini inhâ olundukda sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mâ'rifetin ve Selânik mütesellimi mâ'arîfetini ve mâ'rifet-i şer'le husûs-u mezbûrlarınki gibi tashîh ve tahkik ve ba'de'l şevk zâbitân-ı mersûmdan istirdâd ve Venedik konsolosuna teslîm olunmak içün mukaddemâ emr-i şerîfîm sudûrunu istid'â eylediğ̃ine binâ'en mâ'rifet-i şer'le tahkîk ve lede'l şevk istirdâd ve ihkâk-ı hakka ihtimâm ve dikkat olunmak içün bin iki yüz dört senesi Evâsıt-ı rebî'u'l-âhîrinde sana ve mütesellim-i mûmâ-ileyh zâbitân sâdır olan emr-i şerîfîm lede'l vurûd mahrûse-i Selânik'de mûkim ve Venedik beldesine ---nâm müste'men sâbıka bâb'üs saâdet ağası müteveffâ Gaffar Ağa bin âtik evkâfından olub hâlâ bâb'üs saâdet Ağası nezâretinde olan evkâfda mahrûse-i mezbûre muzâfatından Kesendire ceziresi re'âyâsından li'eclî't-terâfu ' şer Selânik meclis-i şer'e ihzâr etdirdiğ̃i Kocabaş Eravili ve Banvazi ve Refa ve Kostantin ve Gadoki vesâ'ir ma 'lûm'ul-esâmî on beş nefer re'âyâ muvâcehelerinde tarih-i i'lâmdan yirmi ay mukaddem bir kıt'a Venedik sefînelerin ceziye-i mezbûrede Aya Yorgi nâm mahalde

başlık kara(?) olub seksen ve --kâide oldukda iş bu mesfûrda zimmîler vesâ'ir re'âyâ cezire-i mezkûre ---duhûl ve otuz dokuz bin guruşluk nakd-i guruşdan ve altunu ve sekiz yüz guruş fiyatlı bir kıt'ayı sevk etmişlerdir deyu bilâ-vükelâ iddiâ eylediğinde re'âyâ-yı mesfûrdan sefine-i mezbûre --vesâ'ir mahruse-i sefine miyânından bir an müttetik almadılar deyu anın bu misillü hilâf-ı inhâ da'vâya tasaddî etmeğle birkaç def'a bizi iz'aç ısdar ve karar vâkı'a-yı mezbûrun harâb ve perişân tâlebine bâ'is olursuz deyu her biri cürm ve ferâğ etmelerin bermuktezâ-yı şer'îre'âyânın feryâdına 'adem-i i'tibâr birle konsolos-ı mersûmdan yedine taleb ve ihtiyâta on beş yirmi gün mühr-i şer'i verilub isbât-ı tenbîheye izhâr ve iktidâr ve şahâdetlerinde dahi 'âciz olduğu dikkat âherde iddi'â iderim deyu sana da'vâ edildikde ahâli ve kapudan muvaffak el-kelâm bi-te'arrûz kimesneden müddeî-yi mersûm iki sene mukaddem Selânik valisi zamanında on beş yirmi nefer re'âyâ fukarâ'sını bir müddet habs ve bi-vech-i şer'îtemyîz ve iddi'â ve el-hâne(?) salifü'z-zikr da'vâsı iftirâ' eylediği cümlemiz ---zâhir ve mutehakkikdir deyu her biri âli taraf'ül şehâde(t) (?) vermelerin re'âyâ fukarâ'sının hallerine fi-mâbâd batos(?) mersûmun hilâf-ı inhâ bi-vech-i inkâr i'tibâr ile vâkf-ı mezbûr re'âyâsı tazayyuk ve tekrîr olunmamak bâbında vâki hali hükm-i humâyûnum verilmek rizâ'sına bi'l-iltimâs 'arz ve rikâb-ı müstetâbımda divân-ı humâyûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrû'h üzere tarih-i merkûma emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed olunmağın verilen emrin kaydı bâlâsına şer'-i ve i'lâm müş'ar.

Fî Evâil-i Ş sene [1]205

(H-765)

Siroz kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Yorgi Biracı nâm zimmî gelub bunun Siroz kazâsı mütemekkinlerinden Aci Kostandi oğlu Esyazoli nâm zimmî zimmetinde cihet-i şer'denbin iki yüz senesinden berü yedi bin guruş alacak hakkı olub meblağ-ı mezburu mesfûrdan bi'd-defâat mutalebe olmak murâd etdiğin hilâf-ı şer 'î şerîf edâda imtinâ' ve ibtâl-i hak ve gadr-ı külli sevdasında olduğun ve mesfûrun bazı kimesnelere istinâden edâsından mahallinde ber-vecihle mukâvemet ve ihkâk-ı hak mümkün olmadığın bildirub mübâşir mâ'rifetiyle zimmî mesfûr li'ecli't-terâfu ' der-i âlîyyeme ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın mübâşir mâ'rifetiyle li'ecli't-terâfu ' zimmî mesfûr der sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Ş sene [1]205

(H-766)

Gerede kâdisına ve Bolu ---ve voyvodası [] zîde mecdühûya hüküm ki;

Gerede kazâsına tâbi ---karye sâkinlerinden Mehmed ve diğer Zeynel nâm kimesneler rikâb-ı humâyûnuma ‘arz-ı hâl idüb bunların bâbası Timur oğlu Ömer demekle ma’rûf kimesne kendü halinde ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer ‘î şerîf kimesneye vaz’ u ta’addîsi olmayub ve üzerine şer’an bir nesne sabit ve zâhir olmuş değil iken karye-i mezbûre sâkinlerinden Fazıl oğlu Bostanlı Mustafa ve Demir oğlu Sarı Hüseyin nâm kimesneler kendü hallerinde olmayub bunların bâbaları merkûm Ömer’i bi-gayr-i hak mûcib deyn olan âlet ile darb ve başlarından nâşi fevt olub bunlar oldukda sâgir olunmağla taleb ve da’vâ idemeyub gadr eylediklerinden gayri yüz guruş fiyatlı mülk hisselerini dahi zabt iden bunlar emr-i şerîf bâliğ ve da’vâya kâdir olmağla bâbaları müteveffâ-yı merkûmun şer’an îcab iden deynini ile hisselerini taleb eylediğın zaman-ı mürûr eyledi deyu vermeğe muhâlefet eylediklerin ve bu bâbda da’vâsına muvaffık şeyhu’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğın bildirub fetvâ-yı şerîfeleri mûcibince istid’â görölub alıverilub ber-mûcib fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer ‘îyyeihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ricâ eylediğı sen ki Bolu voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin mahallinde şer’le görölmek bâbında.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

(H-767)

Zağra-i Âtik kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Mehmed nâm kimesne gelub bu kazâ-yı mezbûra tâbi Havadanlı nâm karye toprağında vâki ma ‘lûm’ul hudûd dört dönüm mikdârı tarlaya sâhib-i arz temessüğü mûcibince mutasarrıf ve beher sene zabt ve ziraat ve ‘öşr ve resm sâhib-i arza edâ idüb âherden ber-vechile müdâhale olunmak îcab etmez iken karye-i mezbûr mütemekkinlerinden Timur oğlu Timur nâm zimmî zuhûr birle hilâf-ı şer’îkânûn ol yerlere fuzûlî müdâhale ve ta’addîden hali olmadığın bildirub mesfûrun hilâf-ı kânûn ol vecihle zâhir olan müdâhale ve ta’addîsi men’ ü def’ olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediğı ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmıştır.

Fî Evâhir-i S sene [1]205

SONUÇ

Çalışmamızın temel kaynağı olan 44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri, Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde Bab-1 Asafî Defterler Kataloğu'nda A.{DVNS.AHKR.d.44 kod numaralarıyla kayıtlıdır. Ahkâm Defterleri'nin; Osmanlı Devleti'ndeki idaresinin dâire-i adalet misyonunun bir sonucu olarak, tebaasının her dönem peyda olan ihtiyaçlarına bir cevap olmak gayesiyle tutuldukları aşîkârdır. Bilhassa kendinden sonraki yıllara emsal olması amaçlanarak tutulan bu defterlerin eyaletlere ayrılmış bir şekilde tasnife tâbi tutulmaları, dönemde yaşanan diplomatik sıkıntılara son verdiği ve aynı zamanda günümüz bölge tarihçiliğinin de ana kaynaklarından biri haline geldiği bilinmektedir.

44 Numaralı Rumeli Ahkâm-ı Şikâyet Defteri'nin transkripsiyon ve değerlendirmesi ışığında oluşturduğumuz bu çalışmayla, devletin şikâyet mekanizmasının nasıl işlediğine, bölgenin yerel problemlerinin ne olduğuna ve devletin bu problemlere nasıl yaklaştığına dair bir cevap aramaya çalıştık. Pek çok Balkan tarihçisinin, bölge üzerine yaptığı çalışmalarda ahkâm defterinin önemini vurguladığı bilinmektedir. Bu yüzden Rumeli Ahkâm defterleri, bölgesel yapılan çalışmalara kaynaklık ederek bölgenin çok yönlü araştırılabilmesine olanak sağlamaktadırlar.

Elde ettiğimiz verilere göre; Rumeli bölgesinde karşılaşılan problemler arasında *alacak-verecek meselelerinin* önde geldiğini tespit ettik. Geçimini tarımsal faaliyetlerle, hayvancılıkla ve ticaretle sürdüren bu insanların gerektiğinde alacağı parayı, devletin sağladığı şikâyet hakkıyla elde etmesi devletin; çeşitli kimliklerin birleşmesiyle oluşan halkını her koşulda koruduğu gerçeğini bizlere sunmaktadır. Bölge olarak çeşitli kimlikten insanı barındıran Rumeli bölgesinde ekseriyetle, eşkıyalık, gasp ve zabt fiileri, zulüm gibi sorunların yaşandığı incelenen hükümlerden anlaşılmaktadır. Bunun da esas sebebi olarak, bölgenin pây-i tahta olan uzaklığı, yerel idârecilerin zaman zaman görevlerini kötüye kullanmaları ve bu durumun her zaman denetlenebilir olmaması, artan nüfusla birlikte asayişin zor sağlanması gibi faktörlere dayanmaktadır. Devletin bu sorunlar karşısında gerekirse bölgenin tüm yerel idârecilerine talimat vererek, gerçekleşen problemin giderilmesine dair çaba içerisine girdiği anlaşılmaktadır. Verilen kararlar doğrultusunda devletin, sorun çıkaran kişi veya kişilerin makamlarının derecesini gözetmeksizin yaptırım uygulayarak düzeni sağlamaya ve korumaya çalıştığı anlaşılmaktadır. Defterde değinilen vakıf, miras, vergi vermeme gibi şikâyet konularından anladığımız üzere, bu alanlarda yapılan işlemlerin tutanaklarla desteklenerek kaydedilmeyip yalnızca şifâhen yapılan atamaların ve taksimatların bölgede sorunlara sebep

olduğu tespit edilmiştir. Bu gibi sorunların haricinde yapılan vekil atamalarının, atama yapılan kurumların işleyişleri hakkında bize fikir sunduğu göze çarpmaktadır.

Defterin ihtiva ettiği konu çeşitliliği göz önünde bulundurulduğunda, devletin şikâyet mekanizmasının esnekliği dikkati çekmektedir. Defterde incelediğimiz hükümlerin %64'lük büyük bir kısmı Müslüman'ın Müslüman'ı, %20'lik oranla Zimmî'nin Zimmî'yi, %9'luk oranla Müslüman'ın Zimmî'yi, %7'lik bir oranlarda Zimmî'nin Müslüman'ı şikâyet ettiği suretlerden oluştuğunu tespit ettik. Tespit edilen bu veriler Osmanlı Devleti içerisinde hayatını idame ettiren insanların etnik, dini veya mesleki kimlikleri fark etmeksizin Divân'a başvurabiliyor olduğu bilgisinin kanıtı olarak görülebilir. Aynı zamanda şikâyetçilerin gerektiğinde Osmanlı memurunu şikâyet edebiliyor olması Osmanlı yönetiminin; şikâyet mekanizmasını belirli bir sistematîğe oturtmuş olduğu anlamına gelmektedir.

Ahkâm defterleri, bilhassa Eyâlet Ahkâm Defterleri; sosyal tarihe dair içerdiği hükümler sebebiyle önemli olmasının dışında, devletin hukukî kayıtları olma özelliğine de sahiptirler. Hukukî önem arz eden bu kayıtlar, devletin kanuna aykırı hareketlere nasıl tepki verdiğinin de cevabı niteliğindedir. Çalışmamız; tüm Rumeli coğrafyasını ihtiva ettiğinden mütevellit, kapsadığı coğrafyanın sosyal, kültürel ve hukukî panoramasını genel hatlarıyla çizmesinden dolayı alanında önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- Acaroğlu 2006 M.T.Acaroğlu, *Balkanlarda Türkçe Yer Adları Kılavuzu*, İstanbul 2006.
- Acun 2010 F.Acun, “En Erken Tarihli Ahkâm Defterlerinin Muhteva Analizi”. *XV. Türk Tarih Kongresi*, 11-15 Eylül 2006, cilt.4(1). Ankara 2010, 787-791.
- Akdağ 1974 M.Akdağ, *Türkiye’nin İktisadî Ve İçtimai Tarihi*, C.1. İstanbul 1974.
- Akgündüz 1970 A.Akgündüz, “ Osmanlı Tarihinde Ayanlık Düzeni Devri 1730-1839”, *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi*. Sayı.14-23. Cilt.8-12, Ankara 1970, 51-61.
- Akgündüz 1986 A.Akgündüz, *Mukayeseli İslâm Ve Osmanlı Hukuku Külliyyatı*, Diyarbakır 1986.
- Akgündüz 2013 A.Akgündüz, *İslâm Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi*. İstanbul 2013.
- Akman 2004 M.Akman, *Osmanlı Devleti’nde Ceza Yargılaması*. İstanbul 2004.
- Altundağ 1947 Ş.Altundağ, “Osmanlı İmparatorluğunun Vergi Sistemi Hakkında Kısa Bir Çalışma”, *DTCF Dergisi*. C.5. S.2, Ankara 1947, 187-197.
- Aydın 1995 M.A. Aydın, “İslam Hukukunda Gasp”, *İslâm Tetkikleri Dergisi*. C.-Vol. IX. İstanbul 1994, 163-217.

- Ayhan 2013 A.Ayhan, *Rumeli ve Akdeniz Adalarında Türk Varlığı*, İstanbul 2013.
- Çağatay 1947 N.Çağatay, “Osmanlı İmparatorluğunda Reayadan Alınan Vergi Ve Resimler”, *DTCF Dergisi*, C.5, S.5, Ankara 1947, 483-511.
- Çakır 2003 B.Çakır, *Osmanlı Mukataa Sistemi (XVI-XVIII. Yüzyıl)*. İstanbul 2003.
- Çelebi 1982 K.Çelebi, *Düstûru'l-amel li ıslahi'l-halel: Bozuklukların Düzeltilmesinde Tutulacak Yollar*, Haz. Ali CAN. Ankara 1982.
- Defterdar Sarı Mehmet Paşa 1992 Defterdar Sarı Mehmet Paşa, *Devlet Adamlarına Öğütler*. Sad. Hüseyin Ragıp Uğural. Mersin 1992.
- Ekinci 2001 E.B.Ekinci, *Ateş İstidâsı*. İstanbul 2001.
- Emecen 2005 F.Emecen, “Osmanlı Divânı’nın Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mirî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet”. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*. Cilt.3. Sayı.5, İstanbul 2005, 107-135.
- Engin 1993 V.Engin, *Rumeli Demiryolları*. İstanbul 1993.
- Eroğlu 2003 H.Eroğlu, “Osmanlılarda İktidarın Değişim Süreci Ve Meşruiyet Sorunu”. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi*. 43-2. Ankara 2003, 19-39.
- Ertaş,Şişman 2013 F.C.Ertaş, B.Şişman, “XVI. Ve XVII.Yüzyıllarda Osmanlı’da Tereke Uygulaması ve Muhasebesi-Sosyo-Ekonomik Yapıya ve Miras Hukukuna Etkileri” , *Muftav Dergisi*. S.4, İstanbul 2013, 197-222.

- Farooqhi 2004 S.Farooqhi “Sıradan Vergi Yükümlüleri ve Siyasal Süreç”,*Osmanlı İmparatorluğunun Ekonomik Ve Sosyal Tarihi*, C.2, İstanbul 2004, 694-696
- Farooqhi 2010 S.Farooqhi, *Osmanlı Şehirleri ve Kırsal Hayatı*, Çev. Emine Sonnur Özcan. İstanbul 2010.
- Farooqhi 2011 S. Farooqhi, *Osmanlı Tarihi Nasıl İncelenir?* .İstanbul 2011.
- Gökbilgin 1992 M.T. Gökbilgin, *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmi* . İstanbul 1992.
- Günay 2013 R.Günay, “Osmanlı Arşiv Kaynakları İçerisinde Ahkâm Defterleri: Gelişim Seyri, Muhtevası ve Önemi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi*. Sayı.17, (2013), 9-29.
- Gür 2015 R.Gür, *Osmanlı İmparatorluğu’nda Kadılık Müessesesi”* . İstanbul 2014.
- Gürsu 2011 U.Gürsu, “Osmanlı’daki Hükümdarlık Anlayışının Tarih-i Ebu’l-Feth’teki Yansımaları. *İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*.Cilt43. Sayı.43, İstanbul 2010, 67-83.
- Halaçoğlu 2014 Y.Halaçoğlu, *XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı”*. Ankara 2014.
- Halaçoğlu 2014 Y.Halaçoğlu, *Osmanlılarda Ulaşım ve Haberleşme (Menziller)*. İstanbul 2014.
- Heyd 1995 U.Heyd, “Osmanlı’da Fetva Müessesinin Bazı Tezahürleri (III Levha ile birlikte). Çev. Fethi Gedikli, *Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları*, C.9, S.1-3,İstanbul 1995, 287-317.

- Hoca Sâdeddin Efendi 1979 H.S.Efendi, *Tacü't-Tevârih* . Haz.İsmet Parmaksızoğlu. Cilt.3. İstanbul 1979.
- İnalcık 1959 H.İnalcık, “Osmanlılarda Raiyyet Rûsûmu”, *Belleten*. C.XXIII, S.92, Ankara 1959,575-610.
- İnalcık 2000 H.İnalcık, *Osmanlı'da Devlet, Hukuk, Adâlet*. İstanbul 2000.
- İpşirli 1991 M. İpşirli , “Arzuhal”.*DİA*. Cilt.3, 447-448.
- İpşirli 1993 M.İpşirli, “Cuma Selâmlığı”. *DİA*, Cilt.8, 1993, 90-92.
- İpşirli 2003 M. İpşirli, “Mahzar”. *DİA*. Cilt.27, (2003) 398.
- Kanûnnâme-i Âl-i Osman 2003 *Kanûnnâme-i Âl-i Osman (Tahlil ve Karşılaştırmalı Metin)*, Haz. Abdülkadir Özcan, İstanbul 2003.
- Kitâbu Mesâlihi'l-Müslimîn 1980 Kitâbu Mesâlihi'l-Müslimîn ve Menâfi'il-Mü'minin , Yay.haz. Prof.Dr. Yaşar Yücel, Cilt.2, Ankara 1980.
- Köprülü 1942 F.Köprülü, “ Vakıf Müessesinin Hukukî Mahiyeti ve Tarihî Tekâmülü”, *Vakıflar Dergisi*, Ankara 1942. 1-32.
- Kösoğlu 2004 N.Kösoğlu, *Hukuka Bağlılık Açısından Eski Türkler'de- İslâm'da ve Osmanlı'da Devlet*. İstanbul 2004.
- Kütükoğlu 2006 M.Kütükoğlu, “Mühimme Defteri”.*DİA*, cilt.31, İstanbul (2006) 520-523.
- Kütükoğlu 2013 M.S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*. Ankara 2013.
- Mumcu 2007 A.Mumcu, *Divân-ı Hümayun*. Ankara 2007.

- Okur Gümrükçüoğlu 2010 S.Okur Gümrükçüoğlu, “Şikâyet Defterlerine Göre Osmanlı teb’asının Şikâyetleri” *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. Cilt.61, (2012) 175-206.
- Örsten 2005 S.Örsten, *Osmanlı Hukukunda Fetvâ*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi. Ankara 2005.
- Öz 2010 M. Öz, *Kanun-ı Kadîmin Peşinde; Osmanlı’da “Çözülme” ve Gelenekçi Yorumcuları*. İstanbul 2010.
- Özkaya 1994 Y.Özkaya, *Osmanlı İmparatorluğu’nda Âyânlık*, Ankara 1994.
- Öztürk 2001 S.Öztürk, “Sosyo-Ekonomik Tarih Kaynağı Olarak Ahkâm Defterleri”. *Pax Ottomana Studies In Memoriam Prof.Dr. Nejat Göyünç*. Ankara 2001. 611-639.
- Pakalın 1983 M.Z. Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*. Cilt.2, MEB, İstanbul 1983.
- Salihlioğlu 1998 H.Salihlioğlu, “Ahkâm Defteri”. *DİA*, cilt.1, İstanbul (1988) 551.
- Sayın 1999 A.V.Sayın, *Tekâlif Kavaidi (Osmanlı Vergi Sistemi)*. Ankara 1999.
- Shaw 1975 S.J.Shaw, “Ottoman Archival Materials for the Nineteenth and Early Twentieth Centuries: The Archives of Istanbul”, *International Journal Of Middle East Studies*. Vol.6, No.1. 1975. 94-114.
- Sönmez 1998 M.T Sönmez, *Osmanlıdan Günümüze Toprak Mülkiyeti*, Ankara 1998.

- Şahin- Emecen 1994 İ.Şahin-F.Emecen, *Osmanlılarda Dîvan-Bürokrasi-Ahkâm; II. Bâyezid Dönemine Ait 906/1501 Tarihli Ahkâm Defteri*, İstanbul 1994.
- Şimşir 1994 N.Şimşir, “Ahkâm Defterleri’nin Tarihi Kıymeti ve 107 no’lu Anadolu Ahkâm Defteri’ndeki İzmir ile ilgili Hükümler”. *Tarih İncelemeleri Dergisi*. Sayı.IX. İzmir 1994, 357-390.
- Taneri 1974 A.Taneri, *Osmanlı İmparatorluğu’nun Kuruluş Döneminde Vezîr-i A’zamlık*, Ankara 1974.
- Taş 2007 H.Taş, “Osmanlıda –Şikâyet Hakkı-nın Kullanımı Üzerine Düşünceler” ,*Memleket, Siyaset, Yönetim*, C.2, Sayı.3, Ankara 2007, 186-201.
- Temelkuran 1975 T.Temelkuran, “ Divân-ı Hümâyûn Mühimme Kalemi” . *Tarih Enstitüsü Dergisi*. Sayı.6. İstanbul 1975, 129-175.
- Thevenot 1978 J.Thevenot,*1655-1656’da Türkiye* ,Çev. Nuray Yıldız. İstanbul 1978.
- Tuğluca 2014 M.Tuğluca, “ Balkan Tarihi Araştırmalarında Şikâyet-Ahkâm Defterleri: 1 Numaralı Rumeli Ahkâm Defteri Örneğinde (1742-1743)”,*Balkan Tarihi Araştırmalarına Metodolojik Yaklaşımlar*. Ed. Abidin Temizer, İstanbul 2014, 238-257.
- Tursun Bey 1977 Tursun Bey, *Tarih-i Ebu’l-Feth*. Haz. Mertol Tulum. İstanbul 1977.
- Uluskan 1998 M.Uluskan, *Divân-ı Hümâyûn Çavuşbaşılığı (XVI-XVII.Yüzyıllar)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi,Marmara Üniversitesi. İstanbul 1998.
- Uzunçarşılı 1988 İ.H.Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*. Ankara 1988.

- Uzunçarşılı 1945 İ.H.Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin Saray Teşkilatı*, Ankara 1945.
- Uzunçarşılı 2014 İ.H.Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilâtı*. Ankara 2014.
- Ünal 2015 M.A. Ünal, *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*. Isparta 2015.
- Yazar 2014 H.Yazar, *2 Numaralı Mora Ahkâm Defterine Göre; Osmanlı İmparatorluğu'nda İngilizler(1717-1750)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara 2014.
- Yılmaz 2010 F.Yılmaz, *Osmanlı Tarih Sözlüğü*, İstanbul 2010.

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve SOYADI :Gizem TUNÇ
Doğum Yeri – Tarihi :ÜSKÜDAR- 23/07/1992

Eğitim Durumu

Mezun Olduğu Lise : Erenköy Kız Lisesi
Lisans Diploması : Akdeniz Üniversitesi/ Tarih Bölümü

Yabancı Dil / Diller :İngilizce

E-Posta :gizem_tunc@yahoo.com.tr